

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu

22. 3-6 Aralık 2015 **OLAĞAN
GENEL
KURUL**

BELGELER
2012-2015

EKMEK-BARİŞ-ÖZGÜRLÜK

TÜRK-İŞ

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu

**22. Genel Kurul
Çalışma Raporu
BELGELER**

3-6 Aralık 2015
Ankara

331.8806
TÜR22
2015
7288

TÜRK-İŞ

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu

Bayındır Sokak No. 10

Yenişehir - Ankara

Tel : (0.312) 433 31 25 (4 hat)

Faks : (0.312) 433 68 09 - 433 85 80

<http://www.turkis.org.tr>

e-posta: turkis@turkis.org.tr

Kasım 2015

Baskı:

Gurup Matbaacılık

Tel : (0.312) 384 73 44 - 45

Genel Başkan
Ergün ATALAY

Genel Sekreter
Pevrul KAVLAK

Genel Mali Sekreter
Ramazan AĞAR

Genel Eğitim Sekreteri
Nazmi IRGAT

Genel Teşkilatlandırma Sekreteri
Eyüp ALEMDAR

TÜRK-İŞ Denetleme Kurulu _____

Başkan

Zekeriye NAZLIM

Raportör

Ergin ALŞAN

Üye

Mustafa ÇARDAKÇI

TÜRK-İŞ Disiplin Kurulu _____

Başkan

Hasan ÖZTÜRK

Raportör

Veli SOLAK

Üye

Rukiye OFLU

Üye

Muharrem SARIÇAM

Üye

Bayram BOZAL

Ergün ATALAY
Pevrul KAVLAK
Ramazan AĞAR
Nazmi IRGAT
Eyüp ALEMDAR
İlhami POLAT
Baki YÜKSEL
Nurettin AKÇUL
Ahmet DEMİRCİ
Ali Ufuk YAŞAR
Mustafa TÜRKEK
İsa GÖK
Metin KIR
Musa SERVİ
Mürsel TAŞÇI
Ergin ALŞAN
Savaş NİGAR
Metin TİRYAKİOĞLU
Turgut YILMAZ
Zekeriye NAZLİM
Bilal ÇETİNTAŞ

Mesut GEZER
Yücel YÜCEL
H. Necip NALBANTOĞLU
Tevfik ÖZÇELİK
Mustafa ŞAHİN
Osman GÜRSU
Metin GÜNEY
Kenan ÖZTÜRK
Hüseyin KAYA
Hasan PAKDEMİR
Ali Kemal TATLIBAL
Veli SOLAK
Hasan ÖZTÜRK
Cemal BAKINDI
Bayram BOZAL
Bolat ANKARALI
Uğur GÜÇ
Nihat YURDAKUL
Arslan BIÇAKLI
Yakup Özdemir LATİFOĞLU

SUNUŞ	XXXI
-------------	------

I. TÜRK-İŞ 21. GENEL KURUL KARARLARI.....	1
---	---

II. İŞÇİ HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİNİ KORUMAK VE GELİŞTİRMEK İÇİN YAPILAN EYLEM, YÜRÜYÜŞ, MİTİNG VE TOPLANTILAR	
--	--

1. Eylem ve mitingler

BELGE 1

TÜRK-İŞ 21. Genel Kurul Kararları	1
---	---

BELGE 2

Tarım Bakanlığı'nda Sendika Değiştirme Baskısına Karşı Eylem
Ankara, 29 Haziran 2012

TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Ergün ATALAY'IN Konuşması.....	13
---	----

BELGE 3

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Önünde Düzenlenen
Kitlesele Basın Toplantısı

Ankara, 14 Eylül 2012

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'nun Konuşması.....	17
--	----

BELGE 4

"Linyitler ve Termik Santraller Satılamaz" Mitingi

Kütahya, 7 Ekim 2012

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'nun Konuşması.....	23
--	----

BELGE 5

Özelleştirmeye Hayır Yürüyüşü

Ankara, 24 Ocak 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması.....	31
--	----

BELGE 6

Kölelik Düzenine Son! Taşeronlaşmaya, Örgütsüzlüğe, Kurlsız
Çalışmaya Hayır! Yürüyüş ve Mitingi
Ankara, 15 Şubat 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması 35

BELGE 7

Bir Gün Süreyle Çalışmama Eylemi
Ankara, 14 Mayıs 2014

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması 41

BELGE 8

Özelleştirmelere Karşı İki Saatlik İş Bırakma Eylemi
17 Haziran 2014 Salı

Eyleme İlişkin TÜRK-İŞ Açıklaması 45

BELGE 9

Türk-İş'in, Özelleştirmelere Karşı İki Saatlik İş Bırakma Eylemi
Ankara, 17 Haziran 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması 51

BELGE 10

Karayollarında Çalışan Taşeron İşçilerinin Kadro Eylemi
Ankara, 24 Kasım 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması 55

BELGE 11

Bölgelerde Kitlesel Basın Toplantıları
19 Şubat / 4 Mart 2015

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması 59

2. 1 Mayıs

BELGE 12

1 Mayıs 2012 Mitingine

Çağrı Açıklaması

1 Mayıs 2012 67

BELGE 13

1 Mayıs 2012 Mitingi

Bursa, 1 Mayıs 2012

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'nun Konuşması..... 73

BELGE 14

TÜRK-İŞ 1 Mayıs'ta İstanbul Taksim'de ve Alanlarda

Ankara,19 Nisan 2013

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması 83

BELGE 15

1 Mayıs 2013 Bildirisi

Ankara, 29 Nisan 2013 87

BELGE 16

1 Mayıs 2014 Miting Bildirisi

Ankara, 1 Mayıs 2014..... 93

BELGE 17

1 Mayıs Mitingi

İstanbul, 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması 99

BELGE 18

1 Mayıs 2015 Miting Bildirisi Ankara, 27 Nisan 2015	105
--	-----

BELGE 19

1 Mayıs Mitingi Zonguldak, 1 Mayıs 2015 TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması	111
---	-----

3. Temel İşçi Sorunları, Örgütlenme Hedefleri**BELGE 20**

TÜRK-İŞ'ten Anadolu Ajansında Sendikal Baskıya Yönelik Açıklama Ankara, 14 Mart 2012	117
--	-----

BELGE 21

Havacılık İşkoluna Grev Yasağı Getirilmesine Tepki Ankara, 29 Mayıs 2012 TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Pevrul Kavlak'ın Açıklaması	121
--	-----

BELGE 22

Çalışma Hayatına İlişkin Sorunların Değerlendirildiği Basın Toplantısı İstanbul, 11 Temmuz 2012 TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'nun Konuşması	125
--	-----

BELGE 23

TÜRK-İŞ'ten TBMM Grup Başkanvekillerine Mektup 17 Ekim 2012	131
--	-----

BELGE 24

Borsalarda ve Sermaye Piyasalarına Grev Yasa Getirilmesine Tepki
Ankara, 28 Kasım 2012
TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'nun Açıklaması 135

BELGE 25

Çaykur İşçilerine Destek
Ankara, 22 Nisan 2013
TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması 139

BELGE 26

TÜRK-İŞ Şube Başkanları Bölge Toplantısı
Sapanca, 11-12 Aralık 2013
TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması 143

BELGE 27

Sendika Üyeliğinde Siyasi Desteklere Tepki
Ankara, 28 Mart 2014
TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması 147

BELGE 28

Eğitim ve Teşkilatlandırma Sekreterleri Toplantısı
Ankara, 22 Nisan 2014
TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması 151

BELGE 29

Şişecam Grevinin Ertelenmesine Tepki
Ankara, 27 Haziran 2014
TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması 155

BELGE 30

Madenlerin Değerlendirilmesi Toplantısı

Ankara, 3 Aralık 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması 159

BELGE 31

Bursa'da Kurulu Bulunan İşyerleri Eylemleri

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması

Ankara, 21 Mayıs 2015 163

**III. TÜRK-İŞ /CUMHURBAŞKANI/BAŞBAKAN/SİYASİ
PARTİLER İLİŞKİLERİ****1. TÜRK-İŞ/Cumhurbaşkanı İlişkileri****BELGE 32**

Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kunununa İlişkin Veto

Talebimiz

Ankara, 19 Ekim 2012 167

BELGE 33

İş Kazası ve Meslek Hastalıklarına İlişkin Taleplerimiz

Ankara, 19 Mayıs 2014 171

BELGE 34

Cumhurbaşkanı'nın TÜRK-İŞ'i Ziyareti ve

Sunulan Rapor

29 Aralık 2014 177

2. TÜRK-İŞ/Başbakan İlişkileri

BELGE 35

Vergi İyileştirmesine İlişkin Taleplerimiz
17 Aralık 2013 187

BELGE 36

İş Kanununda Yapılacak Olan Değişikliklere İlişkin Öneriler
4 Haziran 2014..... 195

BELGE 37

Güncel Sorunlara İlişkin Taleplerimiz
12 Eylül 2014..... 199

BELGE 38

Başbakanın Türk-İş'i Ziyareti ve Sunulan Rapor
25 Mart 2015 217

IV. TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU TOPLANTILARI

BELGE 39

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Sonuç Bildirisi
Ankara, 5 Haziran 2012 227

BELGE 40

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Toplantısı
Ankara, 31 Ocak 2014
TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması 231

BELGE 41

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Sonuç Bildirisi
Ankara, 9 Nisan 2014 235

BELGE 42**TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Sonuç Bildirisi**

Ankara, 5 Haziran 2014..... 239

BELGE 43**TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Sonuç Bildirisi**

12 Haziran 2014..... 243

BELGE 44**TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Sonuç Bildirisi**

Abant, 13 Ekim 2014..... 249

BELGE 45**TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Sonuç Bildirisi**

5 Şubat 2015..... 255

BELGE 46**TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Sonuç Bildirisi**

9 Nisan 2015..... 261

BELGE 47**TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Sonuç Bildirisi**

Ankara, 13 Ekim 2015 267

V. MEVZUAT ÇALIŞMALARI**BELGE 48****Anayasa Hazırlıklarına İlişkin TÜRK-İŞ Görüş, Tespit ve Önerileri**

Ankara, 29 Aralık 2011..... 271

BELGE 49

Toplu İş İlişkileri Yasa Tasarısı TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması 8 Ekim 2012.....	279
--	-----

BELGE 50

TÜRK-İŞ Gazetelere İlan Vererek, TBMM'ye Çağrıda Bulundu 11 Ekim 2012.....	283
--	-----

BELGE 51

Sendika ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu Değişiklikleri TBMM Grup Başkan Vekilliklerine Gönderilen TÜRK-İŞ Görüş ve Öneriler 17 Ekim 2012.....	287
--	-----

BELGE 52

Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımlarında Toplu İş Sözleşmesinden Kaynaklanan Fiyat Farkının Ödenmesine İlişkin Esas ve Usuller Taslağına İlişkin TÜRK-İŞ Görüş ve Önerileri 18 Ekim 2014.....	291
---	-----

BELGE 53

Kıralık İşçiliğe İlişkin İtirazlarımız 17 Şubat 2015 TBMM Aile ve Sosyal İşler Komisyon Başkanlığına Sunulan Görüş ve Önerilerimiz	297
---	-----

BELGE 54

Yabancı İstihdam Kanunu Tasarısı

17 Mart 2015

TBMM Aile ve Sosyal İşler Komisyon Başkanlığına Sunulan

TÜRK-İŞ Görüş ve Önerileri 313

VI. SOSYAL GÜVENLİK**BELGE 55**

Maden İşyerlerinin Yer Altında Çalışanların

Emekliliğine İlişkin Taleplerimiz

18 Ocak 2012 323

BELGE 56

Sosyal Güvenlik Yüksek Danışma Kurulu'na

Sunulan TÜRK-İŞ Önerileri

7 Mart 2012 329

BELGE 57

Sağlık Hizmetleri

TÜRK-İŞ Görüş ve Önerileri

23 Temmuz 2012 335

BELGE 58

Fiili Hizmet Süresi Zammı

TÜRK-İŞ Görüş ve Önerileri

7 Ekim 2014 339

VII. EKONOMİK VE SOSYAL KONULARDAKİ AÇIKLAMALAR

BELGE 59

TÜRK-İŞ'ten İlaça Katılım Payı Uygulamasına Tepki

Ankara, 15 Aralık 2011

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması 343

BELGE 60

İŞKUR 6. Genel Kurulu

Ankara, 21 Aralık 2011

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Pevrul Kavlak'ın Konuşması 347

BELGE 61

29 Şubat Avrupa Eylem Günü

Ankara, 27 Şubat 2012

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması 355

BELGE 62

Uluslar Arası Çalışma Örgütü (ILO)

"Gençler İçin İnsana Yakışır İş: Ulusal Gençlik İstihdamı
Konferansı"

Ankara, 29 Mart 2012

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Ramazan Açar'ın Konuşması 359

BELGE 63

Bor Madenleri Özelleştirilmemeli

30 Mart 2012

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması 367

BELGE 64	
ICEM-IMF-ITGLWF TÜRKİYE Düzensiz ve Güvencesiz İstihdam	
Ulusal Konferansı	
Ankara, 25 Nisan 2012	
TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'nun Konuşması.....	371
BELGE 65	
Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Kongresi	
İstanbul, 26 Mayıs 2012	
TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Pevrul Kavlak'ın Konuşması	377
BELGE 66	
TÜRK-İŞ'in 60'ncı Kuruluş Yıldönümü Bildirisi	
31 Temmuz 2012.....	391
BELGE 67	
Birleşmiş Milletler 2015 Sonrası Kalkınma Çerçevesi Konferansı	
İstanbul, 25 Eylül 2012	
TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Pevrul Kavlak'ın Konuşması	395
BELGE 68	
5. İzmir İktisat Kongresi	
İzmir, 1 Kasım 2013	
TÜRKİŞ Genel Sekreteri Pevrul kavlak'ın Konuşması	401
BELGE 69	
İŞKUR 7. Genel Kurulu	
Ankara, 13 Kasım 2013	
TÜRK-İŞ Genel Sekreteri pevrul Kavlak'ın Konuşması	407

BELGE 70

Basın Açıklaması

Ankara, 27 Kasım 2013

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması 417

BELGE 71

7. Uluslararası İş Sağlığı ve Güvenliği Konferansı

13 Mayıs 2014 Salı

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması 421

BELGE 72

TÜRK-İŞ'in 62.Kuruluş Yıldönümü Açıklaması

31 Temmuz 2014..... 427

BELGE 73

Yatağan Termik Santrali Özelleştirmesi

Ankara, 9 Ağustos 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Açıklaması 431

BELGE 74

Maliye Bakanı'nın Açıklamasına Tepki

Ankara, 10 Ekim 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Açıklaması 435

BELGE 75

TOBB İstişare Toplantısı

Ankara, 13 Ekim 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması 439

BELGE 76

L20 Başlangıç Toplantısı

Ankara, 4 Şubat 2015

TÜRK-İŞ Genel Başkanı ve L20 Türkiye Organizasyon Komitesi
Başkanı Ergün Atalay'ın konuşması 445

BELGE 77

"G20 Maliye Bakanları ve Merkez Bankası Başkanları" Toplantısı

10 Şubat 2015

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması 451

BELGE 78

B20 İstihdam Çalışma Grubu Toplantısı

Antalya, 26 Şubat 2015

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması 455

BELGE 79

16. Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Kongresi

Sakarya, 16 Mayıs 2015

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın konuşması..... 461

BELGE 80

Emeğin Hukuku Kurultayı

Ankara, 27 Mayıs 2015

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması 465

BELGE 81

TÜRK-İŞ'in 63. Kuruluş Yıldönümü Bildirisi

31 Temmuz 2015..... 471

BELGE 82

G20 Ülkeleri Çalışma ve İstihdam Bakanları Toplantısı

Ankara, 3 Eylül 2015

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması..... 475

BELGE 83

İşler, Büyüme ve İnsan Onuruna Yakışır İş

L20-B20 Ortak Deklarasyonu

4 Eylül 2015..... 479

BELGE 84

B20-L20 İstihdam Eğilimleri ve Ekonomik Büyüme Toplantısı

Ankara, 4 Eylül 2015

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması..... 487

BELGE 85

G20 Çalışma ve Maliye Bakanları Toplantısı

4 Eylül 2015

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması..... 491

**Asgari Ücret Tespit Komisyonu Toplantıları / İşçi Kesimi Adına
yapılan Açıklamalar****BELGE 86**

Asgari Ücret Tespit Komisyonu Toplantısı

Ankara, 4 Aralık 2012

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Ramazan Açar'ın Konuşması 495

BELGE 87

Asgari Ücret Tespit Komisyonu Kararları

27 Aralık 2012

İşçi Temsilcilerinin Karşı Oy Gerekçeleri 501

BELGE 88

Asgari Ücret Tespit Komisyonu Toplantısı

Ankara, Aralık 2013

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Nazmi Irgat'ın Konuşması 509

BELGE 89

Asgari Ücret Tespit Komisyonu Toplantısı

3 Aralık 2014

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Nazmi Irgat'ın Konuşması 519

BELGE 90

Asgari Ücret Tespit Komisyonu Kararları

30 Aralık 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Değerlendirmesi 527

BELGE 91

Asgari Ücret Tespit Komisyonu Kararları

30 Aralık 2014

Asgari Ücret Karşı Oy Gerekçesi 531

1. Emek ve Meslek Örgütleri Adına yapılan Açıklamalar**BELGE 92**

Türkiye Hepimizin Ortak Açıklama

Ankara, 17 Ocak 2014 537

BELGE 93

STK'lardan Teröre Karşı Ortak Tavır

Ankara, 23 Temmuz 2015 543

BELGE 94

STK'lardan Başbakan'a Terör Gündemli Ziyaret

Ankara, 28 Temmuz 2015

Ortak Açıklama 547

BELGE 95

Teröre Karşı Tek Ses

31 Temmuz 2015

STK'larda Ortak Açıklama..... 551

BELGE 96

Teröre Karşı Tek Ses

31 Temmuz 2015

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması 557

BELGE 97

Teröre Hayır, Kardeşliğe Evet

Miting Ortak Açıklaması

14 Eylül 2015 561

BELGE 98

Savaşa Hayır, Kardeşliğe Evet Mitingi

17 Eylül 2015

Sivil Toplum Kuruluşları Adına

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu'nun Konuşması..... 567

2. AB Sürecine İlişkin Açıklamalar

BELGE 99

Türkiye-Avrupa Birliği Karma İstişare Komitesi 30. Toplantısı
Berlin, 26 Haziran 2012
TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'nun Konuşması 573

BELGE 100

AB Türkiye Karma İstişare Komitesi 31. KİK Toplantısı Açış
Konuşması
Ankara, 20 Aralık 2012
TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'nun Konuşması 579

BELGE 101

Türkiye-Avrupa Birliği Karma İstişare Komitesi Temas Grubu
Toplantısı
Ankara, 17 Şubat 2014
TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması 585

VIII. KADIN İŞÇİLER

BELGE 102

8 Mart Dünya Kadınlar Günü
Ankara, 7 Mart 2012
TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması 589

BELGE 103

8 Mart Dünya Kadınlar Günü / İş Sağlığı-Güvenliği Semineri
Adana, 8 Mart 2012
TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Ramazan Ağar'ın Konuşması 595

BELGE 104

Kadın İstihdamına Yönelik Çözüm Önerileri

Ankara, 12 Şubat 2013..... 605

BELGE 105

AB Türkiye 31. KİK Toplantısında "AB ve Türkiye'de Kadın Hakları" Toplantısı

Ankara, 21 Aralık 2012

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'nun Konuşması..... 617

BELGE 106

8 Mart Dünya Kadınlar Günü

Ankara, 8 Mart 2013

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması 621

BELGE 107

TÜRK-İŞ Kadına Yönelik Şiddete Karşı Dayanışma Toplantısı

Ankara, 25 Kasım 2013

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması 625

BELGE 108

8 Mart Dünya Kadınlar Günü

8 Mart 2014

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması 629

BELGE 109

Dünya Kadınlar Günü

8 Mart 2015

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması 635

IX. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

BELGE 110

“İş Sağlığı-Güvenliği Önlemlerinin Alınmaması İşçi Ölümlerine Davetiye Çıkarmaktadır. Gerekli Önlemlerin Alınmaması İş Kazalarını Cinayet Haline Getirmektedir”

Ankara, 12 Mart 2012

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması 641

BELGE 111

26. İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası

Şanlıurfa, 4 Mayıs 2012

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Ramazan Ağar'ın Konuşması 647

BELGE 112

Soma Faciası İle İlgili Basın Toplantısı

14 Mayıs 2014 Çarşamba

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması 655

BELGE 113

Soma Faciası İle İlgili Basın Toplantısı

Ankara, 23 Mayıs 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması 659

BELGE 114

TÜRK-İŞ'ten Kitlesele Basın Açıklaması

25 Mayıs 2014

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Pevrul Kavlak'ın Konuşması 663

BELGE 115

İş Kazaları İle İlgili Basın Açıklaması

22 Eylül 2014

TÜRK-İŞ Genel başkanı Ergün Atalay'ın Değerlendirmeleri..... 669

BELGE 116

Ermenek Faciası İle İlgili Değerlendirme

31 Ekim 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Açıklaması 673

BELGE 117

Yeni İş Güvenliği Paketi Değerlendirmesi

13 Kasım 2014

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Pevrul Kavlak'ın Açıklaması..... 677

X. ILO**BELGE 118**

101. Uluslararası Çalışma Örgütü Konferansı

Cenevre, 12 Haziran 2012

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'nun Konuşması..... 681

BELGE 119

102. Uluslararası Çalışma Örgütü Konferansı

Cenevre, 17 Haziran 2013

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'nun Konuşması..... 687

BELGE 120

103. Uluslararası Çalışma Konferansı

9 Haziran 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması..... 693

BELGE 121

104. Uluslararası Çalışma Örgütü Konferansı

9 Haziren 2015

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması 699

Çalışma Raporunun tamamlayıcısı olarak hazırlanan bu kitapta, 22. Çalışma Dönemindeki faaliyetler konularına göre gruplandırılarak, kapsamlı bir şekilde değerlendirilmiştir.

Bu kitapta; eylem ve mitingler, temel işçi sorunları, Başkanlar Kurulu Toplantıları ve sonuç bildirileri, ekonomik ve sosyal konulara ilişkin yapılan açıklamalar ve diğer çalışmalarımız ayrıntılı olarak yer almış ve bu şekilde Çalışma Raporunun hacminin geniş olması önlenmiştir.

Çalışma Raporumuzda yer alan konuların sunumunda bu kitaba göndermeler yapılarak bütünlük sağlanmıştır.

Çalışma Raporumuzun önemli bir eki ve tamamlayıcısı olan bu kitapta son dört yılda yapılan çalışmalar kapsamlı olarak değerlendirilmiş, bu alanda araştırmalar yapacak olanlara önemli katkı sağlayacaktır.

Tarihsel bir çalışma yapıldığı ilk başvurulacak olan bu kitabın hazırlanmasına büyük titizlik gösterilmiş, bu alanda çalışanlara destek olunmaya çalışılmıştır.

Saygılarımızla,
TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu

BELGE 1

TÜRK-İŞ 21. GENEL KURUL KARARLARI

DEMOKRATİKLEŞME

- Bugüne kadar yapılan tüm değişikliklere rağmen 12 Eylülün anti-demokratik etkilerinden arındırılmayan Anayasamızın değiştirilmesi süreci artık tamamlanmalıdır. Bu nedenle Anayasa değişikliği hazırlıklarını olumlu bir girişim olarak değerlendiriyoruz. Ancak, çalışmalar yapılırken özellikle örgütlü kesimler olmak üzere toplumun tüm kesimlerinin bu sürece etkin katılımlarının sağlanmasına, şeffaf ve demokratik bir tartışma sürecinin işletilmesine, işçilerin isteklerine azami ölçüde özen gösterilmelidir. Çoğulcu, özgürlükçü ve katılımcı demokrasi, tüm kurum ve kurallarıyla hayata geçirilmelidir. Anayasa evrensel demokrasi ilkelerine, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) sözleşmeleri ve tavsiye kararlarına, onaylanmış diğer uluslararası sözleşmelere ve tam üyelik için başvurduğumuz Avrupa Birliği (AB) standartlarına, tüm maddeleri ile Avrupa Sosyal Şartına uygun olmalı, sendikal hak ve özgürlükler en güçlü şekilde Anayasal güvence altına alınmalıdır.
- Anayasanın yanı sıra, yasalar ve diğer düzenlemeler de çağdaş, özgürlükçü, demokratik düzenin gereklerine uygun hale getirilmelidir. Hukuk devleti olmanın temel koşulu olan hukukun üstünlüğü ilkesi hayata geçirilmelidir. Yargı bağımsızlığı sağlanmalıdır. Yargılama süreci hızlandırılmalı, tutukluluk hali ceza olmaktan çıkarılmalıdır.
- Türkiye Cumhuriyeti'nin üniter devlet yapısı korunmalıdır. Bu amaçla Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde kültürel bütünlüğün geliştirilmesi, ülkemizin kültür zenginliğinin ve yerel özelliklerin korunması ve geliştirilmesi için çaba sarf edilmelidir. Üniter devlet yapısının korunması amacıyla sosyo-ekonomik adaletin etkili bir şekilde sağlanmasına yönelik çalışmalar hız kazanmalıdır.
- Seçim sistemi, temsil ve katılım ilkesinin tam ve eksiksiz olarak gerçekleştirilmesi yönünde yeniden düzenlenmelidir. Siyasi

Partiler Yasası demokratikleştirilmeli, merkez yoklaması sistemi kaldırılmalı ve milletvekili dokunulmazlığı yasama görevi ile sınırlı tutulmalıdır.

- Basın ve yayın özgürlüğü en geniş biçimiyle tanınmalı, basında tekelleşmeye son verilmeli, medya çalışanları sendikal haklarını etkin bir şekilde kullanmalıdır. Basın mensuplarının araştırmaları, yorum ve haberleri nedeniyle yargılanmalarını engelleyen yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

ÖRGÜTLENME

- Demokrasinin temeli örgütlü toplumdur. Terör ve şiddeti amaçlamayan, demokratik ilke ve kuralları değiştirmeye çalışmayan her görüş ve düşünce serbestçe örgütlenebilmelidir.
- Örgütlenme özgürlüğünün evrensel ilkelerine ters düşen tüm yasal ve kurumsal engellemelere son verilmelidir.
- Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 87 ve 98 sayılı sözleşmelerinin gerekleri yerine getirilmelidir. Hükümetin Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı'nın sendikalaşma hakkı ile ilgili 5.ve toplu pazarlık grev hakkı ile ilgili 6.maddelerine koyduğu çekinceler mutlaka kaldırılmalıdır.
- Birleşmiş Milletlerin gönüllülük esasına dayanan Küresel Sözleşmesini henüz imzalamamış olan ve ülkemizde faaliyet gösteren tüm yerli ve yabancı şirketler bu sözleşmeyi imzalamaya özendirilmeli, böylece iş dünyasının küresel sözleşmenin sendikal örgütlenme ve toplu pazarlık hakkını da içeren 10 ilkesini tanımaları sağlanmalıdır.
- Son küresel krizden sonra ILO ve ITUC tarafından yapılan çalışmalar desteklenmeli, ülkemiz bakımından uygulanabilir önerilerin çalışma hayatına yansıtılmasına hız verilmelidir.

İNSANDAN YANA EKONOMİK VE SOSYAL POLİTİKALAR

- 1998'deki Yakın Gözetim Anlaşması ile başlayan ve ardından gelen stand-by anlaşmalarıyla sürdürülmekte olan (IMF) Uluslararası Para Fonu Dünya Bankası (DB) patentli politikalar terk edilerek, insana öncelik veren ekonomik ve sosyal politikalar benimsenmelidir. Ekonomik ve sosyal politikaların hazırlanması sürecinde ILO'nun Yoksulluğun Giderilmesi, Adil Küreselleşme ve İnsan Onuruna Yakışır İş hedefleri dikkate alınmalıdır.
- İnsandan yana ekonomik ve sosyal politikaların geliştirilmesi, demokratik planlamayla mümkündür. Özel kesim için yönlendirici, özel girişimi destekleyici, kamu kesimi için bağlayıcı, bölgesel ve sektörel bağlantıları etkin bir şekilde oluşturmuş ve demokratik katılıma açık planlama süreci başlatılmalıdır.
- Çalışanların kendileri ve ailelerine saygın bir yaşam sağlayacak düzeyde ücret alma hakkına sahip olduklarını tanıyan Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı'nın Adil Ücret Hakkı ile ilgili 4. Maddesi'nin 1. Fıkrasına konulan çekince kaldırılmalıdır.
- Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı'nın çalışanlara en az dört hafta yıllık ücretli izin hakkı tanıyan ve Adil Çalışma Koşulları Hakkını düzenleyen 2. Maddesi'nin 3. Fıkrasına konulan çekince kaldırılmalıdır.
- Yaşamsal öneminin yanı sıra sosyal sonuçları bakımından da oldukça önem arz eden ve artık "küresel uyarı" haline gelen küresel iklim değişikliğine ve doğurduğu tehlikelere karşı tüm kesimler üzerine düşeni zaman kaybetmeden yapmalıdır. Çalışanlar işyerleri de dahil olmak üzere yaşadıkları çevre ve iklim koşullarına etki edebilecek her konuda hükümetler ya da işverenler tarafından bilgilendirilmelidir. Sendikaların hükümet ve işverenler tarafından sürdürülen tüm karar alma ve uygulama süreçlerine katılmaları sağlanmalıdır.

Türk-İş çevre, suyun kullanımı ve ormanlarımızın korunması ve artırılması konularında öncü tavır almalıdır.

İSTİHDAMIN ARTIRILMASI

- 122 sayılı ILO Sözleşmesi hükümleri uyarınca, açıkta ve iş arayan herkese iş sağlanması anlayışı ile tam istihdamı sağlamaya yönelik bir politika izlenmeli ve işsizlikle etkili bir biçimde mücadele edilmelidir.
- Devletin ekonomik fonksiyonunu yeniden kazanması ve geliştirmesi sağlanmalıdır.
- Devlet, yeniden istihdam yaratıcı üretken ve verimli yatırımlar yapar hale getirilmelidir.
- Yeni istihdam olanakları yaratmak için politikalar belirlenirken sosyal tarafların sürece aktif katılımları sağlanmalı, bu süreçte İnsan Onuruna Yakışır İş Kavramı ILO'nun tanımladığı çerçevede dikkate alınmalıdır.
- Özel sektör yatırımlarının teşvikinde, istihdam yaratma özelliğine öncelik verilmelidir. Teşvik sisteminde bölgesellikten vazgeçilerek sektörel teşvik sistemine geçilmelidir.
- Sadece yeni istihdam olanakları yaratmak tek başına anlamlı değildir, bu şekilde işe yerleştirilenlerin sosyal güvenlik hakları, iş güvenceleri, sendikal hak ve özgürlükleri gözetilmelidir.
- Güvenceli esneklik geçici iş ilişkisi, dönemsel çalışma vb. adı altında sürdürülen çözüm arayışlarına rağmen en gelişmiş ülkelerde bile yarattığı sorunlara çözüm bulunamayan esnek istihdam biçimlerinin ülkemizde uygulanması ve yaygınlaştırılması engellenmelidir.
- Kamunun işçi ve memur dışında insan onuruna yakışmayan istihdam türleri uygulamasından vazgeçilmelidir.
- Katma değeri yüksek istihdam ve üretim biçimleri gerçekleştirilmelidir.

KAYIT DIŐIYLA MÜCADELE

- Ülkemizde yüzde 50 oranlarında seyreden kayıt dışı ekonomi ve kayıt dışı istihdam (kaçak işçilik) önlenmelidir. Bu amaçla, kayıtlı istihdam artırıldıkça, kayıtlı işçi ücretlerinden yapılan gelir vergisi ve sosyal sigorta prim kesintisi oranları çeşitli biçimlerde azaltılmalıdır.
- Kaçak işçiliğın önlenebilmesi için ayrıca sosyal güvenlik işlemlerinin basitleştirilmesi, yabancı kaçak işçilerin çalıştırılması konusundaki kısıtlama ve yasakların uygulanması, sendikalarla yakın bir işbirliğinin gerçekleştirilmesi ve taşeronluk, fason üretim ve götürü işin kayıt altına alınması gibi ek tedbirlere başvurulmalıdır.
- Etkin denetim yapılmalı, caydırıcı önlemler uygulanmalı, kayıt dışı ile mücadele bilinç ve kültürü yaratılmalıdır.
- Kayıt dışı istihdam ile mücadele eylem planı yapılmalı ve bu plan ödün verilmeden uygulanmalıdır. Sürdürülebilir rekabet adına kayıt dışılığa göz yumulmamalıdır.

VERGİ POLİTİKASI

- Anayasanın 73. maddesi uyarınca herkesin mali gücü oranında vergi ödemesi sağlanmalıdır.
- Vergi mükellefi sayısı artırılmalı, vatandaş olmanın en temel niteliğı olan vergi mükellefliğı konusunda gereken bilinç oluşturulmalıdır.
- Uygulanacak vergi politikası, bütçe açıklarını kapayacak, hatta bunu aşarak Türkiye’de devletin genişletmesi gereken sosyal hizmetlerini ve alt yapı yatırımlarını karşılayabilecek bir seviye kazanmalıdır.
- Ücretler için ayrı/özel bir gelir tarifesi düzenlenerek, işçilerin ve memurların sırtındaki gelir vergisi yükü azaltılmalıdır. Vergi yükü, kazanç ve servete göre adaletli bir biçimde dağılmalıdır.

Başta spekülâtörler, rantiyeler, büyük toprak sahipleri, büyük tüccarlar, ithalat ve ihracatçılar ve bankacılar olmak üzere tüm sermaye ve servet sahipleri etkili bir biçimde vergilendirilmelidir. Sermaye kesimlerine yönelik vergi ayrıcalıkları ve istisnaları yeniden gözden geçirilerek, üretimi, ihracatı ve istihdamı özendirici hale getirilmelidir.

- Bir oto kontrol mekanizması olan servet beyannamesi uygulaması yeniden getirilmelidir. Çalışanların sırtındaki dolaylı vergi yükü azaltılmalıdır. Vergi kaçakçılığı önlenmeli, vergi kaçıranlara devlet malını çalanlarla aynı ceza verilmelidir.
- Kısa vadeli yabancı sermaye (sıcak para) girişleri ve çıkışları adil bir vergi politikasıyla denetim altına alınmalıdır.

ÖZELLEŞTİRME

- Yıllardır ısrarla devam edilen özelleştirme uygulamaları bütçe giderlerini karşılayan bir kaynak olarak görülmekten vazgeçilmeli, çalışanlar ve toplum üzerindeki olumsuz etkileri açıkça görülmüş bu uygulamalara son verilmelidir.
- Özelleştirmelerin iptali ile ilgili yargı kararları uygulanmalıdır. Özelleştirilmiş kuruluşların çalışır hale getirilmesi sağlanmalı, ekonomiye yeniden kazandırılmayan işletmeler kamulaştırılmalıdır.
- Stratejik özellikleri nedeniyle, ulusal savunma ile doğrudan ilgili sanayiler, ülkemizin önemli doğal kaynakları, kıyılar, limanlar, ırmaklar, enerji üretimi ve dağıtımı, haberleşme hizmetleri, petrokimya sektörü ve demiryolu taşımacılığı gibi önemli alanlar kamunun mülkiyetinde ve demokratik yönetiminde bulunmalıdır. Kamu bankalarının el değiştirmesi önlenmelidir.
- Özelleştirme nedeniyle işsiz kalan, sonra farklı statü ile kamuda istihdam edilen çalışanların mağduriyetleri giderilmelidir.

SOSYAL DEVLET ANLAYIŞININ YERLEŞMESİ

- Anayasanın emrettiği sosyal devlet anlayışı hayata geçirilmelidir. Kamu harcamalarında sosyal adaletin sağlanması ve sosyal devlet anlayışının gereklerinin yerine getirilmesine öncelik verilmelidir. Eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik, toplu konut, ulaştırma harcamalarının bütçe içindeki payı artırılmalıdır.
- Sağlık hizmetleri devlet tarafından, parasız olarak sağlanmalıdır. Koruyucu hekimliğe önem verilmelidir. Sağlık personeli sayısı ve niteliği yükseltilmelidir.
- Anayasanın öngördüğü eğitim-öğretim birliği özenle korunmalıdır. Devlet bütçesinden eğitime ayrılan kaynaklar artırılmalıdır. Eğitim, devlet tarafından parasız olarak yapılmalıdır. Eğitim alanında özel teşebbüsün teşvik edilmesine son verilmeli, olanakları sınırlı öğrencilere yaygın bir biçimde ve yeterli miktarda burs sağlanmalıdır.
- Asgari ücret, iki çocuklu bir ailenin insanca yaşamasına yeterli düzeyde olmalı ve altı ayda bir enflasyona ve ekonomik büyümeye endeksli olarak artırılmalıdır. Asgari Ücret Tespit Komisyonu demokratik bir yapıya kavuşturulmalıdır.
- Kadın ve erkek işçi ayırımına son verilmeli, yasalarda yer alan eşit değerdeki işe eşit ücret ilkesinin hayata geçirilmesi için gereken düzenlemeler yapılmalı, önlemler alınmalıdır.
- Çalışan çocuklarla ilgili asgari çalışma yaşını belirleyen 138 sayılı ve en kötü çalışma biçimlerinin engellenmesini belirleyen 182 sayılı ILO sözleşmeleri iç mevzuatımıza yansıtılırken tarım kesiminde ve sokakta çalışan çocukların korunmasına ilişkin hükümler konulmalı ve bu sözleşmelerin ruhuna uygun bir uygulama sağlanmalıdır. Farklı alan ve işkollarında 15 yaşından küçük çocukların çalıştırılmaları kesinlikle engellenmelidir.

ÇALIŞMA HAYATI

- Kıdem tazminatı işçilerin en önemli kazanımlarından biridir. İşçinin ücretinin geciktirilmiş kısmı olan kıdem tazminatının yok edilmesine yönelik hiçbir değişiklik kabul edilemeyeceği gibi, kıdem tazminatına getirilen tavan da kaldırılmalıdır.
- 4857 Sayılı İş Yasası ile kapsamı daraltılıp yaptırımı etkisizleştirilen iş güvencesi, uluslararası sözleşmelere uygun, yaptırımlı, tüm çalışanları kapsayacak şekilde yeniden düzenlenmelidir. Emegin sömürüsüne yol açan taşeron uygulamaları, iş sözleşmelerinin devri, ödünç iş ilişkisi, esnek çalışma, telafi edici çalışma ve kısmi süreli çalışma konularında ülke gerçeklerini gözletmeyen düzenlemelerden kaçınılmalıdır.
- Başta hak grevi olmak üzere, grev hakkı üzerindeki tüm yasaklamalar ve kısıtlamalar, Türkiye'nin onaylamış bulunduğu 98 sayılı ILO Sözleşmesi doğrultusunda kaldırılmalıdır.
- Tüm çalışanların tek çatı altında toplanması TÜRK-İŞ'in genel ilkelerindendir. Yapay işçi-memur ayrımı kaldırılmalı, 657 sayılı yasa kapsamında Anayasanın 128. maddesi esasları içinde yürütülecek görevler memurlar eliyle yürütülmeli, bunlar dışındaki çalışanların toplu iş sözleşmesi, grev ve lokavt haklarına sahip olmaları ve işçi sendikalarında örgütlenmeleri sağlanmalıdır.
- İş sağlığı ve güvenliği çağdaş normlara uygun hale getirilmeli ve işyerleri yoğun bir biçimde denetlenmelidir. Bu konudaki ILO sözleşmeleri onaylanmalıdır.
- Türkiye'nin henüz onaylamadığı ILO sözleşmeleri ile yakın tarihte kabul edilmiş ve henüz yeterli sayıda ülke tarafından onaylanmamış olmaları nedeniyle şu anda yürürlükte olmayan sözleşmelerin izlenmesi ve onaylanması gündeme alınmalıdır.

SOSYAL GÜVENLİK

- Sosyal Güvenlik Sisteminde reform olarak tanımlanan değişiklikler işçilere hiçbir kazanım sağlamamıştır.
- Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Anayasa Mahkemesinin ve Danıştay Dava Dairelerinin karar gerekçeleri dikkate alınarak, tüm taraflarla asgari müştereklerde sağlanacak uzlaşa doğrultusunda, hak ve yükümlülükte birliktelik sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmelidir.
- Sosyal Güvenlik Kurumu özerk ve demokratik bir yönetim yapısına kavuşturulmalıdır.
- Emekli, dul ve yetim aylıkları, devlet desteğiyle yükselterek, bu kişilerin insanca yaşamalarına olanak sağlanmalıdır. İntibak yasası çıkarılmalıdır.
- İşsizlik sigortasından yararlanma şartları, işsizlik ödeneğinin miktarı ve süresi, ülkemiz çalışma hayatının özellikleri ve yapısı dikkate alınarak yeniden düzenlenmelidir. İşsizlik Sigortası Fonu ya da bu Fonun faiz gelirleri, amacı dışında kullanılmamalıdır.
- Mevcut uygulamada, yoksullara yardım “iane-sadaka-zekat” gibi sürdürülmektedir. Sosyal yardımların, yurttaşlık hakkının bir gereği olarak, çağdaş ölçülerde verilmesi için, bu alanda hizmet sunan kamu kurumlarıyla, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu dahil, tüm kamu kaynaklarını tek çatı altında toplayan sistem kurulmalıdır. Yoksulluğun tanımı ülke koşullarına uygun olarak yapılmalı ve her hak sahibinin sosyal yardımlara kolayca ulaşmasına olanak sağlanmalıdır.

DIŞ POLİTİKA VE AVRUPA BİRLİĞİ SÜRECİ

- Türkiye, AB’nin eşit koşullarda tam üyesi olmalı ve AB ile olan ilişkiler bu anlayışla şekillendirilmelidir. İthal ürünlerin yerli

sanayimizi yok etmesine izin verilmemeli, gümrük birliğinin sakıncalarını giderici önlemler alınmalıdır.

- Sendikal ve sosyal haklar konusunda AB'ne uyum çalışmaları tamamlanmalı 19. Fasil müzakereye açılmalıdır. Düzenlemele-
rin ülkemizdeki sendikal ve sosyal dokuya uyumu da dikkate
alınmalıdır. Bunun sağlanması için ise AB ile ilgili konularda
sürdürülen müzakerelerde ve düzenlemelerin hazırlanması sü-
recinde sosyal tarafların etkin katılımları sağlanmalıdır.
- Türkiye Cumhuriyeti'nin Misak-ı Milli sınırları içindeki bü-
tünlüğü ve bağımsızlığı özenle korunmalı, uluslararası tekel-
ci sermayenin sözcüsü ve beyni IMF'nin ve DB'nin ülkemizin
bağımsızlığını zedeleyici tavırlarına karşı çıkılmalıdır. Türki-
ye'nin AB ile ilişkilerinde ve genel olarak dış ilişkilerimizde,
ulusal çıkarlarımıza zarar verebilecek, ulusal onurumuza gölge
düşürebilecek veya bütünlüğümüzü ve bağımsızlığımızı tehdit
edebilecek tutum ve davranışlardan kesinlikle kaçınılmalıdır.
- Türkiye'nin dış politikası, ülkenin siyasi, ekonomik, tarihi, kül-
türel, konjonktürel ve coğrafi gerçekleri göz önünde tutularak
belirlenmelidir. Zaman içinde meydana gelen gelişmeler ve
şartlardaki değişim dikkate alınmalıdır. Türkiye, barışçı, den-
geli, gerçekçi, çok yönlü ve geniş ufuklu bir dış politika izleme-
li, bu politikada Atatürk'ün "yurtta barış, dünyada barış" sözü
temel çizgi olarak korunmalıdır.
- Türkiye, Kıbrıs konusunda Ada'da kalıcı bir barışa ulaşılması
yönünde çabalarını sürdürmeli, iki eşit devletin varlığının ka-
bulü ile sorununun çözümüne yönelik doğru yaklaşımını sür-
dürmelidir.
- Ortadoğu'daki ülkelerin toprak bütünlüğünü korunmalı, Tür-
kiye, Ortadoğu'daki gelişmeleri dikkatle izlemeli dengeli ve ba-
ğımsız bir politika izlemelidir.

BELGE 2

TARIM BAKANLIĞI'NDA SENDİKA DEĞİŞTİRME BASKISINA KARŞI EYLEM

Ankara, 29 Haziran 2012

TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Ergün ATALAY'IN Konuşması

"Bugün burada haksızlığa ve yanlış bir sendika anlayışına karşı toplanmış bulunuyoruz. İşçinin özgür iradesi hiçe sayılarak, siyasi baskılarla sendika değiştirme girişimlerini protesto ediyoruz.

Suskunluğumuz efendiliğimiz yanlış anlaşılmasın. Gerektiğinde biz eylemin en alasını yaparız. Yetkililerle konuşup anlatacağız. Anlamadırsa beş binlerle on binlerle buraya gelip tepkimizi koyacağız.

Biz bu konuyu bakanla ve gerektiğinde başbakanla görüşeceğiz. Pazartesi günü yönetim olarak bakanla görüşmek üzere buraya geleceğiz. Durumu anlatacağız. Yanlışları anlatacağız. Bürokratların yaptığı baskıyı paylaşacağız. Anladılar, anladılar. Anlamadırsa beş binlerle on binlerle buraya gelip tepkimizi koyacağız. Türk-iş in 60 yıllık geçmişinde hep işçinin özgür iradesi ve desteğiyle bu günlere geldik. Baskıyla sendikacılık yapmak demokrasiye uymaz. Suskunluğumuz efendiliğimiz yanlış anlaşılmasın. Gerektiğinde biz eylemin de tepkinin de en alasını yaparız.

Tarım-İş Sendikası Genel Başkanı Bedrettin Kaykaç ise eylemde tepkisini özetle şöyle dile getirmiştir."

"İşverenin kucağında sendikacılık yapma anlayışını protesto ediyorum. Bu anlayış sizin haklarınızı geriletecek bir anlayıştır. Çünkü bugün işverenin talimatıyla sendika değiştirenler yarın toplu sözleşmeleri de onların istedikleri doğrultuda yapacaklardır. Tarım-iş sendikası 51 yıllık bir geçmişe sahiptir. Biz yılmadan usanmadan mücadele ederek işçimizin özgür iradesiyle sendikamızın çatısı altında topladık. Onların haklarını en iyi şekilde korumaya çalıştık. Bir daire başkanının yazılı talimatıyla işyerine noter getirileceği ve bu şekilde sendika değiştirileceği bilgisi elimizde belgeli olarak bulunmaktadır. Bunu bir suç olarak değerlendiriyoruz ve cumhuriyet savcılığına da suç duyurusunda bulunacağız. Üye arkadaşlarımız yuvalarından ayrılmasın. Biz birlikteliğimizi koruduğumuz sürece bütün engelleri aşacağız."

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

BELGE 3

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI ÖNÜNDE DÜZENLENEN KİTLESEL BASIN TOPLANTISI

Ankara, 14 Eylül 2012

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'nun Konuşması

Yazılı ve Görsel Medyamızın Değerli Temsilcileri,

Değerli Sendikacı Arkadaşlarım,

Değerli Üyelerimiz,

Sahsım ve Yönetim Kurulum adına sizleri saygıyla selamlıyorum. Kitleseel basın toplantımıza hoş geldiniz. Sağolun, varolun.

TÜRK-İŞ' in kuruluşunun 60'ıncı yıldönümünün içindeyiz. 60 yılda, 30'a yakın toplu iş sözleşmesi dönemi geçirdik. Kimisini uzlaşmayla, kimisini yaptığımız yaygın eylemlerle ya da grevlerle sonuçlandırdık. Ama bu 60 yıl boyunca toplu iş sözleşmesi sürecinde darbe dönemleri hariç hiçbir tıkanma yaşamadık.

Peki bugün ne yaşıyoruz?

Maalesef bugün sözleşme sürecimiz tıkanmış durumda.

Bunun nedeni, Toplu İş İlişkileri Yasa Tasarısı'nın meclisten çıkmaması olarak gösteriliyor.

Değerli Basın Mensupları, Değerli Arkadaşlarım,

İşkolu istatistikleri en son 2009 yılı Temmuz ayında yayımlandı. İstatistiklerin Sosyal Güvenlik Kurumu verilerine göre belirlenmesine ilişkin yasa da aynı tarihlerde yürürlüğe girdi. Amaçlanan tasarının hemen yasalaştırılması ve iş kolu barajlarının düşürülmesiyle birlikte istatistiklerin Sosyal Güvenlik Kurumu verilerine göre yayımlanmasıydı. Ancak evdeki hesap çarşıya uymadı. Toplu İş İlişkileri Yasası bir türlü çıkarılamadı. Bu nedenle 2009 istatistiklerinin uygulaması üç kez uzatıldı. En son uzatma Sayın Çelik'in yeniden Bakan olmasından sonra, Temmuz 2011 tarihinde gerçekleşti.

Ancak o tarihten bu yana da yasa çıkarılamadı.

Peki, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ne yaptı?

Toplu iş sözleşmelerimiz için sendikalarımıza yetki vermemeye başladı. 2009 istatistikleri 2012 Ocak ve Temmuz aylarında da uzatılsa bu sorun yaşanmayacaktı.

Ama Sayın Bakan tasarı yasalaşır umuduyla bunu yapmadı.

Biz bugün, işçi ve işveren arasında sağlanan asgari uzlaşmaya rağmen Hükümetin tasarımı meclisten çıkaramamasının bedelini ödüyoruz.

Nasıl ödüyoruz?

Toplu İş Sözleşmesi yapma yetkisini alamıyoruz.

Nasıl ödüyoruz?

Pazarlık masasına oturamadığımız için ücretlerimize zam alamıyoruz.

Bazı işverenler yetkiniz yok diyerek iş yeri temsilciliklerimizi kapatıyor. İşçilerimiz sendikasız kalıyor, örgütsüz kalıyor...

Tabii bu yasa niye çıkarılamadı, engellemeleri kim, nasıl yaptı, o ayrı bir konu. Ama sonuç olarak bugün itibarıyla sendikalarımız 301 bin 764 işçiyi ilgilendiren toplam 815 işyeri ve işletme için toplu iş sözleşmesi yapma yetkisini alamamış durumda.

Değerli Basın Mensupları,

Sekiz aydır yetki bekleyen işyerlerimiz var.

Eğer bu mağduriyet sürdürülürse bu sayı kamu kesimi sözleşmeleriyle birlikte giderek artacak. Sadece TÜRK-İŞ'e bağlı sendikalar için konuşuyorum, sayı 600 binleri geçecek.

Biz, TÜRK-İŞ olarak aylardır sorunun çözümü için sosyal diyalog zemininde uğraş verdik.

Sayın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, Üçlü Danışma Kurulu'nu en son 24 Temmuz 2012 tarihinde toplantıya çağırdı. Bu toplantıda sorunun çözümü için alternatifler üzerinde duruldu. 2009 yılı istatistiklerinin uygulanma süresinin yeniden uzatılması da gündeme geldi, biz buna onay verdik.

Ama işçi ve işveren kuruluşları olarak Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın ziyaret edilmesi gündeme geldi.

“Sorunun çözümü Başbakan’da” denildi. Biz de TÜRK-İŞ, HAK-İŞ, TİSK ve TOBB başkanları olarak Başbakan’dan randevu istedik.

Ancak şu ana kadar talebimize karşılık verilmedi.

Tabii hepimizin malumu ülkemizin gündemi çok yoğun. Aylardır ve özellikle Ağustos ayı boyunca hemen her gün hain terör saldırılarının yarattığı kabusları yaşadık, yaşıyoruz. Çok sayıda şehit verdik. Afyon’daki patlama da hepimizin canını yaktı. Ayrıca Suriye’deki iç savaşın ülkemize olan negatif etkileri de söz konusu.

İşte bu nedenlerle, biz bu güne kadar ülkemizin içinde bulunduğu durumu gözeterek sabırlı ve sağduyulu davrandık. Sorunumuzu ilettik, bugün çözülür, yarın çözülür diye bekledik. Ama çözülmedi ve büyüyerek kangren haline geldi.

Tamam, ülkemizin gündemi çok yoğun. Ama tüm bu yoğunluk, aileleriyle birlikte binlerce kişiyi ilgilendiren sözleşme sürecinin tıkanmasının mazereti olamaz, olmamalı. İçinden geçilen ateş çemberi, bu ülkenin işçilerinin mağdur edilmesini beraberinde getirmemeli...

İşçilerimiz, ülkemiz için üzerlerine düşen her görevi severek, isteyecek yapmaktadır. İşçilerimizin evlatları, vatan savunmasında, sınır karakollarında şehit olmaktadır. Ama işçimiz, toplu iş sözleşmesi yapma hakkından mahrum bırakılmaktadır.

Değerli Basın Mensupları, Değerli Arkadaşlarım,

Toplu İş Sözleşmesi yapmak, işçi sendikalarının demokratik ve yasal hakkı değil midir?

Elbette yasal hakkıdır.

İşçi sendikalarının devre dışı bırakıldığı bir ülkede demokrasiden bahsedebilir mi?

Elbette bahsedilemez.

Hükümet bu sorunu çözümsüz bırakarak yasalara aykırı davranmaktadır. Bu yasa dışı durum, işçi sendikalarının varlık nedenini ortadan kaldırmaktadır. Ama demokrasimiz de yara almaktadır.

Çünkü bu durum eşyanın tabiatına aykırıdır. Çünkü dünyanın her yerinde işçi sendikaları demokrasinin temel taşlarından biridir. Bu taş yerinden oynatıldığında bedelini sadece sendikalar, işçiler değil, ülkemiz öder.

Değerli Basın Mensupları, Değerli Arkadaşlarım,

Biz sorunun çözümünün Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından bulunmasını isterdik.

Ancak bu gerçekleşmedi ve çözüm yolu olarak Başbakan ile görüşme yapmamız gösterildi. Başbakan'dan randevu talebimizin üzerinden ise neredeyse 1 ay geçti.

Bilinmelidir ki, bu durumdan sadece buradaki işçilerimiz değil, temsil ettiğimiz TÜRK-İŞ topluluğu da çok rahatsızdır. Bizler bu güne kadar ülkemizin yaşadığı sorunların ağırlığını gözeterek, hepimizin yüreğini yakan acı ve gözyaşı selinin hassasiyeti içinde sorunun çözümünü sabırla bekledik.

Ama artık sabrımızda da son noktaya geldik. Sabrımız, sağduyumuz daha fazla istismar edilmemeli, bu sorun ivedilikle çözülmelidir.

Bu durum Türkiye'nin ayıbıdır. Türkiye bu ayıptan kurtarılmalıdır.

Mesele ciddidir.

Bu ciddiyet farkedilmeli ve gereği yapılmalıdır.

Değerli Basın Mensupları, davetimizi kabul ettiğiniz, bizi izlediğiniz için çok teşekkür ediyorum. Basın toplantımıza katılan tüm sendikacılarımızı ve işçilerimizi sevgiyle selamlıyor, saygılarımı sunuyorum. Sağ olun, var olun.

BELGE 4

“LİNYİTLER VE TERMİK SANTRALLAR SATILAMAZ” MİTİNGİ

Kütahya, 7 Ekim 2012

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu’nun Konuşması

Değerli Arkadaşlarım,

Hepinizi Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu ve Başkanı olduğum TES-İŞ sendikası adına saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Bursa'dan gelen değerli enerji ve maden işçisi arkadaşlarım. Hoş geldiniz, sizleri saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Orhaneli, Çan, Yatağan, İzmir, Adapazarı'ndan gelen değerli arkadaşlarım, hoş geldiniz, sizleri saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Eskişehir, Hamidabad, Soma, Afşin Elbistan, Kırka, Tunçbilek, Hissarcık'tan gelen değerli arkadaşlarım.

Hoş geldiniz. Sefalar Getirdiniz.

Sivil Toplum Örgütlerimizin değerli yöneticileri ve üyeleri.

Değerli Köylü Kardeşlerim, Değerli Esnaf Kardeşlerim. Değerli Taşeron İşçileri, Değerli Kütahyalılar. Gençler, kadınlar, çocuklar. Sizlere seslediğim için onur duyuyorum. Türkiye'nin, bölgenizin, Kütahya'nın sorunlarına sahip çıktığınız için sizleri kutluyorum. Ve... Bugün bu saatlerde İstanbul'da deplasman maçında oynayan Kütahya Spor'a başarılar diliyorum. Gönlümüz, yüreğimiz onlarla birlikte. İnşallah maçı kazanıp gelecekler ve yüzümüzü güldürecekler.

Değerli Kardeşlerim.

Bizim, iş yerlerinde barışa ihtiyacımız var, sokaklarda, caddelerde, kentlerde, bölgelerde, kısacası ülkemizin her bir köşesinde barışa ihtiyacımız var.

Ama maalesef ülkemiz bugün sanki bir ateş çemberinin içinden geçmektedir. Bir tarafta Suriye'de devam eden bir iç savaş vardır. Korkulan olmuş, Şam ateşi sınırlarını aşmış, Urfa'nın Akçakale ilçesini vurmuştur.

Değerli kardeşlerim, emekçilerin çıkarı savaşta değil barıştadır. Bizlerin misyonu, her türlü savaşa sonuna kadar karşı çıkmak, barış neferliği yapmaktır. Dileğimiz, yaşanan gerginliğin sağduyu ile değer-

lendirilmesi ve Atatürk'ün, "Yurtta Sulh, Cihanda Sulh" yaklaşımının hakim kılınmasıdır.

Diğer yandan ülkemiz şehit haberleriyle kan ağlamaktadır. Bunun nedeni gün geçtikçe azgınlanan terördür. Terör bir insanlık suçudur. Terör örgütünün yaptığı saldırıları burada, sizlerin huzurunda bir kez daha lanetliyorum. Bizim şer oraklarının ve onlara destek veren güçlerin milletimizin ve devletimizin güçlü iradesi karşısında yok olup gideceklerine olan inancımız tamdır.

Türk halkı bugüne kadar yaşanan tüm felaketler karşısında sınıksız kenetlenmeyi bilmiştir. Beklentimiz aynı duyarlılığı siyasi parti liderlerinin de göstermesi ve sorunlar karşısında ortak çözüm üretilebilmesidir.

Değerli Kardeşlerim.

Kütahya, kamu kuruluşlarının özelleştirilmesiyle gün geçtikçe güçten kuvvetten düşen bir ilimiz haline geldi.İşsizlik arttı, işçiler güvencesiz çalışma biçimlerine, taşeronluğa mahkum edildi.Tüm bunlar yetmedi, Jandarma Taburu'da Kütahya'dan götürüldü, esnaf, köylü perişan oldu.

Şimdi sıra geldi, madenlere ve termik santrallere,Maden-İş Başkanı da söyledi, Seyitömer zarar etmiyor, kar ediyor.Seyitömer de tıpkı diğer bazı kuruluşlar gibi altın yumurtlayan tavuk.

Peki niçin kesiyorlar bu altın yumurtlayan tavuğu? Niçin Kütahya'yı işsizliğe, yoksulluğa mahkum ediyorlar?

Ülkemiz zarar görüyormuş kimin umurunda! Kütahya zarar görüyormuş kimin umurunda!Amaç birilerine rant sağlamak rant.

Değerli Kardeşlerim;

Biz özelleştirmelerin başladığı ilk günden bu yana genel olarak özelleştirmelere, özel olarak da enerjide özelleştirmelere karşı çıktık. Ülkemizin içinde bulunduğu coğrafyadaki önemli konumuna dikkat çektik. Enerji dağıtım ve üretiminin kamusal bir hizmet olarak kalmasının önemine işaret ettik.

Enerjide dışa bağımlılığa itiraz ettik, yerli ve yenilenebilir kaynakların ülkemizin geleceği açısından anlamını bıkmadan, usanmadan anlattık. Eylemler yaptık, mitingler yaptık, raporlar hazırlayıp cumhurbaşkanlığı makamı da dahil, ilgili, yetkili tüm kurumların dikkatini çektik. Olmadı, gazete ilanlarıyla derdimizi anlatmaya çalıştık. Enerjide özelleştirme girişimlerine karşı yüzlerce dava açtık, bu davaların çoğunu kazandık. İşte biz tüm bunlarla enerjide özelleştirmeleri yaklaşık 20 yıl kadar geciktirebildik. Ne zamana kadar? 2006 yılına kadar. 2006 sonundan itibaren dağıtım özelleştirmeleri kapımızdan girmeye başladı.

Gelinen noktada enerjide özelleştirmelerin ülkemize verdiği zarar, artık maalesef yaşanarak ve büyük bedeller ödenerek görülecektir. Ama üzerine basa basa duracağımız bir husus vardır ki o da özelleştirmelerin işçiler açısından ortaya çıkardığı olumsuz sonuçlardır. Başka yere gitmeye gerek yok. İlinizde yapılan elektrik dağıtım özelleştirmeleri sonrasında ne oldu biliyorsunuz.

Kütahya, Eskişehir, Bilecik, Afyon, Uşak illerinde bir tane üyemiz kalmadı. Bunun adı ne? Ne diyeceğiz bu yapılan? Devletin görevi bu ülkede yaşayan herkesi koruyup kollamak değil mi? Kağıt üzerinde öyle. Ama yapılanı bakıldığında işçiyi yok sayıyorlar. Tesisi satıyorlar, işçi Allah'a emanet.

Ama bugün buradan ilan ediyorum ki, Termik santral işçisi başka işçilere benzemez. Linyit işçisi, bor işçisi başka işçilere benzemez. Kütahya başka şehre benzemez. Seyitömer işçisi mağdur edilirse vay bunu yapanların haline.

Ben buradan ilgili, yetkili, hevesli herkese sesleniyorum...

Sakın ha diyorum... Sakın ha! Sakın ha bizi test etmeye kalkışmayın.

Ve bilinsin ki, Kütahya'dan yükselen bu ses, yarın Hamitabad'ta, Soma'da, Yatağan'da ve termik santrallerimizin olduğu her yerde yüksелеcektir.

Değerli Kardeşlerim;

Bakın daha dün elektriğe, doğalgaza zam yapılmıştır. Bu zamların nedeni, yapılan dağıtım özelleştirmeleridir. Bu zamların nedeni, devletin termik santrallere yıllardır tek kuruş yatırım yapmaması, özelleştireceğiz diye gözden çıkarmasıdır. Bu zamların nedeni elektrik üretim kaynaklarını tüketerek ülkemizi ithal doğalgaza mahkum kılan politikalarlardır. Yıllardır yapmayın dedik, etmeyin dedik. Dinlemediler... Sonuç? Enerjide dışa bağımlı bir Türkiye, yani tehdit altında bir Türkiye ve zam zam zam. Yapılan zamlar, açıklanan enflasyonun iki katıdır. Benzin, elektrik, doğalgaza yapılan zamlar yeni zamların tetikleyicisi olmuştur, olmaya devam edecektir.

Emekçileri sefalet içinde bırakan bir ekonomi anlayışının refah getirmediği son zamlarla bir kez daha görülmüştür. Buradan Hükümete sesleniyorum. Bu zamları geri alın. Bu zamları geri alın çünkü bizler, sorumlusu olmadığımız yanlış politikaların bedelini ödemek istemiyoruz. Ve unutmayın ki, soframızdan eksilen her bir dilim ekmeğin vebali sizin omuzlarınızdadır.

Bir de “ekonomik istikrar var” diyorlar...Büyüyoruz diyorlar...Bir elimiz yağda, bir elimiz balda diyorlar...

Geç bunları...

Hükümete sesleniyorum, çoktan anladık ki, yağ, bal size, zamlar bize...Büyümeniz size, yoksulluk, işsizlik bize...Çoktan anladık ki, özelleştirmelerin yararı, ağzını bir karış açmış kar tutkunlarına; işsizliği, taşeronluğu, sendikasızlığı, 4-C'liliği bize...

Yok öyle yağma... Bir kez daha tekrarlıyorum... Termik santral işçisi, linyit işçisi, bor işçisi başka işçilere benzemez...

Benzer misiniz? Elbette benzemezsiniz. Öyleyse “Özelleştirmeye Hayır” diyeceğiz. Özelleştirilme kararının geri alınması, özelleştirmelerin durdurulması için her türlü mücadeleyi vereceğiz.

Verecek miyiz?

Vereceğiz evelallah!

Değerli Kardeşlerim, Değerli dostlarım;

Bugün 7 Ekim. İnsan Onuruna yakışır iş günü. TÜRK-İŞ bugün Ankara'da bu konuda bir toplantı düzenliyor. Mitingimizin böyle bir günde gerçekleşmesi, 7 Ekim'in önemini vurgulamamız açısından da ayrı bir önem taşıyor. İnsan onuruna yakışan iş günü aslında toplumsal hayatın merkezinde yer alan insan emeğinin önemini gösteren bir kavrama işaret ediyor. Emek, insanın kendisini ifade ettiği en temel unsurlarından birisidir. Tıpkı dilimiz gibi düşüncelerimiz gibi. Emek, insanların, dünyayı değiştirmede, hayatı biçimlendirmede kullandığı en değerli varlığıdır. ILO, insan onuruna yakışır iş gününü belirleyerek insanın emeğini nasıl gerçekleştireceğini tanımlamış bulunmaktadır. Emek, başkalarının istismar edeceği, insan haysiyetinin istismarıyla kullanılabilecek bir meta değildir. Buradan Hükümete, işverenlere sesleniyorum. Emeğin onurunu koruyarak, insanın onurunu, Türkiye'nin onurunu koruyun. Buradan Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sesleniyorum. Meclis, insan onuruna yakışan işi koruyacak en temel müessesedir. Meclis, emek üzerinde yaptığı tüm tasarruflarda emeğin en yüce değer olduğunun kabulüyle hareket etmelidir. Çünkü, emek en yüce değerdir.

Bugün ülkemizin emekçileri, vatan savunmasında, sınır karakollarında şehit olmak dahil üzerine düşen her görevi severek, isteyerek, fedakarlıkla yapmaktadır ve bu durum onların, Türkiye'nin ürettiği her değerlerden adil bir pay almasını da gerekli kılmaktadır.

Ama ne yapıyor?

Burası öyle bir ülke ki, yaklaşık 300 bin işçimizi ilgilendiren toplu iş sözleşmeleri, işkolu istatistikleri yayınlanmadığı için 9 aydır imzalanamıyor.

Üzerinde asgari mütabakat sağlanan tasarının yasalaşması yılan hikayesine döndürülüyor...

Değerli kardeşlerim, çalışma hayatını düzenleyen yasaların demokratikleştirilmesi için yapılan müzakerelerde TÜRK-İŞ canla başla çalışmıştır. Türkiye için en doğrusunun bulunması için elinden gelen çabayı göstermiştir. Yasa Meclis Genel Kurulu gündemindedir. Mü-

zakerelerimiz devam etmektedir, son dakikaya kadar ideali oluşturma çabalarımız sürecektir.

Değerli Kardeşlerim,

Biz düşmanlık bilmeyiz, biz kin nedir, haset nedir bilmeyiz. Ülke-miz için alın teri döker, ekmek paramız için çalışırız. İsteriz ki, bacamız tüksün, soframızda aş olsun, ekmek olsun. Çocuklarımız sağlıklı ve gelecek kaygısı duymadan büyüsün. Bizim gücümüzün temelinde para yok, kar yok, tahakküm yok. Bizim gücümüzün temelinde inanç var, masumiyet var, savunduklarımızın haklılığı var. Ama emeğin en yüce değer olduğunu unutanlar, ara sıra bizim de ne olduğumuzu unutuyor. İşte o zaman ne oluyor? Böyle meydanlara çıkıp, işte böyle hep birlikte ayağa kalkıp, ne olduğumuzu hatırlatıyoruz.

Diyelim olmadı, daha ne yapıyoruz?

Seçim zamanı sandık önümüze konduğunda, kırmızı kartı gösteriyoruz.

Değerli Kardeşlerim, işçilerin, emeği ile geçinenlerin açlığı, yoksulluğu Hükümetin vebalidir. Hak arayan emekçilerin seslerine kulak tıkamak, Hükümetin vebalidir.

Ey Hükümet; sana sesleniyorum!

Bu meydana, buraya kulak ver. Bu sesi duy.

Taleplerimiz, itirazlarımız ve isyanlarımızın tümü bu memleketin onuru, huzuru ve barışı içindir. Emekçilerin geleceğe güvenle bakabilmesi, sağlıklı, eğitilmiş, vasıflı ve mutlu çocuklar yetiştirebilmesi içindir.

Kütahya'nın Zafer Meydanı'nı dolduran değerli işçiler, emekçiler, emek dostları...

Coşkulu katılımınız için sizleri kutluyorum.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

Sağolun varolun.

BELGE 5

ÖZELLEŞTİRMEYE HAYIR YÜRÜYÜŞÜ

Ankara, 24 Ocak 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması

Değerli işçi kardeşlerim,

Muğla'daki Yatağan, Yeniköy ve Kemerköy termik santralleri ile kömür ocaklarının özelleştirilmesine tepki için Muğla'dan yola çıkarak Ankara'ya gelmek isteyen işçilerin güvenlik güçleri tarafından il dışına çıkmalarına izin verilmemesini, hak arayanlara yönelik bir baskı aracı olarak görüyoruz.

Bugün burada o arkadaşları temsilen TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu ve bağlı sendikalar Ankara'da, Sıhhiyede toplanarak Özelleştirme İdaresi Başkanlığı önüne yürüdük.

Eylem, anayasal bir haktır. Bu hakkımızı hiç kimse, sizin eyleminizi doğru bulmuyorum diye engellememelidir.

Muğla'daki özelleştirme ihalesine katılan 15 firmanın 13'ü geri çekildi. Geriye iki firma kaldı. Herkes şunu çok iyi anlamalı, biz bu hükümete özelleştirmeleri yaptırmayacağız. İşçi hareketinin birçok problemi varken bu işlerle uğraşan hükümete sandıkta hesap sormak sizin de bizim de boynumuzun borcu.

Mücadelenizin yanında olmaya devam edeceğiz.

BELGE 6

**KÖLELİK DÜZENİNE SON! TAŞERONLAŞMAYA,
ÖRGÜTSÜZLÜĞE, KURALSIZ ÇALIŞMAYA HAYIR!
YÜRÜYÜŞ VE MİTİNGİ**

Ankara, 15 Şubat 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması

İşçiler, memurlar, emekliler, işsizler, gençler...

Kardeşlerim, bacılarım...

Sendikalarımızın değerli Başkan ve yöneticileri,

Değerli konuklar,

Hepinizi Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ) adına sevgilerimle, saygılarımla selamlıyorum.

Taşeron konusu artık ülkemizde kanayan bir yara haline gelmiştir. Bu konu ülkemizin ayıbıdır. Emek sömürüsünün en büyük aracıdır. Bu ayıbı bu alanda biz ya bugün temizleyeceğiz ya da bu ülkeyi idare edenler temizleyecek. Bakanlık, taşeronlaşmayla ilgili bazı düzenlemeler yapıyor. Bu düzenlemeler, bu sorunun ortadan kalkmasına yol açacaksa, biz buna destek vermeye hazırız. Ama koşulumuz, bir düzenlemeyi yaparken, diğer taraftan bir hak kaybı olmamasıdır. Özellikle İş Kanununun 2. maddesinin değiştirilmesini asla kabul etmeyiz. Taşeron işçisinin hastalanma hakkı yok. Cenazesini kaldırma hakkı yok. İşyerinde yemek yeme hakkı yok. Servise binme hakkı yok. Tazminat hakkı yok.

Biz taşeronlaşmanın Türkiye'nin gündeminden tamamen kalkmasını talep ediyoruz. Özellikle kamuda asıl işte çalışan tüm taşeron işçilere kadro verilmesini talep ediyoruz. Kalanların da en az 5 yıllık sözleşme yapılarak güvenceye kavuşmasını, sendikali olması halinde de toplu iş sözleşme farklarının ödenmesini talep ediyoruz. Taşeron işçilerinin geleceğe güvenle bakmalarını sağlamalıyız. Ülkemizi bu ayıptan kurtarmalıyız.

Karayollarında çalışan 10 bin taşeron işçisi Yol-İş Sendikamıza üye. Bu arkadaşlarımız asıl işi yapıyorlar. Yol-İş Sendikamız onlardan 7000 arkadaşımız adına dava açtı. 6500 arkadaşımız davayı kazandı. Geri kalanları kadro sözü verildiği için dava açmadı. Yargıtay, 2.5 sene önce bunların işe girdiği günden itibaren asıl işverene bağlı işçi olduklarını söyledi. Bu işçileri kadroya alın dedi. Almayacaksanız tazminatlarını ödeyin dedi. Bu tazminatlar eski parayla 2.5 katrilyon tutuyor.

Karayolları işçileri para peşinde değil. Kadrolu adam gibi iş istiyorlar. Bizi kadroya alın, tazminattan vazgeçeriz diyorlar.

Yol-İş Sendikamızın üyeleri, 30 Mart'taki seçimden sonra başka bir tehlikeyle daha karşı karşıya. Büyük Şehir Belediyeleri Yasasına göre, onlar belediyelere bağlanacak. Biz TÜRK-İŞ olarak, Yol-İş Sendikamızla el ele vererek bu meseleyi de çözmek durumundayız.

Sendikal örgütlenmeden dolayı işten atılan, bu nedenle de iki yüz gündür direnişte olan Deriteks Sendikamız üyesi Punto Deri işçileri de bu alandalar, onların davalarının da takipçisi olacağız, ne gerekiyorsa yapacağız.

Ülkemizin başka bir ayıbı da geçici ve mevsimlik işçiler. Şeker'de 4 bin, demiryollarında 2 bin 500, enerjide 600, tarımda 500 işçi geçici ve mevsimlik olarak çalışıyor. Daha birçok kurumda binlerce işçi geçici ya da mevsimlik adı altında çalıştırılıyor. Bu ülkede 20-25 yıldır geçici kadrosunda çalışan işçiler var. Bunlar 3-4 ay çalışıyor, en fazla çalışan 5 küsur ay çalışabiliyor. Ödedikleri prim yetmediği için emekli olma şansları yok. Yılda 120 gün yani 4 ay çalışan bir geçici işçinin emekli olabilmesi için 60 yıl, yılda 90 gün yani 3 ay çalışan bir geçici işçinin emekli olabilmesi için 90 yıl gerekiyor. Bu insanlara yazık değil mi, günah değil mi? Bu işçilere bu zulüm yapılır mı?

Geçici ve mevsimlik işçilere yapılan bir başka haksızlık daha var. Bu arkadaşlarımızdan işsizlik sigortası primi kesiliyor ama işsiz kaldıklarında işsizlik ödeneği alamıyorlar.

Aramızda Yatağan'dan, Yeniköy'den, Kemerköy'den gelen arkadaşlarımız var. Termik santrallerimiz ve kömür işletmelerimizin özelleştirilmek isteniyor. Biz 20 yıldır ülkeyi yönetenlere anlatmaya çalışıyoruz. Ancak ne yazık ki engel olamadık. Kamu kurumları yok pahasına satıldı, birileri bundan rant elde etti. Bu kadar özelleştirme yapıldı da ne oldu? Dev gibi kuruluşlar ortadan kalktı, SEKA yok oldu, Sümerbank yok oldu. Özelleştirme işsizlik demektir. Sendikasızlık demektir.

Özelleştirme nedeniyle işten 4-c adı verilen bir kölelik düzenine mahkum edildi. Yokluğa, yoksulluğa mahkum edildi. Biz TÜRK-İŞ olarak onların davalarının da takipçisiyiz. Bu arkadaşlarımız geçmişte sendikalıydı, işçiydi. Bunlar yeniden kadrolu işçi ve sendikalı olmak durumunda. Ülkeyi yöneten Hükümet bununla ilgili yasal düzenlemeyi bir an önce Meclise getirmeli. Bu işçiler yeniden TÜRK-İŞ'in çatısı altında olmalıdır.

Yatağan işçileri 10 Ekim 2013 günü kitlesel olarak Ankara'ya geldi. Meclis'e yürüdü. 24 Ekim 2013 günü ben Yatağan'a sizin yanınıza geldim. 29 Aralık'ta Milas'ta miting yaptınız, TÜRK-İŞ olarak oradaydık. 17 Ocak'ta Ankara'ya gelmek istediniz, engel oldular ama sizin yerinize biz buradaydık, 5 bin işçimiz Özelleştirme İdaresi önünde sizin sesiniz oldu. O gün buraya gelemediniz ama işte bugün buradasınız. Size o gün söz vermiştik, işte bugün binlerce kardeşinizle birlikte buradasınız.

Bu ülkede sendikal örgütlenme nedeniyle, özellikle son 10 yılda binlerce işçimiz işten atıldı. Sendikalarımız, insanların ekmekleriyle oynamamak için örgütlenme yapamaz hale geldi. İşverenler sendika istemiyor. Sendikayı düşman gibi gören işverenler var. Bunların arasında ne yazık ki her siyasi partiye mensup belediye de var. Biraz önce, Teksif Sendikamıza üye olduğu için işten atılan kardeşimiz konuştu. Bu yapılan haksızlıktır, zulümdür.

Bu ülkede 1980 yılında nüfusumuz 45 milyondur, 2.5 milyon sendikalı işçi vardı. Bugün nüfusumuz 75 milyon, sendikalı işçi sayısı 1 milyon.

Örgütlendiğimiz işyerlerinde yaşadığımız bir başka konu da yetkilerle ilgili. Sendikalarımız üye yapıyor. İşverenler ya da rakip sendikalar yargıya itiraz ediyor. Yargı süreci tamamlanana kadar yıllar geçiyor. Süreç bittiğinde işyerinde örgütlü işçi kalmıyor. Basın çalışanları örgütsüz, basında örgütlülük yüzde 2 düzeyinde.

Son yıllarda iş kazaları nedeniyle büyük acılar yaşıyoruz. Merdiven altı işyerlerinde, Tuzla tersanelerinde, madenlerindeki taşeron

işyerlerinde, inşaat sektöründe iş cinayetleri yaşanıyor. İşçiler canları pahasına ekmek parası için çalışıyor. Bunlar ülkemiz için kara birer lekedir. Birileri, karlarına kar katmak için insanların hayatlarıyla oynuyor. Her yıl iş kazaları sonucunda binlerce işçimizi kaybediyoruz. Günde ortalama 4 işçimizi iş kazalarında yitiriyoruz. Bu rakamlar, dünyanın 17. büyük ekonomisine sahip Türkiye için bir utançtır. Bu rakamlar, 21. yüzyıl Türkiye için bir utançtır. Türkiye bu utançtan kurtulmalıdır, bu gidişe artık bir dur denmelidir. Bunların önüne geçilmesi için kayıtdışılığa son verilmelidir. Sendikalaşmanın önündeki engeller ortadan kaldırılmalıdır.

Bugün bu alanda, her kesimden sıkıntısı olan, derdi olan arkadaşlarımız, kardeşlerimiz var. Ben onlar adına iktidar partisine sesleniyorum. Bu alandaki haykırışı, bu alandaki feryadı duyun. Bu alandaki arkadaşlarımızın birlik ve beraberliğini, dayanışmasını iyi görün. Bunu duyarsanız, bu ülkede hayırlı bir iş yapmış olursunuz. Duymazsan bunun bedelini en kısa zamanda ödersiniz. TÜRK-İŞ Yönetimi ve Başkanlar Kurulu adına sesleniyorum. Bu alandaki arkadaşlarımızın feryadını başta iktidar partisi olmak üzere herkes duymalıdır. Sorunlarımızı çözerlerse amenna, ama çözmezlerse en kısa zamanda Meclisin önündeyiz, bir daha bu alanlardayız.

Ülkemiz son dönemde siyasi ve ekonomik kriz yaşıyor. Bir taraftan yolsuzluk iddiaları, diğer taraftan paralel devlet iddiaları bitmek bilmiyor. Bunlar ülkemize zarar veriyor. Ülkede yaşanan ekonomik krizin bedelini patronlar ödemiyor, bedelini çalışanlar ödüyor. Biz artık bedel ödemek istemiyoruz. Ama bu alanın, sizlerin sesini duymayanlara bedel ödeteceğiz. Herkes aklına başına alsın.

Bu ülke 76 milyonla Kürtüyle, Türküyle, Abazasıyla, Muhaci-riyle, Arnavutuyla, Çerkeziyle kardeş gibi yaşayan insanlarla var. Biz bu ülkede kardeş gibi yaşamak mecburiyetindeyiz. Bu ülkenin menfaatlerinden evvel Amerika'nın, İsrail'in, İngiliz'in, Alman'ın çıkarlarını öne koyanlar ayaklarını denk alsınlar. Batan geminin lüks kamarası olmaz. Gemi battığı zaman herkes batar.

BELGE 7

BİR GÜN SÜREYLE ÇALIŞMAMA EYLEMİ

Ankara, 14 Mayıs 2014

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması

Manisa Soma'daki maden ocağında yaşanan trafo patlaması sonucunda, Konfederasyonumuza bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası üyesi işçilerimizin şehit olması, TÜRK-İŞ topluluğunda büyük bir acıya neden olmuştur.

İş cinayetinin meydana geldiği ilk saatlerde, Genel Başkanımız Ergün Atalay, Genel Mali Sekreterimiz Ramazan Açar ve Genel Eğitim Sekreterimiz Nazmi Irgat, olay yerine hareket etmişler ve kurtarma çalışmalarına nezaret etmişlerdir.

Gece geç saatlerde toplanan TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, yaşanan bu iş cinayetine tepki olarak, TÜRK-İŞ topluluğunda 1 hafta süreyle yas ilan etmiş, ülkemizin her yerindeki teşkilatını harekete geçirme ve olayı geniş bir biçimde protesto etme kararı almıştır. Bu amaçla, örgütlü olduğumuz tüm işyerlerinde, bugün vardiya değişimlerinde TÜRK-İŞ topluluğu üyeleri şehit olan madenci arkadaşlarımız için saygı duruşunda bulunacaklardır.

TÜRK-İŞ üyeleri yarın 15 Mayıs 2014 Perşembe günü işyerlerine gidecek ancak yaşanan bu iş cinayetini protesto etmek amacıyla 1 gün süreyle çalışmayacaklardır. Bu esnada taşeronlaşmayı ve iş cinayetlerini protesto edeceklerdir.

Tüm üyelerimiz, çalıştıkları işyerlerinde, bir hafta süreyle her gün 3 dakika işbaşında işi durdurarak saygı duruşunda bulunacak, ülkemizdeki taşeronlaşma, sendikasızlaştırma ve iş cinayetleri protesto edilecektir.

Son yıllarda yaşadığımız iş cinayetlerine ne yazık ki bir yenisi daha eklenmiş ve şu an itibarıyla 201 arkadaşımız şehit olmuştur. 1992 yılında Zonguldak Kozlu'da meydana gelen ve 270 arkadaşımızın şehit olduğu maden faciasından sonra yaşanan bu olay, 1999'da yaşanan deprem felaketinden sonra ülkemizin karşı karşıya geldiği en acı olaylardan biridir.

Bu yaşadığımız dram, ülkemizin hafızasında kara bir leke olarak yer alacaktır. Bu facia, ülkemizi bir taşeron cennetine çevirenlere, taşeronlaşmayı temel çalışma biçimi haline getirenlere, ülkede sömürü

düzeni kuranlara ders olmalıdır. Karlarına kar katmaktan başka amaçları olmayan, bunun için insanların hayatlarıyla oynayanlar, bu ülkede köle düzenini hakim kılmak isteyenler, doymak bilmeyen açlıklarıyla, emekçilerin canlarını hiçe sayanlar hesap vermelidir. TÜRK-İŞ, bu faciyanın sorumlularının bulunup hak ettikleri cezaları alana kadar konunun takipçisi olacak, bu faciaya sessiz kalmayacaktır.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, ülkemiz tarihinin bu en büyük felaketlerinden biri olan bu iş cinayetinde şehit olan madenci kardeşlerimize Allah'tan rahmet, yaralananlara acil şifalar dilemektedir.

BELGE 8

ÖZELLEŞTİRMELERE KARŞI İKİ SAATLİK İŐ BIRAKMA EYLEMİ

17 Haziran 2014 Salı

Eyleme İlişkin TÜRÖ-İŐ Açıklaması

İşçiler... Taşeron işçileri... Mevsimlik ve geçici işçiler... 4-Ç'iler...

Kamu çalışanları... Emekliler... Örgütsüz, güvencesiz, kuralsız çalışanlar... İşsizler... Dar ve sabit gelirliler... Kadınlar... Gençler...

Emeği ve alınteri ile geçinenler...

Halkımız...

Bugün; ülkemizde bir yağma ve talana dönüşen özelleştirmelere karşı, Yatağan, Kemerköy, Yeniköy termik santrallerinin ve kömür ocaklarının özelleştirmesine karşı, TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu'nun aldığı karar gereğince iki saatlik çalışmama hakkımızı kullanıyoruz.

Bu mücadele yeni değildir. Biz bu mücadeleyi 20 yıldır veriyoruz, 20 yıldır anlatmaya çalışıyoruz. Özelleştirmeye karşı mücadele, Türkiye işçi sınıfının onur savaşıdır... Varlık savaşıdır. Çok direndik, çok mücadele ettik ancak ne yazık ki bu yağmaya, talana engel olamadık.

Bu özelleştirmeler doğru değildir, kamu kurumlarını yok pahasına satmayın dedik, bizi dinlemediler. Bu kurumlar yağmalanmak isteniyor, yok edilmek isteniyor dedik, dinlemediler. Bu kurumlar peşkeş çekiliyor, birileri bundan rant elde ediyor dedik, dinlemediler. Bağır-dık, çağırdık, direndik, eylem yaptık, yine dinlemediler.

Özelleştirmeye karşı çıkanları neredeyse vatan haini ilan ettiler, düşman ilan ettiler. Özelleştirmeyi sihirli bir değnek gibi takdim ettiler.

Bu kadar özelleştirme yapıldı da ne oldu? Ülkemiz, halkımız bundan ne kazandı? Hiçbir şey kazanmadı, aksine çok şey kaybetti. Dev gibi fabrikalarımız arsa fiyatının bile altında birilerine peşkeş çekildi.

İşte özelleştirme budur, özelleştirme yağma demektir, talan demektir, rant demektir. Biz bunları 20 yıldır söylüyoruz ama gözleri ranttan başka bir şey görmeyenler bizi dinlemedi. Özelleştirmeye karşı direnen sendikalar topluma hedef gösterildi. Sendikalar, sendikacılar yıpratılmak istendi. Sendikal hareketi etkisizleştirdiler, kamu kuruluşlarını yerli ve yabancı sermayeye, yandaşlara peşkeş çektiler.

Özelleştirme aynı zamanda işsizlik demektir. Binlerce işçimiz, bu özelleştirme belasıyla işsiz kaldı. Emeklilik haklarını dahi elde edemeden kapının önüne kondu. Kalanlar, sendikasılaştırıldı, hakları ellerinden alındı. İşten atılanlar 4-C adı verilen bir kölelik düzenine, yokuşa, yoksulluğa mahkum edildi.

Ancak halkın mallarında gözü olanlar durmadı, yağmaya, talana devam ettiler. İşte şimdi de gözlerini Yatağan, Kemerköy, Yeniköy santrallerine ve kömür ocaklarına diktiler. Bu güzide tesisleri yağmalamak istiyorlar.

Buradan bir kez daha haykırıyoruz; dünyada gelişmiş ülkeler geri dönüp kamulaştırma yaparken, ülkemizde yağmaya ve talana dönüşen bu özelleştirme uygulamalarına derhal son verilmelidir.

Özelleştirme ve taşeron uygulamaları konusunda alınan yargı kararları titizlikle yerine getirilmelidir.

Stratejik özellikleri nedeniyle, özellikle enerji temininde sürdürülebilirliği sağlamak için yerel kaynaklarımıza dayalı kömür ve enerji üretimi gibi önemli alanlar, kamunun mülkiyetinde kalmalıdır.

Soma'da 301 arkadaşımızın iş cinayetine kurban gitmesi, birilerine ders olmalıdır.

Yeni canların yitirilmemesi için bu özelleştirmeler derhal durdurulmalıdır.

Soma örneği, özel sektörün denetimsiz kar hırsının başta işçi sağlığı ve iş güvenliği olmak üzere, çalışma ve yaşama koşullarında yol açtığı faciayı gözler önüne sermiştir.

Soma'nın birinci dereceden sorumlusu, özelleştirmelerdir.

Arkadaşlar,

Yatağan, Yeniköy ve Kemerköy işçisi, haklı uyarılarını ve taleplerini duyurmak kararlığı içinde mücadelesini aylardır sürdürmektedir.

Bu direniş, bu mücadele yalnızca bu tesisler için değildir. Bu direniş bu ülkede hakkı yenen tüm emekçiler içindir... Bu direniş başta

madenciler olmak üzere iş cinayetlerinde hayatını kaybeden kardeşlerimiz içindir, bu direniş işten atılan, ezilen, horlanan tüm emekçiler içindir...

Bu direniş burayla sınırlı değildir... Bu ülkede işçi sınıfı var olduğu sürece, bu direniş ülkenin dört bir yanında devam edecektir. Yağmaya, talana, vurguna, yolsuzluklara karşı direniş devam edecektir. Halkımız için, vatanımız için devam edecektir.

Bugün Türkiye işçi sınıfı bir kez daha ayaktadır.

Başta özelleştirmeler olmak üzere, kayıt dışılığa, alt işveren (taşeron) uygulamalarına, 4/b, 4/c gibi istisnai istihdam türlerinin yaygınlaşmasına, asgari ücretin sefalet ücreti olmasına, düşük ücret politikasına, özel istihdam büroları aracılığıyla kiralık işçilik uygulamasına, kıdem tazminatının kaldırılmak istenmesine, esnek, kuralsız ve güvensiz çalışmanın her türlüşüne, iş cinayetlerine, işsizlik fonunun amacı dışında kullanılmasına, sendikasıylaştırmaya ve işten atılmalara karşı mücadelemizi yükseltmek, sesimizi duyurmak için buradayız.

Bu sorunlarımız çözülmezse yarın yine burada olacağız.

Bugün yüzlerle, binlerle geldik, yarın on binlerle, yüz binlerle geleceğiz...

BELGE 9

ÖZELLEŞTİRMELERE KARŞI İKİ SAATLİK İŞ BIRAKMA EYLEMİ

Ankara, 17 Haziran 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması

Değerli İşçi Kardeşlerim,

TÜRK-İŞ'in örgütlü bulunduğu iş yerlerindeki işçiler, Soma'daki maden faciasına dikkat çekmek ve Yatağan, Yeniköy, Kemerköy Termik santrallerinin özelleştirmesine tepki göstermek için 2 saat iş bırakmıştır.

Başkanlar Kurulu kararıyla gerçekleştirilen iş bırakma kapsamında, Demiryol-İŞ'in örgütlü olduğu TCDD Loko Bakım Atölyesindeki işçiler, 2 saat iş bırakma eylemi ile birlikteyiz.

Soma'daki maden ocağının yılda 1,5 milyon ton kömür çıkartılması anlaşmasına rağmen, işletmenin 3 milyon 800 bin ton kömür çıkartması, söz konusu üretim hırsı sonucu iş kazasına yol açmıştır.

Soma'da yaşananın iş kazası olmadığını, iş cinayeti olduğunu herkes görmüştür.

Orada 301 can, 432 yetim var. Kimin sorumluluğu varsa herkes bunun hesabını verecek. Ben TÜRK-İŞ Genel Başkanı olarak bunu yapmaya gayret sarf ediyorum. Diğer yandan santrallerimiz özelleştirilmeye devam ediyor. Yatağan, Yeniköy ve Kemerköy termik santrallerinde 3 bin 500 dönüm arazi var. Bu arazinin büyük bölümü deniz kenarında. 550 lojman var. Devasa makine parkı ile 30 senelik kömür var. Diyoruz ki 'arkadaşlar bunları özelleştirmeyin'. Verilen fiyat 5'te 1'inden daha düşük. Yani burası bize verilen rakama göre 11 milyar dolar civarında bir iş. Soma'yı verdiniz iş cinayetleri ortada.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a da sesleniyorum. Köprü ve otoyolların özelleştirme ihalesinin iptal edilmesi gibi Yatağan Termik Santralinin özelleştirme ihalesinin de iptal edilmelidir.

BELGE 10

KARAYOLLARINDA ÇALIŞAN TAŞERON İŞÇİLERİNİN KADRO EYLEMİ

Ankara, 24 Kasım 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması

Değerli emekçiler;

Hakkımız olan için dün beraberdik, bugün beraberiz, bu iş bitene kadar beraber olmaya da devam edeceğiz...

TÜRK-İŞ'e bağlı sendikaların Genel Başkanları, TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu bugün burada sizlerle beraber. Yol-İş Sendikası; bölge temsilcisinden, şube başkanına ve genel merkez yöneticisine kadar bu meseleyle ilgili olağanüstü gayret sarf etti. 15 Şubat'ta Ankara Sıhhiye meydanında, 1 Mayıs'ta İstanbul Kadıköy meydanında bu konuyu Türkiye gündemine beraber getirdik, herkese anlattık. Geçen 8 aylık zaman zarfında gitmediğimiz kapı kalmadı. En son bir ay önce Başbakan Ahmet Davutoğlu'na, Cumhurbaşkanına, on gün evvel ise Sayın Kılıçdaroğlu'na Karayolları işçisinin sorununu, sıkıntısını anlattık. Bu konuyla ilgili herkes bilgi sahibi. Ulaştırma Bakanı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı bu konunun bir an önce çözüme kavuşması tarafı. Maliye Bakanı ise bu konuyu duymamazlıktan, görmemezlikten geliyor.

Değerli kardeşlerim;

Dünyanın hiçbir ülkesinde 3 sene önce sonuçlanan bir Yargıtay kararını uygulamayan hükümet olamaz. Bunun sorumlusu Ak Parti'dir. Bu ülkede uyuyan siyasetçiyi uyandırırısın, uyuyan sendikacıyı uyandırırısın, ama uyuma numarası yapanları uyandıramazsın. Bu ülkede uyuma numarası yapan kim varsa uyandırmak başta benim, TÜRK-İŞ'in yani hepimizin görevidir.

Değerli kardeşlerim;

15 aydır her hafta iki ilde sizlerle beraber oluyorum. Siz bizden ne istediyseniz biz onu yaptık. Sizin başınızı aşağıya düşürecek hiçbir şey yapmadık. Bu mesele çözüme kavuşana kadar beraberiz. Çözüme kavuşmuyorsa nasıl halledilmesi gerektiğini Ak Parti'de, Türkiye'de görecektir. Bu konuyla ilgili maddi manevi TÜRK-İŞ ne dediyse yerine getirdi. Bununla ilgili Yol-İş Sendikası yönetimi ve bu sendikanın Genel Başkanı bütün meseleyi biliyor. Bundan sonra işyerlerinde, illerde,

bölgelerde istediğimiz sonucu alamazsak yaprak kıpırdamaz haberi-
niz olsun.

Değerli kardeşlerim;

İşyerinizdeki temsilcinize, yöneticinize sendika başkanınıza itimat
edin. Onlara güvenin. Ne diyorlarsa yerine getirin. Bizler TÜRK-İŞ yö-
neticileri olarak sonuna kadar sizlerle birlikteyiz. Hepinize saygılar su-
nuyorum, Allaha emanet olun.

BELGE 11

BÖLGELERDE KİTLESEL BASIN TOPLANTILARI

19 Şubat / 4 Mart 2015

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması

Sevgili İşçi Arkadaşlarım,

Mücadelemize Güç Katan Değerli Emek Dostları,

Hoş geldiniz.

Bugün TÜRK-İŞ olarak yine bir aradayız.

Yaşadığımız olumsuzlukları haykırmak, taleplerimizi dile getirmek için bir aradayız.

Görmeyen gözleri, işitmeyen kulakları açmak, bir kez daha uyar-mak için bir aradayız.

Küresel sermaye tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de sömürü düzenini sürdürmek istiyor. Hak ve özgürlüklerimize yeni saldırıların hazırlığı yapılıyor.

Yıllardır ülkemizde uygulanan ekonomik ve sosyal politikalarla çalışanlar cendereye alındı. Ülkemizde bir nesil istikrar adına fedakar-lığa zorlandı. Ağırlaşan yaşama ve çalışma şartları altında çaresiz bira-kılmak istendi. Sendikal örgütlenmemiz ağır saldırıların hedefi oldu.

Yaşanan küresel krizden çıkmak adına uygulanan politikalarla çalışanlar sömürüldü. Sermaye bundan kazançlı çıktı. Gelir dağılımı daha da bozuldu. Eşitsizlik arttı. İşsizlik yaygınlaştı. Yoksulluk ve sefa-let, yardımlarla süreklilik kazandı. Bu durumdan siyasal çıkar sağlan-mak istendi.

Özelleştirme ile kamu kaynakları sermayeye hediye edildi.

Başta sağlık, eğitim, sosyal güvenlik, ulaşım gibi temel kamu hiz-metleri piyasa şartlarına bırakıldı. Attığımız her adım, yaptığımız her harcama paralı oldu. Hayat pahalılığı dayanılmaz boyutlara geldi. Çar-şı-pazardaki fiyat artışları ile devletin hesapladığı enflasyon arasındaki fark giderek açıldı.

Sendikalı işçiler örgütsüz işçilerin, taşeron işçilerinin, işsizlerin he-defi yapılmak isteniyor. Sendikalar ve sendikacılar baskı altında tutul-maya çalışılıyor.

Toplu sözleşme ile aldığımız ücret zammı vergi artışını karşılamaz oldu. Yılın başında aldığımız net ücret birkaç ay sonra düşmeye başladı. Asgari ücretli bile net ücretini koruyamıyor.

Asgari ücret işveren-hükümet kesimi tarafından yine sefalet ücreti olarak belirlendi. Devletin resmi kurumunun, sadece bir işçi için belirlediği, ailesinin dikkate alınmadığı asgari ücret tutarı bile dikkate alınmadı. Aradaki fark sermaye birikimi için işverene bırakıldı.

Buna karşılık zenginin vergisi düşürüldü. Sermaye kesimine sağlanan teşvik ve getirilen muafiyetlerle kamu gelirleri aktarıldı. İşverenlerin sosyal güvenlik primi, asgari ücretlinin rızından kesilen vergiyle 5 puan düşürüldü.

İstihdamda taşeron uygulaması ile sömürü çarkı hızlandırıldı. Esnek istihdam modelleri yaygınlaştırılmak isteniyor.

Emekçiler, sermayenin aşırı kar hırsı yüzünden işyerlerinde, iş kazası denilerek iş cinayetine maruz bırakılıyor. Onlarca, yüzlerce işçi aynı anda bir iş kazasında ölüyor. İşçi katliamı yaşanıyor. İşin gereğidir deniliyor.

Sosyal devlet uygulamaları ortadan kaldırılmaya, unutturulmaya çalışılıyor. Örgütlü toplum yok edilmek isteniyor. İşçilerin hak alma mücadelesinden etkin silahların başında gelen grev hakkı bakanlar kurulu kararıyla ortadan kaldırılıyor. Fiilen uygulanamaz duruma getiriliyor.

Acımasız sömürü düzeniyle işgücü maliyetini daha da düşürmek, rekabeti bu yolla sürdürmek amaçlanıyor.

Özetle; sorunlarımız çoktur, izlenen politikalarla ülkenin geleceğine ipotek konulmak istenmektedir. Çalışanlara "köle düzeni" şartları dayatılmaktadır. Çalışanların hak ve özgürlüğünü daha da kısıtlamak, yaşama düzeyini geriletme, sendikaların gücünü ve etkinliğini azaltmak için sistemli bir kampanya yürütülmektedir.

Buna müsaade edecek miyiz?

Elbette etmeyeceğiz, mücadelemizi sürdüreceğiz.

Ülke ve çalışanlar bugün yeni bir yol ayırımında...

Sermaye kesimi hükümet eliyle işçilere karşı yeni saldırı hazırlığında...

Özel İstihdam Büroları aracılığıyla geçici iş ilişkisi kurulması için hazırlanan tasarı ilgili komisyonda kabul edildi. Meclis'te görüşülme-ye başlanacak. Aynı şekilde evden çalışma, uzaktan çalışma gibi uygulamalar da yeniden düzenleniyor.

Amaç sendikasız, örgütsüz, güvencesiz sömürü düzenini pekiştirmek...

Şikayet edilen taşeron uygulamasını bile aratacak bir iş ilişkisi düzenleniyor. Çalışanlar bir ücretli kölelik düzenine mahkum edilmek isteniyor. Geçmişte mecliste kabul edilen ve fakat işçilerin kararlı mücadelesiyle, cumhurbaşkanı tarafından da onaylanmayan bu yapı yeniden oluşturulmak isteniyor.

Ama yetmedi, yetmiyor...

Bu sefer hedeflerinde, emeğin en kutsal hakkı, kıdem tazminatı yer alıyor. Kıdem tazminatı hakkının ortadan kaldırılması niyeti, ısıtılıp ısıtılıp işçinin karşısına çıkarılıyor. Algı yönetimi yapılıyor. Kamuyu oluşturulmaya çalışılıyor.

Kıdem tazminatı yaklaşık 80 yıllık bir uygulama...

Kıdem tazminatı hakkı tartışma konusu yapılmak isteniyor. 12 Eylül döneminin dokunamadığı bu hak, kuşa çevrilmek, sınırlandırılmak isteniyor.

Kıdem tazminatı hakkı, bıçağın kemiğe dayandığı noktadır.

Kıdem tazminatı, yalnızca çalışan işçiyi değil, o emek ile geçinen işçi ailesini de ilgilendiren bir müessesedir. Ödemesi sonraya bırakılmış ücretin parçasıdır. Kızımızın gelinliği, oğlumuzun damatlığıdır. Geleceğimizin umudu ve güvencesidir.

Kıdem tazminatı, işçi sınıfına, gelecek nesillere devredilmek üzere emanet edilen bir haktır.

Kimse, ama hiç kimse bu hakka el uzatmaya kalkışmasın.

Kıdem tazminatı bir yük değildir. İşveren işçiyi işe ilk aldığı andan itibaren maliyet hesabına kıdem tazminatını da eklemek durumundadır.

Kıdem tazminatına ilişkin uygulama açık ve nettir. Kıdem tazminatı ödeme sorumluluğu işverene aittir. Belirli koşullarda işten ayrılanlara, işyerinde geçen zaman ve emeklerine karşılık olarak işveren tarafından ödenmektedir.

Bu sorumluluk, bireysel emeklilik şirketlerine devredilemez.

Şimdi kıdem tazminatında, bireysel emekliliğe dayalı bir fon hesabı düşünülmektedir. İşçinin geleceğine göz dikilmektedir. İşçinin alın teri sermaye birikiminin kaynağı yapılmak istenmektedir.

İşçi sınıfı kıdem tazminatını "ödenmesi sonraya bırakılmış ücret parçası" olarak kabul etmektedir. Bu hak daha fazla aşındırılmasın. Korunması ve geliştirilmesi, yaygınlaştırılması temel amaç olmalıdır.

Ama asıl niyet, işgücü hareketliliğini yani esnekliği sağlamaktır. Böylece işçi kolaylıkla işten çıkarılacaktır. İstihdam üzerindeki mali yükler azaltılacak, rekabet ucuz emek üzerinden sürdürülecektir.

Bu kadar açık...

Kimse yapılmak istenen düzenlemenin, özellikle özel sektörde çalışan ve sendikalı olmayan işçinin fiilen alamadığı kıdem tazminatını almasını sağlamaya yönelik olduğunu ileri sürmesin. Bu konuda işverenin tutumu çok iyi bilinmektedir.

Çalışanların kıdem tazminatına hak kazanmasını önlemek için girdi-çıkı yapanlar,

İşçiyi istifaya zorlayanlar,

İstifa dilekçesi alarak işe başlatanlar,

Özellikle vasıfsız işçilerin kıdemi fazla artmadan işlerine son verenler,

İşçiler tarafından çok iyi bilinmektedir. Kimse timsah gözyaşı dökmesin. Bunları ortadan kaldırmanın yolu;

işçi hak ve özgürlüklerini genişletmekten,

Sendikal örgütlülüğü artırmaktan,

İstihdam güvencesini sağlamaktan,

Taşeron çalıştırmayı engelleyen düzenlemelerden geçmektedir. İşçilerin bilinen tüm tepkisine rağmen kıdem tazminatı hakkına yönelik saldırılar devam etmektedir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, 5 Şubat 2015 Perşembe günü toplanarak gündemindeki konuları ve ülkedeki gelişmeleri değerlendirmiştir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu'nun kararlarından birisi de; "Özellikle kıdem tazminatı ve özel istihdam büroları aracılığıyla geçici iş ilişkisi kurulması konularında dikkat çekmek ve kazanılmış hakların korunmasında ve geliştirilmesinde kararlılığımızı göstermek amacıyla kitlesel basın toplantısı yapılmasını kararlaştırmak" olmuştur.

Bugün bu amaçla toplandık.

Buradan haykırdığımız kararlılık dalga dalga tüm işyerlerinde yankılanacak. İşçi sınıfı ve örgütlü gücü, gündeme getirilmek istenen ve hak kayıplarına yol açacak hiçbir düzenlemeyi kabul etmeyecektir. TÜRK-İŞ, kıdem tazminatına ilişkin olarak yıllardan beri süregelen görüşünü bugün de muhafaza etmekte ve genel kurulda oybirliğiyle alınan şu kararı dikkatlere sunmaktadır:

"Kıdem tazminatı, Türkiye işçi sınıfının ve TÜRK-İŞ'in kırmızı çizgisidir. TÜRK-İŞ Genel Kurulu, bugün çalışanlar ve gelecekte çalışacak olanlar için kıdem tazminatının mevcut haliyle korunmasından yanadır. TÜRK-İŞ Genel Kurulunun, kıdem tazminatının fona devredilmesi, süresinin azaltılması gibi bu hakkın tasfiyesine ya da zayıflatılmasına yönelik her türlü girişimin karşısında, cevabı genel grev olacaktır."

Bu duygu ve düşüncelerle saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

Yaşasın onurlu mücadelemiz...

Yaşasın birliğimiz...

Yaşasın TÜRK-İŞ...

BELGE 12

1 MAYIS 2012 MİTİNGİNE ÇAĞRI AÇIKLAMASI

1 Mayıs 2012

Bizler bu ülkenin işçileri, kamu emekçileri, işsizleri, emeklileri, yoksulları, kadınları, gençleri ile birlikte 1 Mayıs'ta tüm Türkiye'de alanlardayız.

Barış için, özgürlük için, demokrasi için, ekmek için, daha güzel bir dünyada sömürsüz, baskısız, insan onuruna yaraşır bir yaşam için birlikteyiz. Haklarımız ve özgürlüklerimiz için dayanışma içindeyiz.

Sosyal adalet, eşitlik, özgürlük ve sendikal haklarımız için omuz omuzayız.

1 Mayıs 2012'yi güvencesiz, kurlsız çalışmanın yaygınlaştığı koşullarda karşılıyoruz. Emekçilerin yarısı kayıt dışında çalışıyor. Ulusal İstihdam Stratejisinin emek karşıtı yaklaşımlarıyla kıdem tazminatımıza göz dikiliyor, asgari ücret bölgeselleştirilmek, esnek ve kurlsız çalışma biçimleri yaygınlaştırılmak isteniyor. Sendikasılaştırma yaygınlaşıyor, sendikal örgütlenmenin önüne engeller çıkarılıyor. Örgütlenen işçiler işten atılıyor. İş kazası adı verilen cinayetler durmak bilmiyor.

Biz sosyal adalet, eşitlik ve demokrasi istiyoruz. Özgürlükçü, eşitlikçi sivil demokratik bir anayasa ve yasalar istiyoruz.

Tüm çalışanların grevli toplu sözleşmeli sendikal haklara sahip olduğu bir Türkiye için, sosyal devlet için alanlardayız.

1 MAYIS'TA ALANLARDAN BİR KEZ DAHA HÜKÜMETE SELENİYORUZ

Türkiye'yi yönetenlerin temel hedefi özgürlükçü ve çoğulcu demokrasinin sınırlarını genişletmek olmalıdır.

Anayasa değişikliği tüm kesimlerin uzlaşacağı bir zeminde gerçekleştirilmeli ve Anayasa katılımcı demokrasinin tüm kurum ve kurallarının sağlıklı işleyeceği bir yapıya kavuşturulmalıdır.

Toplumsal barış ve huzurun sağlanması için uzlaşma, hoşgörü ve bir arada yaşama kültürünün geliştirilmesi için çaba gösterilmelidir.

Emekçilerin çıkarları savaşta değil barıştadır. Atatürk'ün "yurtta sulh, cihanda sulh" şiarı rehber edinilmelidir.

Türkiye Cumhuriyeti Devletinin tüm kurumları hukuk devleti anlayışıyla hareket etmelidir.

Anti demokratik sendikal yasalar değiştirilmeli, toplu pazarlık ve örgütlenmenin önündeki engeller kaldırılmalıdır.

“İnsan onuruna yaraşır iş” herkesin hakkıdır. İstihdamın korunması, geliştirilmesi ve işsizliğin önlenmesi temel yaklaşım olmalıdır.

Cinayet haline gelen iş kazaları önlenmeli, iş sağlığı ve güvenliği önlemleri artırılmalıdır.

İş güvencesi, işe iadeyi sağlayacak biçimde yeniden ve öncelikle düzenlenmelidir.

Kayıt dışı ekonomi, kayıt altına alınmalıdır.

Kıdem tazminatı işçiler bakımından vazgeçilmez ve tartışılmaz bir haktır. Buna el uzatılması, ortadan kaldırılması ya da daraltılması yönündeki talepler gündeme dahi getirilmemelidir.

Asgari ücret insan onuruna yakışır bir biçimde belirlenmelidir. Asgari ücretin bölgeselleştirilmesi girişimlerinden vazgeçilmelidir.

Esnek ve kurlsız çalışma biçimlerini yaygınlaştırma girişimlerine son verilmelidir.

Taşeronlaşma engellenmeli, asıl işin taşeronlara yaptırılması uygulamasından vazgeçilmelidir.

Vergi adaletsizliği giderilmelidir.

İşsizlik Fonu'nda biriken para Fon'un oluşturulma amaçları doğrultusunda kullanılmalı, sosyal güvenlik fonlarının amacı dışında kullanılması düşüncesinden vazgeçilmelidir.

Doğal yaşam korunmalı, ekolojik çevre tahribatına son verilmelidir.

Engellilerin toplumsal yaşama eşit bireyler olarak katılması sağlanmalıdır.

İşçiler, Kamu Emekçileri, Emekliler, İşsizler, Yoksullar, Kadınlar, Gençler,

EKMEK, BARIŞ, ÖZGÜRLÜK ve DEMOKRASİ İÇİN 1 MAYIS'TA
ALANLARDAYIZ

TÜRK-İŞ & TÜRKİYE KAMU-SEN

BELGE 13

1 MAYIS 2012 MİTİNGİ

Bursa, 1 Mayıs 2012

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'nun Konuşması

Sevgili İşçiler, Kamu Çalışanları, Emekliler, İşsizler,
Gençler, Bacılarım, Kardeşlerim

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

1 Mayıs mitingine hoş geldiniz, sefalar getirdiniz.

Bugün emeğin bayramı, sizin bayramınız. Bu anlamlı güzel günde, el ele, yürek yüreğe olmak için, sorunlarınızı dile getirmek için Bursa Kent Meydanı'nda toplandınız. Bu alana tek bir yumruk, sloganlarınızla, taleplerinizle geldiniz. Özleminiz, ekmek, barış özgürlük, iş, aş, kardeşlik. Bugün burada, Bursa'nın, Türkiye'nin yüzünü güldürüyorsunuz, emekçilerin el ele kol kola dostluk içinde kucaklaşmasının destanını yazıyorsunuz.

Kutlu olsun değerli arkadaşlarım. Bayramınız Kutlu olsun!

Değerli Arkadaşlarım,

1 Mayıs Türkiye'de yasaktı. Sizler yıllarca bu meydanlardan 1 Mayısın bayram ve tatil ilan edilmesini istediniz. 2009 yılında 1 Mayıs bayram ve tatil oldu. 2010 yılında ise yasaklı olan Taksim Meydanı kutlamalara açıldı.

Bu nasıl oldu?

Biz çok uğraştık ama 1 Mayıs'ı bayram ve tatil ettiren sizlerin mücadelesi!

Yılmadınız, yasaklı dönemlerde de her 1 Mayıs'ta alanlarda oldunuz.

Taksim yasağı da sizlerin, siz emekçilerin mücadelesi ile kaldırıldı.

Yine sizler sayesinde Türkiye'nin her yeri Taksim haline geldi. Bu nedenledir ki biz TÜRK-İŞ ve Türkiye Kamu Sen olarak bugün Bursa Kent Meydanı'nda sizlerle. Türkiye'nin her yeri gibi bu alanı da Taksim haline getiren sizleri selamlamak, kutlamak için buradayız. Sağ olun, var olun. Biz bir olduğumuzda, el ele gönül gönüle verdiğimizde, bugün reddedilen her şey, yarın kabul edilecektir, bunu bilin.

Değerli Kardeşlerim, soruyorum size, açlık bizim kaderimiz mi? Elbette hayır!

Yoksulluk bizim kaderimiz mi? Elbette hayır!

İşsizlik bizim kaderimiz mi? Elbette hayır!

Cinayet haline gelen iş kazalarında hayatımızı kaybetmek bizim kaderimiz mi?

Elbette Hayır!

Bugün dünyanın her yerinde emekçiler bunların kader olmadığını haykırıyor. Dünyada, herkese yetecek kadar aş varken, iş varken, niçin açlığın ve yoksulluğun kol gezdiğinin hesabını soruyor. Bugün dünyanın her yerinde emekçiler, sermayenin, yoksulluğa, işsizliğe, savaşımlara neden olan aç gözlülüğünü protesto ediyor.

İsyan ediyoruz değerli kardeşlerim, ülkemizdeki güvencesiz çalışma biçimlerine isyan ediyoruz. İşsizliğe, yoksulluğa, adaletsizliklere isyan ediyoruz. Sosyal devletin gün geçtikçe budanmasına isyan ediyoruz.

Bizler ne istiyoruz?

Bizler, üreten, alın terinin baş tacı edildiği, özgürce örgütlenebildiğimiz, yasakların olmadığı bir Türkiye istiyoruz. Kazandığımızla geçinebilmek, gelecek kaygısı duymadan ülkemiz için alın teri dökmek istiyoruz. Çocuklarımızı okutmak, onları sağlıklı büyütmek, memleketimiz için çalışmak istiyoruz. Bizim, bu memleketin ürettiği her derde nesilden nesile devrettiğimiz çalışkanlığımız, fedakarlığımız, demokrasiye olan aşkımız, alın terimiz var.

Ama ilk fırsatta işsiz, aşız, umutsuz, kapıya bırakılan bizler oluyoruz. Her fırsatta sağlık hakkına, eğitim hakkına, kıdem tazminatı hakkına, insanca çalışma hakkına, sendikalaşma hakkına göz dikilen bizler oluyoruz. Haklarımıza saldırıyorlar.

Bunları kabul edecek miyiz kardeşlerim? Etmiyoruz, etmeyeceğiz!

Değerli Kardeşlerim, birlikteliğimizin şölen haline geldiği bu alanda verilen mesajlar Hükümet tarafından iyi anlaşılmalıdır. Hükümet, emekçilerin sefaletinin kimseye refah getirmeyeceği iyi bilmelidir.

Bu ülkenin gerçek sahibi bizleriz. Hükümetlere düşen görev hiç vakit kaybetmeden taleplerimizi dikkate almak, gereğini yapmaktır.

Değerli Arkadaşlarım, 1 Mayıs barış günüdür, 1 Mayıs kardeşlik günüdür. Bugün burada, insanlığı savaşa sürükleyenleri; paranın ve silahların gücüyle, kendi çıkarları için, çoluk çocuk demeden dünyayı kan gölüne çevirenleri lanetliyoruz.

Bugün Türkiye şehit haberleriyle kan ağlıyor. Bunun nedeni terör. Terör bir insanlık suçudur ve terör örgütünün yaptığı her saldırı TÜRK-İŞ tarafından, milletimiz tarafından nefretle lanetlenmektedir.

Bizim, şer odaklarının ve onlara destek veren güçlerin milletimizin ve devletimizin güçlü iradesi karşısında yok olup gideceklerine olan inancımız tamdır.

Allahın izniyle bu terör belasının üzerinden hep birlikte geleceğiz. Millet olarak kardeşlik, barış içinde kucaklaşacağız.

Değerli Kardeşlerim; Küreselleşme, dediler, artık paranın yeri yurdu yok dediler.

Ama ne oldu?

Zenginlik ve refah küreselleşti mi? Hayır!

Ne küreselleşti?

Yoksulluk küreselleşti, işsizlik küreselleşti. Mutsuzluk, acı küreselleşti.

Özelleştirmelerle kaynaklarımız çar çur edildi; sağlık, eğitim paralı hale getirildi, haklarımız budandı. Esnek, kuralsız çalışma biçimleri, taşeronluk küreselleşti.

Kriz küreselleşti, kriz!

Amerika'da bir kriz çıktı, tüm dünyaya yayıldı.

Krizin nedeni, dünyanın aç gözlü para babaları.

Bakın!

Ulusal İstihdam Stratejisi diye bir şey çıkardılar. İşsizliği önleyeceklermiş. İşsizliği önlemek için ne yapmak istiyorlar? Kıdem tazminatı hakkımızı budamak, esnek çalışma biçimlerini yaygınlaştırmak, asgari ücreti bölgeselleştirmek, kiralık işçilik düzenlemesini getirmek istiyorlar ve daha neler neler.

Kıdem tazminatımıza el uzatılmasını kabul edecek miyiz? Etmeyeceğiz!

Kıdem tazminatımıza el uzatılırsa ne yapacağız? Genel grev yapacağız, genel grev!

Peki... Esnek çalışma biçimleriyle köleleştirilmeyi kabul edecek miyiz? Etmeyeceğiz...

Asgari ücretin bölgeselleşmesini kabul edecek miyiz? Etmeyeceğiz...

Tüm bunlara ve haklarımıza yönelik diğer saldırılara karşı hep birlikte direnecek miyiz? Direneceğiz arkadaşlar! El ele kol kola yürek yüreğe tüm bunlara karşı koyacağız.

Var mı öyle işçileri, emeği ile geçinenleri sefaletle baş başa bırakmak?

Ey Hükümet sana sesleniyorum;

Yoksulluğu açlığı önle, işsize iş yarat, iş güvencesini, sosyal adaleti, adil bölüşümü sağla.

Taşeronluğu, cinayet haline gelen iş kazalarını engelle.

İşsizlik sigortası fonundaki paralarımıza dokunma. Esnek çalışma biçimlerinden vazgeç.

Kayıtdışı ekonomiye karşı mücadele ver.

Vergi adaletsizliğine son ver.

Her sorunun çözümünü işçinin, kamu emekçisinin, emeklinin sofrasında, haklarında görmekten vazgeç.

Unutma ki bu ülke emekçilerin omuzları üzerinde yükseliyor.

Bizler sınır karakollarında, vatan savunmasında ölmek dahil, üzerimize düşen her görevi layıkıyla yapmıyor muyuz?

Evet! Yapıyoruz!

Öyleyse, Türkiye'nin ürettiği her değerden adil bir pay almak da bizim hakkımız.

Bir de şu çok iyi bilinsin ki, emeği ile geçinenler, haklarına el uzatanları, çocuklarının geleceğini karartanları, acı ve mutsuzluk yaratanları asla affetmez.

Affeder miyiz arkadaşlar?

Affetmeyiz!

Değerli kardeşlerim, demokrasi bizim ekmeğimiz suyumuz. Demokrasi bizim toprağımız, havamız. Biliyoruz ki, demokrasi yoksa biz de yokuz. Demokrasi, emeğin üzerinden yükselen rejimin adıdır. Demokrasiye hiç kimse sahip çıkmasa bile, onun bir sahibi vardır. Onun sahibi biziz! Onun için Anayasa'nın, yasaların değişmesini istiyor, yapılacak değişikliklerle 12 Eylül'ün tüm izlerinin silinmesini talep ediyoruz.

Evet! Anayasa değişmeli, çalışma hayatını düzenleyen yasalar değişmeli ve emeğin özgür ve güçlü olmasının önündeki tüm engeller kaldırılmalıdır.

Türkiye'yi yönetenlerin temel hedefi özgürlükçü ve çoğulcu demokrasinin sınırlarını genişletmek olmalıdır.

Toplumsal barış ve huzurun sağlanması için uzlaşma, hoşgörü ve bir arada yaşama kültürünün geliştirilmesi için çaba gösterilmelidir.

Emekçilerin çıkarları savaşta değil barıştadır. Atatürk'ün "yurtta sulh, cihanda sulh" şiarı rehber edinilmelidir.

Türkiye Cumhuriyeti Devletinin tüm kurumları hukuk devleti anlayışıyla hareket etmelidir.

Biz bunu istiyor, Türkiye'nin anti demokratik tüm sabıkalarından arınmasını bekliyoruz.

Değerli Kardeşlerim, bugün işçiler memurlar emekliler, işsizler, kazanılmış haklarını kaybetmemek için, işsizliğe ve yoksulluğa hayır demek için, daha çok demokrasi, daha çok özgürlük için bu meydanı doldurmuştur.

1 Mayıs Emek ve Dayanışma Bayramında bu meydandan yükselen ses, halkın sesidir.

Yılgınlığa umutsuzluğa yer yok! Bu ülkenin gerçek sahibi bizleriz.

Hükümete düşen görev vurdum duymazlıktan vaz geçip, artık hiç vakit kaybetmeden taleplerimizi dikkate almak, gereğini yapmaktır.

Hiç merak etmeyin! Bu ülkede TÜRK-İŞ var. Sizler varsınız. Emeye ve onun çıkarlarına uzanan ellerin boşa kalması için her türlü mücadelede en ön safta olduk, olmaya da devam edeceğiz.

Değerli Kardeşlerim, TÜRK-İŞ birleştirendir.

TÜRK-İŞ emek örgütleri arasındaki birlikteliği sağlayabilmek için bugüne kadar her türlü girişimde bulunmuş, gerektiğinde fedakarlık yapmıştır.

Uzlaşma için fedakarlık mı?

Tamam!

Ama dayatma mı var?

İşte orada herkes dursun.

TÜRK-İŞ, ne onun peşine takılır, ne bunun. TÜRK-İŞ tabanının sesini dinler. Rotasını ona göre belirler. Ve de herkes bilir ki, bu ülkede, bu güne kadar yapılan her güçlü eylemin önünde TÜRK-İŞ olmuştur, olmaya da devam edecektir.

Değerli Arkadaşlarım

TÜRK-İŞ bugün Bursa Kent Meydanı'nda sizinle beraber.

Bursa bir işçi kenti.

TÜRK-İŞ kurulduğundan bu güne kadar Bursa'da yaygın bir şekilde örgütlü.

Burada TÜRK Metal var, sizler varsınız.

TÜRK-İŞ ve TÜRK-METAL her zaman sizlerle birlikte var olacaktır. Sizler her zaman olduğu gibi TÜRK-İŞ'e sahip çıkacaksınız.

Bu meydanları "TÜRK-İŞ nerede biz oradayız" diye inleteceksiniz.

Bursa'nın büyümesini, uluslar arası yatırımların yapılmasını engellemek isteyen, yabancı sermayedarın oyuncağı sıfırcı sendikanın peşine takılmayacağınızı biliyorum.

Değerli Arkadaşlarım, Değerli kardeşlerim,

Bu bayrama ulaşabilmek için dünyada ve Türkiye'de kaybettiğimiz canlara, selam olsun.

Bursa Kent Meydanı'nı demokrasi alanı haline getiren, yeşil Bursa'nın yüzünü ağartan siz yiğit kardeşlerime selam olsun.

Bursa Kent Meydanı'ndan Dünyanın ve Türkiye'nin 1 Mayıs alanlarındaki coşkulu kutlamalara selam olsun.

İş kazalarında yitirdiğimiz emekçi kardeşlerimize selam olsun, ruhları şad olsun.

Hepinizin ve emeğe gönül vermiş herkesin 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Bayramı'nı kutluyor, sevgilerimi, saygılarımı sunuyorum.

Hoşçakalın, sağolun, varolun.

BELGE 14

TÜRK-İŞ 1 MAYIS'TA İSTANBUL TAKSİM'DE VE ALANLARDA

Ankara,19 Nisan 2013

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması

"TÜRK-İŞ, 1 Mayıs 2013 kutlamalarını başta İstanbul Taksim'de olmak üzere tüm bölge ve illerde alanlarda kitlesel katılımı kutlama kararı almış, İstanbul Bölge Temsilciliğimiz 2 Nisan 2013 tarihinde İstanbul Valiliği'ne Taksim Meydanı için başvurusunu gerçekleştirmiştir.

TÜRK-İŞ her yıl olduğu gibi bu yıl da 1 Mayıs'ın işçi ve memur konfederasyonları ile diğer emek ve meslek örgütleri tarafından birlikte kutlanabilmesi için her türlü çabayı göstermiştir.

Bu çerçevede TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu, HAK-İŞ, DİSK, MEMUR-SEN, KAMU-SEN, KESK Genel Başkanlarını 9 Nisan 2013; 12 Nisan 2013; 16 Nisan 2013 tarihinde olmak üzere üç kez toplantıya çağırmıştır. İlk toplantıda konfederasyonlar ortak kutlama konusuna sıcak yaklaşmıştır. İkinci toplantıda ise teknik değerlendirmeler yapılmış, ortak metinde anlaşılabilmesi üzerine her konfederasyonun kendi metnini oluşturması konusunda görüş birliğine varılmış, İstanbul kutlamalarının tertip komitesi de oluşturulmuştur.

Ancak KESK Genel Merkezi'nden 15 Nisan 2013 tarihinde TÜRK-İŞ'e gelen mektupta kutlamaların ITUC üyesi dört konfederasyonun (TÜRK-İŞ, DİSK, HAK-İŞ, KESK) çağrıcılığı ile yapılması önerilmiştir. Bu önerinin yanı sıra DİSK'in 16 Nisan tarihinde İstanbul'da 1 Mayıs kutlamalarına ilişkin bir basın toplantısı düzenlemesi ve temsilcisinin aynı tarihte TÜRK-İŞ'te yapılan toplantıda yer almaması bir dağınıklığı beraberinde getirmiştir.

TÜRK-İŞ, emekçilerin birlik mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'ın başta İstanbul Taksim olmak üzere tüm bölge ve illerde tüm emek ve meslek örgütlerince birlikte kutlanabilmesinin gereğine inanmaktadır ve bu yöndeki çabalarını son ana kadar sürdürmeye kararlıdır.

TÜRK-İŞ, 1 Mayıs 2013'te İstanbul Taksim ile Türkiye'nin tüm bölge ve illerinde alanlarda olacaktır. TÜRK-İŞ, düzenleyeceği mitinglerde tüm emek ve meslek örgütleri ile omuz omuza olmayı dilemektedir."

BELGE 15

1 MAYIS 2013 BİLDİRİSİ

Ankara, 29 Nisan 2013

Bugün 1 Mayıs.

Bugün tüm dünyada emekçiler, emeğin uğradığı haksızlıklara karşı hep birlikte sesini yükseltiyor. Tüm dünyada emekçiler, bir asır önce 8 saatlik çalışma uğruna canlarını veren emekçi kardeşlerini anarken, bugün hala birçok ülkede, benzeri çalışma koşullarının var olmasına isyan ediyor.

İsyani ediyoruz. Ülkemizdeki güvencesiz çalışma biçimlerine; adaletsizliklere isyan ediyoruz. İşsizliğe, yoksulluğa isyan ediyoruz. Sağlık ve eğitim hizmetlerinin paralı hale getirilmesine, sosyal devletin gün geçtikçe budanmasına isyan ediyoruz.

Bugün ülkemizde emekçilerin yarısı kayıt dışında çalışıyor. Ulusal İstihdam Stratejisinin emek karşıtı yaklaşımlarıyla kıdem tazminatımıza göz dikiliyor, asgari ücret bölgeselleştirilmek, esnek ve kuralsız çalışma biçimleri yaygınlaştırılmak isteniyor. Taşeron işçiliği yaygınlaştırma, kuralsızlaştırma planları yapılıyor. Örgütlenen işçiler işten atılıyor. İş kazası adı verilen cinayetler durmak bilmiyor.

Biz 1 Mayıs 2013'te, alanlarda, dünyaya ve ülkemize eşitliği, barışı, kardeşliği, özgürlüğü çağırıyoruz. Emeğin çıkarının savaşta değil, barışta olduğunu biliyor, savaştan yana hiç bir politikaya onay vermeyeceğimizi haykırıyoruz. Biz daha çok demokrasiyi herkes için istiyoruz, çünkü bunu hak ediyoruz.

Biz sosyal adalet, eşitlik ve refah istiyoruz. Özgürlükçü, eşitlikçi sivil demokratik biranayasa ve yasalar istiyoruz. Tüm çalışanlar için insan onuruna yaraşır yaşama koşulları ve sendikal haklar istiyoruz.

1 Mayıs alanlarından verilen mesajlar Hükümet tarafından iyi anlaşılmalıdır. Emekçilerin sefaletinin kimseye refah getirmeyeceği bilinmeli, Hükümet, emek karşıtı politikaları bir an evvel terk ederek, taleplere kulak vermelidir. Bu çağımızın gerektirdiği bir mecburiyettir. Bu bir ihtiyaçtır.

**1 MAYIS'TA ALANLARDAN BİR KEZ DAHA HÜKÜMETE
SESLENİYORUZ**

Toplumsal barış ve huzurun sağlanması demokratikleşme ile mümkündür. Özgürlükçü ve çoğulcu bir demokrasi için gerekli adımları ivedilikle atılmalı, uzlaşma, hoşgörü ve bir arada yaşama kültürünün geliştirilmesi için çaba gösterilmelidir.

Anayasa, katılımcı demokrasinin tüm kurum ve kurallarının sağlıklı işleyeceği bir yapıya kavuşturulmalıdır.

Emekçilerin çıkarları savaşta değil barıştadır. Atatürk'ün "yurtta sulh, cihanda sulh" şiarı rehber edinilmelidir.

Türkiye Cumhuriyeti Devletinin tüm kurumları hukuk devleti anlayışıyla hareket etmelidir. Uzun tutukluluk süreleri sona erdirilmeli, basın, düşünce ve ifade özgürlüğünün önündeki kısıtlamalar kaldırılmalıdır. "insan onuruna yaraşır iş" herkesin hakkıdır. istihdamın korunması, geliştirilmesi ve işsizliğin önlenmesi temel yaklaşım olmalıdır.

Cinayet haline gelen iş kazaları önlenmeli, iş sağlığı ve güvenliği önlemleri artırılmalıdır. Haksız işten çıkarmalar önlenmeli, iş güvencesi, işe iadeyi sağlayacak biçimde yeniden ve öncelikle düzenlenmelidir. Kayıt dışı ekonomi, kayıt altına alınmalıdır.

Kıdem tazminat. işçiler bakımından vazgeçilmez ve tartışılmaz bir haktır. Buna el uzatılması, ortadan kaldırılması ya da daraltılması yönündeki talepler gündeme dahi getirilmemelidir.

Asgari ücret insan onuruna yakışır bir biçimde belirlenmelidir. Asgari ücretin bölgeselleştirilmesi girişimlerinden vaz geçilmelidir.

Esnek ve kuralsız çalışma biçimlerini yaygınlaştırma girişimlerine son verilmelidir.

Taşeronlaşma engellenmeli, asıl işin taşeronlara yaptırılması uygulamasından ve bu uygulamanın yasalaştırılması girişimlerinden vazgeçilmelidir. Vergi adaletsizliği giderilmelidir.

Doğal yaşam korunmalı, ekolojik çevre tahribatına son verilmelidir.

Engellilerin toplumsal yaşama eşit bireyler olarak katılması sağlanmalıdır.

**İşçiler, Kamu Emekçileri, Emekliler, İşsizler, Yoksullar, Kadınlar,
Gençler, Öğrenciler**

1 MAYIS BİRLİK, MÜCADELE VE DAYANIŞMA GÜNÜ

TÜM EMEKÇİLERE KUTLU OLSUN

Türkiye işçi Sendikaları Konfederasyonu

BELGE 16

1 MAYIS 2014 BİLDİRİSİ

Ankara, 1 Mayıs 2014

EKMEK, BARIŞ, ÖZGÜRLÜK, ADALET, EŞİTLİK, DEMOKRASİ ve DAYANIŞMA İÇİN

1 MAYIS'TA ALANLARDAYIZ

Bugün 1 Mayıs.

Bugün işçilerin uluslararası düzeyde mücadele, dayanışma ve birlikte hareket etme kararlılığı gösterdiği gün olarak kutlanıyor.

Bugün tüm dünyada emekçiler, emeğin uğradığı haksızlıklara karşı hep birlikte sesini yükseltiyor. Ülkesi, ulusu, ırkı, siyasal görüşü, dini, mezhebi, dili, cinsiyeti, yaşı, mesleği ne olursa olsun, yurdumuzda ve dünyanın dört bir yanında emekçiler bir araya gelip taleplerini haykırıyor.

Ekmek, barış, özgürlük için bir araya geldik.

Herkese ekmek...

Siyasal ve ekonomik demokrasi yoluyla özgürlük...

Adalet temeline dayalı toplumsal barış...

Çoğulcu ve özgürlükçü demokratik düzenin tüm kural ve kurumlarıyla ülkede egemen olması için bir araya geldik.

Yine alanlardayız.

Yine dünyaya ve ülkemize eşitliği, barışı, kardeşliği, özgürlüğü çağırıyoruz. Emeğin çıkarının savaşta değil, barışta olduğunu biliyor, savaştan yana hiç bir politikaya onay vermeyeceğimizi haykırıyoruz. Biz daha çok demokrasiyi herkes için istiyoruz, çünkü bunu hak ediyoruz.

Bugün 1 Mayıs 2014.

Dün, tüm dünyada emekçiler, kölelik koşullarında çalışmaya karşı çıkarken, 8 saatlik çalışma uğruna canlarını verirken, bugün, hala birçok ülkede, benzeri çalışma koşullarının var olmasını kabul etmiyoruz.

Ülkemizdeki güvencesiz çalışma biçimlerine, adaletsizliklere, işsizliğe, yoksulluğa karşı çıkıyoruz. Sağlık ve eğitim, sosyal güvenlik

hizmetlerinin paralı hale getirilmesine, sosyal devletin gün geçtikçe budanmasına karşı çıkıyoruz.

Bugün ülkemizde emek karşıtı yaklaşımlarla kıdem tazminatımıza göz dikiliyor; asgari ücret düşük tutuluyor; esnek ve kuralsız çalışma biçimleri egemen kılınmak isteniyor; taşeron işçiliğini yaygınlaştırma, işçiyi büro aracılığıyla kiralama planları yapılıyor; örgütlenen işçiler işten atılıyor; iş kazası adı verilen cinayetler durmak bilmiyor; özelleştirme adı altında taian sürdürülüyor; çocuklarımızın geleceği karartılmak isteniyor.

Şimdiye kadar uygulanan ekonomik ve sosyal politikalarla, işçiler, kamu emekçileri, emekliler, köylüler, esnaf, yani iktisaden güçsüz geniş halk kesimleri bedel ödemek durumunda bırakılıyor.

Artık bu gidişe “dur” diyoruz.

Biz insana yakışır koşullarda çalışmak ve yaşamak istiyoruz.

Biz sosyal adalet, eşitlik ve refah istiyoruz. Tüm çalışanlar için insan onuruna yaraşır yaşama koşulları ve sendikal haklar istiyoruz.

Özgürlükçü, adaletli, barış içinde bir dünya ve ülke istiyoruz.

Alanlardan yankılanan bu sesimiz iyi anlaşılmalıdır. Emekçilerin hak ve özgürlük taleplerine kulak verilmelidir. Emek karşıtı politikaların ekonomik refah ve toplumsal barış getirmeyeceği bilinmelidir.

1 MAYIS'TA ALANLARDAN BİR KEZ DAHA SESLENİYORUZ

• Toplumsal barış ve huzurun sağlanması demokratikleşme ile mümkündür. Özgürlükçü ve çoğulcu bir demokrasi için gerekli adımlar ivedilikle atılmalı, uzlaşma, hoşgörü ve bir arada yaşama kültürünün geliştirilmesi için çaba gösterilmelidir.

• Anayasa, katılımcı demokrasinin tüm kurum ve kurallarının sağlıklı işleyeceği bir yapıya kavuşturulmalıdır.

• Emekçilerin çıkarları savaşta değil barıştadır. Atatürk'ün “yurtta sulh, cihanda sulh” ilkesi rehber edilmelidir.

· Türkiye Cumhuriyeti Devletinin tüm kurumları hukuk devleti anlayışıyla hareket etmelidir. Basın, düşünce ve ifade özgürlüğünün önündeki kısıtlamalar kaldırılmalıdır.

· “İnsan onuruna yaraşır iş” herkesin hakkıdır. İstihdamın korunması, geliştirilmesi ve işsizliğin önlenmesi temel yaklaşım olmalıdır.

· Taşeronlaşma engellenmeli, asıl işin taşeronlara yaptırılması uygulamasından ve bu uygulamanın yasalaştırılması girişimlerinden vazgeçilmelidir. Taşeron çalıştırmayla ilgili yargı kararları uygulanmalıdır.

· Yıllardır geçici işçi statüsünde istihdam edilenler sürekli işçi kadrosuna alınmalıdır.

· Cinayet haline gelen iş kazaları önlenmeli, iş sağlığı ve güvenliği önlemleri artırılmalı, gerekli denetim yapılmalıdır.

· Haksız işten çıkarmalar önlenmeli, iş güvencesi, işe iadeyi sağlayacak biçimde yeniden ve öncelikle düzenlenmelidir.

· Kayıt dışı ekonomi, kayıt altına alınmalıdır.

· Kıdem tazminatı işçiler bakımından vazgeçilmez ve tartışılmaz bir hak olarak kabul edilmelidir. Buna el uzatılması, ortadan kaldırılması ya da daraltılması yönündeki talepler gündeme dahi getirilmemelidir.

· Asgari ücret insan onuruna yakışır bir biçimde ulusal düzeyde belirlenmelidir.

· Esnek ve kurlsız çalışma biçimlerini yaygınlaştırma girişimlerine son verilmelidir.

Vergi adaletsizliği giderilmelidir.

Doğal yaşam korunmalı, ekolojik çevre tahribatına son verilmeli, genetiği değiştirilmiş GDO'lu ürünlerin tüketilmesi önlenmelidir.

Engellilerin toplumsal yaşama eşit bireyler olarak katılması sağlanmalıdır.

Öğrenim kurumları, demokratik yapının ve bilgi toplumunun gerektirdiği nitelikte özgür bireylerin yetiştiği, istihdam edilebilirliği destekleyen yapıda olmalıdır.

İnsan odaklı ekonomik ve sosyal politikalar uygulanmalıdır.

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU

BELGE 17

1 MAYIS MİTİNGİ

İstanbul, 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması

"Bugün tüm dünyada emekçiler, emeğin uğradığı haksızlığa direnir. Ülkemizde işçiler, ekmek, barış, özgürlük diyor. Özgürlük, adalet temeline dayalı toplumsal barış diyor. Bugün Türkiye'nin her yerindeyiz, Ankara Tandoğan'da, İzmir Gündoğdu'da, Diyarbakır Dağkapı'da, Eskişehir Sıhhiye'de, Adana İstasyon'da, Bursa Kent Meydanındayız.

Bu gün bu meydanı Bolu'dan, Düzce'den, Sakarya'dan, Yalova'dan, Bursa'dan, İstanbul'un en ücra ilçelerinden gelerek dolduran siz değerli işçi kardeşlerime, Konfederasyonumuz ve şahsım adına teşekkür ediyor hoş geldiniz diyorum.

Değerli arkadaşlar;

Dün Karaman'da iki işçimiz iş kazası nedeniyle yaşamını yitirdi. İşçi kardeşlerime Allah'tan rahmet aile ve yakınlarına sabırlar diliyorum.

Bu örnek dün başımıza geldi. Ancak ülkemizde her gün ortalama 200 iş kazası meydana gelmekte ve bu kazalarda her gün 4 işçi yaşamını yitirmektedir. Bu iş kazaları ülkemizin ayıbıdır. Devlet yetkililerin en hızlı şekilde daha etkin düzenlemeler yapması ve işletmeleri bu konuda daha fazla bilgilendirmesi gerekmektedir.

Değerli arkadaşlar;

Ülkemizde 30 işçiden daha az işçi çalıştıran işletmelerin sayısı toplam işletmelerin yüzde 98'ini oluşturmaktadır. Bu işletmelerde sendikal örgütlenme yapmak neredeyse imkansız.

Cumhuriyet Halk Partisi bu konu hakkında Anayasa Mahkemesine 16 ay önce başvuru yaptı ancak hiçbir sonuç alamadı. Anayasa Mahkemesinin bir an önce örgütlenmenin önündeki bu engeli kaldırması, bu konuyu çözüme kavuşturması gerekmektedir.

Değerli, arkadaşlar;

Bugün grevde olan tekstil işçileri ver. Punto Deride 276 gündür devam eden haklı bir grev var. Buradaki 82 işçi kardeşimiz canla başla hakları için mücadele ediyorlar. Punto Deri işçilerine bir kez daha bu-

radan sesleniyorum, haklı grevinizde TÜRK-İŞ olarak sonuna kadar arkanızdayız.

Aynı şekilde Muğla Yatağan, Yeniköy ve Kemerköy'de 8 aydır devam eden bir direniş var. Bu arkadaşlarımız 24 gündür Ankara'da, eylemlerine devam ediyorlar. İşletmelerinin özelleştirilmesine karşı duruyorlar. Henüz özelleştirme ihalesi yapılmış değil. Ancak söz konusu ihale bedellerine baktığımızda, mevcut işletmeler beşte bir fiyatına satılmak istenildiği görülüyor. Hükümet yetkililerine sesleniyorum; bu özelleştirmeleri bir an önce durdurun, bu talana bir son verin.

Değerli, arkadaşlar;

15 Şubatta Ankara Sıhhiye meydanında on binler bir araya geldik, kölelik düzenine, taşeronlaşmaya hayır mitingi yaptık.

Ülkemizde 1 milyon taşeron işçisi var. Bu işçilerimiz asgari ücretle çalışıyor, aynı tezgâhta birlikte çalıştığı arkadaşı sosyal haklarını alırken, öğle yemeğini yerken, servisle evine dönerken, yıllık izin hakkını kullanırken, tatile çıkarken taşeron işçisi bunların hepsinden mahrum olarak çalışıyor.

TÜRK-İŞ'in önderliğinde bu sorunların çözümü için girişimler oldu. Önümüzdeki günlerde taşeron işçilerinin mevcut durumlarının daha iyiye taşımak için meclise yasa teklifi gelecek. İnşallah bu konuyu da alnımızın akıyla halledeceğiz.

Değerli arkadaşlar;

Bu ülkede işçiler sendikalı oldukları için işlerinden atılıyorlar. Örgütlenmenin önündeki en önemli engel işverenin bu baskısı.

Herkes istediği takımı tutarken, istediği partiye oy verirken hiç kimse istediği sendikaya üye olamıyor. Belediyelerde başkanların baskısı, özel işletmelerde işverenlerin baskısı var.

Yerel seçimlerden önce bunun bir örneğini Ankara Büyükşehir Belediyesinde yaşadık. Yıllardan beri bu belediyede sendikal örgütlenme yapmak isteyen sendikaların önü, belediye başkanının baskısıyla kesil-

di. Seçim öncesinde ise 7000 işçi belediye tarafından gösterilen sendikalara üye yapıldı.

Buradan tekrar söylüyorum, siparişle sendikacılık olmaz. Herkes aklını başına alsın.

Değerli arkadaşlar;

Önümüzdeki günlerde çok önemli bir kampanya başlatacağız. İşçimizi ve ailelerini, bununla birlikte bütün toplumu sendikalı işyerlerinin ürettiği malları tüketmeye teşvik edeceğiz. Örgütlenmenin önünde engeller oluşturan işverenlerin ürettiği malları boykot edeceğiz. Bunun için çalışmalarımız son hızıyla devam etmektedir.

Değerli arkadaşlar;

Ülkemizde şu an 841 devlet hastanesi, 102 üniversite hastanesi ve 519 özel hastane bulunmaktadır.

Hepinizin hatırlayacağı gibi sosyal güvenlik reformu yapılırken herkes sağlık sisteminden ücretsiz olarak rahatça faydalanacak deniliyordu.

4 Haziran 2008 tarihi öncesi ilave ücret alınmıyordu. 4 Haziran 2008 tarihinde yüzde 30, 1 Ocak 2010 tarihinde yüzde 70, 26 Mart 2012 tarihinde yüzde 90, 22 Ekim 2013 tarihinde yüzde 200'e yükseltildi.

Bizim işçimiz, emeklimiz, memurumuz artık bu hastanelere gidemez hale geldi. Bununla birlikte işçimiz her ay ücretinden sağlık sigortası için para ödemesine rağmen, hastanelere gittiğinde tekrar sağlıkta katkı payı adı altında ödeme yapıyor bu da yetmezmiş gibi aldığı ilaç için de ayrıca ödeme yapıyor. Buradan Sağlık Bakanına, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanına sesleniyorum; bu düzenlemelerin bir an önce tekrar gözden geçirilmesi, işçinin, emeklinin, memurun daha rahat hizmet alması sağlanmalıdır."

BELGE 18

1 MAYIS 2015 BİLDİRİSİ

Ankara, 27 Nisan 2015

Ekmek, Barış, Özgürlük, Adalet, Eşitlik, Demokrasi ve Dayanışma İçin 1 Mayıs'ta Alanlardayız...

EKMEK, BARIŞ, ÖZGÜRLÜK

ADALET, EŞİTLİK, DEMOKRASİ ve DAYANIŞMA İÇİN

1 MAYIS'TA ALANLARDAYIZ

Bugün 1 Mayıs

Bugün işçilerin uluslararası düzeyde mücadele, dayanışma ve birlikte hareket etme kararlılığı gösterdiği gündür.

Bugün tüm dünyada emekçiler, hak ve özgürlükleri için hep birlikte sesini yükseltiyor. Ülkesi, ulusu, ırkı, siyasal görüşü, dini, mezhebi, dili, cinsiyeti, yaşı, mesleği ne olursa olsun, yurdumuzda ve dünyanın dört bir yanında emekçiler bir araya gelip taleplerini haykırıyor.

Ekmek, barış, özgürlük için bir araya geldik.

Herkese ekmek...

Siyasal ve ekonomik demokrasi yoluyla özgürlük...

Adalet temeline dayalı toplumsal barış...

Çoğulcu ve özgürlükçü demokratik düzenin tüm kural ve kurumlarıyla ülkede egemen olması için bir araya geldik.

Yine ve yeniden alanlardayız.

Yine dünyaya ve ülkemize eşitliği, barışı, kardeşliği, özgürlüğü çağırıyoruz. Emegın çıkarının savaşta değil, barışta olduğunu biliyor, savaştan yana hiç bir politikaya onay vermeyeceğimizi haykırıyoruz. Biz daha çok demokrasiyi herkes için hemen istiyoruz. İnsana yakışır şartlarda yaşamak istiyoruz.

Bugün 1 Mayıs 2015.

Tüm dünyada emekçiler, daha dün kölelik koşullarında çalışmaya karşı çıkarken, 8 saatlik çalışma uğruna canlarını verirken, bugün, hala

birçok ülkede, benzeri çalışma koşullarının var olmasını kabul etmiyoruz.

Ülkemizdeki işsizliğe, yoksulluğa, güvencesiz çalışmaya, baskılara karşı çıkıyoruz. Sağlık ve eğitim, sosyal güvenlik hizmetlerinin paralı hale getirilmesine karşı çıkıyoruz. Sosyal devlet uygulamalarının budanmasına, sosyal yardımlarla sınırlı tutulmasına karşı çıkıyoruz.

Bugün ülkemizde emek karşıtı yaklaşımlarla kıdem tazminatımıza göz dikiliyor. Asgari ücret düşük tutuluyor. Esnek ve kurlsız çalışma biçimleri egemen kılınmak isteniyor. Taşeron işçiliğini yaygınlaştırma, işçiyi özel istihdam bürosu aracılığıyla kiralama planları yapılıyor. Örgütlenen işçiler işten atılıyor. İş kazası adı verilen cinayetler durmak bilmiyor. Sorumlulara hesap sorulmuyor. Özelleştirme adı altında talan sürdürülüyor. Sefalet sürdürülmek, çocuklarımızın geleceği karartılmak isteniyor.

Şimdiye kadar uygulanan ekonomik ve sosyal politikalarla, işçiler, kamu emekçileri, emekliler, köylüler, esnaf, yani iktisaden güçsüz geniş halk kesimleri bedel ödemek durumunda bırakılıyor.

Artık bu gidişe “dur” diyoruz.

Biz insana yakışır koşullarda çalışmak ve yaşamak istiyoruz.

Biz sosyal adalet, eşitlik ve refah istiyoruz. Tüm çalışanlar için insan onuruna yaraşır yaşama koşulları ve sendikal haklar istiyoruz.

Özgürlükçü, adaletli, barış içinde bir dünya ve ülke istiyoruz.

Alanlardan yankılanan bu sesimiz iyi anlaşılmalıdır. Emekçilerin hak ve özgürlük taleplerine kulak verilmelidir. Emek karşıtı politikaların ekonomik refah ve toplumsal barış getirmeyeceği bilinmelidir.

Şimdi karar verme zamanı...

7 Haziran 2015 Genel Seçimlerinde, içinde bulunduğumuz şartları dikkate alarak geleceğimizi ve nasıl bir ülkede yaşamak istediğimizi belirleyeceğiz.

1 MAYIS'TA ALANLARDAN BİR KEZ DAHA SESLENİYORUZ

- **Toplumsal barış ve huzur demokratikleşmeyle sağlanır. Özgürlükçü ve çoğulcu bir demokrasi için gerekli adımlar ivedilikle atılmalıdır.**
- Anayasa, katılımcı demokrasinin tüm kurum ve kurallarının sağlıklı işleyeceği bir yapıya kavuşturulmalıdır.
- **Emekçilerin çıkarları savaşta değil barıştadır. Barışın her alanda egemen olması için çaba gösterilmelidir.**
- Türkiye Cumhuriyeti Devletinin tüm kurumları, hukuk devleti anlayışıyla hareket etmelidir. Basın, düşünce ve ifade özgürlüğünün önündeki kısıtlamalar kaldırılmalıdır.
- **"İnsana yakışır iş" herkesin hakkıdır. İstihdamın korunması ve geliştirilmesi, işsizliğin önlenmesi temel yaklaşım olmalıdır.**
- Kadına karşı şiddet son bulmalı, kadınların ekonomik ve sosyal hayatın her alanına katılımının yolları açılmalıdır.
- **Taşeronlaşma engellenmeli, asıl işin taşeronlara yaptırılması uygulamasından ve bu uygulamanın yasalaştırılması girişimlerinden vazgeçilmelidir. Taşeron çalıştırmayla ilgili yargı kararları uygulanmalıdır.**
- Yıllardır geçici işçi statüsünde istihdam edilenler sürekli işçi kadrosuna alınmalıdır.
- **İş cinayeti haline gelen iş kazaları önlenmeli, iş sağlığı ve güvenliği önlemleri artırılmalı, gerekli denetim yapılmalıdır.**
- Haksız işten çıkarmalar önlenmeli, iş güvencesi, işe iadeyi sağlayacak biçimde yeniden ve öncelikle düzenlenmelidir.
- **Kayıt dışı ekonomi, kayıt altına alınmalıdır.**
- Kıdem tazminatı işçiler bakımından vazgeçilmez ve tartışılmaz bir haktır. Buna el uzatılması, ortadan kaldırılması ya da daraltılması yönündeki talepler gündeme dahi getirilmemelidir.

- Asgari ücret insan onuruna yakışır bir biçimde ulusal düzeyde belirlenmelidir.
- Kamu kesimi toplu iş sözleşmeleri, işçilerin beklentisi doğrultusunda bir an önce bağitlanmalıdır.
- Esnek ve kuralsız çalışma biçimlerini yaygınlaştırma girişimlerine son verilmelidir.
- Ücretli çalışanlar üzerindeki ağır vergi yükü düşürülmeli, vergi adaletsizliği giderilmelidir.
- Doğal yaşam korunmalı, ekolojik çevre tahribatına son verilmelidir. Genetiği değiştirilmiş GDO'lu ürünlerin tüketilmesi önlenmelidir.
- Engellilerin toplumsal yaşama eşit bireyler olarak katılması sağlanmalıdır.
- Öğrenim kurumları, demokratik yapının ve bilgi toplumunun gerektirdiği nitelikte özgür bireylerin yetiştiği, istihdam edilebilirliği destekleyen yapıda olmalıdır. Üniversitelerimiz bilimin üretildiği yapıya kavuşmalıdır.
- İnsan odaklı ekonomik ve sosyal politikalar uygulanmalıdır.

İşçiler, Kamu Emekçileri, Esnaf, Emekliler, İşsizler, Yoksullar, Kadınlar, Gençler, Öğrenciler

Güzel Yurdumuzun Emek ve Demokrasi Sevdalıları

1 MAYIS BİRLİK, MÜCADELE VE DAYANIŞMA GÜNÜ TÜM
EMEKLİLERE KUTLU OLSUN

BELGE 19

1 MAYIS MİTİNGİ

Zonguldak, 1 Mayıs 2015

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün ATALAY'ın Konuşması

Bundan 1 ay önce TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu bir karar aldı. Bu sene 1 Mayıs'ı Zonguldak'ta kutlama kararı aldı. Başkanlar Kurulu'na teşekkür ediyorum, öyle isabetli bir karar verdik ki bugün bir daha Zonguldak'ın TÜRK-İŞ'e, TÜRK-İŞ'in de Zonguldak'a ihtiyacı olduğunu anladık. Bu alanda işçi sendikaları, memur sendikaları, belediye başkanları, milletvekilleri, siyasi parti temsilcileri, dernek ve oda temsilcileri var. Hepiniz hoş geldiniz. Bugün niye mi buradayız? 13 Mayıs'ta Soma'da, 28 Ekim'de Ermenek'te 330 kardeşimiz iş cinayetine kurban gitti.

Zonguldak'ın maden havzasında geçmişten bu güne 5 bine yakın maden şehidi verildi. Onun için buradayız. Buradan Türkiye'ye ve Ankara'ya sesleniyorum, bu ocaklarda 15 bin kişi çalışması gerekiyor. Maalesef şu anda 9 bin kişi çalışıyor. Bu vilayetin 5 bin kişiye ihtiyacı var. 2006'da, 2009'da işe girip 8 ay çalışan kardeşlerimiz var. Onların kadroya girmesi için buradayız. Her kardeşimin madenle bir bağı var. Bu bölgede 5 bin maden şehidinin torunları var. Ülkeyi yönetenler Zonguldak'a ve TÜRK-İŞ'e, Maden-İş'e kulak vermelidir. Buradaki sıkıntıları ve problemleri bir an evvel yerine getirmelidir. 7 Haziran'da seçim var. 50 milyonun taleplerine bu ülkeyi yönetenler kulak vermelidir. Yoksa işçinin, çiftçinin, memurun dediğini yerine getirmeyeni alaşağı ederiz.

Her gün 3 işçi iş cinayetine kurban gidiyor. Bunların yaşanmaması için buradayız. Biz çalışanlar bu ülkede köle düzeninde, asgari ücretle yokluk sınırında yaşamak istemiyoruz. Bu ülkede şekerde, ormanda, madende, demir yollarında, kara yollarında 20 yıldır çalışan geçiciler var. Onların kadroya geçmesi için bu alandayız. Bu ülkede problem sıkıntı hep dar gelirlinin üstünde mi olacak? Bedel ödemekten bıktık, bunlara mani olmak için bu alandayız. Zonguldak, Zonguldak olalı böyle bir kalabalık görmedi. Burada her siyasi görüşten kardeşimiz var. Biz TÜRK-İŞ olarak 64 yıldır bu ülkede işçiden, çiftçiden, mazlumdandan, mağdurdan ve emekçiden yana olduk. Olmaya da devam edeceğiz. Bu bölgede bir emek ve bir gayret için mücadele ettiler. Nasip şimdiymiş, isabetli bir karar verdik. Bu alandan Türkiye'ye sesleniyorum. TÜRK-

İŞ bugün İzmir’de, Ankara’da, Afyon’da, Antalya’da, İzmit’te her yerde 1 Mayıs’ı kutluyor. Kimsenin burnu kanamadan, kimseye bir halel gelmeden bu kutlamaların bitmesi gerekiyor. TÜRK-İŞ işçinin, çiftçinin ve emeklinin sorununu gündeme getirmekten yanadır.

Bu ülkede örgütlenme sorunu var. Örgütlendiğinde İzmir Bayraklı Belediyesi’nde, İstanbul Bakırköy Belediyesi’nde hala işçiler kapının önünde eyleme devam ediyorlar. Patron Kastamonu’da haber yolluyor, ‘Sendikadan vazgeçin, istediğinizin daha fazlasını vereceğim.’ Bu ülkede patronların istediği olmayacak. Akçeli iş yapanları tutmayın. Görevini yapanları başınızda tutun, görevini yapmayan olursa gönderin gitsin. Haftaya 3 günlük toplantı yapacağız. Arkasında 15-16 Mayıs’ta Zonguldak’ta işçi sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili toplantı yapacağız. Bu bölgede özel ocaklar var. Son TBMM toplantısında madenci için bir yasa çıktı. Madenci 2 gün güneşi görsün istedik. 23 Nisan’da yasa onaylandı, madenci iki gün güneşi görecek. Burada özel ocaklar vardı. Devlet özel ocağı kapatıyor, patron geliyor özel ocağı açıyor. İşçiler ölüyor. O yasa da çıktı.

Benim ülkemde 20 yıldır 5 ay 29 gün çalışan geçici işçiler var. Böyle bir zihniyet olmaz. Böyle bir bakış açısı olmaz. Bir an evvel bunu değiştirmek zorundayız. Olmuyorsa doğruyu yapanları işin başına getirmek durumundayız. Bu ülkede 6 milyona yakın emekli var. Bin liranın altında maaş alıyorlar. Engelliler zor şartlarda yaşıyorlar. Ülkeyi yönetenler bunu düzeltmek durumundadır. Emekliden hala katkı payı almaya devam ediliyor. Ülkeyi yönetenler bu uygulamadan vazgeçmesi gerekiyor. Kadın cinayetleri alabildiğine devam ediyor. En son örneği Özgecan kardeşimizin katledilmesidir. Devlet kendine yapılanla ilgili istediği tasarrufu kullansın ama kişiye göre tasarrufu kullanmasın. 5 yaşındaki çocuğa iğrenç muamele yapılıyor. Sonra da TÜRK-İŞ Başkanı idamı konuşur mu? Bal gibi konuşurum. Ülkeyi yönetenler aklını başına almalıdır. TÜRK-İŞ kitle örgütleri bunların da takipçisi olmak zorundayız.

Taşeron uygulamasından derhal vazgeçilmesi gerekiyor. Taşeron işçisi, ölmek yok, hasta olmak yok, izin yok. Bu sene kamuda sözleşme

senesi, 1. ayda 40 bin kişi, 150 bin kişi var. Bu sözleşmeleri seçimden önce bitirmemiz gerekir. TÜRK-İŞ Kamu Koordinasyon Kurulu olarak bu sözleşmeleri tamamlamak istiyoruz.

Zonguldak'taki takım üçüncü ligde, bir takım 3. Lig'de olursa şehir de üçüncü ligde olur. Belediye başkanına ve milletvekillerine sesleniyorum. Bu takım yükselsin.

BELGE 20

TÜRK-İŞ'TEN ANADOLU AJANSINDA SENDİKAL BASKIYA YÖNELİK AÇIKLAMA

14 Mart 2012

“Anadolu Ajansında (AA), yeni genel müdürün atanmasından bu yana başlayan ve giderek artan “sendikasızlaştırma” baskısı iş yeri barışının bozulmasını ve çalışanların mağduriyetini beraberinde getirmiştir.

1952 yılında kurulmuş olan TGS, yarım asrı aşan tarihinde temsil ettiği kitlenin hak ve çıkarlarını koruyabilmek için örnek mücadelelere imza atmış, TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu’nun onurlu bir üyesi olmuştur.

TGS’nin AA’daki örgütlülüğü uzun yıllara dayanmaktadır ve özel sektör basın patronları, işyerlerindeki sendikayı bir bir etkisiz hale getirirken, Hükümetler, Başbakanlığa bağlı olan AA’da TGS’nin varlığını yok etme yolunda en ufak bir girişimde bulunmamış, işçi-işveren çıkarları çerçevesinde yaşanan sorunların çözümünde, olması gerektiği gibi diyalog ortamının oluşturulması temel alınmıştır.

TGS Yönetim Kurulu, üyelerinin talebi üzerine bir olağanüstü genel kurul sürecine girmiştir. Bu süreç TGS açısından toparlanma ve güçlenme dönemi olacaktır.

TÜRK-İŞ, TGS’den istifa eden üyeleri yeniden üye olmaya ve örgütlü gücüne sahip çıkmaya çağırmaktadır.

TGS, AA çalışanlarının yuvasıdır ve çalışanlar yeniden yuvalarına dönmelidir.

TÜRK-İŞ, AA’da çalışan basın emekçilerinin yanındadır, arkasındadır ve TGS’nin AA’da yetkisizleştirilmesine izin vermeyecektir.

TGS Başkanı Ercan İpekçi, AA’daki çalışanlara yönelik sendikasızlaştırma baskısına dikkat çekmek için bir açlık grevi başlatmıştır.

TÜRK-İŞ, AA Yönetim Kurulu’nu, çalışanların sendikalaşma hakkına saygı duymaya ve çalışanlara uygulanan çağdışı istifa baskısına son vermeye çağırmaktadır.

TGS, TÜRK-İŞ’in ayrılmaz bir parçasıdır.

TGS, AA çalışanlarının tek ve yegane örgütlü gücüdür ve olmaya da devam edecektir.”

BELGE 21

HAVACILIK İŞKOLUNA GREV YASAĞI GETİRİLMESİNE TEPKİ

Ankara 29 Mayıs 2012

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Pevrul Kavlak'ın Açıklaması

“İstanbul Milletvekili Metin Külünk ve iki diğer milletvekilinin bazı kanunlarda değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi 21 Mayıs 2012 günü TBMM İçişleri Alt Komisyonunda, 24 Mayıs 2012 günü ise İçişleri Komisyonunda görüşülmüştür.

Söz konusu kanun teklifinin 1. maddesi, 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanununda grev yasaklarını düzenleyen maddelerden “Yasağın bulunduğu işler” başlıklı 29. maddeye 6. bent olarak “Havacılık hizmetlerinde” ibaresinin eklenmesi şeklindedir.

Bilindiği gibi, 2821 sayılı Sendikalar Kanununu ve 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanununu ortadan kaldıran Toplu İş İlişkileri Yasa Tasarısı TBMM gündemindedir.

Sosyal taraflarca üzerinde büyük oranda mutabakat sağlanan bu tasarının görüşülmesi sırasında, bu öneri gündeme getirilmiş fakat TÜRK-İŞ’in tepkisi üzerine kabul edilmemiştir.

Sosyal tarafların kabul etmediği ve bu nedenle tasarıda yer almayan bir düzenlemeyi, üç milletvekilinin imzasıyla, konuyla ilgisiz bir torba kanun içinde TBMM’den geçirmeye çalışmak abesle iştir.

Her fırsatta çalışma hayatında uluslararası normları gündeme getirenlerin, çalışma hayatında demokratikleşmeyi sağlayacaklarını öne sürenlerin, ülkede yasakları ortadan kaldırdıklarını iddia edenlerin, böylesi yasakçı ve çağdışı bir düzenlemeyi gündeme getirmelerini anlamak mümkün değildir.

Bu düzenlemenin yasalaşması, ülkemizde çalışma barışını bozacak, telafisi zor gelişmelere yol açacaktır.

TÜRK-İŞ, Konfederasyonumuz üyesi Hava-İş Sendikamızın, havacılık işkolunda getirilmek istenen grev yasağını protesto amacıyla bugün (29 Mayıs 2012 günü) yapacağı iş yavaşlatma eylemini haklı ve meşru görmekte ve desteklemektedir.”

BELGE 22

ÇALIŞMA HAYATINA İLİŞKİN SORUNLARIN DEĞERLENDİRİLDİĞİ BASIN TOPLANTISI

İstanbul, 11 Temmuz 2012

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'nun Konuşması

52

CALIFORNIA HISTORICAL SOCIETY
DEPARTMENT OF ANTHROPOLOGY

January 12, 1954

Mr. J. H. Steward, Jr., Director
California Historical Society

Yazılı ve Görsel Medya'nın Değerli Temsilcileri;

Şahsım ve Yönetim Kurulum adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. Toplantımıza katıldığınız için teşekkür ediyorum.

Buraya gelmeden önce, Saat 09.00'da THY Yönetim Kurulu Başkanı Hamdi Topçu'yu TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu olarak ziyaret ettik. Görüşmede, işten atılan 305 işçimizin işe iade konusunu görüştük. Ayrıca THY çalışanlarının yürürlük tarihi 1 Ocak 2011 olan Toplu iş sözleşmesi süreçlerini değerlendirdik.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, hava taşımacılığı işkoluna getirilen anti demokratik grev yasağının ardından işyerinde başlayan eylemliliği ve yaşanan süreci tüm ayrıntılarıyla takip etmiş, ilk günden itibaren THY yetkilileri ile görüşmeler yapmış, Hükümet nezdinde de çeşitli görüşmelerde bulunmuştur. Yapılan eylemlere TÜRK-İŞ Bölge Temsilciliğimiz nezdinde üye sendikalarımız destek vermiş, TÜRK-İŞ Hava işçisinin bu haklı mücadelesinin yanında yer almıştır.

Bugün yaptığımız görüşmede ise Sayın Topçu ile öncelikle işine son verilen 305 kişiyle ilgili, daha sonra ise Yüksek Hakem Kurulu'na intikal eden Toplu İş Sözleşmesinin durumu ile ilgili müzakerelerde bulunduk. Sayın Hamdi Topçu, öncelikle Toplu İş Sözleşmesinin bağtlanması gerektiğini, ondan sonra işine son verilenlerle ilgili görüşülebileceğini belirtti. Bizim talebimiz her ne olursa olsun işten atılan 305 işçimizin işe iadesinin sağlanmasıdır. Bu konudaki girişimlerimizi sürdüreceğiz.

Değerli Basın Mensupları,

Gündemimizdeki bir diğer konu da kıdem tazminatı meselesi. "Kıdem tazminatı" tartışmalarıyla ilgili 15 Temmuz 2011'de ve 19 Eylül 2011'de iki ayrı basın toplantısı düzenledik. Bugün düzenlediğimiz basın toplantısında da bu konuya bir kez daha yer vermek durumunda kaldık. Neden? Çünkü yazılı ve görsel medyada, kıdem tazminatıyla ilgili bir haber furyası daha başladı. Aylardan beri kimi zaman bir sayının bakanımızın açıklaması, kimi zaman bir bakanlığımızın çalışması şeklinde kamuoyu defalarca bu konu ile meşgul edildi. Son olarak da,

“Kıdem Tazminatının İşçinin Bireysel Hesabına Yatırılması Hakkında Kanun Tasarısı” başlıklı bir metin tartışılmaya başlandı.

Hemen belirteyim, bu metin, işçi, işveren, hükümet arasında olması gereken sosyal diyalogun bir ürünü olarak, yani resmi olarak bize iletilmedi. Bu metni de tıpkı diğer metinlerde olduğu gibi gazetelerden okuduk, inceledik.

Biz burada ciddi hak kayıpları barındıran bu metnin içeriğini tartışmayacağız. Dikkat çekmek istediğimiz konu, kıdem tazminatı gibi, geniş emekçi kitlelerini yakından ilgilendiren bir konuda, aylardan beri değişik bakanların aklına geldiği gibi konuşmasıdır. Değişik bakanlıklardan sızdırılan değişik metinlerle “alıştırmak” adına kamuoyu dimağının alt üst edilmesidir.

Bilgi kirliliği bizzat hükümet eliyle yaratılmaktadır. Hükümetin yapmak istediklerinin hangi metinde yer aldığına ayırımına artık hiç kimse varamamaktadır.

Değerli Basın Mensupları;

Kıdem tazminatları konusu 1962 yılından beri işverenlerin ve hükümetlerin gündeminde olmuştur. İşveren kesimi, “güvencesiz, ucuz ve maliyetsiz” emek özlemiyle yıllardan beri bu konuyu sıcak tutmaya çalışmıştır. Hükümetler de fırsat buldukça konu üzerinde yoğunlaşmakta, kamuoyunu bu fikre alıştırmaya çalışmaktadır. Ancak bu konuda gündeme getirilen önerilerin tümü, ne kadar “iyi” ya da “güzel” gösterilmeye çalışılsa da her zaman bu hakkı budamaya yönelik olmuştur, olmaya devam etmektedir.

İşçilerin ve TÜRK-İŞ’in bu konudaki tavrı açık ve nettir.

Konunun sürekli gündemde tutulması nedeniyle TÜRK-İŞ, 2003 yılında toplanan 19’ncu Genel Kurulunda kıdem tazminatına yönelik herhangi bir saldırı karşısında diğer eylemlerin yanı sıra üretimden gelen gücün kullanılacağı yönünde bir karar almış ve bu kararı daha sonraki genel kurullarında yinelemiştir.

Kıdem tazminatı, endüstri ilişkileri sisteminin en önemli konularından biridir. İşçinin en büyük güvencesidir. Kıdem tazminatı konusunda hükümet tarafından aylardır sergilenen sermaye yanlısı tavır barış getirmeyecektir, huzur getirmeyecektir. Bu ülkede sadece sermaye yoktur, emek de vardır. Bu ülke emekçilerin alın teri üzerinde yükselmektedir. Sürekli sermayenin talep ve isteklerinin dikkate alındığı bir Türkiye’de toplumsal barıştan bahsedilemez.

Buradan Hükümete ve sermayeye sesleniyorum. Kıdem tazminatlarımız, sizin istediğiniz gibi süreceğiniz tarlalarınız değildir. İşçinin kıdem tazminatının bir sahibi, bir koruyucusu vardır. Açıkça bir kez daha ilan ediyorum. İşçinin kıdem tazminatına el uzatan, karşısında TÜRK-İŞ’i görecektir. Kıdem tazminatlarının sahibi bu güne kadar TÜRK-İŞ olmuştur, olmaya da devam edecektir. Bu ülkede 50 yıldır kıdem tazminatlarına dokunulamadıysa, bundan sonra da dokunulamayacaktır.

Şu anda çalışma hayatının en önemli sorunu bir türlü çıkarılamayan toplu iş ilişkileri yasasıdır. Bu yasanın çeşitli etkilerle çıkarılamaması nedeniyle yüzlerce işyerinde binlerce işçimizin toplu iş sözleşmesi prosedürü işletilememektedir. Bu durum sendikal hak ve özgürlüklerin kullanılmasına fiili bir engeldir. Bu sorun tüm çarpıcılığı ile çözüm beklerken, kıdem tazminatı hakkına ilişkin düzenlemelerin gündemde tutulması, hükümetin sorun çözme kabiliyetindeki zaafının bir ifadesidir.

Biz Hükümete kıdem tazminatı konusunun işçiler açısından hassas bir konu olduğunu hatırlatıyor, bu konuda bu güne kadar yaratılan gerginliğe, kafa karışıklığına ve bilgi kirliliğine artık son verilmesini istiyoruz. Hükümeti sorumlu davranmaya ve bu konuda bu güne kadar yaptığı tüm çalışmaları rafa kaldırmaya çağırıyoruz.

İşverenlere ise güvencesiz, ucuz ve maliyetsiz emek özlemiyle dünyanın en gelişmiş ekonomileri arasına girilemeyeceğini anımsatıyoruz.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum.

BELGE 23

TÜRK-İŞ'TEN TBMM GRUP BAŞKANVEKİLLERİNE MEKTUP

17 Ekim 2012

“Toplu İş ilişkileri Kanun Tasarısı, 03 Ekim 2012 tarihinde TBMM’de görüşülmeye başlanmış ve 30 maddeden oluşan 1. Bölüme ilişkin görüşmeler 11 Ekim 2012 tarihinde sonuçlandırılmıştır. İkinci ve üçüncü bölümlerde yer alan maddelerin görüşülmesine ise 17 Ekim 2012 tarihi itibarıyla devam edilecektir.

TÜRK-İŞ, sendikal örgütlenmenin önündeki engellerin kaldırılmasının demokratikleşme çabalarına katkı sağlayacağına inanmaktadır. TÜRK-İŞ bu niyet ve amaçla Tasarının gerek hazırlanışı, gerekse TBMM’de alt komisyon ve komisyon aşamalarında sürdürülen çalışma sürecinde azami katkı içerisinde olmuş, yapıcı önerilerde bulunmuş, bu önerilerin büyük bir kısmı dikkate alınmamıştır.

Bu nedenle TÜRK-İŞ topluluğunun endişe ve huzursuzluğu artmış, TÜRK-İŞ gazetelere verdiği ilanlarla hassasiyetinin doruk noktasına ulaştığı konulara işaret etmiştir.

Bu konuları şunlar oluşturmaktadır:

1- Sendikanın kurulacağı iş kolunda çalışmayan, işçi olmayan insanların sendika kurabilmesinin Türk çalışma hayatına kazandıracağı hiçbir şey olamaz. Böyle bir durumda ortaya, sendika görüntüsü altında yüzlerce kuruluş çıkacak, çalışma hayatı kendini daha büyük bir kaosa sürükleyecektir.

2- 30 ve daha az işçi çalıştıran işyerlerinde işçilerin sendikal nedenlerle işten atılmaları halinde işe iade davası açma haklarını düzenleyen fıkra tasarıdan çıkarılarak işçilerin sendikal tazminat alma hakları ortadan kaldırılmaktadır. Böylelikle 30’den az işçi çalıştırılan işyerlerinde örgütlenmenin önü kesilmekte, milyonlarca işçinin temel insan hakkı olan örgütlenme özgürlüğü ellerinden alınmaktadır.

3- Tasarının yayımı tarihinden itibaren bir süre sendikal barajlarla ilgili düzenleme askıya alınmakta, bu yolla da bazı sendikaların yetkili kılınması sağlanmaya çalışılırken, sistem bozulmakta, ilkeler çiğnenmektedir.

4- Grev yapan işçilerin iş yerinin önüne kuracakları çadır dahi yasaklanmaktadır.

5- Sendikaların yetki müracaatına işverenlerce yapılacak itirazlarla toplu iş sözleşme sürecinin önü kesilmektedir.

TÜRK-İŞ'in verdiği ilanlara ve belirttiği hassasiyetine karşın, genel kurul görüşmelerinde söz konusu ilanlarda yer alan 1. madde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının isteği üzerine; 2. madde ise Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'nın TBMM Genel Kurulunda yaptığı konuşmada açıkça belirttiği gibi işverenlerin isteği üzerine kabul edilmiştir.

3'üncü, 4'üncü ve 5'nci maddeler ise TBMM Genel Kurulu'nun bugünkü görüşmelerinde müzakere edilecektir. Dileğimiz, İktidar Partisi'nin birinci gündeki tutumunu değiştirerek, temel hak ve özgürlüklere uymayan, ülkemiz koşullarını zorlayan yaklaşımından vaz geçmesidir.

İlanımızın 3'ncü maddesi "yandaş sendika" yaratma gayretine işaret etmektedir. İktidar Partisi, bu gayretin vereceği zararları farketmemlidir.

Ayrıca, e- devlet kapısı üzerinden üyelik ve üyelikten çekilme uygulamasında yaşanabilecek olumsuzluklarla ilgili tereddütler devam etmektedir. TÜRK-İŞ, üyelikten çekilmede e-devlet kapısı ile birlikte noter koşulunun iki yıllık bir geçiş sürecinde birlikte devam etmesi ve uygulamanın izlenmesi görüşündedir. Tereddütlerin giderilmesi için TÜRK-İŞ görüşleri yönünde çalışma yapılması beklenirken, e-devlet kapısı üzerinden üyelik ve üyelikten çekilmenin altı aylık bir süre sonunda uygulanması yönündeki yaklaşımlar telafisi mümkün olmayan zararlar yaratabilecektir.

TÜRK-İŞ, tasarının taleplerini gözeterek yasalaşabilmesi için son dakikaya kadar görüşmelerini sürdürecektir ve sürecin takipçisi olacaktır."

BELGE 24

BORSALARDA VE SERMAYE PİYASALARINA GREV YASAĞI GETİRİLMESİNE TEPKİ

Ankara, 28 Kasım 2012

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'nun Açıklaması

“TBMM’ye sunulan ve 28 Kasım 2012 tarihinde (bugün) Genel Kurul’da görüşülecek olan “Sermaye Piyasası Kanunu Tasarısı”nın “Çeşitli Hükümler” başlığı altındaki bölümün 137’nci maddesinin 2’nci fıkrasında “Bu Kanun uyarınca kurulan ve faaliyet gösteren borsalar ve teşkilatlanmış diğer pazar yerleri, merkezi takas kuruluşları, merkezi saklama kuruluşları ile MKK tarafından yürütülen hizmetlerde grev ve lokavt yapılamaz” hükmü yer almaktadır.

Bu hükümle borsa ve sermaye piyasalarına grev ve lokavt yasağı getirilmektedir.

Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu’nda borsalar ve sermaye piyasaları grev yasağı kapsamında değildir. Kanununda böyle bir yasağın yer almadığından, Sermaye Piyasası için çıkarılan özel bir kanunda böyle bir yasağına yer verilmesi çıkarılan Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu’nu ihlal anlamına gelmekte ve çıkarılabilecek diğer özel kanunlarda da benzeri hükümlerin yer almasının önünü açmaktadır.

ILO ve AB normları çerçevesinde grev yasaklarının daraltılması gereken bir süreçte, özel yasalarla getirilen grev ve lokavt yasakları çalışma yaşamının demokratikleşmesinin önünde ciddi bir engel oluşturacaktır.

TBMM, 18 Ekim 2012 tarihinde kabul edilen 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu’nun grev yasaklarını düzenleyen 62’ince maddesinin 1. fıkrasına sadık kalarak, Sermaye Piyasası Kanunu görüşmelerinde borsalar ve sermaye piyasalarına grev ve lokavt yasağı getirilmesine onay vermemelidir.

Sosyal tarafların müzakeresine açılmadan getirilmek istenen grev yasağı, başta ILO’nun 87 ve 98 sayılı sözleşmeleri olmak üzere Avrupa Sosyal Şartı, BM Ekonomik, Sosyal Kültürel Haklar Sözleşmesi gibi birçok sözleşmeyle birlikte Anayasa’nın 90. Maddesine aykırıdır.

Hatırlanacağı üzere bir torba yasa hükmüyle havacılık iş koluna getirilen grev yasağı, TÜRK-İŞ’in çabalarıyla Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu’nda yer almamıştır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tıpkı havacılık iş kolu gibi kendi alanına giren bu konuya da

bir özel kanunla müdahale edilmesine izin vermemeli, Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun ilgili maddesine sahip çıkmalıdır.

TÜRK-İŞ, borsalara ve sermaye piyasasına grev yasağı getirilmesine sonuna kadar karşıdır ve işyerlerinde örgütlü Tezkoop-İş sendikamızın yanındadır.”

BELGE 25

ÇAYKUR İŞÇİLERİNE DESTEK

Ankara, 22 Nisan 2013

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
THE UNIVERSITY OF CHICAGO
THE UNIVERSITY OF CHICAGO
THE UNIVERSITY OF CHICAGO
THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

“TÜRK-İŞ’e bağlı TEK GIDA-İŞ Sendikamız, bugün ÇAYKUR’ da greve başlamıştır.

10 bin işçiyi kapsayan grev, ÇAYKUR’un 60 yıllık örgütlenme tarihinde ilk grev olma özelliği taşımaktadır.

TEK GIDA-İŞ Sendikamız, Kamu İşveren Sendikası KAMU-İŞ ile aylardır sürdürdüğü görüşmelerde uzlaşma elini defalarca uzatmış, ancak işveren, sendikamızın haklı taleplerini kabul etmemekte ısrar etmiştir.

ÇAYKUR işçisi, HAK-İŞ’ in Hükümet eliyle kurumda yaptığı işçi çalma girişimleri nedeniyle beş yıl süren bir mağduriyet yaşamıştır. KAMU-İŞ, İşçi Konfederasyonları ve üyeleri arasında bilinçli bir şekilde ayırım yapmakta, HAK-İŞ üyesi Sendikaya verdikleri hakları benzeri durumdaki ÇAYKUR işçisine vermemektedir. Bu mağduriyet, ancak ve ancak sendikamızın haklı talepleri doğrultusunda giderilebilir.

Grev, sendikalar için bir amaç değil, hak alma mücadelesinde bir araçtır. ÇAYKUR’da başlayan grevin “10 şiddetinde bir deprem” niteliğinde olacağını ifade eden işveren, bu depremin yaşanmaması için gerekli adımları bir an önce atmalı ve ÇAYKUR işçisinin haklı taleplerini yerine getirmelidir.

TÜRK-İŞ, kendisine bağlı 34 sendikasıyla TEK GIDA-İŞ Sendikamızın ÇAYKUR’da başlattığı grevi desteklemekte, Sendikamızın bu haklı mücadelesinde yanında olduğunu bildirmektedir.”

BELGE 26

TÜRK-İŞ ŞUBE BAŞKANLARI BÖLGE TOPLANTISI

Sapanca, 11-12 Aralık 2013

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması

“Bugüne kadar 81 ilde gerçekleşen şube başkanları toplantısına katıldım. Sorunları yakından değerlendirdim. Bölge ve il temsilcileri toplantılarında güncel sorunlarımız olan kıdem tazminatı, taşeron işçiliği konuları üzerinde duruldu. Kıdem tazminatı hakkında meydana gelecek en ufak bir geri gidişte Genel Kurulda alınan kararın aynen uygulanacaktır. Sorunları birlik ve dayanışma içinde birlikte aşacağız.

Taşeron işçiliği bu ülkede uzun zamandır var. O zaman çok az sayıda olan taşeron işçilik bu gün tavan yapmış durumda. Öyle bir hale geldi ki antrenörler, hakemler bile taşeron işçisi olarak çalıştırılmaya başlandı. Geldiğimiz bu nokta Türkiye’nin ayıbıdır ve biz bu ayıptan kurtulmak mecburiyetindeyiz. Bunu bu hale getirenler ayıbı temizlemelidir.

Örgütlenme, en büyük zorluk olarak karşımızda durmaktadır. İş ve toplu iş hukuku alanında yapılan değişiklikler, esaslı güvenler olarak değerlendirilemez. Sendikaya üye olan işçinin üzerinde işveren baskısı var. İşçi, anayasal hak olan sendikaya özgünce üye olamıyorsa, bu bir demokrasi ayıbıdır.

12 milyon ücretliye rağmen, 1 milyon sendikalı işçinin olması, ekonomik ve sosyal hakların gelişmesi önünde büyük bir engel teşkil ediyor.”

BELGE 27

SENDİKA ÜYELİĞİNDE SİYASİ DESTEKLERE TEPKİ

Ankara, 28 Mart 2014

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması

“Kurulduğu günden bu yana, işçi hak ve özgürlüklerini koruma ve geliştirme mücadelesi veren TÜRK-İŞ, ülkemizdeki tüm işçilerin örgütlü olmalarından, sendikal hak ve özgürlüklerin en geniş bir biçimde kullanımından yanadır.

Ancak Konfederasyonumuz, son bir hafta içinde, ülkemizin içinde bulunduğu yerel seçim ortamını fırsat bilerek, sendikasız işçiler üzerinden oynanan çirkin oyunları ibretle izlemekte, bu oyunların sendikal hak ve özgürlüklere zarar vereceğini belirtmektedir.

Yerel seçimlere sayılı günler kala, Ankara Büyükşehir Belediyesi’nde yıllardır sendikasız olan, sendikalaşmaları halinde işten atılmakla tehdit edilen işçilerin, bir konfederasyona bağlı sendikalara alelacele üye yapılması ve bunun bir seçim yatırımı olarak kullanılması, sendika seçme özgürlüğüne açıkça bir müdahaledir.

Bir siyasetçinin seçim ortamında, işçilerin örgütleneceği sendikayı belirleyerek, işçileri, sendikaları ve sendikalaşma özgürlüğünü siyasete malzeme yapması kabul edilemez.

Bu nedenle Konfederasyonumuz, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanını, bu tutumundan dolayı şiddetle kınamaktadır.”

BELGE 28

EĞİTİM VE TEŞKİLATLANDIRMA SEKRETERLERİ TOPLANTISI

Ankara, 22 Nisan 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması

“Hepinizin bildiği gibi sendikal örgütlenme bakımından geçmiş yıllarla kıyaslandığında endişe verici bir noktadayız. Bugün 12 milyon sigortalı işçinin yalnızca 1 milyonu sendikalı. Katıldığım bir çok toplantıda ifade ettiğim, sendikalı işçi sayısına ilişkin verileri burada bir kez daha sizlerle paylaşmak istiyorum; 1980 yılında ülke nüfusu 44 milyonken sendikalı işçi sayısı 2,5 milyondur. 2014 yılında ülke nüfusu 76 milyona ulaştığında ise sendikalı işçi sayısının yalnızca 1 milyon olduğunu görüyoruz. Sendikalı işçi sayısının bu kadar azalmasında, hükümetlerin sorumluluğu olduğu kadar bizlerin, sendikaların da önemli sorumlulukları var. Geçmişte yapılan hataları gözden geçirmemiz ve önümüzdeki yıllarda yürüteceğimiz sendikal mücadeleyi, bu hatalardan ders alarak sürdürmemiz gerekir.

Sendikal örgütlenmenin önündeki engeller saymakla bitmez. Bu ülkede herkes istediği takımı tutuyor, istediği partiye oy verebiliyor. Ancak istediği sendikaya üye olamıyor. İsteddiği sendikaya üye olan işçi, işveren tarafından baskıya uğruyor ve çoğu zaman işten atılıyor. Bunun bir örneğini Ankara Büyükşehir Belediyesindeki işçi arkadaşlarım yaşadı. Yıllarca burada örgütlenme çabası içinde olduk. Bu süreçte de sendikamıza üye olmak istediği için işten atılan arkadaşlarımız oldu. 2014 Yerel Seçimleri öncesi bu belediyenin 6500 işçisi toplu iş sözleşmesi imzalama yetkisi olmayan bir başka sendikaya üye yapıldı. Artık Türkiye’de, demokrasi ayıbı olarak kabul edilecek bu tür olayların yaşanmaması gerekir.”

BELGE 29

ŞİŞECAM GREVİNİN ERTELENMESİNE TEPKİ

Ankara, 27 Haziran 2014

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması

1911

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

PHYSICS

“Grev hakkı, uluslararası sözleşmelerle, Anayasamızla ve yasalarımızla güvence altına alınmış, işçinin toplu pazarlık sürecinde kullanabildiği en etkili yollardan biridir. Sendikalarımız için asla bir amaç değil, sorunun çözümü için başvurduğu yasal ve meşru bir araçtır.

TÜRK-İŞ, toplu sözleşmelerin her zaman masa başında, barış içinde çözümünden yanadır. Ancak işverenlerin uzlaşmaz tutumu karşısında, yapacak başka bir şeyin olmaması halinde, grev hakkını kullanmak, işçilerimiz ve sendikalarımız için kaçınılmazdır.

Grevi ertelemek, sorunu çözmez, aksine daha da ağırlaştırır. Bakanlar Kurulu, gerçekte, genel sağlık ve milli güvenlikle ilgisi olmayan bir sektörde, işçilerin yasalardan kaynaklanan grev hakkını ertelemekle hem sorunun masa başında çözülmesini engellemiş, hem de toplu iş sözleşmeleri açısından daha zor bir dönemin kapısını açmıştır. Bakanlar Kurulu, aldığı bu keyfi kararla, işçilerin haklarını vermeyen işvereni ödüllendirmiş, hayat pahalılığı altında ezilen, hak arayan işçilerimizi cezalandırmıştır.

Bakanlar Kurulu’nun aldığı bu karar, ülkemizde özgür toplu pazarlık düzenine vurulmuş yeni ve ağır bir darbedir. Hükümet, bu tutumundan vazgeçmeli, toplu pazarlık düzenine müdahale yerine sözleşmelerin barış içinde masa başında çözümlenmesine katkıda bulunmalıdır.

TÜRK-İŞ, asgari yaşam koşullarının çok altında ücret almaya zorlanan cam işçisinin ve Kristal-İş Sendikamızın yanında olacak ve sorunun yasal zeminde çözümü için gerekli katkıyı ortaya koyacaktır.”

BELGE 30

MADENLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ TOPLANTISI

Ankara, 3 Aralık 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması

Sayın Bakanım, bugün burada Maden sendikalarımızın başkanları, Tes-İş, Deri-İş sendikalarımızın başkanvekilleri ve TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreterimiz ile beraber sizinle buluştuk.

Soma'da iş akitleri feshedilen 2.850 arkadaşımızın durumu birinci önceliğimiz. Soma küçük bir yer. 2.850 kişinin ekmeksiz kalması 15 bin insanın hayatını etkilemektedir. Neredeyse bütün bir ilçe bu durumdan çok olumsuz etkilendi. Bizim, işçimizin ve ailemizin durumu ne olacak, bu sorunun cevabını almaya geldik.

Bizim öncelikli talebimiz bu ocakların güvenli hale getirilip arkadaşlarımızın istihdama devam etmesi. Bunu en başından beri ifade ediyoruz.

Bir ikinci konu, iki ay önce yürürlüğe giren torba yasa ile kabul edilen, maden yer altı işyerlerinde çalışma süresidir. Biz sendikaların, işçilerin talebi, çalışma süresinin haftada 5 gün 7,5 saatten toplam 37,5 saat olmasıdır. Yasa yürürlüğe girmeden bütün girişimlerimize rağmen bu uygulamayı değiştiremedik. Ancak hala bu talebimizde ısrarlı olduğumuzu bilmenizi isterim.

Söz konusu torba yasa ile maden işçilerimizin en az iki asgari ücret olmak koşulu ile çalışacakları belirlendi. Maalesef işverenlerimiz kanunun koyduğu bu koşulu esnetiyorlar. Özelde de Kamuda da işverenler ücretin içine bütün sosyal hakları (yemek, giyecek, yakacak, yol parası) koyup hesaplama yapıyorlar. Kanunun işaret ettiği gibi işçi iki asgari ücreti almalı ve bunun üzerine sosyal haklarını koymalıdır.

Çalışma hayatının önemli konularından bir diğeri Kamu Toplu Sözleşmeleridir. Bir ay sonra toplu sözleşme masasına oturacak olan sendikalarımız yetkilerini aldı. Bu sürece yaklaşırken bu günlerde TBMM'de vergi ile ilgili görüşmeler devam ediyor. Biz işçilerin vergi konusunda çok ciddi sıkıntıları var. Bunu katıldığımız her toplantıda dile getiriyoruz. Geçtiğimiz günlerde Maliye Bakanına taleplerimizi içeren bir yazıda gönderdik. İşçinin Ocak ayında aldığı ücret Aralık ayında 310 TL düşüyor. 2 bin TL ücret alan işçimizin kaybı bu kadar. Bu toplu sözleşme döneminde vergideki bu adaletsizliği kaldıralım.

İşçimiz Ocak ayında ne maaş alıyorsa Aralık ayında da onu alsın. Bu durumda biz Toplu sözleşmede zam talep etmeyeceğiz.

İşveren temsilcilerimizde buradalar. Ben şunu açıklıkla belirtmek istiyorum. Eğer 13 Mayıs'ta Soma faciası, 28 Ekim'de Ermenek faciası olmasaydı bu yasaların hiçbiri çıkmayacaktı. Yasa yürürlüğe girdi, maden işçilerimiz belli kazanımlar elde ettiler ancak uygulamada aksamalar var. Birçok bölgeden, işverenlerin yasadaki belirtilen hükümlere uymadığı yönünde haber alıyoruz. Bunun bir an önce çözüme kavuşturulması gerekiyor. Soma'da işçimiz, aileleri bizden haber bekliyor. Bu işçilerimizin öncelikle başka bir kamu kuruluşunda madenci olarak çalışmaları ilk talebimiz. Ya da şirketin teminatları kullanılarak bu tazminatların ödenmesini talep ediyoruz. Bu tazminatların mutlaka ödenmesi gerekiyor. Teşekkür ediyorum.

BELGE 31

BURSA'DA KURULU BULUNAN İŞYERLERİ EYLEMLERİ

Ankara, 21 Mayıs 2015

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması

"Bursa'da, Renault işyerinde başlayan, daha sonra da Tofaş ve birkaç işyerinde de devam eden eylemler, Konfederasyonumuz tarafından yakından izlenmektedir.

Konfederasyonumuz üyesi Türk Metal Sendikamızın, Bosch işyerinde 38 ay devam eden sendikasız ve sözleşmesiz bir dönemin ardından başarıyla imzaladığı toplu iş sözleşmesinden sonra bazı işyerlerinde eylemler başlatılmıştır. Bu eylemler, bazı çevrelerin yönlendirmesiyle, sendika karşıtı bir propagandaya dönüştürülmüş, Türk Metal Sendikamız hedef haline getirilmiş ve bu işyerlerinde sendikasız bir endüstri ilişkiler sistemi teşvik edilmek istenmiştir. Oysa dünyanın iki yüz yıllık geleneği göstermiştir ki, sendikasız bir endüstri ilişkileri sistemi, işçiler için kısa süreli başarılar getirirse de, kalıcı değildir ve sonuç itibarıyla, örgütsüzlüğü ve sömürüyü artırmaktadır.

TÜRK-İŞ, işçilerimizin hak almak için verdikleri her mücadeleyi saygıyla karşılamakta, bununla birlikte ülkemizde ekonomik istikrarın ve çalışma barışının da azami düzeyde korunmasından yanadır. Bu nedenle, Bursa'da ortaya çıkan tepkinin, sendikal örgütlülüğü koruyarak, barışçı yollarla çözümü için, Türk Metal Sendikamızla birlikte, elinden gelen çabayı her düzeyde göstermektedir.

Bugün itibarıyla aldığımız bilgilere göre, bazı işyerlerinde çalışan işçilerimizin işbaşı yapmış olması, bizim açımızdan çok olumlu bir gelişme olmuştur. Dileğimiz, tüm işyerlerindeki arkadaşlarımızın işbaşı yapması, taleplerinin bundan sonra müzakereler ve diyalog yoluyla çözülmesi için çaba göstermeleridir.

TÜRK-İŞ Konfederasyonu, bundan sonraki süreçte, Türk Metal Sendikamızla birlikte, başta otomotiv sektörü olmak üzere, tüm sektörlerdeki işçilerimizin sorunlarının giderilmesi için, işverenler ve siyasal iktidar nezdinde her türlü girişimi yapmaya devam edecektir."

BELGE 32

SENDİKALAR VE TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ KUNUNUNA İLİŞKİN VETO TALEBİMİZ

Ankara, 19 Ekim 2012

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

RECEIVED AT THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

NOV 10 1964

“Cumhurbaşkanlığı Yüksek Makamına

‘Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu’nun Türkiye Büyük Millet Meclisi(TBMM) Genel Kurulundaki görüşmeleri 18 Ekim 2012 tarihi itibariyle tamamlanmış ve Kanun, Yüce Makamınızın onayına sunulmuştur.

TÜRK-İŞ, sendikal hak ve özgürlüklerin önündeki engellerin kaldırılmasının demokratikleşme çabalarına katkı sağlayacağına inanmaktadır. TÜRK-İŞ, Kanun’un gerek hazırlanışı gerekse TBMM’de alt komisyon ve komisyon aşamalarında sürdürülen çalışma sürecinde azami katkı içerisinde olmuş, yapıcı önerilerde bulunmuş, ne yazık ki bu önerilerin büyük bir kısmı dikkate alınmamıştır. Bu nedenle TÜRK-İŞ topluluğunun endişe ve huzursuzluğu artmış, TÜRK-İŞ gazetelere verdiği ilanlarla ve ardından siyasi partilerin TBMM Grup Başkanvekillerine gönderdiği mektuplarla hassasiyetinin doruk noktada olduğu konulara işaret etmiştir. TÜRK-İŞ’ in işaret ettiği konulardan bazıları TBMM Genel Kurul görüşmelerinde dikkate alınmıştır. Ancak Kanun, TÜRK-İŞ’ in özellikle itiraz ettiği ve çalışma yaşamı açısından büyük sakıncalar barındıran aşağıdaki hükümlerle birlikte Yüce Makamınızın onayına sunulmuştur.

Bu Hükümler şunlardır:

1-2821 Sayılı Sendikalar Kanunu’nun ‘Kurucularda aranacak nitelikler’ başlıklı 5’nci maddesinin 1’nci fıkrasında sendika kurucusu olabilmek için aranan ‘Sendikanın kurulacağı iş kolunda fiilen çalışır olma’ ve ‘Türkçe okur-yazar olma’ şartı bulunmaktadır. Ancak huzurunuzda bulunan Kanun’un ‘Kuruculuk şartları’ başlıklı 6’ncı maddesinin 1’nci fıkrasıyla sendikanın kurulacağı iş kolunda fiilen çalışma ve Türkçe okur-yazar olma zorunluluğu kaldırılmıştır. Getirilen hükme göre her ne kadar ‘fiilen çalışan’ ibaresi bulunsa da bu ibare ‘sendikanın kurulacağı iş kolunda fiilen çalışmayı’ kapsamamaktadır. Böyle bir uygulamanın Türk çalışma hayatına pozitif hiç bir etkisi olmayacağı gibi, ortaya sendika görüntüsü altında yüzlerce kuruluş çıkacak, çalışma hayatı kendini daha büyük bir kaos içinde bulacaktır.

2-2821 Sayılı Sendikalar Kanunu'nun 'Sendikaya üye olup olma ma hürriyetinin teminatı' başlıklı 31'nci maddesiyle tüm işçiler için güvence altına alınan sendikal tazminat hakkı, huzurunuzda bulunan Kanun'un 'Sendika özgürlüğünün güvencesi' başlıklı 25'nci maddesinin 5'nci fıkrasıyla 30 ve daha az işçi çalıştıran işyerlerinde çalışan işçiler için tamamen ortadan kaldırılmıştır. Böylelikle 30 ve daha az işçi çalıştırılan işyerlerinde çalışan yaklaşık 6,5 milyon işçi için örgütlenmenin önü kesilerek, temel insan hakkı olan örgütlenme özgürlüğüne darbe vurulmuştur.

Çalışma hayatının gelecek yıllarını belirleyecek olan bu Kanun, şüphesiz, belirsizliğe, karmaşaya ve kaosa yol açacak tüm hükümlerden arındırılmalı, çalışma yaşamımızın demokratikleştirilmesi sürecinde Türkiye koşullarına uygun en ileri adımları içermelidir.

TÜRK-İŞ' in yukarıda belirttiği hassasiyetler, bahsi geçen amacı gölgeler niteliktedir.

Yukarıda arz ettiğimiz maddelerin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde yeniden görüşülmesiyle mağduriyetlerin engelleneceği ve çalışma barışına katkı sağlanacağını düşünmekteyiz.

Takdirlerinize arz ederiz."

BELGE 33

İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIKLARINA İLİŞKİN TALEPLERİMİZ

Ankara, 19 Mayıs 2014

Cumhurbaşkanlığı Yüksek Makamına

Ankara

13 Mayıs 2014 günü, Soma'da ülkemizi yasa boğan bir maden kazası yaşanmıştır. Aslında Soma'da yaşanan bu kaza, nedenleri ve sonuçları değerlendirildiğinde, bir kaza değil, Türkiye tarihinin en büyük işçi katliamıdır. Bu niteliğiyle, dünyanın en büyük maden felaketleri arasında yerini almıştır. Bize göre,

Soma'da yaşanan bir iş kazası ya da kader değildir, resmen cinayettir. Bu konuda yapılan araştırmalara baktıkça, insan ülkemiz adına utanç duyuyor. Ne yazık ki Türkiye, OECD ülkeleri arasında ölümlü iş kazalarında önde gelmektedir. 2000-2012 yıllarını kapsayan verilere göre, Türkiye'de madenlerde yılda ortalama 73 işçi ölmektedir. Bu ölüm/er, İngiltere ve Norveç'in 15 katı, Almanya ve Avustralya'nın 9 katı, Polonya ve İtalya'nın 6 katıdır.

Bu rakamlar olağan değildir. Madencilikte kullanılan ölçütlerden biri, belirli bir üretim miktarına düşen ölüm sayısıdır. Örneğin 100 bin ton kömür üretimi başına düşen ölüm sayısı gibi. Uluslararası Çalışma Örgütü, ILO'nun istatistiklerine baktığımızda çarpıcı sonuçlar görüyoruz. Bu rakamlar' ülkemiz gerçeğini açıkça ortaya koymaktadır. 2000-2012 yılları verilerine göre 100 bin maden işçisi başına ölüm sayısı Norveç ve İngiltere'de 5, Almanya'da 8, İtalya'da 14 iken, ülkemizde 73'tür Aynı tarihler arasında İngiltere'de toplam 62 madenci hayatını kaybetmiş, buna karşılık ülkemizde hayatını kaybeden madenci sayısı 1024 olmuştur.

Yetkililer ve işveren, bu madende en yüksek tedbirlerin alındığını, denetimlerin yapıldığını ve her şeyin usule uygun olduğunu söylemektedir. Ancak durum bunun tam tersini ortaya koymaktadır. Kazanın ardından ortaya dökülen belgelere, uzman görüşlerine ve kazazedelerin anlatımlarına bakıldığında, bu facianın yaşanmasının kaçınılmaz olduğu görülmektedir.

Üzülerek belirtmek isteriz ki, ülkemizde iş sağlığı ve güvenliği açısından büyük bir sorumsuzluk, denetimsizlik ve umursamazlık vardır.

Kar hırsıyla davranan sermaye sahiplerinin, insanlarımız! bile bile riske atan tutumları vardır.

Eğer devletimiz, sosyal devlet olmanın gereklerini ve görevlerini gerektiği gibi yerine getirmezse, denetimleri yeterince sıklıkla ve titizlikle yapmazsa ve caydırıcı cezaları vermezse, Soma ve benzeri katliamların daha çok yaşanması kaçınılmazdır. Kaldı ki, bu kazalar yalnızca madenlerde olmamakta, özellikle inşaat sektöründe ve gemi yapımında çok sayıda ölümlü ya da yaralanmalı iş kazası yaşanmaktadır. Ülkemizde her yıl iş kazalarına verdiğimiz şehit sayısı, Soma'daki şehitlerimizin neredeyse üç katıdır.

Herkes bilir ki; ocakta ihmal olmazsa kaza olmaz, en azından bu kadar büyük bir kaza yaşanmaz. İhmal, denetimsizlik olmasa, işçimizin hayatı bazı işverenlerin gözündeki bu kadar değersiz olmasa, bu iş cinayeti yaşanmazdı.

Devletimizin başında bulunan Zatiâlinizden, hem Soma'ya ilişkin devam eden soruşturma hem de ülkemizde yaşanan bu iş cinayetleri konusunda destek ve yardım bekliyoruz. Uygun görmeniz halinde, adli süreç dışında, meslek odaları temsilcilerinden, uzmanlardan ve konunun ilgililerinden oluşan bağımsız bir araştırma ve izleme komisyonunun kurulması konusunda öncülük etmenizi talep ediyoruz. Başta Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı olmak üzere, daha önce yapıldığı söylenen denetim raporlarının ve kayıtların kamuoyu ile paylaşılmasını, soruşturmanın şeffaf olmasını, bu katliamın rutin bir hukuki sürece dönüştürülmemesini özellikle talep ediyoruz. Bu facianın üzeri kapatılmamalıdır, faturası alt düzeydeki birkaç kişiye kesilmemelidir.

Ülkemizde yaşanan iş cinayetlerinin önemli nedenlerinden biri de, gittikçe yaygınlaşan alt-işverenlik (taşeron) sistemidir. Taşeronluk ülkemizde önlenemez derecede bir boyut kazanmış, esnek, kuralsız ve güvencesiz çalışma biçimleri yaygınlaşmıştır. Bu durumda, işçimizin canı, karından başka bir şey düşünmeyen işverenlerin elindedir.

Son dönemde, Hükümetin üzerinde çalıştığı ve alt-işverenlik sistemini yeniden düzenleyen bir yasa tasarısı gündemdedir. Üzülerek

belirtmeliyiz ki, yapılmak istenen bu düzenlemeler, taşeron sisteminin getirdiği olumsuzlukları ortadan kaldırmayacak, aksine bu sistemin daha da yaygınlaşmasına neden olacaktır. İş kazalarının en çok taşeron işyerlerinde yaşandığı, bilimsel araştırmalarla kanıtlanmıştır.

Üzerinde çalışılan tasarıyla, daha önce Zatiâliniz tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne geri gönderilen, özel istihdam büroları na işçi kiralama yetkisi veren düzenlemenin yeniden getirilmek istendiği görülmektedir. Bu sayede, "kiralık işçilik" uygulaması başlatılacak, Soma'da ortaya çıkan ve kamuoyunda "dayıbaşı sistemi" olarak nitelendirilen "işçi simsarlığı" yasal hale kavuşacaktır.

Sayın Cumhurbaşkanı,

Konfederasyonumuz, bu iş cinayetinin' yaşandığı ilk dakikalardan itibaren olayın üzerine gitmiştir. Hızla bazı kararlar alınmış ve uygulamaya konulmuştur. TORK-İş sorumluluğu gereği olayın büyümemesi, halkımızın ve işçilerimizin galeyana gelmemesi için çaba göstermiştir. Ancak bu yatıştırıcı tavrımız, kesinlikle teslimiyet olarak algılanmamalıdır. TÜRK-İş, maden şehitlerimizin haklarını arayacak, sorumlular cezalandırılana kadar bu işin peşini bırakmayacaktır. Böylesine büyük acıların yaşanmaması için herkes ve her kesim gibi üzerine düşeni yapacaktır.

Konfederasyonumuz, bu facianın sorumlularının açığa çıkması ve cezalandırılması sürecinde, ülkemizde iş kazalarının ortadan kaldırılması, sağlıklı ve barış içinde bir çalışma yaşamının tesisi konusunda Zatiâlinizden yardım ve destek beklemektedir.

BELGE 34

CUMHURBAŞKANI'NIN TÜRK-İŞ'İ ZİYARETİ VE SUNULAN RAPOR

29 Aralık 2014

I- ASGARİ ÜCRET

Anayasamızda, asgari ücretin tespitinde “çalışanların geçim şartlarının göz önünde bulundurulacağı” hükmü yer almaktadır.

Asgari ücret “işçilere normal bir çalışma günü karşılığı ödenen ve işçinin gıda, konut, giyim, sağlık, ulaşım ve kültür gibi zorunlu ihtiyaçlarını günün fiyatları üzerinden asgari düzeyde karşılamaya yetecek ücret” olarak tanımlanmıştır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Asgari Ücret Tespit Komisyonu’nun verdiği görev çerçevesinde, bir işçinin yaşama maliyetini günümüz fiyatlarıyla aylık net 1.425 TL olarak hesaplamıştır. Oysa halen geçerli olan aylık net asgari ücret sadece 891,03 TL’dir.

Kaldı ki bu tutar, asgari ücretli bu ay bir üst vergi dilimine gireceğinden (% 15 yerine % 20 oranından vergilendirilecektir) daha da azalacaktır.

Asgari ücretin, devletin resmi kurumu tarafından bilimsel hesaplamalar çerçevesinde belirlenen tutar dikkate alınarak ilan edilmesi milyonlarca asgari ücretli işçinin ve ailesinin beklentisidir.

II- ASIL İŞTE TAŞERON (ALT İŞVEREN) İŞÇİSİ ÇALIŞTIRILMASIN.

Kamuoyunda taşeron olarak adlandırılan alt işverenlik uygulaması, 6552 sayılı yasada bazı iyileştirmeler yapılmış olsa da, çalışma hayatını olumsuz etkileyen bir istihdam biçimi olmaya devam etmektedir.

Alt işverenlik düzenlemesi yapılırken amaçlanan, uzmanlıktan sağlanan ekonomiye ulaşmak ya da işverenlerin kendilerinin yürütmesinde ekonomik görmediği yardımcı iş alanlarını (temizlik, ulaşım, güvenlik vs) başkasına devir edebilmesine imkan sağlamaktır.

Ancak birçok işyerinde asıl iş halen taşeron aracılığıyla yaptırılmaktadır. Kamuda bile alt işveren ilişkisi asıl işlerde giderek yaygınlaşmış ve büyük sayılara ulaşmıştır. Örneğin, hastanelerde kan alan hemşire tahlil yapan uzman, madende, vagon fabrikasında çalışan, elektrik hat bakım ve onarım işlerini yürüten, karla mücadele eden

yüz binlerce işçi bu kapsamdadır. Kamudaki bu uygulama özel sektör işverenlerini de cesaretlendirmektedir.

Alt işveren işçileri düşük ücretle çalıştırılmakta, tamamına yakını sendikasız ve toplu iş sözleşmesiz, iş kanunundan doğan pek çok haklarını kullanamadıkları bir iş ilişkileri düzenine maruz bırakılmaktadır. Bu konuda yapılan düzenlemeler beklenen iyileşmeyi sağlayamamıştır. İşinin bir kısmını bir başka işverene devir eden işveren bir ekonomik getiri elde etmekte ve fakat işin yapılmasında çalışan, emek harcayan işçilerin haklarının korunmasında sorumluluk üstlenmek istememektedir.

Öncelikle kamu kesiminde asıl işlerde çalışan taşeron işçileri belirsiz süreli iş kapsamına (kadroya) alınmalıdır. Bu uygulama özel sektör işyerlerine de yaygınlaştırılmalıdır.

III- TAŞERONLA İLGİLİ MAHKEME KARARI UYGULANMALIDIR.

Kamu hizmetlerinin hizmet alımı yoluyla sürdürülmesinin önünü açan uygulamalar, alt işveren ilişkisinin kamuda da yaygınlaşmasına yol açmıştır.

Karayolları Genel Müdürlüğü bünyesindeki işyerlerinde uzun yıllardır hizmet alımıyla taşeron işçisi çalıştırılmaktadır. Bu işçiler, işlerini iyi yaptıkları ve kalifiye hale geldikleri için uzun yıllardır aynı şekilde çalışmaya devam etmektedir. Buna karşılık işçileri temin eden firmalar değişmektedir. Bu işçiler taşeron işçisi olarak görüldükleri ve kağıt üzerinde her yıl yenilenen ihalelerle yeniden istihdam edilmektedir.

Taşeron işçileri aynı işyerinde birlikte çalıştıkları kadrolu işçilerin sahip olduğu haklardan yararlanamamaktadır. Kalifiye olduklarından söz konusu işçilere ödenen ücretler çok düşük olmadığı gibi, işçi ücretleri üzerinden taşeron firmaların aldıkları yüzde 25 kar payı da dikkate alındığında bu işçilerin maliyetleri Karayolları Genel Müdürlüğünde çalışan sendikalı işçilerin maliyetlerine yakın bulunmaktadır. Bu işçilerin Karayolları Genel Müdürlüğü işçisi olduklarının tespiti talebiyle

açılan davalar lehe sonuçlanmış, Yargıtay tarafından da onanarak kesinleşmiştir.

Kamu idaresi yargı kararını biran önce uygulamalı ve gereğini yerine getirmelidir.

IV- YERALTI MADEN İŞÇİLERİYLE İLGİLİ UYGULAMA

Soma'da, ülkemiz tarihinin en fazla can kaybına neden olan maden faciası sonrası, özellikle yeraltı maden işçilerinin çalışma şartlarını iyileştiren bazı önemli düzenlemeler yapılmıştır. 6552 sayılı Kanun çerçevesinde yapılan düzenlemede "linyit ve taşkömürü çıkarılan işyerlerinde, yeraltında çalışan işçilere ödenecek ücret miktarı 4857 sayılı İş Kanunun 39. Maddesi uyarınca "belirlenen asgari ücretin iki katından az olamayacağı" hükme bağlanmıştır.

Uygulamada, işçiye yapılan yemek, ulaşım, giyim, ikramiye, prim vb tüm ödemeler temel alınarak mevcut uygulama sürdürülmek istenmektedir. Yer altı maden işçilerinin ücretleri hiçbir şekilde artırılmamıştır. Kamu kesimi işyerlerinde bile, anılan kanuni düzenlemenin emredici hükmü yerine getirilmemektedir.

Yeraltı maden işçilerine ödenecek ücretin, kanundaki düzenleme amacına uygun olarak, belirlenen asgari ücretin iki katından az olamayacağı uygulamada da sağlanmalıdır.

Yapılan son düzenleme ile yer altı maden işlerinde çalışan işçiler için çalışma süresi günlük altı saatten altı gün için haftalık toplam 36 saat olması kararlaştırılmıştır. Yer altı maden işçilerinin iki gün (Cumartesi, Pazar) tatil yapabilmesini de temin etmek bakımından, çalışma sürelerinin günlük yedi buçuk saat beş gün için haftalık toplam 37,5 saat olarak düzenlenmesi, işçilerin talebi ve beklentisidir.

V- GEÇİCİ İŞÇİLERİN KADRO SORUNU

5620 sayılı Kanun ile kamu kesiminde altı aydan fazla çalışan geçici işçiler daimi işçi kadrolarına alınmıştır. Ancak aynı kanunun geçici 1. maddesi ile de altı aydan daha az çalışan geçici, kampanya ve mev-

simlik işçilerin sürekli işçi kadrosuna geçirilmeyeceği düzenlemesi yapılmıştır.

Başta şeker ve demiryolu sektörlerinde olmak üzere birçok kamu işyerinde halen geçici, kampanya veya mevsimlik işçi çalıştırılmaktadır. Kadroya geçirilmeyen bu işçiler ilgili kanun gereği yılda 179 gün (5 ay 29 gün) çalıştırılmaktadır.

Anılan işçiler uzun yıllardır bu şekilde çalıştırılmaktadır. Örneğin TCDD’da geçici olarak çalışanların kıdemlerine bakıldığında 25-30 yıldır kadro alamadan çalışan işçilerin olduğu görülmektedir.

Aynı şekilde, ülkemizde tarım ve sanayi entegrasyonu açısından stratejik önem arz eden şeker sanayinde de mevsimlik işçi ve kampanya işçisi istihdam edilmektedir. Geçici işçilerin çalışmadığı dönemler için genel sağlık sigortası primleri zaten şirket tarafından karşılanmaktadır.

Kamuda geçici statüde çalışan yaklaşık 8 bin işçi bulunmaktadır. Bu işçiler altı aydan daha az çalıştırılırken, çalıştıkları işyerlerinde taşeron işçisi istihdam edilmekte ve taşeron işçilerinin işçilik maliyetleri daha da yüksek olabilmektedir. Geçici işçilerin yılda 360 gün çalıştırılmaları ile çoğu işyerinde alt işveren uygulamasıyla hizmet alımı ihalesine gidilmesine de ihtiyaç kalmayacaktır.

Yıllardır başarılı olarak çalışan, bilgi, beceri ve deneyimleri ile işyerine faydalı bu işçilerin daimi kadroya geçirilmelerinin uygun olacağı düşünülmektedir.

VI- MADENLERİN DENETLENMESİ

Maden işletmelerinde sağlık ve güvenlik yönünden risk unsurları “çok tehlikeli işler” kapsamındadır ve alınması gereken tedbirler de buna uygun olmalıdır.

Yeraltı maden işyerlerinde mevzuatın zorunlu kıldığı tedbirler ve denetim, çoğu zaman içi boş, işlevsiz ve göstermelik olarak varlığını sürdürmektedir. Özellikle özel sektör tarafından işletilen kömür ma-

denciliği işyerlerinde insafsız biçimde üretimin ve karlılığın artırılması öncelikli hedef olmakta, iş sağlığı ve güvenliği ihmal edilmektedir.

Sendikal örgütlenmenin sınırlı, çalışanların katılımının olmadığı işyerlerinde çalışma şartlarının denetimi sınırlı ve yetersiz, ancak dış denetimle mümkün olabilmektedir.

Madencilik alanında iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili düzenlenmiş olan mevzuatın uygulayıcısı konumundaki kamu yönetimi birimlerinin görev, yetki, teşkilatlanma, personel durumu, işleyişi vb. hususlarda sıkıntı bulunmaktadır. Bu alandaki belirsizlikler hizmetlerin etkinliğini ve verimliliğinin sağlanmasını önemli ölçüde engellemektedir.

Madenlerin sahibi kamudur. Madenlerin kiralanması ve denetlenmesinden birinci derecede sorumlu olan kuruluşlar da kamu kuruluşlarıdır. Ancak denetim görevi de olan bu kamu kuruluşları kamu görev ve sorumluluklarının gereğini yerine getirmemektedir.

Özellikle madencilik sektörüne ilişkin kurumsal yapı ile ilgili en önemli sorunlardan birisi, işçi sağlığı ve iş güvenliği konularında görev ve yetkilerin net olarak ortaya konmamış olmasıdır. Hangi konulardan hangi birimin sorumlu olduğu kapsamlı, tanımlayıcı, işlevsel bir biçimde belirlenmemiştir.

Madenlerde ruhsatı veren ve gerekli denetimleri yapmak durumunda olan kuruluş Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğüdür. Madenlerde iş sağlığı ve güvenliği denetimleri ise Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından yapılmaktadır. Bu ikili denetim yapısı olumlu sonuç vermek yerine, sorumluluğu paylaşmakta anlaşmazlığa neden olmaktadır.

Öncelikle yetki ve sorumluluk ikili yapıdan kurtarılmalı, madenlerde ruhsat verilmesi ile tüm denetimi bir merkezde toplanmalıdır. Maden bölgelerinde kalıcı yerel birimlerin görev yapması sağlanmalıdır. Bölgeden sorumlu denetim elemanının daha sık denetimde bulunmaları böylece mümkün olacaktır.

Kamu kömür ocaklarının özelleştirilmesi ile ocaklarda hizmet alımı ve rödovans uygulaması sonucu kamu denetimleri gevşetilmiştir.

Öncelikle kömür ocakları kamulaştırılmalı, maden işleri alt işverene verilmemelidir. Kömür üretiminde rödovans, taşeron ve hizmet alımına son verilmelidir.

Maden işletmelerinde iş sağlığı ve güvenliği yönünden istenilen sonuçların alınması için denetim dönemi ve süreleri, denetimin içeriği ile yaptırımlar yeniden düzenlenmelidir.

VII- ÜCRETLERİN VERGİLENDİRİLMESİNDE ADALET

Ücretli çalışanlar üzerinde ağır bir vergi yükü bulunmaktadır. Türkiye’de gelir ve kazanç üzerinden alınan verginin yaklaşık üçte ikisi ücretliler tarafından ödenmektedir.

İşçiler üzerindeki vergi baskısı, özellikle ‘özel indirim’ tutarının kalkması, ardından ücretliler lehine olan ayırım ilkesinden vazgeçilerek vergi tarifesinin teke indirilmesi ve çalışanların üçüncü dilimdeki gelir vergisi tarifesine uygulanan vergi oranının yüzde 20’den yüzde 27’ye yükseltilmesi gibi nedenlerle artmıştır. İktisat öğretisinde “sabit gelirli” olarak tanımlanan ücretliler, vergi politikalarıyla “azalan gelirli” haline gelmiştir. Öyle ki, asgari ücretli bile bu ay yüzde 20 oranında vergilendirilecek ve bu vergi artışından dolayı ücreti azalacaktır.

Vergideki bu adaletsiz yapı toplu sözleşme görüşmelerini de çıkmaza sokmaktadır. Kamu ve özel kesimde bağitlanan toplu iş sözleşmelerinin müzakerelerinde karşılaşılan temel uyuşmazlık konularından birisi de vergi kesintileri nedeniyle işçinin eline geçen net ücretin yılbaşına göre geçen aylar içinde giderek gerilemesidir.

Brüt ücreti 2.200 TL olan bir işçinin yılbaşında aldığı net ücreti yıl ortasından itibaren düşmekte ve yılsonunda eline geçen net ücreti -vergi diliminden dolayı- 225 TL eksilmektedir.

VIII- SENDİKAL ÖRGÜTLENME ve BASKILAR

Sendikal örgütlenmenin temelinde demokrasi vardır. İşçi ve işveren sendikaları olarak varlığımızın teminatı örgütlü toplum, demokratik yapıdır. Demokrasinin, sendikal örgütlenmenin olduğu yerde işçi ekmeğini büyütür, refah paylaşılır.

1980 yılına nüfus 45 milyon ve sigortalı sayısı 2,2 milyon iken, sendikalı işçi sayısı 2 milyona ulaşıyordu. 2014 yılında ülke nüfusu 75 milyon, kayıtlı işçi sayısı 11,6 milyona ulaşmışken, sendikalı işçi sayısı ancak 1 milyon civarındadır.

Geçmiş dönemde, özellikle kamu işyerlerinde örgütlü işçilere sendika değiştirmeleri yönünde uygulanan baskılar günümüzde, başta mahalli idareler olmak üzere birçok işkolunda yoğunlaşmıştır. Yerel yöneticiler tarafından organize ve sürekli yapılan baskılar, özellikle mahalli idare seçimlerinden sonra hız kazanmıştır.

Sendikal örgütlenme özgürlüğü temel insan hakları arasındadır. Demokrasi ve sosyal hukuk devleti ilkesinin temel unsurlarından birisidir. Demokratik yönetimin teminatı ve sorumluluğu örgütlenme özgürlüğünün sağlanması, müdahaleye yol açan unsurların ortadan kaldırılmasıdır.

Konfederasyonumuzun örgütlü bulunduğu birçok işyerinde ve işkolunda, sendika değiştirmeleri için yapılan baskılara, şantaja karşı işçilerin verdikleri mücadele bir hak ve haysiyet mücadelesidir. Bu duruma yol açan uygulamaların sona erdirilmesi için girişimlerde bulunulması öncelikli talebimizdir.

IX- SAĞLIK HİZMETLERİNDEKİ EK YÜK KALDIRILMALIDIR.

Genel sağlık sigortasının uygulanması ile birlikte sigortalılarının ve hak sahiplerinin kısa sürede sağlık hizmetlerine ulaşması sağlanmıştır.

Ancak, sağlık hizmetlerinden faydalanılması için hastaların ödemek zorunda oldukları katkı payı ve ilave ücret, özellikle emekli dul ve yetimleri ile gelir düzeyi düşük sigortalıları olumsuz olarak etkilemektedir.

Gelir düzeyine bakılmaksızın uygulanan katkı payları ile ilave ücret alınması uygulamasının kaldırılması isabetli olacaktır. Böylece sağlık hizmetinde yaşanan olumsuzlukların ortadan kalkmasına imkan sağlanacaktır. Yapılacak bu düzenleme genel sağlık sigortasının genel amacına daha uygun düşecektir.

BELGE 35

VERGİ İYİLEŞTİRMESİNE İLİŞKİN TALEPLERİMİZ

17 Aralık 2013

Sayın Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Ankara

Maliye politikası uygulamasının temel aracı olan bütçe “2014 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı” olarak Yüce Meclisimizde görüşülmektedir.

Bir kanun olmasına karşın bütçe, esas itibariyle ülkede uygulanmakta olan ekonomik ve sosyal faaliyetlerde devletin yerini ve rolünü belirleyen özelliğe sahiptir. Devlet, ekonomiye kamu bütçesiyle yaptığı müdahaleyle çok önemli kaynakları toplamakta ve harcamakta, bu nedenle de kaynak tahsisleri üzerinde belirleyici etkiye sahip olmaktadır.

Günümüzde, demokratikleşme yönünde yapılan düzenlemelere de bağlı olarak vatandaş odaklı yönetim anlayışı ön plana çıkmaktadır. Devletin işlevleri ve devletin kurumsal yapısı bu çerçevede yeniden biçimlenmektedir. İnsanların temel ihtiyaçlarının karşılanması, yaşama ve çalışma koşullarının insancillaştırılması giderek önem kazanmaktadır. Sosyal haklardaki bu gelişme, toplumu yüksek refah seviyesine ulaştırma yolunda önemli katkı sağlamaktadır.

Bütçelerin harcama bileşimi, kamusal kaynakların toplumun hangi kesimleri gözetilerek ve hangi gereksinimlerinin karşılanmasında kullanıldığını göstermektedir. Gelir bileşimi ise, söz konusu faaliyetleri yerine getirmek için gereken finansman yükünün toplumda nasıl dağıldığını göstermektedir.

Anayasanın “vergi ödevi” başlıklı 73’üncü maddesinde “Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür” ifadesi yer almaktadır.

Bu düzenlemeden amaçlanan, herkesin kamu harcamalarını finanse etmek üzere vergi ödemek yükümlülüğü olduğu ve fakat bu ödemenin mali güce göre olması gerektiğidir. Çok bilinen tanımıyla vergi adaleti “az kazanan az, çok kazanan çok” vergi alınarak sağlanacaktır.

Başta işçiler olmak üzere ücretli çalışanlar üzerinde ağır bir vergi yükü bulunmaktadır.

Türkiye’de gelir ve kazanç üzerinden alınan verginin yaklaşık üçte ikisi ücretliler tarafından ödenmektedir. Ücretliler üzerinde halen süregelen ağır yük, büyük ölçüde vergi ödemesi gerekenlerin bu yükümlülüklerinden kaçabilmelerinden kaynaklanmaktadır. Türkiye’de gelir vergisi mükelleflerinin büyük çoğunluğunu ücretliler oluşturmaktadır. Ticari ve serbest kazanç sahiplerinin önemli bir bölümü ise vergi mükellefi yapılamamıştır.

Ücretliler üzerinde, doğrudan gelir ve kazanç üzerinden alınan vergiler ile birlikte dolaylı olarak, mal ve hizmet üzerinden alınan, yapılan harcamalardan kaynaklanan vergiler de söz konusudur. Bu vergiler ağırlıklı olarak tüketicilerin ya da gerçek anlamıyla toplumun önemli bir kesimini oluşturan başta ücretliler olmak üzere dar ve sabit gelirli kişiler üzerindedir. Bu tutar gelirden alınan verginin üç katından fazladır.

Dolaylı vergilerin ağırlığından dolayı da Türkiye’deki vergi sistemi adaletsiz bir yapıya sahiptir. Çünkü dolaylı vergiler, yükümlünün gelirini ve kişisel konumunu dikkate almamakta ve daha başlangıçta gayri adil özellikler taşımaktadır. Toplam vergi gelirleri içinde yüzde 70’lere ulaşan dolaylı vergiler çalışanların vergi yükünü daha da artırmaktadır.

İşçiler üzerindeki vergi baskısı, özellikle 2004 yılında özel indirim tutarının kalkması, ardından ücretliler lehine olan ayırım ilkesinden vazgeçilerek vergi tarifesinin teke indirilmesi ve çalışanların üçüncü dilimdeki gelir vergisi tarifesine uygulanan vergi oranının yüzde 20’den yüzde 27’ye yükseltilmesi gibi nedenlerle artmıştır. Bu değişiklik yapılmadan önce ücretlilerin gelir vergisi oranı yüzde 15’ten başlarken, diğer kazanç sahiplerinin vergi oranı yüzde 20’den başlardı. Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yer alan gelir vergisine tabi gelirlerin vergilendirilmesinde esas alınan tarife ücretliler aleyhine gelişmiştir. Ortalama aylık 2.000.- lira brüt ücret örneğinden hesaplama

yapıldığında, yılın son ayında gelir vergisi oranı yüzde 27'e yükselmektedir.

Doğrudan ve dolaylı vergilerin en büyük ödeyicisi olan işçileri, işverenler ile aynı oranlarda vergilendirmek haksızlıktır.

Bugün itibariyle asgari ücretli olarak çalışan bekar her işçi, asgari geçim indirimi sonrası devlete her ay 56, 85 lira gelir vergisi ödemektedir. Öte yandan "istihdamı artırmak ve işsizliği önlemek" gerekçesiyle, özel sektör işverenlerinin sosyal güvenlik işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutarının Hazinece karşılanması yönünde teşvik uygulamaktadır. Böylece işverenin yüzde 19,5 olan SGK işveren primi oranı yüzde 14,5 olarak uygulanmaktadır. Bu düzenlemeyle işveren her asgari ücretli için 51 lira daha az prim ödemektedir. Bu indirim bölgelere göre artan oranda farklılaşabilmektedir.

Hizmet akdiyle çalışanlar için prim teşvikleri kapsamında merkezi yönetim bütçesinden SGK'ya 2013 yılında 7,6 milyar lira transfer yapılması beklenmektedir. Bu tutar 2014 yılında daha da artacaktır. Bu uygulama ile devlet, sosyal koruma görevini iktisaden zayıf olan işçiden yana değil işverenden yana kullanmaktadır.

Vergilendirme açısından ücret gelirlerinin en kolay ve denetlenebilir gelir olma özelliği, Türkiye'de "bordro mahkumu" kavramının yerleşmesine yol açmıştır. İktisat öğretisinde "sabit gelirli" olarak tanımlanan ücretliler, vergi politikalarıyla "azalan gelirli" haline gelmiştir.

Ücretler üzerinde vergi yükünün ağır olmasının ekonomik, mali ve hatta toplumsal sonuçları olumsuz olmaktadır.

Ücretlilerin üzerindeki vergi yükünün bir diğer önemli ve olumsuz etkisi de toplu sözleşme görüşmelerini çıkmaza sokmasıdır. Kamu kesiminde 2013 yılında bağtlanan toplu iş sözleşmelerinin müzakarelerinde karşılaşılan temel uyuşmazlık konularından birisi de vergi kesintileri nedeniyle işçinin eline geçen net ücretin yılbaşına göre geçen aylar içinde giderek gerilemesi olmuştur.

Vergi yapısındaki çarpıklık nedeniyle bağitlanan toplu iş sözleşmesiyle belirlenen ücret zammı anlamını yitirmekte ve sözleşme ile sağlanan ücret artışının çoğu vergi ödemesine gitmektedir.

Uygulamada dikkati çeken bir diğer husus, ücretli çalışanlardan alınan vergilerde işçi ile devlet memuru arasında ayırım yapılmasıdır. İşçiye yapılan neredeyse tüm ödemeler vergiye tabi iken, devlet memurlarına yapılan çoğu ödeme (iş gücülüğü, iş riski, temininde güçlük ve mali sorumluluk zammı; özel hizmet, eğitim-öğretim, din hizmetleri, emniyet hizmetleri, mülki idare amirliği özel hizmet, denetim, adalet hizmetleri ve diğer tazminatlar, aile ve çocuk parası) gelir vergisi kapsamında değildir.

Böylece devlet memuru olarak istihdam edilenler, belirlenen net ücret tutarını bütün yıl almakta ve yine altışar ayda yapılan maaş zammı da net olarak eline geçmektedir. Oysa işçilerin ücreti her geçen ay -vergideki artan oran nedeniyle- eksilmektedir. Yıllık Program verilerine göre, 2002-2013 dönemi itibarıyla memur ücretleri net olarak artarken, kamu işçilerinin net ücreti düşmüştür.

Ödeme gücüne göre vergi alınmasının bir temel amacı da, insan onuruna yaraşır bir yaşama düzeyini sağlayacak yeterlilikte bir gelirin vergi dışı bırakılmasıdır. Oysa ücretlilere uygulanan "asgari geçim indirimi" yılbaşındaki asgari ücretin yarısıdır. Buna göre 2013 yılının ikinci yarısında bekar bir işçi aylık 73,40 lira tutarında asgari geçim indiriminden yararlanmaktadır.

Türkiye'de vergi alanında gerçek anlamda yapılacak bir reform, ancak ücretliler aleyhine varolan bu çarpık yapının değiştirilmesiyle mümkün olacaktır.

Öncelikle emek üzerindeki vergi yükünün azaltılması ve verginin geniş kitlelere adil bir şekilde yansımalarının sağlanması gerekmektedir. Bu ülkenin sağladığı kaynakları kullanarak gelir ve servet elde edenler, topluma karşı yükümlülüklerini yerine getirmeli ve kazançları oranında vergi ödemeleri sağlanmalıdır.

Talebimiz ve beklentimiz, 2014 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunuyla ilgili Yüce Meclis'te yapılacak müzakerelerde, yukarıda değindiğimiz haksız ve adaletsiz durumu ortadan kaldıracak, işçiler lehine iyileştirme getirecek düzenlemelerin yapılmasıdır.

BELGE 36

İŞ KANUNUNDA YAPILACAK OLAN DEĞİŞİKLİKLERE İLİŞKİN ÖNERİLER

Ankara, 4 Haziran 2014

TÜRK-İŞ, DISK, HAK-İŞ Konfederasyonlarının İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı hakkında değişiklik önerileri, Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan ile yapılan görüşmede dile getirildi. Bu konu hakkında bir alt komisyon kurulmasına karar verildi. Konfederasyonların değişiklik talebi aşağıdaki gibidir:

İŞ KANUNU İLE BAZI KANUN ve KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI HAKKINDA DEĞİŞİKLİK ÖNERİLERİ

Tasarı 1. Madde

4857 sayılı iş kanunu 2. Madde 8. Fıkrası, tasarının 1. Madde 8. Fıkrası ile değiştirilerek; muvazaa iddiasını ve muvazaalı olarak çalıştırılan alt işveren işçilerinin başlangıçtan itibaren asıl işverenin işçisi sayılması kuralı ortadan kaldırılmaktadır.

4857 sayılı iş kanunu 2. Madde 7. Fıkrasına aykırılığın mahkeme kararı ile belirlenmesi halinde o tarihten sonrası için alt işveren işçilerine asıl işveren işçilerinin aldığı ücret ve sosyal hakların ödenmesi düzenlemesini getirilmektedir.

Muvazaanın tespiti halinde alt işveren işçilerinin başlangıçtan itibaren asıl işverenin işçisi sayılacağını düzenleyen 4857 SAYILI İş Kanunu 8. Fıkra hükmünün hiç değiştirilmeden mevcut halinin aynen muhafaza edilmesi gerekmektedir.

Tasarı 10. Madde

Bu düzenleme ile alt işveren uygulaması ile ilgili yönetmelik kendiliğinden ortadan kalkacaktır.

Diğer bir ifade ile asıl işin bir bölümünü ve tamamında iş alan alt işveren; bundan böyle asıl işverenle yaptığı kendi işyerinin tescili için asıl işverenden aldığı yazılı alt işverenlik sözleşmesi ve gerekli belgelerle birlikte bildirimde bulunma yükümlülüğünden kurtulacaktır. Bildirim yapmadığı için tescili yapılan bu alt işveren işyerine ait belgeler iş müfettişlerince incelenmeyecektir. İnceleme yapılmadığı için muva-

zaalî işlem de tespit edilmeyecektir. Bu bir hak kaybıdır. İşçi hak ve çıkarları açısından olumsuz bir düzenlemedir.

Bu nedenle iş müfettişlerinin muvazaalî işlem tespiti yaptıkları İş Kanunu 3. Maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmamalı ve mevcut hali korunmalıdır. Böylelikle İş Kanunun ceza hükümleri arasında yer alan 98. Maddesinin değiştirilmesine gerek kalmayacaktır.

Tasarı 11. Madde

Yardımcı işlere ilişkin hizmet türlerini belirleme yetkisi Bakanlar Kuruluna bırakılmaktadır. Teknik bir konunun siyasi karar mercii olan Bakanlar Kuruluna bırakılması farklı tartışmalara neden olabilecektir. Bu düzenleme metinden çıkarılmalıdır.

Tasarı 12. Madde

4857 sayılı İş Kanunu 2. Madde 7. Fıkrasına aykırı işlemlerde asıl işveren ile alt işveren arasında yapılan sözleşme iptal edilmektedir. Bu fıkra geri çekilmelidir.

Tasarı 13. Madde

Tasarının 13. Maddesi aşağıdaki şekilde düzenlenmelidir.

“Bu kanun kapsamında bulunan işyerlerinde kurulan 22.05.2003 tarih ve 4857 sayılı İş Kanununun 2. Maddesinde tanımlanan asıl işveren ilişkisinde alt işveren işçilerini kapsayacak toplu pazarlık süreci yetki alan işçi sendikasının çağrısı üzerine asıl işveren ile yetkili sendika arasında 6356 sayılı kanun hükümlerine göre yürütülür ve sonuçlandırılır.

Bu fıkraya göre imzalanan toplu iş sözleşmelerine göre belirlenen ücret ve sosyal haklardan kaynaklanan bedel artışı kadar idarece fiyat farkı ödenir. Asıl işveren tarafından yürütülmeyen ve sonuçlandırılmayan toplu iş sözleşmeleri için fiyat farkı ödenmez.”

BELGE 37

GÜNCEL SORUNLARA İLİŞKİN TALEPLERİMİZ

12 Eylül 2014

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında Başbakan başkanlığında sosyal taraflarla yapılan toplantıda, TÜRK-İŞ'in görüş ve önerileri kapsamlı olarak sunulmuştur.

I- İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ

İş sağlığı ve güvenliği konusu çalışma hayatının en temel konularından biridir.

Gelişmiş ülkeler, insana ve çalışana değer vererek ekonomik büyümesini sağlamakta, çalışma hayatını daha insancıl hale getirerek, çalışma koşullarını düzelterek, yaşam kalitesini yükselterek sosyal refahı sağlamaktadır.

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) çalışmaları kapsamında, işçi-işveren-hükümet üçlüsü tarafından geliştirilen ve yüksek bir korama düzeyi içeren standartlardan birisi de iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgilidir.

Tüm mesleklerde çalışanların bedensel, ruhsal, sosyal iyilik durumlarını sürdürmek temel amaçtır. İşçilerin çalışma koşullarından kaynaklanan risklerden korunmasını sağlamak, sağlıklarının bozulmasını önlemek, kendilerine uygun işlere yerleştirmek ve işin insana ve insanın işe uyumunu sağlamak öncelikli konulardır.

Ülkemiz, yaşanan iş kazaları ve sonucunda gerçekleşen ölüm ve maluliyet itibariyle Avrupa'da ilk, Dünyada üçüncü sıradadır.

Yaşanan iş kazaları ağır ihmalin, emek maliyetini düşük tutarak rekabeti ve karlılığı sağlamanın, eğitimsizliğin, denetimsizliğin ve yaptırım eksikliğinin sonucudur. Ülkemizdeki işyerlerinin ağırlıklı bölümü insana yakışır, elverişli çalışma koşullarına sahip değildir, güvenli ve sağlıklı ortamlardan uzaktır.

ILO'nun iş sağlığı ve güvenliği alanında önemli sözleşme ve tavsiye kararları bulunmaktadır. Ancak Türkiye iş kazalarının ve meslek hastalıklarının en yoğun olduğu inşaat, maden ve tarımsal alanlardaki ILO sözleşmelerini onaylamamıştır. Bu sözleşmeler vakit geçirilmeden onaylanmalı ve gereği yapılmalıdır.

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 20 Haziran 2012 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kanunda işveren, çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlü tutulmakta ve yapması gerekenler ayrıntılı olarak yer almaktadır. Ancak bu düzenlemelerin uygulamada karşılığı yoktur. Sendikal örgütlenmenin sınırlı, çalışanların katılımının olmadığı işyerlerinde, çalışma koşullarının denetimi imkansız hale gelmektedir.

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun İş Kanunu dışında müstakil bir kanun olarak düzenleyip, bazı istisnalar dışında, kamu-özel sektörlerindeki tüm çalışanları ve tüm işyerlerini kapsama alması TÜRK-İŞ tarafından olumlu karşılanmıştır. Bununla birlikte;

- iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin piyasaya bırakılması,
- kamu kesiminin hizmeti kendisi sağlaması yerine dışarıdan alması,
- işyeri hekimlerinin ve iş sağlığı uzmanlarının gerçek anlamda mesleki bağımsızlıklarının olmaması,
- idari para cezalarının yetersiz oluşu,
- yürürlük süresinin ötelenmiş oluşu ve
- sorunlu iş sağlığı ve güvenliği alanlarının yönetmeliklere bırakılmış olması,

TÜRK-İŞ’in karşı çıkıp çekince koyduğu hükümlerdir.

Sonuç itibarıyla, 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu toplu olarak değerlendirildiğinde; Avrupa’daki yaklaşımı, anlayışı, ruhu ve içeriği bütüncül biçimde taşıyan bir iş sağlığı ve güvenliği kanunu metninden söz etmek mümkün değildir.

Son gelişmeler ışığında konunun sosyal taraflar arasında yeniden müzakeresi ve düzenlenmesi gerekmektedir.

II- YERALTI KÖMÜR MADENCİLİĞİNDE İŞ GÜVENLİĞİ ve SAĞLIĞI

Ülkemizde sıklıkla meydana gelen iş kazaları, meslek hastalıkları, maluliyet ve ölüm vakaları, üzülererek belirtmek gerekir ki, ancak sayısal bir büyüklükle karşılaşıldığında kamuoyunda algılanmakta ve işçilerin karşı karşıya bulundukları olumsuz yaşama ve çalışma koşulları dikkati çekmektedir.

Soma Kömür İşletmesinde 13 Mayıs 2014 günü yaşanan ve 301 madencinin şehit olmasına yol açan "iş cinayeti" ülkeyi ve toplumu derinden sarsmıştır.

Soma'da yaşanan sosyal facianın da ortaya koyduğu gibi, çoğu zaman mevzuatın zorunlu kıldığı tedbirler, denetimler, kurumsal yapılanmalar yerine getirilmesi gereken yasal prosedür olarak algılanmakta ve içi boş, işlevsiz, göstermelik olarak varlığını sürdürmektedir.

Soma örneğinde de görüldüğü üzere, danışma yöntemleri ne olursa olsun bu durum, genel olarak organizasyon düzeyinde, özel olarak çalışma noktalarında fazla etkili olmamaktadır. Çalışanların katılımı yok denecek kadar azdır. İşçilerin çalışma koşullarını veya iş organizasyonlarını tartışabilmeleri mümkün değildir.

Özellikle özel sektör tarafından işletilen kömür madenciliği işyerlerinde, rekabetin sürdürülmesi gerekçesi ileri sürülerek, insafsız biçimde karlılığın artırılması öncelikli hedef olmaktadır.

Kömür işletmesinin varlığını sürdürmesi ve karlılığın artması için başta işgücü maliyeti olmak üzere işletme maliyetlerini düşürmek ve verimliliği arttırmak öncelikli olmuş ve yaşanan tablo ortaya çıkmıştır. Bu politikalar uygulamaya koyulurken çalışanların hakları ve güvenli çalışma koşulları göz ardı edilmiştir. Ekonomik büyüme ve karlılık için sosyal politikalarla ve koruyucu iş yasalarıyla oluşan yapı değiştirilmiştir.

Yer altı kömür madenciliğinde maliyetin azaltılması ana başlıklar halinde özetle şöyledir:

- 1- İşçi ücretleri düşürülür, eğitimsiz, niteliksiz eleman çalıştırılır.
- 2- Üretim zorlaması yapılır. Havalandırma ve nakliye kapasitesinin üzerinde eleman çalıştırılır.
- 3- Üretim ve güvenlik malzemelerinin kalitesi düşürülür.
 - a) Makineler, alev sızdırmaz olmalıdır.
 - b) Lastik bantlar yanmaz ve alev yürütmeyen özellikte olmalıdır.
 - c) Elektrik kabloları yanmaz olmalıdır.
 - d) Baret, darbelere karşı esnek ve elektrik geçirgenliği olmayan özellikte olmalıdır.
 - e) Madenci elbisesi, alev yürütmeyen ve statik elektriği iletmeyen özellikte olmalıdır.
 - f) Madenci çizmesi, burnu sertleştirilmiş, anti statik özellikte olmalıdır.

İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili alınması gereken tedbirler ek bir maliyet olarak görülmemelidir. Tersine tedbirler, iş kazaları ve meslek hastalıklarını azaltan, dolayısıyla maliyeti azaltan, verimliliği ve üretim artışını sağlayan uygulamalar olarak kabul edilmelidir.

III- İNŞAAT SEKTÖRÜNDE İŞ GÜVENLİĞİ ve SAĞLIĞI

(BİR ÖRNEK UYGULAMA)

Türkiye’de iş kazaları bütün işkollarında yaygın olarak görülmektedir, ancak diğer işkollarıyla karşılaştırıldığında inşaat, metal ve maden işkollarında kaza sayısı, kaza sıklık oranı, kaza ağırlık oranı, ölüm ve yaralanma oranını çok yüksektir.

Sendikalar iş sağlığı ve güvenliği alanında eğitimleriyle, birimleri, araştırmalarıyla farkındalık sağlamak için faaliyetlerini arttırmaktadır. Birçok sektörde TÜRK-İŞ üyesi sendikalar işkollarındaki işveren sendikalarıyla ortak çalışmalar yapmaktadır.

İnşaat sektöründe sözleşme imzalamaya yetkili tek sendika olan Türkiye Yol, Yapı, İnşaat İşçileri Sendikası (YOL-İŞ) ve Türkiye İnşaat Sanayicileri İşveren Sendikası (İNTES) tarafından ortaklaşa kurulan “Türkiye Eğitim Şantiyesi İktisadi İşletmesi” uygulaması işçi-işveren işbirliğine yönelik örnek uygulama olarak kabul edilmektedir.

İki sendika, anılan işbirliği kapsamında iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili çeşitli projeler de uygulamaktadır.

Ölümlü iş kazalarının ortalama yüzde 24’ü inşaat iş kolunda yaşanmaktadır. 2014 yılının ilk sekiz ayında (7 Eylül itibarıyla) ülke genelindeki iş kazalarında 1280 kişi hayatını kaybetmiştir. Bu işçilerin 272’si inşaat işkolundadır ve yüzde 21,25 oranıyla ortalamaya yakındır.

İNŞAAT İŞKOLUNDA ÖLÜMLÜ İŞ KAZALARI

Yıllar	İnşaat İşkolunda Ölüm Sayısı	Diğer Ölümlü İş Kazalarına Oranı	İş Kazalarında Toplam İşçi Ölümü
2013	294	% 24	1235
2012	279	% 37	754
2011	304	% 17	1710
2010	264	% 18	1454

Kaynaklar: SGK/İstatistikler/yıllıklar

YOL-İŞ / İNTES Türkiye Eğitim Şantiyesi İktisadi İşletmesi’nin temeli 2004 yılında atılmış ve 2005 yılında faaliyete geçilmiştir. Amaç, inşaat sektörünün nitelikli işgücü ihtiyacını karşılamak, bilgi ve beceri eğitimi yanında güvenli çalışma koşulları konusunda işçiyi eğitmektir.

Eğitim Şantiyesinde 2005 yılından bu yana toplam 22 bin 235 kişi inşaat işkolunun değişik branşlarında eğitilerek sertifikalandırılmıştır.

Ancak inşaat işkolunda sendikalaşma oranı oldukça düşüktür ve sektördeki işçiye ulaşmakta zorluk çekilmektedir.

2014 yılı Temmuz ayı istatistiklerine göre inşaat iş kolunda çalışan işçi sayısı 1 milyon 656 bin ve fakat YOL-İŞ Sendikası üyesi işçi sayısı 40 bin işçidir. Sendikanın örgütlülük oranı yüzde 2,44'dür. Özel sektörde örgütlü işçi sayısı sadece 3 bin 25 kişidir.

İnşaat sektöründe iş sağlığı ve güvenliği sorunları tartışılıp çözüm önerileri geliştirilirken, güvencesiz çalışma koşulları, taşeron istihdamının yaygınlığı, sendikal örgütlenmenin sınırlılığı gibi faktörler göz önünde bulundurulmalıdır.

Ülkemizde mevcut kanun ve yönetmelikler kapsamında; 01 Ocak 2012 tarihinden itibaren inşaat iş kolunda çalışan işçilerin belgeli olması zorunludur. Belgeli işçi çalıştırılması hakkında hukuki düzenlemeler olmakla beraber uygulamada karşılığı bulunmamaktadır.

Mevcut sistemde belgeli işçi çalıştırmak zorunludur. Fakat denetimlerin sıkı olmadığını, inşaatlarda çalışan işçilerin iş sağlığı ve iş güvenliği kurallarına uymadan baretsiz, emniyet kemersiz, uygun olmayan iskele sistemleri vs. ile çalıştıklarını görülmektedir.

Meydana gelecek iş kazalarını en aza indirmek maksadıyla eğitimin zorunlu hale gelmesi ve sıkı denetim şarttır.

Konfederasyonumuz, sektörde örgütlü sosyal taraf temsilcilerinin katılımıyla inşaat iş kolunda eğitimin zorunlu hale gelmesi, eğitimin süresi, eğitimi verecek kurumun standartları, eğitimlerin finansmanı gibi konuların değerlendirilmesi gerektiği düşüncesindedir. Bu amaçla, başta Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı ve İŞKUR'un katkı ve desteği önem taşımaktadır. Bu konuda YOL-İŞ Sendikası ve Türkiye Eğitim Şantiesi, kendilerine düşen görev ve sorumluluğu yerine getirmeye hazırdır.

Zorunlu eğitim ve denetimler sonucunda; eğitilen işçilerin karşılaşacakları iş kazalarının azalacağını, eğitimin merdiven altı işletmeler ile yapılmasının önüne geçileceğini, yine merdiven altı işletmeler tarafından düzmece sınavlar ile belgelendirilmesinin önüne geçileceği düşünülmektedir. Ayrıca, oluşturulacak bu yapılanma diğer işkollarına da örnek ve model olacaktır.

IV- TAŞERONLUK

Kamuoyunda taşeron olarak adlandırılan alt işverenlik uygulaması çalışma hayatını olumsuz etkileyen bir istihdam biçimidir.

Alt işveren bir işverenden işin bir kısmını alarak kendi işçileri ile bu işi yapmayı taahhüt eden işverendir. Alt işverenlere işin gördürülmesinin temel amacı ya uzmanlıktan sağlanan ekonomiliğe ulaşmak ya da işverenlerin kendilerinin yürütmesinde ekonomik görmediği alanları (temizlik, ulaşım, güvenlik vs) başkasına devir etmektir.

Taşeron uygulamasının ülkemizde ortaya çıkışında ve yaygınlaşmasında ana gerekçe ucuz işgücü maliyeti ile rekabeti sağlamak ve karlılığı artırmaktır. Bunu sağlamak için alt işveren ilişkisi kurmaya yönelmişlerdir.

Özellikle son yıllarda etkisi daha da fazla hissedilen küreselleşme ve uygulanan liberal ekonomik politikalar taşeronlaştırmayı hızlandırmıştır.

İşinin bir kısmını bir başka işverene devir eden işveren bir ekonomik getiri elde etmekte ve fakat işin yapılmasında çalışan, emek harcayan işçilerin haklarının korunmasında sorumluluk üstlenmek istememektedir. Ülkemizde alt işverenliğin bir hedefi işçilik maliyetlerini düşürmek yolu ile üretim maliyetlerini düşürmektir. Ancak açıkça söylenmeyen bir gizli hedef sendikasız işyerine kavuşmaktır.

Ülkemizde bazı işverenlerde hakim olan bu bakış açısı, alt işveren ilişkilerinin bütünüyle suiistimal edilmesine yol açmıştır. Alt işveren ilişkisi ile işçi çalıştırmak adeta çıkırından çıkmış "ücretli kölelik" diye nitelendirilen çalışma koşulları geçerli kılınmıştır.

Düşük ücretlerle, iş güvencesinden ve sendikal haklardan mahrum işçi çalıştırmanın bir yolu olarak alt işveren ilişkisi araç olarak kullanılmaktadır. Bu arada kamu hizmetlerinin hizmet alımı yoluyla sürdürülmesinin önünü açan hükümet politikaları alt işveren ilişkisinin kamuda yaygınlaşmasına yol açmıştır.

Bir örnek vermek gerekirse, Türkiye Yol-İş Sendikasının örgütlü bulunduğu Karayolları Genel Müdürlüğü Bölge Müdürlükleri bünyesindeki işyerlerinde uzun yıllardır hizmet alımı adı altında işçi temini yapılmaktadır. Söz konusu işçiler işlerini iyi yaptıkları ve kalifiye hale geldikleri için uzun yıllardır aynı şekilde çalışmaya devam etmekte, buna karşılık işçileri temin eden firmalar değişmektedir.

Bu işçiler taşeron işçisi olarak görüldükleri ve kağıt üzerinde her yıl yenilenen ihalelerle yeniden istihdam edildikleri için, başta yıllık ücretli izin olmak üzere, eşit şartlarda çalıştıkları Karayolları Genel Müdürlüğünün kadrolu işçilerinin sahip olduğu haklardan yararlanamamaktadır.

Kalifiye olduklarından söz konusu işçilere ödenen ücretler çok düşük olmadığı gibi, işçi ücretleri üzerinden taşeron firmaların aldıkları yüzde 25 kar payı da dikkate alındığında bu işçilerin maliyetleri Karayolları Genel Müdürlüğünde çalışan sendikali işçilerin maliyetlerine yakın bulunmaktadır.

Bu işçilerin Karayolları Genel Müdürlüğü işçisi olduklarının tespiti talebiyle açılan davalar lehe sonuçlanmış, Yargıtay tarafından da onanarak kesinleşmiştir.

Kamuda alt işveren ilişkisi giderek yaygınlaşmış ve büyük sayılara ulaşmıştır. Alt işveren işçileri düşük ücretle çalıştırılmakta, tamamına yakını sendikası ve toplu iş sözleşmesiz çalışmakta, iş kanunundan doğan pek çok haklarını kullanamadıkları bir iş ilişkileri düzeni sürmektedir.

Kamudaki bu uygulama özel sektör işverenlerini de cesaretlendirmektedir.

Alt işvereni işçilerinin korunmazsızlığı artık bütün kamuoyunun kabul ettiği çözümleri gerek bir meseledir.

TBMM’de kabul edilen “torba yasa” ile alt işveren işçilerinin korunmasını ve suiistimal edilmesini önlemek maksadı ile özellikle madencilik sektörünü kapsayan birtakım değişiklikler yapılmıştır.

Ancak getirilen düzenlemelerin ülkemizde alt işveren ilişkisi ve bu ilişkiden kaynaklanan işçi haklarının suiistimal edilmesi ve korumasız kalmasını çözmeye yetecek seviyede olduğunu kabul etmek mümkün değildir.

Harici bir tedarikçiye ilişkin arayış, ekonomik açıdan genellikle maliyet kaygılarına dayanmaktadır. Bu durum, nihai ürün kalitesinin asgari seviyesine düşmesine yol açmaktadır. İşin gerektirdiği hukuki ehliyete sahip, yetkili ve itimat edilebilir bir taşeron olduğunu tespit etmek asıl yüklenicinin sorumluluğundadır.

Tüm yükleniciler kayıt altına alınmalı, vergi, sosyal güvenlik primi ve ücret ödemeleri ile ilgili geçmişte herhangi bir ihlalde bulunmamış olmaları izlenmelidir.

Asıl yüklenici taşeronun yaptığı işten çıkar elde ettiğine göre, taşeronun hak ihlalleri karşısında garantör olmalıdır.

V- GEÇİCİ İŞÇİLERİN KADRO SORUNU

5620 sayılı Kanun ile kamu kesiminde altı aydan fazla çalışan geçici işçiler daimi işçi kadrolarına alınmıştır. Aynı kanunun Geçici 1. Maddesi ile de altı aydan daha az çalışan geçici, kampanya ve mevsimlik işçilerin çalıştırılacağı düzenlemesi yapılmıştır.

Başta şeker ve demiryolu sektörlerinde olmak üzere birçok kamu işyerinde halen geçici, kampanya veya mevsimlik işçi çalıştırılmaktadır. Kadroya geçirilmeyen bu işçiler ilgili kanun gereği yılda 179 gün (5 ay 29 gün) çalıştırılmaktadır.

Anılan işçiler uzun yıllardır bu şekilde çalıştırılmaktadır. Örneğin TCDD’da geçici olarak çalışanların kıdemlerine bakıldığında 25-30 yıldır kadro alamadan çalışan işçilerin olduğu görülmektedir.

Aynı şekilde, ülkemizde tarım ve sanayi entegrasyonu açısından stratejik önem arz eden şeker sanayinde de mevsimlik işçi ve kampanya işçisi istihdam edilmektedir. Geçici işçilerin çalışmadığı dönemler için genel sağlık sigortası primleri zaten şirket tarafından karşılanmaktadır.

Kamuda geçici statüde çalışan işçilerin kurumlara göre dağılımı aşağıdadır:

KAMUDA GEÇİCİ STATÜDE ÇALIŞAN İŞÇİ SAYISI

Sendika	İşyeri	İşçi Sayısı
Tarım-İş	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	425
Petrol-İş	TPAO	90
Şeker-İş	Türkiye Şeker Fabrikaları	3.888
Yol-İş	İl Özel İdaresi/Eskişehir	28
Tes-İş	Sulama Birlikleri	570
Tezkoop-İş	Çukurova Üniversitesi	83
Koop-İş	Tapu Kadastro	800
Demiryol-İş	TCDD	2.148
Türk Harb-İş	MSB Kamplar	50
TOPLAM		8.082

Bu işçiler altı aydan daha az çalıştırılırken, çalıştıkları işyerlerinde taşeron işçisi istihdam edilmekte ve taşeron işçilerinin işçilik maliyetleri daha da yüksek olabilmektedir. Geçici işçilerin yılda 360 gün çalıştırılmaları ile çoğu işyerinde alt işveren uygulamasıyla hizmet alımı ihalesine gidilmesine de ihtiyaç kalmayacaktır.

Yıllardır başarılı olarak çalışan, bilgi, beceri ve deneyimleri ile işyerine faydalı olan bu işçilerin daimi kadroya geçirilmelerinin uygun olacağı düşünülmektedir.

VI- ÜCRETLERİN VERGİLENDİRİLMESİNDE ADALET

Anayasanın “vergi ödevi” başlıklı 73’üncü maddesinde “Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür” ifadesi yer almaktadır.

Başta işçiler olmak üzere ücretli çalışanlar üzerinde ağır bir vergi yükü bulunmaktadır. Türkiye’de gelir ve kazanç üzerinden alınan verginin yaklaşık üçte ikisi ücretliler tarafından ödenmektedir.

İşçiler üzerindeki vergi baskısı, özellikle 2004 yılında özel indirim tutarının kalkması, ardından ücretliler lehine olan ayırım ilkesinden vazgeçilerek vergi tarifesinin teke indirilmesi ve çalışanların üçüncü dilimdeki gelir vergisi tarifesine uygulanan vergi oranının yüzde 20’den yüzde 27’ye yükseltilmesi gibi nedenlerle artmıştır.

Vergilendirme açısından ücret gelirlerinin en kolay ve denetlenebilir gelir olma özelliği, Türkiye’de “bordro mahkumu” kavramının yerleşmesine yol açmıştır. İktisat öğretisinde “sabit gelirli” olarak tanımlanan ücretliler, vergi politikalarıyla “azalan gelirli” haline gelmiştir.

Öyle ki; asgari ücretli bile 2014 yılı itibariyle Aralık ayında yüzde 20 oranında vergilendirilecek ve asgari ücretlinin aylığı, bu vergi artışından dolayı azalacaktır.

Ücretlilerin üzerindeki vergi yükünün bir diğer önemli ve olumsuz etkisi de toplu sözleşme görüşmelerini çıkmaza sokmasıdır. Kamu kesiminde bağitlanan toplu iş sözleşmelerinin müzakerelerinde karşılaşılan temel uyuşmazlık konularından birisi de vergi kesintileri nedeniyle işçinin eline geçen net ücretin yılbaşına göre geçen aylar içinde giderek gerilemesidir.

Vergi yapısındaki çarpıklık nedeniyle bağitlanan toplu iş sözleşmesiyle belirlenen ücret zammı anlamını yitirmekte ve sözleşme ile sağlanan ücret artışının çoğu vergi ödemesine gitmektedir.

Uygulamada dikkati çeken bir diğer husus, ücretli çalışanlardan alınan vergilerde işçi ile devlet memuru arasında ayırım yapılmasıdır. İşçilerin ücreti her geçen ay -vergideki artan oran nedeniyle- eksilmektedir.

Ödeme gücüne göre vergi alınmasının bir temel amacı da, insan onuruna yaraşır bir yaşama düzeyini sağlayacak yeterlilikte bir gelirin

vergi dışı bırakılmasıdır. Oysa ücretlilere uygulanan “asgari geçim indirimi” yılbaşındaki asgari ücretin yarısıdır.

Bugün itibariyle asgari ücretli olarak çalışan bekar her işçi, asgari geçim indirimi sonrası devlete her ay 56, 22 lira gelir vergisi ödemektedir.

Aşağıdaki tablodan da görüleceği üzere, asgari ücret almakta olan bir işçi bile yılbaşında aldığı net ücret tutarını, yılın ortasında zam almasına rağmen yılsonunda alamamakta ve vergi diliminden dolayı yılbaşına göre net ücreti düşmektedir.

Brüt ücreti 2.200 lira olan bir işçi; yılbaşında aldığı net ücreti yıl ortasından itibaren düşmekte ve yılsonunda eline geçen net ücreti –vergi diliminden dolayı- 225 lira eksilmektedir.

İşçinin Ocak ayında aldığı net ücreti bütün yıl sabit olarak alabilmesi için, Mayıs ayında yüzde 6,36 ve Kasım ayında ayrıca yüzde 9,72 oranında zam yapılması gerekmektedir. Aralık ayında, yılbaşında aldığı net ücreti alabilmesi için yapılması gerekli ücret zammı oranı ise yüzde 16,69’dur.

**İŞÇİNİN
İKRAMİYELİ BRÜT ÜCRETİ
VE
ELİNE GEÇEN NET ÜCRET TUTARI**

BRÜT ÜCRET TL/AY	İKRAMİYELİ BRÜT ÜCRET AY/TL	İKRAMİYELİ NET ÜCRET		
		AY/TL		
		% 15 VERGİ DİLİMİ	% 20 VERGİ DİLİMİ	% 27 VERGİ DİLİMİ
Asgari Ücret	1.470	766	763	-
1.800	2.400	1.287	1.210	-
2.000	2.667	1.430	1.345	1.331
2.200	2.933	1.573	1.479	1.348
2.400	3.200	1.716	1.614	1.471

Not: 2014 yılı vergi matrahı esas alınmıştır. Sosyal yardım ödemeleri dikkate alınmadığından Asgari Geçim İndirimi (AGİ) göz ardı edilmiştir.

VII- İŞKOLU BARAJINI AŞAMAYAN SENDİKALARIN DURUMU

6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu ile ilgili çalışmalar yürütülürken, kısmi bir iyileştirme yapılmıştır. Bu kapsamda, "mülga 2822 sayılı Kanun döneminde yayımlanan son 2009 istatistiğine göre yetkili olan sendikaların yetki taleplerinin, Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 5 yıl süreyle geçerli olacağı, işyeri ve işletme çoğunluğunun buna göre sonuçlandırılacağı düzenlemesi yapılmıştır.

Ancak, yüzde 1 barajının uygulanmasının ardından yaşanan gelişmeler sonucunda, bazı sendikaların yüzde 1 barajının altında kaldığı ve örgütlü bulundukları işyerlerinde bile toplu iş sözleşmesi yapabilme yetkisini kaybedecekleri ortaya çıkmıştır.

Yarım asra yakın süredir Türkiye’de sendikal hayatın içinde olan farklı konfederasyonlara üye 4 sendikanın 15 bine yakın üyesi ve 100’den fazla işyeri/işletmede toplu iş sözleşmeleri bulunmaktadır.

Mevcut düzenlemenin devam etmesi durumunda, işkolu barajını aşamayan bu sendikalar yetkili olduğu işyerlerinde sona ermek üzere olan sözleşmelerini yenileyemeyecek, mevcut üyelerini ve yetkili oldukları işyerlerini de kaybetme riski yaşayacaklardır.

Aynı şekilde bu sendikaların temsil ettiği 15 bin üye de toplu iş sözleşmesi hakkından fiilen yoksun hale gelebilecektir. Bu işçilerin çalıştığı işyerlerinde sendikal örgütlülüğün sona erme tehlikesi söz konusu olabilecektir.

Bu nedenle, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun Geçici 6. Maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

"Temmuz 2009 istatistiklerine göre yetkili olan sendikaların yetki başvuruları, 6356 sayılı STİS Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 5 yıl daha işkolu barajı aranmadan örgütlendikleri işyeri ve işletme çoğunluğu şartlarına göre ÇSGB tarafından sonuçlandırılır"

VIII- SENDİKAL ÖRGÜTLENME ve BASKILAR

Sendikal örgütlenmenin temelinde demokrasi vardır. İşçi ve işveren sendikaları olarak varlığımızın teminatı örgütlü toplum, demokratik yapıdır. Demokrasinin, sendikal örgütlenmenin olduğu yerde işçi ekmeğini büyütür, refah paylaşılır. Sendikalaşma oranının yüzde 9'lar da olduğu bir yapıda bunu sağlamak zordur.

Öte yandan, sendikasız veya bağımlı bir endüstri ilişkiler sistemi oluşturma niyet ve çabalarının ne ölçüde çağdaş ve demokratik bir toplum sağlayacağı da tartışmalı olacaktır.

1980 yılına nüfus 45 milyon ve sigortalı sayısı 2,2 milyon iken, sendikalı işçi sayısı 2 milyona ulaşıyordu.

2014 Ocak ayında; ülke nüfusu 75 milyon, kayıtlı işçi sayısı 11,6 milyona ulaşmışken, sendikalı işçi sayısı ancak 1 milyon civarındadır.

Geçmiş dönemde, özellikle kamu işyerlerinde örgütlü işçilere sendika değiştirmeleri yönünde uygulanan baskılar günümüzde, başta mahalli idareler olmak üzere birçok işkolunda yoğunlaşmıştır. Yerel yöneticiler tarafından organize ve sürekli yapılan baskılar, özellikle mahalli idare seçimlerinden sonra hız kazanmıştır.

Sendikal örgütlenme özgürlüğü temel insan hakları arasındadır. Demokrasi ve sosyal hukuk devleti ilkesinin temel unsurlarından birisidir. Demokratik yönetimin teminatı ve sorumluluğu örgütlenme özgürlüğünün sağlanması, müdahaleye yol açan unsurların ortadan kaldırılmasıdır.

Sendika özgürlüğü anayasa ile teminat altına alınmıştır. Bu konuda karar iradesi işçininindir. Örgütlenme özgürlüğüne ve işçinin hür iradesine saygı gösterilmesi yerine, sendika değişikliği için baskı yapılması, işini ve ekmeğini korumaktan başka amacı olmayan işçiye karşı yapılan bir "insanlık suçu" olarak kabul edilmelidir.

Özgür seçimlerin güvencesi olması gereken kamu yöneticilerin ve kendileri de seçimle iktidara gelen bazı il yöneticileri ve belediye başkanlarının, işçinin sendikal üyelik tercihlerine karışmaları bir çelişki ve

yönetim ayıbıdır. Yönetenin adaletli olmasıyla bağdaşacak bir davranış değildir.

Konfederasyonumun örgütlü bulunduğu birçok işyerinde ve işkolunda, sendika değiştirmeleri için yapılan baskılara, şantaja karşı işçilerin verdikleri mücadele bir hak ve haysiyet mücadelesidir. Bu duruma yol açan uygulamaların giderilmesi öncelikli talebimizdir.

BELGE 38

BAŞBAKAN'IN TÜRK-İŞ'İ ZİYARETİ VE SUNULAN RAPOR

25 Mart 2015

I- KAMU KESİMİ TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ

2015 yılı kamu kesiminde toplu iş sözleşmelerinin bağtlanacağı yıldır. Kamu kesiminde çalışan 176 bin işçi ve aileleri bu konudaki gelişmeleri dikkatle ve umutla izlemektedir.

Halen 155 bin işçinin sözleşme görüşmeleri başlamış ve bir kısmı arabulucu, grev aşamasına gelmiştir. İşçilerin beklentisi, kamu toplu iş sözleşmelerinin bir an önce bağtlanmasıdır.

Kamu kesimi işçi ücretleri reel olarak gerilemiş, çeşitli benzer görevlerde ve taban ücretlerde kamu görevlilerinin ücretleri kamu işçilerinin ücretlerinin önüne geçmiştir. Ücretlerde iyileştirme yapılarak satın alma gücünün yükseltilmesi, sağlanan refah artışından pay verilmesi sağlanarak ücretler yeterli seviyeye getirilmelidir.

Kamu işçilerinin bir önemli beklentisi de; toplu iş sözleşmesi ücret zamlarını anlamsız hale getiren vergi oranları artışının önlenmesi ve işçi ücretlerinin yıl boyunca yüzde 15 oranında vergilendirilmesidir. Mevcut uygulamada, Ocak ayında 2.592 TL alan bir işçinin ücreti Haziran ayında 2.443 TL'ye gerilemekte ve bu tutar Kasım ayında 2.235 TL olmaktadır. Bu olumsuzluk, toplu iş sözleşmesi ile giderilmelidir.

II- ASIL İŞTE TAŞERON (ALT İŞVEREN) İŞÇİSİ ÇALIŞTIRILMASIN.

Kamuoyunda taşeron olarak adlandırılan alt işverenlik uygulaması, 6552 sayılı yasada bazı iyileştirmeler yapılmış olsa da, çalışma hayatını olumsuz etkileyen bir istihdam biçimi olmaya devam etmektedir.

Alt işverenlik düzenlemesi yapılırken amaçlanan, uzmanlıktan sağlanan ekonomiye ulaşmak ya da işverenlerin kendilerinin yürütmesinde ekonomik görmediği yardımcı iş alanlarını (temizlik, ulaşım, güvenlik vs) başkasına devir edebilmesine imkan sağlamaktır.

Ancak birçok işyerinde asıl iş halen taşeron aracılığıyla yaptırılmaktadır. Kamuda bile alt işveren ilişkisi asıl işlerde giderek yaygınlaşmış ve büyük sayılara ulaşmıştır. Örneğin, hastanelerde kan alan hemşire tahlil yapan uzman, madende, vagon fabrikasında çalışan,

elektrik hat bakım ve onarım işlerini yürüten, karla mücadele eden yüz binlerce işçi bu kapsamdadır. Kamudaki bu uygulama özel sektör işverenlerini de cesaretlendirmektedir.

Alt işveren işçileri düşük ücretle çalıştırılmakta, tamamına yakını sendikasız ve toplu iş sözleşmesiz, iş kanunundan doğan pek çok haklarını kullanamadıkları bir iş ilişkileri düzenine maruz bırakılmaktadır. Bu konuda yapılan düzenlemeler beklenen iyileşmeyi sağlayamamıştır. İşinin bir kısmını bir başka işverene devir eden işveren bir ekonomik getiri elde etmekte ve fakat işin yapılmasında çalışan, emek harcayan işçilerin haklarının korunmasında sorumluluk üstlenmek istememektedir.

6552 Sayılı Kanunun 10 uncu maddesi ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yapılan değişikliğe uygun olarak, Konfederasyonumuz görüşü de alınarak "yardımcı işlere ilişkin hizmet türleri" Bakanlar Kurulu tarafından bir an önce belirlenmelidir.

Bu kapsamda, kamu kesiminde asıl işlerde çalışan taşeron işçileri belirsiz süreli iş kapsamına (kadroya) alınmalıdır. Bu uygulama özel sektör işyerlerine de yaygınlaştırılmalıdır.

III- TAŞERONLA İLGİLİ MAHKEME KARARI UYGULANMALIDIR.

Kamu hizmetlerinin hizmet alımı yoluyla sürdürülmesinin önünü açan uygulamalar, alt işveren ilişkisinin kamuda da yaygınlaşmasına yol açmıştır.

Karayolları Genel Müdürlüğü bünyesindeki işyerlerinde uzun yıllardır hizmet alımıyla taşeron işçisi çalıştırılmaktadır. Bu işçiler, işlerini iyi yaptıkları ve kalifiye hale geldikleri için uzun yıllardır aynı şekilde çalışmaya devam etmektedir. Buna karşılık işçileri temin eden firmalar değişmektedir. Bu işçiler taşeron işçisi olarak görüldükleri ve kağıt üzerinde her yıl yenilenen ihalelerle yeniden istihdam edilmektedir.

Taşeron işçileri aynı işyerinde birlikte çalıştıkları kadrolu işçilerin sahip olduğu haklardan yararlanamamaktadır. Kalifiye olduklarından

söz konusu işçilere ödenen ücretler çok düşük olmadığı gibi, işçi ücretleri üzerinden taşeron firmaların aldıkları yüzde 25 kar payı da dikkate alındığında bu işçilerin maliyetleri Karayolları Genel Müdürlüğünde çalışan sendikalı işçilerin maliyetlerine yakın bulunmaktadır.

Bu işçilerin Karayolları Genel Müdürlüğü işçisi olduklarının tespiti talebiyle açılan davalar lehe sonuçlanmış, Yargıtay tarafından da onanarak kesinleşmiştir. Kamu idaresi yargı kararını biran önce uygulamalı ve gereğini yerine getirmelidir.

IV- YERALTI MADEN İŞÇİLERİYLE İLGİLİ UYGULAMA

Soma'da, ülkemiz tarihinin en fazla can kaybına neden olan maden faciası sonrası, özellikle yeraltı maden işçilerinin çalışma şartlarını iyileştiren bazı önemli düzenlemeler yapılmıştır. 6552 sayılı Kanun çerçevesinde yapılan düzenlemede "linyit ve taşkömürü çıkarılan işyerlerinde, yeraltında çalışan işçilere ödenecek ücret miktarı 4857 sayılı İş Kanunun 39. Maddesi uyarınca "belirlenen asgari ücretin iki katından az olamayacağı" hükme bağlanmıştır.

Uygulamada, işçiye yapılan yemek, ulaşım, giyim, ikramiye, prim vb tüm ödemeler temel alınarak mevcut uygulama sürdürülmek istenmektedir. Yer altı maden işçilerinin ücretleri hiçbir şekilde artırılmamıştır. Kamu kesimi işyerlerinde bile, anılan kanuni düzenlemenin emredici hükmü yerine getirilmemektedir.

Yeraltı maden işçilerine ödenecek ücretin, kanundaki düzenleme amacına uygun olarak, belirlenen asgari ücretin iki katından az olamayacağı uygulamada da sağlanmalıdır.

Yapılan son düzenleme ile yer altı maden işlerinde çalışan işçiler için çalışma süresi günlük altı saatten altı gün için haftalık toplam 36 saat olması kararlaştırılmıştır. Yer altı maden işçilerinin iki gün (Cumartesi, Pazar) tatil yapabilmesini de temin etmek bakımından, çalışma sürelerinin günlük yedi buçuk saat beş gün için haftalık toplam 37,5 saat olarak düzenlenmesi gerçekleştirilmiştir. TBMM ilgili komisyonlarından geçen düzenlemelerin bir an önce yasalaşmasını bekliyoruz.

V- GEÇİCİ İŞÇİLERİN KADRO SORUNU

5620 sayılı Kanun ile kamu kesiminde altı aydan fazla çalışan geçici işçiler daimi işçi kadrolarına alınmıştır. Ancak aynı kanunun geçici 1. maddesi ile de altı aydan daha az çalışan geçici, kampanya ve mevsimlik işçilerin sürekli işçi kadrosuna geçirilmeyeceği düzenlemesi yapılmıştır.

Başta şeker ve demiryolu sektörlerinde olmak üzere birçok kamu işyerinde halen geçici, kampanya veya mevsimlik işçi çalıştırılmaktadır. Kadroya geçirilmeyen bu işçiler ilgili kanun gereği yılda 179 gün (5 ay 29 gün) çalıştırılmaktadır.

Anılan işçiler uzun yıllardır bu şekilde çalıştırılmaktadır. Örneğin TCDD’da geçici olarak çalışanların kıdemlerine bakıldığında 25-30 yıldır kadro alamadan çalışan işçilerin olduğu görülmektedir. Aynı şekilde, ülkemizde tarım ve sanayi entegrasyonu açısından stratejik önem arz eden şeker sanayinde de mevsimlik işçi ve kampanya işçisi istihdam edilmektedir. Geçici işçilerin çalışmadığı dönemler için genel sağlık sigortası primleri zaten şirket tarafından karşılanmaktadır.

Kamuda geçici statüde çalışan yaklaşık 8 bin işçi bulunmaktadır. Bu işçiler altı aydan daha az çalıştırılırken, çalıştıkları işyerlerinde taşeron işçisi istihdam edilmekte ve taşeron işçilerinin işçilik maliyetleri daha da yüksek olabilmektedir. Geçici işçilerin yılda 360 gün çalıştırılmaları ile çoğu işyerinde alt işveren uygulamasıyla hizmet alımı ihalesine gidilmesine de ihtiyaç kalmayacaktır.

Yıllardır başarılı olarak çalışan, bilgi, beceri ve deneyimleri ile işyerine faydalı bu işçilerin daimi kadroya geçirilmelerinin uygun olacağı düşünülmektedir.

VI- MADENLERİN DENETLENMESİ

Maden işletmelerinde sağlık ve güvenlik yönünden risk unsurları “çok tehlikeli işler” kapsamındadır ve alınması gereken tedbirler de buna uygun olmalıdır.

Yeraltı maden işyerlerinde mevzuatın zorunlu kıldığı tedbirler ve denetim, çoğu zaman içi boş, işlevsiz ve göstermelik olarak varlığını sürdürmektedir. Özellikle özel sektör tarafından işletilen kömür madenciliği işyerlerinde insafsız biçimde üretimin ve karlılığın artırılması öncelikli hedef olmakta, iş sağlığı ve güvenliği ihmal edilmektedir.

Sendikal örgütlenmenin sınırlı, çalışanların katılımının olmadığı işyerlerinde çalışma şartlarının denetimi sınırlı ve yetersiz, ancak dış denetimle mümkün olabilmektedir.

Madencilik alanında iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili düzenlenmiş olan mevzuatın uygulayıcısı konumundaki kamu yönetimi birimlerinin görev, yetki, teşkilatlanma, personel durumu, işleyişi vb. hususlarda sıkıntı bulunmaktadır. Bu alandaki belirsizlikler hizmetlerin etkinliğini ve verimliliğinin sağlanmasını önemli ölçüde engellemektedir.

Madenlerin sahibi kamudur. Madenlerin kiralanması ve denetlenmesinden birinci derecede sorumlu olan kuruluşlar da kamu kuruluşlarıdır. Ancak denetim görevi de olan bu kamu kuruluşları kamu görev ve sorumluluklarının gereğini yerine getirmemektedir.

Özellikle madencilik sektörüne ilişkin kurumsal yapı ile ilgili en önemli sorunlardan birisi, işçi sağlığı ve iş güvenliği konularında görev ve yetkilerin net olarak ortaya konmamış olmasıdır. Hangi konulardan hangi birimin sorumlu olduğu kapsamlı, tanımlayıcı, işlevsel bir biçimde belirlenmemiştir.

Madenlerde ruhsatı veren ve gerekli denetimleri yapmak durumunda olan kuruluş Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğüdür. Madenlerde iş sağlığı ve güvenliği denetimleri ise Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından yapılmaktadır. Bu ikili denetim yapısı olumlu sonuç vermek yerine, sorumluluğu paylaşmakta anlaşmazlığa neden olmaktadır.

Öncelikle yetki ve sorumluluk ikili yapıdan kurtarılmalı, madenlerde ruhsat verilmesi ile tüm denetimi bir merkezde toplanmalıdır. Maden bölgelerinde kalıcı yerel birimlerin görev yapması sağlanmalı-

dır. Bölgeden sorumlu denetim elemanının daha sık denetimde bulunmaları böylece mümkün olacaktır.

Kamu kömür ocaklarının özelleştirilmesi ile ocaklarda hizmet alımı ve rödovans uygulaması sonucu kamu denetimleri gevşetilmiştir. Öncelikle kömür ocakları kamulaştırılmalı, maden işleri alt işverene verilmemelidir. Kömür üretiminde rödovans, taşeron ve hizmet alımına son verilmelidir.

Maden işletmelerinde iş sağlığı ve güvenliği yönünden istenilen sonuçların alınması için denetim dönemi ve süreleri, denetimin içeriği ile yaptırımlar yeniden düzenlenmelidir.

VII- ÜCRETLERİN VERGİLENDİRİLMESİNDE ADALET

Ücretli çalışanlar üzerinde ağır bir vergi yükü bulunmaktadır. Türkiye’de gelir ve kazanç üzerinden alınan verginin yaklaşık üçte ikisi ücretliler tarafından ödenmektedir.

İşçiler üzerindeki vergi baskısı, özellikle ‘özel indirim’ tutarının kalkması, ardından ücretliler lehine olan ayırım ilkesinden vazgeçilerek vergi tarifesinin teke indirilmesi ve çalışanların üçüncü dilimdeki gelir vergisi tarifesine uygulanan vergi oranının yüzde 20’den yüzde 27’ye yükseltilmesi gibi nedenlerle artmıştır. İktisat öğretisinde “sabit gelirli” olarak tanımlanan ücretliler, vergi politikalarıyla “azalan gelirli” haline gelmiştir.

Öyle ki, asgari ücretli bile Aralık 2015 ayında yüzde 20 oranında vergilendirilecek ve bu vergi artışından dolayı eline geçen net ücreti azalacaktır.

Vergideki bu adaletsiz yapı toplu sözleşme görüşmelerini de çıkmaza sokmaktadır. Kamu ve özel kesimde bağitlanan toplu iş sözleşmelerinin müzakerelerinde karşılaşılan temel uyuşmazlık konularından birisi de vergi kesintileri nedeniyle işçinin eline geçen net ücretin yılbaşına göre geçen aylar içinde giderek giderek gerilemesidir.

VIII- SENDİKAL ÖRGÜTLENME ve BASKILAR

Sendikal örgütlenmenin temelinde demokrasi vardır. İşçi ve işveren sendikaları olarak varlığımızın teminatı örgütlü toplum, demokratik yapıdır. Demokrasinin, sendikal örgütlenmenin olduğu yerde işçi ekmeğini büyütür, refah paylaşılır.

1980 yılına nüfus 45 milyon ve sigortalı sayısı 2,2 milyon iken, sendikal işçi sayısı 2 milyona ulaşıyordu. 2014 yılında ülke nüfusu 75 milyon, kayıtlı işçi sayısı 11,6 milyona ulaşmışken, sendikal işçi sayısı ancak 1 milyon civarındadır.

Geçmiş dönemde, özellikle kamu işyerlerinde örgütlü işçilere sendika değiştirmeleri yönünde uygulanan baskılar günümüzde, başta mahalli idareler olmak üzere birçok işkolunda yoğunlaşmıştır. Yerel yöneticiler tarafından organize ve sürekli yapılan baskılar, özellikle mahalli idare seçimlerinden sonra hız kazanmıştır.

Sendikal örgütlenme özgürlüğü temel insan hakları arasındadır. Demokrasi ve sosyal hukuk devleti ilkesinin temel unsurlarından birisidir. Demokratik yönetimin teminatı ve sorumluluğu örgütlenme özgürlüğünün sağlanması, müdahaleye yol açan unsurların ortadan kaldırılmasıdır.

Konfederasyonumuzun örgütlü bulunduğu birçok işyerinde ve işkolunda, sendika değiştirmeleri için yapılan baskılara, şantaja karşı işçilerin verdikleri mücadele bir hak ve haysiyet mücadelesidir. Bu duruma yol açan uygulamaların sona erdirilmesi için girişimlerde bulunulması öncelikli talebimizdir.

Sendikaların Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından yetki tespiti aldıkları aşamada, yetki tespitine karşı açılan davalar birkaç yıl sürmekte, dava süresince sendika yetki alamamaktadır. Bu durum sendikal örgütlenmenin önünü tıkamaktadır. Sendika yetki tespiti alırsa, açılan davaların prosedürü durdurmayacak şekilde düzenlenmesi sağlanmalıdır.

IX- SAĞLIK HİZMETLERİNDEKİ EK YÜK KALDIRILMALIDIR.

Genel sağlık sigortasının uygulanması ile birlikte sigortalılarının ve hak sahiplerinin kısa sürede sağlık hizmetlerine ulaşması sağlanmıştır.

Ancak, sağlık hizmetlerinden faydalanılması için hastaların ödemek zorunda oldukları katkı payı ve ilave ücret, özellikle emekli dul ve yetimleri ile gelir düzeyi düşük sigortalıları olumsuz olarak etkilemektedir.

Gelir düzeyine bakılmaksızın uygulanan katkı payları ile ilave ücret alınması uygulamasının kaldırılması isabetli olacaktır. Böylece sağlık hizmetinde yaşanan olumsuzlukların ortadan kalkmasına imkan sağlanacaktır. Yapılacak bu düzenleme genel sağlık sigortasının genel amacına daha uygun düşecektir.

BELGE 39

TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU SONUÇ BİLDİRİSİ

Ankara, 5 Haziran 2012

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Toplu İş İlişkileri Yasası'nın çıkarılmamasını gerekçe göstererek, yüzlerce işyerinde binlerce işçimizi ilgilendiren toplu iş sözleşmeleri için yetki vermemektedir. TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, bu mağduriyetin giderilmesini; TBMM gündeminde bekleyen Toplu İş İlişkileri Yasası'nın TÜRK-İŞ'in talepleri de dikkate alınarak bir an önce çıkarılmasını istemektedir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, Hükümetten, Ulusal İstihdam Stratejisi Belgesi'nde yer alan emek karşıtı hükümleri çıkarmasını istemektedir. TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, esnek çalışma biçimlerinin yaygınlaştırılmasına, varolan esnek çalışma biçimlerinin yasalaştırılmasına, güvenceli esneklik aldatmacasına, özel istihdam bürolarına işçi kiralama yetkisi verilmesine, asgari ücretin bölgeselleştirilmesine, işsizlik sigortası fonunun amacı dışında kullanılmasına, kıdem tazminatının hak kaybına yol açacak şekilde fona dönüştürülmesine karşıdır. TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, kıdem tazminatında hak kaybına yol açacak bir uygulamanın TÜRK-İŞ açısından GENEL GREV sebebi sayılacağını hatırlatmakta ve bu konudaki kararlılığını vurgulamaktadır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, hava iş kolunun grev yasağı kapsamına alınmasını, hükümetin çokça dile getirdiği "ileri demokrasi" yaklaşımıyla taban tabana çeliştiği görüşünü dile getirmektedir. TBMM gündeminde bulunan Toplu İş İlişkileri Yasa Tasarısı'nın ilgili maddesinde hava iş kolu grev yasağı kapsamında olmamasına karşın, sosyal tarafların mütabakatına aykırı olarak torba yasanın bir maddesiyle hava iş koluna grev yasağı getirilmesi demokratik rejim işleyişi ile bağdaşmamaktadır. TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, hava iş koluna getirilen grev yasağını kınamakta, HAVA-İŞ Sendikamızın THY işyerlerinde yaptığı eylemi desteklemektedir. TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, THY işverenini eylem nedeniyle işten çıkardığı işçilerimizi işe geri almaya ve işten çıkarmalara son vermeye çağırmaktadır. TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, hava iş koluna getirilen grev yasağının ILO sözleşme ve ilkelerine aykırı olduğu gerçeğinden hareketle konunun uluslararası platformlara taşınması kararı almıştır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu ülkemizde uygulanan ekonomik ve sosyal politikalarda özellikle geniş halk kesimlerinin yaşam ve çalışma şartlarının iyileştirilmesini talep etmektedir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu demokratik sistemin tüm kurum ve kurallarıyla işlerliğe kavuşmasının, evrensel hukuk ilkelerinin uygulamalarda temel alınmasının zorunluluğuna işaret etmektedir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu kamuoyuna yansıyan söylem ve davranışların toplumda ayrımcılık ve gerginlik yaratmayacak nitelikte olmasının toplumsal barış açısından önemine işaret etmekte, siyasi parti liderlerini sorun yaratıcı yaklaşımlar yerine çözüm odaklı politikalar üretmeye çağırmaktadır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, başta Deri-İş Sendikamıza üye TOGO, Kampana, Safrançoğlu işçileri olmak üzere ülke çapında sendikalaşma mücadelesi veren tüm emekçiler ile Petrol-İş Sendikamıza üye Soda, Kromsan ve tuz işçilerinin sürdürdüğü grevleri desteklemektedir.

BELGE 40

BAŞKANLAR KURULU TOPLANTISI

Ankara, 31 Ocak 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması

TÜRK-İŞ'in tarihinde ikinci kez Başkanlar Kurulunu Bakü'de toplanmaktadır. İlk toplantının 2007 yılında yapılmıştır. Dost ve kardeş Azerbaycan halkıyla ve işçileriyle her zaman dostluk ve dayanışma içindeyiz. Azerbaycan'ın merhum devlet başkanı Haydar Aliyev "Bir millet iki devlet" sözü biçim için önemli bir değerlendirmedir. Azerbaycan'ın milli davasına her zaman destek veriyoruz. Karabağ sorununun bir an önce Azerbaycan'ın talepleri doğrultusunda çözüme kavuşturulmasını diliyoruz.

Türkiye'de yatırım yapan çok sayıda Azeri işadamı ve şirket var. Bu şirketlerin bazılarında Türk sendikalarının örgütlüdür. Aynı işkolunda faaliyet gösteren Türk ve Azeri sendikaların birlikte çok önemli çalışmalar yapmaktadır. Uluslararası platformda da Türk ve Azeri sendikaların işbirliğine önem veriyoruz. TÜRK-İŞ ile Azerbaycan İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun ilişkilerini daha da geliştirilmelidir.

Çalışma hayatının öncelik sorunları olarak taşeronlaşma, mevsimlik işçiler ve 4-C'lilerin gündemdeki yerlerini korumakta ve bu konuların çözüme kavuşması yönünde büyük çaba göstermekteyiz.

Taşeronlaşmanın giderek yaygınlaşması, işçilerimizin örgütlenmesinde büyük bir engel olarak dikkat çekmektedir. Bu sorunun kalıcı bir şekilde çözümlenmesi konusunda Hükümetle görüşmelerimiz sürmektedir. Muvazaalı çalıştırılanların belirlenmesine rağmen, yargı kararlarının uygulanmaması kabul edilemez ve hukuk devleti açısından büyük bir eksikliktir.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, sendikalarımızdan gelen talepleri değerlendirmektedir. İşkolu barajının yüzde bire çekilmesi, örgütlenme önündeki engellerin kaldırılması ve iş sağlığı ve güvenliği alanında yaşanan sorunlara çözüm bulunması ile ilgili çalışmalarımız sürmektedir.

TÜRK-İŞ, topluluğu birlik ve beraberlik içinde bu sorunları aşacaktır.

BELGE 41

TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU SONUÇ BİLDİRİSİ

Ankara, 9 Nisan 2014

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu "1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü" dolayısıyla yapılacak olan etkinlikleri değerlendirmek ve karara bağlamak üzere 9 Nisan 2014 Çarşamba günü Ankara'da toplanmış ve aşağıdaki kararları almıştır:

"1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü, çalışanların demokratik, ekonomik ve sosyal hak taleplerini dile getirdikleri, toplumun emekten yana tüm kesimleriyle birlik ve dayanışma içinde bulundukları önemli bir gündür.

Çoğulcu, özgürlükçü ve katılımcı demokratik yapının tüm kurum ve kurallarıyla kurulması ve sürdürülmesinde, sosyal devlet ve sosyal adalete dayalı bir yapının oluşturulmasında, işçi sınıfının yürüttüğü mücadelenin önemli katkısı olmuştur. "1 Mayıs" bu mücadelenin ve emeğin değerini ortaya koyan yönüyle toplumda karşılık bulmaktadır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu "1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü"-nün tüm illerde ve tüm emekten yana kesimlerce birlikte ve en geniş biçimiyle alanlarda barış içinde kutlanmasından yanadır.

"1 Mayıs" kutlamalarının merkezi düzeyde aynı yerde kutlanması yönünde geçmiş dönemde emek örgütleri birlikte karar almış ve bu kararlarını en geniş katılımı başarıyla biçimde hayata geçirmiştir. Ancak bu yıl, işçi konfederasyonları arasında herhangi bir ön görüşme ve toplantı yapılmadan bazı açıklamalarda bulunulduğu ve kararlar alındığı görülmüştür.

Bu gelişmeleri değerlendiren TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, 2014 yılı "1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü"nün merkezi kutlamasının İstanbul Kadıköy Meydanı'nda ve ayrıca tüm illerde TÜRK-İŞ öncülüğünde ve girişimiyle yapılmasını kararlaştırmıştır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu "1 Mayıs" nedeniyle yapılacak kutlamalara, toplumun emek ve demokrasiden yana tüm kesimlerini davet etmekte, destek ve katılımlarını beklemektedir. "

BELGE 42

BAŞKANLAR KURULU SONUÇ BİLDİRİSİ

Ankara, 5 Haziran 2014

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu kamuoyunda “taşeron yasası” olarak tanımlanan düzenlemeleri değerlendirmek üzere 04 Haziran 2014 günü Ankara’da olağanüstü toplanmış ve aşağıdaki hususların duyurulmasına karar vermiştir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu kamuoyunda “taşeron yasası” olarak tanımlanan düzenlemeleri değerlendirmek ve bu konuda izlenmesi gereken politikaları belirlemek üzere 04 Haziran 2014 Çarşamba günü Ankara’da olağanüstü toplanmış ve aşağıdaki hususların duyurulmasına karar vermiştir:

“Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisi’ne sevk edilen “İş Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi konusunda sosyal taraflarla paylaşım yapılmamış ve katkıları istenmemiştir.

Çalışma yaşamının kanayan yarası olan ve kamuoyunda “taşeron” olarak bilinen alt işveren uygulamasının yol açtığı sorunların çözümüne yönelik olarak hazırlandığı ileri sürülen bu tasarı ile birlikte Soma’da meydana gelen facianın görünür kıldığı sorunların çözümü de birlikte düşünülmektedir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu toplantısında, taşeron yasasında getirilmek istenen düzenlemelerin içeriğine yönelik yapılan sunumu, üç işçi konfederasyonu TÜRK-İŞ, HAK-İŞ ve DİSK Genel Başkanlarının 03 Haziran 2014 Salı günü Konfederasyonumuz genel merkezinde yapılan toplantı sonrası vardıkları mutabakatı ve hazırlanan önerileri olumlu karşılamıştır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmeye başlanan tasarının, yasalaşma sürecinin her aşamasında yakından izlenmesinin önemine işaret etmiş, gelişmeler dikkate alınarak gerektiğinde etkin eylemlerin yapılmasını kararlaştırmıştır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, Üç İşçi Konfederasyonu Genel Başkanlarının Başbakan ile toplantı devam ederken yaptıkları görüşmenin sonuçlarını ayrıca değerlendirmiş, ortak önerilerin önemli ölçüde

kabul edilmesini ve aynı gün oluşturulacak bir çalışma grubunda üst düzeyde konunun yeniden sosyal taraflarla müzakeresini, çözüm yolunda olumlu ve dikkatle izlenen bir adım olarak değerlendirmiştir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek üzere sürekli toplantı halinde bulunma kararı almıştır. Aynı gün geç saatlere kadar Üç İşçi Konfederasyonu Genel Başkanları müzakereleri sürdürmüş, yapılan çalışmalar sonrası mutabakatla hazırlanan ortak öneriler önemli ölçüde kabul edilmiştir.

Maden işçileri için getirilmesi öngörülen düzenlemeler olumlu karşılanmıştır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, başta Yatağan enerji santralleri ile madenler olmak üzere özelleştirmenin durdurulmasını talep etmektedir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, Soma'da 301 maden şehidi ile birlikte iş kazalarında hayatını kaybeden tüm işçi arkadaşlarımızı rahmetle anmakta, yakınlarına sabır dilemektedir. Meydana gelen facia ile ilgili gelişmelerin takipçisi olarak sorumluların en kısa zamanda cezalandırılması talebimizi bir kez daha ifade ediyoruz."

BELGE 43

TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU SONUÇ BİLDİRİSİ

12 Haziran 2014

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu 12 Haziran 2014 Perşembe günü Ankara'da olağanüstü toplanmış ve aşağıdaki hususların duyurulmasına karar vermiştir.

"TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, yaklaşık bir hafta sonra olağanüstü toplanarak; Yatağan, Yeniköy, Kemerköy Termik santralleri ve bu santrallere kömür veren sahaların özelleştirilmesi girişimleri ile Türkiye Maden-İş ve Tes-İş sendikalarımız ve üyesi işçilerin yürüttüğü direnişi, burada yaşanabilecek yeni Soma faciaslarını önlemek adına yapılması gerekenleri, Soma faciası sonrası yaşanan gelişmeleri ve geline son durumu değerlendirmiştir.

Yıllardır ısrarla devam edilen özelleştirme uygulamalarının çalışanlar ve toplum üzerindeki olumsuz etkileri açıkça ortaya çıkmıştır. Kamu zararını sona erdirmek, kamuya gelir sağlamak gerekçesiyle zaten kamu sermayesine sahip işletmelerin özelleştirme yoluyla bazı sermaye kesimlerine satılması telafi edilmez sonuçlara yol açmıştır. Bu uygulamalara son verilmelidir. Dünyada gelişmiş ülkeler geri dönüp kamulaştırma yapmaktadır. Özelleştirme ve taşeron uygulamaları konusunda alınan yargı kararları titizlikle yerine getirilmelidir.

Stratejik özellikleri nedeniyle, özellikle enerji temininde sürdürülebilirliği sağlamak için yerel kaynaklarımıza dayalı kömür ve enerji üretimi gibi önemli alanlar, kamunun mülkiyetinde kalmalıdır. Kamu sermayeli işletmelerde, çalışanların da yer aldığı yeni kurumsal yapılar geliştirilmelidir.

Özelleştirme nedeniyle işten çıkarmaların yaşanması bir yana, 13 Mayıs 2014 günü Soma'da yaşanan trajedi de görüldüğü üzere, özelleştirme ve taşeronlaştırma 301 işçinin yaşamına neden olmuştur. Soma örneği, özel sektörün denetimsiz kar hırsının başta işçi sağlığı ve iş güvenliği olmak üzere, çalışma ve yaşama koşullarında yol açtığı faciayı gözler önüne sermiştir. Rekabet edebilirlik ve üretim artışı, ucuz işçilik temelinde kirli rekabete dönüşmemelidir. Soma kömür işletmesinde bir "iş cinayeti" yaşanmıştır ve sorumluların cezalandırılmaları sabırla beklenilmektedir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, başta Soma'daki olmak üzere kömür ocaklarında ve tüm işyerlerinde çalışma şartlarının evrensel sözleşmeler doğrultusunda düzeltilmesini istemektedir ve sendikalarımız bunun takipçisi olacaklardır. Çalışana değer vererek, çalışma hayatını daha insancıl hale getirerek yaşam kalitesini yükseltmek hedefi işçi sınıfının ortak mücadele alanıdır.

Tüm taleplerimize rağmen ILO'nun 176 sayılı Madenlerde Sağlık ve Güvenlik Sözleşmesi'nin ülkemiz tarafından onaylanması sağlanmamıştır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bu konuda gerekli girişimi başlatmalı ve TBMM dönem çalışmaları sona ermeden sonuçlandırmalıdır.

Yatağan işçisi, haklı uyarılarını ve taleplerini duyurmak kararlığı içinde mücadelesini aylardır sürdürmektedir. Yatağan işçilerinin örgütlü olduğu Türkiye Maden-İş ve Tes-İş Sendikaları Yöneticilerinin birlikte oluşturup TÜRK-İŞ Başkanlar Kuruluna sunduğu eylem planı değerlendirilmiş ve aynen kabul edilmiştir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, yatağan işçilerinin işine ve işyerine sahip çıkma eyleminin yanındadır ve kararlılıkla desteklemektedir.

Buna göre:

1- Başkanlar Kurulu toplantısının hemen ardından, tüm üyeler ve Konfederasyonumuz önünde eylemini sürdüren işçilerle birlikte Özelleştirme İdaresi Başkanlığına yürünecek ve kitlesel basın toplantısı ile alınan kararlar açıklanacaktır.

2- 16 Haziran 2014 Pazartesi günü, Türkiye Maden-İş ve Tes-İş Sendikalarının örgütlü bulunduğu tüm işyerlerinde işçiler, üretimden gelen güçlerini kullanarak 1 gün işi durduracaklardır.

3- 17 Haziran 2014 Salı günü, Konfederasyonumuzun örgütlü bulunduğu tüm işyerlerinde işçiler, üretimden gelen güçlerini 2 saat çalışmayarak kullanacaklardır.

4- 18 Haziran 2014 Çarşamba günü, 81 ildeki AKP İl Başkanlıklarına yürüyüş yapılacak, düzenlenecek kitlesel basın toplantısının ardından 1 saat oturma eylemi yapılacaktır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, gelişmeleri değerlendirmeye devam ederek, gerektiğinde yeni kararlar almak üzere yeniden toplanacaktır.

Yatağan işçilerinin haklı mücadelesi farklı yorumlanmamalıdır. Konfederasyonumuz, ülke ve çalışma hayatında karşılaşılan sorunları birlik ve dayanışma içinde çözüme kavuşturmak kararlıdır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, ulusal değerimiz ve birliğimizin sembolü olan bayrağımıza yönelik olarak Diyarbakır ilimizde yapılan hareketi şiddetle kınamaktadır. Komşu sınırimızda gelişen olayları endişeyle izlemekte, Musul Konsolosluğumuz çalışanları ile ailelerine, vatandaşlarımıza yapılanları kınamakta ve acil çözüm beklemektedir.”

BELGE 44

TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU SONUÇ BİLDİRİSİ

Abant, 13 Ekim 2014

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu 13 Ekim 2014 Pazartesi günü olağan toplantısını yaparak, çalışma hayatıyla ilgili gündemindeki konuları ve ülkedeki son gelişmeleri değerlendirmiş, aşağıdaki hususların duyurulmasına karar vermiştir:

“TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, ülkede son günlerde gelişen olayları derin bir kaygıyla izlemektedir. Ülkemiz güneydoğu sınırının ötesinde gelişen olayların gerekçe yapılarak, bazı gruplar tarafından sivil halka yönelik terör olaylarına girişilmesini kınamaktadır. Olaylar sonucunda, onlarca vatandaşımız hayatını kaybetmiş, yüzlerce vatandaşımız yaralanmıştır. Yapılan silahlı saldırı sonucu iki güvenlik görevlisinin şehit edilmesi acımızı daha da arttırmıştır. Ölenlere Allah’tan rahmet, yakınlarına başsağlığı ve sabır diliyoruz.

Yakın geçmişte ülkede yaşanan olaylardan her kesim gereken dersleri çıkartmalıdır. Demokrasiye, birliğe ve kardeşliğe yönelik hareketlere karşı herkesin dayanışma içinde el ele olması gerekmektedir. Özellikle siyasal sorumluluk taşıyanlar söylemlerinde çok dikkatli olmalıdır. Aynı zaman diliminde birçok ilimizde yoğunlaşan ve yaygınlaşan olaylarda, bazı kamu kuruluşları ile şahısların binalarına, araçlarına saldırı yapılmış, tahrip edilmiştir. Ortaya çıkan yağma ve talan görüntüleri toplumun tüm kesimlerini rahatsız etmiştir. Herkesi sağduyulu davranmaya ve toplumsal huzuru bozacak davranışlardan kaçınmaya davet ediyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti Devletinin demokratik, laik ve sosyal hukuk devleti niteliklerine yapılan her türlü saldırıya karşı çıkmak, ülkedeki tüm kişi ve kurumların görevidir. Temel insan hak ve özgürlükleri güvencesinde, geleceğe güvenle bakmak, çocuklarımıza birlik ve barış içinde mutlu bir gelecek sağlamak hepimizin ortak amacı olmalıdır. TÜRK-İŞ topluluğu, her türlü siyasal görüş, inanç ve kökene mensup yüzbinlerce işçinin birliğini bünyesinde toplayan bir kuruluş olarak, bu doğrultudaki mücadelesini kararlılıkla sürdürecektir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, Orta Vadeli Plan’da yer alan “özel istihdam bürolarının yaygınlaştırılması ve faaliyet alanlarının geçici iş ilişkisini de kapsayacak biçimde genişletilmesi” ile “bireysel hesaba

dayanan bir kıdem tazminatı sisteminin geliştirilmesi" yaklaşımını, işçi haklarına yönelik bir tavır olarak değerlendirmektedir. Kıdem tazminatı ile ilgili genel kurul kararımız halen geçerlidir. İşçi konfederasyonlarının karşı çıkışıyla daha önce Sayın Cumhurbaşkanı tarafından geri çevrilen düzenlemeler yeniden gündeme getirilmemelidir. Bu ve benzeri girişimlerin toplumsal huzur ve iş barışı getirmeyeceği bilinmelidir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, ülkede yaşanan iş kazalarının, emek maliyetini düşük tutarak rekabeti ve karlılığı sağlamanın, ağır ihmalin, eğitimsizliğin, denetimsizliğin ve yaptırım eksikliğinin sonucu olduğu görüşündedir. İşyerlerinin insana yakışır, elverişli çalışma koşullarına sahip, güvenli ve sağlıklı bir yapıya kavuşturulmasının önemine işaret etmektedir.

Türkiye, iş kazalarının ve meslek hastalıklarının en yoğun olduğu inşaat, maden ve tarımsal alanlardaki ILO sözleşmelerini vakit geçirilmeden onaylamalı ve gereği yapılmalıdır. 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, son gelişmeler ışığında ele alınmalı, sosyal taraflar arasında yeniden müzakere edilerek düzenlenmelidir.

Küresel ekonomik kriz şartlarında ara verilen özelleştirme uygulamalarına önümüzdeki dönem hız verileceği görülmektedir. Özelleştirmenin yanlışlığı günümüzde açıkça ortaya çıkmıştır. Dünyada yaşanan ekonomik kriz sonrası birçok ülkede özelleştirme politikaları terk edilmiş, yeniden kamulaştırma yapılmaktadır. Ülkede ve özellikle doğu-güneydoğu bölgesinde özelleştirilen/tasfiye edilen kamu işletmelerinin yol açtığı boşluk, tüm teşviklere rağmen, giderilememiştir. Şimdiye kadar yapılan özelleştirmelerin ülkeye ve çalışanlara bir faydası olmamıştır. İşçilerin bu konudaki talep ve beklentileri dikkate alınmalı, özelleştirmeye ilgili yargı kararları, Anayasa mahkemesinin de kararı dikkate alınarak, titizlikle yerine getirilmelidir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, başta sınır komşumuz Suriye olmak üzere, Türkiye'ye göç etmek durumunda olanlara insani yardımda bulunulmasını olumlu karşılamaktadır. Ancak bu misafirliğin kalıcı hale gelmesi, beyana dayalı kimlik ve çalışma izni verilmesi konularında,

daha sonra bir sorun yaşanmaması için dikkatli ve titiz davranılmasını gerekli bulmaktadır. Kayıtdışı istihdamın ve işsizliğin daha da yaygınlaşacağı, ücret seviyelerinin daha da gerileyeceği bir sonucun ortaya çıkmaması sağlanmalıdır.

Siyasal iktidar, demokrasiyi, hukukun üstünlüğünü, insan haklarını temel çıkış noktası yapmakta ve konuda ilerleme sağlamayı amaçladığı bilinmektedir. Demokrasinin temelinde örgütlü toplum yatmaktadır. TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, sendikal örgütlenmenin önündeki engellerin ortadan kaldırılmasına yönelik düzenlemelere öncelik verilmesini talep etmektedir.

AB Komisyonu tarafından yayımlanan 2014 İlerleme Raporunda yer alan tespit, eleştiri ve öneriler dikkatle değerlendirilmeli, AB süreci hızlandırılmalıdır. Özellikle "sosyal politika ve istihdam" başlıklı 19. Fasil'in gerekleri uygulamada karşılığını bulmalıdır.

Daha adil ve sürdürülebilir bir dünya ekonomisi inşasında G20 ülkelerine önemli görevler düşmektedir. TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, 2015 yılı Türkiye Dönem Başkanlığının, ülkemiz açısından önemli platform olacağı düşüncesindedir. Çalışan kesim L20 adı verilen yapıyla görüşlerini G20 düzeyinde temsil etmektedir. Bu yapı, aynı zamanda G20'ye ev sahipliği yapan ülkede faaliyet gösteren sendikaların desteği ile hareket etmektedir. 2015 yılında da, bu amaca yönelik çalışma yapmak üzere TÜRK-İŞ başkanlığında, HAK-İŞ ile DİSK'in de yer aldığı bir "L20 Türkiye Organizasyon Komitesi" kurulmuştur.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, Türkiye'nin 2015 dönem Başkanlığı'nın, küresel düzeyde insan onuru, eşitlik ve esenlik ilkelerinin güçlendirilmesi yolunda önemli bir ara durak olmasını temenni etmektedir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, üye işçilerimiz tarafından yurdun çeşitli bölgelerinde hak ve özgürlükleri için sürdürülen haklı ve meşru mücadeleleri ile grev uygulamalarını desteklemekte ve selamlamaktadır."

BELGE 45

TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU SONUÇ BİLDİRİSİ

5 Şubat 2015

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu 05 Şubat 2015 Perşembe günü Ankara'da, Konfederasyon genel merkezinde olağan toplantısını yaparak, çalışma hayatıyla ilgili gündemindeki konuları ve ülkedeki gelişmeleri değerlendirmiş, aşağıdaki hususların duyurulmasına karar vermiştir:

"TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, işçi hak ve özgürlüklerinin önündeki engellerin ortadan kaldırılması, sendikal örgütlenmenin yaygınlaştırılması, çalışanların yaşama ve çalışma koşullarının iyileştirmesi doğrultusunda Konfederasyonumuz tarafından belirlenmiş ve Yönetim Kurulu tarafından en üst düzeyde yetkililere yazılı ve sözlü olarak iletilmiş olan taleplerimiz konusunda somut adımlar atılmasını beklemektedir. Çalışma hayatıyla ilgili gündeme getirilen bazı kanun tasarıları, kamuoyuna yansıyan görüşler, yaşanan uygulamalar karşısında büyük bir kaygı duyulmaktadır.

İşçilerin en kutsal kazanılmış haklarından olan kıdem tazminatı, bugün yine ve yeniden tartışma konusu yapılmak istenmektedir. Kıdem tazminatı, işçilerin ve sendikaların en duyarlı olduğu hakların başında gelmektedir. Kıdem tazminatı Türk İş Hukukuna 1936 tarihli 3008 sayılı İş Kanunu ile girmiştir. Bu hakkın aşındırılması değil, korunması ve geliştirilmesi temel yaklaşım olmalıdır. İşçilerin bilinen tüm tepkisine rağmen, kıdem tazminatında gündeme getirilmek istenen ve hak kayıplarına yol açacak düzenlemeleri işçiler kabul etmeyecektir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, kıdem tazminatına ilişkin olarak yıllardan beri süregelen görüşünü bugün de muhafaza etmekte, Konfederasyonun en üst karar organı genel kurulda alınan kararı bir kez daha hatırlatmakta yarar görmektedir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, "Ailenin ve Dinamik Nüfus Yapısının Korunması" amacıyla Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından hazırlanan kanun taslağında, özel istihdam bürolarının görevlerinin düzenlenerek, faaliyetleri arasına geçici iş ilişkisi kurma yetkisinin verilmesini, gerek usul gerek içeriği itibarıyla doğru bulmamaktadır. Benzeri düzenleme, 2009 yılında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanan bir kanun tasarısı içerisinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne getirilmiş, görüşülerek kabul edilen tasarı, Sayın 11.

Cumhurbaşkanımız tarafından, başta Konfederasyonumuz olmak üzere işçi kesiminin haklı tepkileri dikkate alınarak, onaylanmamıştır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, çalışma hayatının hassas dengelerini gözetmek yerine, geçmişte müzakere edilen ve işçi kesiminin günümüzde de geçerli haklı gerekçelerle karşı çıktığı, özel istihdam bürolarına geçici iş ilişkisi kurma yetkisinin verilmek istenmesini, işçi haklarına ve sendikal örgütlülüğe karşı yeni bir saldırı örneği olarak görmekte ve yapılmak istenen düzenlemelere karşı çıkmaktadır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, çalışma hayatını doğrudan ilgilendiren konularda, sosyal taraflarla herhangi bir görüşme ve yazılı bilgilendirme yapılmadan, üçlü yapının gereği olan sosyal diyalog mekanizması işletilmeden ve görüş istenmeden yasal düzenleme yapılması alışkanlığına dikkat çekmektedir. Sosyal taraflar görüşlerini ancak TBMM çalışmaları sırasında ve sınırlı bir zaman süresinde açıklama imkanı bulabilmektedir. Çalışma hayatını doğrudan ya da dolaylı olarak ilgilendiren tüm konularda, üçlü danışma mekanizmalarına işlerlik kazandırılmalı ve sosyal tarafların etkin katılımına her düzeyde imkan sağlanmalıdır.

TBMM’de görüşülmekte olan ve “İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı kanunlarda Değişiklik” yapılmasına dair Kanun Tasarısında da, özellikle yeraltı maden işyerlerindeki çalışma şartları ve süreleriyle ilgili bazı olumlu değişiklikler yapılmıştır. Ancak, esas itibarıyla iş kazalarının önlenmesine yönelik tedbirleri kapsamaması gereken düzenlemelerde, işçi kesiminin ikazına rağmen, koruyucu malzemesini kullanmayan işçinin tazminatsız olarak iş sözleşmesinin feshedilmesine imkan verilmektedir. Aynı şekilde, örgütlenmenin mümkün olamayacağı, işçinin korumasız kalacağı a-tipik çalışma kapsamında olan uzaktan çalışmanın kabul edilmesi ile sanayiden sayılan işler hariç diğer işlerde günlük gece çalışma süresinde 7,5 saatlik sınırın kaldırılması da, TÜRK-İŞ başkanlar Kurulu tarafından, esnek istihdamı amaçlayan kabul edilemez düzenlemeler olarak görülmektedir.

Soma'da meydana gelen işkazası sonucu kapatılan maden ocaklarında şehit olan ve işten çıkarılan yaklaşık 2.850 işçinin, başta kıdem tazminatı olmak üzere tüm yasal hakları bir an önce ödenmelidir.

Siyasal iktidar, işçi haklarına yönelik bakış açısını, Bakanlar Kurulu kararıyla grev erteleyerek bir kez daha ortaya koymuştur. Grev hakkı, işçi sınıfının büyük mücadeleler sonunda elde ettiği bir haktır. Onayladığımız uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınmıştır. Anayasa değişikliği paralelinde grevle ilgili yasal kısıtlamaların kaldırıldığı resmi belgelerde ileri sürülürken, grev hakkının kullanımı hükümet tarafından engellenmektedir. Geçmişte Konfederasyonumuza üye sendikalarımızın THY grevi ve Paşabahçe grevi, hiçbir ilgisi olmasına rağmen "genel sağlık ve milli güvenlik" gerekçe gösterilerek Bakanlar Kurulu tarafından ertelenmişti. Şimdi de metal işkolunda yine grev erteleme kararı alınmıştır. Bu grev erteleme değil açıkça grev yasağıdır. Grev hakkının kullanımının açıkça ortadan kaldırılmasıdır. Türkiye işçi sınıfı buna karşı tepkisini ulusal ve uluslararası her platformlarda kararlılıkla ortaya koymaya devam edecektir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, G20 Zirvesi platformunda 2015 yılı Türkiye Dönem Başkanlığını ülkemiz ve işçi hareketi açısından önemli bir fırsat olarak değerlendirmektedir. Bu kapsamda, L20 Organizasyon Komitesini oluşturan üç işçi konfederasyonunun birlikte çalışmaları, emek kesiminin karşı karşıya bulunduğu sorunların aşılması ve uluslararası sendikal hareket ile birlikte politika geliştirilmesi açısından yararlı olacaktır. TÜRK-İŞ, taleplerin ulusal ve küresel boyutta takipçisi olmaya devam edecektir.

Dünyada ve Türkiye'de yaşanan gelişmeler, uygulanan ekonomik ve sosyal politikalar, başta ücretli çalışanlar olmak üzere dar ve sabit gelirli tüm kesimleri olumsuz etkilemektedir. 2015 yılında geçerli olmak üzere işçi kesiminin muhalefeti ve fakat işveren-hükümet temsilcileri tarafından belirlenen asgari ücret yetersizdir. Emekli maaşlarına enflasyon oranında zam yapılması farklı gelir düzeylerinde var olan eşitsizliği artırmıştır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, insan onuruna yaraşır bir gelir düzeyi tespit edilmeden ve gelirler buna uygun olarak yeniden düzenlenmeden, enflasyon oranındaki artışın, geçim şartlarını iyileştirmediği, gelir dağılımını daha da adaletsiz kıldığı görüşündedir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, sağlık hizmetlerinden yararlanma aşamasında, özellikle düşük gelirli sigortalıların kısıtlı aile bütçesinden ödemek durumunda bırakıldıkları katkı payı ve ilave ücretin kaldırılması gerektiğini savunmaktadır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, yürürlük süresi 2015 yılında başlayan kamu kesimi toplu iş sözleşmelerinde, üye işçilerimizin emeklerinin karşılığının alınması ve insan onuruna yaraşır bir yaşama düzeyini sağlamak üzere, geçmiş dönemlerde olduğu gibi, birlikte davranılmasını kararlaştırmıştır. Bu kapsamda, işkolu barajı nedeniyle, örgütlü bulundukları işyerlerinde bile toplu iş sözleşmesi yapabilme yetkisini kaybedebilecek sendikaların sorununa çözüm bulunması için sürdürülen çalışmalar desteklenmektedir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, özellikle kıdem tazminatı ve özel istihdam büroları aracılığıyla geçici iş ilişkisi kurulması konularında dikkat çekmek ve kazanılmış hakların korunmasında ve geliştirilmesinde kararlılığımızı göstermek amacıyla, öncelikle 6 bölge merkezinde kitlesel basın toplantısı yapılmasını kararlaştırmıştır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, muvazaalı olarak taşeron işçisi adı altında çalıştırılan karayolu işçilerinin, kesinleşmiş yargı kararına rağmen kadroya alınmamaları nedeniyle verdikleri mücadeleyi, Ağaç-İş Sendikasının örgütlü olduğu, Kastamonu'da faaliyet gösteren Kronospan Grup SFC Entegre Orman Ürünleri San.A.Ş.'nin 230 işçiyle sürdürdüğü grev ile işçilerimiz tarafından yurdun çeşitli bölgelerinde hak ve özgürlükleri için sürdürülen haklı ve meşru mücadeleleri desteklemekte ve selamlamaktadır."

BELGE 46

TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU SONUÇ BİLDİRİSİ

9 Nisan 2015

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu 09 Nisan 2015 Perşembe günü Ankara'da, Konfederasyon genel merkezinde olağan toplantısını yapmış, gündemindeki konuları görüşerek aşağıdaki hususların duyurulmasına karar vermiştir:

Geçmişte acısını ve bedelini toplum olarak ağır biçimde ödediğimiz terör ve şiddet hareketlerini kınıyoruz. Demokrasi ve hukuk devletini ortadan kaldırmaya, korku ve endişeyi egemen kılarak toplumsal dayanışmayı bozmaya yönelik bu eylemlere karşı gerekli tüm tedbirler alınmalıdır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu "1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü"-nün, yaşanan tecrübeler ışığında ve Konfederasyonumuz öncülüğünde, toplumun emek ve demokrasiden yana tüm kesimlerinin katkı ve katılımıyla 81 ilde kutlanması kararını almıştır. Geçmiş yıllarda 1 Mayıs İstanbul Taksim'de emek örgütleri tarafından barış içinde birlikte kutlanmıştır. Taksim'in emek örgütlerine kapatılmış olması doğru ve demokratik bir yaklaşım değildir. Emek kesiminin sorunlarının, talep ve beklentilerinin kitlesel coşkuyla dile getirileceği "1 Mayıs" bu yıl merkezi düzeyde Konfederasyonumuzca, maden işçilerinin art arda yaşadığı iş cinayetleri de göz önünde bulundurularak, madencilerin şehri "emeğin başkenti" Zonguldak'da kutlanacaktır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, 07 Haziran 2015 Pazar Günü yapılacak Türkiye Genel Seçimlerinin, ülke geleceğini belirlemek bakımından yamsal öneme sahip olduğu görüşündedir. Seçim sürecinin barış ve huzur içinde gerçekleşmesi için, tüm tarafların siyasal söylemlerinde ve davranışlarında duyarlı olması, başta işçi sınıfı olmak üzere toplumun tüm kesimlerinin beklentisidir.

Siyasal Partiler, ülke ve çalışma hayatıyla ilgili görüşlerini ve çözüm önerilerini, seçim döneminde kamuoyu ile paylaşacaktır. Halkımız, yaşadığı hayat gerçekliği ve engin sağduyusuyla bunları değerlendirecek ve kararını verecektir. Seçim sürecinin demokratik olgunluk içinde sonuçlanmasını temenni ediyoruz.

Ülkemizde 14 milyon sigortalı işçi, 6,5 milyon işçi emeklisi, dul ve yetimi, 3,1 milyon işsiz, kayıtdışı istihdam edilen 3,4 milyon ücretli bulunmaktadır. Üzüntüyle belirtmek gerekir ki, aileleriyle birlikte toplumda önemli ağırlığı bulunan işçilerin ve sendikacıların TBMM’de yeterli sayıda temsil edilme imkanı bulamaması hayal kırıklığına yol açmıştır.

TBMM’de görüşülen “İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” kabul edilerek yasalaşmıştır. Çalışma hayatına ilişkin yapılan ve kabul edilen düzenlemelerin büyük bir bölümü genel kurulda, Konfederasyonumuzun savunduğu görüş ve talepleri dikkate alınarak, TBMM’de grubu bulunan siyasal partilerin ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı’nın olumlu yaklaşımı ve katkılarıyla gerçekleştirilmiştir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu’nun 05 Şubat 2015 günlü toplantısında alınan “özellikle kıdem tazminatı ve özel istihdam büroları aracılığıyla geçici iş ilişkisi kurulması konularında dikkat çekmek ve kazanılmış hakların korunmasında ve geliştirilmesinde kararlılığımızı göstermek amacıyla” kararına göre, 8 ilde yapılan kitlesel basın toplantıları, hedeflenen sonucun alınmasında etkili olmuştur. Tüm teşkilatımızın katkı ve katılımları ile Yönetim Kurulu’nun girişimleri olumlu sonuçlanmıştır. Birlik ve dayanışma içinde verilen mücadele önümüzdeki günlere olumlu yansıtacak ve yol gösterici olacaktır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, yürürlük süresi 2015 yılında başlayan kamu kesimi toplu iş sözleşme müzakerelerinde geline aşamayı değerlendirilmiş, işçilerin beklentisi doğrultusunda, bir an önce bağtlanması için çalışmaların devam ettirilmesi görüşünde birleşmiştir.

Vergideki adaletsiz yapı toplu iş sözleşmelerini de çıkmaza sokmakta, vergi kesintileri nedeniyle işçilerin eline geçen ücreti aylar itibarıyla giderek eksilmektedir. Ücretli çalışanlar üzerindeki ağır vergi yükünün hafifletilmesi için gerekli düzenleme yapılmalıdır.

Kamu kesiminde altı aydan fazla çalışan geçici işçiler kadroya alınmasına karşın, 5 ay 29 günden az çalışan geçici, kampanya ve mevsimlik işçiler sürekli işçi kadrosuna alınmamıştır. Bu uygulama gözden geçirilmeli, gerektiğinde işyerinin ihtiyaç duyduğu durumlarda 6 aydan fazla süreler için de geçici işçi çalıştırılması imkanı sağlanmalıdır. Geçici işçiler eliyle görülecek işler alt işverene verilmemelidir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, muvazaalı olarak taşeron işçisi adı altında çalıştırılan karayolu işçilerinin, kesinleşmiş yargı kararı ve yapılan açıklamalar doğrultusunda -bir an önce- kadroya alınmaları sürecinin başlatılmasını talep etmektedir. Özel güvenlik çalışanlarının istihdam dışında bırakılmasına yol açabilecek düzenlemeler yerine, sektörün sıkıntılarının çözümü ve çalışanlarının özlük haklarının güvence altına alındığı kapsamlı bir kanun çıkarılmalıdır. Ağaç-İş Sendikasının örgütlü olduğu, Kastamonu'da faaliyet gösteren Kronospan Grup SFC Entegre Orman Ürünleri San. AŞ'nin 230 işçiyle sürdürdüğü grevin başarıya ulaşması için, manevi desteğin yanı sıra maddi destek de sendikalarımız tarafından yerine getirilmektedir. Bakırköy Belediyesi'nde çalışan 12 işçimizin sürdürdüğü grevi de destekliyoruz. Son örneklerini TEM Kocaeli Araç Muayene İstasyonunda 48 işçi, İzmir SF Leather Deri Tekstil San. Tic. Ltd. Şti.de 14 işçi ile yaşadığımız, sendikal örgütlenme nedeniyle işten çıkarmalara son verilmelidir. Aynı biçimde, İzmir Bayraklı Belediyesi'nde çalışan taşeron işçilerinin sendika üyesi olmaları nedeniyle işten atılmaları sendikal örgütlenme hakkına yapılmış saldırının yeni bir örneğidir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, işçilerimiz tarafından yurdun çeşitli bölgelerinde hak ve özgürlükleri için sürdürülen haklı ve meşru bütün mücadeleleri desteklemekte ve selamlamaktadır.

BELGE 47

TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU SONUÇ BİLDİRİSİ

Ankara, 13 Ekim 2015

13 Ekim 2015 tarihinde Ankara'da toplanan TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu toplantısında gündemde yer alan konular ve Ankara Gar Meydanında yaşanan patlama ve terör olayları görüşülmüştür.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, Ankara'daki kalles saldırı olmak üzere tüm terör olaylarında hayatını kaybeden ve yaralananlardan dolayı derin üzüntü duymaktadır. Yaşanan katliamın hemen ardından TÜRK-İŞ'in yas ilan ettiğini ifade eden Başkanlar Kurulu, ölenlere Allah'tan rahmet, yakınlarına ve ülkemize başsağlığı ve sabırlar dilemektedir. Yaralananlara acil şifalar dilemektedir.

Ülkemizin birliği ve milletimizin huzurunun bozulmak istendiğine dikkat çeken TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu; iktidar, muhalefet, sivil toplum örgütleri ve diğer tüm kesimleri teröre karşı birlik ve dayanışma içerisinde hareket etmeye, ülkemizde kutuplaşmaya neden olabilecek yaklaşımlardan kaçınmaya, çağırmaktadır.

Tren garında katliama dönüşen, ülkemizin birliğine, insanlarımızın canına ve ülkemiz demokrasisine kasteden, ülkemizi bir kaos ortamına sürüklemeyi hedefleyen terörü en ağır şekilde kınamakta, lanetlemektedir. Terör şebekelerinin ve faillerinin en kısa zamanda bulunmasını, adalete teslim edilmesini talep etmektedir.

Kökenimiz, siyasi düşüncemiz ya da inancı ne olursa olsun 78 milyon insanımızın tek ülke ve bayrak altında kardeş olduğunu ifade eden TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, vatandaşlarımızın vicdanı açısından son derece önemli olan adaletin ve vatandaşlarımızın can güvenliğinin sağlanmasını, bunun için gerekli tüm önlemlerin tam olarak alınmasını talep etmektedir.

Siyasi partilerin seçim bildirgelerinde yer alan ekonomik ve sosyal haklara yönelik taahhütlerin memnuniyet verici olduğunu belirten TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, bu taahhütlerin sözde kalmamasını, kurulacak olan hükümet programında da mutlaka yer almasını talep etmektedir.

Taşeron İşçilerin sorunlarına kalıcı çözümün getirilmesini, asıl iş ve yardımcı iş ayrımının en kısa sürede yapılmasını, muvazaalı çalış-

tırmaya son verilmesini, taşeron işçilerinin toplu iş sözleşmelerinin yapılması sürecinde yaşanan sorunların giderilmesini talep etmektedir.

Başta Soma ve Ermenek olmak üzere işyerlerinde meydana gelen iş kazalarından ders çıkarılmadığına, 2015 yılının ilk dokuz ayında iş kazaları ve Meslek hastalığı sonucunda 1317 işçimizin hayatını kaybettiğine dikkat çeken Başkanlar Kurulu, güvenli işyerleri ve çalışma ortamının sağlanması için ilgili tüm kesimleri sorumluluklarını yerine getirmeye çağırılmaktadır.

Başkanlar Kurulu, 03-06 Aralık 2015 tarihlerinde gerçekleştirilecek TÜRK-İŞ 22. Olağan Genel Kurulu hazırlıklarını değerlendirmiştir. TÜRK-İŞ Ana Tüzüğü'nün tarihi ile ekonomik sosyal ve hukuk alanında çalışmalarımıza yön veren 24 temel ilkenin güncellenmesi ile ilgili komisyon kurulması kararlaştırılmıştır.

Başkanlar Kurulu, 2008 ekonomik Krizinden bu yana Dünya ekonomisine yön vermek üzere toplanan ve 15-16 Kasım tarihinde Türkiye'nin ev sahipliğinde Antalya'da gerçekleştirilecek olan G20 Zirvesi sürecinde TÜRK-İŞ'in başkanlığında yürütülen L20 çalışmalarına büyük önem vermekte; G20 Liderlerinden örgütlenme özgürlüğü, gelir adaleti, işyerlerinde güvenlik ve insan onuruna yakışır iş oluşturulmasını beklemektedir.

BELGE 48

ANAYASA HAZIRLIKLARINA İLİŞKİN TÜRK-İŞ GÖRÜŞ, TESPİT VE ÖNERİLERİ

Ankara, 29 Aralık 2011

CONTENTS
Original Articles
The Role of the Physician in the Prevention of Disease
The Role of the Physician in the Treatment of Disease
The Role of the Physician in the Management of Disease

ANATOMY
The Role of the Physician in the Prevention of Disease
The Role of the Physician in the Treatment of Disease
The Role of the Physician in the Management of Disease

PHYSIOLOGY
The Role of the Physician in the Prevention of Disease
The Role of the Physician in the Treatment of Disease
The Role of the Physician in the Management of Disease

PATHOLOGY
The Role of the Physician in the Prevention of Disease
The Role of the Physician in the Treatment of Disease
The Role of the Physician in the Management of Disease

PHARMACOLOGY
The Role of the Physician in the Prevention of Disease
The Role of the Physician in the Treatment of Disease
The Role of the Physician in the Management of Disease

CLINICAL MEDICINE
The Role of the Physician in the Prevention of Disease
The Role of the Physician in the Treatment of Disease
The Role of the Physician in the Management of Disease

CLINICAL SURGERY
The Role of the Physician in the Prevention of Disease
The Role of the Physician in the Treatment of Disease
The Role of the Physician in the Management of Disease

CLINICAL PATHOLOGY
The Role of the Physician in the Prevention of Disease
The Role of the Physician in the Treatment of Disease
The Role of the Physician in the Management of Disease

CLINICAL PHYSIOLOGY
The Role of the Physician in the Prevention of Disease
The Role of the Physician in the Treatment of Disease
The Role of the Physician in the Management of Disease

CLINICAL ANATOMY
The Role of the Physician in the Prevention of Disease
The Role of the Physician in the Treatment of Disease
The Role of the Physician in the Management of Disease

CLINICAL CHEMISTRY
The Role of the Physician in the Prevention of Disease
The Role of the Physician in the Treatment of Disease
The Role of the Physician in the Management of Disease

Konfederasyonumuz; cumhuriyetimizin temel niteliklerini düzenleyen hükümler çerçevesinde; çağdaş ve demokratik ilkeleri benimseyen, toplumsal ve bireysel özgürlükleri esas alan, hukukun üstünlüğü temelinde oturan, erkler arasındaki denge ve ahengi koruyan, uygarlık yolunda değişime ve gelişime açık, toplumumuzun temel değerleriyle bütünleşmiş, demokratik, ekonomik ve sosyal hakların özgürce kullanılmasına imkân sağlayacak anayasa hazırlıklarına, toplumsal uzlaşıda yer alarak katkı vermeye hazırdır.

1982 Anayasası şimdiye kadar onyedide defa değiştirilmiş olmasına rağmen 12 Eylül Hukukuna egemen olan "yasaklayıcı" yaklaşımların etkisinden kurtulamamıştır. Bugüne kadar yapılan değişiklikler demokratikleşme doğrultusunda pek çok olumlu yan içerse de anayasa, devlet ile toplum arasında olması gereken mutabakat belgesi haline gelememiştir.

Devletin varlık nedeni, toplumu oluşturan bireylerin refah ve huzurudur. Bu nedenle hazırlanacak anayasa toplumun tüm kesimlerinin temel hak ve özgürlüklerini güvence altına almalı; bu yönü ile çağdaş demokrasilerin temel ilke ve kurumlarının tamamını kapsamalı, özellikle demokratik yapının oluşmasına katkı sağlayan sivil toplum kuruluşlarının ve toplumun farklı kesimlerini temsil eden bireylerin veya grupların söz söyleme, ekonomik ve siyasi katılım haklarını genişletmelidir. Bu bağlamda örgütlü kesimler başta olmak üzere toplumun tüm kesimlerinin anayasa hazırlık sürecine etkin katılımlarının sağlanmasına, şeffaf ve demokratik bir tartışma sürecinin işletilmesine azami ölçüde özen gösterilmelidir.

Hazırlanacak anayasa, çalışanlar açısından; özellikle işçi-işveren arasında uluslararası normların benimsediği hükümlere dayalı, çalışanların örgütlenme ve toplu hareket haklarına imkân veren bir felsefe sahip olmalı ve toplumsal dengeleri gözetmelidir.

Anayasa, temel hak ve özgürlükler bakımından engelleyici, sınırlayıcı ve yasaklayıcı yaklaşımlardan arındırılmalı; bir yandan temel hak ve özgürlükler tanınırken diğer yandan bunların kâğıt üstünde değil gerçekten kullanılabilir olmasını sağlayıcı yollar açılmalıdır.

Devletin, sosyal ve ekonomik koşulların geliştirilmesinde alacağı rol “sosyal devlet” kavramı ile birlikte yeniden kurgulanmalı ve değerlendirilmelidir.

Anayasa, detay değil çerçeve düzenlemeler içermelidir. Detay unsurlar hukuk tekniği gereğince kanunlara ve kanunlar hiyerarşisini takip eden diğer normlara bırakılmalıdır. Kuşkusuz ki, detayı olmayan anayasayı “az madde içeren”, “kısa” ve “öz” bir metin olarak algılamak doğru değildir. Anayasanın az madde içermesi veya kısa olması, anayasanın içinde bulunmasına gerek olmayan, doğrudan kanunla düzenlenebilecek hususların anayasa metnine dâhil edilmemesi anlamındadır.

Anayasa içinde yer alacak konular devletin kuruluş esasları, çağdaş demokratik yaklaşımlar ve yaşanan olumsuz deneyimler gözönünde tutularak; devletin organları ile kişilerin temel hak ve özgürlük alanlarını ve buna bağlı olarak siyasal, ekonomik ve sosyal haklar gibi alanları düzenlemelidir.

1982 Anayasasıyla, işçilerin örgütlü yapıları olan sendikaların hareket alanları daraltılmıştır. İşçilerin hak ve özgürlükleri, anayasadan başlayarak, anayasanın temel mantığını esas alan yasakçı bir çerçeveye sığdırılan kanunlarla kısıtlanmıştır. İşçilerin çalışma hakkının bir yansıması olarak sendikalara üye olması ve toplu iş sözleşmesi hakkına erişmesi ve özellikle grev hakkının kullanımı noktasında sorunlar bulunmaktadır. 1982 Anayasası ile “grev hakkı”; “menfaat grevine” indirgenerek “hak grevi” yasaklanmıştır. Sendikal hakların kullanımı bir bütün olup, hak grevinin olmadığı bir sistem eksik ve sakattır.

1982 Anayasası ile işçiler açısından önemli hak daralmalarının yaşandığı diğer bir alan, düşünce ve ifade özgürlüğünün birlikte kullanılması somut ifadesi olan toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde karşılaşılan olumsuzluklardır. İfade özgürlüğünün gerek bireysel ve gerekse toplu kullanımı demokratik toplum olmanın en önemli unsurlarından biridir. İfade özgürlüğünün bireysel ya da birlikte kullanımı, sadece toplumun örgütlü kesimleri için değil, bir duygu ya da düşünceyi ifade etmek için geçici olarak bir araya gelen ve barışçıl yollarla sesini

duyurmaya çalışan örgütsüz kişi/kişiler için de serbestçe kullanılabilir olmalıdır.

Demokratik toplumların ve çağdaş hukuk düzenlerinin sağlıklı olarak varlığını sürdürmesi ve gelişmesini sağlayan belirleyici özelliklerden biri de, temel insan hakkı olan düşünce, inanç ve kanaatlerin bireysel ve kitlesel olarak açıklanmasında, yayılmasında ve örgütlenmesinde geniş bir özgürlük alanı tanınmasıdır.

BİZE GÖRE;

1. Anayasanın ilk dört maddesi aynen muhafaza edilmelidir.
2. Devletin üniter yapısı korunmalıdır.
3. Temel hak ve hürriyetlerin kullanımını zorlaştıran engeller kaldırılmalı; devlet ile vatandaş arasındaki ilişkilerde, ağırlık bireyden yana olmalı, bireyin hak ve ödevleri, bireyi önceleyen bir yaklaşımla düzenlenmelidir. Temel haklar içerisinde yer alan sağlık, sosyal güvenlik ve sendika hakları başta olmak üzere; insan hak ve özgürlükleri, devleti korumak adına sınırlanıp, zedelenmemelidir.
4. Çalışanların devlet ile mutabakatına ilişkin hususlar ayrı bir bölümde düzenlenerek anayasa teminatı altına alınmalıdır. Bu çerçevede:
 - Sendika kurma, üye olma-çekilme, sendikal faaliyetler, toplu iş sözleşmesi ve grev haklarına getirilen kısıtlar ILO'nun onaylanmayan sözleşmelerinin onaylanması, Avrupa sosyal Şartı'na konulan çekincelerin kaldırılması; Türkiye'nin onayladığı uluslararası sözleşmelerin iç hukukumuzda uygulanabilir hale getirilmesi yoluyla kaldırılmalıdır.
 - Çalışanlara insan onuruna yakışır iş ve yaşam sağlamak için başta iş güvencesi, sosyal güvenlik, sağlık, eğitim, iş sağlığı ve güvenliği hakları fırsat eşitliği içinde geliştirilmeli, işçilerin yönetime katılması sağlanmalıdır.
 - Tam istihdamı hedef alan insan odaklı politikalar öncelikle uygulanmalıdır.

- Ücrette adaletin sağlanması gelir dağılımının düzeltilmesi ve gelirin yeniden dağılımı için düzenlemeler yapılmalı; asgarî ücretin tespitinde çekirdek ailenin geçim şartları gözönünde bulundurulmalıdır.
- Vergi yükü dengelenmeli, vergi adaleti sağlanmalıdır.
- İşçilerin kıdem tazminatı hakkı anayasal güvence altına alınmalıdır.
- Grev yasakları ve hak grevinin önündeki anayasal engel kaldırılmalıdır.
- Ekonomik ve Sosyal Konsey'in etkinliği artırılmalıdır.
- Yüksek Hakem Kurulu özerk Anayasal kuruluş haline getirilmelidir.
- İşçi memur ayrımı tartışmaları sonlanmalı, "memur" tanımı açık ve kesin ifadelerle hükme bağlanmalıdır. Kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli devlet işlerini kamu erki kullanma yetkisinde dayanarak yürütenler "memur" olarak istihdam edilmeli, bunun dışında kalanlar kamu hizmeti görseler bile "işçi" sayılmalıdır.
- Sivil toplum örgütü yöneticilerinin milletvekili seçilmeleri halinde görevlerini sürdürmeleri imkânı getirilmelidir. Demokratik kitle örgütleri, sivil toplumun bütün alanlarını özgürce temsil edebilmelidir.

5. Hak arama özgürlüklerinin önü açılmalı, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu yetkisi kullanan görevlilerin her türlü istisna ve imtiyazlarından arındırılarak hukuk önünde hesap verebilir olmaları anayasal teminat altına alınmalıdır.

6. Seçim sisteminde, parlamentoda daha geniş temsile imkân veren uygun bir baraj oranı tespit edilmeli, milletvekili dokunulmazlığı kaldırılmalıdır.

7. Ayrımcılığın her türü ile mücadele etmek ve eşitliği sağlamak için fiilen gerçekleştirilebilir önlemler alınmalıdır. Elverişsiz konumda bulunan; yaşlılar, özürlüler ve çocuklar için özel güvenceler sağlanmalı; sosyal güvenlik ve sağlık hakları piyasa koşullarına bırakılmamalıdır. Sosyal hakların sağlanabilmesinde kaynakların yetersizliği ölçü olmaktan çıkarılmalı, "Sosyal Devlet" ilkesinin içi doldurulmalı, tam olarak hayata geçirilmeli ve çalışanların aileleri ile birlikte insan onuruna yaraşır bir hayata kavuşmalarını sağlayacak düzenlemeler yapılmalıdır.

BELGE 49

TOPLU İŞ İLİŞKİLERİ YASA TASARISI

8 Ekim 2012

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması

"Çalışma Hayatının gelecek on yıllardaki şekillenişini belirleyecek olan Toplu İş İlişkileri Yasa Tasarısı, gündeme geldiği ilk günden itibaren çalışma yaşamının tüm kesimlerinde olduğu gibi TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu ve teşkilatımızda da ayrıntılı bir şekilde tartışılmış ve tartışılmaya da devam edilmektedir. Çalışma yaşamımızın demokratikleştirilmesi sürecinde en ileri mesafenin katedilebilmesi açısından yapılan bu tartışmalar, geçtiğimiz Cuma gününden itibaren bazı gazetelerde gerçeği yansıtmayan yorumlarla birlikte yer almış ve gerek Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, gerekse diğer işçi ve işveren örgütleri ile sürdürdüğümüz kimi müzakere başlıkları konusunda kafa karışıklığına yol açacak bir biçime büründürülmüştür.

TÜRK-İŞ, aşağıda sıralanan konu başlıkları çerçevesinde yarın 11.30'da diğer sosyal taraflarla birlikte Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik ile görüşmelerde bulunacak, sorunun çözülmemesi halinde Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile görüşülecek ve haklı taleplerin karşılık bulmaması halinde TÜRK-İŞ, tasarı yasalaştıktan sonra yol haritasını belirleyecektir.

1- 01.01.2012 tarihinden itibaren yetki isteyip alamayan sendikalara 2009 Temmuz istatistiği esas alınarak yetkilerinin ve ilmesinde mutabakat sağlanmıştır. Ancak yeni Kanunun yürürlüğe girme tarihiyle Bakanlıkça yayımlanacak Ocak 2013 istatistiği arasındaki üç aylık dönemde barajın sıfır olması konusu çeşitli kesimlerce sık sık ile getirilmektedir. TÜRK-İŞ bu yaklaşıma karşıdır. Yapılması gereken, sosyal tarafların daha önce mutabık kaldıkları gibi, Temmuz 2009 istatistiğine göre yetki almış sendikaların yeni Kanunu'nun yayımı tarihinden itibaren üç yıl süreyle baraj koşuluna tabi olmamalarıdır.

2- 30 işçi ve daha az işçi çalıştıran işyerlerinde işçilerin sendikal haklarını düzenleyen fıkra tasaridan çıkarılarak işçilerin sendikal tazminat alma hakları ortadan kaldırılmak istenmektedir. Ülkemizde işverenin ezici çoğunluğu 30 ve daha az işçi çalıştıran yerlerdir. Bu düzenlemeye imkan verilmesi halinde bu sayıdaki işyerlerinde sendikal örgütlenme imkansız hale gelecektir. TÜRK-İŞ bu yaklaşıma karşıdır.

3- Sendika kurucusunun, sendikanın kurulacağı işkolunda çalışıyor olması hükmü kaldırılmak istenmektedir. Bu koşul kalktığında, o iş kolunda çalışmayan kişiler özelliklerini bilmedikleri bir işkolunda sendika kurucusu olabileceklerdir. TÜRK-İŞ bu yaklaşıma karşıdır.

4- Tasarının 74. maddesinde, grev uygulaması halinde mahalin en büyük mülki amirleri halkın günlük yaşamı için zorunlu olan ve aksaması muhtemel hizmet ve ihtiyaçları karşılayacak tedbirleri almakla görevlendirilmişlerdir. İşveren kesimi, bu maddeye grev yapılan işyerinin önünde işçilerin bekleme çadırı kurmasının engellenmesi yönünde düzenleme yapılmasını istemektedir. TÜRK-İŞ bu yaklaşıma karşıdır.

5- Tasarıda, yetki talebinde bulunan bir sendikanın işverence işkoluna itiraz edildiğinde bu itiraz bekletici mesele sayılmamaktadır. Yetki talebinde bulunmuş sendikanın yetkisine yapılan itiraz da bekletici mesele sayılmamalıdır.”

BELGE 50

TÜRK-İŞ GAZETELERE İLAN VEREREK, TBMM'YE ÇAĞRIDA BULUNDU

11 Ekim 2012

“Çalışma Hayatının gelecek on yıllardaki şekillenişini belirleyecek olan Toplu İş İlişkileri Yasa Tasarısı, gündeme geldiği ilk günden itibaren çalışma yaşamının tüm kesimlerinde olduğu gibi TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu ve teşkilatımızda da ayrıntılı bir şekilde tartışılmış ve tartışılmaya da devam edilmektedir. Çalışma yaşamımızın demokratikleştirilmesi sürecinde en ileri mesafenin katedilebilmesi adına yapılan bu tartışmalar, geçtiğimiz Cuma gününden itibaren bazı gazetelerde gerçeği yansıtmayan yorumlarla birlikte yer almış ve gerek Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, gerekse diğer işçi ve işveren örgütleri ile sürdürdüğümüz kimi müzakere başlıkları konusunda kafa karışıklığına yol açacak bir biçime büründürülmüştür.

TÜRK-İŞ, aşağıda sıralanan konu başlıkları çerçevesinde yarın 11.30’da diğer sosyal taraflarla birlikte Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik ile görüşmelerde bulunacak, sorunun çözülmemesi halinde Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile görüşülecek ve haklı taleplerin karşılık bulmaması halinde TÜRK-İŞ, tasarı yasalaşmadan yol haritasını belirleyecektir.

1- 01.01.2012 tarihinden itibaren yetki isteyip alamayan sendikalara 2009 Temmuz istatistiği esas alınarak yetkilerinin verilmesinde mutabakat sağlanmıştır. Ancak yeni Kanunun yürürlüğe giriş tarihiyle Bakanlıkça yayımlanacak Ocak 2013 istatistiği arasındaki üç aylık dönemde barajın sıfır olması konusu çeşitli kesimlerce sık sık dile getirilmektedir. TÜRK-İŞ bu yaklaşıma karşıdır. Yapılması gereken, sosyal tarafların daha önce mutabık kaldıkları gibi, Temmuz 2009 istatistiğine göre yetki almış sendikaların yeni Kanunu’nun yayımı tarihinden itibaren üç yıl süreyle baraj koşuluna tabi olmamalarıdır.

2- 30 işçi ve daha az işçi çalıştıran işyerlerinde işçilerin sendikal nedenle işten atılmaları halinde işe iade davası açma haklarını düzenleyen fıkra tasarıdan çıkarılarak işçilerin sendikal tazminat alma hakları ortadan kaldırılmak istenmektedir. Ülkemizde işyerlerinin ezici çoğunluğu 30 ve daha az işçi çalıştıran yerlerdir. Bu düzenlemenin yapılması halinde bu sayıdaki işyerlerinde sendikal örgütlenme imkansız hale gelecektir. TÜRK-İŞ bu yaklaşıma karşıdır.

3- Sendika kurucusunun, sendikanın kurulacağı işkolunda çalışıyor olması hükmü kaldırılmak istenmektedir. Bu koşul kalktığında, o iş kolunda çalışmayan kişiler özelliklerini bilmedikleri bir işkolunda sendika kurucusu olabileceklerdir. TÜRK-İŞ bu yaklaşıma karşıdır.

4- Tasarının 74. maddesinde, grev uygulaması halinde mahalin en büyük mülki amirleri halkın günlük yaşamı için zorunlu olan ve aksaması muhtemel hizmet ve ihtiyaçları karşılayacak tedbirleri almakla görevlendirilmişlerdir. İşveren kesimi, bu maddeye grev yapılan işyerinin önünde işçilerin bekleme çadırı kurmasının engellenmesi yönünde düzenleme yapılmasını istemektedir. TÜRK-İŞ bu yaklaşıma karşıdır.

5- Tasarıda, yetki talebinde bulunan bir sendikanın işverence işkoluna itiraz edildiğinde bu itiraz bekletici mesele sayılmamaktadır. Yetki talebinde bulunmuş sendikanın yetkisine yapılan itiraz da bekletici mesele sayılmamalıdır.”

BELGE 50

TÜRK-İŞ GAZETELERE İLAN VEREREK, TBMM'YE ÇAĞRIDA BULUNDU

11 Ekim 2012

TÜRK-İŞ, kuruluşundan günümüze işçilerin hizmetinde geçirdiği 60 yıllık dönemde ülke menfaatlerini her şeyin üzerinde tutan bir misyon üstlenmiş, çalışma hayatının bütün sorunlarına bu perspektif içinde yaklaşmıştır.

TÜRK-İŞ, 21.yüzyılın uzlaşma çağı olduğu bilincinden hareketle sorunları öncelikle sosyal taraflar ile görüşerek çözmeye çalışmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nda görüşülmekte olan Toplu İş İlişkileri Kanun Tasarısı ile ilgili olarak yıllardır sürdürülen çalışmalarda da TÜRK-İŞ'in tavrı bu olmuştur. Bu tasarı, TÜRK-İŞ'in bütünüyle benimsemediği ancak sosyal taraflarla asgari müstereklerde bulunduğu bir tasarıdır.

Şubat 2012'den itibaren Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından sendikalara toplu iş sözleşmesi yapma yetkisi verilmeyerek ağırlaştırılan bir ortamda müzakereler sürdürülürken, tasarıda önergelerle yapılacağı öğrenilen düzenlemeler TÜRK-İŞ topluluğunun endişe ve huzursuzluğunu artırmıştır.

Şöyle ki:

1- Sendikanın kurulacağı iş kolunda çalışmayan, işçi olmayan insanların sendika kurabilmesinin Türk çalışma hayatına kazandıracağı hiçbir şey olamaz. Böyle bir durumda ortaya, sendika görüntüsü altında yüzlerce kuruluş çıkacak, çalışma hayatı kendini daha büyük bir kaostan içinde bulacaktır.

2- 30 ve daha az işçi çalıştıran işyerlerinde işçilerin sendikal nedenle işten atılmaları halinde işe iade davası açma haklarını düzenleyen fıkra tasarıdan çıkarılarak işçilerin sendikal tazminat alma hakları ortadan kaldırılmaktadır. Böylelikle 30'dan az işçi çalıştırılan işyerlerinde örgütlenmenin önü kesilmekte, milyonlarca işçinin temel insan hakkı olan örgütlenme özgürlüğü ellerinden alınmaktadır.

3- Tasarının yayımı tarihinden itibaren bir süre sendikal barajlarla ilgili düzenleme askıya alınmakta, bu yolla da bazı sendikaların

yetkili kılınması sağlanmaya çalışılırken, sistem bozulmakta, ilkeler çiğnenmektedir.

4- Grev yapan işçilerin iş yerinin önüne kuracakları çadır dahi yasaklanmaktadır.

5- Sendikaların yetki müracaatına işverenlerce yapılacak itirazlarla toplu iş sözleşme sürecinin önü kesilmektedir.

TÜRK-İŞ, yaptığı bu uyarıları çalışma hayatının barış içinde devam etmesi için bir ön koşul olarak görmektedir.

TÜRK-İŞ, sendikal örgütlenmenin önündeki engellerin kaldırılmasının demokratikleşme çabalarına katkı sağlayacağına inanmaktadır.

TÜRK-İŞ, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin bu haklı isteklerini dikkate almasını talep etmektedir.

BELGE 51

SENDİKA VE TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ KANUNU DEĞİŞİKLİKLERİ

17 Ekim 2012

TBMM Grup Başkan Vekilliklerine Gönderilen
TÜRK-İŞ Görüş ve Öneriler

Toplu iş ilişkileri Kanun Tasarısı, 03 Ekim 2012 tarihinde TBMM’de görüşülmeye başlanmış ve 30 maddeden oluşan 1. Bölüme ilişkin görüşmeler 11 Ekim 2012 tarihinde sonuçlandırılmıştır. İkinci ve üçüncü bölümlerde yer alan maddelerin görüşülmesine ise 17 Ekim 2012 tarihi itibarıyla (bugün) devam edilecektir.

TÜRK-İŞ, sendikal örgütlenmenin önündeki engellerin kaldırılmasının Demokratikleşme çabalarına katkı sağlayacağına inanmaktadır. TÜRK-iş bu niyet ve amaçla Tasarının gerek hazırlanışı, gerekse TBMM’de alt komisyon ve komisyon aşamalarında sürdürülen çalışma sürecinde azami katkı içerisinde olmuş, yapıcı önerilerde bulunmuş, bu önerilerin büyük bir kısmı dikkate alınmamıştır.

Bu nedenle TÜRK-iş topluluğunun endişe ve huzursuzluğu artmış, TÜRK-iş gazetelere verdiği ilanlarla hassasiyetinin doruk noktada olduğu konulara işaret etmiştir.

1- Sendikanın kurulacağı iş kolunda çalışmayan, işçi olmayan insanların sendika kurabilmesinin Türk çalışma hayatına kazandıracığı hiçbir şey olamaz. Böyle bir durumda ortaya, sendika görüntüsü altında yüzlerce kuruluş çıkacak, çalışma hayatı kendini daha büyük bir kaostan içinde bulacaktır.

2- 30 ve daha az işçi çalıştıran işyerlerinde işçilerin sendikal nedenle işten atılmaları halinde işe iade davası açma haklarını düzenleyen fıkra tasarıdan çıkarılarak işçilerin sendikal tazminat alma hakları ortadan kaldırılmaktadır. Böylelikle 30’dan az işçi çalıştırılan işyerlerinde örgütlenmenin önü kesilmekte, milyonlarca işçinin temel insan hakkı olan örgütlenme özgürlüğü ellerinden alınmaktadır.

3- Tasarının yayımı tarihinden itibaren bir süre sendikal barajlarla ilgili düzenleme askıya alınmakta, bu yolla da bazı sendikaların yetkili kılınması sağlanmaya çalışılırken, sistem bozulmakta, ilkeler çiğnenmektedir.

5- Sendikaların yetki müracaatına işverenlerce yapılacak itirazlarla toplu iş sözleşme sürecinin önü kesilmektedir.

TÜRK-İŞ'in verdiği ilanlara ve belirttiği hassasiyetine karşın, genel kurul görüşmelerinde söz konusu ilanlarda yer alan 1. madde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının isteği üzerine; 2. madde ise Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'nın TBMM Genel Kurulunda yaptığı konuşmada açıkça belirttiği gibi işverenlerin isteği üzerine kabul edilmiştir.

3'üncü, 4'üncü ve 5'nci maddeler ise TBMM Genel Kurulu'nun bugünkü görüşmelerinde müzakere edilecektir. Dileğimiz, iktidar Partisi'nin birinci gündeki tutumunu değiştirerek, temel hak ve özgürlüklere uymayan, ülkemiz koşullarını zorlayan yaklaşımından vazgeçmesidir. İlanımızın 3'ncü maddesi "yandaş sendika" yaratma gayretine işaret etmektedir. İktidar Partisi, bu gayretin vereceği zararları fark etmelidir.

Ayrıca, e- devlet kapısı üzerinden üyelik ve üyelikten çekilme uygulamasında yaşanabilecek olumsuzluklarla ilgili tereddütler devam etmektedir. TÜRK-İŞ, üyelikten çekilmede e-devlet kapısı ile birlikte noter koşulunun iki yıllık bir geçiş sürecinde birlikte devam etmesi ve uygulamanın izlenmesi görüşündedir. Tereddütlerin giderilmesi için TÜRK-İŞ görüşleri yönünde çalışma yapılması beklenirken, e-devlet kapısı üzerinden üyelik ve üyelikten çekilmenin altı aylık bir süre sonunda uygulanması yönündeki yaklaşımlar telafisi mümkün olmayan zararlar yaratabilecektir.

TÜRK-İŞ, tasarının taleplerini gözeterek yasalaşabilmesi için son dakikaya kadar görüşmelerini sürdürecektir ve sürecin takipçisi olacaktır.

BELGE 52

PERSONEL ÇALIŞTIRILMASINA DAYALI HİZMET ALIMLARINDA TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDEN KAYNAKLANAN FİYAT FARKININ ÖDENMESİNE İLİŞKİN ESAS VE USULLER TASLAĞINA İLİŞKİN TÜRK-İŞ GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ

18 Ekim 2014

A- Taslağın Geneline İlişkin Görüşlerimiz:

- I. Taslakta alt işveren yetkilendirmesinin usul ve esasları ile bu yetkilendirmenin karşı tarafa bildirilmesi (tebliği) noktalarında düzenleme bulunmamaktadır. Düzenleme yapılmadığı için pek çok sorunlu alan ortaya çıkabilecektir.
- II. Taslak alt işveren yetkilendirmesinin ihtiyari olduğu noktasını esas alır görünmektedir. Hâlbuki kanun koyucu bu düzenlemeyi yaparken alt işverenlik sorunun çözümü için uzun süren bir araştırma yapmış ve nihayetinde başta 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi kanunu olmak üzere mevzuatı zorlamıştır. Bu noktada alt işverenin kamu işveren sendikasını yetkilendirmesi tamamlayıcı bir işlemdir. Sürece o gözle bakılmasının daha doğru olacağı düşünülmektedir. Taslağın 4 üncü maddesinin 5 inci fıkrasında geçen “yetkilendirme yapacaksa” ibaresi buna güzel bir örnektir. Zira kanun koyucu alt işverenin yetkilendirmemesi olasılığını gözardı etmiştir. Çünkü bu olasılık çözümsüzlük yaratmaktadır. Kanun koyucunun hedefi ise alt işverenlik sorununa çözüm üretmektir.

B- Maddelere İlişkin Görüşlerimiz:

- I. Taslağın “Amaç ve Kapsam” başlıklı 1 inci maddesinin 2 inci fıkrasının metinden çıkarılmasının uygun olacağı düşünülmektedir. Kanun koyucu, ilgili kanun maddesinde böyle bir ayrım yapmamıştır. Kanun koyucunun yapmadığı bir ayrımı daraltıcı mahiyette uygulama içine koymak kanun koyucunun iradesi dışına çıkmak demektir.
- II. Taslağın “Tanımlar” başlıklı 2 inci maddesinde (a) bendinden sonra gelmek üzere (b) Asıl ücret, (c) Sosyal hak tanımlanmalı, bu tanımlar yapıldıktan sonra “işçiliğe bağlı gider” tanımı yapılmalıdır. Yapılacak tanım ise; “asıl ücret, sosyal haklar ve işçilik ile bağlantılı olarak ödenmesi gereken ayni ve nakdi giderler ile sosyal güvenlik mevzuatı uyarınca işveren tarafından

karşılanması gereken primler toplamını" şeklinde olmalıdır. Ve bentler yeniden sıralanmalıdır.

Maddenin mevcut (c) bendinin aşağıdaki şekilde düzenlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir;

"c) İşyeri/işletme: 4734 sayılı Kanunun 62 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca imzalanan ihale sözleşmesi kapsamında işin yürütüldüğü yeri/yerleri,"

III. Taslağın "Toplu iş sözleşmesinin kapsamı ve yürütülmesi" başlıklı 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının aşağıdaki şekilde düzenlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

"Madde 4- (I) 4734 sayılı Kanunun 62 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca ihale edilen işlerde, 4857 sayılı Kanunun 2 inci maddesinde tanımlanan asıl işveren-alt işveren ilişkisi çerçevesinde alt işveren tarafından münhasıran 4734 sayılı Kanun kapsamına giren kamu kurum ve kuruluşlarına ait işyerlerinde çalıştırılan alt işveren işçilerini kapsayacak olan toplu iş sözleşmeleri; alt işverenin yetkilendirmesi kaydıyla merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin üyesi bulunduğu kamu işveren sendikalarından birisi tarafından 6356 sayılı Kanun hükümlerine göre yürütülür ve sonuçlandırılır."

Maddenin 2 inci fıkrası metinden çıkarılmalıdır. Maddeye paralel düzenleme yukarıda belirttiğimiz tanımlar maddesinin (c) bendinde yapılmıştır. Bu madde çıkarıldığında olası karışıklıklar önlenecektir. Şöyle ki 6356 sayılı kanunda işyeri ve işletme farklı kavramlar olup, yetki noktasında farklı oranlar söz konusudur.

Maddenin 3 üncü fıkrasının aşağıdaki şekilde düzenlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir;

"(3) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 6356 sayılı Kanunun 42 nci maddesi gereğince ilgililere gönderilen tespit yazısında, talebe konu işyeri/işletmenin 4734 sayılı Kanunun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında olduğu belirtilir.

Maddenin 4 üncü fıkrasının aşağıdaki şekilde düzenlemesinin uygun olacağı düşünülmektedir;

“(4) Yapılan yetki tespitine 6356 sayılı Kanunda belirtilen yasal süre içinde itiraz olmaması halinde itiraz süresinin bitiminden itibaren ya da mahkemece itiraz reddedilmişse mahkeme kararının tebliğinden itibaren Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından altı iş günü içinde yetki belgesi verilir . Bu süre içinde ve yetki belgesinin onaylı bir sureti Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca alt işverene de gönderilir.

Maddenin 5 inci fıkrasının aşağıdaki şekilde düzenlemesinin uygun olacağı düşünülmektedir;

“(5) Alt işveren, 4735 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince merkezi yönetim kapsamındaki kamu kuruluşlarının üyesi bulunduğu kamu işveren sendikalarından birisini yetkilendirir. rebilir. Yetkilendirme yapılacaksa, Yetkilendirmenin en geç 6356 sayılı Kanunun 47 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca toplu görüşmenin yer, gün ve saatinin belirleneceği sürenin bitiminden iki iş günü önce-sine kadar yapılması zorunludur. ”

Maddenin 6 ıncı fıkrasının aşağıdaki şekilde düzenlemesinin uygun olacağı düşünülmektedir;

(6) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin üyesi bulunduğu kamu işveren sendikası tarafından yürütülmeyen ve sonuçlandırılmayan ve Yüksek Hakem Kurulunca karara bağlanmayan toplu iş sözleşmeleri için fiyat farkı ödenemez, 4857 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin yedinci fıkrası esas alınarak asıl işveren sıfatından dolayı ücret farkına hükmedilemez ve asıl işveren sıfatıyla sorumluluk yük-lenemez.

Maddenin 10 uncu fıkrasının aşağıdaki şekilde düzenlemesinin uygun olacağı düşünülmektedir;

“(10) Toplu iş sözleşmesinin imzalanmasından itibaren altı iş günü içinde toplu iş sözleşmesinin yeteri kadar onaylı imzalı sureti kamu

işveren sendikası tarafından ilgili kamu kurum ve kuruluşuna gönderilir.”

Maddenin 13 üncü fıkrasının aşağıdaki şekilde düzenlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir;

(13) Asıl işveren durumundaki kamu kurum ve kuruluşunun başka bir kamu kurum ve kuruluşuna devredilmesi veya başka bir kamu kurum ve kuruluşuyla birleşmesi hallerinde yürürlükte bulunan toplu iş sözleşmesi kesintiye uğramaksızın aynen devam eder. Devralan veya birleşme sonucu oluşan kamu kurum ve kuruluşu fiyat farkının ödenmesinden sorumludur.

IV. Taslağın “Fiyat farkının hesabı ve ödenmesi” başlıklı 5 inci maddesinin 1 inci fıkrasının aşağıdaki şekilde düzenlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir;

(1) Alt işveren işçilerinin ücret ve sosyal haklarında, toplu iş sözleşmesine bağlı olarak meydana gelecek artış sebebiyle her bir işçiye alt işveren tarafından yapılacak ilave ödeme neticesinde işçiliğe bağlı giderlerde oluşacak artışlar, kamu kurum ve kuruluşlarınca fiyat farkı olarak alt işverene ödenir. Birikmiş ödemeler defaten, takip eden ödemeler her ay sonunda yapılır.

BELGE 53

KİRALIK İŞÇİLİĞE İLİŞKİN İTİRAZLARIMIZ

17 Şubat 2015

TBMM Aile ve Sosyal İşler Komisyon Başkanlığına
Sunulan Görüş ve Önerilerimiz

“Ailenin ve Dinamik Nüfus Yapısının Korunması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” ile bir yandan sürdürülebilir bir nüfus artışı için tedbir almaya çalışılırken, diğer yandan esnek çalışma modelleriyle hem kadın istihdamını azaltma tehlikesi yaratılmakta ve hem de İş Hukukumuzda olmayan ancak kamuoyunda “kiralık işçilik - kölelik düzeni” olarak bilinen yeni bir müessese hayata geçirilmeye çalışılmaktadır.

Konfederasyonumuz ülkemizin geleceğini oluşturacak genç nüfusumuzun ekonomik ve kültürel anlamda dünya standartları ölçüsünde insani gelişime uygun refah içinde yaşayabilmesi için her türlü gayret ve fedakârlığa hazırdır. Bu bağlamda ülkemizin ve insanımızın devamlılığını sağlamak adına gerekli nüfus artışına yönelik alınması gereken tedbirleri desteklemektedir.

Ancak bu tedbirler alınırken kadın istihdamını azaltıcı veya mevcut işleyen sisteme zarar vereceği dolayısıyla yeni sorunlu alanlar yaratacağı aşikâr olan düzenlemelerin yapılmaması gerektiği inancındadır.

Bu bilgiler ışığında, gündemde bulunan tasarıya ilişkin görüş ve önerilerimiz aşağıda arz edilmektedir.

I. KADIN İSTİHDAMINA İLİŞKİN OLAK;

Kadın istihdamında esas olan kadını çalışma yaşamının içine çekmektir. Bunun için çalışan kadının, iş hayatından uzaklaşmasına neden olan faktörler ortadan kaldırılmalıdır. Çalışan kadının çocuğunu güven içinde yetiştirmesi için evde kalması, oturması gerekmemektedir. Konfederasyonumuz kamuda yeniden kreş ve çocuk yuvalarının oluşturulmasını, bu yeterli olmadığı takdirde çocuk sahibi çalışanlara maddi destek sağlanarak veya alanda faaliyette bulunan kreş ve çocuk yuvalarının kamu tarafından desteklenmesi suretiyle, bebek ve çocuk bakımının herkes için ulaşılabilir kılınmasının sorunun çözümünde önemli bir adım olacağı düşüncesindedir. Konfederasyonumuza göre kadının yarım gün istihdam edilmesi bir çözüm değildir.

Öte yandan huzurdaki tasarının 8 'inci maddesinde, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununda belirtilen Fon giderlerine, doğum sonrası yapılacak yarım çalışma ödeneği ile prim giderlerinin, gider kalemi olarak eklenmesi öngörülmektedir. Söz konusu düzenleme ile yarı zamanlı çalışmalar için yapılacak ödemelerde İşsizlik Sigortası Fonunun kullanılması öngörülmüştür. İşsizlik Sigortası Kanunu düzenlenirken Fon kaynaklarının amacı dışında kullanılmamasını öngören hükme yer verilmiştir. Diğer bir ifade ile İşsizlik Sigortası Fonunun korunarak sadece işsiz kalan sigortalı işçilere, yeni bir iş bulana kadar asgari düzeyde yaşamlarını sürdürecektir gelir desteği verilmesi, mesleki eğitimlerle yeni iş bulmalarına imkân sağlanması amaçlanmıştır. Ancak işsiz sigortalılara, ülkenin ekonomik koşullarına uygun olarak geçimlerini sağlayacak yeterlikte ödeme yapılmamasına karşın, söz konusu Fon kaynağının amacı dışında kullanılması adet haline getirilmiştir. İşsizlik Sigortası Fonunun sıklıkla başka amaçlarla kullanılma alışkanlığı, Fonun asli görevlerini yerine getiremeyeceği konusunda endişe duyulmasına yol açmıştır. Fon kaynaklarının amacı dışında kullanılmasına yönelik hükümler tasarıdan çıkarılmalıdır.

Çalışan kadının istihdam içinde bırakılması amaçlanıyor ise yukarıda belirttiğimiz çözüm doğrultusunda bir yasal düzenleme yapılmalı ve sosyal yardım niteliğindeki bu gider kalemleri Hazine'den karşılanmalıdır.

II. KİRALIK İŞÇİLİK DÜZENİNE İLİŞKİN OLARAK;

Kamuoyunda "kiralık işçilik - kölelik düzeni" olarak bilinen "Mesleki Faaliyet olarak Ödünç İş İlişkisi" müessesesi, 12 yıl önce 4857 sayılı İş Kanunun hazırlık çalışmaları sırasında hazırlanan tasarının 8 ve 93 üncü maddelerinde düzenlenmek istenilmiştir. Hatırlanacağı üzere, 4857 sayılı İş Kanunu TBMM de kabul edildiğinde "Mesleki Faaliyet olarak Ödünç İş İlişkisi" hariç, bilinen tüm esnek çalışma modellerini kapsamıştır.

4857 sayılı İş Kanunu 2003 yılında yürürlüğe girdiğinde o güne kadar bilinen tüm esnek çalışma modellerini yasal şemsiye altına almış, tanımlamıştır. Kanun kapsamında olmayan yegâne esnek çalışma

modeli, o dönemki kanun tasarı taslağında “Ödünç İş İlişkisi” başlığını taşıyan 8 ‘inci madde ve “Mesleki Faaliyet Olarak Ödünç İş İlişkisi” başlığını taşıyan 93 ‘üncü madde hükmü idi. Kanunlaşma aşamasında TÜRK-İŞ’in, “Böyle bir uygulamanın işçi simsarlığına yol açacağı, istihdamın tanziminde disiplini bozacağı ve işçinin alabildiğine sömürülmesi sonucunu doğuracağı, işsizlik oranı dikkate alındığında iş bulma vaadi ile işsizlerin istismarı kaçınılmaz olacağı, sendikal örgütlenmeyi engelleyeceği, toplu sözleşme hakkından yararlanmayı kısıtlayacak, grev hakkının kullanımını etkisiz hale getireceği” mahiyetindeki itirazları sonucunda bu madde tasarıdan çıkarılmıştır.

Aradan geçen yıllar içerisinde konu bazı kesimlerce sürekli gündemde tutulmaya çalışılmış, nihayetinde 2009 yılında yine benzer şekilde özü itibarıyla mesleki faaliyet olarak ödünç iş ilişkisini düzenleyen 5920 sayılı “İş Kanunu, İşsizlik Sigortası Kanunu ve Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” TBMM’de görüşülmüş ve kabul edilmiştir. TÜRK-İŞ Sayın Cumhurbaşkanı’ndan teklifin veto edilmesini istemiştir. TÜRK-İŞ’in bu açık talebi sonrasında, 5920 Sayılı Kanun, (Mesleki Faaliyet Olarak Ödünç İş İlişkisini düzenleyen 1. Maddesi nedeniyle) 1. Maddenin Türkiye Büyük Millet Meclisince bir kez daha görüşülmesi için Cumhurbaşkanı tarafından TBMM’ye geri gönderilmiştir. TBMM konuyu yeniden görüşmüş, Cumhurbaşkanının veto ettiği maddeyi kanun metninden çıkarmıştır. Daha sonrasında kanun yeniden düzenlenerek TBMM Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiş, bu defa da komisyon düzenlenen kiralık işçilik konusunun sosyal taraflar arasında müzakere edilmediğinden bahisle tasarıyı iade etmiştir.

Huzurunuzda bulunan düzenleme Türk İş Hukuku sistemimize yeni bir müesseseyi getirme amacını taşımaktadır. Bu müessese, “mesleki anlamda geçici iş ilişkisi”, kamuoyunda bilinen adı ile ise “KİRALIK İŞÇİ DÜZENİ” dir.

III. TÜRK-İŞ'İN ÖZEL İSTİHDAM BÜROSU ARACILIĞIYLA GEÇİCİ İŞ İLİŞKİSİNE BAKIŞI;

TÜRK-İŞ, Anayasa'nın 2. maddesi uyarınca Türkiye Cumhuriyeti'nin sosyal bir hukuk devleti olduğu idrakinden hareketle; sosyal devletin, en başta güçsüzleri güçlüler karşısında koruyan devlet olduğu inancındadır. Cumhuriyetimizin kuruluş döneminin en önemli toplandılarından biri olan İzmir İktisat Kongresinden bugüne kadar geçen süre içerisinde çalışma hayatını şekillendiren pek çok gelişmeler yaşanmış, Anayasalar ve Kanunlarla yeni düzenlemeler yapılmıştır. Bütün bu yapılan düzenlemelerde emeğinden başka geçim aracı olmayan işçilerin korunmasına büyük itina gösterilmiş, işçi hakları yavaş ama istikrarlı bir şekilde ileri görülerek korunmuştur.

Bu bağlamda, 3008 sayılı kanun ve sonrasında gelişen yargı kararları ile kural haline gelen "işçi lehine yorum" ilkesi son derece önemli bir gelişmedir. Kanun uygulayıcı ve kanun koyucunun, işveren karşısında zayıf kalan işçiyi koruma yönünde attığı bu adımlar çok zaman emsal alınan Avrupa ülkelerinin de önüne geçmiştir.

Özellikle 1961 Anayasası ile 274 ve 275 Sayılı Kanunlar ülkemiz mevzuatının ileri ve çağdaş atılımının iyi bir örneğini oluştururlar. Nitekim bu dönemde sendikaların gelişmeye başlaması ve sendikalaşma sürecinin hızlanması da işçi haklarının daha ileri taşınmasına vesile olmuştur.

Öte yandan 1961 yılında kurucu meclis tarafından kabul edilen ve yerini aldığı 1924 Anayasasına göre çok ileri düzenlemeler getiren 1961 Anayasası da çalışma hayatı bakımından yeni açılımların doğmasını sağlamıştır. Örneğin 1961 Anayasasının Ücrette Adâlet Sağlanması başlıklı 45 'inci maddesi; "Devlet, çalışanların, yaptıkları işe uygun ve insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşayış seviyesi sağlamalarına elverişli adaletli bir ücret elde etmeleri için gerekli tedbirleri alır." hükmünü amir bulunmaktadır.

1961 Anayasası, 40-49 'uncu maddeleri arasında çalışma hayatını düzenleyerek, çalışma ve sözleşme hürriyetlerini güvence altına almış-

tır. TÜRK-İŞ'in ısrarla savunduğu "Sosyal Devlet" kavramı yine ilk defa bu anayasamız ile mevzuatımıza girmiştir.

Ancak ülkemizde sosyal devlet batıdaki örnekleri gibi yerleşmemiş, bazı unsurları hayata geçse de hiçbir zaman tam anlamını bulamamıştır. Ülkemizde sosyal devlet kavramı daha çok Anayasal bir vaad şeklinde anlaşılmış ve çeşitli hükümetlerin iktisadi tercihlerine bağlı olarak şekillenmiştir. Durum Beş Yıllık Kalkınma Planlarına da benzer şekilde yansımış, planlarda ülkenin iktisadi gelişimine her zaman öncelik verilmiştir.

TÜRK-İŞ'in 1968-1970 yılları arasında kabul ettiği 24 ilkesinin, neredeyse tamamı öz itibarı ile "Sosyal Devlet" içeriklidir. Bu ilkelere göre, TÜRK-İŞ: ekonomik ve sosyal sorunlarını bir bütün olarak görmekte; hızlı, dengeli ve adil kalkınmayı işçilerin refah, huzur ve güvenliği için şart saymakta; Anayasada düzenlenen tüm sosyal, iktisadi haklar ve ödevlerin tam olarak uygulanması için bütün gücü ile çalışmayı ödev olarak benimsemektedir.

Ancak geçen yıllar içerisinde ülkemizde, devletin sosyal devlet olma vaadi önemli ölçüde değişime uğramış, özellikle küreselleşme süreci adı altında sosyal devlet kavramı gözden düşürülmeye çalışılmıştır.

1980 sonrasında küresel sermaye yeniden yapılanma sürecine girerek, işçiler ve sosyal haklar üzerindeki baskısını arttırmıştır. Bunun neticesinde başta iş mevzuatı olmak üzere çalışma hayatının tüm alanlarında değişim yaşanmaya başlamış ve neticeten esnek istihdam adı altında atipik çalışmalar meşruiyet kazanmıştır.

Bugün artık gelinen noktada, işçinin sesine kulak verilmeden, işçilerin kazandıkları hakları yok etmeye matuf çeşitli yasal düzenlemeler yapılmak istenilmektedir. İşçinin en temel isteği olan; "iş", kural dışılaştırılarak "işyeri" belirsizleştirilmekte; "çalışma saatleri", "izinler", "sosyal güvenlik hakları", "tazminatlar" gibi hayati kurucu unsurlar işverenin insafına terk edilmektedir.

Bu nedenle TÜRK-İŞ; hangi ad ve gerekçe adı altında olursa olsun Özel İstihdam Bürolarının görev alanlarını genişleterek ödünç iş ilişkisine aracılığı, mesleki faaliyet olarak yasal platforma taşımak ve meşruiyet kazandırmaya matuf yasal hazırlıklara karşı durmaktadır.

IV. TÜRK-İŞ'İN KİRALIK İŞÇİ DÜZENİNE İLİŞKİN TEMEL İTİRAZLARI;

TÜRK-İŞ, “Geçici İş İlişkisi” adı altında ödünç işçi vermeyi; işçiyi bir meta haline getirerek onun insan olma onurunu inciteceği gerçeğinden hareketle, daha tasarı halindeyken reddetmiş, ancak bu müessese “Geçici İş İlişkisi” başlığı altında 4857 Sayılı İş Kanunun 7. maddesi olarak 2003 yılında kanunlaşmıştır.

Bugün bir aşama daha ileri gidilerek ödünç iş ilişkisinin mesleki faaliyet olarak yürütülmesi kanun koruması altına alınmaya çalışılmaktadır.

TÜRK-İŞ yapılmak bu amaçla yapılmak istenen tüm düzenlemelere karşıdır.

Böyle bir çalışma ilişkisinde işçilerin işverenlerden korunması mümkün değildir. İşçiler fiilen örgütlenme ve grev haklarından mahrum edilmektedir. İşçilerin çalışma ve sözleşme özgürlükleri göstermelik bir sözleşmeye emanet edilmekte ve örtülü olarak kısıtlanmaktadır. İşçinin hür iradesi ile imzaladığı varsayımına dayalı olarak kurulacağı düşünülen “Geçici İş İlişkisi Sözleşmesi”, ülkemizdeki yoksulluk ve iş bulma zorlukları göz önüne alındığında ayağı yere basmayan bir sözleşmedir.

Bu hal Anayasa’nın “Çalışma ve Sözleşme Hürriyeti” başlıklı 48. maddesindeki “irade özgürlüğüne” uymamakta, onu yok etmektedir. Anayasaya göre; “herkes dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetine sahiptir”. Ancak mesleki faaliyet olarak ödünç ilişkisi özü itibari ile bu Anayasa hükmüne aykırıdır. İşçinin yaptığı sözleşme ile iradesi elinden alınmakta, herhangi bir üretim unsuru gibi değişik işverenlerin elinde dolaştırılmaktadır. Yani insan işçi “meta” işçiye çevrilmektedir.

TÜRK-İŞ, yapılmak istenen bu düzenlemenin Anayasanın “Devletin Temel Amaç ve Görevleri” başlıklı 5. Maddesinde belirtilen kısıtlara da uymadığını düşünmektedir. Devlet, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak, kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak şekilde sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddî ve manevî varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmak amaç ve görevindedir. Ancak yapılmak istenen düzenleme ile engeller kaldırılmak yerine yeni engeller yaratılmakta, yoksul insanların üzerinden para kazanmanın yolu açılmaktadır.

Bu düzenleme aynı zamanda, “Kanun Önünde Eşitlik” başlığı ile düzenlenen 10. madde hükümlerine de aykırı bir düzenlemedir. Çünkü geçici iş ilişkisi sözleşmesi imzalayan bir işçiyi diğer işçilerden farklı bir statüye sokmakta ve onu emsallerinden olumsuz yönde ayırmakta, İş Kanunu, Sendikalar Kanunu ve Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanununun hükümlerinden fiilen yararlanamaz hale getirmektedir.

Öte yandan yapılmak istenen düzenleme Anayasanın 49. maddesinde düzenlenen “Çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir” başlıklı temel düzenlemeye de aykırıdır. Anayasaya da; devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır” denilmektedir. Ancak yapılan düzenleme her yönü ile bu temel kurala uymamaktadır. Düzenleme işsizleri korumadığı gibi çalışma barışını da bozmaktadır. Yine benzer şekilde, yapılmak istenen düzenleme Anayasa’nın “Ücrette Adalet Sağlanması” başlıklı 55. maddesine de aykırı bulunmaktadır. Bilineceği üzere ödünç iş ilişkisinin temelinde emsallerine göre daha ucuz maliyetli işçi temini düşüncesi yatmaktadır.

Unutulmamalıdır ki; kısmi çalışma, yarı çalışma ve sair esnek çalışma modelleri, temel hukuki ilişkide İŞÇİNİN TERCİHİDİR. Hâlbuki yukarıda detaylı olarak belirttiğimiz üzere Anayasal ilkele-

re dayalı olarak kurgulanmış olan Türk İş Hukuku sistemimize göre sürekli ve tam zamanlı çalışma, **İŞÇİNİN HAKKIDIR.**

TÜRK-İŞ; işçinin işyerinin belli olmasını, kuralsız/örgütsüz çalıştırılmamasının mücadelesini vermektedir. Mesleki faaliyet olarak ödünç iş ilişkisinin yolunu açacak olan bu düzenleme kısa zamanda genişleyecek ve bugün tüm işçilerin canını yakan alt işverenlik sorunundan beter hale gelecektir.

4857 sayılı İş Kanunuyla esnek çalışma modellerinin neredeyse tamamı Türk çalışma yaşamına girmiş ve yasal bir çerçeve ile de tanımlanmıştır. Bugün için geline nokta da yeni bir esnek çalışma ilişkisi yaratacak olan “Mesleki Faaliyet Olarak Ödünç İş İlişkisi” kamuoyu ve sosyal taraflar nezdinde tartışmaya açılmadan kanunlaştırılmaya çalışılmaktadır.

TÜRK-İŞ, çalışma hayatının bunca sorunu çözülmemişken, yapılmak istenen değişikliklerle emeğin meta haline gelmesi, işçilerin kazanç konusu olması, işsizlerin istismar edilmesi, işçilerin insan onuruna yakışmayacak koşullarda çalıştırılması, işçi simsarlığına yol açılması, işyeri kavramı ve iş güvencesinin ortadan kalkması, işçilerin örgütlenme hakkının ortadan kalkması, grev hakkının kullanılamaz hale gelmesi, işyerinde aynı işi yapan farklı statüde iki işçi grubu oluşması gibi nedenlerle zaten sorunlu olan bu alanlara yeni ve altından kalkılmaz hal-kalar ekleneceğinden endişe etmektedir.

Kamuoyu ve toplum aydınlatılmadan, sosyal tarafların detaylı görüşü dinlenilmeden bir mevzuat oluşturulması faydadan daha fazla zarar doğuracaktır.

V. MESLEKİ FAALİYET OLARAK ÖDÜNÇ İŞ İLİŞKİSİNİN (ÖZEL İSTİHDAM BÜROSU ARACILIĞIYLA GEÇİCİ İŞ İLİŞKİSİNİN) YARATACAĞI SORUNLAR;

√ İşçi Simsarlığına Yol Açacak;

İşçi simsarlığı geri kalmış ekonomilerde tarım alanında görülmektedir. Simsar satıcı ile alıcı arasında aracılık ederek belirli bir kazanç elde eden kimsedir. İşçi simsarlığı iş gücünün meta olduğu, diğer mal-

lardan ayrılmadığı, insanların temel hak ve hürriyetleri kullanamadığı, hatta bu temel hak ve özgürlüklerin bilincinde dahi olmadıkları ekonomilerde vardır. Orada insanlar serfler gibi toprak ile birlikte alınıp satılmasalar bile başka güçlerin kontrolü altında kalır, bu güç için çalışırlar.

Ekonomik geri kalmışlık aynı zamanda sosyal geri kalmışlığı da içinde taşımaktadır. Kültür ise sığdır. Bireyin bir başına fazlaca bir anlam ve değeri yoktur. Ülkemizin bazı yöreleri benzer kötü durumdayken ve bu durumu aşmak için yerel projeler üretilmek yerine doğrudan özel istihdam bürolarını devreye sokmak ve bu büroların sözde istihdam ettikleri insanları başka işverenlere kiralama düzenini bir hak olarak elde etmeleri, bu büroları birer işçi simsarı haline getirecektir.

Burada mevsimlik tarım işçileri için yapılması gereken bunları kendi bölgelerinde istihdama kazandırmanın yolunu aramaktır. Bir başka kişinin bunların sırtından para kazanmasını kanuni hale getirmek çözüm değildir.

√ İşçilerin Sömürülmesine Neden Olacak;

İşçiler kiralananmaya başladıklarında kazanç konusu olacaklar, diğer mallarda olduğu gibi en ucuza alınarak en yüksek fiyata satılmak isteneceklerdir. Çünkü bu işi yapanın amacı kar etmek olacaktır. Simsarın arada kazanacağı para hiç kuşkusuz işçinin kaybedeceği para olacak, işçinin zaten az olan ücreti daha da azalacaktır. İşgücünün bekletilemez ve stoklanamaz olma niteliği her zaman olduğu gibi işçinin aleyhine işleyecektir. İşverenler daima girdilerinin ucuz olmasını isterler. Ucuz hammadde, ucuz enerji ve ucuz iş gücü talepleri hiçbir zaman sona ermez. Rekabet ortamının bunu gerektirdiğini söyler, sürdürülebilir rekabet ortamının böyle korunabileceğini anlatırlar.

Birçok kimse bu düzen içerisinde işçilerin istismar edildiğini, sömürüldüğünü düşünmektedirler. Gereklikçe ucuz işgücüne erişmek arzusu işverenlerin özel istihdam bürolarının istihdam ettikleri işçileri kendilerine kiralayacakları düzeni istemelerine neden olmaktadır. Birisi işvereni (özel istihdam bürosu) diğeri işyerinde çalıştığı olmak

üzere iki işveren arasında sıkışacak işçi her iki işverenin kar etme arzusu karşısında daha çaresiz bir hale gelecek, istismar edilecek, istismar edilmese bile böyle olduğunu düşüneneği için kendisini kötü hissedecektir.

Tasarıda geçici iş ilişkisinde, işverenin "özel istihdam bürosu" olduğu açıkça yazılıdır. Tasarıya göre özel istihdam bürosu, işçi ile yapacağı iş sözleşmesinde bir ücret belirleyecektir. Ancak bu ücret geçici işçi çalıştıran işverenin aynı kıdeme haiz emsal işçisinin aldığı ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki istihkaktan az olamayacaktır.

Diğer bir ifade ile özel istihdam bürosu, geçici işçi temin eden işverene (kullanıcı işveren) göndereceği işçiye o işverenin kendi işçisine ödediğinden az ücret ödeyemeyecektir.

Kanunlar yapılırken o kanunun nasıl uygulanacağı, düzenlenen hükme uymayanların ne gibi bir yaptırımla karşılaşacağı açıkça belirtilir. Tasarıda yer alan bu emsal ücretin nasıl tespit edileceği, kimin bu işi yapacağı, uymayanlara ne gibi bir yaptırım uygulanacağı belli değildir. Kaldı ki kullanıcı işverenin işçisiyle, özel istihdam bürosu işçisine az olmamak kaydıyla emsal ücret ödenecek ise; bugünkü koşullar düşünüldüğünde bir işçinin, özel istihdam bürosuna maliyeti fevkalade yükselmiş olacaktır. Bu durumda bu kadar yüksek maliyetli bir işçi neden çalıştırılsın ki? Kullanıcı işveren doğrudan işçiye işe alır ve kendi işçisi olarak çok daha ucuza mal eder. Arada hiç olmazsa özel istihdam bürosuna fazladan ödeme yapmaz.

Yani bu düzenleme daha en baştan göz boyamaya yönelik, hiçbir zaman uygulama alanı bulamayacak bir düzenlemedir.

✓ İşsizler İstismar Edilecek;

Tasarı ile getirilmek istenen sistem sınırlı kalmayıp yaygınlaştırıldığı takdirde işsizlerin istismarı kaçınılmazdır. İşsizlik, çalışma arzu ve iradesinde olan insan için bir cezadır. İşçi çalışacak, üretecek ve üretime katkısının karşılığı olarak da ücretini alacaktır. Bu ücret ile de yaşamını sürdürecektir. İşsiz çalışma yaşamına katılmamış bir işsiz ise sosyal güvenliğin koruyucu şemsiyesinin de dışındadır. Bu şemsiyenin

altında olanlarda sadece kısa bir süre için ve en alt düzeyde korunmaktadır. İşsizlik sigortasından yararlanma süresi dolduğunda bu işçiler de şemsiyenin dışına çıkarlar. Ülkemizde olduğu gibi işsizliğin yaygın, yoğun ve kronik olduğu ekonomilerde işçilerin durumu daha da zordur. İşçiler kayıt dışı ekonomi içerisinde en olumsuz koşullarda bile istihdam edilirler. Kriz dönemlerinde ise yüzbinlerce işçinin işini kaybetmiş olması işsizleri ve işsiz kalmış olanları her zaman olduğundan daha çok birbirlerinin rakibi haline getirmektedir. İşsizliğin geldiği bu boyut istismar için en uygun ortamı yaratmaktadır. Böyle bir ekonomide ve böyle bir konjonktürde özel istihdam bürolarının sözde istihdam ettikleri işçileri başka işverenlere kiralama düzeni, işsizlerin bu bürolara ödeyecekleri bedel kadar daha ucuz işbaşı yapacakları bir ortam yaratacak, diğer yandan da kayıt dışı simsarlar doğuracaktır.

√ Sendikal Örgütlenmeyi Engelleyecek;

Özel istihdam bürosunun istihdam ettiği kiralık işçilerin örgütlenmesi de imkânsız olacaktır. Kural olarak özel istihdam bürosu tarafından istihdam edilmiş işçilerin özel istihdam bürosu işyerinde örgütlenmeleri ve özel istihdam bürosu işvereni ile toplu iş sözleşmesi yapabilecekleri söylenecektir. İlk soru özel istihdam bürosu işyerinin hangi iş koluna girdiğidir. Birbirlerini tanımayan, farklı işverenlerin işyerlerinde çalışan işçilerin örgütlenmesi nasıl sağlanacaktır? Bir işyerinde aynı anda, hangi oranda kiralık işçi çalıştırılabilecektir. İşyerinin tüm çalışanları kiralık işçi olabilecek midir?

İşverenlerin “ucuz işgücü” isteğini yerine getirmenin yolunun örgütsüz işçilerden geçtiğini herkes bilmektedir. Özel istihdam bürosu işçilerinin örgütlenmeleri mümkün olmadığı gibi özel istihdam büroları mevcut sendikalı işçi sayısının da azalmasına da neden olacaktır.

√ Grev Hakkının Kullanılmasını Engelleyecek;

Tasarıda bu konuda bir düzenleme bulunmamaktadır.

İşçiler örgütlü değilse (sendika üyesi değilse) toplu pazarlıktan, toplu iş sözleşmesinden de bahsetmek mümkün olmayacaktır. İşçiler ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için

toplu iş sözleşmesi yapamayacakları gibi, hiç şüphesiz toplu iş sözleşmesine erişmek için gerektiğinde başvuracakları grev haklarını da kullanamayacaklardır. Kiralık işçiler çalışmakta oldukları işyerinde asıl işçilerin başlattıkları bir greve de o işyerinin işçileri olmadıkları için katılamayacaklardır.

Grev esnasında çalışmalarına izin verilmeyeceğine göre özel istihdam bürosuna dönüp grevin bitmesini bekleyeceklerdir.

Böyle bir süreçte ücretlerinin ne olacağı da belli değildir. Özel istihdam bürosu ile kiraladığı işçilerin çalıştığı işyerinin işvereni arasındaki sözleşmenin de devam edip etmeyeceği bilinemeyecektir.

Kiralık işçi uygulaması ile grev yasakları genişletilmiş olacaktır. Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunundaki grev yasaklarından kurtulmak mümkün olabilecek midir?

✓ İşçinin İş Güvencesi Ortadan Kalkacak;

4857 sayılı İş Kanunumuz ile işçinin işi güvence altına alınmaya çalışılmıştır. TÜRK-İŞ bu gelişmeyi olumlu bulmuş ancak yeterli görmemiştir. Hiçbir işçi işvereni tarafından keyfi olarak işten çıkarılamamalı, işten çıkarılan işçi işten çıkarılması için geçerli neden olmadığının tespitini ve işe iadesini isteyen dava açtığında da bu dava kısa sürede sonuçlanmalı ve işveren tazminat ödemeyi göze alarak işe iade kararına uymazlık edememelidir. İşçinin işsiz kaldığı süre için 4 aylık ücreti tutarındaki tazminat da mahkeme sürecinin uzunluğu dikkate alındığında yetersizdir.

Hal böyleyken kiralık işçi uygulaması ile iş güvencesi tamamen ortadan kaldırılmak istenmektedir.

Kiralık işçiyi kiralayan işveren işten atacak, bu eyleme hukuki kılıfı hazırlamak da özel istihdam bürosu işverene kalacaktır.

Özel istihdam bürosunun işçisini koruyarak direneceğini düşünebilir misiniz?

Kiralayan işveren özel istihdam bürosunun müşterisi olduğu için "müşteri daima haklıdır" ilkesi işleyecek ve daima kiralık işçi ezile-

cektir. Zaten kiralık işçiler belirli ve kısa süreli kiralanacakları için iş güvencesinin kapsamı dışında kalacaklardır.

√ İşyeri Kavramı Ortadan Kalkacak;

İşçinin işverene iş görme borcunu yerine getirdiği yer işyeridir. Kiralık işçinin işvereni özel istihdam bürosu olduğuna göre işyeri de özel istihdam bürosudur. Ancak kiralık işçi özel istihdam bürosu işyerinde değil kiralaan işverenin iş yerinde çalışacaktır.

√ Emek Meta Haline Gelecek;

Kiralık işçi düzeni insanın köle olarak alınıp satıldığı geçmiş zamanları hatırlatmaktadır. İşini bitiren köleyi beslemek maliyetine katlanmak yerine ihtiyacı olan başka birisine satmak köle sahibi için rasyonel davranış olacaktır.

Kiralık işçi de tıpkı bir köle gibi elden ele geçecek, insan olduğu unutulacak ve bir meta gibi satılacaktır. İnsanına saygısını kaybetmiş bir toplumun kültür değerlerinden, millet olma vasfından bahsetmek mümkün değildir.

√ İşçiler Kazanç Konusu Haline Gelecekler;

Ticaret bir malı alıp satarak aradan kazanç elde etmektir. İnsanı (işgücünü) meta haline getirdiğinizde tabii olarak kazanç konusu olacaktır. Meta haline gelen insan, insan olmaktan kaynaklanan üstünlüğünü kaybedecek ve toplumda birbirinden farklı insan kümeleri oluşacaktır.

Sınıfsız, imtiyazsız bir toplum olma hayalleri sona erecektir. İnsanın meta gibi kiralandığı bir toplumda değer yargıları değişecek, bir mübadele aracı olmaktan öteye gitmemesi gereken para insanın değerini ölçen bir fonksiyon kazanacaktır.

İşsizlerimize iş bulmak, meslek sahibi olmayanlara meslek kazandırmak için gayret gösterilmesi gerekirken, kiralık işçilik düzeni kurmaya çalışmak doğru bir yaklaşım olmamaktadır.

✓ **İşçiler İnsan Onuruna Yakışmayan Koşullarda Çalıştırılacaklar;**

2008 yılının 7 Ekim günü uluslararası çalışma örgütü tarafından dünya insan onuruna yakışır iş günü ilan edilmiştir. O günden bugüne TÜRK-İŞ, her yıl bu konuda paneller düzenlemiştir. 2015 yılı 7 Ekim günü geldiğinde de bu anlamlı gün tekrar kutlanacaktır.

Bu kutlama gününde Türk işçisinin armağanı “kiralık işçilik” olmalıdır.

Yoksulluğun, işsizliğin milyonlarca insanımızı acılar içinde sardığı bir zamanda “ekmek parası” kavramının arkasına sığınarak işçileri en az bir para karşılığı istihdam etmeye kalkmak etik olmayan fırsatçı bir yaklaşımdır. Bu fırsatçılığı yaşadığımız yetmiyormuş gibi bir de bu işçilerin kiralanması mümkün hale getirilmek istenmektedir. Bu düzenleme işçilerin insan onuruna yakışmayacak koşullarda çalıştırılmalarına sebep olacaktır.

✓ **Kayıtdışı Yasallaşacak;**

Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtları işçilerin ezici bir çoğunluğunun asgari ücret ile çalıştıklarını göstermektedir. Bu görüntünün içerisinde, ülkemize özgü bir durum olan kayıtlı ekonominin kayıtdışılığı yatmaktadır.

İşçilerin çalışma süreleri noksan gösterilmekte, işçilerin ücretleri primden kaçmak için düşük gösterilmekte vb. uygulamalar herkesçe bilinmektedir.

Kiralık işçi uygulamasının kayıt dışılığı azaltacağını söylemek büyük bir yanıltır. Bu düzen belirsiz süreli iş sözleşmesiyle çalışmakta olan birçok işçinin işlerini kaybetmesine ve sonra bir bölümünün kiralık işçi olarak aynı işyerine dönmesine neden olacaktır. Daha düşük ücret, daha düşük vergi, daha düşük sigorta primi ödenecektir. İşçiler ve devlet kayba uğrayacaktır.

BELGE 54

YABANCI İSTİHDAM KANUNU TASARISI

17 Mart 2015

TBMM Aile ve Sosyal İşler Komisyon Başkanlığına Sunulan
TÜRK-İŞ Görüş ve Önerileri

Komisyonunuzda görüşülmekte olan Yabancı İstihdamı Kanunu Tasarısının genel ve madde gerekçeleri incelendiğinde, tasarının yabancıların kayıtdışı çalışmalarının önlenmesi, nitelikli yabancı çalışanların işgücü piyasasına girişinin önündeki engel ve sorunların kaldırılması, yabancı istihdamına ilişkin politikaların belirlenmesi, uygulanması, izlenmesi ve benzeri hususları düzenlemeyi amaçladığı anlaşılmaktadır.

Bugün ülkemizde işsizlik oranı oldukça yüksek boyuttadır. 2014 yılı itibariyle yaklaşık 3 milyon 96 bin kişinin işsiz olduğu, yine yaklaşık olarak bu işsizlerin işsizlerin 1 milyon 946 bininin erkek, 1 milyon 151 bininin kadın işsiz olduğu devletin resmi verilerinden öğrenilmektedir. Ülkemizde şu an için işsizlik oranı yüzde 10,7'dir. Özellikle 15-24 yaş arasındaki insanımızın yani gençlerin işsizlik oranı yüzde 19,9'dur. Bu genç işsizlerimizin yüzde 18,1'i erkek, yüzde 23,2'si kadın işsizdir.

Açıkça görüleceği üzere ülkemiz kendi insanının işsizlik sorunu- nu çözmüş değildir. Diğer yandan yükseköğretim görmüş gençlerimizin de işsizlik sorunu bulunmaktadır. Yükseköğretim mezunu gençlerin işsizlik oranı yaklaşık yüzde 30 civarındadır. Bu oran lise ve dengi meslek okul mezunu gençlerde ise yaklaşık yüzde 20'dir. Nitelikli işgücü adı altında -özellikle yabancı mühendis istihdamı noktasında- ülke dışından gelecek kişilere mevcut istihdam alanlarından pay verilmesi doğru bir uygulama olmayacaktır.

Öte yandan ülkemizde bulunan Suriyeli mülteci sayısı 1,6 milyon kişi civarındadır. Esas olan ülkemizde barınmak zorunda olan bu kişilerin devlet yardımı olmaksızın kendi geçimlerini sağlamasıdır. Ancak bu henüz mümkün görülmemektedir. Ülkemiz insanının işsizlik sorunu çözülmeden, yeni istihdam alanları açılmadan, mültecilerin mevcut istihdam alanlarına aktarılmasının çalışma barışını olumsuz etkileyeceği düşünülmektedir.

Öte yandan Suriyeli olsun olmasın mülteci durumunda bulunan kişilerin işverenlerce kötü koşullarda ve ucuz işgücü olarak kullanılmak istenilmesi kaçınılmazdır. Diğer bir ifade ile aynı işi daha ucuza yapacak çok sayıda kişinin bulunması hali hazırda çalışanın işini kaybetmesi veya daha az ile yetinmesi anlamına gelecektir.

Konfederasyonumuz, bir sorun çözülürken, getirilen çözümün yeni sorunlar yaratmaması gerektiği düşüncesindedir. Bu nedenle Yabancı İstihdamı Kanunu Tasarısının sakıncalı gelişmelere yol açabilecek konularda etkin tedbir alınmadan kabul edilmesi durumunda ülkemiz için yarardan çok zarar getirebileceği düşünülmektedir.

Bu bilgiler ışığında, gündemde bulunan tasarıya ilişkin görüş ve önerilerimiz aşağıda arz edilmektedir.

I. YABANCI İSTİHDAM POLİTİKASI VE DANIŞMA KURULUNA İLİŞKİN OLAK;

Kanun tasarısının 4' üncü maddesinin üçüncü fıkrasında; Bakanlığın, yabancı istihdam politikasının belirlenmesinde, ilgili kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile işçi ve işveren kuruluşlarının görüşlerini alacağı hususu düzenlenmektedir.

Konfederasyonumuza göre bu düzenleme yeterli değildir. Yabancı istihdam politikasının bizatihi işçi, işveren ve meslek kuruluşlarının görüşleri doğrultusunda oluşturulması gerekir. Özellikle işçi kuruluşları ve meslek teşekkülleri istihdamın doğrudan tarafıdır. Yapılacak her düzenleme bu kuruluşları ve üyelerini etkileyecektir.

Keza tasarının 5' inci maddesiyle düzenlenen Yabancı İstihdam Politikası Danışma Kurulu'da amaca uygun teşekkül ettirilmemiştir. Şöyle ki; tasarı ile oluşturulmak istenen Yabancı İstihdam Politikası Danışma Kurulunda işçi ve işveren kuruluşları ile meslek teşekkülleri temsilcilerine yer verilmemiştir. Sadece birinci fıkranın son cümlesinde Toplantı gündemine göre, konuyla ilgili olarak bu kuruluşların temsilcilerinin toplantıya davet edilebileceği hükme bağlanmaktadır. Yukarıda da belirttiğimiz gibi işçi ve işveren kuruluşları ile meslek teşekkülleri istihdam ve istihdam politikalarının doğrudan tarafıdır. Danışma Kurulunda muhakkak temsil edilmeleri gerekir.

Tasarının 5' inci maddesinin son fıkrasında, Kurul kararlarının, yabancı istihdam politikası esaslarının ve Göç Politikaları Kuruluna önerilmek üzere Türkiye'nin yabancı işgücü ihtiyacının belirlenmesin-

de Bakanlıkça dikkate alınacağı belirtilmektedir. Diğer bir ifade ile bir kurulun aldığı bir karar, diğer bir kurula önerilmek üzere Bakanlıkça dikkate alınacaktır.

Böyle bir düzenlemenin işlevsel olmadığı açıktır. Kurul kararlarının oluşum aşaması işçi ve işveren kuruluşları ile meslek teşekkülleri kurulda temsil edilmediğinden sağlıklı bir şekilde oluşmamışken, birde bu kararların bir başka kurula önerilmek üzere dikkate alınacağı gibi sıra dışı bir düzenleme, kurulun göstermelik olduğu kanaatini doğurmaktadır. Konfederasyonumuza göre oluşturulacak kurul işlevsel olmalı, aldığı kararlar Yabancı istihdam politikasının temellerini oluşturmalıdır.

II. ÇALIŞMA İZNİ VE MUAFİYET DÜZENLEMELERİNE İLİŞKİN OLARAK;

Tasarının 10' uncu maddesinde "ön izin" hususu düzenlenmektedir. Buna göre; Sağlık hizmetlerinde Sağlık Bakanlığı, eğitim hizmetlerinde Millî Eğitim Bakanlığı, bu hizmetlerde mesleki faaliyette bulunacak yabancılara ön izin vermeye yetkili kılınmıştır. Öyle ki, tasarının "Çalışma izni başvurusunun reddi" başlıklı 11' inci maddesinin (d) bendi -gerekli nitelik ve uzmanlığı taşımadığı anlaşılan yabancılara ilişkin olan- ön izin verildiğinde uygulanmayacaktır.

Yine tasarının 11' inci maddesinin üçüncü fıkra hükmüne göre; YÖK Kanununun 34' üncü maddesi uyarınca çalışacak yabancı uyruklu öğretim elemanlarına çalışma izni, Yükseköğretim Kurulunun ön iznine istinaden Bakanlıkça verilecektir.

Böyle bir izin verildiğinde bu defa da tasarının "Çalışma izni başvurusunun değerlendirilmesi" başlıklı 9' uncu maddesinin birinci (Çalışma izni başvurusu yabancı istihdam politikasına göre değerlendirilir), ikinci (Bakanlıkça gerek görülen hallerde ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının görüşleri dikkate alınır) ve üçüncü (Bakanlık, Yabancı İstihdam Politikası Danışma Kurulu kararları doğrultusunda çalışma izni başvurusunun değerlendirilmesinde ve çalışma izni puanlama sisteminin oluşturul-

masında kullanılacak kriterleri belirler) fıkraları ile tasarının yukarıda belirttiğimiz “Çalışma izni başvurusunun reddi” başlıklı 11’ inci maddesinin (f) ve (g) bentleri hükümleri saklı kalmak üzere birinci fıkrası uygulanmayacaktır.

Uygulanmayan birinci fıkra hükümleri ise şu şekildedir:

- a) Yabancı istihdam politikasına uygun olmayan,
- b) Sahte veya yanıltıcı bilgi ve belgelerle yapılan,
- c) Yabancı istihdam edilmesine ilişkin gerekçesi yeterli görülmemeyen,
- ç) Diğer kanunlarda Türk vatandaşlarına hasredilen iş ve meslekler için yapılan,
- d) Gerekli nitelik ve uzmanlığı taşımadığı anlaşılan yabancılara ilişkin olan,
- e) Bakanlıkça belirlenen değerlendirme kriterlerini karşılamayan,
- f) 6458 sayılı Kanunun 7 nci, 15 inci ve 54 üncü maddeleri kapsamında olduğu İçişleri Bakanlığınca bildirilen yabancılara ilişkin olan,
- g) Kamu düzeni, kamu güvenliği veya kamu sağlığı açısından Türkiye’de çalışmasında sakınca görülen yabancılara ilişkin olan,
- ğ) Türkiye Cumhuriyetinin tanımadığı veya diplomatik ilişkisinin bulunmadığı ülke vatandaşları için yapılan,
- h) Kanuni süresi içinde yapılmayan veya eksiklikleri tamamlanmayan,”

Diğer bir ifade ile bakanlık yukarıdaki kurallara bağlı kalmadan yabancı uyruklu öğretim elemanlarına ön izin adı altında çalışma izni verebilecektir. Geleceğimizi oluşturacak gençlerimizin eğitimi, ülke dışından hangi vasıflara sahip olduğu YÖK tarafından dikkatlice araştırılmamış, denkliği ortaya konmamış belki de gerçek bir eğitim diplomasına dahi sahip olmayan ithal eğitim elemanlarına eline bırakılma riskine sokulmaktadır.

Tasarının "Bakanlar Kurulunun yetkisi" başlıklı 16' ncı maddesinde ise Bakanlar Kurulu'nun, "ülke menfaatlerinin gerektirdiği hallerde" Kanunlarda yalnızca Türk vatandaşlarına hasredilen iş ve mesleklerin yabancılar tarafından, kamu görevlisi olunmaması kaydıyla, icrasına izin verilebileceği hususunda düzenleme yapılmaktadır. Öncelikle ülke menfaatlerinin gerektirdiği haller şeklindeki bir düzenleme ucu açık bir düzenlemedir. Nasıl belirleneceği muğlaktır. Ölçüsü belli değildir.

Madde gerekçesinde, tasarının (b) bendine atıfta bulunularak; ülke menfaatlerinin gerektirdiği ve acil karar alınmasını gerektiren hallerde etkin karar alınması, örneğin belirli bir ülkeden kaynaklanan bulaşıcı hastalığın ülkemizi etkilememesi için o ülkeden yapılan başvurulara çalışma izni verilmesinin sınırlandırılması gibi istisnai uygulamalara imkân sağlamanın amaçlandığı belirtilmektedir.

Bu gerekçe maddenin özünü ve düzenlenme amacını karşılamaktadır. Bulaşıcı hastalığın ülkemizi etkilememesi için karar alma noktasında; Bakanlığın ya da Bakanlar Kurulunun böyle bir kanun hükmüne ihtiyacı yoktur. Bir genelge ile veya doğrudan yazılı talimat ile bu sorun çözülebilir.

Bu düzenleme ile Bakanlar Kurulu'na yalnızca Türk vatandaşlarına hasredilen iş ve mesleklerin yabancılar tarafından yerine getirilebilmesi noktasında sınırsız yetki verilmektedir. Ülkemizin sınırlı kaynaklarına rağmen bin bir zorlukla (başta dersane ve üniversiteye hazırlık, üniversite sınavı olmak üzere, okul harcından okul masrafına kadar) ve nice fedakârlıkla eğitim alarak meslek mensubu olmuş insanımız, ithal istihdamla telafisi imkânsız zarara uğratılabilecektir.

III. YABANCI MÜHENDİS VE MİMARLARA İLİŞKİN OLARAK;

Tasarının "Yabancı mühendis ve mimarlar" başlıklı 27' nci maddesine göre; Öğrenimlerini Türkiye'de bir yükseköğretim kurumunun mühendislik ve mimarlık fakültelerinde veya yurtdışında ilgili ülke makamları ve Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınmış yükseköğre-

tim kurumunda tamamlayarak mühendis ve mimar unvanlarını almış olan yabancılar, bu tasarıya göre çalışma izni olarak mühendislik ve mimarlık mesleğini icra edebileceklerdir.

Tasarının “Yürürlükten kaldırılan ve değiştirilen mevzuat” başlıklı 37’ nci maddesinin (a) bendi ile de Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun; 34’ üncü maddesi yürürlükten kaldırılmakta (b) bendi ile ise 35’ inci maddesi değiştirilmektedir. Tasarıyla özet olarak; TMMOB incelemesi kaldırılmakta; yabancı uyruklu mühendislik ve mimarlık meslekleri mensupları Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca verilen çalışma izni ile çalışabilir veya çalıştırılabilir hale getirilmektedir.

Yukarıdaki bölümlerde de arz ve izah etmeye çalıştığımız üzere, ülkemiz, kendi yetiştirdiği meslek mensuplarına dahi yeterli istihdam alanı üretememektedir. Mevcut mühendislik fakültelerimiz her yıl binlerce mezun verip, bu mezunlara iş temin edilemezken; tasarının bu düzenlemesi ile hali hazırda çalışanların işleri de ucuz işgücü nedeniyle sıkıntıya düşebilecektir. Ayrıca yetkisi kaldırılan odalar bir noktası ile mesleki yeterlilik denetimi de yapmakta idi. Bu değişiklik kanunlaştığı takdirde bu denetimde ortadan kalkacaktır. Bu husus aynı zamanda sivil toplum örgütü olarak kabul gören meslek odalarının işlevselliğini kaybetmesine de yol açabilecektir.

Tasarının “Denetleme yetkisi” başlıklı 31’ inci maddesinde; kanun kapsamındaki yabancıların ve işverenlerin bu Kanundan doğan yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğinin Bakanlık iş müfettişleri veya Sosyal Güvenlik Kurumunun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurları tarafından denetleneceği hükme bağlanmaktadır. Bilineceği üzere ülkemiz iş kazalarında dünya sıralamasında en fazla iş kazası meydana gelen ülkelerden biri durumundadır. Bunun belirgin sebeplerinden biriside denetim yetersizliğidir. Diğer yandan yine ülkemizde birkaç yılda bir sigorta prim af ve yapılandırılmaları için kanuni düzenlemeler yapılmaktadır. Bu düzenlemelerin yapılmasının ana sebeplerinden biri de yine yetersiz sistemin zamanında tahsil yapamaması, diğer bir anlatımla kendi alacağını takip edememesidir.

Buda yine sonuç olarak yetersiz denetim kapısına çıkmaktadır. Mevcut denetim elemanları hali hazırdaki görevlerine bile yetişemezken, denetim için yeterli eleman bulunamazken birde bu kanun ile düzenleme getirilen hususlara ilişkin olarak (yabancıların ve işverenlerin bu kanundan doğan yükümlülüklerini yerine getirip getirmediyelerinin) Bakanlık iş müfettişleri veya Sosyal Güvenlik Kurumunun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarının görevlendirilmesi hiçbir sonuç yaratmayacak, bu alan tamamen denetimsiz kalacaktır.

BELGE 55

MADEN İŞYERLERİNİN YER ALTINDA ÇALIŞANLARIN EMEKLİLİĞİNE İLİŞKİN TALEPLERİMİZ

18 Ocak 2012

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 28 inci maddesinin altıncı fıkrasında; "Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yer altı işlerinde sürekli veya münavebeli olarak en az 20 yıldan beri çalışan sigortalıların" yaşlılık aylığını hak etmeleri için 55 yaşını doldurmaları ön görülmüştür,

Aynı kanunun 40 cı maddesinin üçüncü fıkrası ise;

"Bu maddenin birinci fıkrası hükmüne göre hesaplanan fiili hizmet süresi zammı, yukarıdaki tablonun (13) ve (14) numaralı sırasında yer alan sigortalılar için sekiz, diğer sigortalılar için beş yılı geçmemek üzere uzun vadeli sigorta kolları uygulamasında prim ödeme gün sayısına eklenir. Bu sürelerin, üç yılı geçmemek üzere yarısı emeklilik yaş hadlerinden indirilir. Tablonun (10) numaralı sırasında yer alan sigortalılar için bu fıkradaki süre sınırı uygulanmaz" hükmüne amirdir.

Yaptıkları işler nedeniyle, iş sağlıkları ve güvenlikleri bakımından yüksek risk taşıyan işçilere, fiili hizmet süresi zammı verilmesi ve bu sürelerin emeklilik yaşlarından düşülmesindeki amaç, işçilerin daha az riske maruz kalması ve sağlık ve güvenlik bakımından büyük risk taşıyan ağır ve tehlikeli işlerde, işçilerin çalışmasının özendirilmesidir.

Bakanlıkça yapılan değerlendirmede, maden yer altı işleri, iş sağlığı ve güvenliği bakımından en yüksek riski taşıyan işler kabul edilmiş ve en yüksek fiili hizmet süresi bu işleri yapan sigortalılara verilmiştir.

Nitekim maden yer altı işlerinde uzun süreli çalışma mümkün olmadığından, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununda bu işlerde çalışan sigortalılar korunmuş, yaşlılık aylığını hak etmeleri için yaş şartı öngörülmemiş, yaşlılık aylığını hak etmeleri için kanunda ön görülen sigortalılık süresi ile prim ödeme gün sayısını tamamlamaları yeterli sayılmıştır. Ancak Bakanlıkça belirtilen maden yer altı işlerinde 1800 gün prim ödemiş olanlar için 50 yaş şartı getirilmiştir.

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bakanlıkça tespit edilen maden yer altı işlerinde çalışan işçilerin, yaşlılık aylığını hak etmeleri için 55 yaşını doldurmaları öngörülmüşse de, maden yer altı işlerinde işçilerin 55 yaşını doldurana kadar çalışmaları mümkün

olamayacağından, 16.06.2006 tarih, 26200 sayılı Resmi gazetede yayımlanan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 cı maddesinin üçüncü fıkrasında;

“Yukarıdaki hükümlere göre hesaplanan fiili hizmet süresi zammı sekiz yılı geçmemek üzere uzun vadeli sigorta kolları uygulamasında prim ödeme gün sayısına eklenir ve emeklilik yaş hadlerinden üç yılı geçmemek üzere yarısı indirilir. Yukarıda yer verilen tablonun (4) numaralı sırasında yer alan ve 180 gün fiili hizmet zammı süresi verilen sigortalılar için sekiz yıllık süre sınırı uygulanmaz” hükmüne yer verilmiştir.

Ancak yapılan bu düzenleme yeterli ve gerçekçi olmadığından, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik öngören 5754 sayılı Kanunun hazırlanması sırasında, konu gündeme getirilmiş ve maden yeraltı işlerinde çalışan işçilerin yaşlılık aylığını hakketmeleri için kanunda öngörülen 55 yaş şartının kaldırılması talep edilmiştir.

Bu talebimiz kısmen dikkate alınarak, değiştirilen 40 cı maddenin üçüncü fıkrasının son cümlesi “Tablonun (10) numaralı sırasında yer alan sigortalılar için bu fıkradaki süre sınırı uygulanmaz” şeklinde düzenlenmiştir.

Yapılan değişiklikle cümlede yer alan “bu fıkradaki süre sınırı uygulanmaz” ibaresi, maden yer altında çalışan işçiler bakımından hem yaş hadlerinden düşülecek süre için öngörülen sınırlamayı hem de fiili hizmet zammının yarısına ilişkin sınırlamayı kapsamaktadır.

Kurumunuzca, söz konusu ibarenin sadece yaş hadlerinden indirilecek süreye konan sınırlamayı kapsadığı şeklinde yorumlanarak, uygulama bu şekilde yürütülmektedir.

Kurumunuzun bu uygulamasına göre 20 yıl maden yer altı işlerinde çalışıp, 7200 gün prim ödeyen işçi, ancak 50 yaşını doldurması halinde yaşlılık aylığını hakkecektir.

Yukarıda belirtildiği üzere, iş sağlığı ve güvenliği bakımından çok ağır risk oluşturan maden yer altı işlerinde işçilerin 50 yaşını dolduruncaya kadar çalışmaları çok zor görülmektedir.

Bu nedenle konunun bir kez daha değerlendirilerek, kanunun 40 cı maddenin üçüncü fıkrasının sonundaki cümlede yer alan, "fıkradaki süre sınırı uygulanmaz" ibaresinin, maden yer altı işlerinin, iş sağlığı ve güvenliği bakımından oluşturduğu ağır riskin dikkate alınarak, amacına uygun düşecek şekilde her iki hali kapsayacak şekilde uygulanmasını ve sonuçtan bilgi verilmesini arz ederiz.

BELGE 56

SOSYAL GÜVENLİK YÜKSEK DANIŞMA KURULU'NA SUNULAN TÜRK-İŞ ÖNERİLERİ

7 Mart 2012

5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Yasasının 26 cı maddesi, Sosyal Güvenlik Yüksek Danışma Kurulunun yılda bir kez en geç Mart ayı sonuna kadar Bakan tarafından tespit edilen gün ve gündemle toplanması hükmüne amirdir.

Kurulun gündeminin, sosyal tarafların yasalara ve uygulamalara ilişkin taleplerinin de dikkate alınarak oluşturulması sosyal güvenlik sistemimize ilişkin sorunların giderilmesine, daha etkin hizmet sunulmasına önemli ölçüde katkı sağlayacaktır.

Konfederasyonumuz, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasasının uygulanmasına ilişkin aşağıda belirtilen sorunların Kurulun gündemine alınarak çözüme kavuşturulmasının yararlı olacağını düşünmektedir.

1) Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasasının 27 inci maddesinde, kamu görevlisi sigortalılar ile kendi adına bağımsız olarak çalışan sigortalılara bağlanacak malullük aylığının aylık bağlama oranı 9000 gün üzerinden hesaplanırken, sigortalı işçilere bağlanacak malullük aylığı 7200 gün üzerinden hesaplanmaktadır. Her ne kadar günler yaşlılık aylığını hak etmede öngörülen prim gün sayısı esas alınarak belirlenmişse de, malul duruma düşme kişinin iradesi dışında, hastalığa ve sakatlığa bağlı olarak oluşan çalışamama halidir. Bu uygulama geçirdiği kaza ya da hastalık sonucu çalışamaz duruma düşen işçiye daha düşük malullük aylığı bağlanmasına ve aynı hizmet yılına sahip sigortalılar arasında farklı miktarlarda aylık bağlanmasına neden olmaktadır.

Belirtilen haksızlığın giderilmesi için konunun gündeme alınması gerekli görülmektedir.

2) Yasanın emeklilik koşullarını düzenleyen 28 inci maddesinin beşinci fıkrasında "Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yer altı TÜHİS işlerinde sürekli veya münavebeli olarak en az 20 yıldan beri çalışan sigortalıların" 55 yaşını doldurmaları öngörülmüştür.

İş sağlığı ve güvenliği bakımından maden yer altı işlerinin ağır ve tehlikeli oluşu dikkate alınarak, yer altı çalışma sürelerine Yasanın 40

cı maddesi ile fiili hizmet süresi zammı ilave edilmesi, ilave edilen fiili hizmet süresi zammının emeklilik yaşından düşülmesi hükme bağlanmıştır.

Maddenin üçüncü fıkrasında yapılan düzenlemede diğer sigortalılar için fiili hizmet süresi zammının yarısının üç yıl süre ile emeklilik yaşından düşülmesi öngörülmüşse de, maden yer altı işlerinde çalışan sigortalılar için süre sınırının uygulanmayacağı da belirtilmiştir.

Ancak Kurum maden yer altı işlerinde çalışan sigortalılar için de fiili hizmet süresi zammının yarısını emeklilik yaşından düşmektedir.

Kurumun söz konusu uygulaması maddenin amacına ters düşmektedir. Bu uygulamanın değiştirilmemesi durumunda işçilerin maden yer altı işlerinde çalışma istekleri olumsuz etkilenecektir.

Maden yer altı işlerinde çalışan sigortalı işçilerin yaşadıkları bu sorunun giderilmesi için konunun gündeme alınması gerekli görülmektedir.

3) Ekim/2008 ayından önce sigortalı olan ve Gelir Vergisi Kanununun 31 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca aldıkları raporla çalışma gücünü yüzde 40 ve daha yukarı oranda kaybedenler vergi indiriminden yararlanmakta ve özel koşullarla yaşlılık aylığını hak etmektedirler. Ancak sakatlık derecelerinin tespitine ilişkin Yönetmelikte sonradan yapılan değişikliklerle, işletmelerin özürlü kadrosunda istihdam edilen çok sayıda özürlü sigortalının çalışma gücü kayıp oranı yüzde 40 ın altına düşmüştür. Bu durumda olan işçiler özürlü haklarından yararlanmayı kaybettikleri gibi işverenleri de özürlü istihdamına ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemiş duruma düşmüştür.

Kişilerin iradesi dışında yönetmelikle yapılan değişiklikle ortaya çıkan bu haksızlığın giderilmesi için konunun gündeme alınması uygun olacaktır.

4) Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasasının 88 inci maddesinde 4857 sayılı Yasa uyarınca kısmi zamanlı veya çağrı usulü çalışan işçilerin ay içinde eksik çalıştığı günlerin primlerini 30 güne tamamlamaları öngörülmüştür. Kamuda kısmi süreli çalışan işçilerin

iş sözleşme/eri askıda iken çalışmadıkları sürelerle ilişkin genel sağlık sigortası primlerini asgari ücret üzerinden işverenleri öderken, özel sektörde çalışanlar yapılan gelir testine göre belirlenen gelirleri üzerinden kendileri ödeyecektir.

Sigortalı işçiler arasındaki bu farklı uygulama statü eşitliğine uygun düşmediği gibi adil de değildir. Çalışanlar arasında huzursuzluk yaratmıştır.

Keza Ekim/2008 ayından önce ebeveynlerinin üzerinden sağlık yardımlarından yararlanan kız çocuklarının, Ekim/2008 ayından sonra da yaşlarına bakılmaksızın, çalışmadıkça, evlenmedikçe, çalışanların işten çıkmaları, evlenenlerin boşanmaları yada dul kalmaları halinde ebeveynlerin üzerinden sağlık yardımlarından yararlanma hakları devam (derken, Ekim 2008 ayından önce ebeveynleri üzerinden sağlık yardımlarından yararlanmayan kız çocuklarının 18 yaşına kadar, okumaları halinde 25 yaşına kadar ebeveynlerinin üzerinden sağlık yardımlarından yararlanmaları toplumda huzursuzluk yaratmaktadır.

Ülkemizin toplumsal koşulları, pozitif ayrımcılık olsa dahi kız çocuklarının korunmasını zorunlu kılmaktadır.

5) Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasasının 50 ci maddesinin (a) bendinde kısmi süreli çalışan işçilerin ay içinde 30 günden eksik çalıştıkları günleri isteğe bağlı sigortaya devam ederek tamamlamalarına olanak sağlanmıştır. Ancak bu durumda işçiler genel sağlık sigortası primi dahil yüzde 32 oranında prim ödeyecektir. Oysa ki kamuda kısmi süreli çalışan işçilerin ay içindeki eksik günlerine ilişkin genel sağlık sigortası primlerini işverenleri ödemektedir. Kamuda kısmi süreli çalışan işçinin isteğe bağlı sigortaya devam etmesi halinde genel sağlık sigortası primini kendinin ödeyecek olması isteğe bağlı sigortaya devam eden işçi ile devam etmeyen işçi arasında ayrıcalık yaratmaktadır. Bir anlamda isteğe bağlı sigortaya devam eden işçi cezalandırılmaktadır.

Kamuda kısmi süreli çalışan işçilerden isteğe bağlı sigortaya devam etmeyip emeklilik aşamasında Yasanın 41 inci maddesine göre

hizmet borçlanması yapacak olan sigortalı işçiler de genel sağlık sigortası primi ödemeyecektir. Açıklanması zor ayrıcalık yaratan söz konusu uygulamaların giderilmesi için belirtilen konunun gündeme alınması uygun görülmektedir.

6) Kurumun yapısal sorununun temel nedeninin özerk yönetim yapısından yoksun olduğu tüm taraflarca kabul edilmiştir.

Kurumun özerk yönetim yapısına sahip olması için Genel Kurulun Kurum Başkanını seçmesi, Bütçe ve kadrolarını, yatırımlarını onaması, Başkan dışındaki yöneticileri ise Yönetim Kurulunun ataması gerekir iken 665 sayılı KHK ile Yönetim Kurulunun personel atama yetkisi tümü ile kaldırılmıştır. Kurumun özerk yönetim yapısını ortadan kaldıran bu düzenleme tarafları tedirgin etmiştir.

Konunun önemi göz önüne alınarak gündeme alınması uygun olacaktır.

7) Ülkemizde yaşayan herkesin sosyal koruma kapsamına alınması, sistemin kapsam sorununun çözüme kavuşması için gereklidir.

Ülkede yaşayan herkesi sosyal koruma kapsamına alacak, sosyal yardım ve primsiz ödemeler sistemini oluşturacak, yasal düzenlemeler yapılmamıştır.

Yoksulluk eşiğini ülkemiz koşullarına uygun olarak belirleyen, hak sahiplerinin kolayca ulaşmasına olanak sağlayan, çağdaş sosyal yardım ve ödeme hizmeti sunan ve bu konuda hizmet sunan kamu kurumları ile, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu dahil kamu kaynaklarını tek çatı altında toplayan sosyal koruma sisteminin oluşturulması büyük önem taşımaktadır. Gündeme alınması gerekli görülmektedir.

Durumu bilgilerinize sunar, önerdiğimiz konuların Sosyal Güvenlik Yüksek Danışma Kurulunun gündemine alınarak sonuçtan bilgi verilmesini müsaadelerinize arz ederiz.

BELGE 57

SAĞLIK HİZMETLERİ

23 Temmuz 2012

TÜRK-İŞ Görüş ve Önerileri

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca, kurumla anlaşmalı vakıf üniversite hastaneleri ile özel hastaneler, sigortalılarla geçindirmekle yükümlü oldukları aile bireylerinden, sağlık Uygulama Tebliğindeki fiyatlar üzerinden tedavi bedellerinin bulundukları basamağa göre yüzde 30 ila 90'ını geçmemek üzere ilave ücret alabilmektedir.

Ancak konfederasyonumuza gelen şikayetlerde, bazı sağlık kurumlarının üst sınır üzerinden ilave ücret aldıkları gibi, aldıkları ilave ücretin faturasını vermekten kaçındıkları, verdikleri faturalarda ise alınan ilave ücretin dökümünü yapılmadıkları belirtilmektedir. Ya da bazı özel sigorta kurumlarınca fatura yerine fiş verilmektedir.

Nitekim Beylik Düzü Medilife sağlık kurumuna, 20.07.2012 günü acil olarak başvuran 15824380696 TC Kimlik numaralı Meliha Baygın'dan yapılan tedavi karşılığında örneği ekte gönderilen fişle, 224,01 ve 96,47 lira olmak üzere toplam 320,48 lira alınmıştır. Hastanın yaptığı ısrarlı talebe karşın kendisine fatura verilmemiştir.

Ülkemizde Ekim/2008 ayından itibaren uygulanan Genel Sağlık Sigortası, hastaların, özel sağlık kurumlarına başvurma imkanı sağlayarak, en kısa sürede sağlık hizmetine ulaşmalarını, uygun şartlarda tedavi olmalarını amaçlamıştır. Ancak bazı özel sağlık kurumlarının ilave ücretlerde üst sınır uygulamaları, aldıkları ilave ücretlere dökümlü fatura vermekten kaçınmaları ,sigortalıların istismar edildiği izlenimi vermektedir. Bu tür uygulamalar sigortalıların özel sağlık kurumlarına başvurmalarını engelleyerek genel sağlık sigortası ile vatandaşın verilmek istenen hizmete ters düşmektedir.

BELGE 58

FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMI

7 Ekim 2014

TÜRK-İŞ Görüş ve Önerileri

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına

Ankara

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 40. maddesinde yapılan değişiklikler sonucunda sendikalarımızdan kapsamın daraltılmasına ilişkin itirazlar gelmeye başlamıştır.

Konfederasyonumuza bağlı Petrol-iş Sendikası Başkanlığından alınan örneği ekli 4.11.2014 tarihli yazıda; 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda yer alan fiili hizmet süresi zammının, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu uyarınca tehlike sınıflarının çok tehlikeli, tehlikeli ve az tehlikeli olarak belirlenmesi ve çok tehlikeli işlerde çalışanların özellikle örgütlü olduğumuz bazı işyerlerinin bu kapsamda olduğu, daha çok risklere maruz kaldıkları, hususlarının dikkate alınarak yeniden düzenlenmesi talep edilmektedir.

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu uyarınca çok tehlikeli işler sınıfında yer alan ve yapılan risk analizleri sonucu, çalışanların sağlık bakımından ağır riskler altında olduğu belirlenen bazı işyerleri, fiili hizmet süresi zammından yararlanan işyerleri cetvelinde yer almamıştır.

Oysaki fiili hizmet süresi zammının amacı, işçilerin sağlığı bakımından ağır riskler oluşturan işlerde çalışmalarını özendirmek, burada çalışan işçilerin tehlikeli ve daha az tehlikeli işlerde çalışanlara oranla daha erken sürede emeklilik hakkına ulaşarak ağır risklerin olumsuz etkilerine daha az maruz kalmalarını sağlamaktır.

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile işlerin tehlike derecelerine göre üç sınıfa ayrılmasının, değişen üretim teknolojilerinin dikkate alınarak, yapılacak kanun düzenlemeleri ile fiili hizmet süresi zammı kapsamına giren işyerlerinin yeniden belirlenerek bu konuda ki mağduriyetlerin giderilmesini arz ederiz.

BELGE 59

TÜRK-İŞ'TEN İLACA KATILIM PAYI UYGULAMASINA TEPKİ

Ankara, 15 Aralık 2011

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması

92

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
1907

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION

"TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu'nda 15.12.2011 Perşembe günü (bugün) görüşülecek olan " Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"nda sigortalı hastalara verilecek her bir ilaç kalemi veya kutu adedi için 3 lirayı geçmemek üzere katılım payı alınması öngörülmekte, yatan hastalardan ise yüzde 1 oranında katılım payı alınması hükmü korunmaktadır.

Hiç kuşkusuz Tasarı'da birleşik hizmetler üzerinden emeklilik, yaşlılık ya da malullük aylığı bağlananlar ile ölenlerin hak sahiplerine emekli ikramiyesi ödenmesine olanak sağlanması; Van depreminde malul kalan sigortalılar ile ölen sigortalıların hak sahiplerine aylık bağlanması olumlu hükümlerdir. Ancak tüm kesimlerce desteklenecek bu düzenlemelerin yapıldığı Tasarı'nın içerisine, tüm kesimlerin haklı olarak tepki gösterecekleri "ilaca ilave katılım payı uygulanmasına" ilişkin düzenlemeye de yer verilmesi düşündürücü ve üzüntü vericidir.

Anayasa Mahkemesinin ilgili yasayı iptalinden sonra, 2007 yılında Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda Değişiklik Yapan Kanun Tasarısı'nın görüşülmesi sırasında Çalışma Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik ile Emek Platformu'nu oluşturan başkanlar arasında sağlanan mutabakatta, yatan hastalardan katılım payı alınmayacağı karara bağlanmış, Ancak Faruk Çelik'in bakanlıktan ayrılmasından sonra Kanun'a yapılan ilave ile yatan hastalardan yüzde 1 oranında katılım payı alınması öngörülmüştü.

Komisyonunda görüşülecek Tasarıda maddenin ilgili hükmü yeniden düzenlenirken, Sayın Çelik ile vardığımız mutabakat gereği beklentilerimizin aksine yatan hastalardan yüzde 1 katılım payı alınması hükmü aynen korunmuş ve ayaktan tedavilerde yüzde 10 ve 20 oranındaki katılım payına ilave olarak ayrıca sigortalı hastalara verilecek her bir ilaç kaleminden veya kutu adetinden 3 liraya kadar katılım payı alınması ön görülmüştür.

Bu uygulama ile ilaç fiyatlarına uygulanan indirim tutarı sigortalı hastalardan alınmak istenmektedir.

Çalışanlar yeteri kadar genel sağlık sigortası primi ödemekte ve katılım payı vermektedir.

Bu yetmiyormuş gibi, sigortalı hastaların cepten ödemekte oldukları para miktarının artırılması, özellikle başta düşük gelirli sigortalılar olmak üzere tüm sigortalıların tedavi olmalarını zorlaştıracaktır.

İlgili düzenlemenin sosyal tarafların görüşünün alınmadan yapılması da o çok sözü edilen "sosyal diyalog" adına üzücü bir durumdur.

TÜRK-İŞ, TBMM' den yatan hastalardan yüzde 1 oranında katılım payı alınması ile her bir ilaç kaleminden veya kutu adetinden 3 liraya kadar katılım payı alınmasına ilişkin hükümlerin yasa metninden çıkarılmasını talep etmektedir."

BELGE 60

İŞKUR 6. GENEL KURULU

Ankara,21 Aralık 2011

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Pevrul Kavlak'ın Konuşması

Değerli Katılımcılar,

Hepinizi Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu ve şahsım adına saygılarımla selamlıyorum. Türkiye İş Kurumu'nun 6. Genel Kurulu, zaman bakımından stratejik ve hassas bir dönemde toplanmaktadır.

Biz genel kurulları, geçmişle yüzleştığımız ve ileriye dönük fikirlerimizi tartıştığımız birer yenilenme platformu olarak algılarız. Gerçekleştirmekte olduğumuz bu Genel Kurulun da ufkumuzda yeni pencereler açacağından hiç kuşkusuzdur.

Değerli Katılımcılar,

Ekonomik büyümenin ve refahın halka yansımalarının temel göstergelerinden en önemlisi istihdam artışıdır. Kuşkusuz burada sözü edilen istihdam, örgütlü ve iş güvencesi olan, insan onuruna yakışır bir istihdamdır. Yoksa, merdiven altı köleliğini istihdam olarak saymadığımızı hepimiz biliyorsunuz. İnsanların istikrarlı bir şekilde istihdam edilmeleri, kuşkusuz yaşam güvencesi anlamına gelmektedir. Bu da bireyin ve ailenin mutluluğunu arttırmakta, toplumdaki gelir dağılımında kalıcı bir adalet sağlamaktadır.

İşsizlik ve istihdam sorunları, bugün neredeyse tüm ülkelerin ekonomik ve sosyal gündeminde ilk sırada yer almaktadır. Ülkelerin işgücü piyasaları yeniden yapılandırılırken, istihdam kurumları, gerek ulusal, gerek yerel düzeyde daha etkin duruma getirilmektedir.

'Çalışma Hakkı' temel insan hakkı kapsamındadır. Ve işsizliği önlemeye elverişli ekonomik koşulları yaratmak, devletin öncelikli görevidir. İşsizlik sorununun çözümü salt piyasa ekonomisinin işleyişine bırakılamaz. İstihdamı artırıcı ve işsizliği önleyici politikalar üretmek, hükümetlerin doğal ve devredilemez sorumluluğudur.

Uygulanan ekonomik ve sosyal politikaların önceliği 'ekonomik büyümeyi daha çok istihdam odaklı hale getirmek' olmalıdır. Bu da ancak, istihdam politikasının, uygulanan ekonomik politikanın temel eksenine yerleştirilmesi ile mümkündür. Biliyoruz ki İŞKUR, bu anlayışın oluşturulmasında ve uygulanmasında önemli rolü ve, sorum-

luluğu olması gereken bir kurumdur.İstihdam ve işsizlik başta olmak üzere, işgücü piyasasında karşılaşılan sorunların çözümünde,kamu istihdam hizmetlerinin önemi artmıştır.Geçmişte daha çok, iş ve işçi bulma süreçleriyle sınırlanmış olan kurumun vizyonu, günümüzde önemli ölçüde gelişmiştir. Ulusal istihdam politikası belirlenmesine katkıda bulunmak, işgücü piyasası bilgilerini sağlamak, aktif ve pasif işgücü programlarını uygulamak, bu gelişen vizyonun unsurlarıdır.

Sayın Katılımcılar,

Neo liberal politikaların en belirgin sonuçları, işsizliğin yaygınlaşmasında kendini göstermektedir. Birilerinin, ülkelere biçtiği ekonomik modellerle, ucuz emeğe dayalı, düşük katma değerli, düşük teknoloji- li üretim yapıları adeta dayatılır hale gelmiştir. Bunun sonucu olarak da yaşamakta olduğumuz ekonomik kriz, başta çalışanlar olmak üzere dar ve sabit gelirli kesimlerin hayatını alt üst etmiştir. İş kaybetme korkusu bir karabasan haline gelmiş, sosyal devlet olgusu ve çalışma barışı örselenmiştir. Artık tüm bu yaraların sarılacağı yeni bir ekonomik düzene ve sosyal dinamiklere ihtiyaç vardır. İnsanı ve onurlu bir yaşamı temel alan politikalar, tüm çalışanların talebi ve beklentisidir.

Bu durumda öncelik, sürdürülebilir büyümeye verilmelidir. İstihdam yaratma, kamu yatırımları, faal iş gücü piyasası politikaları üzerine yoğunlaşmalı, genişletilmiş sosyal koruma ile en fazla ihtiyacı olan kesimler güvence altına alınmalıdır.

Bugün, ekonomik politikaların sosyal politikalarla desteklenmesi gereği, yaşanan küresel ekonomik kriz ile çoktan açığa çıkmıştır. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün yayınlamış olduğu çeşitli raporlarda da vurgulandığı üzere, gelişmiş ülkeler iş kayıplarıyla başa çıkmaya çalışırken, gelişmekte olan ülkelerin temel sorunu ise işsizlik ve güvencesiz istihdam biçimleri olarak kendini göstermektedir. Şu noktaya hepimizin dikkatini çekmek isterim. İşsizlik sorununu çözmeye çalışırken temel alınacak yaklaşım ne pahasına olursa olsun işsizliği yoksulluk yaratarak çözmek olmamalıdır. Hedef, Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından da benimsenen "insana yakışır iş" tanımı çerçevesinde üretken istihdamdır.

Hepimizin malumu olduğu üzere, Türkiye ekonomisinin en kırılgan noktası cari işlemler açığıdır. Ve yine hepimizin bildiğı gibi, cari işlemler açığı üretimi geriletirken, işsizliğı de bir kangren haline getirmektedir. Yeri gelmişken izninizle bir kez daha altını çizmek istiyorum; konfederasyonumuzun yerli malı kullanımını teşvik yönündeki faaliyetleri, işte bu kapsamda değerlendirilmelidir.

Sendikal hak ve özgürlüklerin kullanıldığı, sosyal güvenlik hakkının var olduğı, çalışma koşullarının insanca olduğı, işçi-işveren arasında sosyal diyalogun kurulduğı ve sağlıklı işletildiğı bir yaklaşım hepimizin ortak hedefi olmalıdır.

Sayın Katılımcılar,

Türkiye'nin işgücü piyasasının yapısından ve işleyişinden kaynaklanan sorunları, maalesef devam ediyor.

Üstelik bu sorunlar, kriz sırasında daha belirgin duruma gelmiştir. Gelin, bu sorunların başlıcalarını sıralayalım:

- Eğitim ve verimlilik düzeyindeki yetersizlikler...
- Başta kadınlarda olmak üzere, iş gücüne katılım oranının düşüklüğü...
- Gençler arasındaki işsizliğin giderek büyümesi
- Tarımın istihdam içindeki payının yüksekliğı ve kayıt dışılığın fazlalığı sorunlarımızın büyüklüğü, inkar edilemez bir gerçek. Ama bu kötü gerçeğe yüzleşip, koşulları lehimize çevirmek de imkansız değil.

İstihdam konusunda mutlak bir eşgüdümle çalışmalıyız. Daha fazla ve daha iyi iş olanakları için, sosyal korumanın geliştirilmesine yönelik kararların alınması gerekmektedir.

Bu kapsamda, başta özürllüler olmak üzere tüm dezavantajlı gruplara eğitim ve işe erişimde fırsat eşitliğı sağlanması gerekmektedir. Bu yaklaşım bir ayrıcalık değil, sosyal devletin gereğı olarak onlara sağlanan bir haktır. İŞKUR'un bu yöndeki çalışmalarını destekliyoruz.

Bu arada vurgulanması gereken bir husus da, ülkemizdeki fiili çalışma sürelerinin uzunluğudur. Özellikle örgütsüz ve kayıt dışı istihdamın olduğu işyerlerindeki çalışma saatleri, yasal düzenlemenin çok üstündedir. Çalışma saatlerinin sınırlandırılması, işçilerin sağlığını korumanın gereğidir. Bu aynı zamanda istihdam artışına da yol açacaktır.

Bu arada, istihdama yönelik politika oluşturulurken, geçimini sürdürebilmenin arayışı içinde olan işsizlerin umudu ve çaresizliğinin istismar edilmemesi, temel ilke olarak göz önünde

tutulmalıdır. Yani, işsizliğe alternatif olarak düşük gelir ve olumsuz çalışma koşulları çözüm yolu olarak sunulmamalıdır. Çalışanların kazanılmış haklarına yönelik geriye dönük girişimler ve düzenlemeler gündeme bile getirilmemelidir. Ülkenin en önemli sorunu olan işsizlik ve istihdam konusunda belirlenecek olan "Ulusal İstihdam Stratejisi"nde temel yaklaşım, "işgücü piyasasının esnekleştirilmesi" olmamalıdır.

Değerli Katılımcılar;

Uluslararası Para Fonu ve Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından ortak bir rapor yayımlanmıştır. Bu raporda IMF, işsizliğin çözümü olarak gelişmekte olan ülkeler için gündeme getirdiği esnekliğin, istihdam yaratmada başarısız olduğunu itiraf etmektedir.

IMF'nin bile reddettiği esnek çalışma biçimlerinin bugün hala Türkiye'nin gündeminde tutulması son derece üzücüdür. Emekçilerin yüksek duyarlılık içinde bulundukları ve esnek olamadıkları bu konuların istihdam politikalarının temelini oluşturması doğru bir yaklaşım değildir.

Uluslararası rekabet gücü, emek maliyetini düşürerek, işgücü piyasasının esnekliğini artırarak korunamaz. İstihdam sorununa, çalışanların yoksulluğu temelinde çözüm aranması doğru ve kabul edilebilir bir yaklaşım değildir. Sayın Bakanımızın katkılarıyla torba yasadan tekriri müzakere ile çıkarılan esnek çalışma biçimlerinin, bu kez yenileri eklenerek sayın Bakanımız eliyle tekrar gündeme getirilebileceğine inanmak istemiyoruz. Getirilmesi halinde ise, bütün demokratik plat-

formlarda, çekincelerimizin ve itirazımızın en güçlü şekilde dile getirileceğinin bilinmesini istiyoruz. Çünkü 21'nci yüzyıl Türkiye'sinde, sendikal hak ve özgürlüklerin kullanıldığı, çalışma koşullarının sağlıklı olduğu, işçi-işveren arasında sosyal diyalogun verimli bir şekilde işletildiği bir istihdam politikasının esas olması gerektiğine inanıyoruz. "Ulusal İstihdam Stratejisi" nin de ancak böylesi bir anlayışla etkin ve kabul edilebilir olacağını ifade ediyoruz.

Sayın Katılımcılar,

Bu bağlamda, kamu istihdam hizmetleri yerine getiren Türkiye İş Kurumu'na önemli sorumluluklar yüklenmiştir. Son tahlilde, aktif ve pasif işgücü programlarının uygulanmasından sorumlu olan İŞ-KUR'un, kurumsal kapasitesinin artırılması ve etkin bir biçimde çalışabilmesi için yeterli donanımına kavuşturulması büyük önem taşımaktadır.

Bu görüş ve düşüncelerle, genel kurulda alınacak kararların ülkemize, işveren ve işçilere yararlı olmasını diler, beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

BELGE 61

29 ŞUBAT AVRUPA EYLEM GÜNÜ

Ankara, 27 Şubat 2012

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması

Konfederasyonumuzun da üyesi bulunduğu, 36 Avrupa ülkesinde toplam 60 milyon çalışanı temsil eden Avrupa Sendikalar Konfederasyonu-ETUC bu günü Avrupa eylem günü ilan etmiştir. Tüm Avrupa çalışanları bugün Avrupa'da giderek yaygınlaştırılan kemer sıkma politikalarının işe yaramadığını bir kez daha gündeme getirmek ve artık bu uygulamalara bir son verilmesini talep etmek üzere eylem yapmaktadır.

Avrupa Sendikalar Konfederasyonu bugün için yayınladığı bildiride, kemer sıkma politikalarının durumu daha da ağırlaştırdığını, sosyal açıdan büyük hasara neden olduğunu belirtmektedir. Avrupa istatistiklerine göre başta gençler arasında olmak üzere işsizliğin rekor düzeye ulaştığını ve her iki gençten birisinin işsiz olduğunu vurgulamaktadır.

Ayrıca, 115 milyon kişinin, bir başka ifadeyle toplumun yüzde 23'ünün yoksulluk ve sosyal dışlanma ile karşı karşıya olduğu ifade edilmekte ve aşağıdaki uygulamalar reddedilmektedir.

- Ücretleri düşürmek için yapılan baskılar,
- Sosyal korumanın tahrip edilmesi,
- İşgücü piyasalarının daha fazla esnekleştirilmesi,
- Kamu hizmetlerinin özelleştirilmesi,
- Emekli aylıklarının düşürülmesi,
- Sosyal dışlanma
- Toplu pazarlık ve sosyal diyalogun çözülmesi
- Finans dünyası ve spekülörler çiziksiz kurtulurken, çalışanların sorumlu olmadıkları krizin bedelini çok ağır bir şekilde ödemesi.

Konfederasyonumuz, Avrupa'da uzun sürede ve zorlu mücadelelerle kazanılmış olan sosyal hakların geri alınması için sürdürülen baskıları ve tüm dünyaya örnek olması gereken sosyal modelin tahrip edilmesini büyük bir üzüntü ve şaşkınlıkla karşılamaktadır. Avrupa'yı,

Avrupa yapan değerler düşüncesizce aşındırılmaktadır. Konfederasyonumuz, Avrupa'daki hak kayıplarının ve sosyal dampingin başta ülkemiz olmak üzere tüm dünyayı etkileyeceğine inanmaktadır. Bu nedenle, Avrupa eylem gününde tüm Avrupalı kardeşlerini verdikleri mücadelede desteklemekte ve onların yanında yer almaktadır. Konfederasyonumuz, ETUC'un eylem günü vesilesiyle krizin çözümü için sunduğu aşağıdaki önerileri desteklemektedir.

- Kaliteli işler için Avrupa iyileştirme ve yatırım planı,
- Düşük karbon, yeşil ekonomi ve iş ve büyüme yaratacak geleceğin sektörlerine dönüşen dinamik bir Avrupa sanayi politikası,
- Uzun vadede bütçe dengesinde restorasyon,
- Gençler için kaliteli iş garantisi,
- Avrupa tahvilleri ile borçların birleştirilmesi,
- Aynı zamanda yatırım politikalarını da destekleyecek olan mali işlemler vergisi,
- Sosyal haklar ve ücretlerin azaltılmasına karşı yoğunlaştırılmış mücadele,
- Şirketler için minimum vergi ile vergi tabanının düzenlenmesi,
- Temel sosyal hakların garanti altına alınması ve saygı duyulması,
- Vergi kaçıranlara ve vergi hilelerine karşı mücadele.

BELGE 62

ULUSLAR ARASI ÇALIŞMA ÖRGÜTÜ (ILO) “GENÇLER İÇİN İNSANA YAKIŞIR İŞ: ULUSAL GENÇLİK İSTİHDAMI KONFERANSI”

Ankara,29 Mart 2012

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Ramazan Açar'ın Konuşması

Sayın Müsteşar,

Uluslararası Kuruluşların Değerli Temsilcileri,

İşçi ve İşveren Kesiminin Değerli Temsilcileri,

Sevgili Hocalarımız,

Sayın Misafirler,

Değerli Basın Mensupları ve Geleceğimiz Sevgili Gençler,

Hepinizi Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu ve şahsım adına saygılarımla selamlıyorum.

Ülkemiz için de çok önem taşıyan gençlerin istihdamı konusunda bu konferansı düzenlediği için Uluslararası Çalışma Örgütüne teşekkür ediyorum.

Bundan üç-dört ay önce bu konuda yine benzeri toplantı yapıldı. Birleşmiş Milletler kuruluşları ile Türkiye İş Kurumu'nun birlikte yürüttüğü programın önemli bir aşamasını paylaştık.

Ulusal Gençlik İstihdamı Programı çerçevesinde hazırlanan "eylem planı" ile ortaklaştırdığımız politika önerilerini belirledik.

Sosyal taraf temsilcileri olarak işçi ve işverenler, ilgili kuruluşlar, akademisyenler ve gençlerimiz hep birlikte, sosyal diyalog ve uzlaşma kültürü çerçevesinde çalıştı. Türk-İş olarak katkılarımızı verdik.

Bu konudaki çalışmalar, tartışmalar, değerlendirmeler devam edecek.

Uluslararası Çalışma Konferansının Haziran 2012 ayında yapılacak 101. Oturumunda bu konuda "genel tartışma" yapılması da söz konusu olacak.

İstihdam ve işsizlik alanındaki durum, gelişmeler, eksiklikler ve yapılması gerekenler, bu sefer gençler açısından değerlendirilecek.

Dünya ekonomik sisteminde yaşanan gelişmelerin günlük dildeki karşılığı küreselleşmedir.

Küreselleşmeyle birlikte başta ekonomik ilişkiler ulusal sınırların dışına çıkmıştır. Uluslararası ticaret, finansman, yatırım gibi alanlardaki gelişmeler bütün ülkeleri etkilemektedir. Artık bir ülkede ortaya çıkan ekonomik kriz kısa sürede diğer ülkeleri etkilemektedir.

2008'den itibaren yaşanan küresel krizin etkileri daha ortadan kalkmadan "yeni ekonomik kriz" bazı Avrupa Birliği ülkelerini sarmıştır.

Uygulanan liberal ekonomilerin göz ardı ettiği gelir dağılımı adaletsizliği, yoksulluk, sosyal devlet uygulamaları çoğu ülkede çalkantılara yol açmakta, kimi ülkelerde siyasal değişikliklere yol açmaktadır.

Bu süreç çalışma yaşamını da doğrudan etkilemektedir. Belirsizlik ve geleceğe dönük endişeler, iş barışını da olumsuz etkileyecek unsurları içinde barındırmaktadır.

Değerli Konuklar,

Küresel krizin en olumsuz yansıması daralan yeni istihdam imkanları ve yaygınlaşan işsizliktir.

Bu önemli sorunun bir parçası da, işgücü piyasasına girmek ve burada kalıcı olmak için mücadele veren gençlerdir.

İşgücü piyasasındaki yapısal sorunlar çalışma hayatına yeni başlayacak gençleri etkilemektedir. İşsizlik, özellikle toplumun geleceğini belirleyecek olan gençler arasında yaygındır.

2011 yılı sonuçları, ülkemiz işgücü piyasasının durumunu ortaya koymuştur.

Burada ayrıntılı bir değerlendirme yapmayacağım.

Ancak şu tespiti sizlerle paylaşmak istiyorum: Türkiye'deki dört kişiden biri 15 yaşının altındadır. Her on yurttaşımızdan sadece üçü istihdam edilebilmektedir. İstihdam edilenlerin de zaten dörtte biri tarım kesimindedir ve önemli bir bölümü ücretsiz aile işçisidir.

İşgücü piyasasındaki yapısal sorunlarımız gençler söz konusu olduğunda, çarpan etkisiyle artmaktadır.

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de genç işsizliğinin iki temel özelliği vardır:

- Birincisi, genç işsizlik oranları yetişkin işsizlik oranlarından her zaman daha yüksektir.
- İkincisi, genç işsizliğinin ekonomik şartlara daha duyarlı olmasıdır. Ekonominin yavaşladığı, durgunluk dönemi en fazla gençleri vurmaktadır.

Konferansın konusu “gençlik istihdamı”, ama gençlerin sorunu sadece bu değil...

Gençlik kavramı birçok alt kategoriye kapsamaktadır. Çalışan veya çalışmayan ayırımı yapılabildiği gibi, kayıt dışı çalışan, iş arayan veya iş bulma ümidi kalmayan, özürlü, öğrenci, kırsal veya kentsel alanda olan veya ebeveynleriyle yaşayan gibi milyonları ifade eden bir yaş grubundan söz ediyoruz.

Türkiye’de, geleneksel aile yapısı içinde gençlerin sorunlarına çözüm bulunması yaklaşımı mevcuttur.

Ancak çok çocuklu aile yapısı, göç olgusu, “insana yakışır iş” şartlarından uzak çalışma koşulları, yetersiz ücret, sosyal devlet kapsamında verilen hizmetlerin eksikliği gibi unsurlar bu yapıyı zorlamaktadır.

Değerli Konuklar,

Gençlerin istihdam sorunu vardır. Ama bu sorun eğitim sorunundan ayrı düşünülemez.

Eğitimde olan gençlerimizin sayısı çoğu Avrupa ülkesinin nüfusundan fazladır. Nicelik sorunu olarak belki okullaşma oranı, okul ve öğrenci sayısı gibi verileri söylemek mümkündür. Ancak nitelik sorunu, eğitimde kaliteyi de konuşmak durumundayız.

İşgücüne katılım oranı eğitim seviyelerine göre farklılık arz etmektedir. Eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılım oranı da artmaktadır. Ama biliyoruz ki, binlerce yetişmiş üniversite mezunumuz, mesleki eğitim almış gencimiz de işsizdir.

Eğitim ile istihdam ilişkisi, bu alanda yürütülen çalışmalara rağmen istenilen seviyede değildir.

Türkiye'nin "genç nüfus" yapısı bir avantaj olarak değerlendiriliyor.

Ancak çağın gereklerine uygun eğitim alamayan, istihdam edilemeyen, gerekli sosyal koruma imkanlarına sahip bulunmayan milyonlarca genç nüfus, ülkemiz açısından önemli bir sorundur.

Çocuk işçiliği meselesi gelişmekte olan her ülke için olduğu gibi, Türkiye için de önem taşıyan bir konudur. Bu sorun da, nüfus, eğitim düzeyi, ekonomik gelişim ve sosyal kalkınma kavramlarıyla doğrudan ilgilidir.

"Genç işsizliği" sorununun kapsamlı, detaylı ve çözüm odaklı bir yaklaşımla tartışılması gereği açıktır.

Gençlerin istihdam sorunları değerlendirilirken tek ve en kötü sorunun işsizlik olmadığı da açıktır. Gençlerin eksik ve kayıtdışı istihdam, güvencesiz istihdam, düşük gelir, yoksulluk, ayrımcılık gibi bir çok sorunla karşı karşıya kaldığı bir gerçektir.

Bu ve benzeri sorunların, gençlerin ve ülkemizin geleceği açısından bir an önce çözüme kavuşturulması gerekmektedir. Bu sorunlar ülke gündeminin üst sıralarına taşınmalıdır.

Türkiye'nin geleceği olan gençlerimiz, giderek artan bir gelecek kaygısı içinde "günü tüketmek" durumunda kalmamalıdır.

Değerli Konuklar,

Bir işe sahip olmak, çalışarak geçimini kazanmak bireyin temel bir hakkıdır. Bu hakkın kullanılmasına imkan sağlamak, sosyal devletin öncelikli görevi ve bireyin topluma kazandırmasının en önemli koşuludur.

Gençlerin ekonomik ve sosyal aktivitelerin dışında kalması, onurlu bir hayat sürdürebilmeleri için gerekli geliri elde etmelerini önle-

mekle kalmayıp, onların sosyal yaşamlarını ve psikolojilerini de derinden etkilemektedir.

Yaşanan yoğun işsizlik nedeniyle gençler, ailelerine bağımlı yaşamaya devam etmekte, yetişkin bireyler olarak kendi ailelerini kurma planlarını, belirsiz bir tarihe ertelemek zorunda kalmaktadırlar.

Bu belirsizliğin yarattığı güvensizlik sosyal huzursuzluklara dönüşebilmektedir.

Türkiye’de gençlerin istihdamlarına ilişkin strateji ve politikalara olan acil ihtiyaç bugünkü toplantının gündemini oluşturmaktadır.

Buradaki tartışmalardan, değerlendirmelerden çıkacak görüşler ülkemizin bir katkısı olarak uluslararası platformlara taşınacaktır. Diğer ülkelerdeki olumlu politika ve uygulamalar da bizlere yol gösterecektir.

“Gençler İçin İnsana Yakışır İş” doğrultusundaki çalışmalar gençlerimize borcumuzdur. Bu sorun, ekonomik, sosyal ve psikolojik sonuçlarıyla birlikte, bütüncül bir yaklaşımla ele alınmalıdır. Bu çalışmalarda sosyal tarafların da işbirliği önemlidir.

Gençlerin istihdamına ilişkin “Ulusal Eylem Planı” hazırlanması ve ulusal istihdam stratejisi kapsamında uygulamaya konması bu açıdan olumlu bir adım olmuştur.

İşsizliği önlemeye elverişli bir ekonomik ortam yaratmak için gerekli tedbirleri almak, devletin vazgeçilmez ve devredilemez görevidir. Bu konuda, devletimizin de tarafı olduğu uluslar arası sözleşmelerin gereği yerine getirilmelidir.

Ortak istihdam politikası oluşturulmasında ve sorunun çözümünde sosyal tarafların karar alma ve uygulama süreçlerine aktif katılımı önemlidir. Sosyal diyalog, sadece görüş alınması değil, ortaya konulan görüşler çerçevesinde, sosyal tarafların duyarlıklarını ve taleplerini dikkate alarak ortak çözüme ulaşılmasıdır.

Uluslararası Çalışma Örgütü’nün bu konferansı, umuyorum ki, işbirliğine dayalı katılımcılık yolunda önemli bir adımı oluşturacaktır.

Günümüzde en doğru yatırım insana yapılandır. Gençler geleceğe olan umudumuzun kaynağıdır. Hükümetler, toplumun tüm bireyleri için olduğu gibi, gençlere de “insan onuruna yaşar iş” olanakları sağlamak görev ve sorumluluğundadır.

Toplantının, bu amacı gerçekleştirmek doğrultusunda, gençler ve ülke için yararlı sonuçlar getireceğine inanıyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle, beni dinlediğiniz için teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum.

BELGE 63

BOR MADENLERİ ÖZELLEŞTİRİLMEMELİ

30 Mart 2012

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması

"Bor madenleri, ülkemizin gözbebeği ve dünyada en fazla rezerve sahip olduğumuz, bütün maden tekellerinin dikkatini üzerine çeken, paha biçilmez milli servetimizdir. Bu gerçekten hareketle devletçe işletilecek madenleri düzenleyen 2840 sayılı yasanın 2.maddesinde "Bor tuzları, uranyum ve toryum madenlerinin aranması ve işletilmesi devlet eliyle yapılır." hükmü yer almış, Türkiye'de bor madenlerinin kamulaştırılması ile başlayan bor üretim ve pazarlama faaliyetleri, ülkemizi dünya bor pazarında güçlü bir kaynak ve rakip haline getirmiştir.

Son on yıl içerisindeki tüm olumsuz koşullara rağmen bor işletmeleri halen karlılıklarını korumakta ve ülkemize son derece önemli döviz girdileri sağlamaktadır. Dünya bor rezervlerinin yüzde 73'ünü elinde bulunduran Eti Maden'e bağlı bor işletmelerinin hemen hepsi karlı kuruluşlardır. Dünya bor talebinin yaklaşık % 40'ını Eti Maden, % 27'sini RT Borax, % 33'ünü de diğer üreticiler karşılamaktadır. Eti Maden'in bor satışları yıllık 2 milyon ton civarında gerçekleşmekte ve ülke ekonomisine yıllık yaklaşık 850 milyon dolarlık bir girdi elde edilmektedir.

Tüm bunlara rağmen, Hükümet, 2840 sayılı yasanın 2. maddesinde değişiklik yapmak üzere bir yasa tasarısı hazırlayarak TBMM'ye sevketmiştir. Bu tasarı ile mülkiyeti ruhsat sahibinde kalmak üzere Eti Maden bünyesindeki bor ürünleri üretim ve zenginleştirilmesinin 3 ila 49 yıllık süre ile üçüncü şahıslara devredilmesinin yolu açılmıştır.

Konu ile ilgili olarak TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Üyeleri ile Türkiye Maden-İş Yönetim Kurulu üyeleri, Eti Maden Genel Müdürü, Enerji Bakan Yardımcısı ve Enerji Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı ile görüşmeler yapmış, yetkililer, söz konusu yasa tasarısının bir özelleştirme mahiyetini taşımadığını, yapılmak istenenin kurumun ihtiyaçlarını karşılamaya ve üretimi artırmaya yönelik olduğunu belirtmiştir. Ancak Türk-İş ve Türkiye Maden-İş Yöneticileri söz konusu yasa tasarısının ucu açık bir düzenleme olduğunu ve sonuçta yapılmak istenen işlemin işletme hakkı devri ve kiralama yöntemleriyle örtüşen bir özelleştirme sonucunu doğuracağını belirterek, " bor madenlerinin devlet eliyle işletilmesi Anayasa ve 2840 sayılı yasa gereğidir. Bu nedenle bu

düzenleme hem Anayasa'ya hem de 2840 sayılı yasaya aykırıdır, daha önemlisi, Türkiye'nin gözbebeği madenlerin süreç içinde yabancı te-kellerin eline geçmesine yol açacak bir düzenlemedir. Mutlaka geri çe-kilmelidir" şeklindeki görüşlerini dile getirmişlerdir.

Öngörülen kanun değişikliğinin yasalaşması halinde yerli yabancı şirketlere devredilebilecek olan Eti Maden bünyesindeki bor ürünleri işletmeleri, madencilik konusundaki tüm uzmanların da kabul ettiği gibi, Türkiye için vazgeçilmez kaynaklardır. Bor madenlerimizin özel sektöre uzun vadeli taahhütlerle verilmesi, dünya lideri olabileceğimiz bir sektörde uzun yıllar süren çabalar sonucunda elde ettiğimiz etkin-liği olumsuz yönde etkileyecektir.

Kanun değişiklikleri yapılacaksa, borların satışı için değil Eti Ma-den'in teknolojik olarak önünün açılması, gerekli personel alımı, yatırımların yapılması ve uç ürün üretiminin artırılması için yapılmalıdır. Ham bor ihracatı yerine rafine bor ve özel bor ürünlerine yatırım ya-pılarak bor minerallerine dayalı tesislerin ülkemizde kurulması sağ-lanmalıdır. Bor ürünlerinin hammadde olarak kullanıldığı sanayi alan-larının gelişmesine yönelik yatırımlar teşvik edilmelidir. Türkiye'nin hedefi nihai ürün pazarları olmalıdır.

Bor madenlerimizin kamu eliyle işletilmesi sürdürülmelidir. TÜRK-İŞ Hükümeti, ilgili kanun değişikliğinden vazgeçilmeye ya da maddeyi endişeleri giderecek şekilde yeniden düzenlemeye çağırma-k-tadır."

BELGE 64

ICEM-IMF-ITGLWF TÜRKİYE DÜZENSİZ VE GÜVENCESİZ İSTİHDAM ULUSAL KONFERANSI

Ankara,25 Nisan 2012

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'nun Konuşması

Değerli Konuklar, Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye’de görmeye alışık olduğumuz ve görmekten büyük memnuniyet duyduğumuz, uluslararası sendikal hareketin Genel Sekreterleri Sayın Mafred Warda, Jyrki Raina ve Klaus Priegnitz’e ülkemize hoş geldiniz diyor, düzenledikleri ve şahsen katıldıkları “Türkiye’de Ulusal Düzensiz ve Güvencesiz İstihdam Konferansı” için teşekkür ediyorum. Her konuda yanımızda olduklarını bir kez daha gösterdiler.

Hepinizin bildiği gibi önümüzdeki Haziran ayında, Uluslararası Kimya, Maden ve Genel İşçi Sendikaları Federasyonu, Uluslararası Metal ve Tekstil Federasyonları birleşecek ve INDUSTRIALL adını taşıyan yeni bir uluslararası Federasyon kurulacak. Sanayi sektörünün büyük bir bölümünü temsil edecek olan bu güçlü örgüt Türkiye’den bugün 20, yarın daha fazla sendikayı temsil edecek. Ayrıca, hepinizin yakından tanıdığı Kemal Özkan arkadaşımız bizzat katıldığım toplantılarda aldığı büyük destekle yeni örgütün Genel Sekreter yardımcılarından birisi olacak. Kendisini tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyorum.

Düzensiz ve güvencesiz istihdam konularına girmeden önce yeni kurulacak örgütle ilgili, büyük bir heyecan duyduğumuzu ve büyük umutlar beslediğimizi ifade etmek istiyorum.

Biz TÜRK-İŞ olarak, her zaman güçlü sendikalardan yana olduk. Bölünmüş, dağınık sendikal yapıların başarı şansının düşük, hatta bugünün şartlarında hiç olmadığını her fırsatta dile getirdik. İki işçinin olduğu yerde örgütlenmeyi, iki sendikanın olduğu yerde dayanışmayı kutsal görevimiz kabul ettik. Bu vesileyle, uluslararası düzeyde gerçekleştirilecek bütünleşmenin Türk sendikaları arasındaki diyalog ve işbirliğine de katkıda bulunacağına inandığımı ifade etmek istiyorum. Bu çerçevede üç uluslararası Federasyonunun yönetim kurullarının ortak kararı ile yeni Örgütün Genel Sekreterliğine aday gösterilen ve ICEM enerji işkolundan da başarılarıyla yakından tanıdığımız Jyrki Raina arkadaşımızı bir şans olarak görüyor, kendisini tebrik ediyor ve gelecek görevinde şimdiden başarılar diliyorum.

Değerli Konuklar,

Düzensiz ve güvencesiz istihdam dediğimiz zaman Türkiye’de en başta değinilmesi gereken konu kayıt dışı istihdamdır.

Türkiye bir tarafta kayıtlı, düzenli, tam gün çalışanlar diğer tarafta günlük, geçici ve düzensiz çalışanlar olmak üzere açık bir şekilde ikiye bölünmüştür. Kayıt dışı istihdam oranı 2011 yılı verilerine göre yüzde 42 civarındadır. Esas işlerinden dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna kayıtlı olmayanların sayısı 9 milyon 772 bin kişidir. Bu kişiler sosyal korumadan ve emeklilik haklarından mahrum kalmaktadır.

İşsizlik oranının yüksek olması ve yeterli istihdam olanaklarının yaratılamaması, insanları kayıt dışı çalışmaya zorlamaktadır. Türkiye, sosyal güvenlik sisteminin etkin çalışmaması, kayıt dışı nedeniyle yeterli prim toplanamaması, sosyal güvenlik primlerinin yüksek olması, kişilerin maliyet hesabı yaparak kayıt dışında kalmayı tercih edebilmesi gibi çıkmazların içerisinde. Kayıt dışı istihdam edilenlerden alınamayan vergi ve primler devlet açısından ciddi kayıplara neden olmakta, bu açık başta sendikalı işçi ve işverenler olmak üzere düzenli ve kurallı çalışan ve çalıştıranların sırtına yüklenmektedir. Bu durum aynı zamanda, işverenlerin sendikalı ve düzenli çalışan işçiye alternatif aramasına neden olmakta, sendika karşıtı girişimleri artırmaktadır. Sosyal güvenlik sisteminin etkin ve verimli çalışmasını sağlayacak ve kayıt dışı sorununu çözecek yeterli denetim ve caydırıcı yaptırım bulunmamaktadır.

Kayıt dışının bizim için en önemli sonuçlarından birisi de yüzde 42’lik kesimin tamamen örgütlenemez konumda olmasıdır. Kayıt dışında insanlarımız sağlıksız ve insan onuruna yakışmayan koşullarda, pazarlık gücünden yoksun, korumasız ve her türlü istimara açık bir şekilde çalışmak zorunda kalmaktadır. Kayıt dışı istihdam çalışanların hayatını karartmakla kalmamakta, örgütlenmeyi engelleyerek aynı zamanda sendikaların diyalog ve yaptırım gücünü de olumsuz bir şekilde etkilemektedir.

Değerli Konuklar,

Değinmek istediğim bir diğer konu da son yıllarda oldukça sık tartışılan esnek çalışma modelleridir. Esnek çalışma yıllarca Avrupa'da uygulanan bir model olarak bize dayatılmış ve ülkemizde de giderek yaygınlaşan bir uygulama haline getirilmiştir.

Ancak, gelişmiş ülkeler de dahil olmak üzere dünyada hiçbir ülke esnek çalışmanın ve ajans işçiliğinin yarattığı sorunları çözebilmiş değildir. Sermaye birikimi fazla olan ülkeler esnek çalışma biçimlerinin yarattığı sorunları bir yere kadar tazmin ederek yollarına devam etmeye çalışmaktadır. Bugün bize gösterilmeye çalışıldığı gibi, esnek çalışma Avrupa'da önerilen bir model değil, çözüm bekleyen maliyeti yüksek bir sorundur. Kaldı ki; Türkiye, bu maliyetleri karşılayacak sermaye birikimini tamamlamış, kişilere her türlü güvenceyi sağlamış ve isteyen tercih ettiği şekilde daha az çalışsın diyecek bir ülke konumuna gelmiş değildir.

Artan tartışmalar nedeniyle esnek çalışma bugün bize daha sempatik bir isimle "güvenceli esneklik" şeklinde sunulmaktadır. Esneklikle güvenceyi bir araya getirdiği ileri sürülen bu kavram işveren açısından sınırsız esneklik alanı yaratırken, çalışan açısından güvencesiz bir iş, emeğini özel istihdam bürosu aracılığı ile kiralamak ya da işsiz kalmak anlamına gelmektedir. Kısacası Türkiye'de esnekliği, rekabet gücünü artırmak amacıyla işgücü maliyetlerinin asgari düzeye indirilmesinden başka bir şey olarak görmek mümkün değildir.

Değerli Konuklar,

Konferans süresince bu konular tüm detayları ile değişik sektörleri temsil eden arkadaşlarımız tarafından değerlendirilecektir. Ben bu nedenle süreyi aşmadan TÜRK-İŞ olarak ne istediğimizi bir iki cümleyle özetleyerek konuşmama son vermek istiyorum.

Kayıt dışının ortadan kalkmasını, tüm çalışanların seslerini duyurabilmek ve insan onuruna yakışır koşullarda çalışabilmek için sendikali olmalarını İstiyoruz. Tüm insanlarımızın işsizlik ve geçim kaygı-

sından arınmasını, sosyal güvenlik ve sosyal koruma şemsiyesi altında aileleriyle birlikte huzur içerisinde yaşamasını istiyoruz.

İşgücü maliyetinin rekabet aracı olarak kullanılmadığı, emeğin mal gibi alınıp satılmadığı, saygı gördüğü bir düzen istiyoruz. Bu isteklerimizin gerçekleşmesi için üzerimize düşen sorumluluğun bilincinde olduğumuzu ve bu noktada uluslararası sendikal hareket ile dayanışma içerisinde mücadelemizi sürdürdüğümüzü bilmenizi istiyorum.

Değerli Konuklar,

Son sözlerim çok önemli bir meslektaşımız ve dostumuz için olacak. Konuşmamın başında söylediğim gibi ICEM Genel Sekreteri Manfred Warda'yı görmeye çok alıştık, ancak bu konferansın ICEM Genel Sekreteri olarak son toplantısı olacağını öğrendim. Bitmeyen enerjisi ve dürüstlüğü ile ICEM'i Türkiye'de yeniden inşa eden, Türk sendikal hareketine büyük katkıları olan meslektaşımız, değerli kardeşimiz Warda'ya bir kez daha teşekkürlerimi sunuyorum, "Türkiye senin evindir, kapımız sana her zaman açık kalacak" diyerek kendisini huzurlarımızda alkışlıyorum. Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

BELGE 65

ÇALIŞMA EKONOMİSİ VE ENDÜSTRİ İLİŞKİLERİ KONGRESİ

İstanbul, 26 Mayıs 2012

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Pevrul Kavlak'ın Konuşması

Değerli Hocalarım,

Değerli Konuklar,

Konfederasyonumuzun ve İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümünün ortaklığıyla gerçekleştirilen,

14. Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Kongresine hoş geldiniz.

Sizleri şahsım ve TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu adına saygılarımla selamlıyorum.

Bu toplantımıza katılımınızdan dolayı hepinize teşekkür ediyorum.

Üniversitelerimizle birlikte yaptığımız bu toplantılar nedeniyle bizler gerçekten çok mutluyuz.

TÜRK-İŞ olarak bilimsel çalışmalara katkı vermekten ve yılda bir kez dahi olsa, bilim insanlarıyla böyle bir ortamı paylaşmaktan dolayı gururluyuz.

Bizler sendikal hareketin içinde yer alan, ona yön veren, sorumluluk alan ve bizzat mücadele eden sendikacılarız.

Sizlerse, bu süreci izleyen, bilimsel kriterlere göre değerlendiren, geleceğe ışık tutan ve bizlere yön veren bilim insanlarısınız.

Bizlerin sizlerle birlikteliği bu açıdan çok önemli.

Bizlerin deneyimleriyle sizlerin düşünceleri ve çalışmaları bir araya gelmeli ve ülkemiz sendikal hareketi için olumlu sonuçlar vermeli-dir.

Emek dünyası ile akademi dünyasının bu birlikteliği, ülkemizde sendikal hareketin geleceği açısından çok büyük bir önem taşımaktadır.

Sendikal mücadele, işyerinde tezgah başında başlayan, sendikacılığın her aşamasında devam eden bir süreçtir.

Bu süreçte ihtiyaç duyulan yetişmiş insan gücü ancak bilim ve teknolojinin etkin kullanımı ile ortaya çıkar.

Herkesin her aşamada eğitime, eğitime, bilimin sınırsız olanaklarından yararlanmaya ihtiyacı vardır.

Bu nedenle, birlikte düzenlediğimiz bu ortak toplantıların yararı ve önemi bizim için büyüktür.

Biz TÜRK-İŞ olarak bu toplantıyı bu nedenle çok önemsiyoruz.

Değerli konuklar,

Küreselleşme sürecinde sosyal devletin ortadan kaldırılmasıyla birlikte sendikalara ve sendikacılara yoğun saldırıların arttığı bir dönem yaşıyoruz.

Küreselleşmeyle ortaya çıkan görüş, sendikaların sonunun geldiğini, artık sendikal örgütlenmeye ihtiyaç olmadığını dillendirmektedir.

Artık çalışma yaşamına, sendikasız üretim ilişkilerinin egemen olduğunu kanıtlamaya çalışan bilimsel değerlendirmeler de yaygınlaşmaktadır.

Örgütlü toplumu yok etmek isteyen küresel kapitalizm, demokrasinin, sosyal devletin ve örgütlülüğün en önemli bütünleyicisi olan sendikaları kendisine hedef almıştır.

Ancak unutulmamalıdır ki, örgütsüz insan, küresel toplumda egemen güçlerin karşısında çaresizdir.

İnsanın bu çaresizlikten kurtulması ve topluma yön verme ve haklarını koruma gücüne erişmesi bakımından örgütlenmesi kaçınılmazdır.

Bunun en temel araçlarından biri de, hepinizin bildiği gibi, sendikalardır.

Sendikalar bu anlamda hem bir okul hem de toplumsal değişimin aracıdır.

Küresel sömürü düzeni, sendikal hareketi sermaye karşısında güçsüz bırakmakta, örgütlü toplumun ve endüstriyel demokrasinin sınırlarını daraltmaktadır.

Büyüyen sermaye, uluslararası ölçekte her türlü kamusal müdahalenin yönlendiriciliğinden kurtulmuştur.

Artık devletler sermayeyi değil, sermaye devletleri ve hükümetleri yönlendirir hale gelmiştir.

Üretmeyen, istihdam yaratmayan, örgütlü toplumu etkisiz bırakan küresel sermaye, dünyanın üzerine tüm ağırlığı ile çökmüş durumdadır.

Değerli konuklar,

Bu seçkin topluluğu bir arada bulmuşken, yukarıda özetlemeye çalıştığım gerçekler ışığında, çalışma hayatının içinde bulunduğu bazı önemli sorunları ve bu sorunlarla ilgili Konfederasyonumuzun görüşlerini dile getirmekte yarar görüyorum.

Bildiğiniz gibi, son dönemde gündemde olan en önemli konu, Hükümetin hazırladığı Ulusal İstihdam Stratejisi ve getirdikleridir.

Hükümet, küresel sermayenin talepleri doğrultusunda ve bazı işverenlerin zorlamalarıyla hazırladığı bu strateji belgesiyle, asıl olarak dört konuyu kendisine hedef almıştır.

Bunlardan birincisi, bölgesel asgari ücret konusudur.

İşverenler ve bazı hükümet üyeleri, "Asgari ücret bölgesel olsun, bölgeler arası dengesizlikler nedeniyle eşitsizlik oluyor" diyorlar...

"Azgelişmiş bölgelerdeki işçiler, daha az bir parayla da geçinebilir" diyorlar...

Asgari ücretlinin üç kuruşuna göz dikiyorlar.

Biz ise tam tersine, "Bu asgari ücret insanca yaşamaya yetmez, asgari ücret artırılsın" diyoruz...

Bunun mücadelesini veriyoruz.

Değerli dinleyenler,

1951 yılında asgari ücret yönetmeliği uygulamaya girdiğinde, asgari ücret bölgeseldi.

Hatta işkollarına göre farklı belirlenirdi.

Bunun sakıncaları görüldü, bu hatadan dönüldü.

Görüldü ki, yoksulluğun çok olduğu, örgütlülüğün olmadığı yerlerde, bu iş tam bir sömürüye dönmüş.

Bunun üzerine asgari ücret ulusal düzeyde uygulanmaya başladı.

1989 yılından bugüne de ulusal düzeyde tek bir asgari ücret uygulaması yapılıyor.

Asgari ücret emek sömürüsünü önlemek içindir.

Asla bir pazarlık ücreti değildir.

Zaman içinde reel olarak gerilemiş, sefalet ücreti haline dönüşmüştür.

Avrupa Birliği ortalamasının çok gerisinde kalmıştır.

Satınalma gücünü yitirmiştir.

Bu da yetmezmiş gibi, asgari ücretli adaletsiz vergi sisteminin mağduru olmuştur.

Bakınız, geçtiğimiz günlerde gazetelere bir haber okuduk.

İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası, gelir vergisi rekortmenleri istatistikleri üzerinden bir araştırma yapmış.

Araştırmaya göre, geçen yıl "En Zengin 100 Türk"ün toplam serveti 92 milyar 351 milyon lira.

"Vergi Rekortmeni 100 Türk"ün ödediği yıllık vergi 530.5 milyon lira olarak gerçekleşmiş.

En zengin 100 Türk'ün ödediği gelir vergisinin oranı servetleriyle karşılaştırıldığında yüzde 5.7'lik bir oran ortaya çıkmış.

Asgari ücretten alınan gelir vergisi oranı yüzde 15 ile bu oranın yaklaşık üç kat üzerinde gerçekleşmiş.

2011 yılı vergilendirme dönemi içinde Maliye'nin bütün mükellefler ortalama tahakkuk verilerine göre, "100 Vergi Rekortmeni" yıllık 2 milyar 40 milyon lira kazanç elde ediyormuş.

Aynı kazancı yaklaşık 3 milyon 215 bin asgari ücretli ancak elde edebiliyormuş.

Yani 32 bin 150 asgari ücretlinin yılda kazandığı geliri bir zengin tek başına elde edebiliyormuş.

Düşünebiliyor musunuz değerli dinleyenler.

İşte ülkemizin asgari ücret gerçeği budur.

Şimdi yapılmak istenen bu düzenlemeyle, asgari ücretlinin durumu daha da ağırlaştırılmak istenmektedir.

Bölgesel asgari ücreti istemek, ülkenin sorunlarını yoksulların sırtından çözmeye çalışmaktır.

Yoksulların, işsizlerin mağduriyeti, çaresizliğinden birilerine fırsat yaratmaktır.

Bunu kabul etmemiz mümkün değildir.

Değerli konuklar,

Ulusal İstihdam Stratejisiyle getirilmek istenen bir diğer konu da özel istihdam bürolarına işçi kiralama yetkisinin verilmesidir.

Bildiğiniz gibi bu düzenleme daha önce yasalaştırılmıştı.

TÜRK-İŞ'in itirazları ve girişimleri sonucunda Sayın Cumhurbaşkanı bu yasayı geri çevirmişti.

Hükümet de geri adım atarak konuyu gündemden kaldırmıştı.

Ancak bu stratejiyle birlikte bu düzenleme işte yine karşımıza dikildi.

Burada tek bir amaç vardır, o da işçi simsarlığıdır.

Birileri bu ülkede köle pazarları kurmak istemektedir.

Birileri emek üzerinden para kazanmaya çalışmaktadır.

Birileri yoksulların, çaresizlerin, mazlumların üzerinden para kazanmak istemektedir.

TÜRK-İŞ'in böylesi bir emek sömürüsünü kabul etmesi söz konusu olamaz.

Vicdanı olan hiç kimsenin bunu kabul etmesi söz konusu olamaz.

Değerli dinleyenler,

Stratejinin bir diğer konusu, esnek çalışma modellerinin çalışma hayatımıza sokulmak istenmesidir.

Yani taşeronluk sistemini yaygınlaştırmaktır.

Yani "evden çalışma", "çağrı üzerine çalışma" adları altında "ucuz işçiliği" getirmektir.

Güvencesizliği yaygınlaştırmaktır.

Biraz önce de söylediğim gibi, kölelik düzenini kurmak amaçları.

Bu düzende sendika yok...

Bu düzende toplu sözleşme yok...

Bu düzende güvence yok... İnsan onuru yok... İnsanlık yok...

İstenilen tam bir kara düzendir.

Ancak biz bu kara düzene izin vermeyeceğiz.

Çünkü biz bu esnek çalışma modellerine geçit verirsek, istenen kara düzene, emek sömürüsüne de geçit veririz.

İşte o zaman Esenyurt'ta işçileri kara kışta naylon çadırlara tıkanlar, diri diri yanmalarına göz yumanlar kazanır.

Bir minibüsün kasasına doldurulmuş kadın işçilerin sele kapılarak can vermesine göz yumanlar kazanır...

Merdivenaltı işyerleri kazanır...

Kaçak işçiliği, kayıtdışılığı isteyenler kazanır.

Buna izin vermeyeceğiz.

Değerli konuklar,

Hükümet, Ulusal İstihdam Stratejisiyle işçilerin kıdem tazminatı haklarını gündeme getirmeye hazırlanmaktadır.

Bilindiği gibi, kıdem tazminatı müessesesi, iş mevzuatımıza girdiği günden bu güne kadar 20 kez değişikliğe uğramıştır.

Ancak yapılan her değişiklikte, gelişme kaydederek işçiler bakımından ödün verilemez ve vazgeçilemez kazanılmış bir "işçi hakkı" haline gelmiştir.

Üzülerek belirtmek isterim ki, ilk defa bu hakkı geriye götüren bir düzenleme yapılmak istenmektedir.

Oysa uygulamaya bakıldığında, iş güvencesi ile işsizlik sigortasının kıdem tazminatı karşılığı olamayacağı, kıdem tazminatının yerini alamayacağı açıkça ortadadır.

Kıdem tazminatı işçinin güvencesidir.

Ödemesi sonraya bırakılmış ücretin bir parçasıdır.

Emeklilikte yaşayacağımız huzurlu günlerin bir nebze de olsa teminatıdır.

Oysa işverenler kıdem tazminatını kendileri için bir yük olarak görüyorlar.

Hatta daha da ileri giderek, işçilerimizi işten atmanın engeli olarak görüyorlar.

Fona devretmek, süresini 15 güne indirmek istiyorlar.

Her yerde söylüyoruz...

Kıdem tazminatı bizim kırmızı çizgimizdir.

TÜRK-İŞ'in, kazanılmış hakkı geriye götürecek bir düzenlemeyi kabul etmesi beklenmemelidir.

Çalışanlar için tam güvence sağlayacak bir düzenleme yapıncaya kadar, TÜRK-İŞ, kıdem tazminatı hakkının özüne dokunulmasının ve çalışan işçiler için geriye götürülmesinin karşısında olma kararlılığından asla vazgeçmeyecektir.

Değerli hocalarım,

Gördüğünüz gibi işçi hareketi çok zor bir döneme giriyor.

Bu anlattıklarım gerçekleşirse, Ulusal İstihdam Stratejisi hayata geçerse artık sendikal bir düzeni sürdürmemiz mümkün değil.

Buna hazırlıklı olmalıyız.

Bu bizim için ya hep ya hiç meselesidir.

Biz bu tasarıların yasalaşmaması için büyük bir mücadeleye hazırız.

Sizlerin de bu mücadelede bizlerle olmanızı istiyorum.

Unutmayın, bu mücadele yalnızca sendikalı işçilerin mücadelesi değildir.

İçinde sizlerin de olduğu tüm emek kesiminin ortak mücadelesidir.

Ulusal İstihdam Stratejisi, bizim için sözün bittiği yerdir.

Çünkü bu bizim için ULUSAL İSTİHDAM TRAJEDİSİDİR...

Bu oyunu bozamazsak, bizler için yaşanacak olan bir trajedidir.

Ben buradan işverenlere de seslenmek istiyorum.

Bu ülkenin huzurunu bozmayın...

Bu ülkede çalışma barışını bozmayın...

Karlarınıza kar katmak için ateşle oynamayın...

Bu dayatmalardan vazgeçin.

Yoksa meydanlar ısınacak, bu ülkede çalışma barışı bozulacaktır.

Değerli konuklar,

Değerli hocalarımız,

Çalışma hayatının temel meselesi elbette ki bu strateji değildir.

Çalışma hayatında bugün yaşanan sorunların temelinde, uygulanmakta olan ekonomik ve sosyal politikalar vardır.

Türkiye’de demokratikleşme yapılacaksa, önce çalışma hayatı demokratikleştirilmelidir.

İktisadi demokrasi gerçekleştirilmelidir.

Çünkü biliyoruz ki, çalışanların hak ve çıkarlarının geliştirilmesi ve korunması, sendika, toplu pazarlık ve grev hakları ancak demokratik rejim içinde mümkündür.

Ülkemizde bu alanda sıkıntılar bulunmaktadır.

Türkiye’de sosyal devlet anlayışı ortadan kaldırılmaya çalışılmaktadır.

Eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik gibi sosyal hizmet harcamaları bilinçli bir şekilde azaltılmıştır.

Gelir dağılımı adaletsizliği sürmektedir.

Yoksulluk yaygınlaşmaktadır.

Çalışan kesimlerin yaşama koşulları ağırlaşmaktadır.

Oysa yapılması gereken, insana öncelik veren ekonomik ve sosyal politikaların ülkemizde uygulanmasıdır.

Nüfusumuzun önemli bir bölümü açlık sınırının altında yaşamını sürdürmekte, yoksulluk artmakta, milyonlarca insanımız işsizlik sorunuyla karşı karşıya bulunmaktadır.

Ülkemizde ekonomik büyümenin sağlandığı, göstergelerin iyiye gittiği söylenmektedir.

Ülkedeki ekonomik büyüme varsa, bunda en büyük hak, verimlilik artışını yaratan işçindir, onun alınteridir.

Değerli konuklar,

Son olarak birkaç cümleyle de anayasa hazırlıklarına değinmek istiyorum.

Hazırlanması düşünülen yeni anayasayla ilgili çeşitli kesimler görüşlerini dile getiriyorlar.

Anayasanın tüm kesimleri kapsaması, demokratik ve katılımcı bir düzeni sağlaması ve daha birçok konu bizim tarafımızdan da istenmekte ve beklenmektedir.

Ancak benim bu yeni anayasada özellikle beklentim şudur:

Anayasamız bugüne kadar hiç olmadığı kadar sosyal bir anayasa olmalıdır.

Emekçilerin sorunlarını ortadan kaldıracak yasal düzenlemelere olanak sağlayacak bir anayasa olmalıdır.

Kısaca söylemek gerekirse, bu anayasa emeğin anayasası olmalıdır.

Değerli hocalarım,

Değerli konuklar,

Bu kongrede, çalışma yaşamının tüm sorunları siz değerli hocalarımız tarafından ele alınacak.

Ben burada daha fazla ayrıntıya girmek istemiyorum.

Ancak şunu söylemek isterim:

Ülkemizde işçi hareketi, neoliberal politikaların acımasızca uygulanmaya başladığı yıllardan bu yana, yani yaklaşık 35 yıldır yıldırılmak isteniyor.

Amaç; işçi hareketinin moralini ve cesaretini kırmak, özgüvenini yok etmek ve bu yolla istedikleri ekonomik ve sosyal düzeni hakim kılmaktır.

Buna karşı mücadele etmemiz gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Değerli hocalarımız ve uzmanlarımız bu mücadelemizde bize ışık tutacak görüşlerini bizlerle paylaşacaklar.

Kendilerine çok teşekkür ediyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle, bu toplantıların verimli olmasını diliyor, hepinize saygılarımı sunuyorum.

BELGE 66

TÜRK-İŞ'İN 60'NCI KURULUŞ YILDÖNÜMÜ AÇIKLAMASI

31 Temmuz 2012

"31 Temmuz 1952 yılında kurulan TÜRK-İŞ, 60'ncı yaşına girmenin onurunu yaşamaktadır.

TÜRK-İŞ'in 1950'ler Türkiye'sinde büyük zorluklar içinde inançlı işçi liderleri tarafından başlatılan yolculuğu, işçi ve emek kavramlarının tanımlanmasında ve bunların toplumsal üretim içindeki konumunun belirlenmesinde birincil rolü oynamıştır.

Emeğin hak ve çıkarlarının geliştirilmesi ve bu konuda toplumsal bilincin oluşturulması mücadelesinin tek adresi olan TÜRK-İŞ, sosyal devlet anlayışının oluşması ve geliştirilmesi sürecinde zor ve meşakkatli yolları inançla katetmiştir.

TÜRK-İŞ, kurulduğu günden bu yana emeğin, sermaye karşısındaki konumunun güçlendirilmesi mücadelesi vermiş, bu mücadele, sosyal haklara dayalı bir yönetim anlayışının yerleşmesi ve özgürlükler mücadelesinin bir parçası olmuştur. TÜRK-İŞ, bu amaçla yapılan her türlü girişimin öncüsü olmuştur.

TÜRK-İŞ, emek ve demokrasi arasında sıkı bir bağ olduğunun bilincindedir. Türkiye ekonomik bakımdan büyürken, emeğin bu büyümeden hak ettiği oranda pay alması, ancak demokrasi içerisinde mümkündür.

Türkiye'nin yaşadığı sosyal sorunlar demokratik değerleri içselleştiremeyen hükümet anlayışlarının ve sermaye gruplarının uygulamalarıyla ilgilidir. Sorunların çözüm yolu sosyal politika uygulamalarının yaygınlık kazanmasından geçmektedir. Sosyal hak ve özgürlüklerin yaygınlaşması aynı zamanda toplumsal barışın gelişmesi için de önemli fırsat yaratır.

TÜRK-İŞ, ekonomik kalkınmanın dengeli bir toplumsal yapı ile birlikte sürdürülmesinin ülke açısından sadece maddi değil, manevi olarak dayanışma ve birliktelik gücü yaratacağına inanmaktadır.

Sendikal hakların özümsemediği, sosyal hak ve özgürlüklerin sermaye tarafından engellendiği ve hükümetlerin aynı anlayışı ısrarla hayata geçirmeye çalıştığı bir ülkede demokrasinin gelişmesi müm-

kün değildir. Hükümetlerin, sadece işveren çıkarlarını gözettiği bir ülkede toplumsal barıştan söz edilemez.

Çatışma değil, diyalog ve uzlaşma kültürünün hakim olduğu bir ülkede, sorunların içindeki çözümler daha belirgin hale gelecek, mücadelenin içinde varolan müzakere tohumları böyle bir ortamda yeşerme imkanı bulacaktır.

Ülkemiz bugün maalesef kıdem tazminatı başta olmak üzere işçi hareketinin zaten kısıtlı olan temel kazanımlarına göz dikildiği bir süreçten geçmektedir. Bu süreç toplumda gerilimleri artıracak yeni sosyal çatışma alanları yaratarak ülkenin huzurunu daha da bozacak tohumları içinde barındırmaktadır. TÜRK-İŞ, emeği ve kazanımlarını göz ardı eden, sadece sermaye kesiminin çıkarlarını yansıtan arayışlara karşı her türlü mücadeleyi verecektir.

TÜRK-İŞ'in, 60 yıllık tarihi, aynı zamanda Türkiye İşçi Sınıfı tarihidir. TÜRK-İŞ, mücadelelerle dolu onurlu geçmişini, temsil ettiği kitlenin ve emeğe gönül verenlerin duyarlılığı ve mücadele azmine borçludur. Aynı duyarlılık ve mücadele azmi, bugün karşı karşıya bulunduğumuz ağır sorunların emek lehine çözümlenmesinde de aktif hale gelecek ve insan onuruna yakışır bir yaşam kültürü ülkemize ege-men olacaktır. Hiç kuşkusuz, emeğin hak ve kazanımları, 19 yüzyılın köhnemiş anlayışlarına terkedilmeyecektir.

TÜRK-İŞ bundan böyle de daha çok demokrasi, barış, özgürlük, ekmek için mücadelesine devam edecektir.

Kuruluşumuzun 60'ncı yılının başta TÜRK-İŞ topluluğu olmak üzere tüm çalışanlara ve ülkemize hayırlı olmasını diliyor, TÜRK-İŞ'i kuran ve bugünlere getiren tüm emekçilere teşekkürü bir borç biliyoruz."

BELGE 67

“BİRLEŞMİŞ MİLLETLER 2015 SONRASI KALKINMA ÇERÇEVESİ KONFERANSI”

İstanbul, 25 Eylül 2012

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Pevrul Kavlak'ın Konuşması

Değerli Hanımefendiler,

Beyefendiler,

Hepinizi Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu ve şahsım adına saygılarımla selamlıyorum. Ülkemizde bulunmanızdan dolayı memnuniyetimi ifade ediyorum.

“Değişmeyen tek şey değişimin kendisidir”.

Ünlü bir filozofun yüzyıllar önce dile getirdiği bu yaklaşım bugün de geçerlidir. Tarihsel süreç, yüzyıllar boyunca, üretim ilişkilerindeki değişikliklere paralel olarak sosyal ve siyasal yapının değiştiğini ortaya koymuştur.

1980’li yıllardan itibaren ülkeleri, ekonomileri sarsan, değerleri, alışkanlıkları ve yapıları alt üst eden gelişme, hiç kuşku yok ki küreselleşmedir.

Küreselleşme rüzgarını arkasına alan yeni liberal ideoloji, gelişmeleri “kaçınılmaz bir süreç” olarak kabul ettirmeye çalışmaktadır. Yeni değerlerin ve yaklaşımların artık tüm dünyaya egemen olduğu varsayılırken, yaşanan her küresel kriz bir sorgulama sürecini de beraberinde getirmektedir.

Dünyanın 1980’li yıllarda karşılaştığı kapsamlı ekonomik değişikliklerin sosyal politika alanında da derin etkileri olması kaçınılmazdır. Dünya ekonomisi ile bütünleşme, ulusal ekonomilerin birbirine yakınlaraşarak büyümesi yerine, birçok sorunu beraberinde getirmiştir. Bu sorunların arasında eşitsizlik, sömürü, yoksullaşma, düşük ücret, işsizlik gibi çalışma ve yaşama koşullarında toplumu tahrip eden olumsuzluklar yer almaktadır.

Üçüncü bin yılın başlarında 189 ulusun temsilcileri Birleşmiş Milletler Genel Kurulu’nda bir araya gelerek “Milenyum Zirvesini” gerçekleştirmişlerdir. Bu zirvenin sonunda ekonomik, toplumsal ve kültürel sorunların çözümü için tüm ülkelerin ortak çalışmasını öngören “Milenyum Deklarasyonu” kabul edilmiştir. Deklarasyon, birbiri ile ilintili bir dizi kalkınma hedefini küresel gündeme taşımıştır. Bu hedefler

“Binyıl Kalkınma Hedefleri” olarak tanımlanmıştır. Bu hedefler, insani kalkınmaya yönelik olarak, yoksulluk ve açlığın azaltılması, tüm bireyler için temel eğitim, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve kadının güçlendirilmesi, çocuk ölümlerinin azaltılması, anne sağlığının iyileştirilmesi, HIV/AIDS, sıtma ve diğer salgın hastalıklarla mücadele, çevresel sürdürülebilirlik ve kalkınma için küresel ortaklık konularını içermektedir.

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri imzacı devletlere “Sözünü Tut” çağrısını yapmıştır. Küresel Sendikalar bu çağrıyı yineleyerek hükümetlerden işsizlik, açlık ve yoksulluk oranlarını gözle görülür bir biçimde azaltmalarını talep etmekte ve 2015 yılına kadar sosyal güvenlik, sağlık hizmetleri ve eğitime erişim ile çevre konularına duyarlılık gösterilmesini istemektedir.

Modern toplum örgütlü toplumdur ve modern toplumun kurumları arasında sendikalar, ekonomik ve toplumsal değişimin en önemli aktörlerinden birisi olarak görev üstlenmişlerdir.

2015 ve sonrası için yeni milenyum kalkınma hedeflerinin ilgili organlar tarafından 2013 yılında belirlenmesi beklenmektedir. Birleşmiş Milletler 2015 Sonrası Kalkınma Çerçevesi oluşturulurken sendikal önceliklerin dahil edilmesi büyük önem taşımaktadır. Günümüzdeki değişim, gelişmiş ekonomilerde sosyal devleti yapılandıran güç dengesinin önemli ölçüde bozulduğunu, gelişmekte olan ekonomilerde ise güç dengesi oluşturma olasılığının ortadan kalktığını göstermektedir.

Egemen güçler tarafından geliştirilen ve sürekli vurgulanan normlar, serbest piyasa ve demokrasi alanındadır. Ancak bu normlar, küresel ekonominin gerektirdiği çıkarların sürdürülmesine yönelik olduğunda önem taşımaktadır. Ancak demokrasinin önemli bir parçasını oluşturan sendikal örgütlenme özgürlüğü, büyük sermayenin ekonomik çıkarları gereği ihmal edilebilmektedir.

Bu yeni yapılanmada devletin rolünün giderek azaltılması, çok uluslu şirketlerin çıkarlarını gözetken ekonomik ve hukuksal alt yapının oluşturulması maalesef öncelik kazanmaktadır.

İşçi kesimi, dünyada yaşanan krizin temel nedenini “sosyal devlet” politikalarından uzaklaşılmasının bir bedeli olarak görmektedir. Yaşanan her ekonomik kriz, başta çalışanlar olmak üzere dar ve sabit gelirli kesimlerin yaşama ve çalışma şartlarını olumsuz etkilemektedir. Çalışanların işleri ve satın alma güçleri için kaygıları giderek artmakta, ekonominin sosyal politikalarla ve koruyucu iş yasalarıyla oluşan yapısı zorlanmaktadır.

Uzun mücadeleler sonucunda kazanılan sosyal nitelikteki düzenlemeler değişikliğe uğramaktadır. Eğitim, sağlık, konut gibi kamu hizmetleri piyasalaşırken sosyal güvenliğin bireysel güvenlik arayışına dönüşmesi istenmektedir. Sendikal hakları var etmek giderek zorlaşırken çalışma hakkı diye bir hak gündemden çıkarılmaktadır.

Bugün istihdam ve işsizlik sorunu çözüm bekleyen en önemli sorundur. 2015’te en az 1 milyar insanın günde 1,25 doların altında bir gelir ile yaşamaya devam edeceği ve dünya nüfusunun %16’sının aşırı yoksulluk içinde olacağı beklenmektedir. Kalkınma hedeflerine ulaşmanın ve gerçek anlamda bir değişim yaratmanın en önemli ayaklarından birisi yoksullukla mücadeledir. Yoksullukla gerçekten mücadele edebilmek öncelikle istihdam sorunu ile doğrudan ilişkilidir. Kadınlar ve gençler başta olmak üzere herkes için güvenceli istihdam yaratılmadığı takdirde yoksullukla gerçekten mücadele edebilmek mümkün değildir. Uluslararası Çalışma Örgütü’nün tanımladığı “insana uygun iş” imkânı herkese sağlanmalıdır. Kayıtdışı istihdamla mücadele etkin olmalıdır.

İş ve istihdam, toplumsal ve ekonomik kalkınmanın en önemli araçlarından birisidir. İstihdam ve daha iyi çalışma koşullarının yaratılmasıyla, güvenceli iş ve adil ücret ilkesinin hayata geçirilmesi ile, evrensel ve sosyal korumanın sağlanması ile, çevreye de duyarlı istihdamın oluşturulması ile, işyerlerinde toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve uluslararası işçi haklarından tüm işçilerin faydalanması ile yoksulluğun önemli ölçüde azaltılması ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi mümkün olabilir. Sağlık, eğitim, barınma ve sağlıklı çevre

koşullarının yoksul kesimler başta olmak üzere herkes için sağlanması da yeni yaklaşım biçiminin önemli ayaklarından birisi olmalıdır.

Hükümetler ve uluslararası sermaye kuruluşlarınca halen olumsuz etkisini sürdüren ekonomik ve sosyal sorunlara karşı etkin ve kabul edilebilir bir politika oluşturulmaz ise bu durum ciddi sonuçlara yol açacaktır. Çalışan kesimin ve örgütlerinin taleplerini hiçe sayan bir ekonomik ve toplumsal düzen inşa edebileceklerine inananlar dünyayı içinden çıkmakta zorlandığımız noktaya taşımışlardır.

Yapılan hatalardan ders almamakta ısrar ederek, mevcut düzeni devam ettirme çabasının sonuç vermeyeceğine inanıyorum.

Konfederasyonumuzun da çalışmalarına katıldığı ve katkı sunduğu "Küresel Sendikaların" konuşmamda özetlediğim talepleri dikkate alınmalıdır.

Küreselleşmenin getirdiği zorluklarla başa çıkabilmek için yeni bir yol haritasının çizilmesine ihtiyaç vardır. Çizilecek yeni yol haritasında ve belirlenecek kalkınma hedeflerinde kadınları ve gençleri de içerecek biçimde herkes için tam istihdam ve güvenli-güvenceli iş hedefi başlıca hedef olmalıdır.

Yaşanan tecrübelerin, yaşanan sorunlara getirilen çözümlerin bu konferansta paylaşılması ve tartışılması, ümit ediyorum ki yeni bir yaklaşım arama çalışmalarına katkıda bulunacaktır.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

BELGE 68

5. İZMİR İKTİSAT KONGRESİ

İzmir, 1 Kasım 2013

TÜRKİŞ Genel Sekreteri Pevrul kavlak'ın Konuşması

"İşgücü Piyasasının Etkinliğinin ve İstihdamın Artırılmasına Yönelik Stratejiler" konulu panelde konuşan Kavlak, şunları söyledi:

"Elbette ki, ülkemizin temel sorunlarından birisi işsizlere iş olanakları sağlanamamasıdır. Türkiye'de halen 15 yaşın üstündeki toplam nüfusun ancak yarısından daha azını oluşturan yaklaşık 26 milyon kişi istihdam edilebilmektedir. İstihdam edilenlerin sektörel ve cinsiyet dağılımında, eğitim ve beceri düzeylerinde de yapısal sorunlar bulunmaktadır. Toplumun ve ülkenin geleceği olan ve yaklaşık 20 milyon olarak tahmin edilen 15 yaşın altındaki nüfusa gerekli mesleki nitelik ve beceri kazandırılarak, yeni iş alanlarında üretken istihdamları sağlanmalıdır.

Türkiye ekonomisi -dünyada yaşanan kriz dönemi hariç- sürekli büyümesine rağmen istihdam artışı büyümeye paralel bir gelişme göstermemiştir. Ekonomik büyümeye rağmen istihdamda artışın yetersiz kalmasının bir nedeni Türkiye'deki üretim yapısının değişmesidir. Türkiye'de halen işsizlik oranı yüzde 9,3 olarak belirlenmiştir.

Ancak işsiz sayısı hesaplanırken iş bulma ümidi kalmayan, bu nedenle iş aramayan, ancak iş bulursa çalışmaya hazır olan milyonlarca kişi dikkate alınmamaktadır. Resmi hesaplama yöntemine bu kesimler de eklendiğinde işsiz sayısı daha da yükselmektedir. Bütün bunların yanı sıra, istihdam edilenlerin yarıya yakını da sosyal güvenceden uzak, düşük ücretli olarak kayıtdışı çalışmak durumunda kalmaktadır.

Bu işsizlik düzeyi ile milyonlarca işsiz, halen çalışmakta olanların karşısına çıkarılmakta ve çalışanlara "kölelik şartlarında istihdam" bir çözüm yolu olarak dayatılmaktadır. Bizim görüşümüze göre, yaşam mücadelesi veren, geçimini sürdürebilmenin arayışı içinde olan işsizlerin umudu ve çaresizliği istismar edilmemelidir. İşsizliğin seçeneği olarak düşük gelir ve olumsuz çalışma koşulları olmamalıdır. Asıl hedef, insana yakışır iş koşullarının sağlanmasıdır. Unutulmamalıdır ki, "Çalışma Hakkı" uluslararası belgelerde de yer aldığı üzere, temel insan hakkıdır.

Türkiye’de gündeme getirilmek istenen Ulusal İstihdam Stratejisi; esneklik, bölgesel asgari ücret, kıdem tazminatı, özel istihdam bürolarına geçici işçi çalıştırma gibi konularda emeğe yönelik yeni hak kayıpları ve kölelik şartlarında istihdam dayatmaları nedeniyle kabul edilmez niteliktedir.

Genel olarak bakıldığında, 4857 sayılı İş Kanunu esneklik üzerine kurgulanmış, işçilerden çok işyerlerinin korunması ilkesi benimsenmiştir. Alt işveren uygulaması, belirli süreli çalıştırma, kısmi süreli çalıştırma ve çağrı üzerine çalıştırma gibi İş Kanununda yer alan düzenlemeler korumasız bir istihdam biçimini getirmiştir. Bu düzenlemeler, çalışanların güvenceli iş ve sosyal güvenlik haklarına erişmesini zorlaştırmıştır.

Şimdi yapılmak istenen ek değişikliklerle, taşeron işçiliği ülkemizde temel çalışma biçimi haline getirilmek istenmektedir. Alt işveren uygulaması, istisna olmaktan çıkmış, temel bir kurala dönüşmüştür. Açıkçası, emek gücü taşeronlaştırılıyor. Yani bu kadar taşeron işçisi yetmiyor. Getirilmek istenen düzenlemelerle bütün işçiler taşeron işçisi yapılmak isteniyor. Oysa 4857 sayılı İş Kanunu, asıl işin alt işverene verilmesini belirli koşullara bağlamıştır. Kanunun 2. Maddesinin 6. Fıkrası, “Asıl işin bir bölümünde işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işler” ölçütü olmadan alt işverene iş verilemeyeceğine ilişkindir. Ancak çoğu kez bu madde dışına çıkılarak alt işveren işçileri çalıştırılmaktadır.

Çünkü ne yazık ki ülkemizde, esnek çalışma biçimleri yasal ve anayasal yükümlülüklerden kaçmanın bir aracı olmuştur. Sosyal devlet anlayışında bu tür sömürülere yer yoktur. Alt işveren uygulamalarına bakıldığında, başta muvazaa olmak üzere düşük ücret ile çalıştırma, iş güvencesinden kaçınma, asıl işverenin toplu iş sözleşmesinin uygulanmaması için işverenlerin maliyetlerini azaltan bir istihdam biçimi olarak kullanılmaktadır. Ülkemizde, yalnızca kamuda 700 bine yakın taşeron işçisi olduğu söyleniyor.

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de taşeron çalıştırmanın yaygınlaştırılması için hükümetlere baskı yapan güçlü bir lobiden söz

ediliyor. Bu lobi, rekabeti ucuz işçilik üzerinden sürdürmek istiyor. Bu lobinin içinde başı çeken güç ise özel istihdam büroları. Bunlara şimdi de işçi kiralama yetkisi verilmek isteniyor. Taşeronlaştırma yoluyla istihdam riskleri çalışanlara yükleniyor. İşçilerin hakları, ücretleri ve güvenli çalışma koşulları yok ediliyor. Sendikalaşma hakkı, toplu sözleşme hakkı ortadan kaldırılıyor. Taşeron aynı zamanda öldürüyor. İş kazalarında ölenlerin neredeyse tamamının taşeron işçisi olduğu kanıtlanmış durumda. Yani işçimizin canı, kârından başka bir şey düşünmeyen taşeronun elinde.

İstihdamla ilgili bizi rahatsız eden diğer bir konu, özel istihdam bürolarına işçi kiralama yetkisi verilmesidir. TÜRK-İŞ, 4857 sayılı İş Kanunu tasarı halindeyken, tasarının tümünün ruhuna egemen olan esneklik anlayışının bir uzantısı olarak ortaya çıkan özellikle iki kavrama karşı çıkmıştır. Bunlar, İş Kanunu ön tasarısının 92. maddesinde yer verilen "Özel istihdam büroları" ile takip eden 93. maddesinde de yer alan "Mesleki faaliyet olarak ödünç iş ilişkisi" düzenlemeleridir. TÜRK-İŞ, her iki düzenlemeye de işçinin ve emeğin sömürüsüne yol açacağı endişesi ile karşı çıkmıştır. 4857 sayılı İş Kanunu Meclis'te kabul edildiğinde, özel istihdam büroları yeni İş Kanununda yer almıştır ancak mesleki faaliyet olarak ödünç iş ilişkisi kanun metninden çıkarılmıştır.

Ülkemizde halen birçok özel istihdam bürosu yasal olarak faaliyetini sürdürmektedir. Ancak TÜRK-İŞ, işçi ve işçi emeğinin daha da korunamaz hale gelme olasılığını düşünerek özel istihdam bürolarının daha da geliştirilmesine sıcak bakmamaktadır. TÜRK-İŞ, ülkemizde, mevcut durumda, işçi işveren ilişkilerinde, işçiyi değil, işvereni koruma düşüncesinin ağır basmakta olduğunun bilincindedir. Ülkemizde işgücü gerçek manada korunamamaktadır. TÜRK-İŞ'e göre özel istihdam büroları mevzuatının daha serbestleşmesi ile "dönemsel çalışma" yapılması da kolaylaşacaktır. Böylelikle kurlsız çalışma ve kayıt dışılık daha da yaygınlaşacaktır. İşgücü piyasasının yapısı, iç mevzuatımız gerekli olan güvenceleri sağlamamaktadır. Konfederasyonumuz; özel istihdam bürolarının emek sömürüsüne yol açma olasılığını göz önünde bulundurmaktadır. "İş bulma/işe yerleştirme" işinde, işveren tekeli

kurulmasına ve işgücü maliyetlerinin düşürülmesine karşı çıkmaktadır. Özel istihdam büroları gelişip güçlendikçe devlet bu işten çekilecek, böylelikle işgücü arzı ile işgücü talebi işverende birleşecektir. Bu durum konfederasyonumuzun en başından beri hassasiyetle üzerinde durduğu işçi/işveren/devlet dengesinde de bozulma anlamına gelmektedir. Özel istihdam bürolarının yaygınlaşması, ucuz işgücünü getirecek ve endüstriyel ilişkiler sisteminin önünde bir engel olacaktır. Bu düzenleme, işverenin hak ve menfaatleri korunmakta, çalışanlar açısından ise, deyim yerindeyse, işçi simsarlığı getirmektedir.

Sözlerime, 1923'te, ilk İktisat Kongresi'nde, Büyük Atatürk'ün işçiler için söylediği sözlerden alıntı yaparak son vermek istiyorum. Şöyle diyor Atatürk:

"Bugün var olan fabrikalarımızda ve daha çok olmasını umduğumuz fabrikalarımızda kendi işçimiz çalışmalıdır. Rahat ve mutlu olarak çalışmalıdırlar ve bütün bu saydığımız sınıflar aynı zamanda zengin olmalıdır. Ve hayatın gerçek lezzetini tadabilmelidir ki, çalışmak için kudret ve kuvvet bulabilsinler."

Düşüncelerimizi ve duygularımızı bundan daha iyi özetleyecek sözler bulamıyorum. Ona şükranlarımızı sunuyor, aziz hatırası önünde saygıyla eğiliyorum.

BELGE 69

İŞKUR 7. GENEL KURULU

Ankara, 13 Kasım 2013

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri pevrul Kavlak'ın Konuşması

Sayın Başkan,

Sayın Katılımcılar,

Değerli Basın Mensupları,

Hepinizi Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu ve şahsım adına saygılarımla selamlıyorum. Türkiye'nin istihdam kurumu olarak kabul ettiğimiz İŞKUR'un 7. Genel Kurulu nedeniyle tekrar bir araya geldik...

Genel Kurulları, bir yapılanma ve gözden geçirme dönemi olarak görmek gerekir. Ve bu tür toplantılar, geleceğe yönelik önemli kararların alınacağı fırsatlar olarak değerlendirilmelidir. İşte bu nedenle, çalışma hayatı açısından bu fırsatın iyi değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Sayın Konuklar,

Çalışma hayatı, son derece dinamik bir alandır ve toplumun tüm katmanlarını, doğrudan etkilemektedir. Bir başka deyişle, ülkede uygulanmakta olan iktisadi ve sosyal politikaların tüm yansımaları burada görmek mümkündür. İşte bu nedenle, işgücü piyasasında meydana gelen değişimler de bu kapsamda ele alınmalıdır.

Son 15 yılda, küresel ekonomideki gelişmeler, bütün ülkeleri olduğu gibi bizi de etkilemektedir. Mal ve hizmet piyasalarındaki küreselleşme, işgücü piyasasına da yansımaktadır. Yani, burada da bir küresel rekabet söz konusudur. Bu rekabet, işgücü üzerindeki işsizlik tehdidini artırmıştır. Rekabet şartları, çalışma koşullarına ilişkin kuralların değiştirilmesi için, çalışanlar aleyhine bir baskıya yol açmaktadır.

Son dönemde gündeme getirilmek istenen düzenlemelerin gerisinde de işte bu anlayış yatmaktadır. Ancak bu anlayışın tutsağı olmak ve dayatılan bu ekonomik yapının sürdürülmesi bir zorunluluk değildir.

Hepinizin malumu olduğu üzere, yaşanan küresel ekonomik kriz, bir sorgulamayı da beraberinde getirmiştir. G20 kapsamında bir araya gelen ülkeler, sorunlara ortak çözüm arayışlarını yoğunlaştırırken,

benzeri şekilde işçi ve işveren örgütleri de kendi aralarında bir araya gelerek, görüş alışverişini sürdürmektedir.

Konfederasyonumuzun da çalışmalarına katıldığı küresel sendikalar, bu konulardaki taleplerini ortaya koymuştur. Küresel sendikalar olarak yapılan çalışmalarda, ekonomik ve sosyal kurumlar arasındaki dengesizliğe işaret edilmiştir.

Hükümetlere, sosyal tarafların ve ILO gibi ilgili uluslararası kuruluşların katkısı ile “yeni bir ekonomik dünya düzeni oluşturması” çağrısı yapılmıştır. Yani, burada hükümetlere yapılan, adil ve insani bir işbirliği çağrısıdır.

Değerli katılımcılar,

Uluslararası Çalışma Örgütü’nün (ILO) tanımladığı “herkes için insan onuruna yakışır iş” sağlanması, kuşkusuz bütün ekonomik ve sosyal faaliyetlerin temeli olmak zorundadır.

Günümüz koşulları düşünüldüğünde, ILO’nun bu çağrısına, biz de şu talebi eklemeliyiz:

Küresel ve ulusal rekabetteki yeni yapılanmalar, sosyal politika ve koruyucu iş yasaları değiştirilmeden sağlanmalıdır. Emek kesiminin kazanımları, tartışma konusu edilmemelidir.

Artık, hepimiz çok iyi biliyoruz ki, ekonomik büyüme ile sağlanan refahın geniş kesimlerce paylaşılması, üstelik hakça paylaşılması bir zorunluluktur. Ve bu da ancak, istihdam artışıyla mümkün olabilir. Yani sosyal barış için, insanların istikrarlı bir şekilde istihdam edilmeleri, düzenli bir gelire sahip olabilmeleri ve yaşam standartlarının iyileştirilmesi gerekmektedir.

Ne mutlu bize ki, ülkemiz, yaşanan küresel krize rağmen istihdam artışını sağlamıştır. Son beş yılda sağlanan istihdam artışı 4 milyonun üzerindedir. Hiç şüphesiz, bu sevindirici bir gelişmedir. Ancak, ne yazık ki işgücü piyasasındaki yapısal sorunlarımız devam etmektedir.

Bunların başında da;

- İşgücünün niteliğine dair sorunlar,
- İstihdama ve işgücüne katılma oranlarının düşüklüğü,
- Genel olarak işsizlik ve özellikle yükselen genç işsizliği,
- Tarımın hala ciddi bir istihdam alanı olması ve belki de en önemlisi,
- Kayıt dışı istihdam gelmektedir.

Türkiye'nin istihdam sorunu, hem arz hem talep yönlüdür. Tek yönlü bir yaklaşım sorunun çözümüne herhangi bir katkı sağlamayacaktır. Bu yüzden de ekonomik büyümeye rağmen, yeni yatırım ve istihdam alanları sağlanmasında sıkıntılar devam etmektedir. Ancak bir yandan da, işgücünün niteliksel yapısı ihtiyaçlara cevap vermemektedir. Başka bir ifadeyle, işgücü piyasasına, eğitilmiş işçinin katılımı giderek zorlaşmaktadır.

Örneğin, Türkiye'de kadınların istihdam oranı erkeklere kıyasla oldukça düşüktür.

Gelişmekte olan birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de kadınların işgücüne katılımı kültürel değerlerin etkisi altındadır. Ülkemizde, kadınların işgücüne katılımının kriz dönemlerinde artması, bu sosyolojik gerçeği desteklemektedir. Toplumsal baskıya ve geleneğe dayalı işbölümü, kadınlara ev hizmetlerini ve çocuk bakımını yüklemektedir. Bu durum da "ücretsiz ev emeği" diye adlandırılan ve sosyal güvenesi olmayan bir çalışma biçimini dayatmaktadır. Bu sözde istihdam yapısı, öncelikle ele alınması ve çözülmesi gereken bir sorundur.

Ancak, bu ve benzeri bahaneler ileri sürerek, çalışma ve aile yaşamını uyumlu hale getirme gerekçesi ile esneklik uygulamalarını yaygınlaştırmak kabul edilemez. Son yıllarda oldukça tartışılan esnek istihdam modelleri içinde, güvenceli esneklik kavramı ise, esnekliği cazip hale getirme arayışından başka bir şey değildir.

Esneklik ile güvenceyi bir araya getirdiği ileri sürülen “güvenceli esneklik”, işveren açısından gerekli bir uygulama olabilir ama, işçi açısından da işini kaybetme korkusudur.

Yani ölümü gösterip, sıtmaya razı etmek çabasıdır.

Çalışma hayatındaki esneklik arayışlarının, esas itibarıyla sermayenin ihtiyaçlarından kaynaklandığını hepimiz biliyoruz. Burada temel amaç, üretim maliyetlerini düşürmektedir. Gündemdeki “ödünç iş ilişkisi”, “çağrı üzerine çalışma”, “tele çalışma” gibi ucube istihdam biçimleri de hep bu amaca yöneliktir. Standart iş ilişkisinden pek çok yönüyle ayrılan yeni çalışma biçimlerinin türleri artmakta, uygulama alanı genişletilmek istenmektedir.

Sonuç olarak, çalışanların iş ve satın alma güçlerini koruma kaygıları gittikçe derinleşmektedir. Bu da bize göstermektedir ki, işçinin korunması ihtiyacı, her zamankinden daha fazladır.

Bütün bunların yanı sıra, “geçici işçi” statüsünde istihdam da eskiye göre daha sık rastlanan bir çalışma biçimi haline gelmiştir. Özellikle alt işveren (taşeron) işçiliği yaygın olarak kullanılan bir istihdam biçimi olmuştur.

Bugün çok az sayıda işçi, örgütlü ve toplu sözleşmeli istihdam edilme imkanı bulmaktadır. Buna karşılık, esnek çalışma biçimleri ile istihdam edilenlerin ve ağırlıklı olarak taşeronların çalışma koşulları giderek kötüleşme eğilimi göstermektedir.

Sayın Katılımcılar,

İşçilik maliyetlerini düşürme çabalarının getirdiği esneklik arayışları, çalışanlar açısından “örgütlenme hakkı”, “toplu pazarlık hakkı” ve “iş güvencesi” gibi bazı sosyal hakların kullanılmasını ortadan kaldırmaktadır.

Bugün Türkiye’nin işgücü piyasası parçalı ve dağınık bir yapı sergilemektedir.

Ve maalesef, esnek çalışmanın tüm biçimleri, özellikle kayıt dışılık, özel kesim işyerlerinde alabildiğince yaygın olarak kullanılmaktadır.

Küresel rekabet koşullarına uyum sağlamak amacıyla gündeme getirilen esnek çalışma biçimleri ile işçilik maliyetleri düşürülürken, çalışma süreleri uzamakta, sendikasızlaştırma ve kayıt dışı istihdam artmakta, çalışma koşulları kötüleşmektedir.

Değerli Konuklar,

Çalışma yaşamında, işçinin aleyhinde olan bu uygulamaları sıralamışken, başlı başına bir sorun olan, İşsizlik Sigortası uygulamalarına değinmek istiyorum.

İşsizlik Sigortası Fonu'nun sahibi işçidir. İşsizlik Sigortası Fonu'nda birikmiş olan para işsizlinin güvencesidir. Fondaki nema gelirlerinin, amacı dışında kullanılması kabul edilemez niteliktedir ve güveni sarsmaktadır.

Bugün, İşsizlik Sigortası Fonu'nun toplam varlığı 68 milyar liraya ulaşmıştır. İşsizlik Sigortası Fonu'nda biriken tutarın amacı dışında kullanılması, genel bütçeye para aktarılması, işçilerin haklarına saldırı niteliği taşımaktadır.

'Çalışma Hakkı' temel insan hakkı kapsamındadır. İşsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak için gerekli tedbirleri almak da devletin görevidir. İşsizlik sorununun çözümü salt piyasa ekonomisinin işleyişine bırakılamaz. İstihdamı artırıcı ve işsizliği önleyici politikalar Hükümetlerin öncelikli hedefi olmak durumundadır.

İŞKUR bu anlayışın oluşturulmasında ve uygulanmasında önemli rolü, görevi ve sorumluluğu olması gereken bir kurumdur.

İstihdam ve işsizlik başta olmak üzere, işgücü piyasasında karşılaşılan sorunların çözüme kavuşturulmasında kamu istihdam hizmetlerinin önemi artmıştır. İŞKUR'un gerek ulusal, gerek yerel düzeyde daha etkin duruma getirilmesi ve kendisine verilen yeni görevleri yerine getirmesi gerekmektedir.

Sosyal tarafların yönetiminde görev aldığı İŞKUR, sosyal diyalog mekanizmasının en etkin olduğu kamu kurumlarından birisidir. Yöne-

timi ve çalışanlarıyla bu sorumluluğu layıkıyla yerine getireceği inancındayız.

Sayın Katılımcılar,

Ekonomik olarak yeterli, çevresel olarak sürdürülebilir ve sosyal açıdan adil olan yeni bir ekonomik düzenin kurulmasına ihtiyaç vardır. İnsanı temel alan bir politika, temsil ettiğimiz işçilerin ve çalışanların en doğal hakkı ve beklentisidir.

Sürdürülebilir bir büyüme planı uygulanmalıdır. Ve bu plan, genişletilmiş bir sosyal koruma anlayışı ile en fazla ihtiyacı olan kesimleri koruma altına almalıdır.

Günümüzde, ekonomik politikaların sosyal politikalarla eş zamanlı olarak uygulanması gerçeği, yaşanan küresel ekonomik kriz ile bir kez daha açığa çıkmıştır.

Sendikal hak ve özgürlüklerin kullanıldığı, sosyal güvenlik hakkının var olduğu, çalışma koşullarının olumlu olduğu, işçi-işveren arasında sosyal diyalogun kurulduğu ve sağlıklı işletildiği bir çalışma ortamı bütün sosyal tarafların hedefi olmalıdır.

Sayın Katılımcılar,

İstihdam konusunda eşgüdümle çalışan bir bakış açısına ihtiyaç bulunmaktadır. Daha fazla ve daha iyi iş olanaklarının yaratılması için sosyal koruma bilincinin geliştirilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda, başta özürülüler olmak üzere tüm dezavantajlı gruplara eğitim ve istihdam konusunda fırsat eşitliği sağlanması gerekmektedir. Bu yaklaşım bir ayrıcalık değil, sosyal devletin gereği olarak onlara sağlanan bir haktır.

İŞKUR'un bu yöndeki çalışmalarını destekliyoruz.

Sendikal hak ve özgürlüklerin kullanıldığı, sosyal güvenlik hakkının var olduğu, çalışma koşullarının sağlıklı olduğu, işçi-işveren arasında sosyal diyalogun kurulduğu ve sağlıklı işletildiği bir istihdam politikası esas olmalıdır.

Türkiye'nin "İstihdam Stratejisi" ancak böylesi bir anlayışın ege-
men olmasıyla uygulanabilir olacaktır.

Bu görüş ve düşüncelerle, genel kurulda alınacak kararların ülke-
mize, işveren ve işçilere yararlı olmasını diler, beni dinlediğiniz için
teşekkür ederim.

BELGE 70

BASIN AÇIKLAMASI

Ankara, 27 Kasım 2013

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması

“Konfederasyonumuz üyesi Tes-İş ve Türkiye Maden-İş Sendikalarımıza üye işçilerimiz, bir süredir Yatağan, Kemerköy ve Yeniköy Termik Santralleri ile Güney Ege Linyit işletmelerinin özelleştirilmesine karşı mücadelelerini sürdürüyorlar.

Geçtiğimiz ay içinde, bölgeye yaptığım ziyaret nedeniyle yapılan geniş katılımlı toplantıda, yalnızca işçilerimizin değil, esnafından muhtarına, sivil toplum kuruluşlarından iş adamına kadar tüm bölge halkının bu özelleştirmeye karşı olduğu açıkça ortaya çıkmıştır.

Bölge halkı, ülkemizde bugüne kadar yapılan özelleştirmelerin, işsizliği ve yoksulluğu körüklediğini, enerji gibi stratejik bir alanın, özel sektörün eline verilmesinin ülkemiz ve bölge açısından sakıncalarını gerekçeleriyle ortaya koymaktadır.

Ancak tüm bunlara rağmen, özelleştirmeyi bir ekonomik kurtuluş reçetesi gibi gören Maliye Bakanlığı ve ona bağlı Özelleştirme İdaresi, geri adım atmamakta, özelleştirmenin ülkemize verdiği bütün zararlara rağmen, bu konudaki ısrarını sürdürerek ülkemize, bölgemize ve emekçilerimize zarar vermektedir.

Bütün bu yaşanan gelişmelere karşı basın açıklaması yaparak demokratik tepkilerini ortaya koyan ve işlerinden, ekmeklerinden başka dertleri olmayan işçilerimize karşı, güvenlik güçlerinin uyguladığı sert yöntemler, Konfederasyonumuz tarafından asla kabul edilemez.

Hükümetin ve bölgenin en yetkili makamlarıyla bu konuya ilişkin görüşmelerimiz devam etmektedir. Sorunun bir an önce çözümü için TÜRK-İŞ üzerine düşen görevi yerine getirecek, özelleştirmeye karşı direnen Yatağan, Kemerköy ve Yeniköy işçilerinin yanında olmaya devam edecektir”

Basınımıza saygıyla duyurulur.

BELGE 71

7. ULUSLARARASI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KONFERANSI

13 Mayıs 2014 Salı

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması

Sayın Bakanım,

ILO'nun kıymetli temsilcisi,

Yurtdışından konferansa teşrif eden değerli katılımcılar,

İşçi ve memur sendikalarımızın değerli başkanları,

Değerli bürokratlar ve işadamları,

Bu konferansı düzenleyen başta Sayın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik'e ve bakanlığın değerli personeline, temsil etmekten gurur duyduğum TÜRK-İŞ adına teşekkür ediyor, hepinizi saygı ve sevgi ile selamlıyorum.

Bu yıl "İş Sağlığı ve Güvenliği Konferansı"nın yedincisi bugün burada gerçekleşiyor. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımızın özverili çalışması ve gayreti ile son iki yıldır bu konferans uluslararası düzeyde yapılıyor. Bütün dünyada ve özellikle ülkemizde çok hassas ve önemli bir konu olan iş sağlığı ve güvenliği konusunu, uluslararası bir platforma taşıyan Sayın Bakanımız ve çalışma arkadaşlarına ayrıca teşekkür ediyorum.

Değerli Katılımcılar;

Bugün basına yansıyan haberler arasında Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in bir açıklaması yer alıyordu. Sayın Şimşek; ülkemizde toplanan vergiler içerisinde en büyük payın işçilere ait olduğunu ifade ediyor. Ancak altını çizerek vurgulamak istiyorum, toplanan vergilerin içerisinde en yüksek payın değil en düşük payın işçilere ait olması, ülkedeki gelir adaletini sağlamak için azami derecede gereklidir. Bugünkü durum vergi sisteminin mantığına dahi aykırıdır.

Değerli katılımcılar;

Ülkemizde her gün ortalama iki yüz iş kazası meydana gelmektedir. Bu iş kazaları neticesinde her gün hayatını kaybeden işçi sayısı ile ilgili farklı görüşler yer almaktadır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımıza göre her gün ortalama iki işçi iş kazası sebebi ile hayatını kaybetmekte, bize göre de her gün dört işçi iş kazası sebebi ile yaşamı-

nı yitirmektedir. Bununla birlikte her gün ortalama beş işçi iş kazası sebebi ile iş göremez duruma gelmektedir. Rakamlara nereden bakarsak bakalım ortadaki durum ürkütücü boyuttadır.

Hak-İş Konfederasyonu Genel Başkanı Sayın Aslan da ifade etti; ülkemizde meydana gelen iş kazalarının yüzde 90'ı örgütsüz işyerlerinde gerçekleşmektedir. İşçi sağlığı ve iş güvenliği için alınacak önlemler arasında en önemlilerinden bir tanesi sendikal örgütlülüktür. Ancak ülkemizde on işçiden sadece bir tanesi sendikalı işçidir.

Sendikalı işçi sayısının bu kadar düşmesinde ülkeyi idare edenler birinci derecede sorumludur.

Ancak, işçi sendikalarının da kendilerini muhakeme etmesi, sendikal örgütlenmenin bu duruma gelmesindeki sorumluluklarını gözden geçirmeleri gerekmektedir. Çünkü sendikal örgütlenmenin mevcut durumunda az da olsa sendikalar da sorumludur.

Değerli katılımcılar;

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası Haziran ayının başında ikinci yılını tamamlayacak. Bu yasanın çok daha önce hazırlanıp yürürlüğe girmesi gerekirdi. Ancak çeşitli sebeplerle yıllarca ötelenerek bu zamana kadar bekletildi. Bu yasanın hazırlanıp yürürlüğe girmesi sürecinde Sayın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik'in karşılaştığı engelleri, sorunları en iyi bilenlerden biri de benim. Bütün olumsuzluklara rağmen bu yasanın yürürlüğe girmesinde emeği geçen herkese ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Değerli katılımcılar;

Ülkemizde yasaların belirlediği sınırlar çerçevesinde üretim yapan, işçilerin sosyal güvenlik primlerini yatıran, vergisini eksiksiz beyan eden, sendikal örgütlenmeyi destekleyen işverenlerimiz var. Bu işverenlerimize yasaların öngördüğü çerçevede dürüst bir şekilde çalıştıkları için teşekkür ediyorum. Çünkü bu anlayışa sahip işverenlerin sayısı genel içerisinde çok az. Bunu kayıtdışı istihdam oranlarından anlıyoruz.

Ülkemizde 3 milyonun üzerinde kayıtdışı çalışan işçi var. Kayıtdışı istihdamı hep birlikte ortadan kaldırdığımızda çalışma hayatına dair sorunlarımızın büyük bir bölümünü halletmiş olacağız.

Değerli katılımcılar;

Konuşmamın başında belirttiğim gibi iş kazalarının en yoğun yaşandığı iki işkolu maden ve inşaatır.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği koşullarını yerine getirmediği için Zonguldak bölgesinde çok sayıda maden ocağı kapalı durumdadır. Ancak, gözünü kar hırsı bürümüş kimi işverenler yasadışı olarak insan hayatını hiçe saymak pahasına bu bölgedeki maden ocaklarında üretim yapmaktadır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın denetimlerini artırması ve cezaların caydırıcı bir hale getirilmesi, insan hayatını hiçe sayan bu ocakların açılmasının önüne geçecektir. Ancak bu denetimlerin artırılmasının yanı sıra sendikaların işçi sağlığı ve iş güvenliği eğitimlerine gereken önemi vermesi ve işçilerimizin işçi sağlığı ve güvenliği hakkında daha duyarlı bir hale getirilmesi de önemlidir.

Bu gerekliliğin farkında olan TÜRK-İŞ 2014 yılında 14 ilimizde 3700 işçimizi kapsayacak bir eğitim programı hazırlamıştır.

Değerli katılımcılar;

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulunun 9 Nisan tarihinde aldığı karar doğrultusunda bu yıl 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Gününü İstanbul'da Kadıköy Meydanında kutladık. Bununla birlikte 81 ilimizde de 1 Mayıs kutlamaları yapıldı. Çalışma hayatının, doğal olarak işçilerimizin sorunlarını bu kürsüden yüzbinlere bir kez daha ifade ettik. Burada dile getirdiğimiz sorunları önümüzdeki günlerde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız Başta olmak üzere ülkeyi yönetenler ile detaylı bir şekilde görüşeceğiz.

Değerli katılımcılar;

TÜRK-İŞ geçmişten günümüze, ilkelerinden ödün vermeden işçi hak ve menfaatlerini korumuştur. Her zaman işçiden yana Türkiye'den yana olmuştur.

Ülkemizdeki demokrasi anlayışına katkılar yapmaya çalışmış, refah seviyesinin ve gelişmişlik düzeyinin artması için mücadele etmiştir.

Bir ülkede demokrasi, barış ve birlik beraberlik olmazsa hiçbir şey olmaz. Ülkemize komşu bölgelerin durumu ortada. Bugün Mısır'da, Suriye'de, Irak'ta siyasette, sendikacılıkta yapamazsınız.

Bir şeyi açıklıkla ifade ederek konuşmama son vermek istiyorum. Benim ülkem, sendikalarımız, Amerika'dan da, İngiltere den de, İsrail den de, Almanya'dan da daha önemlidir. Bu görüşümüz dünde böyleydi, bugünde böyle, yarında böyle olacak. Hepinize saygılarımı sunuyorum.

BELGE 72

TÜRK-İŞ'İN 62.KURULUŞ YILDÖNÜMÜ AÇIKLAMASI

31 Temmuz 2014

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, TÜRK-İŞ'in kuruluşunun 62. yıldönümü nedeniyle bir açıklama yayınladı. Yönetim Kurulu açıklamasında şunlar yer aldı:

31 Temmuz 1952 yılında kurulan TÜRK-İŞ, 62. yaşına "ekmek, barış, özgürlük" yolunda sürdürdüğü onurlu hizmetlerin gururuyla girmektedir.

TÜRK-İŞ 62 yıl önce, o günlerin zor koşulları içinde bir avuç işçi liderinin inançlı önderliğinde kurulmuş, işçi ve emek kavramlarının öğrenilmesinde ve toplum tarafından özümzenmesinde büyük bir rol oynamıştır.

TÜRK-İŞ kurulduğu günden bu yana işçilerin hak ve çıkarlarının korunması ve geliştirilmesi için çalışmış, ülkemizin özgür, demokratik bir refah devleti olmasını arzulamıştır.

Demokratik bir ülkede sendikaların, sivil toplum kuruluşlarının varlığının ve etkinliğinin; demokrasinin niteliği üzerindeki önemini bilen TÜRK-İŞ, demokratik sosyal hukuk devletinden yana olmuştur.

TÜRK-İŞ, ekonomik kalkınmasını dengeli bir toplumsal yapı ile birlikte sürdürmesinin ülke için önemini bilmiş; dayanışma ve birlikteliğin yaratacağı güce inanmıştır.

Sendikal hak ve özgürlüklerin kısıtlandığı, bu haklara erişimin sermaye tarafından engellendiği, hükümetlerin işveren yanlısı anlayışı çalışma hayatına yerleştirmeye çalıştığı ülkemizde yukarıda anılan özelemlerin gerçekleşmesi ne yazık ki çok yavaş ilerlemektedir.

Paylaştığımız dünyada yaşanan bütün olumsuzluklar diyalog noksanlığının, uzlaşmacı bir kültürle sorunlara çözüm aranmayışının sonucudur. İçinde bulunduğumuz 21. yüzyıl karşılıklı anlayışın, diyalogun, iyi niyet ve samimiyetle olaylara taraf olmanın yüzyılı olmalıdır.

Sadece Filistin/Gazze'de yaşanan dram TÜRK-İŞ'in düşüncelerinde haklılığının son delilidir.

TÜRK-İŞ, 62. yaşına eriştiği bugün de çalışanların güvencesi ve umududur. 62 yılın mücadelesi sürecin de eriştiği bu onurlu misyonu, her zaman olduğu gibi yılmadan, yorulmadan sürdürecektir.

Bu görev, TÜRK-İŞ'i bugünlere getiren başta TÜRK-İŞ yöneticileri olmak üzere tüm sendikacılara, işçilere ve topluma TÜRK-İŞ'in borcudur.

TÜRK-İŞ bu onurlu yürüyüşe katılmış ve vefat etmiş bütün işçileri rahmetle, saygıyla anmakta, tüm camianın 62. yıldönümünü ve Ramazan Bayramını kutlamaktadır.

TÜRK-İŞ daima ileriye giderek ilkeleriyle var olmaya devam edecektir.

BELGE 73

YATAĞAN TERMİK SANTRALİ ÖZELLEŞTİRMESİ

Ankara, 9 Ağustos 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Açıklaması

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün ATALAY, 16 Ağustos 2014 Cumartesi günü Resmi Gazetede yayımlanan “Yatağan Termik Santrali” ile ilgili Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı hakkında şu açıklamayı yapmıştır:

“Ülkemiz gündemi Cumhurbaşkanı Seçimine yoğunlaşmışken, adeta “yangından mal kaçırma anlayışı” ile Özelleştirme Yüksek Kurulu (ÖYK) 07 Ağustos 2014 günlü kararıyla Yatağan Termik Santralinin ve İlgili Maden Ruhsatlarının bir bütün halinde özelleştirilmesi amacıyla yapılan ihaleyi sonuçlandırmış ve nihai karar onaylanmıştır. Gizlenen bu karar ancak on gün sonra kamuoyuna açıklanmıştır.

ÖYK kararından da anlaşılacağı üzere, sendikaları öncülüğünde “Yatağan” işçilerinin aileleri ve bölge halkının desteğiyle aylardır sürdürdükleri haklı ve meşru mücadele dikkate alınmamış, ortaya koydukları gerekçeler göz ardı edilmiştir.

Sendikalarımız, Danıştay’da yürütmeyi durdurma ve ÖYK kararının iptali talepli dava açacaklardır.

Yatağan Termik Santralinin özelleştirilmesi kararı, bir kamu iktisadi teşebbüsünün mülkiyet ve yönetiminin özel kesime devrinin ötesinde, kamu mülkiyeti ve kamu girişimciliğine yönelik neo-liberal politikaların son örneğidir.

Bu kuruluşlar, ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarımızın sonucu kurulmuş ve geliştirilmişlerdir. Dünyada yaşanan ekonomik kriz sonrası birçok ülkede özelleştirme politikaları terk edilmiş, yeniden kamulaştırma yapılmaktadır. Stratejik özellikleri nedeniyle, özellikle enerji temininde sürdürülebilirliği sağlamak için yerel kaynaklarımıza dayalı kömür ve enerji üretimi gibi önemli alanlar, kamunun mülkiyetinde kalmalıdır. Kamu sermayeli işletmelerde, çalışanların da yer aldığı yeni kurumsal yapıların geliştirilmesi öncelikli yaklaşım olmalıdır.

Üretimin vazgeçilmez temel unsuru olan çalışanları ve sendikalarını dışlayarak bir çözüm oluşturulması mümkün değildir. Yıllardır ısrarla devam edilen özelleştirme uygulamalarının çalışanlar ve toplum üzerindeki olumsuz etkileri açıkça ortaya çıkmıştır. Özellikle maden-

lerin özel sektör tarafından işletilmesinin yol açtığı olumsuz çalışma şartlarının sonuçları yaşanan “Soma Faciası” ile görünür olmuştur. Özel sektörün denetimsiz kar hırsının başta işçi sağlığı ve iş güvenliği olmak üzere, çalışma ve yaşama koşullarında yol açtığı tahribat gözler önüne serilmiştir. Bundan böyle özelleştirilen işyerlerinde meydana gelecek iş cinayetlerinin sorumluluğu özelleştirme kararı alanların üzerindedir. TÜRK-İŞ bunun ısrarlı takipçisi olacaktır.

Sendikalarımız Yatağanın özelleştirilmesine yönelik karşı çıkış ve eylemlerini kararlılıkla sürdürecektir.”

BELGE 74

MALİYE BAKANI'NIN AÇIKLAMASINA TEPKİ

Ankara, 10 Ekim 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Açıklaması

"Türkiye'de uygulanan iktisadi politikaların yanlışlığını kamu işletmelerinde arayan yaklaşımların yanlışlığı ortaya çıkmıştır. Buna rağmen özelleştirme uygulamaları ısrarla sürdürülmek istenmektedir.

Kamu işletmeleri, sosyal ve ekonomik ihtiyaçlar nedeniyle ülkemizde kurulmuş ve geliştirilmişlerdir. Yaşanan küresel iktisadi gelişmeler, Türkiye'de de yansımaları bulmuş, uygulamaya konulan ekonomi politikaları içinde KİT'lerin özelleştirilmesi ve/veya tasfiyesi öncelikli hedef olmuştur.

Özelleştirme uygulamaları Uluslararası Para Fonu'nun (IMF) dayatmasıyla ülke gündemine girmiştir. Ancak günümüzde bu politikaların yanlışlığı ortaya çıkmıştır. Dünyada yaşanan ekonomik kriz sonrası birçok ülkede özelleştirme politikaları terk edilmiş, yeniden kamulaştırma yapılmaktadır.

Kamu işletmeleri, bir mirasyedi yaklaşımıyla satılmıştır. Maliye Bakanı şimdiye kadar yaklaşık 70 milyar dolar özelleştirme uygulaması yapıldığını belirtmektedir. Daha önce yapılan satışlar ve satılması planlananlar incelendiğinde görüleceği gibi, bundan sonra memleketin havasından başka satılacak bir şey kalmamaktadır.

Kamu işletmeleri, yalnızca kâr/zarar durumuna bakılarak değerlendirilemez. Çünkü tek kuruluş amaçları kar etmek değildir. Kamu işletmeleri öncelikle amaçlarına hangi ölçüde hizmet ettikleriyle değerlendirilmelidir.

Ortaya çıkan sonucun da çok açık bir biçimde gösterdiği gibi, özelleştirme sonrası rekabetin sağlanması bir tarafa bazı sektörlerde tekelsel bir yapı ortaya çıkmıştır.

Özelleştirme uygulamaları, "satma-savma, rant aktarma ve böylece gelir elde etme" temelinde olmaktadır. Şimdiye kadar ki uygulamaların çalışanlara ve ülkeye dönük getirdiği olumsuzluklar, talana ve rant paylaşımına yol açan usulsüzlükler, istihdam kayıpları, sendikalaştırma olmuştur.

Şimdiye kadar yapılan özelleştirmelerin ülkeye ve çalışanlara bir faydası olmamıştır. Yaratılmak istenen "ücretli kölelik" düzenidir."

BELGE 75

TOBB İSTİŞARE TOPLANTISI

Ankara, 13 Ekim 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması

Sayın Başbakanım, Başbakan Yardımcım, değerli bakanlarım, 35 vilayetten buraya katılan iş adamlarımız, esnaflarımız, çiftçimiz, işçimiz, memurumuz, değerli konuklar, değerli katılımcılar; haritaya bir baktığımız zaman, bu salonda, bu ülkede bulunanların gideceği hiç hiçbir yer yok. Şöyle haritayı bir seyredin, bakın, bu ülkeye Suriyeli gelir, Iraklı gelir, Mısırlı gelir, ama bizim gideceğimiz hiçbir yer yok.

TÜRK-İŞ 63 yıl önce evvela Türkiye'den yana, sonra temsil ettiği işçilerden yanaydı, dün öyleydi, bugün de böyle, benden sonra da öyle olmaya devam edecek.

Hızlı hızlı gidiyorum.

Değerli Başbakanım, IMF'ye borcu öderseniz sıkıntıları bu ülkede çoğaltırlar, IMF'ye borç ödenirse sıkıntı çoğalır. Dünya diyor ki, borç alacaksın, emir almaya da devam edeceksin; bu dün öyleydi, bugün de böyle, film bu, senaryo bu.

Bugün sabah gelirken gazetede okudum, 5 tane Alman Diyarbakır'da lastik yakıyor. Gayret ediyoruz Avrupa Birliği'ne alsınlar diye, arzu ediyoruz, hiç kusura bakmayın, bizi Avrupa Birliği'ne falan almazlar; almazlar, ötesi, berisi yok bu işin. Biz Avrupa Birliği'ne girecek gibi kanunlarımızı, yasalarımızı değiştirelim, onlar nasıl canları istiyorsa öyle yapsın, o zamana kadar zaten Avrupa Birliği falan kalmaz.

Ama bu ülkede bir şeye dikkat etmek lazım değerli arkadaşlar; hiç kimsenin annesini, babasını seçme şansı yok. Kim dedi ki annem Kürt olsun, babam Laz olsun, Allah nasıl nasip ediyorsa öyle oluyor, hiç ötesi, berisi yok. Hayat bir yere kadar, bir yerden sonra film bitiyor, herkes gidiyor, ne Nihat Bey parayı götürabiliyor, ne bakan Bey bakanlığı götürüyor, ne ben başkanlığı götürüyorum, herkes ona dikkat etmek mecburiyetinde, hele yaş kemale erdiği zaman daha çok dikkat etmek mecburiyetinde.

Bugüne kadar TÜRK-İŞ servet düşmanlığı hiç yapmadı. Tabi ki patronumuz olacak. Samsun'da yatırım yapmakla Siirt'e yapmanın arasında fark olduğunu biliyorum, Ağrı'da yatırım yapmakla Adapazarı'na yatırım yapmanın zor olduğunu biliyorum, Muğla'da yapmak-

la, Bodrum'la yapmakla Bingöl'de yapmanın zor olduğunu ben biliyorum, iş adamlarımız biliyor. Bundan 10 sene evvel Van'dan İstanbul'a 1,5 günde geliyordu amcam, dayım, şimdi 1 saatte geliyor. O bölgede yatırım yaptırmıyorlar, yakmaya, yıkmaya devam ediyorlar.

Değerli arkadaşlar, bunların ipi dün de dışardaydı, bugün yine dışarıda. Şu salonda bulunanlar, kim ister ki evini birisi yaksın, kim ister ki dükkanını birisi yaksın. O yakanlarla ilgili ne düşünüyorsanız ben de aynısını düşünüyorum. Ona göre oyuna gelmemek lazım, çünkü gidecek hiçbir yerimiz yok.

Değerli katılımcılar, ben bir Konfederasyonun, Sendikanın Genel Başkanım. Şu olaylar çıktığı zaman ben derdimi anlatmakta zorluk çekiyorum. 30 katlı apartmandan aşağı düşüp ölen inşaat işçileri var, mezar gibi yerde çalışan, 900 bin liraya çalışan maden işçileri var, bu olaylar oluyor, bu kitle örgütleri bu derdini anlatmakta zorlanıyor, çünkü gündem değişiyor.

Özelikle de, Sayın Maliye Bakanım, kusuruma bakma benim, şeker fabrikaları bu ülkenin en zor bölgelerinde 60 sene evvel kuruldu, 30 bin kişi çalışıyordu 10 sene evvel, şimdi 10 bin kişi çalışıyor. Diyorsunuz ki kapatalım. Ne olur bir inceleyin, yani bir görün, tarafları bir çağırın, o fabrikalar ne yapıyor? Nişasta bazlı şeker bu ülkeyi zehirliyor. Hayvancılıktan vazgeçtik, şimdi hayvancılığa dönmek mecburiyetindeyiz. Buğdayı azalttık, şimdi ekmek mecburiyetindeyiz. Alman, Amerika kendi dümenine bakıyor, benim menfaata bakmıyor.

Zaman zaman deniyor ki, 900 lira asgari ücret çok. Ne olur yapmayın, işsize çalışanı, emekliye işçiye vurdurmaya kalkarsak bu işin altından kalkamayız. Yani bu ülkede şu salonda bulunanlara 900 lira verelim, ne olur bir ay geçinin göreyim bakayım yapabiliyor musunuz? Yani bunun çok olduğunu söylemek doğru değil.

Sayın Başbakanım, bu ülkede 20 yıldır geçici çalışan işçi olur mu? Tam 20 yıldır geçici. Bu ülkede Yargıtay karar vermiş, diyor ki, bunları kadroya al. Hükümet 3 senedir diyor ki, almam, başka çare arıyorum, 5 katrilyon paraya vereceğim. Ya ne olur Yargıtay'ın kararına hukuk

devletiyiz uyun. Yani biz orada sendikalar oturalım, üzerimize düşen bir şey varsa yapalım.

Değerli katılımcılar, söylenecek çok şey var, vaktim yok, benden sonra arkadaşlarım söyleyecek.

Ben Türkiye'den yanayım, ben mazlumdan yanayım, ben mağdurdan yanayım bedeli ne olursa olsun. Kürt'ü de, Laz'ı da, Türk'ü de bu ülkenin kıymetini bilmek mecburiyetinde.

Bosna'da binlerce insan öldü 20 sene evvel, bu ülkede 2 milyon Boşnak var. Abhazya'da binlerce insan öldü, bu ülkede 5 binin üzerinde Abhaz var, Çeçen var. O zaman da olaylar oldu, Laz'ı, Kürt'ü, Türk'ü birleştirdi, bu ülkede bir yaprağı heder etmedi, yaprağa dokunmadı, kol kola. Ne olur bu ülkede kol kola gelelim, beraber olalım, birlik olalım, iri olalım, diri olalım. Allah nasip etmeden vallahi adım atmazsınız hiçbir yere.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BELGE 76

L20 BAŞLANGIÇ TOPLANTISI

Ankara, 4 Şubat 2015

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması

L20 başlangıç toplantımıza katılarak bizleri şereflendiren,

G20 Türkiye Dönem Başkanlığı, Başbakan Yardımcısı Sayın Ali Babacan, G20 Türkiye Şerpası, Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sayın Ayşe Sinirlioğlu, G20 İstihdam ve Çalışma Grubu, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sayın Erhan Batur, L20 ve Küresel Sendikal Hareket, ITUC Genel Sekreteri Sayın Sharan Burrow ve TUAC Genel Sekreteri Sayın John Evans, B20 Türkiye, TİSK Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Yağız Eyüboğlu, T20 Türkiye Sayın Bozkurt Aran, L20 Türkiye ve Başkanlığını TÜRK-İŞ'in yürüttüğü L20 Türkiye Organizasyon Komitesi, DİSK ve HAK-İŞ Konfederasyonlarımızın Değerli Başkanları Sayın Kani Beko ve Mahmut Arslan, ILO'dan Sayın Anna Biondi, AB Türkiye Delegasyonu temsilcileri, Basın mensuplarını, sendikacı arkadaşlarımızı ve diğer tüm katılımcıları saygıyla selamlıyor, hoş geldiniz diyorum.

Değerli katılımcılar;

1 Aralık 2014 itibarı ile Türkiye G20'nin dönem başkanlığını devralmıştır. Ülkemiz açısından 2015 yılı boyunca dünyanın en büyük 20 ekonomisinin liderlerini bir araya getirecek önemli bir sürecin ev sahipliği başlamıştır.

Bu süreçte sadece dünya ekonomisinin yüzde doksanını oluşturan ülkelerin devlet ve hükümet başkanlarını değil aynı zamanda işçi ve işveren temsilcilerini de ülkemizde misafir edeceğiz.

Çalışan kesim ve ailelerinin ekonomik büyüme ve küreselleşmenin getirilerinden payına düşeni alabilmesi, örgütlü bir şekilde ve insan onuruna yakışır koşullarda çalışabilmesi için taleplerimizi, küresel düzeyde devlet ve hükümet başkanlarına ileteceğiz.

Aynı zamanda, L20 Türkiye'nin ulusal bileşeni olarak, ülkemizde çalışma hayatının karşı karşıya olduğu sorunları gündeme taşıyacak ve çözüm yolları arayacağız.

Pek çok sorunun kaynağı gibi, çözümünün de küresel ölçekte aranması gerektiğini biliyoruz. Bu çerçevede, Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu-ITUC ile işbirliği içerisinde çalışıyoruz.

Küresel sendikal hareketin başında yıllardır önemli bir mücadeleyi kararlılıkla sürdüren Sharan Burrow kardeşimiz şu an bizimle birlikte. Kendisi biraz sonra L20'nin önceliklerini ve bugüne kadar verilen mücadeleyi zaten anlatacak.

Bugün L20 başlangıç toplantısında ayrıca G20, B20 ve T20 temsilcilerini de dinleme imkanı bulacağız. Bir anlamda, Türkiye dönem başkanlığının çalışma hayatına ilişkin yol haritasını da birlikte çizmiş olacağız. Türkiye dönem başkanlığının, gelişmekte olan ülkeleri ve sosyal tarafları sürece dahil etme noktasında gösterdiği hassasiyeti ve istihdam ile ilgili belirlediği öncelikleri memnuniyetle karşılamaktayız. Ancak, bundan önce gerçekleştirilen ve benimde şahsen katıldığım G20 Zirvelerinde pek çok taahhütlerde bulunulmasına rağmen çalışanların hayatında hiçbir olumlu gelişmeye şahit olamadığımızı da ifade etmek isterim. Bu nedenle, Türkiye dönem başkanlığının öncelikler arasında belirlediği geçmiş taahhütleri izleme konusuna özellikle önem verilmesi gerektiğini vurgulamakta fayda görüyorum. Bu noktada; G20 ülke liderlerine "Artık Yapın" çağrısında bulunacağız. Sürdürülebilir bir ekonomik büyümeyi, insan onuruna yakışır yeni iş imkanları sağlanmasını, üretken istihdamın artırılmasını ve işsizliğin azaltılmasını, açlık ve yoksulluğun kaldırılmasını, sosyal güvenlik, sağlık hizmetleri ve eğitime erişim olanakları ile çevre konularına duyarlılık gibi taleplerimizi dile getireceğiz ve "Artık Yapın" diyeceğiz. Tabi ki, bunların en başında iş sağlığı ve güvenliği konusunda taleplerimiz olacak. Güvenli işyerleri isteyeceğiz.

Bildiğiniz gibi Türkiye, özellikle geçtiğimiz yıl yaşanan pek çok sayıda ölümlü iş kazalarıyla gündeme geldi. 2013 yılında ülkemizde ölen sigortalı sayısı 1.356 kişi oldu. 2014 yılında ölenlerin sayısı daha da fazla. Bu durum Türkiye'yi ölümlü kazalarda dünya üçüncüsü ve Avrupa birincisi haline getirdi.

İşte bugün bu sorunları konuşacağız, bunların sebeplerini, sendikal hareketin örgütlenme, taşeronlaşma, mesleki eğitim, istihdam, düşük ücret, göç ve göçmenlerin istihdama etkileri gibi sorunları konuşacağız.

Ben daha fazla uzatmadan, sözü Sayın Sharan Burrow'a bırakmak istiyorum. Sayın Burrow, tüm küresel sendikal hareketin temsilcisi ve burada bulunan 3 işçi konfederasyonunun üyesi olduğu ITUC'un genel sekreteridir. Şimdiye kadar yapılan tüm G20 zirvelerinde L20'yi temsil etmiştir.

Sayın Babacan, toplantıdan erken ayrılacağı için, Sayın Burrow'un L20 adına söyleyeceklerini mutlaka dinlemek isteyecektir.

Teşekkürler...

BELGE 77

"G20 MALİYE BAKANLARI VE MERKEZ BANKASI BAŞKANLARI" TOPLANTISI

10 Şubat 2015

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması

Çok değerli başbakan yardımcısı sayın babacan,
 Değerli G20 maliye bakanları ve merkez bankası yöneticileri,
 B20 Ve T20'nin değerli başkanları,
 L20'nin değerli temsilcileri, değerli katılımcılar,
 Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

L20; G20 ülkelerinin sendika merkezlerini ve küresel sendika federasyonlarını bir araya getiren ve çalışanların hak ve çıkarlarını temsil eden G20 açılım grubudur.

Çalışan kesim ekonomik krizden en fazla etkilenen kesim oldu ve milyonlarca iş yok oldu. uzun süreli işsizlik neticesinde birçok kişi iş piyasasından uzaklaştı. Çalışanların gelirden aldığı pay azaldı ve tehlikeli çalışma biçimleri yaygınlaştı.

kamu harcamalarındaki kesintiler nedeniyle krizin çalışanlar üzerindeki etkisi arttı. Altı yıldan beri devam eden krizin sona erdiğini iddia edenler aceleci davrandı.

Kemer sıkma politikalarıyla, mali güçlenme ve borç azaltma hedeflerine ulaşamadığı artık görüldü. Kemer sıkma politikaları, ekonomik açıdan etkisiz olduğu gibi politik açıdan da istikrarsızdır. G20 türkiye başkanlığı, bu duruma karşı; kapsayıcılık, uygulama ve yatırım başlıklarından oluşan ve ümit vadeden bir gündem oluşturdu.

L20'ye göre kapsayıcılık, sosyal anlamda bir kapsayıcılığı da öngörmelidir. Burada iş piyasasında kapsayıcılıktan ve sosyal anlamda kutuplaştırmayı engellemek için gerekli güçlü sosyal korumadan bahsediyorum.

Bizler "yatırım" önceliğini memnuniyetle karşılıyoruz. insan onuruna yakışır bir yaşam sağlanması ve yeni iş olanakları yaratılması açısından yatırıma olan ihtiyacı biliyoruz.

Geçmiş G20 zirvelerinde alınan kararların ve moskova'da gerçekleştirilen ortak çalışma ve maliye bakanları toplantısında yayınlanan

bildiride yer alan asgari ücret, toplu pazarlık ve sosyal koruma ile ilgili taahhütler artık uygulansın diyoruz.

Dönem başkanlığı, ikinci maliye ve çalışma bakanları ortak toplantısının eylül ayında yapılacağını bildirdi. Bu kararı memnuniyetle karşılıyor, ortak toplantının son derece faydalı olacağına inanıyoruz.

Makro ekonomik politikaların ancak emek yanlısı politikalarla şekillendirilmesi durumunda başarılı olabileceğine inanıyoruz.

Ücretlerin ve kamu yatırımlarının artırılması ve böylece satın alma gücünün kuvvetlendirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. ekonomik büyüme ancak bu şekilde elde edilebilecektir.

L20-Türkiye organizasyon komitesinden hak-iş genel başkanı ve L20 sekreteryasından John Evans burada bizimle birlikte ve konu başlıkları hakkında görüşlerimizi iletecekler.

Ben bir kez daha ülkemize hoşgeldiniz diyor ve bu toplantıların tüm dünya için hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

BELGE 78

B20 İSTİHDAM ÇALIŞMA GRUBU TOPLANTISI

Antalya, 26 Şubat 2015

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması

Sayın Bakanım,

B20 İstihdam Çalışma Grubunun Değerli Üyeleri,

Değerli Katılımcılar,

Hanımefendiler, Beyefendiler,

Hepinizi şahsım ve L20 Türkiye Organizasyonu adına saygılarımla selamlıyorum.

G20 yapısı içinde bir araya gelen 20 ülke, Dünya nüfusunun yüzde 70'ini kapsamaktadır. Dünya ekonomisinin ise yüzde 85'ini yine bu ülkeler oluşturmaktadır.

Şimdiye kadar gerçekleştirilen G20 zirvesinin birçoğuna şahsen katılma imkanı buldum.

2008 krizinin ardından küresel ekonomi iyileşme, daralma ve artan işsizlikten kurtulma mücadelesi vermektedir. 2019 yılında, 212 milyondan fazla insanın çalışma hayatının dışında kalması beklenmektedir. Bu sayı 2014 yılında 201 milyondur.

Ücretli çalışanlar, yaşanan küresel ekonomik krizden en fazla etkilenen kesimlerin başında gelmektedir. Milyonlarca işçi işini kaybetti. Uzun süreli işsizlik sonucunda birçok kişi işgücü piyasasından uzaklaştı. Çalışanların mevcut işleri ile satın alma güçlerinin korunması için kaygıları arttı.

İstihdam biçimleri de değişti. Yeni iş alanlarının yaratılmasında beklenen gelişme olmadı. Gelir getirici düzenli bir işte çalışanların sayısı artmak bir yana azaldı. Esnek, güvencesiz, düzensiz ve geçici çalışma biçimleri yaygınlaştı.

Uluslararası Çalışma Örgütü, yaşanan küresel kriz sonrasında istihdam açısından sorunların hala devam ettiğini ifade etmektedir. Gerekli tedbirlerin alınmaması halinde bu sorunların daha da ağırlaşabileceğine dikkat çekilmektedir.

G20 Liderleri, yüzde iki büyüme hedefine ulaşma, ulusal istihdam planlarını uygulama, iklim değişikliği, vergi kaçırma ve yolsuzlukla

mücadele gibi konuların yanında artan işsizlikle başa çıkmak zorundadır.

G20 sosyal taraflarının, liderlerin bu hedeflerine ulaşması noktasında giderek artan bir sorumluluğu bulunmaktadır. Sosyal tarafların aynı zamanda, tüm bu hedeflere ulaşmanın yolunun çalışma hayatından geçtiğine liderleri ikna etmesi de gerekmektedir. Ek olarak, çevre konusunda gerekli düzenlemelerin hayata geçirilmesi için çabalar sürdürülmelidir. Yeşil ekonomi için gereken endüstriyel dönüşüm de üzerinde çalışılması gereken bir konudur.

Bir hususu dikkatinize sunmak istiyorum: Yolsuzlukları engellemek, hükümet ve işadamlarının gayreti ile mümkün olabilir. Vergi kaçırmayı engellersek, işlerin yapılma biçimi de değişecektir.

Çalışan kesim olarak bizler; Yatırımların teşvik edilmesini, Yeni işler sağlanmasını, İnsan onuruna yakışır iş koşullarının gerçekleştirilmesini, Nitelikli çıraklık için bir çerçeve oluşturulmasını ve Güvenli işyerlerinin tesis edilmesini istiyoruz.

B20 ve L20 arasındaki işbirliği, 2011 yılında, Fransa'nın Cannes kentinde iki tarafın ortak bir deklarasyon imzalaması ile başlamıştır. Geçen yıl Avustralya'da, L20 ve B20 Avustralya Başbakanına bir mektup yazarak, her iki tarafında uzlaştığı öncelikleri bildirmiştir.

Bunlar arasında; Altyapı yatırımları, üretken ve uzun vadeli özel yatırımların teşvik edilmesi, Zorla çalıştırma ve kayıt dışının kaldırılması, G20 İstihdam Bakanlarının "Güvenli İşyerleri" önceliklerinin uygulanması, İş piyasalarının belirlediği, yasal asgari ücret seviyelerini karşılayan ya da aşan ücretler, gibi önemli öncelikler yer almaktadır.

L20, bu ortak öncelikleri görüşmeye ve İstihdam Çalışma Grubuna ve diğer çalışma gruplarına, Eylül ayında yapılacak Ortak Çalışma ve Maliye Bakanları toplantısına ve Kasım ayında yapılacak Liderler Zirvesine, B20 ile birlikte katkı sunmaya hazırdır.

Hepinizin bildiği gibi, yapılan araştırma ve ortak sonuçların sunumu gibi çalışmalarla, nitelikli çıraklık gündem maddeleri arasında en fazla ilerleme sağladığımız konu olmuştur. Ayrıca, işçi ve işveren kesi-

mi olarak, sosyal tarafların, nitelikli çıraklık konusunda bir birliktelik oluşturmak amacıyla, kendi üyelerine ulusal ve sektör düzeyinde işbirliği yapma çağrısında bulunduğunu hatırlatmak isterim. Daha önce önerildiği gibi L20, bu yıl da, üyelerimizle anket yapma ve nitelikli çıraklık hakkında sosyal diyalog ve işbirliğinin ne durumda olduğunu tespit etme arzusunda olacaktır.

Toplantınızın başarılı geçmesini diliyor, L20 ve B20 arasındaki diyalogun ve işbirliğinin devam etmesini temenni ediyorum.

BELGE 79

16. ÇALIŞMA EKONOMİSİ VE ENDÜSTRİ İLİŞKİLERİ KONGRESİ

Sakarya, 16 Mayıs 2015

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması

"Biz bu ülkede 13 Milyon sigortalı işçi, çalışan var. 6 Milyon işçi emeklisi var. Kayıt dışı 3 milyon çalışan var. 3 buçuk milyon çiftçi var, 25 Milyon topladık biz bu ülkede 50 Milyonuz Bu ülkenin biz 4'te 3'üyüz. Ama bakınca seçilebilecek iki tane çiftçi kökenli, emekli kökenli, çiftçi kökenli milletvekli bulamazsın. Sağolsunlar bizim adımıza siyasi partilerin tamamı, asgari ücretten, kıdem tazminatından, emekliden güzel şeyler söylüyorlar. Bunlardan şikayetçi değiliz, mutluluk duyuyoruz. En azından tulum giymiş işçi adamın meselelerini nasıl anlatacaklar? En çok CHP'de vardı, işçi kökenli milletvekili zannedirim orda da 1 taneye düştü. Meclistekilerin listesinde ne işçi var ne çiftçi var. 250 tane doktor ve avukat var. Onlar bizim meselelerimizi zannederim temsil edecekler.

Asgari ücret 15 kişiden oluşan bir yapı. Bunlardan 5 kişi işçi, onu da biz oluşturunuz. TÜRK-İŞ, 5 kişi iş veren, 5 kişi hükümet. Bunlar işçilerle hükümet anlaşılıyorlar. Bugüne kadar ben 14 yıldır TÜRK-İŞ'te görev yapıyorum kendi arzu ettikleri gibi rakam çıkarıyorlar. Düne kadar 3-5 lira konamazken işte bugün çok güzel rakamlar konuşuyorlar. Bundan memnun oluyoruz. İnşallah verdikleri sözleri yerine getirirler. Bundan mutluluk duyarız.

Her sene bu iş pişirilip pişirilip ülke gündemine getiriliyor. Özellikle şu anda Cumhurbaşkanı, Başbakanın ifadesi şu, 'Taraftarın görüşünü almadan, anlaşmadan bir şey yapmayacağız' demelerine rağmen her sene bu iş yine gündeme geliyor. Yine kıdem tazminatı resmi rakamlara göre yüzde 17'si alınıyor. Tamam doğrudur. 83'ü almıyor. Hükümetin elini bağlayan yok. Onlara da versinler onlar da alsın. Normal yapıyla oynamanın bir anlamı yok. Almayanlara da versinler onlar da alsın. Bu ülkede kayıt dışı var. Bu ülkede örgütlendi diye kapının önüne koyulan binlerce işçi var."

BELGE 80

EMEĞİN HUKUKU KURULTAYI

Ankara, 27 Mayıs 2015

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması

"Barolar Birliğinin kıymetli Başkanı ve çalışma arkadaşları, Disk'in, Hak-İş'in kıymetli Genel Başkanları ve çalışma arkadaşları, sendikalarımızın değerli Genel Başkanları, değerli hukukçular, öğretim görevlileri, değerli katılımcılar ve basın mensupları...Hepinizi TÜRK-İŞ adına, şahsım adına saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Değerli Katılımcılar;

Özellikle sayın Baro Başkanımıza onun çalışma arkadaşlarına teşekkür ediyorum. Arkadaşlarımızla zaman zaman önemli meselelerde yan yana geldiğimiz zamanlar oluyor. Ama böyle kapsamlı bir kurultay ilk defa yapılıyor. Emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Türkiye'nin buna ihtiyacı var, çalışanların buna ihtiyacı var. Biz sendikacıların daha çok ihtiyacı var.

Sendikalar, meslek kuruluşları, STK'lar demokratik toplumun ayrılmaz parçasıdır ve varlıklarını bu yapı içinde korur ve geliştirirler. Demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü kavramlarının savunulması ve bu ilkelerin hayata geçirilmesi ve yerleşmesi için hukuk kuralları içinde ve çevresinde birlikte çaba gösterirler.

Geçtiğimiz günlerde TÜRK-İŞ olarak 16. Çalışma Ekonomisi Kongresini yaptık. Bu Kongreyi Çalışma Ekonomisi bölümü olan üniversitelerimizden her sene bir vilayette yapıyoruz. Önümüzdeki haftada özellikle çalışma hayatını ilgilendiren meslek hastalıkları uzmanlarının düzenlediği çalışanların sağlığı ve meslek hastalıkları sempozyumunun 2. yapılacaktır. Yine TÜRK-İŞ ve sendikalar olarak bu konunun içinde her sene de olmaya devam edeceğiz. Emeğin Hukuku adı altında ortaklaşa düzenlediğimiz özellikle bu işi organize eden baromuzla bu toplantının önemini ilk oturduğumuz zaman Sayın Başkanla konuşurken ben de heyecanlandım. Bu toplantının yapılmasının uygun olacağını düşündük. Burada yapılacak olan tespitlerin, işçi haklarının ileriye götürülmesi açısından faydalı olacağını düşünüyorum. Çalışma hayatı bakımından çok önemli gördüğümüz başlıklar altında konular tartışılacak. Bu başlıklar; iş güvenliği ve iş sağlığı, özelleştirme, taşeronluk, özel istihdam büroları, işçi hakları ve iş güvencesi, sendikasızlaştırma... Bu başlıklar altında hocalarımızın görüşleri ve

tespitlerinden istifade etme imkanı bulacağız. Ama bir hususa dikkat çekmek istiyorum. Emegın, hukuku, işçilerin daha da geniş ifadesiyle çalışanların temel hak ve özgürlükleriyle ilgilidir. Çalışma ilişkilerinin düzenlediği mevzuattır. İş davalarında son tahlilde işçi lehine yorum yapılması, uygulanması söz konusudur. Ancak bu uygulamada hakim olan ekonomik yaklaşımın bir sonucu olarak, ortadan kaldırılmaya çalışılmakta olduğunu görmekteyiz. Zaman içinde işçi sağlığı iş sağlığına dönüşmüş, iş güvencesi yerine iş yeri güvencesi seslendirilmeye başlanmıştır. İşletme menfaati ön plana çıkarılmak istenmekte, çalışma hayatının bu gün yaşanan çıkmazlarının temelinde ülkede uygulanan politikalar bulunmaktadır. TÜRK-İŞ çalışma mevzuatında iki nedene bağlı olarak değişiklik yapılmasından yana olmuştur.

Değerli katılımcılar;

Şu anda biz bu toplantıyı yaptığımız zaman ülkemizde 4 çalışmamız iş kazasında can veriyor. Özellikle 2014 yılında 13 Mayıs'ta Soma'da, 6 Eylül'de Şişli'de 7-8 Ekim'de Ermenek'te 329 kardeşimiz iş cinayetine kurban gitti.

Bu sayı fazla olduğu zaman ülke gündemine düşüyor iki gün evvel İpsala'da baraj inşaatında, evvelsi gün Kazan'da çimento fabrikasında yine Salı günü İstanbul'da metro inşaatında 6 kardeşimiz iş cinayetine kurban gitti. Sayı fazla olunca Türkiye ve basın görüyor. Ama sayı az olduğu zaman kimse görmüyor. Bizim sendikalar olarak üzerimize düşen sorumlulukları net bir şekilde okumamız anlamamız gerekiyor. Daha iki gün evvel, esnek çalışma, kıdem tazminatıyla ilgili konular Çalışma Bakanlığında yapılan bir toplantıda yine gündeme geldi.

Şu anda Bursa'da malumunuz 45 gündür devam eden kamuoyunun bildiği 10 gündür devam eden bir gelişme var. İşçi arkadaşlarımızın Renault'ta başlattığı eylemlerin arkasından başka fabrikalara da problemler yayıldı. Büyük bölümü iş başı yapmasına rağmen 2-3 yerde bu olaylar devam ediyor. Sendikaların karşısında hükümet işveren olur ona göre bir duruş sergilersiniz. Şimdi sendikaların, sendikacıların özellikle ülkedeki patronların ve ülkeyi idare edenlerin düşünmesi gereken bir şey var. Sendikalar ve sendikacılar olarak berrak ve şeffaf

olmak durumundayız. Bursa'dan hepimize büyük bir mektup var, iyi okumamız lazım. 30 yaşın altında örgütsüzlenmeye doğru giden bir yapı var. Diyorlar ki biz sendika istemiyoruz, Bursa'da TÜRK-İŞ'e bağlı 55 bin metal işçisi var, TÜRK Metal'e bağlı toplam 180 bin metal işçisi var. Bunlarla ilgili ders çıkarmak durumundayız. Metal sendikamız sosyal sendikacılık yapısını Türkiye'de uygulayan iyi sendikalardan bir tanesi. Ama biz 30 yaşın altındaki insanları anlamakta zorluk çekiyoruz. Sosyal alemde bilgisayarın başında işi olmayan beş altı kişi bu işi sevk ve idare ediyor. Bunlar zaman zaman da değişiyor ama bizim burada üzerimize düşeni, TÜRK-İŞ'in başkanı olarak iyi okumam gerektiğini biliyorum. Sendikalar bu mektubu iyi okuması gerektiğini biliyor ama bizden evvel bu ülkeyi idare edenler okumalı. Patronlar daha çok kazanacağım diye kurlsız düşük ücretle çalıştırmaktan vazgeçmeli, sendikacılarda yeni bir yapılandırma içine girmek durumunda. 10 gün sonra bu ülkede seçim var. Biz bu ülkede çalışanlar 13 milyon sigortalı var, 3,5 milyon kayıt dışı var, 4 milyon çiftçi, 6 milyon emekli var. Bizleri topladığınız zaman bu ülkenin 50 milyonuyuz. Siz bizlerden şanslısınız, biz 50 milyonda üç kişi yokuz. Ben siyasilere suç bulmuyorum bu işin suçlusu biziz, sendikaların başkanlarıyız, ziraat odalarının başkanlarıyız, biz yanlış yapıyoruz galiba.

Hukukçulara saygı duyuyoruz, benim oğlumda hukukçu. Zannediyorum 100'ün üzerinde hukukçu mecliste olacak bu seçimde. Ama biz 50 milyonuz iki üç kişiyiz. Bu durumu gözden geçirmek durumundayız. Kürsüden konuşup mesele anlatmak kolay, söylediğinin arkasında durup takipçisi olmak lazım. Biz Bursa ile ilgili 10 gündür gündemde mesela ama 45 gündür devam ediyor bu durum zaman zaman tek kale maç oynanıyor. Kamu oyu önünde derdimizi anlatmıyoruz sanki potansiyel suçlu gibi, sendikayı beğenmezseniz değiştirirsiniz, şubeyi beğenmezseniz değiştirirsiniz, TÜRK-İŞ Başkanını beğenmezsiniz değiştirirsiniz, TÜRK-İŞ'i beğenmezseniz değiştirirsiniz ama örgütsüzlük o kadar tehlikeli bir yapı ki onu özellikle bu ülkede belli insanlar körüklüyor. Biz basının yüzde dördünde örgütlüyüz basın bizi günlerdir temsil ediyor. Yüzde dördünde örgütlü olunan bir basında

demokratikleşmeden nasıl söz edilebilir. Söyleyecek çok şey var, emeği olan herkese teşekkür ediyorum, hoşçakalın”.

BELGE 81

TÜRK-İŞ'İN 63. KURULUŞ YILDÖNÜMÜ BİLDİRİSİ

31 Temmuz 2015

18 am

THEY ARE ALL HERE

THEY ARE ALL HERE

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ) 63'üncü kuruluş yıldönümüne ulaşmanın onurunu yaşamaktadır.

TÜRK-İŞ 31 Temmuz 1952 tarihinde bir araya gelen 10 federasyon ve işçi sendikaları birliği tarafından kurulmuştur. Tabandan gelen işçi hareketinin en üst örgütüdür. Türkiye'de işçilerin birlikte ve topluca, bir teşkilat içinde toplanarak hak arama, alınan hakları koruyup geliştirme, sosyal ve ekonomik dayanışma çalışmalarını yaptıkları ilk ve en büyük işçi konfederasyonudur.

TÜRK-İŞ'in 63'üncü kuruluş yıldönümü nedeniyle Yönetim Kurulu adına bir açıklama yapan Genel Başkan Ergün ATALAY "Türkiye'nin birliği, bütünlüğü ve kardeşçe yaşam ortamının varlığı hepimizin önceliği olmalıdır, sosyal barışı hep birlikte sağlamalıyız" dedi.

TÜRK-İŞ Genel Başkanının yaptığı açıklama şu şekildedir:

"TÜRK-İŞ, işçilerin temsilcisi ve ülkemizin örgütlü en büyük sivil gücüdür. Başta işçiler olmak üzere, iktisaden dar ve sabit gelirli tüm kesimlerin sorunlarını çözmeye çalışmakta ve bunun mücadelesini her zaman ortaya koymaktadır.

TÜRK-İŞ, her şeyden önce, sağlıklı bir demokrasinin tüm kurum ve kurallarıyla ülkemizde egemen olmasının mücadelesini veren bir kuruluş olmuştur. Ülke sorunlarını ve çıkarlarını her şeyin üstünde tutmasını bilmiş bir işçi örgütüdür. Bu yaklaşımını sayısız örneklerle ispatlamıştır.

Konfederasyonun kurulduğu 1952 yılında kabul edilen ilk "Ana Nizamnamesi"nde "gayesi" başlığı altında yer alan "azalarının iktisadi ve içtimai menfaatlerini korumak ferdi ve toplu olarak bu menfaatlere aykırı hareket edenlerle hiçbir şekilde dini ve felsefi inanç ve siyasi propagandalara alet olmaksızın mücadele etmektir" yaklaşımı bugün de sürdürülmektedir.

TÜRK-İŞ kurulduğu 1952'den bu yana, 21 Olağan Genel Kurulunu gerçekleştirmiş ve izlenmesi gereken temel sendikal politikaları, ana tüzüğü doğrultusunda, demokratik bir biçimde burada belirlemiştir.

Türk Sendikacılık Hareketini 63 yıllık mücadelesiyle en yüksek düzeyde temsil eden Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, varoluşunun bir gereği olarak, sorunlara her zaman emek ve demokrasi odağından bakmış ve çözüm aramıştır. Toplumda ayrışmalara yol açacak, sosyal barışı zedeleyecek davranışlardan kaçınılması savunulmuştur.

Türkiye'nin birliği, bütünlüğü ve kardeşçe yaşam ortamının varlığı, ülkede yaşayan herkesin önceliği olmalıdır. Toplumsal barış tüm kesimlerin ortak yaklaşımı ve çabasıyla ülkede egemen kılınmalıdır.

Ekmek, Barış ve Özgürlük mücadelesinde 63 yıllık onurlu bir geçmişi bulunan TÜRK-İŞ, budan böyle de aynı amaç ve ilkeler doğrultusunda mücadelesini sürdürecektir.

TÜRK-İŞ'in kurucusu olan işçi hareketinin öncülerine, bu mücadeleye emek vermiş işçi liderleri ve temsilcilerinden ebediyete intikal edenlere Allah'tan rahmet diliyoruz. TÜRK-İŞ'i var eden ve bunun için çaba gösteren tüm emekçilere teşekkürü borç biliyoruz.

Konfederasyonumuzun 63'üncü kuruluş yıldönümünün başta TÜRK-İŞ topluluğu olmak üzere tüm çalışanlara ve ülkemize hayırlı olmasını temenni ediyoruz."

BELGE 82

G20 ÜLKELERİ ÇALIŞMA VE İSTİHDAM BAKANLARI TOPLANTISI

Ankara, 3 Eylül 2015

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması

1852

The first of the year was a very dry one, and the crops were much injured. The weather was very hot, and the crops were much injured. The first of the year was a very dry one, and the crops were much injured. The weather was very hot, and the crops were much injured.

Suriye ve Irak'ta yaşanan savaşlar nedeniyle hayatını kaybeden ve ülkemizdeki terör olaylarında pusu ve saldırılarla öldürülen masum insanlara, işçilere ve yetim kalan çocuklarına, botlarla savaştan kaçmaya çalışırken boğularak ölen insanlara karşı bir borcum olduğuna inanıyorum. Savaş ve terörün olduğu yerde ekonomi ve istihdamı konuşmanın anlamı olmaz. Teröriste terörist diyemeyen, nefes almak, yaşamak için kaçarken ölü balıklar gibi sahile vuran çocukları görmeyenlerin yataklarında rahat uyumaları mümkün değildir. İnsanlığa karşı ortak sorumluluğumuzun olması gerekiyor. Biz L-20 olarak bu sorumluluğu yerine getirmek zorundayız. Siz ülkeyi yönetenlerin de öncü olmanız, katkı sunmanız gerekmektedir.

Öncelikle, bu istişare toplantısını gerçekleştirdikleri ve sosyal taraflarla müzakere geleneğini sürdürdükleri için L20 adına; G20 ve Çalışma ve İstihdam Bakanlarına teşekkür ediyorum.

Sendikal hareketin son derece önem verdiği Sosyal Diyalog müessesini G20 düzeyinde sürdürmenin, ekonomik ve siyasal açıdan çok kıymetli katkıları olduğunu ifade etmek isterim. Özellikle İstihdam çalışma grubu, gelir paylaşımı alt grubu ve güvenli işyerleri çalışmaları bizim açımızdan çok değerlidir. "Beceriler" "Kaliteli İşler ve İstihdam Hizmetleri" konularında gelecekte yapılacak çalışmalarla bu müessese korunarak devam etmelidir.

L20 olarak; B20 ile ortak pek çok çalışma ve toplantı gerçekleştirdik. Daha önce Cannes Zirvesinde kaliteli çıraklık konusunda başlatılan çalışmalara ek olarak; ortak bir B20-L20 Deklarasyonu hazırladık.

Söz konusu deklarasyonu yarın yapacağımız "İstihdam Eğilimleri ve Ekonomik Büyüme" başlıklı ortak panelimizin ardından imza altına alacağız. Ortak Deklarasyonumuz, sosyal tarafların; G20'nin gelecek politikalarını şekillendirmesine katkı sunmak ve sürece dahil olmak arzusunda olduğunu açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

Ancak, pek çok ülke ekonomik hedefine ulaşmayan, aksine ağır sosyal sonuçları olan politikalar benimsedi. Bazı G20 Hükümetleri; ücretlerin azalmasına ve çalışma koşullarının gerilemesine neden

olan kemer sıkma politikalarında ısrarcı oldu. Artık bu yaklaşımların istihdamda ve ekonomik büyümede durağanlığa neden olduğu, uzun sürmesi ve giderek artması nedeniyle; işsizliği, yapısal sorun haline getirdiği ortadadır.

Yetişkinlere göre 2 hatta 3 kat daha fazla işsizlik oranına sahip olan Gençler için durum daha da vahimdir.

L20 olarak biz, kaliteli iş olanakları yaratacak, gelirdede adalet ve cinsiyet eşitliği sağlayacak politikaların G20'nin öncelikleri olması gerektiğine inanıyoruz. G20 Hükümetlerinin bu konularda kesin taahhütler vermesi ve koordineli bir şekilde bu taahhütlerin takip edilmesi gerektiğine inanıyoruz. Çalışma ve istihdam bakanları ve maliye bakanları ile birlikte gerçekleştirilecek ortak toplantının, bu konularda katkı sunması ve etkili olması gerektiğine inanıyoruz.

Hazırladığımız L20 bildirisinde; temel taleplerimiz ve beklentilerimiz yer alıyor. Şu an burada olan L20'nin uluslararası temsilcisi meslektaşlarımız bir sonraki oturumda detaylarına değinecekler.

Suriye ve Irak'ta yaşanan savaşlar nedeniyle hayatını kaybeden ve ülkemizdeki terör olaylarında pusu ve saldırılarla öldürülen masum insanlara, işçilere ve yetim kalan çocuklarına, botlarla savaştan kaçmaya çalışırken boğularak ölenlere karşı bir borcum olduğuna inanıyorum. Savaş ve terörün olduğu yerde ekonomi ve istihdamı konuşmanın anlamı olmaz. Teröriste terörist diyemeyen, nefes almak, yaşamak için kaçarken ölü balıklar gibi sahile vuran çocukları görmeyenlerin yataklarında rahat uyumaları mümkün değildir. İnsanlığa karşı ortak sorumluluğumuzun olması gerekiyor. Biz L-20 olarak bu sorumluluğu yerine getirmek zorundayız. Siz ülkeyi yönetenlerin de öncü olmanız, katkı sunmanız gerekmektedir. G20 ülkeleri ve Uluslararası toplumdan savaşa ve teröre karşı ortak mücadele etmeleri, mağduriyet yaşayan milyonlarca insana karşı ortak sorumluluk almaları çağrısında bulunuyorum.

BELGE 83

İSLER, BÜYÜME VE İNSAN ONURUNA YAKIŞIR İŞ L20-B20 ORTAK DEKLARASYONU

4 Eylül 2015

B20 ve L20 G20 hükümetlerinden G20 'nin tüm potansiyelini ortaya çıkarmaları, değişimin ve küresel politika eşgüdümünün lokomotif olarak daha fazla insani çalışma hayatına dâhil etmeleri, büyümeyi teşvik etmeleri ve çalışma koşullarını iyileştirmeleri çağrısında bulunmaktadır.

2011 yılı G20 Fransa dönem başkanlığından bu yana B20 ve L20 olarak bir araya geldik, G20 çalışma bakanlarına ve G20 devlet başkanlarına bu bağlamda ortak beyanlarda bulunduk. Ancak, bu ortak tavsiyelerin ele alınması ve takibi yeterli düzeyde gerçekleşmemiştir. Bu sebepten ötürü B20 ve L20 son yıllarda yaptıkları ortak beyanlarını pekiştirmişler ve aşağıda belirtilen acil gereksinimlerin üzerinde durmuşlardır.

1. Genç işsizlikle mücadelede kararlılık

* Yeni işlerin yaratılması, okuldan ise yumuşak bir geçisin sağlanması amacıyla gençler için teşvik ve istihdam planları

* Dijital çağ ve teknolojiadaki sürekli değişimlere daha iyi uyum sağlanabilmesi için yeteneklerin geliştirilmesine odaklanmış eğitim ve öğretim sistemlerinin iyileştirilmesi. Vasıflara ilişkin sürekli değişen piyasa taleplerinin karşılanması, nitelikli işler ile genç insanların kariyerlerinin teminat altına alınması.

* Bu bağlamda B20 ve L20'nin nitelikli çıraklığın kilit unsurları ile ilgili ortak mutabakatı referans belgesi niteliğindedir. 2014 yılında IOE/BIAC-ITUC/TUAC tarafından ortaklaşa yapılan anket neticesinde birçok ülkede mevcut olan ulusal mesleki eğitim ve öğretim sistemlerinin prensiplere uygun olmadığı ve çıraklar ile işletmelerin ihtiyaçlarını karşılamadığı ortaya çıkmıştır. B20'nin Küresel Çıraklık Ağı prensipleri uygulamayı amaçlamaktadır. L20 ve B20 hükümetlerin çabalarında daha kararlı olmalarını ve ulusal sosyal ortaklarla istişare içerisinde ulusal çıraklık sistemleri ile ilgili kapsamlı reformlar vasıtasıyla bu prensipleri uygulamalarını beklemektedir.

* Genç istihdamı için somut, gerçekçi ve takip edilebilir Kilit Performans Göstergeleri ile ulusal ve bölgesel hedeflerin belirlenmesi

*Küresel bağlamda genç işsizliğin üzerine gidebilmek için somut tedbirlerin alınması önemlidir. Bu gerek özel sektör gerekse de hükümetler için geçerli bir durumdur. Hedefler ve takip edilebilir Kilit Performans Göstergeleri sadece hükümet faaliyetlerini tetiklemek için değil aynı zamandan güvenilirlik ve şeffaflığın artırılması açısından da önem taşımaktadır. Ulusal sosyal ortaklar hedefler ile Kilit Performans Göstergelerinin geliştirilmesi sürecine tamamiyle dâhil olmalıdırlar.

2. İstihdamı teşvik edecek makro-ekonomik politikaları sürdürmek

Gerek kısa gerekse uzun vadede büyüme oranlarının artırılması ve büyüme neticesinde ortaya çıkan getirilerin daha eşit biçimde paylaşılması temeldir. B20 ve L20 2014 yılında Brisbane’de gerçekleştirilen zirvede G20 liderlerinin G20 GSYH’ sini 2018 yılına dek önemli seviyede artıracaklarına dair yapmış oldukları anlaşmadan cesaret almaktadırlar. Bu gündem gerek su an, gerekse G20 Türkiye başkanlığının ardından da ileriye götürülmelidir. Daha da önemlisi makro-ekonomik politikalar is yaratma girişimlerini desteklemeli ve uzun vadede mali istikrarı teminat altına almalıdır. L20 ve B20 G20 hükümetlerine ulusal yatırım planları vasıtasıyla reel ekonomide alt yapı yatırımlarını ve özel yatırımları yeniden canlandırma çağrısında bulunmaktadır. Aynı zamanda gelecekte ortaya çıkacak beceri talepleri ile işlerin eşleşmesi için insan sermayesine yatırım yapılmalıdır. Uzun vadeli bir eylem olarak yeniliğin, girişimciliğin ve verimlilik artışının teşvik edilmesi temeldir. B20 ve L20 büyümenin nitelikli işlerin yaratılması yönünde teşvik edilmesi için aşağıda belirtilen eylem başlıklarının çok önemli olduğunu düşünmektedir.

* Düşük karbon salınlı ekonomiye geçişi teminat altına alacak alt yapı yatırımlarını ön plana çıkaran makro-ekonomik politikalar. İşlere olan talebi ve istihdam yaratılmasını ateşleyecek özel sektör eğilimli büyümenin teşvik edilmesi için özel yatırımların güçlendirilmesi ve insan sermayesine yatırımın teşvik edilmesi.

* Acil ve adil ticaret ile sürdürülebilir kalkınmaya katkı sunan yatırımlardan yana politikalar, ürün ve ürünlerin islenmesine ilişkin ye-

niliklerin yani sıra yaratıcılığı teşvik etmektedir. Açık pazarların insan onuruna yakışır ve güvenli iş yerleri temelinde kurulmasını sağlamak için ILO deklarasyonu ve OECD'nin çok uluslu şirketler rehberi de dâhil olmak üzere uluslararası enstrümanların kullanılması.

* İstihdam dostu iş düzenlemeleri, becerilerin işler ile daha uyumlu olması ve daha iyi eğitim programlarını geliştirmek için faal işgücü piyasası politikalarının uygulanması ve ayrıca iklim değişikliği ile mücadele için gerek duyulan unsurların istihdam üzerindeki etkilerine karşılık verilmesi.

* Ulusal kanun ve uygulamalar doğrultusunda adil ücreti teşvik etmenin bir aracı olarak toplu pazarlık ve sosyal diyalog sistemlerinin desteklenmesi.

* İnsan onuruna yakışır ve sürdürülebilir işler yaratmanın bir aracı olarak girişimciliği teşvik etmeye odaklanmak suretiyle KOBİ'lerin desteklenmesinin yani sıra büyümelerinin teşvik edilmesi.

3. İstihdam konusunda cinsiyetler arası farkın 2025 yılı itibarıyla %25 oranında azaltılması için 2014 Brisbane'de konulan hedefin gerçeğe dönüştürülmesi.

Cinsiyet eşitliği hususunda taze bir yaklaşıma ihtiyaç var. Hükümetler;

* Bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik ile sınırlı olmayan ancak bunları da kapsayan temel ekonomik sektörlerle ilişkin alanlarda erken yaşta öğretim ile beceri eğitimleri verilirken cinsiyet eşitliğine odaklanmalıdır.

* Ulusal ve küresel düzeylerde kampanya ve bilinç artıracak etkinliklerle istihdamda cinsiyet eşitliğini teşvik etmelidir.

* Cinsiyetler arası ücret farklılığını azaltmanın yani sıra hayat boyu eğitim olanakları vasıtasıyla kadınlar için nitelikli işlere odaklanmalıdır.

* Bakım sektöründe, çocuk ve yaşlı bakımında yatırımı geliştirmeli ve is yaratmalı, aynı zamanda kadınlar ve erkekler için daha fazla hayat ve is dengesi sağlamalıdır.

4. Kayıtlılığı teşvik etmeli ve Uluslararası Çalışma Konferansının 2015 yılında kabul ettiği yeni tavsiyeyi uygulamalıdır.

Kayıt dışından kayıtlı istihdama geçiş ekonomik büyüme ve kalkınma, istihdamın kalitesi ve vatandaşların hayat kalitesi için önemlidir. Kayıt dışından kayıtlı istihdama geçiş konusundaki iyileşme su ana dek çok yavaştır. Pek çok ülkede kayıtsız çalışma hala ekonominin en büyük bölümünü teşkil etmektedir. Yeni ILO Tavsiye Kararı ile hükümetler daha geniş tabanda 3'lü uzlaşma sağlamış olan güncel bir araca sahip olmuşlardır. B20 ve L20, ILO Tavsiye Kararının tam olarak uygulanması ve uygun G20 forumlarında gelişmenin ve devam eden zorlukların düzenli biçimde tartışılması için G20 hükümetlerine çağrıda bulunmaktadırlar.

5. Ekonomi ve sosyal politikaların şekillendirilmesinde is dünyası ve emek anahtar rol oynamaktadır.

İş dünyası ve emek arasında etkili iletişim, müzakere ve özellikle sosyal diyalog çalışma koşullarının etkin ve istendiği şekilde yapılabilmesi açısından son derece önemlidir. L20 ve B20 G20 hükümetlerine ekonomik ve sosyal iyileştirme ile adil ücretlerin elde edilebilmesi için ulusal kanun ve uygulamalara uygun biçimde sosyal diyalogun desteklemeleri ve teşvik etmeleri çağrısında bulunmaktadır. Sendika kurma özgürlüğü ve toplu pazarlık hakkının tam olarak tanınması; bu çerçevede kilit önem arz eden haklardır. Fırsatlara erişim sağlayan yeni teknolojilerin etkin kullanımını temin etmek, işlerin niteliğinin geliştirilmesi, işçilerin hareketliliği açısından işçi ve işverenlerin katılımları son derece önemlidir.

B20 ve L20, G20 istihdam sürecinin başarısı için katkı sunmayı taahhüt etmektedir. Kendi katkılarımıza ilave olarak G20 istihdam çalışma grubunun çalışmalarını desteklemek amacıyla ortaklaşa çalışacağız. Emegin gelirden aldığı pay konusunda kurulmuş olan alt grubun

analizlerini ve politika tavsiyelerine katkı sunacağız. Teknolojik değişimin istihdam ve beceriler üzerindeki etkisine dair ortak bir mutabakat geliştirmek amacıyla beraber bir proje üzerinde çalışacağız. Aşağıda belirtilen ve IOE-BIAC-TISK ile ITUC-TUAC tarafından uygulanacak projeleri tamamen onaylıyoruz;

* Teknolojik değişimin istihdam ve beceriler üzerindeki etkisine dair ortak mutabakatın geliştirilmesi

* Nitelikli çıraklığın kilit unsurlarına dair ortak mutabakatın uygulanmasını sağlamak için bu mutabakatın ulusal seminerlerde teşvik edilmesi

* Standartların daha iyi uygulanmasını destekleyerek is sağlığı - is güvenliğinin (OHS) güçlendirilmesi, sosyal ortakların kazaların önlenmesi konusunda kapasitelerinin artırılması, modern is sağlığı - is güvenliği çerçevesi ile iyi uygulamaları içeren veri bankasının oluşturulması.

BELGE 84

B20-L20 İSTİHDAM EĞİLİMLERİ VE EKONOMİK BÜYÜME TOPLANTISI

Ankara, 4 Eylül 2015

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması

"İşler, Büyüme ve İnsan Onuruna Yakışır İş başlığı altında imzalanan ortak deklarasyonda, genç işsizliği ile mücadele, istihdamı teşvik edecek makroekonomik politikaları sürdürme, istihdam konusunda cinsiyetler arası farkın azaltılması ve kayıtlı istihdamı teşvik başlıkları yer almıştır.

Küresel ekonomide yaşanan 2008 krizinden sonra beklenen iyileşme henüz sağlanamamıştır. Pek çok ülkenin kemer sıkma politikaları ile krize çözüm araması nedeniyle sosyal sorunlar artmıştır. Kayıt dışı çalışma yaygınlaşmıştır. Sosyal güvenlik ile ilgili haklarda geriye gidiş olmuş, kamu hizmetlerinin kalitesi düşmüştür.

Emeğin milli gelirden aldığı pay azalmakla kalmadı, bugüne kadar kazanılan hak ve özgürlükler kısıtlanmıştır.

İşçiler, sağlıksız ve kötü koşullarda, düşük ücretle, her türlü güvenceden uzak, seslerini duyurabilecekleri bir platformdan yoksun, örgütsüz bir şekilde çalışmak zorunda kaldılar.

Bunun yanında kendilerini yetiştirme ve beceri kazanma olanağı bulamadılar, çalışmak istemelerine rağmen kadınlar çocuk bakmaktan ya da ev işi yapmaktan iş gücüne katılamadılar.

Yeni iş imkanları sağlanamadı ve başta gençler olmak üzere insanlar iş bulamaz hale geldiler. Uzun süren işsizlik nedeniyle geleceğe olan güvenlerini kaybettiler. Bugün pek çok ülkede bir yetişkin işsize karşı üç genç işsiz bulunuyor.

İş bulabilen pek çok işçi ise sağlıksız ve güvenliği olmayan işlerde hayatları ya da sağlıkları pahasına çalışmak zorunda kaldılar.

Detaylarına girmek istemiyorum. Bu ve buna benzer daha pek çok sorunu ve çözüm önerilerimizi G20 Çalışma ve Maliye bakanlarına sunduğumuz bildiri de anlattık.

Ama bunları, sosyal diyalogun ve özellikle işveren camiasını temsil eden B20 ile İşçi kesimini temsil eden L20'nin yukarıda bahsettiğim sorunlara birlikte çözüm arıyor olmasının önemini vurgulamak için anlattım.

Biraz önce imza attığımız deklarasyon L20 ve B20'nin Küresel sorunlara ortak çözüm arama çabasının ve G20'nin geleceği şekillendirmek için belirleyeceği politikalara katkıda bulunma isteğinin yansımasıdır.

Antalya'da başlayıp, Cenevre, Paris ve İstanbul'da devam eden yoğun çalışma ve müzakerelerin sonucunda ortaya çıkardığımız bu deklarasyon her iki tarafın da sosyal diyaloga verdiği önemin sonucu ve başarısıdır.

Kasım Ayında L20'nin tavsiyeleri ve görüşlerinin yanı sıra bu Deklarasyonu da G20 liderlerine sunacağız. Umuyorum ki, Türkiye'nin G20 dönem başkanlığında tüm dünyaya adalet getirmek için hep birlikte bir adım atmış oluruz.

Ben bu noktada, Sayın Rifat Hisarcıklıoğlu'na, Ali Koç'a, Yağız Eyüpoğlu'na, B20'nin uluslararası temsilcilerine, L20 çalışmalarına 2008'den beri öncülük eden, değerli meslektaşlarım Sharan ve John'a, L20-Türkiye olarak birlikte çalıştığımız Türkiye'deki Konfederasyonlarımızın değerli genel başkanlarına teşekkür etmek istiyorum.

Ayrıca, tüm bu çalışmalarda ve toplantıların düzenlenmesinde emeği geçen arkadaşlarımıza teşekkür ediyor, deklarasyonumuzun hayırlı olmasını diliyorum."

BELGE 85

G20 ÇALIŞMA VE MALİYE BAKANLARI TOPLANTISI

4 Eylül 2015

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

"Öncelikle, Çalışma ve Maliye Bakanları Ortak toplantısının G20 açısından çok önemli olduğunu, çalışan kesim olarak bizi çok yakından ilgilendiren konularda bugüne kadar verilen pek çok taahhüdü uygulama ve yeni politik hedefler geliştirme yeteneğine sahip olduğunu ifade etmek istiyorum.

L20'nin Çalışma ve Maliye Bakanları ortak toplantısının yapılmasını güçlü bir şekilde talep etmesinin nedeni de budur. Çalışma ve Maliye bakanları tutarlı ve amacına ulaşacak bir politika izlenebilmesi için katalizör olmalıdır.

L20-Türkiye Başkanı olarak, Moskova'dan sonra bu toplantının ikinci kez Türkiye'de gerçekleştiriliyor olmasından özellikle memnuniyet duyuyorum. 2016 yılında Çin'in G20 Başkanlığı döneminde de bu toplantının mutlaka yapılması ve süreklilik arz etmesi gerektiğini şimdiden belirtmekte fayda görüyorum.

Uzun ve emek isteyen başarılı bir çalışmanın ardından bugün sabah imza altına aldığımız ortak bildiriye, B20 ile birlikte sizlere sunuyoruz. Bildirimiz ortak çıkarlarımıza dayalı farklı alanları kapsamakla kalmıyor; aynı zamanda, genç işsizliği, gelecek için kaliteli iş olanakları oluşturma, cinsiyetler arasındaki farklılıklar ve kayıt dışı gibi konularda G20 bünyesinde etraflı bir çalışma için temel oluşturuyor.

Aslında tüm bu konular, geçtiğimiz hafta içinde yapılan toplantıların ve daha önceki G20 başkanlıkları döneminde yapılan toplantıların belgelerinde de yer alıyor. Artık G20 Hükümetleri taahhütlerine bağlılıklarını göstermeli, G20 eylem planlarını ve programlarını ulusal düzeyde uygulamalıdır.

Bunun gerçekleşebilmesi için işveren dünyası ve işçi kesimi arasında etkin bir işbirliği ve sosyal diyalog mutlaka var olmalıdır. Biz özellikle, G20 düzeyinde sosyal diyalogun önemini ve ilerleme açısından oynadığı anahtar rolü her fırsatta dile getiriyoruz.

Örneğin, ortak deklarasyonumuzda, özellikle gençler olmak üzere insanların fırsatlara erişebilmek için yeni teknolojiyi etkin bir şekilde kullanılabilmeleri, işlerin niteliğinin geliştirilmesi ve işçilerin hareket-

liliği açısından işçi ve işveren arasındaki sosyal diyalogun son derece önemli olduğu belirtiliyor.

Değerli Bakanlar,

Sosyal diyalog sayesinde özellikle; G20 İstihdam Çalışma Grubu, Meğin Gelirden Aldığı Pay, Daha Güvenli İşyerleri gibi çalışmalara değerli katkılar yapıldı. Dolayısıyla, beceriler, kaliteli işler ve istihdam hizmetleri gibi konulara yoğunlaşarak, sosyal diyalog anlayışı ile aynı şekilde çalışmalara devam edilmelidir.

L20 ve B20, bu yıl Antalya'dan, Cenevre'ye, Paris'e ve İstanbul'a uzanan başarılı bir çalışma sürecinin ardından hazırladığı ortak deklarasyonun sonucunda ne olduğunu takip edecek ve birlikte çalışmaya devam edecektir.

Bu anlamda ilk adımı "Yarının Digital Dünyasında İstihdam" başlığı altında gerçekleştireceğimiz çalıştay ile yarın atıyoruz. Ayrıca, kaliteli çıraklığı ve güvenli işyerlerini artırmak için sürdürdüğümüz çalışmalara da devam edeceğiz.

L20 olarak, Birizban eylem planının 800 politikasını hayata geçirmek ve yüzde 2.1 büyüme hedefini elde edebilmek için Maliye ve Çalışma Bakanları ile işbirliğini zorunlu görüyoruz.

Şu anda, yeni IMF rakamları, büyüme oranların hala azaldığını, G20 büyüme hedefinin gerisinde kaldığını gösteriyor.

Eğer politikalar değişmeden devam eder, uygulamalara geçilmez ve politikalarda tutarlılık olmazsa, G20 güvenilirliğini yitirme problemi ile karşı karşıya kalacaktır. Bizim, sendikal hak ve özgürlüklere saygılı, sorumluluk sahibi altyapı ve diğer yatırımlar aracılığıyla elde edilecek istihdama ihtiyacımız var.

Gelir adaletsizliğinde geline nokta artık dip noktasıdır. Çalışanların satın alma güçlerini ve ücretlerini artıracak önlemlere ihtiyacımız var.

BELGE 86

ASGARİ ÜCRET TESPİT KOMİSYONU TOPLANTISI

Ankara, 4 Aralık 2012

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Ramazan Ağar'ın Konuşması

Değerli Katılımcılar,

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'nın çağrısı üzerine, 2013 yılında geçerli olacak asgari ücreti belirlemek üzere bir araya toplandık.

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu ve şahsım adına hepini-ze saygılarımı sunuyorum.

Sayın Bakanım, Toplantıya katılımınızdan dolayı teşekkür ederim. Umarım burada çalışanlar adına atılan "çığılığı" bakanlar kuruluna taşırırsınız.

Asgari ücret, milyonlarca işçiyi ve ailesini doğrudan ilgilendirmektedir. Asgari ücret, çalışanların ekonomik ve sosyal durumlarını düzenlemek için bir araçtır. Hükümetin çalışanlara bakışını ortaya koyan önemli bir göstergedir. Çalışanların, işsizlik gerekçesiyle düşük ücretlerle çalıştırılmasına karşı korunmasıdır. Ülkemizde "insan onuruna yaraşır yaşam düzeyini" belirleyen en az geçim düzeyidir.

Belirlenecek asgari ücretin, işçinin ailesiyle birlikte gıda, konut, giyim, sağlık, ulaşım ve kültür gibi zorunlu ihtiyaçlarını, günün fiyatları üzerinden asgari düzeyde karşılaması gerekmektedir.

Toplumun temeli olan ailenin korunması, huzur ve refahının sağlanması, elde edilen gelirle doğrudan bağlantılıdır.

2013 yılı programında "asgari ücretin Ocak ve Temmuz aylarında yüzde 3 oranında arttırılması" öngörülmektedir. Bu kabul edilemez. Bugün, var olan asgari ücret tutarını temel alarak, hedeflenen enflasyon ya da birkaç puan üzerinde bir zamlarla asgari ücreti belirlemek söz konusu olmamalıdır.

Asgari ücreti enflasyonu hedef alarak belirlemek yoksulluğun sürdürülmesi anlamındadır. Bu mekanizma ile büyük ölçüde emek maliyetleri düşürülmekte, çalışanlar emeklerinin karşılığını adil olarak alamamaktadır. Asgari ücret gibi sosyal koruma mekanizmasının etkinliği ortadan kaldırılmaktadır.

Asgari ücretin belirlenmesinde çalışanların geçim koşullarının dikkate alınması anayasal bir zorunluluktur. Bu konuda devletin resmi

istatistik kurumu, kendisine verilen görev çerçevesinde, güvenilir ve objektif verileri kullanarak bilimsel bir hesaplama yapmaktadır. Ancak yapılan müzakerelerde belirlenen bu tutar dikkate alınmamakta ve iş-veren-hükümet kesimi tarafından pazarlık konusu yapılmaktadır.

Aile unsuru dikkate alınmadan, insana yaraşır geçim koşullarını sağlamaktan uzak belirlenen asgari ücret -yürürlükte olduğu her ay-eksik ödenmektedir. Bu eksik ödeme, bekar bir işçi için aylık 270 lira olarak hesaplanmaktadır.

Devletin bütün resmi verilerinde ve yapılan açıklamalarda ekonomik durumun olumlu olduğu söylenmektedir. Bu nedenle, ekonomide yaşanması muhtemel olan kriz bahane edilerek, başta asgari ücretliler olmak üzere ücretli çalışanlar, sorumlusu olmadıkları politikaların faturasını ödemek durumunda bırakılmaktadır.

Çalışanlar, özellikle geçtiğimiz aylarda doğalgaz ve elektriğe yapılan zamların tetiklediği fiyat artışlarıyla karşı karşıyadır. Bunun sonucu geçim koşulları daha da bozulmuştur.

Öncelikle asgari ücretin günün geçim koşullarına intibakı yapılmalıdır.

Aslında asgari ücret ülkede uygulanmakta olan ekonomik ve sosyal politikaların önemli bir göstergesidir. Ülkedeki vergi ve sosyal güvenlik sisteminin yansımaları asgari ücrette görmek mümkündür. Çoğu mükellefin ödemediği vergi tutarından fazlasını asgari ücretli devlete vergi olarak ödemektedir. Asgari ücretlinin nafakasından keserek işsiz kalma riskine karşı ödediği işsizlik sigortası primi, işverenlere teşvik, hükümet harcamalarına kaynak olarak aktarılmaktadır.

Daha güç durumdaki kesimleri, örneğin asgari ücretliyi korumak yerine işverene sağlanan teşvik ve muafiyet, refah kaybı ile birlikte gelir eşitsizliğini de ciddi biçimde bozmaktadır.

Yapılan düzenleme ile sosyal güvenlik işveren primi 5 puan düşürülmüştür. Böylece, istihdam ettiği her asgari ücretli işçi için her ay 46,70 lira işveren sübvansı edilmektedir. Bu tutar bazı bölgelerde 183,40 liraya ulaşmaktadır.

Asgari ücret belirlemelerinde en düşük devlet memuru maaşı da dikkate alınmalıdır. Burada sağlanan artışın asgari ücretin belirlenmesi çalışmalarında dikkate alınmaması hükümet açısından ciddi bir ilişki ve ayırımcı bir yaklaşım olmaktadır. Öncelikle yapılması gereken, asgari ücretin bu düzeyin altında kalmayacak tutarda belirlenmesi için gereken adımların atılmasıdır.

Hükümetin ve işverenin çalışana yaklaşımı 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek yeni asgari ücret ile ortaya çıkacaktır.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu çalışmalarında yer alan işçi kesimi temsilcileri olarak;

- Anayasa'da yer alan "geçim şartları" yaklaşımının dikkate alınması;
- İşçinin ailesi ile birlikte günün ekonomik ve sosyal koşullarına göre insanca yaşamasını mümkün kılacak, insanlık onuruyla bağdaşacak bir tutarın esas olması;
- İşçinin ve ailesinin harcama kalıbının esas alınması ve hesaplamalarda Türkiye İstatistik Kurumu verilerinin kullanılması;
- Bilimsel verilerle hesaplanan net tutarın işçinin eline geçmesinin sağlanması;
- Sanayi/tarım veya bölge, yaş, cinsiyet ayrımı yapılmadan asgari ücretin ulusal düzeyde tek tutar olması;
- İşçilerin arasında nitelik, kıdem, işin mahiyeti gibi ekonomik amaçlı değerlendirmelerin tümünden bağımsız olarak ele alınması, ekonomik ölçülerin ötesinde sosyal ve "insan onuruna yaraşır" bir ücret olarak kabul edilmesi;
- İşçinin satın alma gücünün ileriye dönük olarak korunabilmesi için gerekli bir iyileştirmenin ayrıca TÜİK tarafından bilimsel olarak belirlenecek tutara ilave edilmesi;
- Belirleme yapılırken en düşük devlet memuru maaşının dikkate alınması;

- Gelir dağılımında adaleti sağlamaya yönelik olarak ayrıca refahtan pay içermesi;

şeklinde özetlediğimiz görüşleri savunuyoruz ve bu görüşlerin Komisyon çalışmalarında dikkate alınmasını talep ediyoruz. TÜRK-İŞ, bu ilkeler temel alınarak belirlenecek asgari ücretin yeterli ve "insan onuruna yaraşır bir yaşam düzeyi" sağlayacağı görüşündedir.

Bu görüş ve düşüncelerle, yapılacak çalışmaların ülkemize, çalışan ve işverenlere yararlı sonuçlar getirmesini dilerim.

BELGE 87

ASGARİ ÜCRET TESPİT KOMİSYONU KARARLARI

27 Aralık 2012

İşçi Temsilcilerinin Karşı Oy Gerekçeleri

Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun işveren-devlet kesimi temsilcileri, 16 yaşını doldurmuş işçilerin bir aylık asgari ücretini 01 Ocak-30 Haziran 2013 tarihleri arasında brüt 978,60 ve net 773,97 lira (asgari geçim indirimi dahil), 01 Temmuz-31 Aralık 2013 tarihleri arasında ise brüt 1.021,50 lira ve net 804,69 lira (asgari geçim indirimi dahil) olarak oy çokluğuyla belirlemiştir.

Komisyonunda işçi kesimi adına görev yapan TÜRK-İŞ (Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu) temsilcileri karara muhalif kalmış ve çoğunluk görüşüne aşağıdaki gerekçeyle katılmamıştır:

"Asgari ücret, işçi ve ailesinin günün ekonomik ve sosyal koşullarına göre insanca yaşamasını mümkün kılacak, insanlık onuruyla bağdaşacak, bilimsel, objektif yöntemler ve güvenilir verilerle tespit edilen taban ücretidir. Pazarlık ücreti değildir. Asgari ücretin belirlenmesinde, diğer ücret çeşitlerinin aksine işçinin emeği değil insan olma kimliği ön plandadır. Ücretin temel insan haklarının güvencesi altında bir sosyal hak niteliğini taşıması, asgari ücretin kaynağını ve temelini oluşturmaktadır. İşçiye, ailesiyle birlikte insanca yaşaması için yeterli bir ücretin garanti edilmesidir.

Anayasanın 55 inci maddesinde 'asgari ücretin tespitinde çalışanların geçim şartları ile ülkenin ekonomik durumu da göz önünde bulundurulur' denilmektedir.

Asgari ücretin belirlenmesi çalışmalarında göz önünde tutulması gereken öncelikli husus, çalışanların karşı karşıya bulundukları geçim koşullarıdır. Çalışanlara insan onurunun gerektirdiği yaşama düzeyini sağlayamaya yetecek asgari ücretin belirlenmesi, bu işle görevlendirilen Komisyonun gözetmesi gereken temel ilke ve anayasal zorunluluktur. Ancak asgari ücret belirlenirken "çalışanların" değil 'işverenlerin' durumu dikkate alınmış ve talepleri belirleyici olmuştur.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu, geçim koşullarını hesaplaması için Türkiye İstatistik Kurumu'na (TÜİK) görev vermiştir. Devletin resmi kurumunun Kasım 2012 tarihi itibarıyla tek işçi için hesapladığı

tutar net 1.025,40 liradır. Yapılan bu hesaplama 'çalışanın ailesi' dikkate alınmamıştır.

İşçi kesimi, öncelikle TÜİK tarafından belirlenen net tutarın temel alınmasını, sonradan öngörülen 2013 yılı enflasyon hedefi ile refah payı ilavesi gerektiğini, sonuç itibarıyla, bu yöntemle belirlenecek asgari ücretin önemli adım ve başlangıç olacağını Komisyonunda ifade ve talep etmiştir. Ancak devletin resmi kurumu TÜİK tarafından belirlenen tutar bile Komisyonunda görev yapan işveren-devlet kesimi temsilcileri tarafından pazarlık konusu yapılmış ve asgari ücret daha düşük belirlenerek, oy çokluğuyla kabul ve ilan edilmiştir.

Komisyonun işveren-devlet temsilcilerinin oy çokluğuyla belirlediği günlük 25,80 lira asgari ücret tutarıyla, çalışanların aileleri ile birlikte gıda, konut (kira, elektrik, su, yakıt), giyim, sağlık, ulaşım ve kültür gibi zorunlu ihtiyaçlarını günün fiyatları üzerinden, minimum düzeyde bile olsa, karşılaması mümkün değildir. Günlük asgari ücrete yapılan yaklaşık 1 liralık artış sonucu çalışanlar, aileleri ile birlikte -bir kez daha- yoksulluğa, insana yakışmayan olumsuz yaşama koşullarına terk edilmiştir. Asgari ücretli çalışanlar, işveren-devlet temsilcileri tarafından sorumlusu olmadıkları ve fakat mağdur oldukları ekonomik ve sosyal politikaların bedelini yüklenmek durumunda bırakılmışlardır.

Türkiye'nin, rekabet şartlarını düşük ücret politikasıyla sağlamak doğrultusunda bir anlayışı egemen kılarak ekonomik ve sosyal kalkınmasını sağlaması yönündeki anlayış Komisyon çalışmalarına -yine- egemen olmuştur.

İşveren-devlet temsilcilerinin oy çokluğuyla belirlenen asgari ücret, G20 ülkeleri arasında yer alan ve Dünyanın 16'ncı ekonomisi olmakla iftihar edilen ülkeye yakışmamaktadır. Komisyon çalışmalarında dile getirilen ülkenin ekonomik durumuyla ilgili olumlu gelişmeler işçilerin günlük yaşantısına ve gelirine yansımamıştır. Bu yaklaşım gelir eşitsizliğini ve adaletsizliği daha da büyötmektedir.

Asgari ücret ile en düşük kamu çalışanı maaşı arasında yapılacak kıyaslama, bu alanda yıllardır sürdürülen haksız ve yanlış uygulamaları, çalışanlar arasında yapılan ayrımcılığı ortaya koymaktadır. Komisyona Maliye Bakanlığı'ndan gelen bilgi, verilmesi muhtemel enflasyon zammı hariç, 2013 yılı Ocak ayında en düşük brüt memur maaşının 1.836,72 TL olduğunu göstermiştir. Komisyonun işveren-devlet kesimi temsilcilerince belirlenen asgari ücret, bu fiili durumu da dikkate almamış, çalışanlar arasında ayırım yapılmıştır. Komisyon, toplumda adalet duygusunun zedelenmesine zemin oluşturmuştur.

Komisyon tarafından alınan karar sonucu 2013 yılının ilk altı aylık döneminde asgari ücretli olarak çalışan bekar her işçi asgari geçim indirimi sonrası her ay devlete 51,38 lira gelir vergisi ödeyecektir. Asgari ücretli çalışanın üzerindeki vergi yükünün azaltılması doğrultusunda düzenleme yapması gereken siyasal iktidar "istihdamı artırmak ve işsizliği önlemek" gerekçesiyle, sigortalı çalıştıran özel sektör işverenlerinin malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutarının Hazinece karşılanması yönünde teşvik uygulanmasını 5763 sayılı yasayla düzenlemiştir. Böylece işverenin yüzde 19,5 olan SGK işveren primi oranı yüzde 14,5'e indirilmiştir. Bu düzenlemeyle işveren her asgari ücretli için 48,91 lira daha az prim ödeyecektir.

Diğer bir ifadeyle; asgari ücretli işçinin nafakasından kesilerek ödenen 51,38 lira vergi, devlet tarafından asgari ücretli işçi çalıştıran işverene 48,91 lira olarak geri dönmektedir. Devlet sosyal koruma görevini iktisaden zayıf olan işçiden yana kullanmamıştır.

Belirlenen bu asgari ücret, ülkede uygulanmakta olan ekonomik ve sosyal politikaların önemli bir göstergesidir. Siyasal iktidarın ve işverenlerin çalışanlara yaklaşımının yansımasıdır.

Asgari ücretin tanımında, '...zorunlu ihtiyaçlarını günün fiyatları üzerinden asgari düzeyde karşılamaya yetecek' ifadesi yer almaktadır.

Devletin resmi kurumu tarafından bilimsel, objektif yöntemler ve güvenilir verilerle belirlenen ve de pazarlık ücreti olmayan bu tutar,

Komisyonunda temsil edilen işveren-devlet kesimi temsilcileri tarafından pazarlık konusu olmuş ve asgari ücret, daha başlangıçta, olması gerekenden 251,43 lira daha düşük belirlenmiştir. Böylece asgari ücret, belirlendiği andan itibaren yetersiz, çelişkili ve tutarsız olmuştur. Aile unsuru dikkate alınmadan, insana yaraşır geçim koşullarını sağlamak-tan uzak olarak belirlenen asgari ücret yürürlükte olduğu her ay eksik ödenmektedir.

Türkiye, demokrasinin, işçi hak ve özgürlüklerinin, sosyal koruma uygulamalarının olmadığı, tartışma konusu edildiği ülkelerde uygulan-
an ücret politikalarını, asgari ücret düzeyini emsal alan yaklaşımları benimseyen bir ülke durumuna getirilmiştir.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu çalışmalarında yer alan işçi kesimi temsilcileri olarak, yapılacak çalışmalarda şu unsurların temel alınması savunulmuştur:

- Anayasa'da yer alan "geçim şartları" yaklaşımının dikkate alınması;
- İşçinin ailesi ile birlikte günün ekonomik ve sosyal koşullarına göre insanca yaşamasını mümkün kılacak, insanlık onuruyla bağdaşacak bir tutarın esas olması;
- İşçinin ve ailesinin harcama kalıbının esas alınması ve hesaplamalarda Türkiye İstatistik Kurumu verilerinin kullanılması;
- Bilimsel verilerle hesaplanan net tutarın işçinin eline geçmesinin sağlanması;
- Sanayi/tarım veya bölge, yaş, cinsiyet ayırımı yapılmadan asgari ücretin ulusal düzeyde tek tutar olması;
- İşçilerin arasında nitelik, kıdem, işin mahiyeti gibi ekonomik amaçlı değerlendirmelerin tümünden bağımsız olarak ele alınması, ekonomik ölçülerin ötesinde sosyal ve "insan onuruna yaraşır" bir ücret olarak kabul edilmesi;

- İşçinin satın alma gücünün ileriye dönük olarak korunabilmesi için gerekli bir iyileştirmenin ayrıca TÜİK tarafından bilimsel olarak belirlenecek tutara ilave edilmesi;
- Belirleme yapılırken en düşük devlet memuru maaşının dikkate alınması;
- Gelir dağılımında adaleti sağlamaya yönelik olarak ayrıca refahtan pay içermesi;

TÜRK-İŞ'in asgari ücret belirleme çalışmalarında savunduğu bu görüşleri Komisyon çalışmalarında yeterince dikkate alınmamıştır. Bu ilkeler temel alınmadan belirlenen asgari ücret düzeyinin yeterli ve "insan onuruna yaraşır bir yaşam düzeyi" sağlamadığı açıktır.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun işveren-devlet kesimi temsilcilerinin oy çoğunluğuyla belirlenen asgari ücrete, gerek miktar ve gerek belirleme yöntemi açısından yukarıda sıraladığımız gerekçelerle katılmıyoruz ve işçi kesimi olarak muhalif kalıyoruz."

BELGE 88

ASGARI ÜCRET TESPİT KOMİSYONU TOPLANTISI

Ankara, Aralık 2013

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Nazmi Irgat'ın Konuşması

Sayın Bakan,

Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun Değerli Üyeleri,

Değerli Basın Mensupları,

Hepinizi Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu ve şahsım adına saygıyla selamlıyorum.

2014 yılında uygulanacak asgari ücreti tespit etmek üzere, Sayın Bakanın çağrısı üzerine bir araya geldik.

Asgari ücret, çalışanların düşük ücretlere karşı korunmasına ve emek sömürsünü önlemeye yönelik önemli ve etkin bir sosyal politika aracıdır.

İnsan temel hak ve özgürlüklerinin tanımlandığı tüm uluslararası sözleşmelerde, herkesin kendisi ve ailesi için insan onuruna yaraşır adil ve elverişli bir ücrete hakkı olduğu kabul edilmektedir.

İşçi ve ailesinin günün ekonomik ve sosyal koşullarına göre insanca yaşamasını mümkün kılacak, insanlık onuruyla bağdaşacak bir ücret elde etmesi yapılacak çalışmaların temelini oluşturmalıdır. Ücret, gerekirse her türlü sosyal koruma önlemleriyle desteklenmiş bir yaşam düzeyini sağlamalıdır.

Bu yaklaşım, aynı zamanda Anayasanın bizlere verdiği, yerine getirilmesi gereken bir görev ve sorumluluktur. Bilindiği üzere Anayasamız; “asgarî ücretin tespitinde çalışanların geçim şartları ile ülkenin ekonomik durumu da gözönünde bulundurulur” düzenlemesine yer vermiştir.

Ülkenin ekonomik durumu, hükümetimiz tarafından yapılan açıklamalar, ilan edilen yıllık programlar, orta vadeli plan dikkate alındığında olumlu... Yaşanan küresel ekonomik kriz, alınan tedbirlerle ülkemizi fazla etkilememiş ve ekonomik performansımız, özellikle AB ülkelerini kısıktırarak kadar iyi...

Dünyanın 16'ıncı büyük ekonomisi olan ülkemizin 2023 yılında 10'uncu büyük ekonomisi olma hedefi hepimizi heyecanlandırıyor ve

sorumluluk yüklüyor. Ama kabul etmek gerekir ki, düşük ücret temelinde biçimlenecek bir iktisadi yaklaşımla bu hedefe ulaşmak mümkün değil...

Türkiye rekabet gücünü korumak ve geliştirmek için kaliteye, verimliliğe, yüksek katma değerli mal ve hizmet üretmeye, yatırımlara, teknolojisini yenilemeye, inovasyona daha fazla önem vermelidir. Bu alanda sağlanacak gelişmeler nitelikli işgücüyle olacaktır. Yaşama ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi bu açıdan önem taşımaktadır.

Sayın Bakan,

Değerli Katılımcılar,

Ücretin temel insan haklarının güvencesi altında bir sosyal hak niteliğini taşıması, asgari ücret kavramının kaynağını ve temelini oluşturmaktadır.

Her türlü ekonomik yaklaşımın ötesinde, sosyal bir ücret olması gereken asgari ücret, maalesef günümüzde milyonlarca işçinin ve ailesinin tek gelir kaynağıdır.

Resmi verilere göre, çalışanların ağırlıklı olarak istihdam edildiği özel sektörde, çalışanların yüzde 43'ünün prime esas kazancı asgari ücret düzeyindedir. Asgari ücretin biraz üzerinde olanlar da dikkate alındığında, neredeyse her üç çalışandan ikisinin kazancı bu düzeyde olmaktadır.

Taşeron işçilerinin büyük bir çoğunluğu, benzer işi yapanların emsal ücretini almak bir yana, yıllardır asgari ücretle ve olumsuz şartlarda çalışmak durumunda kalmaktadır. Kayıtdışı istihdam edilenlerin durumu daha da kötüdür. İşsizlik baskısıyla çoğu zaman asgari ücretin bile altında bir gelirle yaşamını sürdürmektedir.

Asgari ücret, ülkede uygulanmakta olan ekonomik ve sosyal politikaların bir yansıması niteliğindedir. Emek aleyhine var olan çarpık ve adaletsiz yapının izlerini burada görmek mümkündür.

Türkiye'de, gelir dağılımı yanısıra vergi dağılımı da adaletsizdir. Günümüzde asgari ücretli kadar vergi ödemeyen işverenlerin, serbest

meslek sahibi girişimcinin olduğu bilinmektedir. Bir diğer olumsuz durum, bekar işçi açısından asgari ücretin yarısı tutarında olan asgari geçim indirimini uygulamayan işyerlerinin bulunmasıdır.

Yapılacak bir anayasa değişikliğinde asgari ücretin vergi dışı bırakılacağı zaman zaman gündemde yer almaktadır. Bu düzenleme bir anlamda Anayasa değişikliğine toplumsal kabul ve destek için öngörülmektedir. Yıllardır gündemde olan ve geçmiş yıllarda Komisyonun işçi ve işveren temsilcileri tarafından ortak talebe dönüştürülen asgari ücretin vergi dışı bırakılmasını, aslında hemen gerçekleştirmek mümkündür. Bakanlar Kurulu'nun bu konuda var olan yetkisini kullanması yeterli olacaktır. Asgari geçim indiriminin asgari ücret düzeyine getirilmesi ile önemli bir beklenti karşılanmış olacaktır.

Kuşkusuz bu aşamada, mali disiplin, istikrar, açığın borçlanma veya zam ile karşılanması gibi söylemler ileri sürülmektedir. Oysa sürdürülen bir uygulama, bu ve benzeri söylemlerin zeminini ortadan kaldırmakta, adalet ve güven duygusunu açıkça zedelemektedir.

Bugün itibariyle asgari ücretli olarak çalışan bekar her işçi, asgari geçim indirimi sonrası devlete her ay 56, 85 lira gelir vergisi ödemektedir.

Hükümet, "istihdamı artırmak ve işsizliği önlemek" gerekçesiyle, özel sektör işverenlerinin sosyal güvenlik işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutarının Hazinece karşılanması yönünde teşvik uygulamaktadır. Böylece işverenin yüzde 19,5 olan SGK işveren primi oranı yüzde 14,5'e indirilmiştir. Bu düzenlemeyle işveren her asgari ücretli için 51 lira daha az prim ödemektedir. Bu indirim bölgelere göre artan oranda farklılaşabilmektedir.

Hizmet akdiyle çalışanlar için prim teşvikleri kapsamında merkezi yönetim bütçesinden SGK'ya 2012 yılında 5,5 milyar TL transfer yapılmıştır. 2013 yılında ise 7,6 milyar TL transfer yapılması beklenmektedir.

Bu uygulama ile devlet, sosyal koruma görevini iktisaden zayıf olan işçiden yana değil işverenden yana kullanmaktadır.

Sayın Bakan,

Değerli Katılımcılar,

Asgari ücret konusundaki yaklaşımımız, savunduğumuz ilkeler bilinmektedir.

Yapılacak çalışmalar sonrası belirlenecek asgari ücretin çalışanların beklentilerini karşılayacak düzeyde olmasını temenni ediyoruz.

Bilindiği üzere, asgari ücreti belirleyecek Komisyon işçi-işveren-hükümet üçlü yapısı çerçevesinde oluşturulmuştur ve çalışmalarını özerk biçimde sürdüreceği varsayılmaktadır. Asgari ücretin pazarlık ücreti olmadığı; bilimsel, objektif yöntemler ve güvenilir verilerle tespit edilen taban ücret olduğu ileri sürülmektedir.

Halen uygulanmakta olan asgari ücret, Komisyonun işveren-hükümet kesimi tarafından oy çokluğuyla belirlenmiştir. İşçi kesimi olarak alınan karara muhalif kaldık.

Çünkü Komisyon çalışmalarında, devletin resmi kurumu olan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)'in rakamlarına itibar edilmemiştir. Komisyonda görev yapan işveren ve hükümet kesimi tarafından asgari ücret pazarlık konusu yapılmıştır. Asgari ücret belirlenirken geçim koşulları, aile unsuru, refah payı dikkate alınmamıştır.

Böylece asgari ücret, tespit edildiği andan itibaren yetersiz, çelişkili ve tutarsız olmuştur, her ay eksik ödenmiştir.

Asgari ücrete son on yılda yapılan artışın gerçekleşen enflasyon üzerinde olduğu görüşü doğru ve fakat eksiktir. 2000 yılı sonrası ülkede yaşanan ekonomik kriz asgari ücretin satın alma gücünü geriletmiştir. Reel olarak gerileyen asgari ücreti temel alarak hesaplama yapılması doğru bir yaklaşım değildir. Kaldı ki, son on yılda sağlanan ekonomik büyümeden ve refahtan, başta çalışanlar ve asgari ücretliler yeterince pay alamamıştır.

Ülkenin ekonomik durumuyla ilgili olarak resmi raporlarda yer alan olumlu gelişmeler, işçilerin günlük yaşantısına ve gelirine yansı-

mamıştır. Bu yaklaşım gelir eşitsizliğini ve adaletsizliği daha da büyüt-mektedir.

Ekonomide sağlanan kalkınmanın ve refah artışının adaletli da-ğılmadığı bir yapıda güven olmaz. Güven duygusunun oluşması için, öncelikle çalışanların geçim koşullarını doğrudan belirleyen asgari ücret konusunda bugüne kadar sergilenen yanlış ve haksız uygulamaları ortadan kaldıracak adımlar atılmalıdır.

Sayın Bakan,

Değerli Katılımcılar,

Yıllık Program'da asgari ücretin 2014 yılı Ocak ve Temmuz ayların-da yüzde 3 oranında artırılması öngörülmektedir. Bu kabul edilemez bir öngörüdür. Bu "günde bir simit parası bile olmayan" asgari ücret artışını, Komisyonda görev yapan hiç kimsenin gündeme getireceği-ne ve savunacağına ihtimal vermiyoruz. Komisyon iradesini ortadan kaldıran bu yaklaşıma, işveren kesiminin de karşı çıkması gerektiğini düşünüyoruz.

Bugün, net asgari ücret günde 26,79 liradır.

Diğer bir ifadeyle; "işçilere normal bir çalışma günü karşılığı ola-rak ödenen ve işçinin gıda, konut, giyim, sağlık, ulaşım ve kültür gibi zorunlu ihtiyaçlarını günün fiyatları üzerinden asgari düzeyde karşıla-maya yetecek ücret" olarak tanımlanan asgari ücretin parasal karşılığı bu tutardır.

Bu tutar, insanca bir yaşama düzeyi sağlamaktan uzak "ücretli kö-lelik" olarak tanımlanabilecek düzeydedir.

Var olan asgari ücret dikkate alındığında, yıllık programda öngö-rülen yüzde 3 oranındaki artışın yüzde 4 veya 5 olması da bir anlam taşımamaktadır. Günlük 26,79 lira olan asgari ücretin 27,70 lira değil de 27,97 lira veya 28,24 lira olması, çalışanların geçim şartlarını insan onuruna yakışır düzeye getirmekten uzaktır.

Asgari ücretli çalışanlar, aileleri ile birlikte –bir kez daha- yoksulluğa, insana yakışmayan olumsuz yaşama koşullarına terk edilmemelidir.

Hiç şüphe yok ki yapılacak çalışmalarda, küresel düzeyde yaşanan ekonomik krizin sürdüğü, rekabet gücü, yatırım ortamı, ihracat, cari açık, faiz, tasarruf yetersizliği, mali istikrar, işgücü piyasasının yapısı ve benzeri birçok ekonomik gerekçe ileri sürülecektir. Ancak hiçbir gerekçe, asgari ücretin, karın tokluğuna çalışmak için gerekli harcama tutarını bile karşılamaya yetmediği gerçeğini değiştirmez.

Asgari ücretin “Komisyon” tarafından belirleneceği yaklaşımının doğru olmadığı bilinmektedir.

Önemli olan Hükümetin asgari ücrete olan bakış açısıdır ve yaklaşımıdır. Çalışanların ve işsizlerin çaresizliği fırsat bilinerek emek sömürüsü yapılması önlenmelidir. Asgari ücret uygulamasının amacı, düşük ücret temelinde sürdürülecek haksız rekabet ortamını ortadan kaldırmaktır. Geçmişte denenmiş ve yanlışlığı ortaya çıkmış model ve uygulamalar “strateji” adı altında yeniden gündeme getirilmemelidir.

Sayın Bakan,

Değerli Katılımcılar,

Asgari ücretle ilgili olarak söylenebilecek çoğu hususu geçmiş toplantılarda, konuyla ilgili yaptığımız çalışmalarda dile getirdik. Hükümetin ve işverenin çalışana yaklaşımı 1 Ocak 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek yeni asgari ücret ile ortaya çıkacaktır.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu çalışmalarında yer alan işçi kesimi temsilcileri olarak;

- Anayasa’da yer alan “geçim şartları” yaklaşımının dikkate alınması;
- İşçinin ailesi ile birlikte günün ekonomik ve sosyal koşullarına göre insanca yaşamasını mümkün kılacak, insanlık onuruyla bağdaşacak bir tutarın esas olması;

- İşçinin ve ailesinin harcama kalıbının esas alınması ve hesaplamalarda Türkiye İstatistik Kurumu verilerinin kullanılması;
- Bilimsel verilerle hesaplanan net tutarın işçinin eline geçmesinin sağlanması;
- Sanayi/tarım veya bölge, yaş, cinsiyet ayırımı yapılmadan asgari ücretin ulusal düzeyde tek tutar olması;
- İşçilerin arasında nitelik, kıdem, işin mahiyeti gibi ekonomik amaçlı değerlendirmelerin tümünden bağımsız olarak ele alınması, ekonomik ölçülerin ötesinde sosyal ve "insan onuruna yaraşır" bir ücret olarak kabul edilmesi;
- İşçinin satın alma gücünün ileriye dönük olarak korunabilmesi için gerekli bir iyileştirmenin ayrıca TÜİK tarafından bilimsel olarak belirlenecek tutara ilave edilmesi;
- Belirleme yapılırken en düşük devlet memuru maaşının dikkate alınması;
- Gelir dağılımında adaleti sağlamaya yönelik olarak ayrıca refahtan pay içermesi;

şeklinde özetlediğimiz görüşleri savunuyoruz ve bu görüşlerin Komisyon çalışmalarında dikkate alınmasını talep ediyoruz.

TÜRK-İŞ, bu ilkeler temel alınarak belirlenecek asgari ücretin yeterli ve "insan onuruna yaraşır bir yaşam düzeyi" sağlayacağı görüşündedir.

Bu aşamada, asgari ücretin belirlenmesinde temel alınan esaslar arasında yer alan "yaş" üzerinde durulması gerektiğine inanıyorum. Bilindiği üzere, asgari ücret işçilerin 16 yaşını doldurmuş olup olmadıklarına göre ayrı ayrı belirlenmektedir. Bu ayırımın ortadan kaldırılması isabetli olacaktır.

Türkiye, çocuk işçiliği ile mücadelede yaptığı çalışmalarla önemli bir mesafe almıştır. İktisaden faal olmayan çocukların çalışmak duru-

munda olmasının yol açtığı ruhsal, bedensel ve sosyal etkilerin giderilmesi önemlidir. Bunun için sosyal taraflar etkin çaba göstermektedir.

“16 yaşından küçük işçiler” için ayrı bir asgari ücret belirlenmesi, Türkiye’nin çocuk işçilikle mücadelesinde, uluslararası alanda haksız bir algı oluşmasına neden olmaktadır. Bu uygulama sınırlı sayıda bir yaş grubunu kapsamaktadır. Kaldı ki, teşviklerde yaş farklılaşması uygulaması zaten mevcuttur. Asgari ücretin yaş ayırımı yapılmadan tek olarak belirlenmesi asgari ücret felsefesine de uygun düşecektir.

Bu görüş ve düşüncelerle, yapılacak çalışmaların ülkemize, çalışan ve işverenlere yararlı sonuçlar getirmesini dilerim.

BELGE 89

ASGARİ ÜCRET TESPİT KOMİSYONU TOPLANTISI

3 Aralık 2014

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Nazmi Irgat'ın Konuşması

Sayın Bakan,

Asgari Ücret Tespit Komisyonunun Değerli Üyeleri,

Değerli Basın Emekçileri,

Hepinizi Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu ve şahsım adına saygıyla selamlıyorum.

2015 yılında geçerli olacak asgari ücreti belirlemek üzere, Bakanlığın çağrısı üzerine toplandık. Asgari ücretle çalışmak durumunda olan milyonlarca asgari ücretli işçi ve ailesi, bu çalışmaların sonucunu merakla, umutla takip etmektedir. Umut ederim ki, beklentilere uygun bir asgari ücreti, bu yıl tespit etme imkanı buluruz.

Asgari ücretli çalışanlar, aileleriyle birlikte insanca yaşamak istemektedir. Ülkede sağlanan büyümeden, ilerlemeden eşit biçimde pay talep etmektedir. Geçim şartlarının iyileşmesini beklemektedir. Hayata karşı daha dayanıklı olmalarına imkan verecek bir asgari ücretin belirleneceği umudunu korumaktadır.

Aslında asgari ücret her türlü ekonomik yaklaşımın dışındadır. Sosyal bir ücret olarak kabul edilmektedir. İşçinin ailesi ile birlikte insan onuruna yakışır yaşam sürdürebilmesi için gerekli tutardır. Belirlenen tutarın altında ücret verilmemesi gerekir. Ancak, işçinin niteliğine göre, asgari ücretin üzerinde bir ücret verilmesi gerekir. İnsan odaklı politikaların uygulandığı ülkelerde asgari ücret uygulaması bu şekildedir.

Devletimizin resmi verilerine göre, işçilerin yüzde 41,65'i asgari ücret düzeyinde bir kazanç elde etmektedir. Asgari ücretin biraz üstünde gelir elde edenlerle birlikte, neredeyse her 3 işçiden 2'si asgari ücretlidir. Bunlar sosyal güvenlik kapsamında olanlar... Kayıtdışı istihdam edilenlerin durumu daha da kötü... Şimdi bunlara göçmen veya sığınmacı olarak ülkemize gelenler de eklendi.

Uygulanan ekonomik ve sosyal politikalarla Türkiye düşük ücret uygulanan ülke konumuna getirilmiştir.

İnsanların çaresizliği ve işsizlik gerekçe yapılarak düşük ücret politikasının sürdürülmesi kabul edilemez. Yokluk ve yoksulluk içinde insanlar, düşük bir ücretle çalışmak zorunda kalabilir. Sosyal devlete yakışan, buna izin vermemek ve gereken tedbirleri almaktır. Yaşama ve çalışma şartlarını iyileştirmektir. Çatışmalara yol açacak gelişmeleri önlemek ve daha fazla toplumsal bütünleşmeyi sağlamaktır.

Hatırlanacağı üzere, halen uygulanmakta olan asgari ücret bizim muhalefetimizle ve fakat işveren-hükümet tarafından birlikte belirlenmiştir.

Ve bugün, yeniden belirleme çalışmalarına başlanan net asgari ücret halen günde 29 lira 70 kuruş düzeyindedir. Bunu 1-2 lira arttırarak çalışanların geçim koşulları düzelmez.

Bu asgari ücretle işçilerin, aileleri ile birlikte gıda, giyim, konut, ulaşım, haberleşme, sağlık, eğitim, kültür ve benzeri temel ihtiyaçlarını karşılayacakları beklenmektedir.

Ülkeyi yönetenler ve işverenler, bunun sihirli formülünü, asgari ücretli işçilerle ve kamuoyu ile paylaşmalıdır. “Çalışan her kimsenin kendisine ve ailesine insanlık onuruna uygun bir yaşayış sağlayan ve gerekirse her türlü sosyal koruma araçlarıyla da tamamlanan adil ve elverişli bir ücret hakkı bulunmaktadır.” Bu ifade, ülkemizin de kabul ettiği İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi’nde yer almaktadır. Ücretin temel insan haklarının güvencesi altında bir sosyal hak niteliği taşıması, asgari ücret kavramının da kaynağını ve temelini oluşturmaktadır.

Komisyonumuz bunun gereklerini yerine getirmek durumundadır.

Asgari ücret belirlenirken, asgari ücretliye haksızlık yapılmaktadır. Devletin resmi kurumu tarafından yapılan hesaplama göz ardı edilmektedir.

Hiç şüphe yok ki, asgari ücret çalışmaları sırasında işveren ve hükümet kesimi aynı şeyleri tekrarlayacaktır. Küresel boyutta yaşanan ekonomik kriz, işsizlik, rekabet gücü, yatırım ortamı ve benzeri birçok

ekonomik gerekçe ileri sürülecektir. Ancak hiçbir gerekçe, asgari ücretlinin karın tokluğuna, ücretli kölelik koşullarında çalışmak durumunda olduğu gerçeğini değiştirmez.

Asgari ücretli çalışanın ödediği vergi de gelirine göre yüksektir. Asgari ücret almakta olan bekar işçi, bu ay bir üst vergi oranından vergi ödemek durumunda kalmaktadır.

Vergide adaleti sağlanması anayasal bir görevdir. Bunun yerine getirmesi gereken ilk başta Maliye Bakanı ve birlikte görev yaptığı hükümettir. Uygulanan asgari geçim indirimi halen yılbaşındaki asgari ücretin yarısıdır. Bakanlar Kurulu, yetkisi olmasına rağmen bu oranı yükseltmemiştir.

İşçinin sofrasına, rızıkına el uzatılmaktadır.

Bu ülkenin sağladığı imkanlarla gelir ve servet elde edenler, ülkeyi yönetme sorumluluğu olanlar, topluma ve işçiye karşı yükümlülüklerini yerine getirmelidir. Refahı adil paylaşmanın gereği yapılmalıdır.

Asgari Ücret Tespit Komisyonunun Değerli Üyeleri,

Değerli Basın Mensupları,

Asgari ücret çalışmalarında belirleyici olan Hükümetin asgari ücrete olan yaklaşımı ve bakış açısıdır.

Hükümetin 2015 Yılı Programında öngördüğü asgari ücret artış oranları kabul edilemez niteliktedir. Bunu görüşmenin gereği de yoktur. Bunun için kurum temsilcilerinin rapor hazırlaması da gerekmez. "Ben yaptım oldu" zihniyetine sosyal tarafların katılımı meşruiyet kazandırmaz.

Öncelikli olan, asgari ücretli işçinin ailesi ile birlikte karşı karşıya kaldığı ekonomik zulmü ortadan kaldıracak düzenlemeler için adım atılmasıdır. Şimdiye kadar asgari ücret belirlemelerinde sürdürülen kısır döngüyü kıracak bir yaklaşımın gösterilmesidir.

Asgari ücretin yeniden belirlenmesi çalışmalarında, ülkenin içinde bulunduğu ekonomik durum artık gerekçe yapılmamalıdır. Asgari ücretle çalışanlardan yine fedakarlık beklenmemelidir.

Asgari Ücret Tespit Komisyonunun Değerli Üyeleri,

Değerli Basın Mensupları,

Asgari ücret konusundaki yaklaşımımız, savunduğumuz ilkeler bilinmektedir. İşçi kesimi olarak;

Anayasa'da yer alan "geçim şartları" yaklaşımının dikkate alınmasını;

İşçinin ailesi ile birlikte günün ekonomik ve sosyal koşullarına göre insanca yaşamasını mümkün kılacak, insanlık onuruyla bağdaşacak bir tutarın esas olmasını;

İşçinin ve ailesinin harcama kalıbının esas alınması ve hesaplamlarda Türkiye İstatistik Kurumu verilerinin kullanılmasını;

Bilimsel verilerle hesaplanan net tutarın işçinin eline geçmesinin sağlanmasını;

Sanayi/tarım ve yaş, cinsiyet ayırımı yapılmadan ulusal düzeyde tek olmasını;

İşçilerin arasında nitelik, kıdem, işin mahiyeti gibi ekonomik amaçlı değerlendirmelerin tümünden bağımsız olarak ele alınmasını, ekonomik ölçülerin ötesinde sosyal bir ücret olarak kabul edilmesini;

İşçinin satın alma gücünün ileriye dönük olarak korunabilmesi için gerekli bir iyileştirmenin ayrıca ilave edilmesini;

Belirleme yapılırken en düşük devlet memuru maaşının dikkate alınmasını;

Gelir dağılımında adaleti sağlamaya yönelik olarak ayrıca refahtan pay içermesini, talep ediyor ve savunuyoruz.

Beklentimiz; asgari ücretin pazarlık ücreti olmadığı, bilimsel, objektif yöntemler ve güvenilir verilerle tespit edilen taban ücret olduğu genel kabulüne uygun çalışmaların yapılmasıdır.

İşçi kesimi olarak Komisyon çalışmalarına katkımız bu çerçevede içinde mümkün olacaktır.

Yapılacak çalışmaların ülkeye ve taraflara yararlı olmasını ve olumlu sonuçlanmasını temenni ederiz.

BELGE 90

ASGARİ ÜCRET TESPİT KOMİSYONU KARARLARI

30 Aralık 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Değerlendirmesi

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay 2015 yılında geçerli olacak yeni asgari ücreti “son derece yetersiz, işçilerin beklentilerini karşılamaktan uzak” olarak değerlendirmiştir. TÜRK-İŞ Genel Başkanı Atalay’ın asgari ücretle ilgili görüşü şu şekildedir:

“Asgari Ücret Tespit Komisyonu’nun işveren-devlet kesimi temsilcilerinin oy çokluğu görüşüyle belirlenen asgari ücrete, Komisyonunda işçi kesimi adına görev yapan Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ) temsilcileri katılmamış ve muhalif kalmışlardır.

2015 yılında geçerli olacak yeni asgari ücret son derece yetersiz ve işçilerin beklentilerini karşılamaktan uzak kalmıştır.

Komisyonunda görev yapan temsilcilerimiz, asgari ücretin “insan onuruna yaraşır” bir seviyede, işçinin ailesiyle birlikte geçinebileceği miktarda belirlenebilmesi için çaba göstermişlerdir.

Türkiye’de milyonlarca işçi asgari ücretle hayatını sürdürmek durumundadır. Anayasamızda, asgari ücret belirlenirken “çalışanların geçim şartlarının göz önünde tutulacağı” düzenlemesi yer almaktadır. Devletin resmi kurumu olan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), komisyonun verdiği görev doğrultusunda tek bir işçinin eline geçmesi gereken asgari ücreti aylık net 1.425 TL olarak hesaplamıştır. Bu tutar Konfederasyonumuzun hesaplamalarıyla uyumludur.

Ancak asgari ücret, işveren-devlet temsilcileri tarafından pazarlık konusu yapılmıştır. Devletin resmi rakamlarına itibar edilmemiştir. Devletin objektif ve bilimsel veriler kullanarak hesaplanan tutar bile kabul edilmemiştir.

Komisyonunda görev yapan Konfederasyonumuz temsilcileri, muhalefet şerhlerini kamuoyu ile paylaşmıştır.

Asgari ücret ülkede uygulanmakta olan ekonomik ve sosyal politikaların önemli bir göstergesidir. Belirlenen yeni asgari ücret hayal kırıklığı yaratmıştır, işçilerin geleceğe olan umutlarını bir kez daha zedelemiştir.

BELGE 91

ASGARI ÜCRET TESPİT KOMİSYONU KARARLARI

30 Aralık 2014

Asgari Ücret Karşı Oy Gerekçesi

Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun işveren-devlet kesimi temsilcilerinin oy çokluğu görüşüyle belirlenen asgari ücrete, Komisyonunda işçi kesimi adına görev yapan Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ) temsilcileri aşağıdaki gerekçeyle katılmamış ve muhalif kalmışlardır:

Anayasanın 55 inci maddesinde 'asgari ücretin tespitinde çalışanların geçim şartları ile ülkenin ekonomik durumu da göz önünde bulundurulur' düzenlemesi yer almaktadır.

Asgari Ücret Yönetmeliğinde ise 'işçilere normal bir çalışma günü karşılığı ödenen ve işçinin, gıda, konut, giyim, sağlık, ulaşım ve kültür gibi zorunlu ihtiyaçlarını günün fiyatları üzerinden asgari düzeyde karşılamaya yetecek ücret' olarak asgari ücret tanımlanmaktadır.

Asgari Ücret Tespit Komisyonunun çalışmalara başladığı 03 Aralık 2014 günü itibariyle geçerli olan brüt aylık asgari ücret 1.134 TL'dir. Bu tutardan sosyal güvenlik, vergi, işsizlik sigortası gibi kesintiler yapıldıktan sonra ele geçen net aylık ücret ise 891,03 TL olmaktadır. Bu tutar, asgari ücretli işçinin bile Aralık 2014 ayında bir üst vergi diliminden vergi ödemek durumunda kalması nedeniyle daha da düşmektedir.

Asgari ücret, çalışanların düşük ücretlere karşı korunmasına ve emek sömürsünü önlemeye yönelik önemli ve etkin bir sosyal politika aracıdır. İnsan temel hak ve özgürlüklerinin tanımlandığı tüm uluslararası sözleşmelerde, herkesin kendisi ve ailesi için "insan onuruna yaraşır" adil ve elverişli bir ücrete hakkı olduğu kabul edilmektedir.

İşçi temsilcileri, 2015 Yılı Programında öngörülen altışar aylık yüzde 3 oranındaki asgari ücret artışının kabul edilemez nitelikte olduğunu vurgulamış, günlük asgari ücreti 1-2 lira artırarak çalışanların geçim koşullarında düzelmenin sağlanamayacağını belirtmiştir.

İşçi temsilcileri asgari ücreti belirleme çalışmaları sırasında temel alınması gereken ilkeleri aşağıdaki biçimiyle açıklamış ve talep etmiştir:

1. Anayasa'da yer alan "geçim şartları" yaklaşımına öncelikle uyulmalıdır.

2. Ücretlerde adaleti sağlamak açısından, en düşük devlet memuru maaşı dikkate alınmalıdır.

3. İşçinin ailesi ile birlikte günün ekonomik ve sosyal koşullarına göre insanca yaşamasını mümkün kılacak, insanlık onuruyla bağdaşacak bir tutar belirlenmelidir.

4. İşçinin ve ailesinin bilimsel olarak belirlenmiş harcama kalıbı esas alınmalı ve hesaplamalarda Türkiye İstatistik Kurumu verileri kullanılmalıdır.

5. Perakende fiyatlar kullanılarak hesaplanan net harcama tutarı, işçinin eline net geçecek biçimde düzenlenmelidir.

6. Asgari ücret, sanayi/tarım ve yaş, cinsiyet ayırımı yapılmadan yine ulusal düzeyde tek olarak belirlenmelidir.

7. İşçilerin arasında nitelik, kıdem, işin mahiyeti gibi ekonomik amaçlı değerlendirmelerin tümünden bağımsız olarak ele alınmalı, ekonomik ölçülerin ötesinde sosyal bir ücret olarak kabul edilmelidir.

8. İşçinin satın alma gücünün ileriye dönük olarak korunabilmesi için gerekli bir iyileştirme ayrıca ilave edilmelidir.

9. Asgari ücret belirlenirken, gelir dağılımında adaleti sağlamaya yönelik olarak ayrıca refahtan pay verilmelidir.

İşçi temsilcileri, asgari ücret çalışmaları sırasında bu ilkeleri savunmuş ve asgari ücretin bu çerçevede belirlenmesi ve kabul edilmesi için mücadele etmiştir.

Asgari ücretin tespitinde Anayasa gereği göz önünde tutulması gereken 'ülkenin ekonomik durumu' gerek Hükümet tarafından hazırlanan 2015 Yılı Programı ve Bütçesi ile Orta Vadeli Mali Programda öngörülen hedefler, gerek komisyon çalışmalarında sunulan raporlar, ekonomik göstergelerin olumlu olduğuna işaret etmektedir. Bu olumlu gelişmelerin asgari ücrete yansıtılması talebinde bulunulmuştur.

Asgari ücretin belirlenmesindeki göz önünde bulundurulması öncelikli ilke olan ‘çalışanların geçim şartları’ ise devletin resmi kurumu Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından ortaya konulmuştur. Asgari Ücret Tespit Komisyonunun verdiği görev doğrultusunda TÜİK geçim koşullarını hesaplamıştır. Devletin resmi kurumunun 2014 Aralık ayında Komisyona sunduğu hesaplama göre, tek bir işçinin aylık harcama tutarı net 1.425 TL’dir. Yapılan bu hesaplamada ‘çalışanın ailesi’ dikkate alınmamıştır. Konfederasyonumuzun 28 yıldan bu yana her ay düzenli olarak yaptığı ‘Açlık ve Yoksulluk Sınırı’ araştırmasına göre tek bir işçinin yaşama maliyeti aynı dönem itibarıyla net 1.458 TL’dir. TÜRK-İŞ ile TÜİK’in verileri uyumludur.

Asgari ücret pazarlık ücreti değildir. Bilimsel, objektif yöntemler ve güvenilir verilerle tespit edilen taban ücrettir.

İşçi kesimi, öncelikle TÜİK tarafından belirlenen net tutarın temel alınmasını, sonradan 2015 yılı için öngörülen enflasyon hedefi ile refah payı ilavesi gerektiğini, sonuç itibarıyla, bu yöntemle belirlenecek asgari ücretin önemli adım ve başlangıç olacağını Komisyonda ifade ve talep etmiştir.

Ancak işçi kesiminin bu talebi bile Komisyonda görev yapan işveren-devlet kesimi temsilcileri tarafından dikkate alınmamıştır. Asgari ücret pazarlık konusu yapılmış ve düşük belirlenerek, oy çokluğuyla kabul ve ilan edilmiştir.

Bu yaklaşım gelir eşitsizliğini ve adaletsizliği daha da büyötmektedir. Devlet sosyal koruma görevini iktisaden zayıf olan işçiden yana kullanmamıştır. Kararlaştırılan asgari ücret, ülkede uygulanmakta olan ekonomik ve sosyal politikaların bir yansıması ve önemli göstergesidir.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu’nun işveren-devlet kesimi temsilcilerinin oy çoğunluğuyla belirlenen asgari ücrete, gerek miktar ve gerek belirleme yöntemi açısından yukarıda sıraladığımız gerekçelerle katılmıyoruz ve işçi kesimi olarak muhalif kalıyoruz.”

BELGE 92

TÜRKİYE HEPİMİZİN ORTAK AÇIKLAMA

Ankara, 17 Ocak 2014

TÜRK-İŞ, TOBB, TESK, TZOB, TİSK, HAK-İŞ, MEMUR-SEN ortak bir açıklama yapmıştır.

Toplumun farklı kesimlerini temsil eden Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB), Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ), Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK), HAK İşçi Sendikaları Konfederasyonu (HAK-İŞ), MEMUR Sendikaları Konfederasyonu (MEMUR-SEN) ve Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) olarak buradayız.

Türkiye için üreten, çalışan bizler, içinden geçmekte olduğumuz süreci değerlendirmek için bir araya geldik.

Çünkü, o Etrafı saran yolsuzluk iddiaları ve paralel devlet iddiaları, toplumsal barışı ve istikrarı tehdit etmekte, demokrasiye ve iç barışımıza açık şekilde tehlike oluşturmaktadır.

- Küresel ekonomide yeni dengelerin olduğu bu dönemde, bu tartışmalara saplanıp kalmamız, dünya yeniden kurulurken hızımızı kesme riski doğurmaktadır.
- Birlik ve beraberlik yerine ayrışmaları ve kamplaşmaları derinleştiren, kurumlara ve kurallara duyulan güveni ve ülke istikrarını tehdit eden gelişmeler, enerjimizi kalkınmaya, daha fazla refah ve demokrasiye odaklamamızı zorlaştırmaktadır.

İçinde bulunduğumuz olumsuz süreçten bir an evvel çıkabilmemiz için bizler,

- Demokrasiyi, ekonomiyi ve iş dünyasını tehdit eden bu yolsuzluk ve paralel devlet iddialarının üzerine kararlılıkla gidilmesini istiyoruz.
- Demokrasinin temel ilkelerinden kuvvetler ayrılığını kuvvetler çatışmasına dönüştürecek tartışmalardan ve ayrışmalardan kaçınılmasını istiyoruz.
- Türkiye'nin güçlenmesinden huzursuz olanlara fırsat verilmemesini istiyoruz.

- Küresel krize rağmen sürdürdüğümüz ekonomik başarımızın sekteye uğramasına izin verilmemesini istiyoruz.
- Avrupa Birliği'ne tam üyelik sürecinin zayıflatılmamasını, aksi-ne sürecin hızlandırılmasını istiyoruz.
- Türkiye'nin uluslararası imajını sarsacak girişimlerden hassasi-yetle uzak durulmasını istiyoruz.
- Türkiye için üretenlerin, istihdam sağlayan kurum, kuruluş ve şirketlerimizin, itibarlarının zedelenmemesini, kamplaşmalara kurban edilmemesini istiyoruz.
- İfade, düşünce, inanç ve teşebbüs hürriyetini güçlendirecek, özel hayata saygıyı pekiştirecek bir anayasa istiyoruz.

Bir kez daha hatırlatmak isteriz ki, yeni bir toplumsal mutabakat zeminine her zamankinden fazla ihtiyaç duyuyoruz.

Türkiye bugün hala yeni anayasasını beklemektedir.

- Evrensel hukuk ilkelerine uygun, AB normlarının hayata geçi-rilmesini kolaylaştıracak, demokratik bir anayasanın gerekliliği toplumun tüm kesimlerince kabul edilmektedir.
- Yasama, yürütme ve yargı erklerinin tekrar bir çatışma yaşama-ması ancak yeni bir Anayasa ile sağlanabilir.
- Cumhuriyetimizin 100 ncü yılı hedeflerine odaklanan Türkiye-mizde Meclisimize, siyasi partilerimize, bütün kurumlarımıza ve sivil topluma büyük bir görev düşmektedir. Bu görev, Cum-huriyetimizi güçlendirmek ve demokratik, laik, sosyal hukuk devletini kurumsallaştırmak, gelecek nesillere örnek bir Türki-ye bırakmaktır.

Unutulmamalıdır ki, yapmak zor yıkmak kolaydır. Bu ülkeyi yıp-ratacak, ortak kazanımlarımızı heba edecek tutumlar, hepimize kay-bettirir.

Ülke istikrarsızlığa sürüklenmemelidir.

Ülkemiz güçlü devlet geleneğiyle bu zorlukları da aşacak kudrete sahiptir.

Hepimiz bu ülke için çalışıyoruz, bu ülke için üretiyoruz.

Gün ayrışma değil, bütünleşme günüdür.

Gün, günlük çekişmelerden sıyrılıp, ortak geleceğimiz için birlikte hareket etme günüdür.

ÇÜNKÜ TÜRKİYE HEPİMİZİN.

BELGE 93

STK'LARDAN TERÖRE KARŞI ORTAK TAVIR

Ankara, 23 Temmuz 2015

Türkiye-AB KİK'i (Karma İstişare Komitesi) oluşturan; Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK), Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB), Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ), Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu (HAK-İŞ), Memur Sendikaları Konfederasyonu (MEMUR-SEN), Türkiye KAMU-SEN ve Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) terör olaylarına karşı ortak açıklama yaptı.

Ortak Metin'de şu ifadelere yer verildi:

“Ülkemizin çalışan ve üreten kesimleri olan, esnaflarını, çiftçilerini, işçilerini, memurlarını ve işverenlerini temsil eden bizler, Suruç'ta öldürülen vatandaşlarımızın, Adıyaman'da şehit düşen askerimizin ve Ceylanpınar'da şehit edilen polis memurlarımızın acısını derinden hissediyor ve paylaşıyoruz. Ülkemizin birlik, beraberlik ve huzuruna yönelik düzenlenen terör olaylarının her türlüsünü kınıyor ve lanetliyoruz.

İnsanlık dışı bu saldırılarda hayatlarını kaybeden vatandaşlarımıza, askerimize ve polislerimize Allah'tan rahmet diliyor, ailelerine taziyelerimizi sunuyor, yaralılara acil şifalar temenni ediyoruz.

Allah hepsinin ailesine sabır ihsan eylesin. Milletimizin başı sağolsun.

Milletçe huzurlu ve mutlu bir Ramazan bayram geçirmenin sevinçini yaşarken, bu ailelerin ocağına düşmüş olan acı, bütün milletimizin ocağına düşmüş ortak bir acıdır.

Türkiye ekonomisinin tamamını temsil eden iş dünyası olarak, ülkemizin birlik, beraberlik ve huzuruna yönelik düzenlenen terör olaylarının her türlüsünü kınıyor ve lanetliyoruz.

Ülkemizdeki huzur ve istikrar ortamına, demokrasimize yönelik saldırıların amacına ulaşmasına asla müsaade etmeyeceğiz.

Terörün; dili, dini, rengi, ırkı ve hiç bir mazereti olamaz. Terör, terördür. Tüm bu terörist saldırıların hedefi ülkemizdir, 78 milyon kardeşliğidir.

Bu terör girişimlerini boşa çıkarmak, ortak tavır almak ve sağduyumuzu korumak hepimizin vazifesidir.

Artık bulunduğumuz noktadan nasıl çıkacağımıza ilişkin somut adımlara odaklanmamız gerekmektedir.

Vatandaşlarının can güvenliğini sağlamak, açıktır ki, çağdaş devletlerin temel görevidir.

Devletimizin bu saldırıların faillerini en kısa sürede bulacağına ve yargı önüne çıkaracağına inanıyoruz."

BELGE 94

STK'LARDAN BAŞBAKANA TERÖR GÜNDEMLİ ZİYARET

Ankara, 28 Temmuz 2015

Ortak Açıklama

Türkiye-AB KİK'i oluşturan TESK, TZOB, TÜRK-İŞ, MEMUR-SEN, TÜRKİYE KAMU-SEN, TİSK, HAK-İŞ ve TOBB Başkanları Başbakan Ahmet Davutoğlu'nu ziyaret ederek terörle ilgili üzüntü ve kaygılarını paylaştılar.

STK'ları temsilen konuşan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu görüşme öncesinde ve sonrasında açıklamalarda bulunmuştur.

"Dün Malazgirt'te hunharca şehit edilen Malazgirt Jandarma Binbaşı Arslan Kulaksız'a Allah'tan rahmet diliyoruz. Aynı saldırıda yaralanan değerli eşine Allah'tan şifalar ve başsağlığı diliyoruz. Saldırıyı şiddetle kınıyor ve lanetliyoruz. Milletimizin başı sağolsun.

Ülkemizin çalışan ve üreten kesimleri olan, esnaflarını, çiftçilerini, işçilerini, memurlarını ve işverenlerini temsil eden, TESK, TZOB, TÜRK-İŞ, MEMUR-SEN, TÜRKİYE KAMU-SEN, TİSK, HAK-İŞ ve TOBB olarak Sayın Başbakanımızı ziyaret ediyoruz.

Bilindiği üzere, ülkemiz yurt içi ve yurt dışı kaynaklı bir terör dalgası ile karşı karşıyadır. Bu çerçevede 23 Temmuz'da Suruç'ta vatandaşlarımızın öldürülmesi, Adıyaman'da askerimizin ve Ceylanpınar'da polis memurlarımızın şehit edilmesi üzerine, bir açıklama yayımlamıştık. Maalesef bu menfur eylemlerde çok sayıda yurttaşımızı kaybettik. Polis ve askerimizi şehit verdik. Tüm vatandaşlarımız gibi bizler de yaşanan bu vahim gelişmelerden büyük elem, üzüntü ve kaygı duyuyoruz. Son seçimlerde olduğu gibi, milletimiz, yine siyaset yapmanın yolunu sandıktan geçtiğini büyük bir olgunlukla göstermiştir.

Mazereti ne olursa olsun terör siyaset yapmanın ahlaki bir yolu olarak kabul edilemez. Her türlü terörü lanetliyoruz.

Vatandaşlarımızın can güvenliği ve ülkemizde huzurun sağlanması hepimizin önceliğidir. Zira güvenli bir ülkede yaşamak en doğal hakkımız ve beklentimizdir. Güven ve huzuru, hukukun içinde kalarak, hayata geçirmek, devletin asli yükümlülüğüdür. Bunları sağlama ya yönelik tüm gerekli önlemlerin alınmasını destekliyoruz.

Açıktır ki, kamu güvenliği tesis edilmeden üretim olmaz. Ticaret olmaz. İstihdam olmaz. Refahımız artmaz.

Çocuklarımız için mutlu bir gelecek tesis edemeyiz. Bütün üyeleri-miz gibi bizler de bu artan terör dalgasından duyduğumuz üzüntü ve kaygıyı Sayın Başbakanımıza iletmeye geldik. Cuma günü Ankara'da daha geniş bir istişare zemini için kuruluşlarımızın illerdeki temsilci-lerinin de katılımıyla gerçekleştireceğimiz toplantıya Sayın Başbaka-nımızı davet edeceğiz. Sayın Başbakanımız, heyetimizi bu çerçevede kabul edecekler. Teşekkür ediyorum."

Görüşme sonrasında Rıfat Hisarcıklıoğlu şu açıklamayı yapmıştır.

"Ülkemizin çalışan ve üreten kesimleri olan, esnaflarını, çiftçile-rini, işçilerini, memurlarını ve işverenlerini temsil eden, TESK, TZOB, TÜRK-İŞ, MEMUR-SEN, TÜRKİYE KAMU-SEN, TİSK, HAK-İŞ ve TOBB olarak Sayın Başbakanımızı ziyaret ettik.

Heyetimizi kabul ettiği için, Sayın Başbakanımıza teşekkür ediy-o-ruz. Cuma günü, son günlerde yükselen terör dalgasına karşı, huzur ve güvenlik konularını istişare etmek ve üzerimize düşenleri konuşmak üzere, demokratik düzenin ayrılmaz bir parçası olan, Sivil bir Platform olarak, Ankara'da bir araya geleceğiz.

Daha geniş bir istişare zemini için, kuruluşlarımızın illerdeki tem-silcileri de bu toplantıya dahil olacaklar. Sayın başbakanımıza güven-li bir ülkede yaşamının en doğal hakkımız ve beklentimiz olduğunu ilettik. Bu beklentiyi, hukukun içinde kalarak, hayata geçirmenin, dev-letin asli yükümlülüğü olduğuna vurgu yaptık. Bu çerçevede, huzur ve güveni sağlama yolunda atılan ve atılacak bütün adımları destek-lediğimizi bildirdik. Sayın Başbakanımızı bu istişare toplantımıza da-vet ettik. Sayın Başbakanımız toplantıya katılmayı kabul etti. Teşekkür ediyorum."

BELGE 95

TERÖRE KARŞI TEK SES

31 Temmuz 2015

STK'lardan Ortak Açıklama

50

The first part of the paper is devoted to a general discussion of the problem of the existence of solutions of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β . It is shown that the system (1) has solutions for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied. In this case the solutions are unique and can be found by the method of successive approximations.

In the second part of the paper the problem of the stability of the solutions of the system (1) is considered. It is shown that the solutions of the system (1) are stable with respect to the initial conditions if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied. In this case the solutions are stable with respect to the initial conditions and the method of successive approximations can be used to find them.

In the third part of the paper the problem of the stability of the solutions of the system (1) is considered. It is shown that the solutions of the system (1) are stable with respect to the initial conditions if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied. In this case the solutions are stable with respect to the initial conditions and the method of successive approximations can be used to find them.

In the fourth part of the paper the problem of the stability of the solutions of the system (1) is considered. It is shown that the solutions of the system (1) are stable with respect to the initial conditions if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied. In this case the solutions are stable with respect to the initial conditions and the method of successive approximations can be used to find them.

“Bugün Türkiye’nin dört bir tarafından Ankara’ya geldik.

Bizler ülkemizin çalışan ve üreten esnafı, çiftçileri, işçileri, memur ve girişimcileriyiz.

Ortak paydamız; demokrasi, hukukun üstünlüğü ve insan hayatına saygıdır.

Bugün ortak bir kaygımız var. Ülkemiz, yurt içi ve yurtdışı kaynaklı bir terör dalgası ile karşı karşıya.

Maalesef menfur terör eylemlerinde çok sayıda vatandaşımızı kaybettik, asker ve polisimizi şehit verdik.

Bu ülkenin tüm vatandaşları olarak, bu gelişmelerden büyük elem, üzüntü ve geleceğe yönelik kaygı duyduğumuz için bugün buradayız.

Siyaset yapmanın yolu sandıktan geçer.

Son seçimlerde, milletimiz, sandığa teveccüh göstererek, büyük bir olgunluk sergilemiştir.

Seçimlere katılımın ve yüce Meclisimizde oluşan temsilin yüksekliği, bu olgunluğun en büyük göstergesidir.

Açıktır ki, siyaset yapmanın, sorunlarımızı tartışmanın ve gereken çözümleri bulmanın yeri yüce Meclisimizdir.

Nedeni ne olursa olsun, terör siyaset yapmanın ahlaki bir yolu olarak kabul edilemez.

Bizler bugün Türkiye’nin dört bir tarafından terörü lanetlemek için buradayız

Vatandaşlar olarak, can güvenliğimizin sağlanması ve ülkemizde huzurun tesisi öncelikli talebimizdir.

Güvenli bir ülkede yaşamak en doğal hakkımız ve beklentimizdir.

Can güvenliği yoksa, düşünce ve ifade özgürlüğü, din ve vicdan özgürlüğü yoktur.

Can güvenliği yoksa, girişim özgürlüğü de yoktur.

Can güvenliği yoksa, esnaf da, işçi de, köylü de, girişimci de, memur da yoktur.

Can güvenliği yoksa, çalışma özgürlüğü de yoktur.

Bugün, özgürlüklerimizin düşmanı olan terörü lanetleyerek, özgürlüklerimize sahip çıktığımızı göstermek için ve devletimizin yanın da olduğumuzu göstermek için buradayız.

Burada dikkate edilmesi gereken husus şudur: Her türlü terör özgürlüklerimizi kısıtlıyor.

Dikkatlerimizi dağıtıyor ve kaynaklarımızı tüketiyor.

Terör ve teröristler herkesin kendi işine huzur içinde odaklanmasını engelliyor, geleceğimizi karartıyor.

Terörün ve teröristin çocuklarımızın geleceğini karartmasına izin vermeyeceğiz.

Biz bu oyuna gelmeyeceğiz.

Ülkemizin birliğine, refahına ve geleceğine sahip çıkacağız.

Bugün bu amaçla buradayız.

Ülkemizin bütünlüğünü korumak, halkımızın esenliğini sağlamak, güven ve huzuru hukukun içinde kalarak hayata geçirmek devletin görevidir.

Açıktır ki, kamu düzenini tesis etmek devletin asli yükümlülüğüdür.

Kamu güvenliği olmazsa, üretim olmaz, hizmet olmaz.

Kamu güvenliği olmazsa, istihdam olmaz, eğitim olmaz.

Kamu güvenliği olmazsa, refah artmaz.

Kamu güvenliği olmazsa, çocuklarımız için mutlu bir gelecek tesis edemeyiz.

Biz bugün bunun için buradayız.

Tüm halkımız gibi bizler de bu artan terör dalgasından üzüntü ve kaygı duyuyoruz.

Terör saldırılarının amacının, ülkemizin huzur ve istikrarını bozmak ve toplumda bir korku havası ve kaos ortamı yaratmak olduğunu biliyoruz.

Milletimizi ayrıştırarak, ülkemizin huzurunu bozmaya, kaos ve istikrarsızlık ortamı yaratmaya çalışanların oyunlarını boşa çıkarmak için bugün bir aradayız.

Bu duygu ve düşüncelerimizi Sayın Başbakanımızla paylaşmak için Türkiye'nin her yerinden bugün Ankara'ya geldik.

Bizler, kamu güvenliğinin hukukun içinde kalarak sağlanması amacıyla gerekli bütün önlemlerin alınmasını destekliyoruz.

Bu süreçte herkesin daha soğukkanlı ve sağduyulu olması gerektiğine inanıyoruz ve bu çerçevede, üzerimize düşen sorumlulukları istişare etmek için bugün buradayız.

Bizler Türkiye-Avrupa Birliği Karma İstişare Komitesi Türkiye Kanadı olarak, yurt çapında örgütlü tüm teşkilatımızla birlikte, ülkemizin her türlü sorununda elimizi taşın altına koyduk.

İnsanımız, geleceğimiz, kalkınma hedeflerimiz ve refahımız için özgürlüklerin korunması, hukukun üstünlüğünün sağlanması ve kamu düzeninin tesisi konusunda üzerimize düşen sorumlulukları gerçekleştirmeye her zaman olduğu gibi hazırız.

Bu çerçevede harekete geçiyor, ortak hassasiyetlerimizi paylaşan herkesi ve her kesimi Teröre Karşı Sivil Girişim'e davet ediyoruz."

BELGE 96

TERÖRE KARŞI TEK SES

31 Temmuz 2015

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu'nun ev sahipliğinde TOBB, Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB), Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK), Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ), Memur Sendikaları Konfederasyonu (Memur-Sen), Türkiye Kamu-Sen, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) ile Hak-İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun (Hak-İş) katılımıyla oluşturulan "Teröre Karşı Sivil İnisiyatif" Başbakan Ahmet Davutoğlu, Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, Gümrük ve Ticaret Bakanı Nurettin Canikli ve Gıda Tarım ve Köyişleri Bakanı Mehdi Eker ile buluştu. Teröre karşı ortak açıklamanın seslendirildiği toplantıya bini aşkın konuk katılmıştır.

Toplantıda bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı konuşmasında şu ifadelerle yer vermiştir:

"Değerli katılımcılar; vatandaşlar olarak can güvenliğimizin sağlanması ve ülkemizde huzurun tesisi öncelikli talebimizdir. Güvenli bir ülkede yaşamak en doğal hakkımız ve beklentimizdir. Can güvenliği yoksa, düşünce ve ifade özgürlüğü de yoktur. Can güvenliği yoksa, girişim özgürlüğü de yoktur. Can güvenliği yoksa, din ve vicdan özgürlüğü de yoktur. Can güvenliği yoksa, esnaf da, işçi de, köylü de, girişimci de, memur da yoktur. Can güvenliği yoksa, çalışma özgürlüğü de yoktur. Özgürlüklerimizin düşmanı olan terörü lanetleyerek özgürlüklerimize sahip çıktığımızı göstermek için bugün buradayız. Vatan yoksa nefes almaya da gerek yoktur"

BELGE 97

TERÖRE HAYIR, KARDEŞLİĞE EVET MİTİNG ORTAK AÇIKLAMASI

14 Eylül 2015

TÜRK-İŞ'in de yer aldığı sivil toplum kuruluşu ve meslek örgütleri tarafından 17 Eylül 2015 tarihinde Ankara'da "Teröre Hayır, Kardeşliğe Evet" yürüyüşü yapılması kararı alınmıştır.

14 Eylül 2015 tarihinde TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay, sivil toplum kuruluşu ve meslek örgütleri başkanları ile birlikte, 17 Eylül 2015 günü saat 16.30'da Ankara Sıhhiye Meydanında "Teröre Hayır, Kardeşliğe Evet" sloganı ile yapılacak olan toplantı ve yürüyüşü hakkında basın toplantısı gerçekleştirilmiştir. Ortak açıklamayı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Başkanı Rıfat Hırcıoğlu sunmuştur.

Ortak açıklamanın tam metni şöyle:

"Bizler;

- Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu (HAK-İŞ),
- Memur Sendikaları Konfederasyonu (MEMUR-SEN),
- Müstakil Sanayici ve İş Adamları Derneği (MÜSİAD),
- Türkiye Kamu Çalışanları Sendikaları Konfederasyonu (TÜRKİYE KAMU-SEN),
- Türkiye Barolar Birliği (TBB),
- Türkiye Emekli Asteubaylar Derneği (TEMAD),
- Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK),
- Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK),
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB),
- Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ),
- Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED)
- Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB),
- Türk Sanayici ve İş Adamları Derneği (TÜSİAD),

•Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) olarak sizleri saygıyla selamlıyoruz.

Biliyorsunuz, ülkemiz yurt içi ve yurtdışı kaynaklı terör ile karşı karşıya.

Terör eylemlerinde çok sayıda vatandaşımızı kaybettik, askerimizi, polisimizi ve korucumuzu şehit verdik.

Yaşanan bu menfur olaylar hepimizin yüreğini yakıyor, geleceğe yönelik kaygı duymamıza neden oluyor.

Ülkemizin, birliğimizin ve huzurumuzun hedef alındığı kirli bir oyun oynanıyor. Binlerce yıllık kardeşliğimiz bozulmak isteniyor.

Bu tuzağa düşmemek, birliğimizi ve kardeşliğimizi korumak yine bizim elimizde.

Hep birlikte sağduyumuzu korumalı, vicdanımızın sesini dinlemeli, fitne ateşini birlikte söndürmeliyiz.

Bizi birbirimize düşman etmeye çalışan teröre karşı hep birlikte durmalıyız.

Ülkemizin tamamında birlikte yaşama iradesi göstermeliyiz.

Gün birlik olma günüdür.

Kökenimiz, kimliğimiz, inancımız ne olursa olsun, 78 milyon hepimiz Türkiye'yiz.

Türkiye'nin her bölgesinde örgütlü, toplumun bütün kesimlerini temsil eden kuruluşlar olarak bir aradayız.

Bizler ülkemizin çalışan ve üreten, esnafı, çiftçisi, işçisi, memuru, emeklisi ve girişimcileriyiz. Biriz, beraberiz!

Ortak paydamız, demokrasi, hukukun üstünlüğü ve insan hayatına saygıdır.

Demokrasi; hak ve özgürlük demektir, ama aynı zamanda da sorumluluk demektir.

Sorumluluk almadan, hak ve özgürlük olmaz. İşte bu sorumluluk duygusuyla harekete geçiyoruz.

İrademizi ortaya koyuyor ve ortak hassasiyetlerimizi paylaşan tüm vatandaşlarımızla buluşmak istiyoruz.

Bu kapsamda, 17 Eylül Perşembe günü Türkiye'nin dört bir tarafından gelip Ankara'da toplanma kararı aldık.

Her görüş ve düşünceden, toplumun tüm kesimlerini temsil eden kuruluşlar olarak; 17 Eylül Perşembe günü saat 16.30'da bütün Türkiye'yi Ankara Sıhhiye Meydanında buluşmaya davet ediyoruz.

O gün; Sıhhiye'de buluşacağız. Buluşmamızı Birinci Mecliste nihayetlendireceğiz.

Bu masadaki kuruluşlar bu buluşmanın düzenleme kuruludur.

Ama bu, bizlerin değil Türkiye'deki her kesimin buluşmasıdır.

Terörü lanetleyen ve kardeşliğimize sahip çıkan bütün sivil topluma ve vatandaşlarımıza buradan çağrı yapıyoruz.

Teröre HAYIR, Kardeşliğe EVET diyoruz.

Tüm halkımızı bu büyük buluşmaya davet ediyoruz.

Değerli Basın Mensupları,

Vatandaşlarımızın can güvenliği ve ülkemizde huzurun tesisi en büyük önceliğimizdir.

Bizim en büyük gücümüz, kardeşliğimizdir.

Gelin, birlikte yaşama ve kardeşlik irademizi herkese gösterelim.

Gelin, kışkırtıcı söylemleri bırakalım, toplumu germekten kaçınalım.

Bu süreçte daha soğukkanlı, daha sağduyulu olalım.

Çünkü başka Türkiye yok.

İşte 17 Eylül Perşembe günü gerçekleştireceğimiz büyük buluşmada bu mesajı vereceğiz.

Buluşmamızda hiçbir siyasi görüşün veya sivil toplum kuruluşunun simgesi olmayacak.

Sadece; birliğimizin, bütünlüğümüzün ve bağımsızlığımızın simgesi olan ay yıldızlı bayrağımızı taşıyacağız.

Terörü lanetleyecek; kardeşliğimize, özgürlüklerimize, geleceğimize sahip çıkacağız.

O gün farklılıklarımıza değil ortaklıklarımıza, umut dolu geleceğimize odaklanacağız.

O gün kimseyi ötekileştirmeden, uzaklaştırmadan tek vücut olacağız, tek bir şeyi haykıracağız.

Hep bir ağızdan “teröre HAYIR, kardeşliğe EVET” diyeceğiz.

Bu büyük buluşmaya tüm halkımızı ve tüm sivil toplumu davet ediyoruz.

Bize katılamayan milyonları da o gün Türkiye’nin her karışını al bayrağımızla donatmaya çağırıyoruz.

Kardeşlik bağlarımızı zayıflatmak isteyenler bilmelidir ki, bu toprakların mayası çok güçlüdür.

Millet olarak kirli oyunu mutlaka bozacağız. Perşembe günü bu büyük dayanışmadan buluşmak dileğiyle sizleri saygıyla selamlıyoruz.”

BELGE 98

SAVAŞA HAYIR, KARDEŞLİĞE EVET MİTİNGİ

17 Eylül 2015

Sivil Toplum Kuruluşları Adına
TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu'nun Konuşması

88

The first part of the paper is devoted to a general discussion of the problem of the existence of solutions of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β . It is shown that the system has solutions for all values of the parameters α and β if the function $f(x)$ is continuous and has a bounded derivative. In the case when the function $f(x)$ is not continuous or has an unbounded derivative, the system may have no solutions or may have solutions only for certain values of the parameters α and β .

The second part of the paper is devoted to a detailed study of the properties of the solutions of the system (1) for arbitrary values of the parameters α and β . It is shown that the solutions of the system (1) are unique and depend continuously on the parameters α and β . It is also shown that the solutions of the system (1) are bounded and have a bounded derivative.

The third part of the paper is devoted to a study of the asymptotic properties of the solutions of the system (1) for large values of the parameters α and β . It is shown that the solutions of the system (1) approach zero as the parameters α and β approach infinity.

17 Eylül 2015 tarihinde "Savaşa Hayır, Kardeşliğe Evet" Mitingi Ankara'da büyük bir katılımıyla yapılmıştır.

Yürüyüşün sonunda Birinci Meclis'in balkonundan ortak açıklama TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu tarafından yapılmıştır.

"Öncelikle bugün bu anlamlı organizasyonu gerçekleştiren meslek kuruluşlarımıza, sendikalarımıza, sivil toplum örgütlerimize ve bizi yalnız bırakmayan Türkiye'nin dört bir tarafından Ankara'ya gelen tüm vatandaşlarımıza teşekkür ediyoruz.

Bugün buraya gelen insanlar ülkemizin, milletimizin, devletimizin birliğine ve bütünlüğüne sahip çıktılar.

Hep birlikte teröre karşı milli bir duruş sergilediler, milletimizin kardeşliğini gösterdiler.

Bugün burada olan bizler, farklı dünya görüşlerine, farklı düşüncelere sahibiz.

Ama ortak noktalarımız var.

Hepimiz bu memleketin evlatlarıyız, hepimiz bu ülkenin sevdalı-sıyız.

Vatanımız, birliğimiz, dirliğimiz, huzurumuz, bugünümüz, yarınımız hedefteyken sessiz kalamayız.

Bizi bize, komşuyu komşuya, kardeşi kardeşe düşman etmeye çalışanlara karşı sessiz kalamayız.

Bir tarafta terör belasını hep birlikte yaşarken, toplumda her geçen gün kutuplaşma artarken, akıl ve vicdan tutulması karşısında sessiz kalamayız.

İşte bu yüzden her görüş ve düşünceden, toplumun tüm kesimlerinden mahşeri bir kalabalık bugün burada.

Birliğimizin ve bağımsızlığımızın simgesi olan ay yıldızlı bayrağımızı alıp buraya geldik.

Milletimizin kardeşliğini korumak için buraya geldik.

Ülkemiz üzerinde oynanan kirli oyunu boşa çıkarmak için buraya geldik.

Bizi ayırmaya çalışan fitne ateşini söndürmek için buraya geldik.

Huzura kastedenlere karşı tek yürek olduğumuzu göstermek için buraya geldik.

Toplumsal barışa güç vermek ve kırılan umutları yeniden yeşertmek için buraya geldik.

Farklılıklarımıza değil, ortaklıklarımıza, umut dolu geleceğimize odaklandık.

Terörü lanetledik, kardeşliğimize sahip çıktık. TERÖRE HAYIR, KARDEŞLİĞE EVET dedik.

Ve şimdi Türkiye Cumhuriyeti devletinin temellerinin atıldığı Meclis'teyiz.

Yürüyüşümüzün burada sonuçlanması son derece önemli bir mesajı içermektedir.

Bu milletin birlikte yaşama iradesinin ilk timsali olan kurucu Meclis'teyiz.

Aziz milletimiz,

Gün, demokrasimize, birliğimize ve birbirimize sahip çıkma günüdür.

Hep birlikte bugün sağduyumuzu ortaya koyduk.

Hep birlikte bugün vicdanımızın sesine kulak verdik.

Bu ülkenin vatandaşı olmanın bilinciyle bir araya geldik. Bundan sonra da bu kararlı birlikteliğimizi sürdüreceğiz.

Kalbini öfkeyle dolduranların değil, yüreği kardeşlik ve barışla çarpan insanların sesi olacağız.

Teröre tepki göstermek adına vatandaşlarımızı rencide edecek, kardeşliğimize zarar verecek her tür eylem ve söylemlerden kaçınmalıyız.

Bu millet terörün karşısında.

Bu millet kardeşliğine sahip çıkıyor.

Birlik, beraberlik içinde geleceğe kararlılıkla yürümek istiyor.

Hepimiz bu memleketin evlatlarıyız, birbirimizin kardeşiyiz.

Bu vatan, bu ülke, bu bayrak hepimizin.

Hep birlikte Türkiye'yiz.

Ve bir kere daha diyoruz ki Teröre Hayır Kardeşliğe Evet"

BELGE 99

TÜRKİYE-AVRUPA BİRLİĞİ KARMA İSTİŞARE KOMİTESİ 30. TOPLANTISI

Berlin, 26 Haziran 2012

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'nun Konuşması

Sayın Eş-Başkan,

Hanımfendiler ve beyefendiler,

Türkiye-AB Karma İstişare Komitesi toplantısına hoş geldiniz. Eş-Başkan Metzler'e daveti ve ev sahipliği için teşekkür ediyorum. Sizleri şahsım ve Türkiye-AB Karma İstişare Komitesi Türkiye tarafı adına, saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'nin ekonomik ve siyasi dönüşüm çabaları açısından, Avrupa Birliği ve 35 fasıldan oluşan geniş kapsamlı müktesebatı büyük önem arz etmektedir. Türkiye'nin AB'ye tam üyeliği bizim için sürdürülebilir kalkınma, örgütlü toplum, yüksek demokratik standartlar, hukukun üstünlüğü, yargının bağımsızlığı, bireysel hak ve özgürlükler, toplumsal cinsiyet eşitliği ve refah anlamına gelmektedir. Bu nedenle, AB üyeliğinin gerektirdiği iktisadi, sosyal ve siyasal reformlara mutlaka devam edilmesi gerektiğine ve üyelik sürecinin, ilgili tüm aktörlerin aktif katılımları ile sürekli canlı tutulması gerektiğine inanıyoruz.

Bu süreçten ve Türkiye'nin üyeliğinden sadece Türk vatandaşları değil, aynı zamanda Avrupa Birliği üyesi ülke vatandaşları da kazançlı çıkacaktır. Türkiye'nin AB üyeliğinin getirileri 1964 yılında, dönemin ileri görüşlü siyasi liderleri tarafından düşünülmüş ve bu süreç başlatılmıştır.

Ancak, bugünlere geldiğimizde, dönemin siyasi önderleri için aynı şeyi söylemem mümkün değildir. Sadece ülkeler veya bölgeler için değil, tüm dünya için son derece anlamlı olan bu proje, AB tarafında birkaç siyasi lider tarafından tehlikeye atılmaktadır.

Değerli Arkadaşlarım,

Açıkça söylemek gerekirse, Avrupa'da liderler şapkasını önüne almalı, bakış açılarını artık değiştirmelidir. Bürokratlar gibi değil, halkın temsilcileri gibi hareket etmeye başlamalıdır. Gerek Türkiye ile ilişkilerde gerekse ekonomi yönetimi konusunda daha ileriye bakmalı, Fransa, Yunanistan ve İtalya'da gerçekleşen son seçim sonuçlarını iyi okumalıdır. Yaşlanan nüfusu ile üretimden uzaklaşan Avrupa, ekono-

mik sorunlar yaşamakta, küresel krize karşı izlediği yanlış politikalar nedeniyle vatandaşlarından büyük tepkiler almaktadır. Bu noktada üzülererek belirtmek isterim ki, Sosyal Avrupa veya Çalışanların Avrupa'sı olarak adlandırdığımız coğrafya bugün sendikal haklar da dahil olmak üzere tüm sosyal hakların geriye götürüldüğü bir coğrafya haline gelmiştir. Avrupa halkı, uzun mücadelelerle elde edilen demokratik kazanımları erozyona uğratan kemer sıkma ve sıkı bütçe politikaları yerine, istihdam yaratan, çalışanların alım güçlerini artıran politikalar talep etmekte ve seçimlerde tercihlerini buna göre yapmaktadır.

Sonuç olarak, Avrupa'daki siyasi liderlere, Türkiye'nin AB üyeliği ve Avrupa'nın geleceği konusunda bir kez daha gerçekleri görmeleri ve politikalarını gözden geçirme çağrısında bulunuyorum.

Değerli Arkadaşlarım,

Bildiğiniz gibi siyasiler hangi kararları alırsa alsın, Türkiye-AB Karma İstişare Komitesi Türkiye Kanadında yer alan örgütler, Türkiye'nin Avrupa Birliği katılım sürecine her zaman destek olmuştur. Bu çerçevede, 2001 yılında gerçekleştirilen kapsamlı Anayasa değişikliği ile başlayan iktisadi, sosyal ve siyasi reform sürecine, sivil toplum kuruluşları, meslek kuruluşları ve sendikalar birlikte çalışarak destek vermiştir.

Son olarak, yeni Anayasa yapım sürecinde, meslek kuruluşları, sendika konfederasyonları ve sivil toplum kuruluşları bir araya gelmiş, yeni Anayasa yapım sürecine halkın katılımını sağlamıştır. Çalışmalarımız sonucunda, 12 ilde, 13 toplantı yapılmış, 50 soruda 6.500 kişinin görüşleri derlenmiş ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Anayasa Uzlaşma Komisyonu'na teslim edilmiştir. Türkiye'nin yeni Anayasa yapım sürecine bundan sonra da katkı sağlamaya ve süreci takip etmeye devam edeceğiz.

Sayın Eş-Başkan,

Değerli Üyeler,

Türkiye'nin Avrupa Birliği ile ilişkilerinde, kamuoyu desteğini doğrudan ve olumlu bir şekilde etkileyebilecek çok önemli üç konunun altını çizmek istiyorum.

Öncelikle, Avrupa Birliği Bakanımız Sayın Egemen Bağış ve Avrupa Komisyonu Üyesi Sayın Stefan Füle tarafından 17 Mayıs 2012 tarihinde kamuoyuna açıklanan “pozitif gündem” girişiminin ilişkileri canlandıracağına ve tam üyelik sürecini tekrar yoluna koyacağına inanıyoruz. Ek olarak, bu süreçte, 8 fasıl ile ilgili başlamasına karar verilen çalışmaların, başından itibaren her aşmasında yer almak istediğimizi de ifade etmek istiyorum.

AB katılım süreci, zor ve maliyetli reformlar yapılmasını gerektirmektedir. Bugüne kadar sürecin Türkiye’de yürütülme şekli açıkça gösteriyor ki; reformların tartışıldığı ve şekillendiği ortamlarda, yükü taşıyacak taraflar olmayınca, reformlar aksamakta veya gerçekleşmemektedir.

Biz, Türkiye’nin iktisadi ve siyasi dönüşümü anlamına gelen AB sürecini, kamu, özel sektör ve sivil toplum olmak üzere hep birlikte yürütelim diyoruz. Sorumluluğu sadece bürokratlara ve siyasetçilere yüklemeyelim, bu süreci olabildiğince kolaylaştıralım diyoruz. Ancak, bunu yapmak için siyasetlerin irade ve kararına ihtiyacımız olduğunu ifade etmek isterim.

Katılım süreci yanında, pek çok kişi ve kurumun, Avrupa Birliği ve üye ülkelerle ilişkilerini olumsuz etkileyen, mevcut gümrük birliğinin işleyişini ciddi biçimde zorlaştıran vize, serbest ticaret anlaşmaları ve taşıma kotaları sorunlarına artık çözüm bulunmalıdır. Pozitif gündem diyorsak, negatif konuların artık gündemimizi meşgul etmesine izin vermemeli, bu sorunları bir an önce ortadan kaldırmalıyız. Biz sosyal ve ekonomik taraflar olarak, her türlü katkıyı sağlamaya hazırız.

Değerli Üyeler,

Avrupa Birliği katılım sürecini bir ekonomik ve sosyal dönüşüm süreci olarak görmeliyiz. Sürdürülebilir kalkınma, demokratikleşme, çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi, farklılıklarımıza saygı ve bütünleşme çabası olarak görmeli, bu anlayışla faaliyetlerimizi gayretle sürdürmeliyiz. Bunu, gelecek nesiller için yapmak zorundayız.

Türkiye-AB ilişkileri köklü bir geçmişe ve sağlam temellere dayanmaktadır. Bu temeller üzerine aynı şekilde sağlam binalar inşa etmek ise hepimizin ortak görevidir. Türkiye-AB Karma İstişare Komitesi olarak, gündemimizde yer alan konuları bu bakış açısıyla değerlendirmeliyiz. Adeta daimi bir komite haline gelen Komitemizin, bundan sonraki gündemini de aynı şekilde; Türkiye'yi, AB üyeliğine hazırlama anlayışıyla belirlemeliyiz.

Bu düşüncelerle sözlerime son verirken, Türkiye-AB Karma İstişare Komitesi toplantımızın başarılı olmasını diliyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BELGE 100

AB TÜRKİYE KARMA İSTİŞARE KOMİTESİ 31. KİK TOPLANTISI AÇIŞ KONUŞMASI

Ankara, 20 Aralık 2012

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'nun Konuşması

Değerli Katılımcılar,

Konuşmama komitemiz hakkında bir hatırlatma yaprak başlamak istiyorum. 1995 yılında kurulmuş olan Türkiye –AB Karma İstişare Komitesi ülkemizin tam üyeliğe geçiş sürecine katkı sağlamak amacıyla kurulmuş bir yapıdır.

Aslında bugüne kadar tam üyelik süreci tamamlanmış ve bu yapının görevinin sona ermiş olması gerekirken, bugün 31'nci toplantıyı gerçekleştiriyoruz. Dostlarımızla bir araya gelmekten, onları ağırlamaktan elbette mutluluk duymaktayız. Ancak, 31'nci toplantıyı yapmak zorunda olmak, doğrusu Türkiye-AB katılım süreci açısından bizi üzmektedir.

Türkiye-AB katılım sürecinin olumlu yönde gelişimi açısından umudumuzu kaybetmek istemiyoruz. Bu noktada sürece en kısa zamanda hız ve etkinlik kazandırılması, ilişkilerin canlandırılması gerektiğini düşünmekteyiz.

Aradan geçen süre içinde Komite olarak, değinmediğimiz konu neredeyse kalmamış, iktisadi, siyasi ve sosyal pek çok konu değerlendirilmiştir. Büyük sabır ve özenle çalışan Komitemiz, değerlendirmelerini, raporlar halinde karar mercilerine sunmuştur. Ama ne yazık ki, bir "vize" konusunda bile henüz çözüm sağlayamamış, Türk vatandaşlarının vize almadan AB üyesi ülkelere gitmesi olanaklı hale getirememiştir. Bu çileye son verilmesi yönünde, Karma İstişare Komitesinin bizimle aynı düşünce olduğunu biliyor, bugüne kadar verdikleri destek nedeniyle Komitenin Avrupa Kanadına teşekkür ediyoruz. Ancak, sesimizin Brüksel'de, Berlin'de, Lahey'de, Paris'te duyulmadığını, Lüksemburg'da Avrupa Adalet Divanı'nın vatandaşlarımız hakkında almış olduğu kararların önemsenmediğini altını çizerek ifade etmek isterim.

Değerli Katılımcılar,

Sayın Bakanımız ve Sayın Füle, "pozitif gündem" adı altında ilişkilerin yeniden canlandırılması için bir girişim başlattılar. Bizler de bu girişime destek vererek, AB katılım sürecini hızlandıracak her adımı

olumlu karşılayacağımızı gösterdik. Türkiye'nin katılım sürecine katkı sağlayacak siyasi reformları destekledik ve bu desteğimizi sürdürmekteyiz. Bu reformların, Türkiye'yi AB üyeliğine yaklaştırdığı kadar, vatandaşlarımızın yaşam standardının yükseltilmesi açısından da gerekli olduğuna inanıyoruz.

"Pozitif gündem"le kamuoyuna verilen umudun boşa çıkarılması gerektiğini düşünmekteyiz. Bazı AB üyesi ülkeler, çeşitli nedenlerle Türkiye-AB katılım müzakerelerine engel olmaktan vazgeçmemelidir. Buna AB içinde izin verilmesini anlamakta güçlük çekiyor, iyi niyetten uzak bir yaklaşım olarak değerlendiriyoruz.

Türkiye ve Avrupa vatandaşlarının çıkar ve geleceğini ortak görüyoruz. Yaşanan ekonomik sorunlar iyileşmek bir yana dursun derinleşerek devam ediyor ve Avrupa'da sosyal haklar törpüleniyor. AB'nin yaşlanma, büyüme ve istihdam sorunu çözümsüz bir noktaya doğru ilerliyor. Bu gidişle, AB'nin emeklilik sistemi bugün değilse yarın çok ciddi sorunlarla karşı karşıya kalacaktır. Bu durum sadece Avrupa'yı değil, Türkiye'deki ve tüm dünyada sosyal hakları olumsuz etkileyecektir. Bu nedenle AB'nin sorunlu bir ekonomiye sahip olması ve vatandaşlarının sosyal haklardan yoksun bırakılması, bizim de istemediğimiz bir durumdur.

AB'nin genişlemesinin AB ekonomisine neler getirdiğini de hepimiz bilmekteyiz. Türkiye'nin üye olmasıyla birlikte, AB ekonomisinin ulaşacağı dinamizmi ihmal edemeyiz. Katılım sürecinin teknik boyutları, siyasallaştırılmadan ele alınmalı; Türkiye hazır ise, gerekli koşulları yerine getiriyorsa, ilgili fasılda müzakereler açılabilmelidir. Bunu zorlaştırmanın ve süreci tıkamanın hiçbir tarafa yararı yoktur.

Değerli Katılımcılar,

Bugün gerçekleştireceğimiz Türkiye-AB KİK toplantısı çerçevesinde, Pozitif Gündeme, AB ve Türkiye'deki sivil toplum örgütlerinin nasıl katkı sağlayabileceğini, Türkiye-AB Ticaretindeki son eğilimleri ve Türkiye'deki yeni anayasa çalışmalarına ilişkin konuları ele alacağız.

Yarın ise, AB ve Türkiye’de Kadın Hakları konusunun ele alınacağı bir toplantımız olacak.

Sözlerimi burada bitirirken, toplantımızın başarılı geçmesini diliyorum. Katılımlarıyla bizi yalnız bırakmayan ve bizi onurlandıran Sayın Bakanımıza, Avrupa Ekonomik ve Sosyal Komite Başkanına, Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonuna ve katılımcılara teşekkür ediyorum.

BELGE 101

TÜRKİYE-AVRUPA BİRLİĞİ KARMA İSTİŞARE KOMİTESİ TEMAS GRUBU TOPLANTISI

Ankara, 17 Şubat 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması

15 Şubat 2014 tarihinde TÜRK-İŞ'in taşeronlaştırma, kuralsız, örgütsüz ve güvencesiz çalıştırmaya karşı "Kölelik Düzenine Son" sloganıyla bir miting düzenlemiştir.

Mitingde, çalışanların sorunlarını kapsamlı olarak kamuoyu ile paylaşılmıştır. Ülkeyi yönetenlerin sorunlara çözüm bulması için uyarı görevimizi eksiksiz yapmaya çalışıyoruz.

Türkiye'de sendikalarda örgütlü olan işçilerin büyük çoğunluğunun TÜRK-İŞ üyesi sendikalarda yer almaktadır. Türkiye'deki sendikal örgütlenmeye yönelik sorunlarımızın ele alınması, işçinin hiçbir baskı altında kalmadan sendikasına özgürce üye olması sağlanmalıdır.

Kıdem tazminatı işçi kesiminin en duyarlı olduğu bir haktır. Bu hakkı hiçbir şekilde geriye götürecek girişimlere evet diyemeyiz.

Taşeron çalıştırma genel bir kural olması, sıkıntıların artmasına neden olmuştur. Bu uygulama ile örgütlenme zorlaştırılmış, işçilerin anayasal hakları olan örgütlenme ve toplu iş sözleşmesine erişmesi baskı altına alınmıştır.

İşçi-işveren ilişkilerinin sağlıklı işlemesi, çalışanların örgütlenmesi ve iş yeri barışının sağlanması ve korunması konusunda TÜRK-İŞ katkı vermeye hazırdır.

İş sağlığı ve güvenliği alanında da eksikliklerimizin giderilmesi, işçi, işveren ve devlet üçlüsünün ortak çalışması ve iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi konusunda duyarlı olmalıyız.

Bu tür toplantılarda AB kriterlerine göre değerlendirmeler yapılmasından ve eksikliklerimizi görmek bakımından önemli bir bilgilenmeler yapılmaktadır.

Burada yapılacak teknik çalışmalardan yararlanacağız.

BELGE 102

8 MART DÜNYA KADINLAR GÜNÜ

Ankara, 7 Mart 2012

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması

"Çağdaşlık mertebesinde, yaşadığımız dünyayı tanımlayan en önemli özelliklerden biri insanların eşit ve özgür doğdukları düşüncesidir. Ancak, bu düşüncenin gerçek yaşamda karşılığını bulamaması ezilen ve hor görülen kesimlerin dayanışmasını beraberinde getirmektedir.

8 Mart, ezilen ve hor görülen kadınların 1857 yılında ağır çalışma koşullarına karşı başlattıkları mücadelenin yıldönümüdür. Kadına her şeyden önce insan olmaktan kaynaklanan değerin verilmemesi, 1857 yılında bir kadın dayanışmasını beraberinde getirmiş, bıçağın kemiğe dayandığı O günde 129 kadın işçinin hayatını kaybetmesiyle başlayan bu mücadele asırları aşarak bu günlere ulaşmıştır. Geçen yüzyıllar içinde kadınların hak ettiği yerde olabilmesi için önemli adımlar atılmış, ama ülkemiz dahil kimi ülkelerde halen istenilen noktaya geline memiştir.

Bugün ülkemizde, kadınlarımızın ve çalışan kadınlarımızın sorunları vardır. Bu sorunlar hayatın her alanında kendisini gösterebilmektedir.

İş yaşamında "ucuz emek", "yedek iş gücü" kavramları en çok kadın işçilerde kendisini bulmakta, kayıt dışı istihdamın en önemli kaynağını kadınlar oluşturmaktadır.

Eve iş verme, yarı zamanlı çalışma gibi esnek çalışma biçimlerinin en olumsuz hallerini kadın işçilerimiz yaşamakta, emek yoğun, düşük ücretle, sosyal güvenceden ve örgütlenmeden yoksun istihdam biçimlerine en çok kadın işçilerimiz muhatap kılınmaktadır.

Aynı zamanda birer "anne" de olan kadın işçilerimiz, güvenceli çalıştıkları koşullarda bile çocuk bakımı problemi ile karşı karşıya bırakılmakta, kadınlarımız, yaşlı ya da engelli bakımı nedeniyle üretim sürecinin dışında kalabilmektedir.

Kaynağını anayasamızdan alan eşitlik ilkesinin kadına muhatap tüm kesimler tarafından birebir gözetilmesi önem kazanmaktadır. Sosyal devlet kavramının kadının her platformdaki yaşam kalitesini iyileştirebilir düzeyde genişletilmesinin ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin

sağlanmasına yönelik yapılacak tüm yasal düzenlemelerde kadınların bir "birey" olarak yer almasının önemi de açıktır.

Diğer yandan kadınlarımız kaynağını en ilkel düşünce biçiminden alan töre cinayetlerine maruz kalabilmekte; aile içi şiddet can kayıplarına neden olabilmekte, erken yaşta evlilik zorlamaları ve okula göndermeme yaklaşımları kız çocuklarımızın geleceğini karartabilmektedir.

Tüm bu olumsuz yansımaların bertaraf edilebilmesinde yasal yaptırımların önemi çok büyüktür ve hiç şüphesiz ki hayatın her alanındaki kadın mağduriyeti, karşısında yasaları bulmalıdır.

Ancak görülmektedir ki, kadına dair kimi sorunların nedenini, yasal yetersizliklerin yanı sıra "kadına bakış açısındaki çarpıklık" oluşturmaktadır. En mükemmel yasalar da çıkarılsa, kadını ikinci sınıf vatandaş olarak gören zihniyet tarihe gömülmediği sürece, kadına ilişkin sorunların yaşanmaya devam edeceği açıktır. Bu handikapı geniş ölçüde ve kalıcı bir biçimde aşabilmemizin tek yolu eğitimidir. Yaşananlar, çocuklarımızın ilk öğrenimden başlayarak eşitlikler konusunda eğitilmesinin zorunluluğunu; ayrıca yetişkin eğitimleri konusunda da sosyal sorumluluk projelerine yer verilmesinin gerekliliğini ortaya çıkarmıştır.

Toplumsal ve siyasal yaşamımız, bugün kadınların yaratıcı gücü ve yeteneğinin eksik yansımalarının sıkıntısını yaşamaktadır. Sendikalar da dahil, kamusal ve özel bir çok alanda ve TBMM'de kadınlar gerektiği kadar temsil edilememekte, bu durum, Türkiye'yi kadın sağduyusu ve duyarlılığından mahrum bırakmaktadır.

Oysa kadınlar yaratıcı, yetenekli, sağduyulu oldukları kadar, şefkatlidir, sevgi doludur. Yönetim mekanizmalarında, siyasette ve toplumun her biriminde kadınların da bulunduğu bir Türkiye için elbette ki sosyal barış uzak olmayacaktır. Çünkü, bu evrende konuşmadan alınıp verilebilen ve dalga dalga yayılıp huzura dönüşebilen tek enerji, sevgi enerjisidir.

Türkiye bu enerjiye muhtaçtır.

Bu anlayış ve umutla TÜRK-İŞ olarak başta kadın çalışanlarımız olmak üzere dünyadaki ve Türkiye'deki tüm kadınların Dünya Kadınlar Günü'nü kutluyor, onlara şükranlarımızı, sevgilerimizi, saygılarımızı sunuyoruz."

TÜRK-İŞ BASIN BÜROSU

BELGE 103

8 MART DÜNYA KADINLAR GÜNÜ / İŞ SAĞLIĞI- GÜVENLİĞİ SEMİNERİ

Adana, 8 Mart 2012

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Ramazan Açar'ın Konuşması

Konfederasyonumuza Bağlı Sendikalarımızın Değerli Yöneticileri,

Değerli Kadın İşçiler, Değerli İşçi Kardeşlerim,

Yazılı ve Görsel Medyanın Değerli Temsilcileri,

Değerli Akademisyenler, Değerli Konuklar,

Konuşmama başlarken hepinizi şahsım ve Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Değerli Kadın İşçiler, Değerli İşçi Kardeşlerim,

Avrupa Birliği'nde topluluk düzeyinde geliştirilen ve yüksek bir koruma düzeyi içeren standartlardan biri de iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgilidir. Uluslararası Çalışma Örgütü, Dünya Sağlık Örgütü ve Avrupa Birliği belgelerinde çalışana değer verilmesi, çalışma hayatının çalışma çevresiyle birlikte insancıl hale getirilmesi, yaşam kalitesinin yükseltilmesi temel amaçlar arasındadır.

Bununla birlikte iş sağlığı ve güvenliği bir bilim dalı olarak, üretim süreçlerini, üretim yöntemlerini, verimliliği, ergonomiyi ilgilendiren boyutlarıyla çalışma hayatının en temel konularından biridir. Çevre, iş sağlığı ve güvenliği konularına gereken önem verilmediğinde, bu alandaki sorunlar kendini iş kazaları, meslek hastalıkları, ölümler, yaralanmalar, çevre kirliliği, hastalıklar, üretim kaybı şeklinde göstermektedir.

2010 yılı SGK istatistiklerine göre, 62.903 iş kazası, 533 meslek hastalığı olgusu meydana gelmiş, bunların 1.454'ü ölümlle sonuçlanmıştır. İş kazaları sonucu 1.976, meslek hastalıkları sonucu 109 kişi olmak üzere 2.085 kişi ise sürekli iş göremez hale gelmiştir. Ülkemizde SGK tarafından tutulan istatistikler sadece sigortalı işçilerle sınırlıdır. SGK verilerinin sadece sigortalıları kapsadığı, sigortalıların sayısının da yaklaşık 10 milyon kişi olduğu, buna karşılık toplam istihdamın yaklaşık 22.5 milyon kişi olduğu düşünülürse, gerçekte iş kazaları ve buna bağlı olarak ölümlerin, meslek hastalıklarının çok daha fazla olduğu anlaşılmaktadır.

Değerli İşçi Kardeşlerim,

ILO'nun hazırladığı "Güvenlik Kültürü Raporu"na göre, meslek hastalıklarının tümü, iş kazalarının yüzde 98'i önlenebilir kazalardır. Nitekim son yirmi yılda iş kazalarında Japonya ve İsveç'te yüzde 20, Finlandiya'da ise yüzde 62 oranında bir düşüş olmuştur. Bunun nedeni daha az işçinin tehlikeli işlerde çalışması ve işyerlerinin daha güvenli hale getirilmesi olarak açıklanmaktadır.

Anılan ülkelerin tersine Türkiye'de meydana gelen iş kazalarında ve ölümlerde artış söz konusudur. Günümüzde özelleştirme, taşeronlaştırma, sendikasılaştırma ve esnek çalışma biçimleri Türkiye'de sağlıklı ve güvenli bir çalışma hayatını işçilerimize dayatmaktadır. Türkiye'de kayıt dışı ekonominin var olduğu bir yapıda, sosyal güvenlik haklarına uyulmamakta, var olan haklar geriletmeye çalışılmakta, sigortasız, kaçak işçi çalıştırma her geçen gün yaygınlaşmaktadır.

Küreselleşen dünyada her alanda maliyetlerin düşürülmesi temel hedef haline gelmiştir. Maliyetlerin ilk düşürüldüğü alan ise iş sağlığı ve güvenliği alanıdır. Günümüzde açlık ve iş kazası riski arasında tercih yapmaya zorlanan yurttaşlarımız, iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin olmadığı işyerlerinde çalışmakta; ölüm, sakat kalma ve meslek hastalıklarına yakalanma riskiyle karşı karşıya bırakılmaktadırlar.

Nitekim son yıllarda Davutpaşa'da, Tuzla tersanelerinde, Bursa'nın Mustafakemalpaşa, Balıkesir'in Dursunbey ilçelerindeki kömür ocaklarında, Zonguldak Karadon'da, Ankara OSTİM'de, Adana Kozan'da meydana gelen iş kazalarında ve patlamalarda onlarca işçimiz hayatlarını kaybetmiştir.

Ülkemizde iş sağlığı ve güvenliği tablosunun olumsuz olmasının nedeni, bu alanda ciddi önlemlerin alınmamasıdır. Diğer bir deyişle, iş sağlığı ve güvenliği politikalarıyla stratejilerinin sosyal tarafların katılımlarıyla etkin bir biçimde uygulanamamasından kaynaklanmaktadır. Ülkemizdeki kayıt dışılık ve örgütsüzlük iş kazalarını ürkütücü boyutlara taşımaktadır.

Öte yandan, iş kazalarının yüzde 58'inin işyeri büyüklüğü 50'nin altında işçi çalıştıran işyerlerinde olması dikkat çekicidir. Türkiye iş kazalarında dünyanın en önde gelen ülkelerinden biri iken, meslek hastalıklarında ise sonlarda gelmektedir. SGK verilerine göre meslek hastalığı vaka sayısı çok düşüktür. SGK 2010 yılı istatistiklerine göre 533 meslek hastalığı vakası tespit edilmiştir. Bu sayı ülkemiz için oldukça düşük bir sayıdır. Bunun nedeni meslek hastalığı olgularının saptanamamasıdır. Oysa gelişmiş ülkelerde, örneğin Almanya'da her yıl en az 40.000 meslek hastalığı olgusunun rapor edildiği bilinmektedir.

Değerli Kadın İşçiler, Değerli İşçi Kardeşlerim,

TÜRK-İŞ olarak 4857 sayılı İş Kanununun içinde yer alan değil, örneklerini gelişkin AB ülkelerinde gördüğümüz müstakil bir İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa ihtiyaç olduğunu dile getirdik ve talep ettik. Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyince de kabul edilmesine ve politika belgelerinde yer almasına karşın 2006 yılından bu yana bu Kanunu çıkaramadık. Geçen yıldan bu yana tek gündem maddesinin iş sağlığı ve güvenliği konusunun olduğu Üçlü Danışma Kurulu toplantıları yaptık. Son Üçlü Danışma Kurulu toplantısını 15 Kasım 2011 tarihinde gerçekleştirerek İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun kabul edilmesi yönünde önemli bir mesafe aldık. Buna göre, kamu-özel, işçi-memur, küçük-büyük işletme ayrımı olmaksızın her işletme ve her çalışan iş sağlığı ve güvenliğinin koruyucu şemsiyesi altına alınabilecek. Bundan sonraki beklentimiz, Yasa Tasarısında herhangi bir değişiklik yapılmadan İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun Meclis'ten geçerek kabul edilmesidir. Bu hiç kuşkusuz ki bir başlangıçtır, bundan sonra yapılması gereken iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili başta inşaat, maden ve tarım olmak üzere ILO Sözleşmelerinin ülkemiz tarafından onaylanması, Kanunun yanında gerekli tüzüğün ya da yönetmeliklerin sosyal tarafların, meslek birlikleri ve odaların temsilcilerinin katılımıyla hazırlanmasıdır.

TÜRK-İŞ olarak iş sağlığı ve güvenliği alanındaki görüşlerimizi her platformda dile getiriyor, ilgili birimlere raporlar sunuyor, iş kaza-

ları ve meslek hastalıkları konusunu eğitim seminerlerimizde işliyor, meslek birlikleri ve odalar ile ortak sempozyumlar düzenliyor, kitaplar yayımlıyoruz. Ama bunların yeterli olduğu söylenemez. Başta devlet olmak üzere, sosyal taraflar, ilgili meslek birlikleri ve odalar olarak birlikte çalışmalıyız.

İşverenler iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili alacakları tedbirleri ek bir maliyet olarak görmemeli, tam tersine tedbirleri, iş kazaları ve meslek hastalıklarını azaltan, dolayısıyla maliyeti azaltan, verimliliği ve üretim artışını sağlayan uygulamalar olarak düşünmelidir. Küreselleşen dünyada sağlıklı ve güvenli bir işyerinin ve bu işyerinde üretilmiş malların rekabet şansını artırdığı göz ardı edilmemelidir.

Sendikalar her türlü olumsuzluğa karşın, iş sağlığı ve güvenliği konusunda birimleri, eğitimleriyle, araştırmalarıyla iyi bir düzeye gelmeli, işkollarının gerektirdiği eğitimleri yaygınlaştırmalı, işçilerin hak ve özgürlüklerini koruyup geliştirmeye çalışırken, bu konuyla ilgili maddelerin TİS'lerde yer alması için mücadele etmeli, işçilerin sağlık-güvenlik haklarını geliştirmelidirler. Çalışanlar öncelikle kendi sağlıkları ve güvenlikleri için tedbirlerini almalı, İSG Kurullarında etkin olarak çalışmalıdırlar.

Tüm taraflarca göz ardı edilmemesi gereken en önemli nokta ise, iş sağlığı ve güvenliği sorunlarının çözümünün "önce insan" anlayışında odaklanan adaletçi, eşitlikçi ve katılımcı bir yaklaşımla her alanda örgütlenme kültürünün edinilmesiyle mümkün olacaktır.

Değerli İşçi Kardeşlerim,

İçinde bulunduğumuz 2012 yılında çalışanlar, kadın çalışanlar için çok daha fazla önem taşımaktadır. Çünkü küresel kriz her türlü yıkımla Türkiye'yi de içine almıştır.

Çünkü bu kriz, uygulanan neo-liberal politikaların sonucudur ve sosyal devlet politikalarından uzaklaşmanın bir bedelidir. Çünkü uygulanan sosyo-ekonomik politikalarla ücretler düşmüş, kamu harcamaları azaltılmış, emekçilerin ödedikleri vergi yükü artırılmış, özelleştirmeler hızlanmış ve kamu hizmetleri paralı hale gelmiştir. Çünkü

küresel krizle birlikte yapılan yasal düzenlemeler başta kadın işçiler olmak üzere işçilerin kazanımlarını büyük ölçüde geriye götürmektedir.

Bütün bu olumsuz tabloda kriz, kendini öncelikle işsizlik olarak göstermeye başlamıştır. Öte yandan, yapılan yasal düzenlemelerle ülkemizde var olan cinsiyetçi toplum yapısı sürmekte, kadınların toplumsal cinsiyet eşitliği için verdikleri mücadelenin önüne yeni engeller çıkarılmaktadır.

Değerli Kadın Çalışanlar, Değerli Dostlar,

Toplumumuzda kadınların "birey" olarak değil, "anne" ve "eş" olarak görülmesi, kadınların işgücü piyasasına katılımının önündeki en temel engeldir. Çocuk, yaşlı bakımı, ev işleri kadınların görevi olarak görülmektedir. Erkeklerin bu yükü paylaşmaması, sosyal destek hizmetlerinin yetersizliği, var olan hizmetlerin pahalı olması kadınların işgücüne katılımını etkilemektedir.

Kadınların eğitim düzeylerinin düşüklüğü, vasıfsızlığı ve kayıtlı sektörde istihdam olanaklarının kısıtlı oluşu, kadınların daha çok kayıt dışı sektörde istihdam edilmesine neden olmaktadır. Kayıt dışı istihdam ve güvencesiz esnek çalışma modelleri kadınların çalışma hayatında yaşadığı sorunlar arasında yer almaktadır. Kayıt dışı çalışma, sosyal güvenceden ve örgütlenmeden yoksun, düşük ücretli çalışmayı beraberinde getirmektedir. İşverenlerin ve hükümetin gündeminde yer alan esnek çalışma modelleri ise kadınları tam zamanlı ve güvenceli istihdamdan uzaklaştırmakta, geleneksel cinsiyet rollerinin devam ettirilmesini sağlamaktadır. Güvencesiz esnek çalışma modelleri, kadınların "ideal eş" ve "ideal anne" rollerinin kolaylıkla devam ettirilebilmesini sağlayacağından özellikle tercih edilmekte olup, erkek egemen yapının değişmesinin önünde de büyük bir engel olarak durmaktadır.

Kayıt dışı sektörde istihdam edilen kadınların sendikalaşması mümkün olmadığından, kadınlar, yasal ve sosyal haklara sahip olamamaktadır. Kayıt dışı sektörde, çalışma saatlerinin uzunluğu, iş sağlığı ve güvenliği kurallarının ihlal edilmesi, ücretlerin asgari ücretin altın-

da olması ve ücretlerin zamanında alınmaması gibi genel sorunlar ne yazık ki yıllardır çözülememiştir. Kayıt dışı sektörün ortadan kaldırılmasına yönelik yeni düzenlemelerin yapılmasının ve somut çözümler üretilmesinin önündeki en büyük engelin, bu sektörde kadın istihdamının yoğun olduğu düşüncesini de akıllara getirmektedir.

Kadın bir birey olarak değil, daha çok ailenin bir parçası olarak anlamlı görülmektedir. Dolayısıyla tüm düzenlemeler de bu yönde yapılmaktadır. Oysa mevzuatta yapılacak tüm değişikliklerde kadın, toplumun ve ailenin bir parçası olarak değil, öncelikle bir "birey" olarak düşünülmelidir.

Bu arada belirtilmelidir ki, Ulusal İstihdam Stratejisi adı altında esnek çalışma usulleri, bölgesel asgari ücrete ve kıdem tazminatına ilişkin düzenlemeler ısrarla dayatılmaktadır. Konfederasyonumuz işçiyi köleleştirmeyi amaçlayan ve kıdem tazminatı haklarımızı kısıtlayan bu tür düzenlemelere karşıdır. Bu olumsuzluklara karşı mücadelesini sürdürecektir.

Toplu İş İlişkileri Kanunu Tasarısı; Üçlü Danışma Kurullarında görüşülen, uzlaşma sağlanabilmesi için yoğun gayret sarf edilen bir tasarıdır. Sosyal taraflar uzlaşma sağlanabilmesi için asgari müştereklerde buluşmuşlar ve bir metin hazırlamışlardır. Ancak TBMM'ne sevk edilen metin sosyal tarafların üzerinde çalıştığı metinden farklıdır. Bu metin üzerinde sosyal tarafların bilgisi olmadan değişiklikler yapılmıştır. Bizden habersiz olarak tasarı üzerinde değişiklikler yapılması sosyal diyaloga aykırıdır. Biz bu yapılan olumsuz değişikliklerin TBMM'de düzeltilmesi gerektiğine inanıyoruz.

Değerli Kadın İşçiler,

Kadın ve kız çocuklarının eğitime önem verilmelidir. Kız çocuklarının erken yaşta evlendirilmeleri konusu bir devlet sorunu olarak ele alınmalı ve ilgili kurum ve kuruluşlarla bir araya gelinerek konuya ilişkin politikalar üretilmelidir. Ücret politikalarında kadınlara yönelik yapılan ayrımcılığın ortadan kaldırılması sağlanmalıdır.

Kadının işgücü piyasasına katılımının önündeki en büyük engellerden biri olan bakım hizmetlerinin kadının sorumluluğundan alınması için devlet, işçi ve işveren işbirliği yapmalıdır. Çocukların güvenilir, kaliteli ve ücretsiz kreş ve bakım yurtlarında bakımı sağlanmalıdır. Kreş ve bakım yurdu açma kriteri sadece kadın işçi sayısına bağlanmamalıdır.

Bilindiği gibi, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasası ile, emeklilik yaşı kadınlarda 58, erkeklerde 60 olan yaş koşulu geçiş süreciyle birlikte kadın ve erkeklerde 65 yaşa yükseltilmiştir.

Emeklilik, dul ve yetim maaşları düşürülmüştür. İşçilerin emekliliği için gerekli prim ödeme gün sayısı 7200 güne yükseltilmiştir. Kız çocukların sağlık hizmetinde yararlanmaları 25 yaş ile sınırlandırılmıştır. Fiili hizmetten yararlananların kazanılmış hakları yok edilmiş, kapsam daraltılmıştır. Altı ay süre ile asgari ücretin 1/3 ü oranında ödenmesi, öngörülen emzirme yardımı konusunda Sosyal Güvenlik Kurumu'na yetki verilmiş, emzirme yardımları yetersiz olarak belirlenmiştir. Çalışan tüm sigortalılar için genel sağlık sigorta priminin 30 güne tamamlama zorunluluğu getirilmiştir.

Değerli Konuklar, Değerli Dostlar,

5510 sayılı yasanın yanı sıra siyasal iktidarın istihdamı artırmaya yönelik uygulamaya koyduğu Zorunlu İstihdam Paketi ile de istihdamda beklenen iyileşme olmamıştır. Bu paketin zaten yüzde 26 gibi oldukça düşük düzeyde çalışma hayatına katılan kadınlarla ilgili istihdam artışı oldukça sınırlı kalmıştır. Bilindiği gibi, kadın işçilerin yaş koşulu aranmadan teşviklerden 5 yıl süreyle istihdam edilmeleri durumunda işveren prim ödemelerini hazine karşılamaktadır. Bu olumlu bir adım olmakla birlikte, sorunun esas çözümü, iş güvencesinin sağlanması ve örgütlenmenin önündeki engellerin kaldırılmasıdır.

Yasaların hazırlanması sırasında TÜRK-İŞ olarak, kadınlarımızla erkeklerin eşit haklara kavuşturulmasını sağlamak için kadınlara bazı alanlarda pozitif ayrımcılık uygulanması gerektiğini savunduk. Ancak

siyasal iktidar bu konuda katı bir tutum sergilemiş, önerimize karşı çıkmıştır.

Görüldüğü gibi, kaynağını Anayasa'dan alan eşitlik ilkesi yasalarla yansıtılmamaktadır. Çalışma hayatı istatistiklerinde de görüleceği üzere, erkeklerle kadınlar arasında büyük uçurumlar vardır ve bu yeni yasalarla iyice derinleştirilmektedir. Bu koşullarda denilebilir ki, kadınlar "ucuz emek," "yedek işgücü" ve kayıt dışı istihdamın her türlü kurlsızlığına mahkûm edilmektedirler.

Değerli Kadın İşçiler, Değerli Dostlar,

Önümüzdeki engelleri aşabilmenin tek yolu sendikal örgütlenme bilinci, birlik ve dayanışma ruhu içinde mücadeleyi sürdürmektir. "Novamed" firmasındaki kadın işçilerimizin direnişi ve başarısı, söz konusu bu bilincin ve dayanışma ruhunun bir simgesi olduğunu sizlere anımsatmak isterim.

Bu bilinç ve dayanışma ruhuyla mücadele edecek, her zamankinden gür bir sesle beklentilerimizi siyasal iktidarlardan talep edeceğiz.

"Ekmek ve Gül", yani eşit bir ücret ve insanca çalışma koşulları istiyoruz. AB ülkelerinde olduğu gibi, kadın işçilerin yüzde 50-60 oranında çalışma hayatına katılımlarını istiyoruz.

Bu düşüncelerle 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutluyor, 8 Mart'ın tüm dünya kadınlarına hayırlı olmasını diliyorum.

BELGE 104

KADIN İSTİHDAMINA YÖNELİK ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Ankara, 12 Şubat 2013

GİRİŞ

Kapitalist sistemin 1970'li yıllarda yaşadığı ekonomik krizle dünyada ve Türkiye'de değişim ve dönüşüm süreci yaşanmaya başlamıştır. Bu değişim, emek piyasaları ve istihdam eğilimlerinde değişime, enformel sektörün oluşumuna ve kadının işgücü piyasasındaki kısıtlı konumunun daha da belirginleşmesine neden olmuştur. Bu süreçte, sermaye, mallar ve ticaretin serbest dolaşımının önündeki engellerin kaldırılması hedeflenmiştir. Öte yandan Uluslararası Para Fonu (IMF), Dünya Bankası (DB) ve Dünya Ticaret Örgütü'nün (DTÖ) oluşumu, kapitalizmin dünyada yeniden yapılanmasına neden olmuştur. Bu kurumlar, Türkiye'nin de içinde bulunduğu 3. Dünya ülkeleri aracılığıyla kapitalizmin gereksinimlerini giderir hale gelmiştir. IMF ve DB, yapısal uyum programları ile 3. Dünya ülkelerinde sendikasıızlaştırmayı, sermayenin serbest dolaşımının sağlanmasını, ücretlerin ve sosyal harcamaların kısıtlanmasını ve özelleştirme politikalarını dayatmış ve dayatmaya devam etmektedir.

IMF ve DB tarafından dayatılan yapısal uyum politikalarının uygulandığı ülkelerde ulusal yatırımların yapılması güçleşmiş, üretim, verimli kaynakların kullanımı ve yaşam standardı azalmış, yoksullaşma ve işsizlik artmış ve tüm bunların yanı sıra çalışanların harcamalarında kısıntıya gidilmiştir. Bu durum, çalışanların hem hayat ve hem de çalışma koşullarını olumsuz bir şekilde etkilemiştir. Ayrıca, üretim ve emek esnekleşmiş, bunun yanı sıra sendikasıızlaştırma söz konusu olmuştur.

Gelişmiş ülkelerdeki çok uluslu şirketler, üretimlerini emek yoğun ve düşük ücretle çalıştırmanın mümkün olabileceği ülkelere yönlendirmiştir. İşverenler, ihracata dayalı sanayileşme ile uzmanlaşma gerektirmeyen emek yoğun ve düşük ücretlerle işçi çalıştırarak maliyetlerin düşürülmesini ve işgücü piyasasında yer almak isteyen kadınları istihdam etmeyi tercih etmiştir. İşletmeler bu şekilde hem maliyetlerini düşürebilecek ve hem de rekabet edebilirliğini artıracaktır. Bu süreçte gelişmiş ülkelerde kadın istihdamında artış sağlanırken ve bu artış, işgücünün feminizasyonu olarak adlandırılırken, Türkiye gibi gelişmek-

te olan bazı ülkelerde kadın istihdamında azalma söz konusu olmuştur.

Türkiye’de piyasa üretimine geçiş ve tarımın makineleşmesinin ardından tarımda ücretsiz aile işçisi olarak çalışan kadınlar tarımsal üretimin dışında kalmıştır. Ancak imalat sanayinde emek yoğun ticari ürünlerin üretiminde kadınların, çiftçi ailelerinde ücretsiz aile işçisi olarak ya da topraksız ailelerde ücretli tarım işçisi ve ucuz emek olarak istihdamı söz konusu olmuştur (Toksöz, ? : 6). Tarım sektöründe işgücünün büyük bir bölümünü oluşturan kadınlar, hizmetler sektörüne kaymaya başlamıştır. Uluslararası finans kuruluşları tarafından dayatılan yapısal uyum programları sonucunda ortaya çıkan, işsizlik, rekabet, kötü çalışma koşulları gibi durumlar enformel sektörü ve esnek çalışma modellerini yaratmıştır. Esnek üretim şekilleri, erkeğe göre daha ucuz ve kontrolü kolay olan, daha az mücadelecı, geliri aile bütçesine katkı olarak düşünülen ve bu yüzden uzun çalışma saatleri ve kötü çalışma koşulları ile çalışabilecek kadınlar için uygun görülmektedir.

Bu yüzden enformel sektör ve esnek çalışma modelleri, kadın emeğinin en yoğun tercih edildiği alanlar olarak karşımıza çıkmıştır. İşverenler, ucuz emek ve düşük ücretli çalıştırmanın yanı sıra esnek çalışma saatlerini tercih etmiş; örgütsüz ve savunmasız bireyleri istihdam etmek istemiştir. Bu süreçte kadın istihdamı en uygun emek gücü olarak düşünülmüş ve ataerkil ideoloji de bu süreci desteklemiştir.

Öte yandan piyasa ekonomisine geçiş ve tarımda makineleşme, kırdan kente göçü artırmıştır. Kente göç eden kadınların geçim sıkıntısı nedeniyle ortaya çıkan çalışma zorunluluğu ve aynı zamanda eğitimsiz ya da düşük eğitilmiş oluşt ve vasıfsızlığı, onların emek yoğun, esnek ve düşük ücretle, sosyal güvenceden ve örgütlenmeden yoksun çalışmayı içinde barındıran enformel sektörde yoğunlaşmasını sağlamıştır.

Tüm bunlar kadınların, toplumsal hayata katılımını sağlayan pek çok alanda toplumsal cinsiyet eşitsizliğine maruz kaldığının göstergeleridir diyebiliriz. Kadınlar, yasal gelişmelere rağmen çalışma hayatı,

eğitim, sosyal güvenlik, sağlık gibi pek çok alanda erkeklerle eşit haklara ulaşma konusunda hala ciddi sorunlar yaşamaktadır.

Toplumsal cinsiyet yapıları, toplumların sosyo-kültürel yapısına göre şekillenmektedir. Toplumsal cinsiyet kavramı, cinsler arasında yaşanan eşitsizlik durumunu ortaya çıkarmakta olup, gerek toplumsal, gerek çalışma ve gerekse eğitim hayatında farklılıklar yaşanmasına neden olmaktadır. Bu durum, ülkelere, bölgelere, ideolojilere ve inanca göre değişim göstermektedir. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği, hemen hemen tüm toplumlarda görülmekte olup bazı toplumlarda cinsiyet eşitliği diğer ülkelere nazaran görece tanınmaktadır.

Türk toplumunun erkek egemen yani ataerkil bir yapıda olduğunu göz önünde bulundurduğumuzda, ataerkil sistemin dayatmacı yapısının, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanamamasına, kadının işgücü piyasasına, eğitime, siyasete ve toplumun tüm alanlarına eksik katılımına neden olan en önemli faktörlerden biri olduğunu görebiliriz. Bu durum, Dünya Ekonomik Forumu Küresel Cinsiyet Uçurumu endeksinin işgücüne katılım ve fırsatlar alt başlığında kendini net bir şekilde göstermektedir. Cinsiyet Uçurumu endeksinin işgücüne katılım ve fırsatlar alt başlığında yer alan göstergeye göre Türkiye, 135 ülke arasında 126. sırada yer almıştır. Bu, Türk kadınının işgücüne katılım ve haklara erişiminde ne denli yetersiz kaldığını ortaya çıkarırken, aynı zamanda bu alanda yapılan düzenlemelerin de yeterli olmadığını göstermektedir.

TÜRKİYE'DE KADININ ÇALIŞMA HAYATINA KATILIMINA YÖNELİK SORUNLAR

Türkiye'de kadınların işgücü piyasası, eğitim, siyaset ve sendikalar gibi toplumun pek çok alanına katılımı ve diğer ekonomik kaynak ve haklara ulaşımı ne yazık ki istenilen boyuta gelememiştir. Türkiye'nin toplumsal yapısı, değer yargıları, din algısı ve gelenekleri kadının gerek toplum ve gerekse çalışma hayatı içerisindeki durumunun şekillenmesine neden olmaktadır.

Türk toplum yapısının erkek egemen bir yapı da olduğunu göz önüne aldığımızda kadınların, meslek ve iş seçimlerinin de bu yapı çerçevesinde şekillendirildiğini görebilmekteyiz. Ataerkil toplumlardaki cinsiyete dayalı işbölümü kadınların istihdam güvencesini ortadan kaldırmakta ve kadının işsizlikle daha fazla mücadele etmesine yol açmaktadır. Erkek egemen zihniyet, kadınların yerinin evi olduğunu, kadının “ideal eş” ve “ideal anne” olması gerektiğini öne sürmektedir. Bu düşünce şekli, kadınların eve bağlanmasına, çalışma hayatında yer almamasına neden olmaktadır.

İşgücü piyasasında kötü çalışma koşullarıyla çalışan kadınlar, ataerkil yapının kendilerine dayattığı rolleri yerine getirmesini yani kadının yeniden üretim (ev işleri ve bakım hizmetleri) sürecinde bulunmasını da gerekli kıldığından, yükü daha ağır olmakta ve ikinci vardiya olarak evinde çalışmaktadır. Kız çocuklarının yeterli ve nitelikli eğitim alamayışları da işgücü piyasasında insan onuruna yakışır işlerde çalışmasını engellemekte ve kadınların eğitimsiz ve niteliksiz emek olarak kayıt dışı sektörde ve esnek çalışma modelleri ile istihdamına yol açmaktadır.

Küreselleşmenin piyasalara getirdiği rekabetle çalışma hayatında esneklik yaşanmaya başlamıştır. İşverenlerin işçilik maliyetlerini düşürme çabaları nedeniyle tercih edilen esnek çalışma modelleri işçilerin, örgütlenme hakkı, toplu pazarlık hakkı ve iş güvencesi gibi sosyal haklardan faydalanmasını imkânsız hale getirmektedir.

İşverenler ve hükümetin gündeminde yer alan esnek çalışma modelleri, kadınlara alternatif ve mucizevî istihdam önerileri olarak getirilmek istenmektedir. Esnek üretim şekilleri, emek yoğun, düşük ücretle, kötü çalışma koşulları ile çalışabilen, geliri aile bütçesine katkı olarak görülen kadınlar için biçilmiş kaftan olarak görülmektedir. Bu yüzden enformel sektör ve esnek çalışma modelleri, kadın emeğinin en yoğun tercih edildiği alanlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Pek çok işveren, ucuz emek ve düşük ücretli çalıştırmanın yanı sıra esnek çalışma saatlerini tercih etmekte; örgütsüz ve savunmasız bireyleri istihdam etmek istemektedir. Bu süreçte kadın istihdamı en uygun emek

gücü olarak düşünölmekte ve ataerkil ideoloji de bu süreci desteklemektedir.

Bununla beraber kız çocuklarının yeterli ve nitelikli eğitim alamayışları da işgücü piyasasında insan onuruna yakışır işlerde çalışmasını engellemekte ve eğitimsiz ve niteliksiz emek olarak kayıt dışı sektörde ve esnek çalışma modelleri ile istihdamına yol açmaktadır.

Tüm bunlar kadınların toplumsal hayata katılımını sağlayan pek çok alanda toplumsal cinsiyet eşitsizliğine maruz kaldığını göstermekte, aynı zamanda "iş ve aile yaşamının uyumlaştırılması"nın gerekliliğini de ortaya çıkarmaktadır.

İş ve aile yaşamını uyumlaştırmaya yönelik birtakım politikaların geliştirilmesi ve uygulanması konusu, özellikle son yıllarda daha çok konuşulur hale gelmiştir. Bilindiğı üzere, Türkiye'nin Avrupa Birliğine katılım sürecinde ulusal mevzuatın AB norm ve direktiflerine uyumlu hale getirilmesi hedeflenmiştir. Bu hedef doğrultusunda kadın istihdam oranının artırılması; çalışma hayatında ve toplumsal hayatta kadınların karşılaştıkları sorunların minimize edilmesi; iş ve aile yaşamının uyumlaştırılması yani her alanda kadın erkek fırsat eşitliğinin sağlanması istenmektedir.

İş ve aile yaşamının uyumlaştırılması sürecinde kadınların hem işgücü piyasasında yer alması, hem kariyer yapabilmesi ve hem de çocuk sahibi olmasının sorun teşkil etmeyeceğı birtakım düzenlemelere yer verilmesi önem arz etmektedir. Bu bağlamda kadınların çalışma saat ve izinlerinin düzenlenmesi ve bakım hizmetleri sorununun çözümlenmesinin gerekliliğı öncelikler arasında yer almaktadır.

Çalışan kadınların temel sorunlarından biri olan bakım sorunu, genel olarak toplumsal sorun veya kamu sorunu olarak ele alınmamaktadır. Bakım sorunu, sadece kadının sorumluluğunda görölmekte ve bu sorunun, ancak kadının çalışma hayatından çekilmesiyle veya çalışmaya ara vermesi ile çözüleceğı düşünölmektedir. Bakım hizmetlerine yönelik köklü bir politika uygulamaya konulamadığından da,

çocuk sahibi olan kadın, işi ve çocuğu arasında seçim yapmak zorunda bırakılmaktadır.

Eğitilmiş, vasıflı, iyi çalışma koşullarında ve yüksek ücretlerle çalışan kadınlar, bakım hizmetlerine kolay erişebilirken, kötü çalışma koşulları ile düşük ücretlerle çalışan kadınlar ne yazık ki bakım hizmetleri konusunda ciddi sorunlar yaşamaktadır. Yüksek gelirli çalışan kadın, evde yatılı /yatsız bakıcı hizmeti sağlayabilmekte ya da özel bakım merkezlerinden destek alabilmektedir. Ancak düşük gelirli kadın, geçim sıkıntısı nedeniyle işinden ya bir süreliğine ya da geri dönmek üzere uzaklaşmak zorunda kalmaktadır.

Kreş ücretleri, pek çok kadının kazancının üstünde ya da yaklaşık olarak aynıdır. Bu koşullar altında olan kadın, kazancını kreşe yatırmaktansa, işe ara vermeyi tercih etmektedir. Çocuk sayısı arttıkça da kadınların çalışma hayatı içerisinde olma olasılıkları ne yazık ki ortadan kalkmaktadır. Dolayısıyla bakım sorunları radikal bir şekilde çözümlenmediği sürece kadınların istihdam oranının artırılması hayalden öteye gidemeyecektir. Bu radikal çözümler arasında, doğum sonrasında istihdamdan belli bir süre uzak kalan kadının işine geri döndüğünde hizmet içi eğitime tabi tutularak, işten uzak kaldığı süre içerisindeki gelişmeleri takip etmesine yönelik düzenlemeler de konulmalıdır ki kadınlar da kariyer yapabilme şansı yakalayabilsin.

Türkiye, ataerkil zihniyet yapısına sahip olduğundan uyumlaştırma politikaları ile kadınların ev ve aile yaşantısını dengede tutması, evini ve bakım hizmetine ihtiyaç duyan aile bireylerini ihmal etmemesine yönelik çalışmalar öngörülmektedir. Yapılacak düzenlemelerle kadın hem aile gelirine katkı sağlamak üzere işgücü piyasasında yer alabilecek hem de evine ve bakıma muhtaç olan aile bireylerine kolaylıkla bakabileceklerdir! Kısaca kadının, sosyal devlet görevini üstlenmesi beklenmektedir.

Kadın "birey" olarak kabul edilmediği sürece, istihdamda geçici olarak görülecek, kötü çalışma koşulları, düşük ücret ve güvencesiz esnek çalışma biçimleri ile istihdama yönlendirilecektir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Kadınların çalışma hayatına erkeklerle eşit oranda ve aynı koşullarda katılımını sağlamak üzere bir dizi önlem alınması gerekmektedir. Ulusal mevzuat açısından bakıldığında Anayasa da dâhil olmak üzere yasalarda cinsiyetçi yapı kaldırılmış, eşitlikçi bir yapıya doğru adım atılmıştır. Ancak uygulama aşamasında sorunlar yaşanmaktadır. Yasaların uygulanması, kadınların gerek çalışma hayatında ve gerekse toplumsal hayatın tüm alanlarındaki sorunların çözülmesi için öncelikle zihniyet değişimine ihtiyaç vardır. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin bir ilke olarak benimsenerek, toplumun ve çalışma hayatının tüm kurumlarına ve katmanlarına yerleştirilmesi gerekmektedir. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin yerleşmesi ile pek çok sorun kendiliğinden ortadan kalkacaktır.

Bir başka olmazsa olmaz Ulusal Kadın İstihdamı Stratejisidir. Ulusal Kadın İstihdamı Stratejisi geliştirilerek, kadınların ekonomik hayata geçmesi kolaylaştırılmalıdır. Kadınların üretkenliğini ekonomik alanda kullanabilmesi, onların ekonomik ve siyasal yaşama katılımını kolaylaştıracaktır.

Kadın, bir birey olarak dezavantajlı olarak anılmamalıdır. Sadece birey olarak toplumsal hayatta ve çalışma hayatının tüm alanlarında erkeklerle eşit koşullarda yer alması sağlanmalıdır. Kadın ne yazık ki birey olarak değil daha çok ailenin bir parçası olarak anlamlı görülmektedir. Dolayısıyla tüm düzenlemeler de bu yönde yapılmaktadır. Oysa mevzuatta, yönetmeliklerde, tüzüklerde vs yapılacak tüm değişikliklerde kadın, toplumun ve ailenin bir parçası olarak değil, öncelikle bir "birey" olarak düşünülmelidir.

AB'ne uyum sürecinde mevzuatta yapılan değişiklikler, AB norm ve direktiflerine göre şekillendirilmiş ve fakat ülke koşulları dikkate alınmadan düzenlenmiştir. AB'nde esnek çalışma, güvenceli esneklik olarak karşımıza çıkarken, Türkiye'de tam zamanlı çalışmanın getirdiği kazanımların esnek çalışma modelleriyle elde edilemeyeceği düşünülmemiştir ya da ataerkil zihniyet yapısı kadınların esnek çalışma modelleri ile istihdamını uygun görmüştür. Esnek çalışma modelleri,

kadınları tam zamanlı ve güvenceli istihdam olanaklarından uzaklaştırmakta, geleneksel cinsiyet rollerinin devam ettirilmesine, sosyal güvenlik ve emeklilik haklarına yeterli oranda sahip olamamasına neden olmakta ve örgütlenmesine olanak tanımamaktadır.

Buradan hareketle ulusal mevzuat çalışmalarının, ülkenin ekonomik, siyasal, kültürel ve toplumsal şartlarının göz önünde bulundurularak yapılması elzemdir. Tarafı olduğumuz ya da onayladığımız uluslararası sözleşmelerin ulusal mevzuata geçirme çalışmalarında da yine aynı şekilde ülke koşulları gözetilmelidir.

Kadınların kayıt dışı sektörde sosyal güvenlik şemsiyesinin dışında istihdam kaynağı olmasına neden olan bu atipik çalışma biçimlerinin, kadının geleceğini olumsuz etkileyeceği göz önünde tutulmalıdır. Ayrıca bu durum, erkek egemen yapının değişmesinin önünde engel olarak da kendini göstermektedir. Bu nedenle kayıt dışı sektörün kayıt altına alınması elzemdir.

Çalışma hayatının yanı sıra ev işlerinin ve çocuk bakımının kadının sırtında olması, kadının sosyal hayatına da kısıtlamalar getirmektedir. Kadın, evi, eşi, çocukları varsa hastası / yaşlısı ve işi arasında kalmakta ve kendine ait bir zaman bulamamaktadır. Tüm bu sorumlulukların yerine getirilmesi kadından beklendiğinden, kadının esnek çalışması tercih edilmekte ve desteklenmektedir.

Kadın ve kız çocuklarının nitelikli eğitim almasına önem verilmesidir. Kız çocuklarının erken yaşta evlendirilmeleri konusu bir devlet sorunu olarak ele alınmalı ve ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği ile konuya ilişkin politikalar üretilmelidir.

Geleneksel cinsiyet rolleri gereği kadınlar, sadece “ideal eş” ve “ideal anne” olarak anılmamalı, topluma ve işgücü piyasasına erkeklerle eşit düzeyde katılımları sağlanmalıdır. Çocukların güvenilir, kaliteli ve ücretsiz kreş ve bakım yurtlarında bakımı sağlanmalıdır. Kreş ve bakım yurdu açma kriteri sadece kadın işçi sayısına bağlanmamalıdır.

Ebeveyn izni, sosyal taraflar ve STK’ların görüşleri alınarak yasallaştırılmalıdır. Ebeveyn izni konusunda öncelikle zihniyet değişiminin

gerçekleştirilmesi söz konusudur. Ebeveyn izninin yasalaştırılması aşamasında, 16 haftalık ücretli doğum izninin akabinde verilmesi öngörülen 6 aylık ebeveyn iznine ilişkin yasa tasarısı yeniden ele alınmalıdır. Bu iznin iki ayı, babadan anneye transfer edilememelidir. Doğum sonrası kullanılan ücretsiz izinlere ilişkin yapılması planlanan tüm düzenlemeler işçi memur ayrımı gözetilmeksizin çalışan tüm kadınlar için çıkarılmalıdır. Mevzuatımızda yer alan altı aylık ücretsiz iznin ücretli hale getirilmesine yönelik düzenleme yapılmalıdır.

Okul öncesi eğitim yaygınlaştırılmalıdır. Bu durum çocukların gelişimlerini de destekleyecektir. İş ve aile yaşamının uyumlaştırılması sürecinde bakım hizmetleri konusunda kadın ve erkek için eşit bir konum sağlayacaktır.

SONUÇ

Dünyada ve Türkiye’de yaşanan sosyo-ekonomik gelişmeler, hizmetler sektörünün büyümesi, uluslararası rekabetin artması, işsizlik, çalışma ve üretim şekillerinin esnekleşmesine ve enformel sektörün büyümesine neden olmuştur. Yeterli eğitim ve niteliğe sahip olmayan ya da eğitilmiş ve nitelikli olsalar da cinsiyete dayalı işbölümü gereği evdeki sorumluluklarını yerine getirmesi beklenen kadınların, esnek çalışma modelleri ile çalışması uygun görülmekte ve desteklenmektedir.

Kadınların gerek toplumsal hayatta ve gerekse çalışma hayatında karşılaştığı sorunların aşılması için öncelikle yapılması gereken toplumsal cinsiyet eşitliğinin topluma yerleştirilmesidir. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması durumunda, kadın ve kız çocuklarının eğitimine önem verilecek, hanedeki işler eşler arasında paylaşılacak ve bakım hizmetlerine yönelik uygun politikalar uygulanacaktır. Bu da kadının işgücü piyasasına ve sosyal hayata erkeklerle eşit şartlarda katılımını sağlayacaktır.

Kadının tam zamanlı ve insan onuruna yakışır iş koşulları ile istihdamının; kadının karar alma süreçlerine katılımını artıracığı; dolaşısıyla sürdürülebilir ekonomik büyüme ve bütün bölgelerde sosyal

kalkınmanın sağlanmış olacağı; yoksulluğun azalmasına katkı sağlayacağı; ailenin yaşam standardının artacağı ve toplumsal hayata ve çalışma hayatına katılımın kadının özgüvenini artıracacağı unutulmamalıdır.

Öte yandan uyum politikalarının zamanla içselleştirilmesi durumunda kadınların toplumsal hayatta ve çalışma hayatında yer almasına dair toplumsal değer yargıları değişecek ve toplumsal cinsiyet eşitliği de sağlanmış olacaktır.

İş ve aile yaşamını uyumlaştırma çalışmaları sırasında en iyi ülke örneklerinden faydalanmamız ve bu örnekleri ülke koşullarına uyarlamamız Türk kadınlarının istihdam oranlarının artırılması için önemlidir.

Toplumsal cinsiyet eşitliğinin topluma yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına öncelikle işçi, işveren örgütleri, kamu kurum ve kuruluşlarından, özel sektörde ve STK'larda başlanması gerekmektedir. Anılan kuruluşların yönetici ve çalışanlarına toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda eğitim verilmesi ve konunun öneminin sürekli vurgulanması ile ancak uzun vadede toplumsal cinsiyet eşitliği sağlanabilir.

Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması söz konusu olduğunda, kadının tam zamanlı, eşit işe eşit ücretli, güvenceli, eğitilmiş, nitelikli, örgütlü istihdamına yani insan onuruna yakışır işe olanak veren politikalar uygulanabilir duruma gelebilecektir. Bu eşitlik sağlanmadığı sürece, kadınlar ikincil konumlarını sürdürmeye devam edecek ve belki de koşullar günümüz koşullarından daha da kötüye gidecektir.

KAYNAKÇA

Toksöz, G. (?) "Neoliberal Piyasa ve Muhafazakâr Aile Kıskaçında Türkiye'de Kadın Emegi", N. Mütevellioğlu, S. Sönmez (Der.) Küreselleşme, Kriz ve Türkiye'de Neoliberal Dönüşüm içinde, Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul

BELGE 105

AB TÜRKİYE 31. KİK TOPLANTISINDA "AB VE TÜRKİYE'DE KADIN HAKLARI" TOPLANTISI

Ankara, 21 Aralık 2012

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'nun Konuşması

Çağdaşlık mertebesinde, yaşadığımız dünyayı tanımlayan en önemli özelliklerden biri insanların eşit ve özgür doğdukları düşüncesidir. Ancak, bu düşüncenin gerçek yaşamda karşılığını bulamaması ezilen ve hor görülen kesimlerin sorunlarına çözüm arayışını beraberinde getirmektedir.

Bugün ülkemizde, kadınlarımızın ve çalışan kadınlarımızın sorunları vardır. Bu sorunlar hayatın her alanında kendisini gösterebilmektedir.

İş yaşamında “ucuz emek”, “yedek iş gücü” kavramları en çok kadının işçilerde kendisini bulmakta, kayıt dışı istihdamın en önemli kaynağını kadınlar oluşturmaktadır.

Eve iş verme, yarı zamanlı çalışma gibi esnek çalışma biçimlerinin en olumsuz hallerini kadınlarımız yaşamakta, emek yoğun işlerde düşük ücretle, sosyal güvenceden ve örgütlenmeden yoksun bir şekilde çalıştırılmaktadır.

Aynı zamanda birer “anne” de olan kadın çalışanlarımız güvenceli çalıştıkları koşullarda bile çocuk bakımı problemi ile karşı karşıya olabilmekte, kadınlarımız, yaşlı ya da engelli bakımı nedeniyle üretim sürecinin dışında kalabilmektedir.

Kaynağını anayasamızdan alan eşitlik ilkesinin kadına muhatap tüm kesimler tarafından birebir gözetilmesi önem kazanmaktadır. Sosyal devlet kavramının kadının her platformda yaşam kalitesini iyileştirebilir düzeyde genişletilmesinin ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına yönelik yapılacak tüm yasal düzenlemelerde kadınların bir “birey” olarak yer almasının önemi de açıktır.

Diğer yandan kadınlarımız kaynağını en ilkel düşünce biçiminden alan töre cinayetlerine maruz kalabilmekte; aile içi şiddet can kayıplarına neden olabilmekte, erken yaşta evlilik zorlamaları ve okula göndermeme yaklaşımları kız çocuklarımızın geleceğini karartabilmektedir.

Tüm bu olumsuz yansımaların bertaraf edilebilmesinde yasal yaptırımların önemi çok büyüktür ve hiç şüphesiz ki, hayatın her alanındaki kadın mağduriyeti, karşısında yasaları bulmalıdır.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız, yasal mevzuatta kadına yönelik pozitif ayrımcılık konusunda ve kadına dair her türlü şiddet ve istismarın önüne geçilmesine ciddi bir duyarlılık içindedir ve önemli adımlar atılmaktadır.

Ancak görülmektedir ki, kadına dair kimi sorunların nedenini, yasal yetersizliklerin yanı sıra “kadına bakış açısındaki çarpıklık” oluşturmaktadır. En mükemmel yasalar da çıkarılsa, kadını ikinci sınıf vatandaş olarak gören zihniyet tarihe gömülmediği sürece, kadına ilişkin sorunların yaşanmaya devam edeceği açıktır. Bu handikapı geniş ölçüde ve kalıcı bir biçimde aşabilmemizin tek yolu eğitimidir. Yaşananlar, çocuklarımızın ilköğrenimden başlayarak eşitlikler konusunda eğitilmesinin zorunluluğunu; ayrıca yetişkin eğitimleri konusunda da sosyal sorumluluk projelerine yer verilmesinin gerekliliğini ortaya çıkarmıştır.

Kadınlar yaratıcı, yetenekli, sağduyulu oldukları kadar, şefkatlidir, sevgi doludur. Yönetim mekanizmalarında, siyasette ve toplumun her biriminde kadınların da bulunduğu bir ülkede sosyal barışa doğru daha önemli adımlar atılacağı açıktır.

BELGE 106

8 MART DÜNYA KADINLAR GÜNÜ

Ankara, 8 Mart 2013

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması

Bugün ülkemizde kadınlar, kadına dair sorunların çözülmesi için on yıllardır atılan adımlara rağmen hala, yaşam koşullarından eğitime, istihdamdan sosyal güvenlik ve sağlık haklarına, analığın korunmasından ücret düzeyine kadar birçok sorunla iç içe yaşamaktadır. Kadınlarla yönelik sosyal dışlama da önemli ölçüde devam etmektedir.

Küresel ekonominin dayattığı işsizlik ile güvencesiz çalışma koşullarından en çok kadınlar etkilenmekte ve ekonomik krizlerin aile hayatına yansıyan yıkıcı etkileri de en çok kadınları mağdur etmektedir.

Ülkemizde işgücü piyasasına dahil olan ya da olamayan tüm kadınlarımızın yaşadığı sorunlara çözüm üretmek toplumsal bir görev olarak karşımızda durmaktadır.

İş yaşamında “ucuz emek”, “yedek iş gücü” kavramları en çok kadın işçilerde kendisini bulmakta, kayıt dışı istihdamın en önemli kaynağını kadınlar oluşturmakta, taşeron işçiliğin en olumsuz etkilerini kadınlar yaşamaktadır.

Eve iş verme, yarı zamanlı çalışma gibi esnek çalışma biçimlerinin en olumsuz hallerini kadınlarımız yaşamakta, kadınlarımız, emek yoğun işlerde düşük ücretle, sosyal güvenceden ve örgütlenmeden yoksun bir şekilde çalıştırılmaktadır.

Aynı zamanda birer “anne” de olan kadın çalışanlarımız güveneli çalıştıkları koşullarda bile çocuk bakımı problemi ile karşı karşıya olabilmekte, kadınlarımız, yaşlı ya da engelli bakımı nedeniyle üretim sürecinin dışında kalabilmektedir.

Kaynağını anayasamızdan alan eşitlik ilkesinin kadına muhatap tüm kesimler tarafından birebir gözetilmesi önem kazanmaktadır. Sosyal devlet kavramının kadının her platformda yaşam kalitesini iyileştirebilir düzeyde genişletilmesinin ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına yönelik yapılacak tüm yasal düzenlemelerde kadınların bir “birey” olarak yer almasının önemi de açıktır.

Diğer yandan kadınlarımız kaynağını en ilkel düşünce biçiminden alan töre cinayetlerine maruz kalabilmekte; aile içi şiddet can kayıpları-

na neden olabilmekte, erken yaşta evlilik zorlamaları ve okula göndermeme yaklaşımları kız çocuklarımızın geleceğini karartabilmektedir.

Tüm bu olumsuz yansımaların bertaraf edilebilmesinde yasal yaptırımların önemi çok büyüktür ve hiç şüphesiz ki, hayatın her alanındaki kadın mağduriyeti karşısında yasaları bulmalıdır.

Ancak görülmektedir ki, kadına dair kimi sorunların nedenini, yasal yetersizliklerin yanı sıra “kadına bakış açısındaki çarpıklık” oluşturmaktadır. En mükemmel yasalar da çıkarılsa, kadını ikinci sınıf vatandaş olarak gören zihniyet tarihe gömülmediği sürece, kadına ilişkin sorunların yaşanmaya devam edeceği açıktır. Bu engeli geniş ölçüde ve kalıcı bir biçimde aşabilmemizin tek yolu eğitimidir. Yaşananlar, çocuklarımızın ilköğrenimden başlayarak eşitlikler konusunda eğitilmesinin zorunluluğunu; ayrıca yetişkin eğitimleri konusunda da sosyal sorumluluk projelerine yer verilmesinin gerekliliğini ortaya çıkarmıştır.

Kadınların tam zamanlı istihdamının sağlanması için kreş ve bakım hizmetlerinin sosyal devletin sorumluluğunda çözümlenmesi gerekmektedir. Ebeveyn izninin çıkarılması halinde ise erkekler de “babalık” görevlerini yerine getirebilecek ve kadınlar da uzun süre istihdamdan uzak kalmayacaktır. Okul öncesi eğitim yaygınlaştırılmalıdır. Bu durumun çocukların gelişimlerini de destekleyeceği kesindir.

Kadınlar yaratıcı, yetenekli, sağduyulu oldukları kadar, şefkatlidir, sevgi doludur. Yönetim mekanizmalarında, siyasette ve toplumun her biriminde kadınların da bulunduğu bir ülkede sosyal barışa doğru daha önemli adımlar atılacağı açıktır.

Bu anlayış ve umutla TÜRK-İŞ olarak başta kadın işçilerimiz olmak üzere, Türkiye’deki ve dünyadaki tüm kadınların Dünya Kadınlar Günü’nü kutluyor, onlara şükranlarımızı, saygılarımızı, sevgilerimizi sunuyoruz.”

BELGE 107

TÜRK-İŞ KADINA YÖNELİK ŞİDDETE KARŞI DAYANIŞMA TOPLANTISI

Ankara, 25 Kasım 2013

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması

"Kadına yönelik şiddet ülkemizde geçmiş yıllardan bu güne süregelmektedir. Ancak son yıllarda kadına yönelik şiddet olayları çok daha sık medyada yer bulur hale geldiğinden sanki bu yıllarda çok daha fazla gibi gözükmemektedir.

Kadına yönelik şiddet konusunda asıl olan şiddet çıkmadan onu önleyecek tedbirleri almaktır. Şiddet meydana geldikten sonra oluşacak sıkıntıyı ortadan kaldırmak yerine bu konuya köklü çözümler bulmak gerekir. Bugün burada gerçekleştirdiğimiz toplantı da bu amaca hizmet etmektedir. Hedefimiz bu toplantı vesilesi ile üyelerimizin bilgilendirilmesi ve şiddete karşı bilinç kazanmalarıdır.

Türkiye'de kadına yönelik şiddeti daha net görebilmemiz için istatistiki verileri göz önünde bulundurmak çok önemlidir. Ancak özellikle kadına yönelik şiddet konusunda ortaya konulan verilerin gerçeği yansıtmaktan uzak olduğunu söyleyebilirim. Çünkü şiddete maruz kalan kadınlar ülkemizde utandıkları için ya da örf ve adetlerinden dolayı herhangi bir şikâyetle bulunmuyorlar. Buna rağmen elimizdeki veriler durumun vahametini ortaya koyuyor.

2012 verilerini incelediğimizde kadına yönelik şiddet konusunda mahkemelere 16 binin üzerinde başvuru olmuş. Devlet 6 binin üzerinde kadına koruma vermiş. Diğer taraftan önemle üzerinde durulması gereken bir konu şiddete maruz kalan kadınların eğitim seviyesi. Şiddet gören kadınların yüzde 62'si ilkokul 17'si ortaokul mezunu. Yüksek eğitimli kadınlar da şiddet görmekte ancak veriler eğitim seviyesi yükseldikçe şiddet oranlarının azaldığını göstermektedir. Kız çocuklarının eğitimi şiddete maruz kalma riskini en aza indirmektedir. Çünkü ekonomik özgürlüğünü kazanmış olan bireyin şiddet karşısında direnci daha yüksektir."

It is a well-known fact that the medical profession has been the subject of much criticism and attack in recent years. This is due to many causes, but one of the most important is the fact that the public has become more educated and more critical than in the past. They are no longer willing to accept the word of the doctor without question, and they are more likely to question the motives and the methods of the medical profession.

There is no doubt that the medical profession has made great progress in the treatment of disease, but it is also true that it has not always been able to keep pace with the advances in other branches of science. This is due to many causes, but one of the most important is the fact that the medical profession has been too much concerned with the treatment of the individual patient, and not enough with the study of the disease itself. It is time that the medical profession should turn its attention to the study of the disease, and not to the treatment of the patient.

There is no doubt that the medical profession has made great progress in the treatment of disease, but it is also true that it has not always been able to keep pace with the advances in other branches of science. This is due to many causes, but one of the most important is the fact that the medical profession has been too much concerned with the treatment of the individual patient, and not enough with the study of the disease itself. It is time that the medical profession should turn its attention to the study of the disease, and not to the treatment of the patient.

There is no doubt that the medical profession has made great progress in the treatment of disease, but it is also true that it has not always been able to keep pace with the advances in other branches of science. This is due to many causes, but one of the most important is the fact that the medical profession has been too much concerned with the treatment of the individual patient, and not enough with the study of the disease itself. It is time that the medical profession should turn its attention to the study of the disease, and not to the treatment of the patient.

BELGE 108

8 MART DÜNYA KADINLAR GÜNÜ

8 Mart 2014

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması

Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel yapılarla ilintili olarak ‘kadın algısı’nda değişimler yaşanmaya başlamıştır. Ancak ülkemizde kadının toplumdaki rolünün değişiminde ataerkil yapı baskın olmaya devam etmektedir. Bu durum kadınların öncelikle “evlilik ve aile” içinde konumlanmasını gerekli kılmakta ve hane içindeki sorumlulukların her düzeydeki kadın için öncelikli hale getirmektedir.

Kadının, cinsiyeti nedeniyle şefkatli, anlayışlı ve fedakâr olması gibi özellikler yüklenerek, hane içindeki bakım hizmetleri ve ev işleri gibi tüm sorumlulukları içerisinde barındıran “özel alana” hapsedilmesi istenmektedir. Bu durumda erkeğin de hane dışındaki işlerle sorumlu tutularak, “kamusal alanda” yer alması sağlanmaktadır.

Kadın ve erkeğe yüklenen bu sorumluluklar, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin her alanda yaşanmasına, kadının eğitimden, işgücü piyasasından, siyasetten ve karar alma mekanizmalarından yani kamusal alandan uzak tutulmasına neden olmaktadır.

Ekonomik büyüme ve kalkınmanın sağlanması, refahın geniş kesimlere yayılması ve insanca geçim koşullarının sağlanabilmesi için kadının işgücü piyasasında daha fazla yer alması gerekmektedir. Kadının istihdamının sözde değil, özde teşvik edilmesi ve kadının öncelikle vitrin olarak görülmemesi gerekmektedir.

Bilgi ve teknoloji çağını yaşadığımız bugün, çalışan kadınların sorunlarının çözümü noktasında bir arpa boyu yol alınamamıştır. Kadın, sadece toplumun ve ailenin bir parçası olarak görülmeye devam etmektedir. Kadına yönelik olarak yapılan düzenlemelerde öncelikle aile birliği gözetilmektedir.

Kadınlar, kayıt dışı sektörde ve eve iş verme, yarı zamanlı çalışma gibi esnek çalışma modelleri ile emek yoğun, düşük ücretle, sosyal güvenceden ve örgütlenmeden yoksun istihdam edilmektedir.

Kadınlar, evlilik ve bakım hizmetleri nedeniyle işten ayrılmak zorunda kalmaktadır. Kadın istihdamının artırılması adı altında fakat kadının hane içindeki sorumluluklarını kolayca yerine getirebilmesi

için esnek çalışma modelleri geliştirilerek kadın eve kapatılmak istenmektedir.

Kadınlar, eşit değerde iş için eşit ücret alamamaktadır.

Toplumsal bir yara olan eğitimde fırsat eşitliği, kız çocukları ve kadınlar için hala tam olarak sağlanamamıştır.

Toplumsal cinsiyet eşitsizliğini en çok ilgilendiren konulardan birisi kız çocuklarının erken yaşta evlendirilmeleri konusudur. Erken yaşta evliliklerin önüne geçilemediği gibi, erken evlilik sorunları çığ gibi büyümektedir. Bu durum, oyun çağındaki kız çocuğunun anne olmasına ve küçük yaşta pek çok sorumluluğu üzerine almasına ya da töreye kurban gitmesine neden olmaktadır.

Artarak devam eden kadına yönelik şiddet ve sözde namus adına işlenen kadın cinayetlerinin önüne geçilememiştir.

Tüm bunlardan hareketle kadının özel alandan kamusal alana geçişini sağlayabilmek için öncelikle zihniyet değişiminin sağlanmasına gereksinim vardır. Zihniyet değişimi ile birlikte kadınların çağdaş yaşama aktif katılımının önündeki engeller teker teker kaldırılacaktır.

TÜRK-İŞ olarak:

Kadınların kamusal ve özel alanda erkeklerle eşit koşullarda var olmasını istiyoruz.

Karar alma mekanizmalarında kadın temsilinin artırılmasını istiyoruz.

Kadınların "insan onuruna yakışır iş" kavramı çerçevesinde sigortalı ve sendikalı istihdamının sağlanmasını istiyoruz.

İş ve aile yaşamının uyumlaştırılması çerçevesinde ülkenin ekonomik, sosyal ve kültürel yapısı göz önünde bulundurularak politikaların üretilmesini ve uygulanmasını istiyoruz. Kreş ve bakım yurdu açma koşulunun "kadın işçi" sayısına değil, "işçi" sayısına bağlı olmasını istiyoruz. Çocuk, yaşlı ve engelli bakımının, devlet tarafından yaygın olarak açılacak güvenilir ve ücretsiz merkezler tarafından sağ-

lanmasını ve bu konularda yerel yönetimlere de sorumluluk verilmesini istiyoruz. Ebeveyn izninin çıkarılmasını ve babaların da babalık sorumluluklarını yerine getirmesini istiyoruz.

Kız çocuklarının yarınları umutla bakabilmesi için eğitimde fırsat eşitliğinin getirilmesini istiyoruz.

Kadınların hiçbir alanda dezavantajlı grup olarak anılmasını istemiyoruz.

Erken yaşta evlilikler konusunun devlet sorunu olarak ele alınmasını ve somut önlemler alınmasını istiyoruz.

Kadına yönelik şiddete "DUR" denilmesi için gerekli tüm tedbirlerin alınmasını istiyoruz.

Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına yönelik yapılacak tüm yasal düzenlemelerde kadınların, toplumun ve ailenin bir parçası olarak değil, bir "birey" olarak yer almasını istiyoruz.

8 Mart Dünya Kadınlar günü, ekmek mücadelesinde hayatını kaybeden tüm dünya kadınlarına armağan olsun!

Dünya Kadınlar Günü Kutlu Olsun!

THE HISTORY OF THE
CITY OF BOSTON
FROM 1630 TO 1880
BY
JOHN B. HENNINGSON
BOSTON
PUBLISHED BY THE
BOSTON PUBLIC LIBRARY
AT THE CITY OF BOSTON
1880

BELGE 109

8 MART DÜNYA KADINLAR GÜNÜ

8 Mart 2015

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması

100

100

100

100

8 Mart Dünya Kadınlar günü nedeniyle, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay bir mesaj yayınlamıştır. Atalay, mesajında şu ifadelere yer vermiştir:

1857 yılında Amerika'nın New York kentinde tekstil sektöründe çalışan yüzlerce kadının, insan onuruna yakışmayan çalışma koşullarını protesto etmek ve erkeklerle eşit haklara sahip olmak amacıyla başlattığı grevde, çoğu kadın olmak üzere 129 işçinin can verdiği bu gün 8 Mart Dünya Kadınlar Günü olarak anılmaya başlanmıştır.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nün, ülkemizde etkinliklerle anılmaya başlandığı yıl olan 1921 yılından bu yana, ülkemizde kadın çalışanlara ilişkin birtakım olumlu gelişmeler oldu. Ancak ülkemizde toplumsal cinsiyet eşitsizliği, kamusal ve özel alanda yaşanmaya hâlâ devam etmektedir.

Kadınları işgücü piyasasından ve toplumsal hayattan uzaklaştırmaya yönelik geleneksel söylemler, yasalara yansıtılmaya çalışılıyor. Sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel yapılar nedeniyle ülkemizde kadının toplumdaki rolünün değişiminde ataerkil yapı baskın olmaya devam ediyor. Bu yapı, kadınların "evlilik ve aile" içinde konumlanmasını öncelikli hale getiriyor. Bu durum, kadın istihdamını artırmaya yönelik olarak çıkarılmak istenen Ailenin ve Dinamik Nüfus Yapısının Korunması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısında kendini açıkça belli ediyor. Bu yasa tasarısı ile kadınların işgücü piyasasından çekilmesinin de önü açılıyor.

Anılan kanunla esnek çalışma saatleri, özellikle kadın çalışanlara yönelik olarak getirilmek isteniyor. Kadınları esnek çalışma saatleri ile istihdam ederek, hem ev işlerini ve bakım hizmetlerini yapması hem de aile bütçesine katkı sunması bekleniyor. Kanun tasarısı yasalaştığı takdirde çocuk sayısı arttıkça kadın istihdamı da azalmaya devam edecektir.

Karar alma mekanizmalarında kadın sayısının yok denecek kadar az olduğu ve tercih edilmediği de biliniyor. Karar alma mekanizmalarında

rında kadın sayısının azlığı da toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanamamasına neden oluyor.

Bununla beraber her gün kadın tecavüzleri ve kadın cinayetleri yaşanıyor. Kadına yönelik şiddet olayları tırmanıyor. Fakat kadın şiddetinin önüne geçilmesi için somut adımlar atılmadığı gibi, “iyi hal” indirimleri ve delil yetersizlikleri bahanesiyle yasalar uygulanmıyor. Cezalar caydırıcı olmadığı gibi teşvik edici niteliğe büründürülüyor.

Ülkemizde kadın algısında yaşanan olumsuz değişimler, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasının önünde büyük bir engel olarak duruyor. Ülkemizde kadın, “birey” olarak değil, “anne ve eş” olarak görülmek isteniyor. İşgücü piyasasında ise “vitrin” olarak görülüyor. Ülkemizde zihniyet yapısı değişmediği sürece, düzenlenen yasalar etkin olamayacak, yasal gelişmelerin sağlanması da pek bir önem arz etmeyecektir.

Zihniyet değişimi için toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimlerinin önemi büyüktür. Bu eğitimlerin ana sınıfından başlayarak verilmesi ve cinsiyetçi uygulamaların müfredattan çıkarılması gereklidir.

Zihniyet değişiminin sağlanması ile kreş ve bakım hizmetleri sadece kadının sorumluluğunda görülmeyecek ve kadın istihdamı artacaktır.

Zihniyet değişimi ile kadın, karar alma mekanizmalarında erkeklerle eşit oranda yer alabilecektir.

Zihniyet değişimi ile kadın “cinsel obje” olarak görülmeyecek ve kadına şiddet olayları azalacaktır.

Bu sorunların çözümlenebilmesi için TÜRK-İŞ ve üye sendikalar, kadın konusunun sadece 8 Mart’larda değil, her zaman gündemde olmasını istemektedir. TÜRK-İŞ ve bağlı sendikalar kadın sorunları konusunda pek çok etkinlik düzenlemiş ve düzenlemeye devam etmektedir. Yapılan etkinliklerle mevcut siyasi iktidarlara çağrıda bulunulmuş, ayrıca zaman zaman da 8 Mart Dünya Kadınlar Gününde özel bir gün olarak kutlamalar yapılmıştır.

Bununla beraber TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu tarafından alınan karar gereğince, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü anısına, TEMA Vakfı ile anlaşma yapılarak, Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından belirlenen bir ilde "TÜRK-İŞ Kadın İşçiler Hatıra Ormanı" kuracaktır. 2014 yılında TEMA Vakfı ile yaptığı anlaşma gereğince, Balıkesir İli Kepsut İlçesinde 2 bin adet fidan dikimi gerçekleştirilmiş ve fidanlık alana "TÜRK-İŞ Kadın İşçiler Hatıra Ormanı" adı verilmiştir. 2 bin adet fidan dikimi, bu sene Denizli İlinin Çal İlçesinde gerçekleştirilecektir.

TÜRK-İŞ, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü vesilesiyle, fidan dikilen illerde "TÜRK-İŞ Kadın İşçiler Hatıra Ormanı" olarak hem adını yaşatacak, ülkemizin doğal güzelliğinin korunmasına katkı verecek ve çölleşmesine engel olacaktır.

İşçi sınıfının ekmek, barış, özgürlük mücadelesi ve toplumsal cinsiyet eşitliği, kadın ve erkek tüm çalışanlarla birlikte kazanılacaktır.

TÜRK-İŞ olarak başta kadın işçilerimiz olmak üzere, tüm dünya kadınlarının "Kadınlar Günü"nü kutluyor, emek mücadelesinde olan tüm kadınlara şükranlarımızı ve saygılarımızı sunuyoruz."

8 Mart Dünya Kadınlar günü nedeniyle, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay bir mesaj yayınlamıştır. Atalay, mesajında şu ifadelere yer vermiştir:

1857 yılında Amerika'nın New York kentinde tekstil sektöründe çalışan yüzlerce kadının, insan onuruna yakışmayan çalışma koşullarını protesto etmek ve erkeklerle eşit haklara sahip olmak amacıyla başlattığı grevde, çoğu kadın olmak üzere 129 işçinin can verdiği bu gün 8 Mart Dünya Kadınlar Günü olarak anılmaya başlanmıştır.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nün, ülkemizde etkinliklerle anılmaya başlandığı yıl olan 1921 yılından bu yana, ülkemizde kadın çalışanlara ilişkin birtakım olumlu gelişmeler oldu. Ancak ülkemizde toplumsal cinsiyet eşitsizliği, kamusal ve özel alanda yaşanmaya hala devam etmektedir.

Kadınları işgücü piyasasından ve toplumsal hayattan uzaklaştırmaya yönelik geleneksel söylemler, yasalara yansıtılmaya çalışılıyor. Sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel yapılar nedeniyle ülkemizde kadının toplumdaki rolünün değişiminde ataerkil yapı baskın olmaya devam ediyor. Bu yapı, kadınların "evlilik ve aile" içinde konumlanmasını öncelikli hale getiriyor. Bu durum, kadın istihdamını artırmaya yönelik olarak çıkarılmak istenen Ailenin ve Dinamik Nüfus Yapısının Korunması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısında kendini açıkça belli ediyor. Bu yasa tasarısı ile kadınların işgücü piyasasından çekilmesinin de önü açılıyor.

Anılan kanunla esnek çalışma saatleri, özellikle kadın çalışanlara yönelik olarak getirilmek isteniyor. Kadınları esnek çalışma saatleri ile istihdam ederek, hem ev işlerini ve bakım hizmetlerini yapması hem de aile bütçesine katkı sunması bekleniyor. Kanun tasarısı yasalastığı takdirde çocuk sayısı arttıkça kadın istihdamı da azalmaya devam edecektir.

Karar alma mekanizmalarında kadın sayısının yok denecek kadar az olduğu ve tercih edilmediği de biliniyor. Karar alma mekanizmalarında

rında kadın sayısının azlığı da toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanamamasına neden oluyor.

Bununla beraber her gün kadın tecavüzleri ve kadın cinayetleri yaşanıyor. Kadına yönelik şiddet olayları tırmanıyor. Fakat kadın şiddetinin önüne geçilmesi için somut adımlar atılmadığı gibi, “iyi hal” indirimleri ve delil yetersizlikleri bahanesiyle yasalar uygulanmıyor. Cezalar caydırıcı olmadığı gibi teşvik edici niteliğe büründürülüyor.

Ülkemizde kadın algısında yaşanan olumsuz değişimler, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasının önünde büyük bir engel olarak duruyor. Ülkemizde kadın, “birey” olarak değil, “anne ve eş” olarak görülmek isteniyor. İşgücü piyasasında ise “vitrin” olarak görülüyor. Ülkemizde zihniyet yapısı değişmediği sürece, düzenlenen yasalar etkin olamayacak, yasal gelişmelerin sağlanması da pek bir önem arz etmeyecektir.

Zihniyet değişimi için toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimlerinin önemi büyüktür. Bu eğitimlerin ana sınıfından başlayarak verilmesi ve cinsiyetçi uygulamaların müfredattan çıkarılması gereklidir.

Zihniyet değişiminin sağlanması ile kreş ve bakım hizmetleri sadece kadının sorumluluğunda görülmeyecek ve kadın istihdamı artacaktır.

Zihniyet değişimi ile kadın, karar alma mekanizmalarında erkeklerle eşit oranda yer alabilecektir.

Zihniyet değişimi ile kadın “cinsel obje” olarak görülmeyecek ve kadına şiddet olayları azalacaktır.

Bu sorunların çözümlenebilmesi için TÜRK-İŞ ve üye sendikalar, kadın konusunun sadece 8 Mart’larda değil, her zaman gündemde olmasını istemektedir. TÜRK-İŞ ve bağlı sendikalar kadın sorunları konusunda pek çok etkinlik düzenlemiş ve düzenlemeye devam etmektedir. Yapılan etkinliklerle mevcut siyasi iktidarlara çağrıda bulunulmuş, ayrıca zaman zaman da 8 Mart Dünya Kadınlar Gününde özel bir gün olarak kutlamalar yapılmıştır.

Bununla beraber TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu tarafından alınan karar gereğince, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü anısına, TEMA Vakfı ile anlaşma yapılarak, Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından belirlenen bir ilde "TÜRK-İŞ Kadın İşçiler Hatıra Ormanı" kuracaktır. 2014 yılında TEMA Vakfı ile yaptığı anlaşma gereğince, Balıkesir İli Kepsut İlçesinde 2 bin adet fidan dikimi gerçekleştirilmiş ve fidanlık alana "TÜRK-İŞ Kadın İşçiler Hatıra Ormanı" adı verilmiştir. 2 bin adet fidan dikimi, bu sene Denizli İlinin Çal İlçesinde gerçekleştirilecektir.

TÜRK-İŞ, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü vesilesiyle, fidan dikilen illerde "TÜRK-İŞ Kadın İşçiler Hatıra Ormanı" olarak hem adını yaşatacak, ülkemizin doğal güzelliğinin korunmasına katkı verecek ve çölleşmesine engel olacaktır.

İşçi sınıfının ekmek, barış, özgürlük mücadelesi ve toplumsal cinsiyet eşitliği, kadın ve erkek tüm çalışanlarla birlikte kazanılacaktır.

TÜRK-İŞ olarak başta kadın işçilerimiz olmak üzere, tüm dünya kadınlarının "Kadınlar Günü"nü kutluyor, emek mücadelesinde olan tüm kadınlara şükranlarımızı ve saygılarımızı sunuyoruz."

BELGE 110

**“İŞ SAĞLIĞI-GÜVENLİĞİ ÖNLEMLERİNİN ALINMAMASI
İŞÇİ ÖLÜMLERİNE DAVETİYE ÇIKARMAKTADIR. GEREKLİ
ÖNLEMLERİN ALINMAMASI İŞ KAZALARINI CİNAYET
HALİNE GETİRMEKTEDİR”**

Ankara, 12 Mart 2012

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması

"Günümüzde özelleştirme, taşeronlaştırma, sendikasılaştırma ve esnek çalışma biçimleri Türkiye'de sağlıklı ve güvenli bir çalışma hayatını işçilerimize dayatmaktadır. Türkiye'de kayıt dışı ekonominin var olduğu bir yapıda, çalışanların hakları geriletilmekte, esnek, güvenli, güvencesiz, sigortasız ve kaçak işçi çalıştırma her geçen gün yaygınlaşmaktadır.

Küreselleşen dünyada her alanda maliyetlerin düşürülmesi temel hedef haline gelmiştir. Maliyetlerin ilk düşürüldüğü alan ise iş sağlığı ve güvenliği alanıdır. Günümüzde açlık ve iş kazası riski arasında tercih yapmaya zorlanan insanlarımız, işletme belgesinin olmadığı, iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin olmadığı çalışma ortamlarında çalışmak zorunda bırakılmakta; ölüm, sakat kalma ve meslek hastalıklarına yakalanma riskiyle karşı karşıya bırakılmaktadırlar.

Nitekim, son yıllarda Davutpaşa'daki patlamadan başlayarak, Tuzla tersanelerinde, Bursa'nın Mustafakemalpaşa, Balıkesir'in Dursunbey, Zonguldak'ın Karadon maden ocaklarında meydana gelen iş kazalarında, Ankara'da OSTİM ve İvedik Organize Sanayi Bölgesi'nde meydana gelen patlamalarda, Adana'nın Kozan ilçesinde baraj kapağının patlaması sonucu oluşan iş felaketinde onlarca işimizin hayatlarını kaybetmesinin ardından, dün İstanbul Esenyurt'ta bir AVM inşaatının şantiyesinde işçilerin kaldığı çadırda çıkan yangın sonucunda, ilk belirlemelere göre 11 işçi feci şekilde yanarak hayatını kaybetmiştir. Hiç kuşkusuz gerekli önlemlerin alınmaması, bu tür iş kazalarını cınayet haline getirmektedir.

ILO'nun hazırladığı "Güvenlik Kültürü Raporu"na göre, meslek hastalıklarının tümü, iş kazalarının yüzde 98'i önlenebilir kazalardır. Nitekim, son yirmi yılda iş kazalarında Japonya ve İsveç'te yüzde 20, Finlandiya'da ise yüzde 62 oranında bir düşüş olmuştur. Bunun nedeni daha az işçinin tehlikeli işlerde çalışması ve işyerlerinin daha güvenli hale getirilmesidir.

Anılan ülkelerin tersine Türkiye'de meydana gelen iş kazalarında ve ölümlerde artış söz konusudur. Nitekim, SGK tarafından 2010 yılında açıklanan son verilere göre, iş kazaları ve meslek hastalıkları so-

nucunda 2008 yılında 866 işçimiz hayatını kaybederken, bu sayı yüzde 67.9 oranında artarak 2010 yılında 1.454 ölüm olarak gerçekleşmiştir. Bu verilerin yalnızca sigortalıları kapsadığı, sigortalıların sayısının da yaklaşık 10 milyon kişi olduğu, buna karşılık toplam istihdamın yaklaşık 22.5 milyon kişi olduğu düşünülürse, gerçekte iş kazaları ve buna bağlı olarak ölümlerin çok daha fazla olduğu anlaşılmaktadır.

Türkiye’de iş kazaları bütün işkollarında yaygın olarak görülmektedir, ancak diğer işkollarıyla karşılaştırıldığında inşaat, metal ve maden işkollarında kaza sayısı, kaza sıklık oranı, kaza ağırlık oranı, ölüm ve yaralanma oranı çok yüksektir. İnşaat, maden ve metal işkollarının iş kazaları açısından adeta yarış halinde olduğu söylenebilmektedir. 2010 yılında inşaatda 475, madende 130, metalde 110 ve tekstil işkolunda 32 işçi hayatını kaybetmiştir.

Günümüz Türkiye’sinde mevzuatın dağınık olması, iş sağlığı-güvenliği önlemlerinin alınmaması iş kazalarına ve işçi ölümlerine dave-tiye çıkarmaktadır. TÜRK-İŞ olarak yıllardır, 4857 sayılı İş Kanununun içinde yer alan değil, örneklerini gelişkin AB ülkelerinde gördüğümüz müstakil bir İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa ihtiyaç olduğunu dile getirdik ve talep ettik. Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyince de kabul edilmesine ve hazırlanan iki politika belgesinde yer almasına rağmen, 2006 yılından bu yana İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu çıkarılamamıştır.

15 Kasım 2011 tarihinde yapılan son Üçlü Danışma Kurulu toplantısında üzerinde anlaşma sağlanan İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu metninde herhangi bir değişiklik yapılmadan Meclis’te bir an önce kabul edilmelidir.

Bu hiç kuşkusuz ki bir başlangıçtır, bundan sonra yapılması gereken iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili başta inşaat, maden ve tarım olmak üzere ILO Sözleşmelerinin ülkemiz tarafından onaylanması, Kanunun yanında gerekli tüzüğün ya da yönetmeliklerin sosyal tarafların, meslek birlikleri ve odaların temsilcilerinin katılımıyla hazırlanmasıdır. Bu çerçevede, ILO’nun 1988 tarihli 167 sayılı İnşaat İşlerinde Sağlık ve Gü-

venlik Sözleşmesi ve 175 sayılı Tavsiye Kararı'nın ülkemiz tarafından onaylanarak hayata geçirilmesi hayati bir öneme sahiptir.

Öte yandan, Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi'nin acil yapması gereken çalışmalardan biri de, ülke düzeyinde iş sağlığı ve güvenliği veri tabanının başta inşaat, maden, metal, gemi tersane yapımı, tarım olmak üzere tüm sektörler dikkate alınarak farklı boyutlarıyla ortaya çıkarılmasıdır.

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'ne göre, işte sağlık ve güvenlik bir insan hakkıdır. Konfederasyonumuz sağlıklı ve güvenli çalışmanın bir insan hakkı olduğu görüşünden hareketle, mevzuatın dağınıklıktan kurtarılmasını, iş kazalarının, yangınların, patlamaların kader olmaktan çıkarılmasını, etkin bir denetim sistemiyle işçi ölümlerinin durdurulmasını ve bu kazalara ihmalleri nedeniyle sebep olanların en ağır şekilde cezalandırılmasını talep etmektedir.

İstanbul'da inşaat şantiyesinde hayatını kaybeden işçilerimize Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı, yaralanan işçilerimize acil şifalar diliyoruz."

BELGE 111

26. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HAFTASI

Şanlıurfa, 4 Mayıs 2012

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Ramazan Ağar'ın Konuşması

Sayın Bakanım,

İşçi, İşveren Konfederasyonlarının Değerli Başkanları, Değerli Yöneticileri,

Yazılı ve Görsel Medyanın Değerli Temsilcileri

Konuşmama başlarken, "26. İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası" münasebetiyle aranızda olmaktan mutlu olduğumu ifade ediyor, hepinizi şahsım ve Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım,

Değerli Konuklar,

2003 yılında bakanlığımız tarafından hazırlanan "Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Sistemi" başlıklı raporda, Türkiye'de iş sağlığı ve güvenliğinin güçlü ve zayıf noktalarına yer verilmiştir. Buna göre sistemde 10 güçlü nokta varken, sistemin zayıf tarafı ise 17 madde olarak belirlenmiştir. Bu zayıf noktalardan ikisini vurgulamamız gerekirse; birincisi, mevzuatın dağınıklığı ve kapsamı, ikincisi ise mevzuatın etkili uygulanmamasıdır.

Raporun hazırlandığı yıldan bu yana iş sağlığı ve güvenliği daires başkanlığı genel müdürlüğe dönüştürülmüştür. AB'ye uyum çalışmaları çerçevesinde 30'dan fazla AB direktifi yönetmelik olarak ulusal mevzuata kazandırılmış, Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi kurulmuştur. Müstakil bir iş sağlığı ve güvenliği kanunu çıkarılması yönünde çalışmalar yapılmıştır, iş sağlığı ve güvenliği haftaları, bölgesel konferanslar düzenlenmiştir. Sosyal taraflar olarak bizim de destek verdiğimiz 19. uncu İş Sağlığı ve Güvenliği Dünya Kongresi Türkiye'de toplanmıştır. Ancak Bakanlığımızın bu yoğun faaliyetlerine rağmen, mevzuatımızdaki dağınıklık giderilememiş, kapsam sorunu devam etmiştir. Mevzuatın sorunlu olduğu bir yapıda, maalesef uygulama sağlıklı, iş denetimi de etkin olamamıştır.

Son yıllarda Davutpaşa'da, Tuzla tersanelerinde, Bursa'nın Mustafakemalpaşa, Balıkesir'in Dursunbey ilçelerinde, Zonguldak'ın Ka-

radon maden ocaklarında, Ankara'da OSTİM, İvedik Organize Sanayi Bölgesi'nde, Kozan'da baraj inşaatında, Erzurum'da baraj göletinde, İstanbul'da AVM inşaatında meydana gelen iş kazalarında ve patlamalarda onlarca işçimiz hayatlarını kaybetmiştir, onlarcası sakatlanmıştır.

2010 yılı SGK istatistiklerine göre, 62.903 iş kazası, 533 meslek hastalığı olgusu meydana gelmiş, bunların 1.454'ü ölümle sonuçlanmıştır. İş kazaları sonucu 2.085 kişi ise sürekli iş göremez hale gelmiştir. Ülkemizde SGK tarafından tutulan istatistikler sadece sigortalı işçilerle sınırlıdır. SGK verilerinin sadece sigortalıları kapsadığı, sigortalıların sayısının da yaklaşık 10 milyon kişi olduğu, buna karşılık toplam istihdamın yaklaşık 22.5 milyon kişi olduğu düşünülürse, gerçekte iş kazaları ve buna bağlı olarak ölümlerin, meslek hastalıklarının çok daha fazla olduğu anlaşılmaktadır.

Türkiye'de iş kazaları bütün işkollarında yaygın olarak görülmektedir, ancak diğer işkollarıyla karşılaştırıldığında inşaat, metal ve maden işkollarında kaza sayısı, kaza sıklık oranı, kaza ağırlık oranı, ölüm ve yaralanma oranı çok yüksektir. Madencilik, metal ve inşaat işkollarının iş kazaları açısından adeta yarış halinde olduğu söylenebilir. 2010 yılında inşaatda 475, madende 130 ve metal işkolunda 110 işçi hayatını kaybetmiştir.

Öte yandan, iş kazalarının yüzde 56'sının sinin işyeri büyüklüğü 50'nin altında işçi çalıştıran işyerlerinde olması dikkat çekicidir. İş kazalarının dağılımı işletme büyüklüğüne göre incelendiğinde, 2010 yılında meydana gelen 62.903 iş kazasının 35.430'u 1-49 işçi çalıştıran işyerlerinde gerçekleştiği görülmektedir. Türkiye iş kazalarında dünyanın en önde gelen ülkelerinden biri iken, meslek hastalıklarında ise sonlarda gelmektedir. SGK 2010 yılı istatistiklerine göre 533 meslek hastalığı vakası tespit edilmiştir. Bu sayı ülkemiz için oldukça düşük bir sayıdır. Türkiye'de meslek hastalıklarında en büyük sorun, var olan meslek hastalıklarının ortaya çıkarılamaması, hastalıkların tedavilerinin yapılamamasıdır.

Sayın Bakanım,

Değerli Konuklar,

ILO'nun hazırladığı "Güvenlik Kültürü Raporu"na göre, meslek hastalıklarının tümü, iş kazalarının yüzde 98'i önlenabilir kazalardır. Nitekim, son yirmi yılda iş kazalarında Japonya ve İsveç'te yüzde 20, Finlandiya'da ise yüzde 62 oranında bir düşüş olmuştur. Bunun nedeni daha az işçinin tehlikeli işlerde çalışması ve işyerlerinin daha güvenli hale getirilmesidir.

Dünyada en fazla iş kazası olan ülkeler arasında Türkiye üçüncü sırada yer alırken, AB ülkeleri arasında ölümlü iş kazaları açısından ilk sırada yer almaktadır. Günümüzde açlık ve iş kazası riski arasında tercih yapmaya zorlanan yurtttaşlarımız, maalesef iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin olmadığı işyerlerinde çalışmaya zorlanmaktadır. Türkiye'de iş sağlığı ve güvenliği tablosunun olumsuz olmasının nedeni, bu alanda ciddi önlemlerin alınmamasıdır. Belirtmek gerekir ki, ülkemizdeki kayıt dışılık, örgütsüzlük, taşeronlaştırma, sigortasız ve kaçak işçi çalıştırma iş kazalarını ürkütücü boyutlara taşımaktadır. Ulusal mevzuattaki boşluk ve işyerlerinin etkin bir şekilde denetlenememesi de iş sağlığı ve güvenliği alanındaki bugünkü olumsuz tabloyu ortaya çıkaran etkenler olarak sıralanabilmektedir.

İş sağlığı ve güvenliği alanındaki bu olumsuz tablo, ölüm, yaralanma, meslek hastalığı, cezalar, verimlilik, sosyal güvenlik harcamaları vb. boyutlarıyla başta işçiler olmak üzere işverenleri ve devleti de olumsuz etkilemektedir. İşçiler ve çalışanlar açısından iş kazalarının ve meslek hastalıklarının maliyeti; işçilerin ve çalışanların sağlıklarının bozulması, hayatlarını kaybetmeleri, ücret kaybıdır. İşveren açısından maliyetler; üretimde düşüş, verimsizlik, nitelikli işgücü kaybı, kalitede düşüş ve tazminat ödemeleri olarak sıralanabilmektedir. SGK açısından meslek hastalıklarının maliyeti ise sağlık yardımları, geçici-kalıcı iş göremezlik giderleri, prim kayıpları ve hak sahiplerine yapılan yardımlardır. Öte yandan ulusal ekonomi de, yetişmiş nitelikli insan gücünün yanı sıra üretim ve kalite kaybına uğramaktadır.

TÜRK-İŞ olarak bugüne kadar 4857 sayılı İş Kanununun içinde yer alan değil, örneklerini gelişkin AB ülkelerinde gördüğümüz müstakil bir İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa ihtiyaç olduğunu dile getirdik ve talep ettik. Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyince de kabul edilmesine ve politika belgelerinde yer almasına karşın 2006 yılından bu yana bu Kanunu çıkaramadık. Geçen yıldan bu yana tek gündem maddesinin iş sağlığı ve güvenliği konusunun olduğu Üçlü Danışma Kurulu toplantıları yaptık. Son Üçlü Danışma Kurulu toplantısını 15 Kasım 2011 tarihinde gerçekleştirdik ve Sayın Bakanımızın da katkısıyla İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun kabul edilmesi yönünde önemli bir mesafe aldık. Buna göre, kamu-özel, işçi-memur, küçük-büyük işletme ayrımı olmaksızın her işletme ve her çalışan iş sağlığı ve güvenliğinin koruyucu şemsiyesi altına alınabilecek.

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanun Tasarısı Sayın Başbakanımızın imzasıyla Meclise gönderildi ve komisyon çalışmalarına başladı. Biz TÜRK-İŞ olarak tasarıyla ilgili görüş ve önerilerimizi komisyon başkanlığına ilettik. Bundan sonraki beklentimiz, görüş ve önerilerimizin dikkate alınarak İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun Meclis'ten geçerek kabul edilmesidir. Bu hiç kuşkusuz ki bir başlangıçtır, bundan sonra yapılması gereken başta ILO'nun 184 sayılı Tarımda Sağlık ve Güvenlik Sözleşmesi olmak üzere ilgili ILO Sözleşmelerinin ülkemiz tarafından onaylanması, Kanunun yanında yönetmeliklerin sosyal tarafların katılımıyla hazırlanmasıdır.

Sayın Bakanım,

Değerli Konuklar,

İş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi sadece yasal düzenlemelerle mümkün olamamaktadır. Biz, Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi'ni aynı zamanda bir sosyal diyalog aracı, uzlaşma kültürünün yaratılması gereken bir araç olarak görüyoruz. Konsey'de kabul edilen 2009-2013 Eylem Planı'ndaki hedeflere ulaşmak için hep birlikte gayret göstermeliyiz. Hedeflere ulaşılmasında küresel kriz, ekonomik kriz ya da işçi maliyetleri gibi gerekçelerle engel olunmamalıdır. Çün-

kü iş sağlığı ve güvenliği pek çok uluslar arası belgede yer aldığı gibi bir insan hakkıdır.

“Önlemek, ödemekten daha ucuz,” diyor ve bu düşüncelerle “26. İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası” etkinliğinin başarılı geçmesini diliyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BELGE 112

SOMA FACİASI İLE İLGİLİ BASIN TOPLANTISI

14 Mayıs 2014 Çarşamba

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması

"Manisa Soma'daki maden ocağında yaşanan trafo patlaması sonucunda, Konfederasyonumuza bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası üyesi işçilerimizin şehit olması, TÜRK-İŞ topluluğunda büyük bir acıya neden olmuştur.

İş cinayetinin meydana geldiği ilk saatlerde, Genel Başkanımız Ergün Atalay ve Genel Eğitim Sekreterimiz Nazmi Irgat, olay yerine hareket etmişler ve kurtarma çalışmalarına nezaret etmişlerdir. Genel Mali Sekreterimiz Ramazan Açar da olay yerine varmak üzeredir.

Gece geç saatlerde toplanan TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, yaşanan bu iş cinayetine tepki olarak, TÜRK-İŞ topluluğunda 1 hafta süreyle yas ilan etmiş, ülkemizin her yerindeki teşkilatını harekete geçirme ve olayı geniş bir biçimde protesto etme kararı almıştır. Bu amaçla, örgütlü olduğumuz tüm işyerlerinde, bugün vardiya değişimlerinde TÜRK-İŞ topluluğu üyeleri şehit olan madenci arkadaşlarımız için saygı duruşunda bulunacaklardır.

Bugünden (15 Mayıs 2014 Perşembe günü) geçerli olmak üzere, tüm üyelerimiz, çalıştıkları işyerlerinde, bir hafta süreyle her gün 3 dakika işbaşında işi durdurarak saygı duruşunda bulunacak, ülkemizdeki taşeronlaşma, sendikasızlaştırma ve iş cinayetleri protesto edilecektir.

Son yıllarda yaşadığımız iş cinayetlerine ne yazık ki bir yenisi daha eklenmiş ve şu an itibarıyla 201 arkadaşımız şehit olmuştur. 1992 yılında Zonguldak Kozlu'da meydana gelen ve 270 arkadaşımızın şehit olduğu maden faciasından sonra yaşanan bu olay, 1999'da yaşanan deprem felaketinden sonra ülkemizin karşı karşıya geldiği en acı olaylardan biridir.

Bu yaşadığımız dram, ülkemizin hafızasında kara bir leke olarak yer alacaktır. Bu facia, ülkemizi bir taşeron cennetine çevirenlere, taşeronlaşmayı temel çalışma biçimi haline getirenlere, ülkede sömürü düzeni kuranlara ders olmalıdır. Karlarına kar katmaktan başka amaçları olmayan, bunun için insanların hayatlarıyla oynayanlar, bu ülkede köle düzenini hakim kılmak isteyenler, doymak bilmeyen açlıklarıyla,

emekçilerin canlarını hiçe sayanlar hesap vermelidir. TÜRK-İŞ, bu facianın sorumlularının bulunup hak ettikleri cezaları alana kadar konunun takipçisi olacak, bu faciaya sessiz kalmayacaktır.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, ülkemiz tarihinin bu en büyük felaketlerinden biri olan bu iş cinayetinde şehit olan madenci kardeşlerimize Allah'tan rahmet, yaralananlara acil şifalar dilemektedir."

BELGE 113

SOMA FACİASI İLE İLGİLİ BASIN TOPLANTISI

Ankara, 23 Mayıs 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması

EDITORIAL

THE JOURNAL OF THE AMERICAN MEDICAL ASSOCIATION is published weekly, except on Sundays and public holidays, at the office of the Association, 535 North Dearborn Street, Chicago, Ill., U.S.A.

Subscription prices: Single copies, 15 cents; 12 issues, \$1.50; 24 issues, \$2.85; 52 issues, \$5.25. Advance payment is required. Payment in advance is required for all orders.

Second-class postage paid at Chicago, Ill., and at additional mailing offices. Postmaster: Send address changes in advance to THE JOURNAL OF THE AMERICAN MEDICAL ASSOCIATION, 535 North Dearborn Street, Chicago, Ill., U.S.A.

Copyright, 1934, by American Medical Association. All rights reserved. Reproduction of this journal in whole or in part without permission is prohibited.

Published by the American Medical Association, 535 North Dearborn Street, Chicago, Ill., U.S.A.

Subscription orders, notices of change of address, and all correspondence should be sent to THE JOURNAL OF THE AMERICAN MEDICAL ASSOCIATION, 535 North Dearborn Street, Chicago, Ill., U.S.A.

Entered as second-class matter, May 2, 1917, under Post Office No. 384, at Chicago, Ill., under special agreement of Post Office and General Delivery. Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on July 16, 1934.

Postage paid at Chicago, Ill., and at additional mailing offices. Postmaster: Send address changes in advance to THE JOURNAL OF THE AMERICAN MEDICAL ASSOCIATION, 535 North Dearborn Street, Chicago, Ill., U.S.A.

Copyright, 1934, by American Medical Association. All rights reserved. Reproduction of this journal in whole or in part without permission is prohibited.

Published by the American Medical Association, 535 North Dearborn Street, Chicago, Ill., U.S.A.

Subscription orders, notices of change of address, and all correspondence should be sent to THE JOURNAL OF THE AMERICAN MEDICAL ASSOCIATION, 535 North Dearborn Street, Chicago, Ill., U.S.A.

“13 Mayıs 2014 günü meydana gelen maden faciasında 301 işçimiz hayatını kaybetti. Burada hayatını kaybeden işçilerimiz sadece madenin bulunduğu bölgenin insanı değil. Zonguldak’tan Hakkari’ye, Adana’dan Bartın’a 17 farklı şehirden insanımız. Ortak olan, hepsinin ekmeğinin derdinde olması. 432 çocuğumuz yetim kaldı. Analar, babalar evlat acısı yaşıyorlar. Türkiye derin bir keder içerisinde, ülkemizin başı sağolsun.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı seçildikten sonra, ilk iş olarak 9 Eylül 2013 günü Zonguldak’a giderek, işçilerle toplantı yapıp, birlikte madene girdik. Amacımız Türk işçisinin en fazla sorun yaşadığı maden işkolunu kamuoyunun dikkatine sunmak ve sorunları ortaya koymaktı.

26 Eylülde yapılan 10. Çalışma Meclisi toplantısında Başbakanın, Başbakan yardımcılarının ve Bakanların karşısında, maden işçilerinin yaşadığı sorunları ve taleplerini gündeme taşıdık. Hatta o toplantıda bulunan ilgili Bakanlara, çalışma hayatı ile ilgili kararları almadan önce bir kez maden ocağına girip oradaki ortamı kendilerinin de görmesini talep ettik.

15 Şubat 2014 günü Ankara Sıhhiye Meydanında 50 bin kişi ile “Taşeronlaşmaya, Örgütsüzlüğe, Kurationsız Çalışmaya Hayır” mitingi düzenledik. Bu mitingin ana gündemi taşeron sistemine, maden iş kolundaki sıkıntılara ve Yatağan Termik Santrallerindeki özelleştirmeye dikkat çekmekti.

En son İstanbul Kadıköy meydanında 80 bin kişinin katıldığı 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü kutlamasında bu sorunlara değindik.

Haziran 2010 tarihinde Genel Maden-İş Sendikamızın hazırladığı kapsamlı raporu TBMM’ye sunduk. Bu rapor TBMM Komisyonunda görüldü.

08 Haziran 2011 tarihli Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulunun maden kazası ile ilgili raporu var.

Sayıştay’ın hazırladığı ve hukuksuz uygulamaları tespit ettiği raporu da elimizde. Ancak bu raporlar maalesef ülkemizin gündemine hiç gelmedi. Facia olduktan sonra olay yerine ilk ulaşanlardan biri de

benim. 17 Mayıs günü son arkadaşımız madenden çıkarılana kadar bölgeden hiç ayrılmadım. Umudumuz daha fazla canımızı sağ salım madenden çıkarmaktı ancak kaybımız çok büyük oldu. Bu facianın sebeplerini detaylı olarak anlatan raporlar hazırlanıyor ancak sebebi anlamak için raporları beklemeye gerek yok. İlk iki gün boyunca madende kaç işçi var sayısını tespit edemedik. Normal şartlarda madende kullanılan lambaların üstünde numaraların olması gerekiyor. Bu numaralar madende kaç işçinin olduğunu tespit etmekte kullanılıyor. Bu kadar basit bir önlem dahi alınmamıştır. Diğer taraftan yılda 1,5 milyon ton üretim kapasiteli bu maden ocağından, 3,5 milyon ton kömür çıkarıldığı tespit edildi. Bu, işçi sağlığı ve güvenliğini hiçe saymak demektir. 1,5 milyon ton kapasiteli bir madende, 3,5 milyon ton üretim yaptığınız zaman bu madenin havalandırma sisteminin teknik yeterliliğinin iyi olmasını bekleyemezsiniz. Normalde bu madende 400 kişinin çalışması gerekirken, 800 kişi çalıştırırsanız acil bir durumda madenden zamanında tahliye olunmasını bekleyemezsiniz. Bu durumun bu noktaya gelmesinin sebebi, patronların gözünü, para hirsının bürümesidir. Nasıl daha fazla çalıştırıp, nasıl daha çok kazanırım anlayışıdır. Bu anlayış özellikle çok tehlikeli iş yeri sınıfında olan maden ocaklarında büyük tehlikelere, iş cinayetlerine sebep olmaktadır.

Patron maliyetleri yükselttiği için çok tehlikeli bu işyerlerinde gerekli teçhizatı ve teknolojiyi kullanmamaktadır. Bunlara daha fazla yaptırım uygulamak mecburiyetindeyiz. Yoksa bu iş cinayetleri olmaya devam edecektir.

İşçi Sağlığı ve Güvenliği Yasası 4 yıl bekletildikten sonra yürürlüğe girdi. Ancak patronlar ülkeyi idare edenlere bizden daha çok tesirli oldular. Nitekim bu yasanın bir çok yerinde değişiklik yaptırıldılar. Buradan bir kez daha söylüyorum, ülkemizdeki taşeron sisteminin bir an önce ortadan kaldırılması gerekmektedir. Ülkeyi yönetenler şu anda gündemde olan Yatağan Termik Santralleri'nin özelleştirmesini durdurmalıdır. Geçmişte sunduğumuz Cumhurbaşkanlığı Denetleme Kurulu raporunun taslaklarını gündemlerine almalıdır."

BELGE 114

TÜRK-İŞ'TEN KİTLESEL BASIN AÇIKLAMASI

25 Mayıs 2014

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Pevrul Kavlak'ın Konuşması

Değerli arkadaşlarım,

Değerli basın emekçileri,

Bugün, ülkemizin ve sendikal hareketin tarihindeki en acı olaylardan birini yaşıyoruz. Şu anda tam sayısını bilemediğimiz, ancak açıklananın çok üstünde olacağını tahmin ettiğimiz madenci kardeşlerimiz şehit oldu. 1992 yılında Zonguldak Kozlu'da yaşanan grizu patlamasıyla şehit olan 270 arkadaşımızdan sonra yaşadığımız en büyük felaket budur. Acımız, kederimiz tarif edemeyeceğimiz kadar büyüktür. Madenci kardeşlerimize Allah'tan rahmet diliyoruz.

Değerli arkadaşlar,

Biz bu yaşananlara iş kazası demiyoruz. Bunun tek bir adı vardır, o da iş cinayetidir. Bu yaşanan bir kader değildir. Planlayıcıları, uygulayıcıları, sorumluları vardır. Bunu planlayanlar, bu ülkede kölelik düzeninde çalışmayı dayatanlardır. Sendikası, kuralı, güvencesiz çalışmayı egemen kılmak isteyenlerdir. Taşeronlaşmayı ülkemizde temel çalışma biçimi haline getirenlerdir. Uygulayıcıları ise yanında çalıştırdıkları emekçileri birer üretim maliyeti olarak görenlerdir... Ucuz işçilik peşinde koşanlardır... "İş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin maliyetinden kaçanlardır... "İş sağlığı" kavramını "iş sağlığı" olarak değiştirip, insanı yok sayanlardır... İnsanların canını umursamayanlardır. Bu yaşadığımız dram, ülkemizin hafızasında kara bir leke olarak yer alacaktır. Bu facia, ülkemizi bir taşeron cennetine çevirenler, Taşeronlaşmayı temel çalışma biçimi haline getirenler, Ülkede sömürü düzeni kuranlara ders olmalıdır. Bu yaşananlar... Önüne gelen her kurumunu özelleştirenler... Bu kurumları ve orada çalışan emekçileri, işverenlerin, taşeronun insafına terk edenler, ders olmalıdır. Karlarına katmaktan başka amaçları olmayan... Bunun için insanların hayatlarıyla oynayanlar... Bu ülkede köle düzenini hakim kılmak isteyenler... Doymak bilmeyen açlıklarıyla, emekçilerin canlarını hiçe sayanlar hesap vermelidir.

Değerli arkadaşlarım,

Bu yaşananlar ilk değildir. Son birkaç yıl içinde, yüzlerce olay yaşadık. Binlerce arkadaşımızı kaybettik. Davutpaşa'da merdiven altı işyerindeki patlamada 21 işçimizi kaybettik...Tuzla tersanelerinde yüzlerce iş cinayeti yaşadık...Zonguldak'ta, Afşin-Elbistan madenlerindeki iş cinayetlerinde can verdik...İstanbul'da, kadın işçilerimiz, bir minibüsün kasasına istif edildikleri için, sele kapılarak can verdi. Adana'da patlayan barajın sel sularına kapılıp bulunamayan on işçimizi, Erzurum'da baraj gölünde kaybettiğimiz beş işçimizi unutmamak. Esenyurt'ta, kara kışta naylon çadırlarda yatırılan ve bu nedenle de yarakarak can veren on bir inşaat işçimizi de, OSTİM'deki kazada can verenleri de hiç unutmamak. Buna benzer yüzlerce, binlerce olay yaşadık. Hiçbirini unutmamak.

Değerli arkadaşlarım,

Biz hep kazalara kurban gittik...Hep öldük...Merdiven altı imalat yapan işyerlerinde...Kayıtdışı, kaçak işçi çalıştıran işyerlerinde...Madenlerde...Hep öldük... Sakat kaldık...Ancak bunların sorumlularına hiçbir şey olmadı. Birkaç kişi dışında hiçbiri ceza almadı. Ancak bu kez böyle olmamalı. Sorumlular cezalandırılmalı.

Biz TÜRK-İŞ olarak, bu facianın sorumlularının bulunup hak ettikleri cezaları alana kadar konunun takipçisi olacağız...Bu faciaya sessiz kalmayacağız. Buradan bir kez daha haykırıyoruz. Biz artık madenlerde, iş kazalarında can vermek istemiyoruz...Sabah evimizden çıkarken, ailemizle helalleşerek değil, işyerlerimize güven içinde gitmek...Güven içinde çalışmak...Evimize, çocuklarımızı sağ salım dönmek istiyoruz. Biz artık bu acıların yaşanmasına bir son verilmesini istiyoruz.

Değerli arkadaşlarım,

Değerli basın emekçileri,

Bildiğiniz gibi, taşeron sistemiyle ilgili bir takım düzenlemeleri içeren yasa tasarısı ülkemizin gündemindedir. Bu tasarıya ilişkin, TÜRK-İŞ topluluğu olarak çok ciddi eleştirilerimiz vardır.Yaşanan bu iş cinayeti göz önüne alınarak, gündemdeki bu tasarı, emek örgütleri-

nin uyarıları ve talepleri doğrultusunda yeniden düzenlenmelidir. Başka iş cinayetlerine meydan vermeden, taşeronlaşma konusu ülkemizin gündeminden çıkarılmalıdır.

Değerli arkadaşlarım,

Değerli basın emekçileri,

Bu iş cinayetinin meydana geldiği ilk saatlerde, Genel Başkanımız Ergün Atalay ve Genel Eğitim Sekreterimiz Nazmi Irgat, olay yerine hareket ettiler. Genel Mali Sekreterimiz Ramazan Açar da olay yerine varmıştır. Gece geç saatlerde toplanan TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, yaşanan bu iş cinayetine tepki olarak bazı kararlar aldı. Yönetim Kurulumuz tüm TÜRK-İŞ topluluğunda 1 hafta süreyle yas ilan etti. Ülkemizin her yerindeki teşkilatını harekete geçirme ve olayı geniş bir biçimde protesto etme kararı aldı. Bu amaçla, örgütlü olduğumuz tüm işyerlerinde, bugün vardiya değişimlerinde TÜRK-İŞ topluluğu üyeleri şehit olan madenci arkadaşlarımız için saygı duruşunda bulunuyorlar. 81 ilde, bölge ve il temsilciliklerimizde, kitlesel basın açıklamaları yapılıyor. Dün geceki toplantımızda, bugünden geçerli olmak üzere, tüm üyelerimizin, çalıştıkları işyerlerinde, bir hafta süreyle her gün 3 dakika işbaşında işi durdurarak saygı duruşunda bulunacakları kararlaştırıldı. Bu kararımız geçerliliğini koruyor, bu eylem bir hafta süreyle işyerlerinde yapılacak. Ancak bugün Yönetim Kurulumuz yaptığı toplantıda, olayın boyutları, vahameti ve Cumhuriyet tarihimizin bu en büyük iş kazası nedeniyle, yarın, bir gün süreyle çalışmama hakkımızı kullanma kararı aldı. TÜRK-İŞ üyeleri, yarın işe gidecek ama tam gün çalışmama haklarını kullanacaklardır. Bu esnada, ülkemizdeki taşeronlaşma, sendikasılaştırma ve iş cinayetleri protesto edilecektir.

Değerli arkadaşlarım,

Ne yaparsak yapalım... Bu acı kolay kolay dinmez. Gidenler geri gelmez. Ancak bu acıları unutmamak, unutturmamak için ne gerekiyorsa onu yapacağız. Milletimizin başı sağ olsun. Madenci şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyoruz. Yakınlarına başsağlığı diliyoruz. Yaralılara acil şifalar diliyoruz."

BELGE 115

İŞ KAZALARI İLE İLGİLİ BASIN AÇIKLAMASI

22 Eylül 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Değerlendirmeleri

"Türkiye'de 970 bin civarında taşeron işçi vardır. 600 bin civarındaki çalışanın kamuda, diğerlerinin özel sektörde çalıştırılmaktadır.

TÜRK-İŞ olarak talebimiz asıl işi yapan işçilerin kadroya geçmesidir. 970 bin civarında olan çalışan işçiler arasında 120 bin civarında asıl işi yapan işçiler var. Bizim talebimiz, arzumuz asıl işi yapanların daimi kadroya geçmeleridir.

İş kazaları yönünden iyi bir yerde bulunmuyoruz. Bizim ülkemizde 1-2 kişi ölünce haber olmuyor. Bu sayı yüksek olunca maalesef haber oluyor. 10 arkadaşımızdan sonra geçen hafta sonu Kırşehir, Zonguldak, Konya'da 3, İstanbul, Beylikdüzü ve Kartal'da 2 olmak üzere 5 arkadaşımız can verdi. 2012 yılında 11 Mart'ta Beylikdüzü'nde 11 kişi rahmetli oldu. Orada çadırdaki, ilkel şartlarda yatan arkadaşlar çayır çayır yandı. O inşaatın 20 metre gerisinde güzel, modern, prefabrike binada yatanlara bir şey olmadı. Bir dairenin fiyatı 2,5 milyon lira civarında. İş verenlerimiz, yüzlerce daire yapıyor, bir kamyon para kazanıyor. İşçilerin barındığı yer ve yaşam alanlarının insana yakışır yerler olmasını istiyoruz. Bizim gittiğimiz yerlerdeki tablo çok kötü. Bırakın insanı, insanın dışında kimsenin yatmayacağı yerler. Barakadan, tahardan bütün hastalıkları içinde barındıran ilkel şartlarda yatıyor insanlar. Çok para kazanan patronlar, bir dairenin oda fiyatını o işçiye harcarsa en azından kazaların önüne geçmiş oluruz.

Kurumsallaşmış firmaların güvenlik tedbirlerini aldığını, işçi sağlığı ve iş güvenliği yasasına uymaktadır. Bu yasaya uyulsa iş kazalarının büyük bölümünün önüne geçeriz.

TÜRK-İŞ olarak eğitim programlarında madenler ve inşaat sektörüne ağırlık vereceğiz. Soma'da 301 arkadaşımız iş cinayetine kurban gitti. Bununla ilgili çıkan kanun mükemmel olmasa da güzel bir kanun ama bizim arzumuz şuydu: '6 saat yerine günde 7,5 saat, haftada 5 gün çalışalım, cumartesi ve pazar tatil yapalım.' Maalesef çıkan yasada bu gerçekleşmedi.

Soma 'da ölen işçilerle ilgili kamuoyu, siyasi iktidar, muhalefet ve sendikaların elinden gelen her şeyi yapmıştır. Maden kazasında 423 çocuğun yetim kalmıştır.

Öyle bir sistem kuralım ki kimse maden, inşaat sektörü veya başka yerlerde can vermesin.

Hükümet, Soma'da ölenlerin ailelerine gereken katkıyı gösterdi ama maalesef 3 Mart 1992'de Zonguldak'ta 263 işçimiz öldü. Onlar Soma'dakilerin aldığı yardımı almadı, sıkıntı içerisinde. Bu iş devamlılık arz ediyor. Soma'daki işçilerin ailelerine yapılanların onlara da yapılması gerektiğini TÜRK-İŞ olarak ifade ediyoruz. Zonguldak'ta ölen 263 işçinin ailesine Soma'da yapılanların en azından tamamı ya da bir bölümünün yapılması gerekiyor."

BELGE 116

ERMENEK FACİASI İLE İLGİLİ DEĞERLENDİRME

31 Ekim 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Açıklaması

"Maden İşleri Genel Müdürlüğü (MİGEM) var. Bunun Ankara dışında taşrada yeri yok. MİGEM, Türkiye'de maden işçilerinin ve nüfusunun yoğun olduğu yerlerde taşra teşkilatını kurmak zorunda. Bu kurulmadığı müddetçe bu kazalar devam eder.

Kurtarma ekiplerinin mahsur kalan işçilere müdahale etme şansının olmadı görülmüştür. Türkiye'nin en iyi dalgıçları orada. Fakat hayati tehlike var, dalamıyorlar. Arzumuz, buradaki insanların sağ çıkması ama çok zor.

Kurtarma çalışmalarının çok zor şartlar altında gerçekleştirilmektedir.

Madende, 50 metre suyun olduğu durumda her şey çok zor. Allah nasip ederse olur ama çok tehlikeli bir boyut görünüyor. Temennimiz ve duamız ne kadar sağ insan çıkar, ne kadar yaralı çıkar, AFAD, ülkeyi yönetenler ve biz sivil toplum örgütleri ona bakıyoruz. Kanaatle olmuyor. İçerideki insanların bir an evvel dışarı çıkması gerekiyor.

13 Mayıs'taki Soma'da 302 insanın maden faciasında hayatını kaybetmesinden hiçbir ders çıkarılmamış, bu yaşananlardan ibret alınması gerekirdi.

Özel maden ocaklarının büyük bölümünün tehlike arz ettiğini düşünüyorum. 13 Mayıs'tan beri bunu söylemeye devam ediyorum. Maden İşleri Genel Müdürlüğü (MİGEM) var. Bunun Ankara dışında taşrada yeri yok. MİGEM, Türkiye'de maden işçilerinin ve nüfusunun yoğun olduğu yerlerde taşra teşkilatını kurmak zorunda. Bu kurulmadığı müddetçe bu kazalar devam eder. Madendeki kömürü, gazı, suyu ve tehlike arz edecek her durumu bu kurum biliyor. Ankara'dan bu madenleri idare edemezsiniz. Bu kazaların arkası kesilmiyor. Bugün 18 kardeşimiz madende mahsur kaldı. İnşallah sağ çıkacaklarını ümit ediyorum ama bu saatten sonra çok zor. Bunu da özellikle söyleyeyim.

Sular çekildiğinde madende çamur kalacak. Allah muhafaza, inşallah göçük olmaz. Bunlar olabilecek tehlikeler. Ocağın içinde saatlerdir su duruyor. O, kömürü hamur gibi yapar.

BELGE 117

YENİ İŞ GÜVENLİĞİ PAKETİ DEĞERLENDİRMESİ

13 Kasım 2014

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Pevrul Kavlak'ın Açıklaması

It is a very common mistake to suppose that the only way to get rid of a bad habit is to try to suppress it. This is a very dangerous error, for it is almost certain to result in the habit becoming more firmly established.

The only way to get rid of a bad habit is to replace it with a good one. This is a very simple principle, but it is one that is often overlooked. The only way to get rid of a bad habit is to replace it with a good one.

The only way to get rid of a bad habit is to replace it with a good one. This is a very simple principle, but it is one that is often overlooked. The only way to get rid of a bad habit is to replace it with a good one.

The only way to get rid of a bad habit is to replace it with a good one. This is a very simple principle, but it is one that is often overlooked. The only way to get rid of a bad habit is to replace it with a good one.

The only way to get rid of a bad habit is to replace it with a good one. This is a very simple principle, but it is one that is often overlooked. The only way to get rid of a bad habit is to replace it with a good one.

The only way to get rid of a bad habit is to replace it with a good one. This is a very simple principle, but it is one that is often overlooked. The only way to get rid of a bad habit is to replace it with a good one.

BELGE 118

101. ULUSLARARASI ÇALIŞMA ÖRGÜTÜ KONFERANSI

Cenevre, 12 Haziran 2012

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'nun Konuşması

Biz Sayın Başkan,

Sayın Delegeler ve Katılımcılar,

Öncelikle ILO Genel Direktörü Sayın Somavia'ya, tüm dünyada insan onuruna yakışır iş, sosyal adalet ve barışın yaygınlaşması için bugüne kadar verdiği önemli katkıları için teşekkür ediyorum. Ayrıca, daha önce ILO bünyesinde yürüttüğü çalışmalar ve ITUC Genel Sekreterlik görevi dolayısıyla yakından tanıdığımız Sayın Guy Ryder'ı yeni seçildiği ILO Genel Direktörlük görevi nedeniyle tebrik ediyor, kendisine başarılar diliyorum.

100. Çalışma Konferansından bugüne kadar geçen bir yılın ardından gördüğümüz tek şey; işsizlik, yoksulluk ve adaletsizliğin artması, örgütsüz toplumlar yaratılması ve insanların mutsuzluğa, dünyanın ise ekonomik ve sosyal bir çıkmaza sokulması olmuştur.

Meksika'da gerçekleştirilen G20 Çalışma Bakanları Zirvesine göre istihdamdaki büyümenin yüzde bir buçukta kalması, istihdam açığının kapatılmasını imkânsız hale getirecektir. ILO, 2007 yılından bugüne, genç işsiz sayısının dört milyon arttığını belirtmektedir. Kadınlar, iş yaşamında ucuz emek olarak kullanılmakta ve kayıt dışı istihdamın en önemli kaynağını oluşturmaktadır.

İçinde bulunduğumuz bu olumsuzluklara karşı, tüm insanlığın çıkarı ve mutluluğu için yapılması gerekenler belli iken; planların hala, krize neden olan düzeni ve finans çevrelerini kurtarmak üzerine yapılması anlaşılır gibi değildir. Avrupa; hatta, Amerika da dahil olmak üzere pek çok ülkede çalışan kesim, çeşitli gösteriler ve seçimlerdeki tercihleriyle çalışan yoksullar sınıfı oluşturulmasına karşı tepki göstermektedir.

Değerli Delegeler,

Benim ülkemde, bu sorunların yanında kayıt dışı ekonominin de yaygın olması, durumu daha da kötüleştirmektedir. İnsanlar işsizlik ve yoksulluğun alternatifi olarak, kayıt dışında veya insan onuruna yakışmayan koşullarda çalışmaya zorlanmaktadır.

İstihdamı artırmak için hazırlanan Ulusal İstihdam Stratejisi belgesi, esnek çalışma biçimlerini yaygınlaştırmayı amaçlamakta, özel istihdam bürolarına işçi kiralama yetkisi verilmesini öngörmektedir. Ayrıca Hükümet, ulusal asgari ücreti bölgelere göre azaltmayı hedeflemekte, işçi ücretinin bir parçası ve geleceğinin teminatı olarak gördüğümüz kıdem tazminatı uygulamasında değişiklik yapılacağını açıklamaktadır. Kıdem tazminatında hak kaybına neden olacak her türlü girişimin, bizim için genel grev nedeni olacağını belirtmek isterim. Tüm bunlar, ülkemiz gerçeklerini göz ardı eden, çalışan kesimi yeterli sosyal güvenlik ve insan onuruna yakışır gelirden mahrum bırakacak, ağır sonuçları olan düzenlemelerdir.

Üzülerek ifade etmek isterim ki, bu tür yaklaşımları destekleyen ve kayıt dışı ekonomiyi kabullenen, hatta meşrulaştırarak hukuk altına almaya çalışan uluslararası kuruluşlar bulunmaktadır. Bu kuruluşlara, asıl yapılması gerekenin işsize iş bulmak, düzensiz ve güvencesiz işleri kaliteli ve insan onuruna yakışır işlere dönüştürmek olduğunu hatırlatmak isterim.

Değerli Delegeler,

Türkiye, iş kazası meydana gelen ülkeler arasında dünyada üçüncü, Avrupa ülkeleri arasında ise ilk sırada yer almaktadır. Bunun en önemli nedeni uygulamadaki eksikliklerdir.

Bu çerçevede, şu an TBMM’de olan İş Sağlığı ve Güvenliği Yasa Tasarısının bir an önce yasalaşmasını ve uygulamalardaki eksikliklerin giderilmesini bekliyoruz.

Değerli Delegeler,

Türkiye’de, çalışma hayatını ve sendikal hakları doğrudan etkileyecek yasal değişiklikler ve yeni Anayasa yapılması gündemdedir. Hazırlanacak Anayasa, sosyal devleti güçlendirmeli, endüstriyel ilişkilerde başta ILO ve Avrupa Birliği olmak üzere uluslararası normları gözetmeli, örgütlenme, grev, toplu pazarlık ve diğer tüm temel hak ve özgürlükleri garanti altına almalıdır. Konferansın başladığı günler-

de, ülkemde havacılık sektöründe grev hakkını yasaklayan bir yasanın TBMM'de kabul edilmiş olması, bu ihtiyacın göstergesidir.

Toplu iş sözleşmesi, grev ve lokavt yasası ile sendikalar yasasını tek bir yasada birleştiren Toplu İş İlişkileri Yasa Tasarısı da TBMM gündemindedir. Tarafların üzerinde bütünüyle uzlaşma sağlayamadıkları bu tasarı, çalışan kesimin talepleri doğrultusunda son değişiklikler yapılarak bir an önce yasalaşmalıdır. Yasanın temel amacı işçilerin korkmadan sendikalara üye olmalarını sağlamak ve örgütlenmenin önündeki engelleri kaldırarak güçlü sendikaların varlığını sağlamak olmalıdır. Örgütlenmelerin işten çıkarmalarla sonuçlandığı ülkemde, örgütlenme hakkının güvence altına alınması elzemdir.

Ayrıca, Nisan ayında yürürlüğe giren bir yasayla kamu görevlilerinin sendikal haklarında değişiklik yapıldığını ifade etmek isterim. Ancak, yapılan bu değişiklik kamu görevlilerine ILO Sözleşmeleri ile uyumlu bir toplu sözleşme ve grev hakkı tanımış değildir. Halen pek çok kamu görevlisi, yasal sınırlama nedeniyle kapsam dışında kalmakta ve sendika üyesi olamamaktadır. Toplu Sözleşme Kurulunun işveren kanadı, gündemi tek taraflı olarak belirlemekte, Hakem Kurulu işveren çoğunluğunda oluşmakta ve bu durum kamu çalışanlarının beklentisini karşılamamaktadır.

Değerli Delegeler,

Dünya çalışanları için insan onuruna yakışır iş ve sosyal adalet diyor, beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.

BELGE 119

102. ULUSLARARASI ÇALIŞMA ÖRGÜTÜ KONFERANSI

Cenevre, 17 Haziran 2013

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'nun Konuşması

Değerli Sayın Başkan,

Değerli Delegeler,

Türkiye’de emeği ile geçimini sağlayan tüm kesimler ve şahsım adına sizleri saygıyla selamlıyorum.

Konferans başkanlığa seçilmenizden dolayı sizi tebrik ediyor, başta Genel Direktör olmak üzere tüm ILO çalışanlarını, dünyanın her yerinde sosyal adaleti sağlamak için sarf ettikleri çaba nedeniyle kutluyor ve teşekkür ediyorum.

Değerli Delegeler,

Genel Direktörün raporuna ilişkin değerlendirmelere geçmeden önce önemli bir konuya değinmek istiyorum.

Türkiye’ de yaşanan ve diğer ülkelerin de ilgisini çeken kitlesel gösteriler, çeşitli iktidar uygulamalarının toplumda yarattığı birikimin bir dışa vurumu olarak değerlendirilmektedir. Bu ve benzeri toplumsal olaylarda anlama ve diyalog kurma tavrının benimsenmesi, her türlü şiddet, çatışmacı ve dayatmacı üslubun geride bırakılması, demokrasinin gereğidir. İstikrarın demokratik katılımcı süreçler geliştirilerek sağlanabileceği açıktır.

TÜRK-İş, demokrasi ve özgürlükler olmadan siyasi ve ekonomik hiç bir başarı elde edilemeyeceğinin bilinciyle, Hükümetin demokratik bir istikrarı gözetmesi, barış dilini kullanarak toplumdaki kutuplaşmaları giderecek, katılımcı yaklaşımı benimseyen bir sorumluluğu kamuya yansıtması gerektiğine inanmaktadır.

Değerli Delegeler,

Çalışma hayatındaki değişimleri ve sosyal adaletin tesis edilebilmesi için ILO’nun kurumsal kapasitesinde yapılması gereken değişiklikleri değerlendiren “ILO’nun Yüzüncü Yılına Doğru Gerçekler, Yenilenme ve Üç Taraflı Taahhüt” başlıklı raporundan dolayı Sayın Genel Direktöre teşekkür ediyorum.

Bu kendisinin ilk raporu olduğundan ve üçlü bileşenlerin beklenti ve ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde ILO'nun kurumsal kapasitesini geliştirmeyi hedeflemesinden dolayı ayrı bir önem arz etmektedir.

İşveren ve Hükümetlerin başta Avrupa olmak üzere hemen hemen tüm ülkelerde, özellikle kriz sonrasında, çalışanların hak ve özgürlükleri üzerinde büyük baskı oluşturdıklarına dikkat çekmek istiyorum. Bu baskıların ILO'nun üçlü yapısına etkileri görülmeye başlamıştır. Geçen yıl toplu pazarlık hakkının en önemli bileşeni olan grev hakkı ile ilgili başlatılan tartışma ve Aplikasyon Komitesinin tıkanması buna bir örnektir ve bizleri kaygılandırmaktadır.

ILO 21. Yüzyılda değişen koşullarda çalışma hayatı ve ilişkilerinde sosyal adaleti sağlamak istiyorsa, öncelikle çalışan kesim üzerinde artan baskıları büyük bir dikkatle ele almalı, bu baskıları ILO'dan uzak tutacak kurumsal değerlendirmeler yapmalıdır.

Değerli Delegeler,

Türkiye'de ekonomik büyüme, işçi hareketinin sorunlarının bitişi anlamına gelmemektedir. Çalışan kesimin sorunları hala çözüm beklemekte ve bu sorunlara değişen çalışma ilişkileri nedeniyle farklı sorunlar eklenmektedir. Örneğin, taşeronlaşma bugün örgütlenmenin önündeki en büyük engellerden birisi haline gelmiştir.

Sendikal hakları düzenleyen kanunlar değişmiş olmasına rağmen ülkemizde sendikalaşma oranı hala çok düşük seviyededir. Kimi işyerlerinde sendikaya üye olan işçiler halen işten çıkarılmaktadır.

Yüksek kayıt dışı oranı; yüzde elli artı bir işyeri barajı; otuzdan az işçi çalıştıran işyerlerinde sendikal faaliyetleri nedeniyle işten çıkarılan işçilerin sendikal tazminat güvencelerinin kaldırılmış olması ve sendika karşıtlığı, örgütlenmenin önündeki önemli engeller olmaya devam etmektedir. Ayrıca, Türkiye'de güvencesiz istihdam biçimleri ve bundan kaynaklanan ölümlü iş kazaları oldukça yaygındır ve özel ilgi gerektirmektedir.

Türkiye'de Kamu Görevlilerinin Sendikal haklarını düzenleyen Anayasa ve yasa hükmünde yeni düzenlemeler yapılmış ve kamu gö-

revlilerine verilmiş olan "toplu görüşme hakkı", "Toplu Sözleşme" olarak değiştirilmiştir. Ancak, grev hakkının tüm hizmet kollarında yasaklı olması; uzlaşamama durumunda devreye giren 11 kişilik hakem heyetinden 7'sinin hükümet tarafından belirlenmesi ve Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararlarının yargıya götürülememesi gibi olumsuzluklar devam etmektedir.

Sonuç olarak; emeğiyle, korkmadan ve geleceğinden kaygı duymadan, huzur içerisinde yaşamaktan başka arzusu olmayan çalışanlar; artık, gerek sosyal hakları gerekse ücretleri açısından adil bir paylaşım istemektedir.

Değerli Delegeler,

Genel Direktörün raporu, nüfus artışı, göç ve etkileri gibi demografik değişimler, artan adaletsizlik ve işsizlik, artan yoksulluk, üretim biçimlerinin çevre üzerinde yarattığı olumsuzluklar, teknolojik değişim ve istihdam üzerindeki etkileri gibi önemli konularda yaptığı tespitlerle oldukça içeriklidir.

Rapor, toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve ekonomi üzerindeki olumsuz etkileri, kemer sıkma politikalarının getirdiği olumsuzluklar, ücret dengesizliği, üretim istihdam ilişkileri, çalışma saatleri ve biçimleri, sosyal güvenceler ve daha pek çok konuda yol göstericidir.

Genel Müdüre raporu için bir kez daha teşekkür ediyor, kendisine ve tüm ILO çalışanlarına gelecek çalışmalarında başarılar diliyorum.

Dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.

BELGE 120

103. ULUSLARARASI ÇALIŞMA KONFERANSI

9 Haziran 2014

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması

Sayın Başkan,

Değerli Delegeler;

Öncelikle Konferans başkanlığına seçilmenizden dolayı sizi kutluyorum. Hazırladığı raporlar ve bugüne kadar ki başarılı çalışmaları nedeniyle ILO Genel Direktörüne teşekkür ediyorum.

Türkiye çalışanları adına çıktığım bu kürsüden size ülkemdeki güzel gelişmeleri anlatmak isterdim. Ancak, 13 Mayıs 2014 günü Soma kömür madeninde 301 kişinin ölümü ile sonuçlanan “trajedi” hepimizi derinden sarsmıştır.

Soma kömür ocağında, temel işçi hak ve özgürlüklerini ihlal eden, insan hayatını ve sağlığını hiçe sayan ihmal ve uygulamalar yapılmıştır.

Başta kömür madenleri olmak üzere tüm işyerlerindeki olumsuz çalışma koşullarını, ihmal ve ihlalleri raporlarımızda, açıklamalarımızda ortaya koyduk. ILO’nun teknik desteğini aldık. İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası çeşitli müdahale ve değişiklikler yapıldıktan sonra yürürlüğe girebilmiştir. Ancak, uygulamada karşılaşılan sorunlar devam etmiştir. Yasal düzenlemeler yüzlerce madencimizin, binlerce işçimizin hayatını kurtarmaya yetmemiştir.

ILO’nun 176 Sayılı Madenlerde Sağlık ve Güvenlik Sözleşmesi ülkemizde henüz onaylanmamıştır. Anılan Sözleşmenin ülkemde onaylanması ancak yaşanan faciadan sonra mümkün olacaktır.

Rekabet şartları işçileri yetersiz ücretlerle, düşük işgücü maliyeti ile çalıştırarak sağlanmaz. Hiç bir işletme ya da işverenin elde edeceği kar, işçilerin canından veya sağlığından önemli değildir.

Değerli Delegeler,

Ortaya çıkardığı pek çok olumsuzluğun yanında ülkemdeki iş kazalarının da önemli nedenlerinden biri olan taşeronlaşma son derece yaygınlaşmıştır.

Bu çalışma biçimiyle örgütsüz ve daha düşük maliyetli işçi çalıştırılmaktadır. İş yasasının koruyucu hükümleri bu işçiler için geçerli olmamaktadır. İşçiler arasında ayrıma neden olan bu istihdam biçimine “ücretli kölelik” demek daha doğru olacaktır.

Bu sorunu çözmeye ilişkin yasal düzenlemelere ait çalışmalar devam etmektedir. Geçtiğimiz hafta içinde ülkemizdeki üç işçi konfederasyonunun genel başkanları olarak bir araya geldik.

Mutabakata vardığımız ortak önerilerimizi, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan’a ilettik. Olumlu bir aşamaya geldiğimizi umuyorum. Kanun tasarısı halen parlamentoda görüşülmektedir. İşçi kesiminin taleplerini karşılayacak şekilde sonuçlanmasını bekliyoruz.

Ülkeyi yönetenler, sahip oldukları hak ve güvencelerin kar hırsına kurban edilmesini engellemek için mücadele eden Yatağan Enerji ve Maden işçilerinin haklı taleplerini yerine getirmeli ve özelleştirmeden vazgeçmelidir.

İşçileri kapsayan 6356 ve memurları kapsayan 4688 sayılı yasalar da yer alan örgütlenme, toplu iş sözleşmesi ve grev hakkı gibi temel hak ve özgürlüklerle ilgili kısıtlamalardan vazgeçilmelidir.

Kamu görevlilerinin grev hakkı yoktur, toplu görüşme müzakerelerinin etkisi sınırlı olmaktadır. Uyuşmazlık halinde “hakem kurulu” devreye girmektedir. Bu kurulun yapısı eşit temsil ilkesine uygun olmalıdır.

Ülkemizde sendikalaşma oranı son derece düşüktür. Özellikle özel sektörde sınırlı sayıda sendikal örgütlenme sağlanabilmektedir. Türkiye, sendikal nedenle işten çıkarmalara son verecek kapsamlı çözüm yöntemleri geliştirmek zorundadır.

Türkiye son dönemde ekonomik büyümesini sürdürmüştür. Ancak, insana yakışır yeni ve üretken iş sağlamak anlamında sıkıntılar devam etmektedir. İşsizlik, özellikle genç ve eğitimli kesimde yüksektir. Kadınların işgücüne katılımı düşüktür.

İşgücü piyasalarımızın en büyük problemi olan kayıt dışı çalışma ise, örgütlenmeden iş sağlığı güvenliğine ve sosyal güvenlik sistemine kadar tüm çalışma hayatını ve ekonomiyi olumsuz yönde etkilemektedir.

Bu alanda, sosyal taraflar ILO desteğiyle hep birlikte bir proje uygulamıştır. Son yıllarda, bu alanda olumlu gelişme görülmele beraber halen üç çalışandan biri kayıt dışı çalışmaktadır.

Değerli Delegeler,

Bugün, birçok ülkede, demokratik değerler ağır saldırı altındadır. Demokrasinin bulunmadığı, temel insan hak ve özgürlüklerinin tartışma konusu olduğu ülkelerde, işçi haklarından söz edilemez. Bir ülkedeki insan hakkı ihlalleri önce komşu ülkeleri ve sonra hepimizi etkilemektedir. Türkiye, çevre ülkelerdeki krizlerden en fazla etkilenen ülkelerden birisidir.

İnsanların anlamsız savaşlar, açlık veya susuzluktan can vermediği, siyasi idamların uygulanmadığı, güçlüünün güçsüzü ezmediği, işçilerin sömürülmediği ve iş cinayetlerinin yaşanmadığı bir dünya istemek hepimizin hakkıdır.

13 Mayıs'tan sonra muhalefeti, iktidarı, işvereni ve sendikaları ile tüm Türkiye, şapkasını önüne koyup düşünmelidir. Aksi takdirde, hiç kimse 301 maden şehidinin 432 yetiminin ahından kurtulamaz.

Son olarak, Türkiye'nin ILO Yönetim Kuruluna seçilmesinden duyduğum memnuniyeti dile getirmek istiyorum. Umuyorum ki, tüm dünyada ve Türkiye'de, yaşanan sorunların çözümüne katkı sunacaktır.

Genel Müdüre ve tüm ILO çalışanlarına gelecek çalışmalarında başarılar diliyor, dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.

BELGE 121

104. ULUSLARARASI ÇALIŞMA ÖRGÜTÜ KONFERANSI

9 Haziren 2015

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay'ın Konuşması

Sayın Başkan,

Değerli Delegeler;

Öncelikle Konferans Başkanlığına seçilmenizden dolayı sizi kutluyorum.

Genel Direktörün ILO'nun 100. yılına yaklaşırken hazırladığı raporu son derece önemli bulduğumu ifade etmek isterim.

Rapor 2. Bölüme anlamlı bir soru ile başlıyor. Gezegenimizin üç milyar kişiye ulaşan iş gücü açısından koşulların nasıl olduğunu, dünyanın nerelerinde ciddi ihlaller yaşandığını soruyor ve öncelikle bir durum tespiti yapalım istiyor.

Sayın Genel Direktöre; çalışan kesim açısından dünyada durumun hiç de iyi olmadığını söylemek isterim. Raporun ilerleyen bölümünde bahsedildiği gibi dünyanın zenginleşmeye devam ettiği doğrudur. Üretim sürecinin birden fazla ülkede tamamlandığı ve tedarik zincirlerine bağlı yeni bir küresel ekonomik düzen olduğu da doğrudur. Ancak, bu düzen az sayıda gelişmiş ülkenin ve dünya nüfusunun sadece küçük bir bölümünün refahı ve zenginliğine hizmet etmektedir.

Bu refah ve zenginliğin bedeli dünyanın geri kalanına ödetilmekte, insanlar çoğu zaman kölelik düzeninde ve insan onuruna yakışmayan koşullarda çalıştırılmaktadır. Az sayıda ülke, zengin sosyal haklar ve nitelikli kamu hizmetleri ile vatandaşına iyi bir yaşam sunarken başka ülkelerde insanlar savaşlarda hayatını kaybetmektedir.

Değerli Delegeler,

ILO'nun 100. Yılına girerken raporda ifade edilen "sosyal adalet" fikrini ve bu fikrin güçlenmesini elbette arzu ediyoruz. Ancak, ILO çatısı altında "küreselleşen sosyal adalet" gibi "adalet" konusunda daha pek çok rapor hazırlamamıza rağmen, her geçen gün çalışma koşullarının kötüleşmesi, sendikal hakların ve ücretlerin baskı altında tutulması ve çalışanların satın alma güçlerinin giderek azalması, tüm bu çalışmaların neden yapıldığı sorusunu akıllara getirmektedir.

Çalışan kesimin ısrarla sürdürdüğü üç taraflı diyaloga rağmen; küresel düzeyde eşitsizliğin, adaletsizliğin ve örgütsüzlüğün artıyor olması emekçinin sabrını zorlamakta, sosyal diyaloga olan inancı zedelemektedir.

ILO'nun 100. Yılına kutlama etkinlikleriyle değil; sosyal adalet için atılacak sağlam adımlarla girmeyi temenni ettiğimizi ve tüm dünya için çalışma hayatında huzur ve barışın sağlanması açısından bunu zorunlu gördüğümüzü ifade etmek isterim.

Raporda yapılan tespitler içerisinde başta genç işsizliği olmak üzere kayıt dışılığın artması, büyüyen işsizlik sorunu, kadınların işgücüne katılımının düşük olması, iş yerlerinin sağlıklı ve güvenli olmaması, örgütsüz toplum yaratma çabaları, güvencesiz istihdam biçimlerinin yaygınlaşması gibi sorunlar benim ülkemde de yaşanmaktadır.

Değerli Delegeler,

Geçen yıl Soma'da, Ermenek'te ve Türkiye'nin başka yerlerinde yaşanan iş kazaları sonucu hayatını kaybeden işçi kerdeşlerimizi buradan bir kez daha rahmetle anıyorum.

Türkiye, daha önce onaylamış olduğu ILO Sözleşmelerine ek olarak; geçtiğimiz aylarda, 167 ve 176 Sayılı inşaat ve madenlerde iş sağlığı ve güvenliğini düzenleyen iki önemli sözleşmeyi onaylamıştır. Türkiye böylece, iş kazalarının en fazla yaşandığı iş kollarında önemli bir adım atmıştır.

Geçen yıl yaptığım konuşmamda da vurguladığım gibi, rekabet insan hayatı ve işgücü maliyetleri üzerinden hesaplanamaz. Elde edilen hiç bir kar, işçinin canından ve sağlığından önemli değildir. Kazalar yaşanmadan önlem almak ve insanların işyerlerinde güvenli bir şekilde çalışmasını sağlamak insanlık görevidir. Bunu; tüm dünya işverenlerine ve hükümetlere, bir kez daha hatırlatmak isterim.

Sendikal örgütlenme ve grev hakkı konusunda sıkıntılarımız devam etmektedir. İşçileri kapsayan 6356 ve kamu görevlilerini kapsayan 4688 Sayılı kanunlarda kısıtlamalar, engellemeler, ayırıcı yaklaşımlar

bulunmaktadır. Kamu görevlilerin grev hakkı olmadığından toplu görüşme müzakerelerinin etkisi sınırlı kalmaktadır.

Türkiye’de taşeron uygulaması, özelleştirme ve kayıtdışı çalıştırmanın yaygın olması, bu tür çalıştırma biçimlerinin örgütsüz ve daha düşük maliyetli işçi çalıştırmak için kullanılması çalışanların karşılaştığı hak ihlallerini artırmaktadır.

Değerli Delegeler,

Türkiye, bu yıl Kasım ayında G20 Zirvesine ev sahipliği yapacak. Bizler; L20 olarak, biraraya gelecek ve çalışan kesim ve aileleleri için adalet, eşitlik, güvenli işyerleri ve insan onuruna yakışır iş talebimizi kendilerine iletacağız. Dünya işçisinin “artık yeter” deme noktasında olduğunu hatırlatacağız.

ILO’nun Genel Direktörün raporunda ifade edilen tarihi rolünü son derece önemsiyor, bugüne kadar üç taraflı yapısı ile pek çok sorunun başarıyla üstesinden geldiğini biliyoruz. Artan eşitsizlik ve adaletsizliğe karşı yeni bir yönetim anlayışının yanısıra adil düzen yaratma çabalarının yine ILO’nun çatısı altında gerçekleşebileceğine inanıyoruz.

ILO’nun işçi dışındaki diğer bileşenlerinin de; ortak faydanın, karşılıklı saygının ve itibarı yüksek sosyal diyalogun sağlıklı bir endüstri ilişkileri sistemi için tek çare olduğunu gördüklerine, bildiklerine inanıyoruz.

Değerli Delegeler,

Bugün birçok ülke, işçi hak ve özgürlüklerinin güvencesi olan demokratik değerlerden yoksundur. Benim ülkem, komşu ülkelerde yaşanan savaş ve krizlerden; çalışma hayatının, en fazla etkilendiği ülkelerden bir tanesidir. Bu ülkelerde savaş çıkaranlardan da bu ülkelere silah satanlardan da barış getirmesini bekleyemezsiniz.

Sadece siyasi çıkarlar nedeniyle ülkeleri asılsız bir şekilde soykırımla suçlamak, kendi vatandaşı idam edilirken ayağa kalkıp, başka

insanların idam edilmesine sessiz kalmak, insan haklarında taraf tutmaktır.

En temel haklarda dahi taraf tutulduğunu görmek insanların adalete ve uluslararası topluma olan güvenini sarsmaktadır. Artık, uluslararası toplum hiç bir ülkeyi birbirinden ayırmadan tüm haksızlıklılara aynı mesafede durmalı, insanlığın güvenini kazanmalıdır. Konuşmanın ötesinde çözüm için somut adımlar atmalı, savaş ve kaostan nemalananların inadına dünyada barışı ve demokrasiyi egemen kılmalıdır.

Genel Müdüre ve tüm ILO çalışanlarına gelecek çalışmalarında başarılar diliyor, beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.

TÜRK-İŞ Bilgi Merkezi

33 802 101 2 2015